नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३०] काठमाडौं, असार २४ गते २०३७ साल [अतिरिक्ताङ्क १८ (ग)

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको

सूचना

सामयिक कर असूल गर्ने ऐन, २०३२ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले यो आदेश जारी गरेको छ।

१. भन्सार महसुल: मिति २०३७।३।२४ देखि नेपाल अधिराज्यबाट विदेशमा निकासी हुने र विदेशबाट नेपाल अधिराज्यभित्र पैठारी हुने माल वस्तुहरूमा अनुसूची १, २, ३ र ४ बमोजिम भन्सार महसूल लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

तर ए. आर. वन फाराम अन्तर्गत आयात गरिने मालसामानको भारतीय अन्तःशुल्क वृद्धि भएमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी श्री ५ को सरकारले सो वृद्धि भएको रकम अतिरिक्त अनुसूची १ मा उल्लेख भएको तेस्रो मुलुकको पैठारी भन्सार महसूल दर बढाउन सक्नेछ।

२. अन्तःशुल्क: मिति २०३७।३।२४ देखि नेपाल अधिराज्यभित्रका मिल, फ्याक्ट्री, कारखानामा उत्पादन वा तयार भएका माल वस्तु वा पदार्थमा अनुसूची ५ बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

३. बिक्री कर: मिति २०३७।३।२४ देखि बिक्री कर लाग्ने मालसामान उत्पादन गर्ने कारखानाबाट बिक्री गरेको अवस्थामा र विदेशबाट पैठारी हुँदा भन्सार महसूल असूल गरिने अवस्थामा अनुसूची ६ बमोजिम बिक्री कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

अधिकारिकृत मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

४. हवाई उडान कर: आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा दुई वर्षभन्दा बढी उमेर भएका हवाई उडान गर्ने सबै यात्रुहरूलाई अन्तरराष्ट्रिय उडानमा प्रति व्यक्ति एकसय रूपैयाँ र श्री ५ को सरकारले तोकेको दुर्गम क्षेत्रबाहेक अरू क्षेत्रमा आन्तरिक उडान गर्नेलाई प्रति व्यक्ति पन्ध्र रूपैयाँका दरले हवाई उडान कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

५. आय कर: आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा अनुसूची ७ बमोजिम आय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. शहरी क्षेत्रको घर जग्गा कर: आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा अनुसूची ८ बमोजिम शहरी क्षेत्रको घर जग्गामा घर जग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. ठेक्का कर: आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा नेपाल अधिराज्यभित्र मुनाफा गर्ने उद्देश्यले कसैले कुनै काम गर्ने दशहजार रूपैयाँ भन्दा बढी हुने गरी एक वा एकभन्दा बढी ठेक्का लिएकोमा सो ठेक अङ्कको साढे दुई प्रतिशतका दरले ठेक्का कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

८. होटेल कर: मिति २०३७।३।२४ देखि होटेल, होटेल अन्तर्गतको बार रेष्टूराँ लगायत अन्य बार रेष्टूराँ (भट्टिहरू बाहेक) को बीलमा समेत १० दश प्रतिशतका दरले र तारे होटेलहरू र सो अन्तर्गतका बार रेष्टूराँ समेतको बीलमा १२ प्रतिशतका दरले होटेल कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

९. सवारी साधन कर: आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा अनुसूची ९ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१०. ब्याज कर: (१) आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा कुनै व्यक्तिले निक्षेपबाट जतिसुकै ब्याज प्राप्त गरे पनि सो पूरै ब्याजमा ५ प्रतिशतका दरले ब्याज कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । बैङ्कहरूले निक्षेपवालालाई दिएको ब्याज र सोमा लाग्ने कर कट्टि गरेको फाँटवारी कर कटाएकै बखत सम्बन्धित कर कार्यालयमा दिनु पर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम निक्षेप ब्याज आय हुने करदातालाई छूट दिने सम्बन्धमा सो निक्षेप ब्याज आयमा करदाताको अन्य स्रोतको आय भए सो समेत समावेश गरी व्यक्तिको हकमा रु. ७,५००।– र दम्पति वा परिवारको हकमा रु. १०,०००।– सम्मको आयमा कुनै कर लाग्ने छैन र यस्ता करदाताहरूको कर नलाग्ने कुराको सूचना सम्बन्धित कर कार्यालयबाट प्राप्त भएमा सम्बन्धित बैङ्कबाट त्यस्तो कर कट्टा गरिएको निक्षेप ब्याज कर फिर्ता गरिनेछ ।

(३) यस दफाको उप-दफा (१) वा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको निक्षेप र कोषमा ब्याज कर लाग्ने छैन ।

(क) बचत निक्षेप

(ख) कर्मचारी सञ्चयकोषको निक्षेप,

(ग) बैङ्कमा कर्मचारीहरुको नाममा रहेको सञ्चयकोष,
(घ) पञ्चायत तथा वर्गीय सङ्गठनको निक्षेप,
(ङ) सार्वजनिक हितका लागि गठन भएको वा धार्मिक कृत्यसम्बन्धी भनी श्री ५ को सरकारले तोकेका संस्थाको निक्षेप,

११. भिडिओ तथा तत्सम्बन्धी उपकरणहरूमा लाग्ने करः आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा भिडिओ मेशिन तथा तत्सम्बन्धी उपकरणहरू राख्ने व्यक्ति (मालिक) हरूले रू. १,०००।– शुरू दर्ता दस्तुर र अर्को आर्थिक वर्ष शुरु भएको मितिले तीन महीनाभित्र रू. १,०००।– नवीकरण दस्तूर सम्बन्धित कर कार्यालयमा बुझाई सोको प्रमाणपत्र लिनु पर्नेछ।

१२. हातहतियार दस्तुरः आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा अनुसूची १० बमोजिम हातहतियार दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. मालपोतः आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा अनुसूची ११ बमोजिम मालपोत लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४. रजिष्ट्रेशन दस्तूरः आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा अनुसूची १२ बमोजिम रजिष्ट्रेशन दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१५. रोपवे करः आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा रोपवे लाइन चालू रहेको समयको हिसावबाट प्रति घण्टाको एक सय पचास रुपयाँको दरले रोपवे कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१६. दर घटाउन सक्नेः श्री ५ को सरकारले आवश्यकतानुसार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी दफा १ र १० मा उल्लिखित महसूल र करको दर घटाउन सक्नेछ ।

१७. कर नलाग्नेः आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा कर्जा कर लगाइने छैन ।

८७

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची–१

भन्सार दरबन्दी सम्बन्धी व्याख्या

१. परिच्छेद, भाग, उप-भागमा शीर्षकहरू (नामहरू) सन्दर्भलाई सजिलो पार्नको लागि मात्र हुन् । कानूनी प्रयोजनको लागि वर्गीकरण निश्चित गर्दा सङ्केतहरूका शर्त (शब्द) हरू र कुनै पनि सम्बन्धित परिच्छेद वा भागका द्रष्टव्यका अनुसार गरिने छन् र त्यस्ता सङ्केतहरू र द्रष्टव्यहरूले अन्यथा निर्दिष्ट गरेकोमा बाहेक, निम्नलिखित नियमहरू बमोजिम गरिने छन् ।

२. (क) कुनै पनि सङ्केतमा भएको कुनै पनि वस्तुको प्रसङ्गले त्यस्ता अपूर्ण वा तयार नभएको (अर्धतयारी) वस्तुको प्रसङ्गलाई समेत समावेश गरेको मानिनेछ, तर आयात गरिदा त्यस्ता अपूर्ण वा तयार नभएका वस्तुहरूमा पूर्ण वा तयारी वस्तुमा हुने आवश्यक लक्षण भएको हुनु पर्दछ। यसमा त्यस्ता पूर्ण वा तयारी (वा यस नियमका आधारमा पूर्ण वा तयारी भनी वर्गीकरण गरिन सकिने) वस्तुको प्रसङ्गलाई पनि समावेश भएको मानिनेछ, जो आयात गरिदा छुट्टाछुट्टै (अनएसेम्बल्ड) वा खोलखाल गरेर (डिसएसेम्बल्ड) ल्याइएको हुन्छ ।

(ख) कुनै पनि सङ्केतमा भएको कुनै पनि पदार्थ वा द्रव्यको प्रसङ्गले त्यस्ता पदार्थ वा द्रव्यको अन्यथरी पदार्थहरू वा द्रव्यहरूसंगको मिश्रण वा योगको प्रसङ्गलाई समेत समावेश गरेको मानिने छ । कुनै पनि पदार्थ वा द्रव्यबाट बनेको सामानको प्रसङ्गले पूर्णतः वा अंशतः त्यस्ता पदार्थ वा द्रव्यबाट बनेका सामानहरूको प्रसङ्गलाई समावेश गरेको मानिने छ । एकभन्दा बढी पदार्थ वा द्रव्य मिली बनेका सामानको वर्गीकरण नियम ३ का सिद्धान्त अनुसार गरिने छ ।

३. कुनै कारणले कुनै सामानलाई, पहिलो दृष्टिमा, दुई वा दुईभन्दा बढी सङ्केतहरूमा वर्गीकरण गर्न सकिने भएमा त्यस्ता सामानको वर्गीकरण तल लेखिए बमोजिम हुनेछ:–

(क) सामान्य विवरण भएको सङ्केतलाईभन्दा विशिष्ट विवरण भएको सङ्केतलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

(ख) मिश्रणहरू, विभिन्न पदार्थबाट बनेका वा विभिन्न अवयवहरूबाट बनेका संयुक्त सामान, र समूह (सेट) मा रहेका सामानहरूलाई ३ (क) को प्रसङ्गबाट वर्गीकरण

गर्न नसकिएमा त्यस्ता सामानलाई, यो सिद्धान्त लागू हुने हदसम्मको लागि, तिनको प्रधान वा सारभूत लक्षण प्रदान गर्ने पदार्थ वा अवयवको जस्तै वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ग) ३ (क) वा ३ (ख) को प्रसङ्गबाट सामानको वर्गीकरण हुन नसकेकोमा त्यस्ता सामानलाई उत्तिकै ध्यान दिन योग्य सङ्केतहरुमध्ये प्रडावधिक सङ्केत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छन् ।

४. यस भन्सार दरबन्दीका कुनै पनि सङ्केत अन्तर्गत नपरेको सामानलाई त्यस्ता सामानसंग सबभन्दा बढी मिल्दोजल्दो (सजातीय) सामानको सङ्केत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छ ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

संक्षिप्त चिन्हहरू

से.	सेन्टिग्रेड
से. ग्रा.	सेन्टिग्राम (१ ग्रामको १।१०० भाग)
से. मि.	सेण्टिमिटर (१ मिटरको १।१०० भाग)
से. मि. ३	घन सेन्टिमिटर (१ लिटरको १।१,००० भाग)
ग्रा.	ग्राम
कि. ग्रा.	किलोग्राम
कि. लि	किलोलिटर
कि. वा.	किलोवाट
लि.	लिटर
मि.	मिटर
मि. २	वर्ग मिटर
मि. ३	घन मिटर (१,००० लिटर)
मि. ग्रा.	मिलिग्राम (१ ग्रामको १।१,००० भाग)
मि. मि.	मिलिमिटर (१ मिटरको १।१,००० भाग)
मि. मि. २	वर्ग मिलिमिटर
मे.नं.	मेट्रिक नम्बर
ट.	मेट्रिक टन (१,००० किलोग्राम)
%	प्रतिशत
एक्स. ओ.	एक्स डिग्री

१५ से. भन्नाले १५ डिग्री सेन्टिग्रेड बुझिन्छ।

<u>बराबरिहरू</u>

मेट्रिक प्रणालीमा परिवर्तन गर्नलाई

१ घन फूट	०.०२८३ मि. ३	१ क्वीण्टल	१०० कि. ग्रा.
१ मन	३७.५ कि. ग्रा.	१ तोला	११.६३ ग्रा.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–१

जीवित जीव–जन्तु, जीव–जन्तु उत्पादन

भाग १

जीवित जीव-जन्तु

सङ्केत नं.	माल वा वस्तुको नाम	महसूल दर प्रति १०० के. जि. वा मो. प्र. म. (%) (अन्यथा केही उल्लेख नभएको भए)			
		पैठारी			निकासी
		साधारण	अधिक सोविध्य प्राप्त देशको (भारत र ज. ग. ची. को तिब्बत बाहेक)	भारत र ज.ग.ची. को तिब्बत (+)	
१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:

१. निम्न जीव-जन्तु बाहेक अन्य सबै जीवित जीव-जन्तु यस भाग अन्तर्गत पर्दछन् ।

(क) सकेत नं. ०३.०१ र ०३.०३ का माछा, क्रस्टासियन (पानीमा बस्ने झिंगे माछा जातका जीव) र मोलस्क (बाहिर खबटा हुने जीव)

(ख) संकेत नं. ३०.०२ का सूक्ष्म जीवहरू र अन्य उत्पादनहरू

(+) ज. ग. चीनको तिब्बत क्षेत्रबाट पैठारी हुने नेपालबाट तिब्बतमा निकासी हुने माल वा वस्तुको सुविधा प्राप्त दर अनुसूची २ मा उल्लेख छ । यो अनुसूचीमा दिइएको उक्त सुविधाको शीर्षकमा (+) चिह्न दिइएको छ ।

49

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ग) संकेत नं. ६७.०८ का जीवहरु				
	२. अन्यथा व्यवस्था गरिएकोमा बाहेक यस भागमा खास जन्तु वा जाति भन्नाले त्यस जातिका बच्चा जीव-जन्तु वा जाति समेतलाई जनाउँछ।				
०१.०१	जीवित घोडाहरु, गधाहरु, खच्चर र हिनिज	माफी	माफी	माफी	माफी
०१.०२	जीवित चौपाया (गाई र भैंसी) जातिका जीवित जन्तुहरु:				
	(क) नश्ल सुधारका लागि विशुद्ध नश्लका जनावरहरु	"	"	"	"
	(ख) अन्य:				
	१. रांगो र पाडा पाडीहरु	"	"	"	"
	२. भैंसी	"	"	"	"
	३. गोरु र गाई	"	"	"	"
	४. चौरी	"	"	"	"
	५. लुलुवा	"	"	"	"
	६. अन्य	"	"	"	"
०१.०३	जीवित सुंगुर	"	"	"	"
०१.०४	जीवित भेडा र बाख्रा				
	(क) भेडा	"	"	"	"
	(ख) बाख्रा	"	"	"	"
०१.०५	जीवित कुखुरा, अर्थात् लुईंचे, गिनीफाउल, हाँस, टर्की, पानी हाँस समेत	"	"	"	"
	(क) १८५ ग्रा. भन्दा कम वजनको कुखुराका चल्लाहरु	"	"	"	"
	(ख) अन्य कुखुरा	"	"	"	"
०१.०६	अन्य जीवित जन्तु:				
	(क) मुख्यतः मासु खान हुने प्रकारका जीव-जन्तु	"	"	"	
	(ख) अन्य (चिडियाखानाका जन्तु, कुकुर बिरालो समेत)	"	"	"	"

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग २

मासु र खान हुने कमसल खालको मासु

द्रष्टव्य:–

निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत् पर्दैनन्:

(क) सङ्केत नं. ०२.०१, ०२.०२, ०२.०३, ०२.०४ र ०२.०६ मा उल्लेख भएका मानवीय उपभोगको निमित्त अनुपयुक्त वा नसुहाउने खालको उत्पादनहरू;

(ख) जीव-जन्तुको भुँडी, आन्द्रा, थैली (सङ्केत नं. ०५.०४) र जीव-जन्तुको रगत (सङ्केत नं. ०५.१५);

अथवा

(ग) सङ्केत नं. ०२.०५ को उत्पादित वस्तु बाहेकको जीव-जन्तुको बोसो (भाग १५)।

१	२	३	४	५	६
०२.०१	मासु र सङ्केत नं. ०१.०१, ०१.०२, ०१.०३ वा ०१.०४ अन्तर्गतको खान हुने कमसल मासु, ताजा, चिसो वा फ्रिजमा राखेको (चिल्ड वा फ्रोजेन):				
	(क) गाई, भैंसी जातिको जन्तुको मासु, हड्डि समेत भएको मासु	५%	५%	५%	माफी
	(ख) गाई, भैंसी जातिका जन्तुको हाड नभाएको मासु	५%	५%	५%	"
	(ग) भेडा वा बाख्राको मासु	५%	५%	५%	"
	(घ) सुंगुरको मासु	५%	५%	५%	"
	(ङ) घोडा, गधा, खच्चर वा हिनिजको मासु	५%	५%	५%	"
	(च) कमसल मासु	५%	५%	५%	"
०२.०२	मरेका कुखुरा (यो भन्नाले लुइचे, हाँस, पानी हाँस, टर्की र गिनी फाउल समेत पर्दछ) र यी गैंहीहरूको कलेजो बाहेकको ताजा, चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन) कमसल मासु समेत	५%	५%	५%	"
०२.०३	कुखुराको कलेजो ताजा, चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन) नुनिलो वा नुन पानीमा राखेको	५%	५%	५%	"
०२.०४	अन्य मासु र खान हुने कमसल मासु, ताजा वा चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन)	५%	५%	५%	"

८३

१	२	३	४	५	६
०२.०५	मासु नभएको सुंगुरको बच्चाको बोसो र कुखुराको बोसो ताजा, चिसो, नून पानीमा राखेको सुकेको, वा सेकुवा बनाएको (रस निकालेको बाहेक)	माफी	माफी	माफी	माफी
०२.०६	मासु र खान हुने कमसल मासु (कुखुराको कलेजो बाहेक) नून हालेको, नून पानीमा डुबाएको, सुकाएको वा सेकुवा बनाएको:				
	(क) पाल्तु सुंगुरको, नाहुरको मासु, सपेटो (वेकन) सुंगरको सेकाएको सुकुटी	४०%	३८%	३३%	"
	(ख) अन्य:				
	१. सुख्खा	माफी	माफी	माफी	माफी
	२. अन्य	४०%	३८%	३३%	"

भाग ३

माछा मोलस्क (बाहिर खबटा हुने जीव) र क्रुष्टासियनहरू

(पानीमा बस्ने झिंगे माछा जातिका जीव)

द्रष्टव्य:–

निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) सामुद्रिक स्तनधारी जीव (सङ्केत ०१.०६) र त्यसको मासु (सङ्केत ०२.०४) वा (०२.०६)

(ख) माछा (कलेजो र फूल समेत) क्रुस्टासियनहरू र मोलस्कहरू, मरेका जाति विशेषको कारणले वा अन्य कारणले मानिसले खान अनुपयुक्त वा नसुहाउने खालको (भाग ५); वा

(ग) माछाको अचार (क्याभिएर) वा त्यस्तै वस्तुहरू (सङ्केत १६.०४)

०३.०१	माछा, ताजा (जीवित वा मरेको) चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन):				
	(क) माछा, ताजा (मरेको वा जीवित) चिसो (चिल्ड वा फोजेन) (फिला बाहेक)	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) माछा, चिसो (फोजेन) (फिला-बाहेक)	"	"	"	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ग) माछाको फिला ताजा र चिसो (चिल्ड)	माफी	माफी	माफी	माफी
	(घ) माछाको फिला चिसो (फ्रोजेन)	"	"	"	"
०३.०२	माछा, सुकाएको, नुनिलो वा नुन पानीमा राखेको, सेकुवा बनाउने पूर्व वा सेकुवा बनाउँदा काँचो वा पाकेको सेकुवा माछाः				
	(क) खान हुने माछाको परिकार	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) ठूलो समुद्री माछा सिंगै, नुनिलो पारी वा नपारीकन सुकाएको	"	"	"	"
	(ग) सुकाएको माछा (उप सङ्केत ख बाहेक) नुनिलो वा नुन पानीले धोएको:				
	(१) सुकाएको माछा	"	"	"	"
	(२) अन्य	५३%	५०%	४८%	"
	(घ) सेकुवा बनाएको	५३%	५०%	४८%	"
०३.०३	क्रष्टासियन र खबटा भित्र भएको वा नभएको मोलस्क ताजा (मरेको वा जीवित) चिसो (चिल्ड वा फ्रोजेन) नुनिलो, नुनिलो पानीले धोएको वा सुकाएको, खबटा भित्रै रहेका क्रष्टासियनहरू पानीमा उमालेको मात्र				
	(१) खबटा सहित पानीमा उमालेको मात्र क्रष्टासियनहरू	५३%	५०%	४८%	माफी
	(२) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी

भाग ४

दुग्ध उत्पादन, पंक्षीको फुल, प्राकृतिक मह, जीव-जन्तुबाट उत्पादित खान हुने पदार्थ अन्यत्र नपरेको

द्रष्टव्य:

१– दुग्ध भन्नाले तरसहितको वा तर झिकिएको दूध, नौनीसहितको दूध, मही, जमेको दही, केफीर दही र अन्य सुकाएको वा अमिलो पारेको दूध समेतलाई जनाउँछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	२– टीनको डब्बामा हावाबन्द (एयर टाइट) गरी राखेको दूध र तरलाई सङ्केत नं ०४.०२ को सुरक्षित पदार्थ सम्झनु पर्दछ । केवल प्रशोधित (पास्चराइज्ड, इस्टेरीलाईज्ड वा पेप्टोनाइज्ड) गरेको मात्र सुरक्षित दूध र तर मानिनेछ।				
०४.०१	दूध र तर, ताजा, नजमाएको वा गुलियो नगरेको	माफी	माफी	माफी	माफी
०४.०२	दूध र तर सुरक्षित, जमेको वा गुलियो गरेको				
	(क) मही:				
	(१) धुलो वा दाना	६%	६%	६%	"
	(२) अन्य	५%	५%	५%	"
	(ख) दूध, (मही बाहेक) धुलो वा दाना वजनमा १.५ प्रतिशत भन्दा बढी बोसो नभएको	६%	६%	६%	"
	(ग) दूध (मही बाहेक) र तर धुलो वा दाना वजनमा १.५ प्रतिशत भन्दा बढी बोसो भएको	६%	६%	[illegible]%	"
	(घ) दूध (मही बाहेक) र तर (धुलो र दाना बाहेक) अरू रूपमा भएको (जस्तै छुर्पी)	५%	५%	५%	"
०४.०३	नौनी:				
	१. प्रशोधित घिउ	४६	४४	४४	१००
	२. अन्य घिउ	माफी	माफी	माफी	४५०
	३. अन्य नौनी, टिनमा प्याक गरेको	२६%	२५%	२५%	माफी
	४. अरू नौनी टिनमा प्याक नगरेको	माफी	माफी	माफी	माफी
०४.०४	पनीर, दही:				
	१. पनीर	११%	१०%	१०%	"
	२. दही	माफी	माफी	माफी	"
०४.०५	चरा चुरुङ्गीको फुल, फुलभित्रको पहेंलो भाग, ताजा, सुकेको वा सुरक्षित गुलियो गरेको वा नगरेको:				
	(क) नफुटाएको फुल:				
	(१) हाँस र कुखुराको फुल	"	"	"	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) अन्य	"	"	"	"
०४.०६	प्राकृतिक मह:				
	(१) प्रशोधित र बोतल वा टिनमा प्याक गरेको	१८%	१३%	११%	"
	(२) अन्य	माफी	माफी	माफी	"
०४.०७	जीव-जन्तु जन्य खान हुने उत्पादित पदार्थ अन्यत्र नपरेको	१६%	१५%	१३%	"

भाग ५

जीव-जन्तुजन्य उत्पादित पदार्थ, अन्यत्र नपरेको

द्रष्टव्य:

१– निम्न कुरा यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) खान हुने उत्पादित पदार्थ (जीव-जन्तुको आन्द्राभुँडी, मुत्राशयका पुरै वा केही अंश र जीव-जन्तुको तरल वा सुकाएको रगत बाहेक)

(ख) छाला र भुवादार छाला, संकेत नं. ०५.०५ वा ०५.०७ र काँचो छालाको काँट-छाँटबाट आएको टुक्रा, खेर गएको टुक्रा वा संकेत नं. ०५.१५ भित्र पर्ने काँचो छाला बाहेक । (भाग ४१ वा ४३)

(ग) जीव-जन्तुको कपडा बुन्ने रौं (घोडाको रौं र यसको खेर गएको रौं बाहेक) (परिच्छेद ११); वा

(घ) कुचो वा ब्रुसको लागि तयार गरिएको रौंका मुठ्ठा (संकेत नं. ९६.०१)

२– संकेत नं. ०५.०१ को प्रयोजनको लागि लम्बाईको हिसाबबाट छानिएको रौंलाई मिलाइएको वा प्रशोधित रौं मानिने छैन । तर फेद र टुप्पा बराबरी पारी नमिलाएको हुनुपर्छ ।

३– यस दरबन्दी भरीमा हात्ती,ठूलो हात्ती, विशेष हात्ती, पानी हात्ती, उत्तर महासागरको ह्वेल माछा (नर ह्वाल) र बदेंलको दाह्रा (दाँत) तथा गैंडाको खाग र अन्य सबै जीव जन्तुको दाह्रा र दाँतलाई हात्तीको दाँत सरहनै मानिनेछ ।

४– यस दरबन्दीमा घोडाको रौं भन्नाले घोडा वा गाई भैंसी जातिको याल,जगर वा पुच्छरको रौंलाई जनाउँछ ।

०५.०१	मानिसको रौं, अप्रशोधित, सफा गरेको वा नगरेको; खेर फालिएको मानिसको रौं	३६	३७	३३	माफी

२६

१	२	३	४	५	६
०५.०२	सुंगुरको बच्चा वा सुंगुरको जगर वा बिभिन्न जातिको कडा रौं वा ब्रुश बनाउने किसिमको रौं वा खेर जाने किसिमको जगर वा रौं (ब्रिष्टल):				
	१– कडा खालका रौं (ब्रिष्टल)	१४२	१३५	११८	माफी
	२– अन्य	३	३	३	माफी
०५.०३	घोडाको रौं वा घोडाको रौंको अवशेष कुनै अन्य पदार्थले बीचमा दोहरो तह गरी राखेको वा नराखेको	१.५०	१.५०	१.५०	माफी
०५.०४	जनावरका आन्द्रा, भुंडी वा मुत्राशय (माछा बाहेक) सम्पूर्ण वा टुक्रा गरेको	१४%	१३%	११%	माफी
०५.०५	माछाको अवशेष	१४%	१३%	११%	माफी
(०५.०६)					
०५.०७	पशु पंक्षीको छाला वा अन्य भाग, यसको कडा वा मुलायम प्वाँख (काँट, छांट गरी मिलाइएको वा नमिलाइएको) सफा गर्नु बाहेक अन्य काम नगरिएको, सुरक्षाको लागि शुद्ध वा रोग मुक्त भएको, धूलो वा खेर गएको प्वाँख र त्यसको अन्य भाग				
	१. चराचुरुङ्गीहरुको प्वाँख	१४%	१३%	११%	माफी
	२. अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
०५.०८	हाड वा सिंग भित्रको हाड, अप्रशोधित, बोसो हटाइएको,साधारण रुपले तयारी गरेको (तर साइज मिलाई नकाटेको) एसिड धोलिएको वा चिटचिटेपन हटाइएको (डिजेल्याटनाइज्ड) यी उत्पादनको धूलो र अवशेषहरु	माफी	माफी	माफी	माफी
०५.०९	हात्तीको दाँत, कछुवाको हाड (बाहिरी भागको), सिंग, हांगा भएको सिंग,खुर, नंग, पन्जा र चुच्चो अप्रशोधित वा साधारण रुपमा तयार गरेको तर खास आकारमा				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	नकाटिएको र त्यस्को अवशेष र धुलो, ह्वेल माछाको हाड वा त्यस्तै किसिमको हाड अप्रशोधित वा साधारण रूपमा तयार गरेको तर खास आकार नभएको र त्यस बस्तुको रौं वा खेर फालिएका वस्तु (अवशेष):				
	१. गैंडाको खाग	के. जी.७०४	६७०	६००	माफी
	२. बाघ र चितुवाको पन्जा र दाँत	१४%	१३%	११%	माफी
	३. अन्य दाह्राहरू	३५०	३४०	३००	माफी
	४. अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
(०.५१०)					
(०५.११)					
०५.१२	मूंगा र त्यस्तै किसिमका पदार्थ साधारण रूपमा तयार नगरेको, त्यस्तो पदार्थको आवरण, अप्रशोधित वा साधारण रूपमा तयार गरिएको तर खास आकार नभएको, त्यस्को धुलो र अवशेष पदार्थहरू:				
	१. मूंगा र अरू त्यस्तै पदार्थहरू	१३%	१२%	१०%	१०%
	२. शंख र कौडी जस्ता कीराको अवशेष	माफी	माफी	माफी	माफी
	३. अन्य आवरण (सेल) चिप्लाको रूपमा	५%	५%	८%	माफी
	४. हाडको धुलो	४%	४%	३%	माफी
	५. अन्य	३४%	३२%	३०%	माफी
०५.१३	प्राकृतिक स्पन्ज (पानी सोस्ने वस्तु)	१४%	१३%	११%	माफी
०५.१४	अम्बरग्रिस (ह्वेल माछावाट प्राप्त हुने सुगन्धित पदार्थ) कास्टोरियम (एक किसिमको सुगन्धित बोटो) साईभेट (एक किसिमको बिरालोबाट प्राप्त हुने कस्तुरी जस्तो पदार्थ)कस्तुरी क्यान्थराईड्स, पित्त सुकेको वा नसुकेको, जनावरबाट भएको उत्पादन ताजा, शुष्क वा फ्रिजमा राखेको वा अस्थायी रूपले सुरक्षित गरेको औषधि बनाउने काममा प्रयोग हुने:				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२		३	४	५	६
	१. कस्तुरीको थुलो	के. जी.	३३८	३३२	२८४	माफी
	२. अन्य कस्तुरी	पौण्ड	६.५६	६.२५	५.५०	"
	३. अन्य		१४%	१३%	११%	"
०५.१५	जनावरबाट उत्पादित वस्तुहरू अन्यत्र उल्लेख नभएको वा समावेश नगरिएको; भाग १ वा भाग ३ मा उल्लेख भएको खान नहुने मरेको जनावर:					
	१. चौरी गाईको पुच्छर	हरेक	१.१६	१.१०	१.१०	"
	२. अन्य	"	१४	१३	११%	"

१००

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद– २

वनस्पति उत्पादन

भाग–६

जीवित रुख र अन्य बिरुवाहरू, गानो, जरा र कलमी बिरुवा र सजावटका पातहरू

द्रष्टव्य:–

१– सजावटको लागि प्रयोग हुने वा फूलबारीका बिरुवाको लागि प्रयोग हुने वा नर्सरीका बगैंचेले वितरण गर्ने जीवित रुख र त्यस्तै सामान (वनस्पतिका बिरुवा समेत) मात्र यस भाग अन्तर्गत पर्दछन्। तर आलु, प्याज, लसुनको जाती र भाग ७ को अन्य उत्पादनका सम्बन्धमा यस भागको व्यवस्था लागू हुने छैन।

२– संकेत नं. ०६.०३ वा ०६.०४ का वस्तुहरूको पूर्ण वा आंशिक पदार्थ सम्मिलित भै बनेका पातका गुच्छा, फूलको टोकरी, फूलमाला वा यस्तै वस्तुहरू यिनै संकेत नम्बरहरू अन्तर्गत हुन्छन् र यस्ता वस्तु बनाउँदा प्रयोग हुने अन्य सहायक वस्तुहरूको संलग्नतालाई वास्ता गर्नु पर्दैन।

१	२	३	४	५	६
०६.०१	गानो, गाँठो, जरा, बब्जगान, मूल जरो होट या फूलको रुपमा	माफी	माफी	माफी	माफी
०६.०२	अन्य जीवित बिरुवा, रुख, साना रुख, झाडी, जरा, काटेको वा लुछेको समेत	"	"	"	"
०६.०३	सजावट प्रयोजनको लागि वा फूलको गुच्छा बनाउनको लागि उपयुक्त टिपेको फूलको कोपिला वा टिपेको फूल ताजा, सुकेको रंगीन, प्रशोधित, जडेको वा अन्य प्रकारले तयार गरेको	"	"	"	"

९०९

१	२	३	४	५	६
०६.०४ गुच्छा वा गुलदस्ता बनाउने वा सजावटको लागि उपयुक्त हुने किसिमका ताजा, सुकेको, रंगीन, प्रशोधित, जडेर वा अन्य किसिमले तयार गरेको रुखका पालुवा, हाँगा, बिगा र अन्य भागहरू (फल र कोपिला बाहेक) बालवृक्ष, झाडी र अन्य बोटबिरुवाहरू झ्याउ, सुनाखरी र बाँसहरू	माफी	माफी	माफी	माफी	

भाग–७

खान हुने वनस्पति र केही जरा र गानो

द्रष्टव्य:–

सङ्केत नं. ०७.०१, ०७.०२ र ०७.०३ मा उल्लेख भएको वनस्पति भन्नाले खान हुने च्याउ, स्वादिलो च्याउ, यूरोपमा पाइने जैतुन, कोपिलाबाट अचार बन्ने बालवृक्ष, गोलभेंडा, आलु, सलाद बनाउने सखरखण्ड काँक्रो, अचारको लागि स्यानो आकारको काँक्रो, वनस्पतिको रस, फर्सी, भण्टा, गुलियो मरीच, सूप, आजमोदा एक किसिमको फलको बिरुवा, टिम्मुर, ससबनिने तेल आउने पदार्थ, सुगन्धित साग, फर्सी जस्तो, विरुवा बाँसूर, पुदीना जस्तो (मेजोराना हर्टेंसिस वा ओरिगानम मेजोराना) मुला र लसून समेतलाई जनाउँछ ।

तल लेखिए बाहेक सङ्केत नं. ०७.०१ देखि सङ्केत नं. ०७.०३ मा उल्लेख भएका वनस्पति पदार्थहरू सबै किसिमको सुकेको, केमिकल राखी पानीमा वा बाफले सुकाएको भएमा सङ्केत नं. ०७.०४ अन्तर्गत पर्दछन् ।

(क) सुकेको बलहन (मटर, मुसुरो आदि) कोसा (सङ्केत नं. ०७.०५)

(ख) मरिचको भेडा (सङ्केत नं. ०६.०४)

(ग) सङ्केत नं. ०७.०५ मा उल्लेख भएका सुकेको दालको पीठो (सङ्केत नं. ११.०४)

(घ) आलुको मैदा, पीठो र फ्लेक्सआलुको (शीर्षक नं. ११.०५)

१	३	४	५	६
०७.०१ ताजा वा चिसोमा राखेका सागपातहरू :				
(क) आलु	माफी	माफी	माफी	१०
(ख) टमाटर	"	"	"	"
(ग) प्याज, छपापी, लसून, पिडालु र यस्तै लसून, प्याज जातिका सागपात (जस्तै चाईभ र वेल्स प्याज)	"	"	"	"

९०२

१	२	३	४	५	६
	(घ) अन्य :				
	(१) कोसा नछोडाएको दलहन (जस्तै बोडी, केराउ, बदाम र मुसुरो)	माफी	माफी	माफी	५
	(२) अन्य दलहन (जस्तो, बोडी, केराउ,बदाम र मुसुरो)	२	२	२	१०
	(३) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
०७.०२	चिसोपारी सुरक्षित गरिएको, सागपात (पकाएको वा नपकाएको) :				
	१. कोसा नछोडाएको दलहन (जस्तो बोडी, केराउ, चना, मुसुरो)	माफी	माफी	माफी	५
	२. अन्य दलहन (बोडी,केराउ,चना,मुसुरो)	२	२	२	४
	३. अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
०७.०३	तुरुन्तै खान हुने गरी तयार गरिएको बाहेक नूनपानीमा, गन्धक पानीमा वा यस्तै सामान अस्थायी रुपमा, सुरक्षित राख्ने तरल पदार्थमा राखी सुरक्षित गरिएको सागपात	"	"	"	"
०७.०४	सुकाएको, रस निकालेको वा बाफबाट रस निकालेको सागपातको सिंगो, काटेको, ताछेको, टुक्र्याएको वा धूलोको रुपमा रहेको, तर त्यो भन्दा बढी तयारी नपारेको	"	"	"	"
०७.०५	दानादार, सुकेको सागपात बोक्रा भएको वा छोडाएको वा नछोडाएको	"	"	"	"
०७.०६	मनिओक (नलिजस्तो जरा हुने जराकी पिठो) आरारोट, सालममिश्री, हात्तिपाइले साग, सखरखण्ड र अन्य यस्तै जरा गानोहरु (जसमा धेरै मात्रामा माड जस्तो पदार्थ वा ईन्यूल भएको) ताजा सुकाएको सिंगै वा ताछेको, काट-कुट गरेको, साबुदाना समेत	"	"	"	"

१०३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

भाग–८

खान हुने फलफूल र कडा बोक्रा भएका फलफूलहरू खरबुजा वा सुन्तला निबुआ जातिको फलको बोक्रा

द्रष्टव्य:–

१. खान नहुने किसिमका कडा बोक्रा भएका वा नभएका फलफूलहरूलाई यस भागमा समावेश गरिएको छैन ।

२. ताजा भन्नाले चिसोमा राखेको (चिल्ड) सम्मलाई पनि जनाउँछ ।

१	२	३	४	५	६
०८.०१	खजूरको फल, केरा, नरिवल, ब्राजिल सुपारी, काजु, भुईकटहर एभोकेडस (शरीफा), आँप, अम्वा, मलायामा हुने एक किसिमको आँपको जस्तो फल ताजा वा सुकाएको, बोक्रा छोडाएको वा नछोडाएको :				
	(क) केरा	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) नरिवल	"	"	"	"
	(ग) ब्राजिल सुपारी	"	"	"	"
	(घ) काजू	"	"	"	"
	(ङ) भुईकटहर	"	"	"	"
	(च) एभोकेडस, आँप, अम्वा, मलायाको आँप जस्तो फल	"	"	"	"
	(छ) खजुर (छोहरा)	"	"	"	"
०८.०२	रसदार फलफूल, ताजा वा सुकाएको :				
	(क) सुन्तोला	माफी	माफी	माफी	२०
	(ख) माण्डरीन सुन्तोला (तान्जारिन र सात्सुमान समेत) नरम, सुन्तला, विलिङ र अन्य यस्तै रसदार वर्णसङ्कर	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ग) कागती र निबुआ ज्यामिर	"	"	"	"
	(घ) ग्रेप फ्रूट्स	"	"	"	"
	(ङ) अन्य	"	"	"	"
०८.०३	अंजीर सुकाएको वा ताजा	"	"	"	"

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
०८.०४	अंगुर ताजा वा सुकाएको :				
	(क) ताजा	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) सुख्खा	"	"	"	"
०८.०५	संकेत नं. ०८.०१ अन्तर्गत पर्ने बाहेक ताजा वा सुकाएको वा बोका छोडाएको वा नछोडाएको सुपारी (कडा बोक्रा भएको फलफूल)				
	(क) बदाम	"	"	"	"
	(ख) (खैरो सुपारी) खैरो बबटे फलफूल	"	"	"	"
	(ग) अन्य :				
	(१) सुपारी	"	"	"	"
	(२) अन्य	"	"	"	"
०८.०६	ताजा स्याउ, नास्पाति, श्रीफल :				
	(क) स्याउ	"	"	"	"
	(ख) नास्पाति र श्रीफल	"	"	"	"
०८.०७	ताजा सारो फलफूल	"	"	"	"
०८.०८	बयर ताजा	"	"	"	"
०८.०९	ताजा अन्य फलफूल	"	"	"	"
०८.१०	चिनी नहालेको चिसो गरी सुरक्षित गरिएको (पकाएको वा नपकाएको फलफूल)	"	"	"	"
०८.११	तुरुन्त उपयोग गर्न नहुने स्थितिको सुरक्षित फलफूल (जस्तै गन्धक डाईअक्साईड ग्यासबाट) नुनपानीमा वा अन्य सुरक्षित गर्ने तरल पदार्थद्वारा सुरक्षित गरिएको	"	"	"	"
०८.१२	संकेत नं. ०८.०१, ०८.०२, ०८.०३, ०८.०४ वा ०८.०५ अन्तर्गत पर्ने बाहेकको सुकाएको फलफूल	"	"	"	"
०८.१३	खरबुजा र सुन्तला निबुवा जातिको फलफूलको ताजा र चिसोमा राखेको सुकाएको नुनपानी,गन्धक पानीमा वा अन्य सुरक्षित गर्ने तरल पदार्थमा राखी सुरक्षित गरेको बोक्रा	१६%	१५%	१३%	माफी

१०५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग ९

कफी, चिया, मेट (परागुए) र मसलाहरू

द्रष्टव्य:–

१. संकेत नं. ०९.०४ देखि ०९.१० सम्ममा उल्लेख भएका मिश्रित रूपले उत्पादित बस्तुको वर्गीकरण निम्नबमोजिम गरिएको छ ।

(क) दुई अथवा दुईभन्दा बढी पदार्थहरू मिश्रित भै तयार भएका सामानहरू एउटै संकेत नं. मा पर्न आयो भने त्यस्ता बस्तुहरूको वर्गीकरण त्यसै संकेत अन्तर्गत गरिनेछ ।

(ख) दुई अथवा दुईभन्दा बढी पदार्थहरूबाट तयार भएका सामानहरू विभिन्न संकेतमा पर्न आयो भने त्यस्ता वस्तुहरूको वर्गीकरण संकेत नं. ०९.१० अन्तर्गत गरिनेछ । संकेत नं. ०९.०४ देखि ०९.१० सम्ममा उल्लेख भएका पदार्थहरूको उत्पादनमा अन्य पूरक पदार्थहरू (वा माथि प्रकरण "क" अथवा "ख" मा निर्दिष्ट गरिएको मिश्रण) ले त्यस्तो वर्गीकरणलाई कुनै किसिमको प्रभाव पार्दैन तर त्यो मिश्रणको प्रकृति यी संकेतको सामानहरूको जस्तै किसिमको हुनु पर्दछ । अन्यथा त्यस्ता किसिमका मिश्रणहरू यस भागमा वर्गीकरण गरिनेछैन । त्यो मिश्रित किसिमको मसला अन्तर्गत अथवा मिश्रित स्वादिष्ट किसिमको मसलाको रूपमा संकेत नं. २१.०४ मा वर्गीकरण गरिनेछ ।

२. यस भागमा तलका कुराहरू समावेश भएका छैनन् ।

(क) माटो मुनि उम्रिने गुलियो मरीच (नपिधेको (भाग ७); वा

(ख) कवाब चिनी (कवाव चीन) र संकेत नं. १२.०७ मा उल्लेख भएका अन्य उत्पादनहरू ।

०९.०१ कफी भुटेको वा नभुटेको वा क्याफीन (कफीको क्षरोद) छुट्याएको वा नछुट्याएको कफीको बोक्रा, कफीको डुटो, कफीको बदलामा प्रयोग गरिने अर्को कुनै चिज कफीको पनि केही भाग भएको ।

	३	४	५	६
(क) कफी नभुटेको कफीको बोक्रा डुटो	माफी	माफी	माफी	माफी
(ख) कफी भुटेको	२८%	२७%	१६%	माफी
(ग) कफीको केही मात्रा भएको कफीको बदलामा प्रयोग हुने अन्य चीज :	२३%	२२%	१६%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
०६.०२	चिया :				
	१. कांचो पत्ती	१५	१४	१२	माफी
	थप	१२%	१२%	१२%	
	२. तिब्बतमा पाउने चिया (भोटे चिया)	१०%	१०%	६%	माफी
	३. थरू वालको चिया खुला प्याकिङ्ग नभएको	२६%	२५%	१५%	माफी
	४. अन्य चिया	३२%	३०%	२०%	माफी
०६.०३	दक्षिण अफ्रिकामा पाइने एक किसिमको सुकेको पत्ती (पारागुए चिया)	३२%	३०%	२०%	माफी
०६.०४	बिभिन्न जातको मरिच, विभिन्न जातका खोर्सानी				
	१. कालो मरिच, गेडा	५३%	५०%	५%	माफी
	२. हरियो वा सुकेको खोर्सानी सिगैं वा धूलो	माफी	माफी	माफी	माफी
	३. अन्य	४८%	४६%	७%	माफी
०६.०५	भेनिला	४८%	४६%	७%	माफी
०६.०६	दालचिनी र दालचिनीको रूख र फूल	४२%	४०%	२०%	माफी
०६.०७	ल्वांग (सिगो ल्वांग, ल्वांगको फल र भेट्नु)	२१%	२०%	२०%	माफी
०६.०८	जाइफल, जाइपत्री, अलैंची :				
	१. राम पत्री	५३%	५०%	५%	माफी
	२. अन्य जाइपत्री र जाइफल	४२	४०	२०%	माफी
	३. ठूलो अलैंची	१३०	१२५	१००	१३
	४. अन्य अलैंची	५५%	५२%	७%	माफी
०६.०९	सोंप, बेडियन, ससबनाउँदा काम लाग्ने पहेंलो फूल फुल्ने झार (फेनेल) धनियाँ, जीरा, केक बनाउँदा काम लाग्ने झार (कारावे), रक्सी वा औषधी बनाउँदा काम लाग्ने बिरुवाका बिउ (जनिपर)				
	१. सोंप धनियाँ र कारवेको बिउ (गेडा)	माफी	माफी	माफी	माफी
	२. जीराको बिउ (गेडा)	५%	५%	५%	माफी
	३. अन्य	४८%	४६%	७%	माफी

906

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
०९.१०	पुदीना, केसर, तेजपात (सिन्काउली) अन्य मसलाहरू:				
	(क) अदुवा:				
	१. काँचो अदुवा	माफी	माफी	माफी	२%
	२. सुकेको अदुवा (सुठो)	२६	२५	२५	१%
	३. अदुवाको धुलो	४०%	३८%	३३%	माफी
	(ख) अन्य				
	१. केसर	माफी	माफी	माफी	माफी
	२. पान पत्तीको लागि प्रयोग गरिने मसलाहरू	१४%	१३%	११%	माफी
	३. बेसार सुकाएको	२१	२०	२०	१%
	४. बेसार धुलो	२१	२०	२०	माफी
	५. काँचो बेसार	माफी	माफी	माफी	२%
	६. मेथी	माफी	माफी	माफी	माफी
	७. अन्य	४८%	४६%	७%	माफी

भाग १०

खाद्यान्न

द्रष्टव्य:—

यस भागमा नकुटेको वा बोक्रा नछुट्याइएका किसिमका अन्नहरूलाई मात्र समावेश गरिएको छ। तथापि, भुस हटाइएको मिलमा माजित वा परिष्कृत, चम्किलो पारेको, उसिनेको, परिवर्तन गरिएको अथवा कनिका भएको चामललाई शीर्षक नं. १०.०६ मा नै वर्गीकरण गरिएको छ।

१०.०१	गहुँ र मेसलिन (गहुँ र मुडुला गहुँ मिसिएको):				
	(क) दुरुम गहुँ	माफी	माफी	माफी	२०
	(ख) अन्य	"	"	"	२०
१०.०२	राई (मुडुला गहुँ)	"	"	"	३
१०.०३	जौ	"	"	"	६
१०.०४	जुनेलो (वोट) जै (थाकेना)	"	"	"	३
१०.०५	मकै	"	"	"	६

१०८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	
१०.०६	धान, चामल:				
	(क) धान	माफी	माफी	माफी	२०
	(ख) कुटेको (तर राम्रो नफलेको)	"	"	"	१२
	(ग) अलिअलि कुटेको, मिलमा कुटेको, चिल्लो वा चम्कने पारेको वा नपारेको	"	"	"	१२
	(घ) कनिका	"	"	"	१२
१०.०७	फापर, कोदो (मिलेट), क्यानरी सिड (चराको अहारा) र कागुनको दाना र अन्य अन्न:				
	(क) कोदो	"	"	"	३
	(ख) कागुन	"	"	"	३
	(ग) अन्य	"	"	"	३

भाग ११

खाद्यान्न उद्योगबाट उत्पादन भएको जौको पिठो र माड ग्लुटेन (चिप्लो पदार्थ) ईन्यूलिन (जराबाट आउने चिप्लो पदार्थ)

द्रष्टव्य:

१. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्।

(क) कफिको बदलामा प्रयोग हुने भुटेको वा आगोमा सेकेको जौको पिठो (संकेत नं. ०६.०१ वा २१.०२)

(ख) संकेत नं. १९.०२ अन्तर्गतका बच्चाको खाद्य पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने वा रोगीहरूलाई पोशिलो पार्नको लागि प्रयोग गरिने वा भान्साको खाद्य पदार्थको रूपमा प्रयोग गरिने मैदा र पिठो।

(ग) संकेत नं. १९.०५ अन्तर्गत पर्ने कर्नफ्लेक्स र अन्य उत्पादन

(घ) भाग ३० को ओषधी उत्पादन सम्बन्धी सामानहरू

(ङ) संकेत नं. ३३.०६ अन्तर्गत पर्ने सुगन्धित वा श्रृंगार सम्बन्धी वा सफाई सम्बन्धी प्रकृति देखिने माड (स्टार्च)

२.(क) पिंधिएको खाद्यान्नहरू सुखा उत्पादनमा वजनको हिसाबले तल लेखिए बमोजिमको अवस्थामा यस भाग अन्तर्गत पर्ने छन:

(१) मोडिफाइड् ड्युअर्स पोलाडिमेट्रिक प्रणालीद्वारा निर्दिष्ट माडको मात्रा महल (२) मा देखाइएको भन्दा बढी भएमा; र

९०९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(२) मिसिएको खनिज पदार्थ हटाउँदा खरानीको मात्रा महल (३) मा देखाइएकोभन्दा बढी भएमा,
अन्यथा संकेत नं. २३.०२ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ख) यदि महल (४) वा (५) मा उल्लिखित आकारको प्वाल भएको रेसम वा कृत्रिम कपडा, कपडाको जालीबाट छिर्ने पिठोको मात्राको प्रतिशत तौलमा सम्बन्धित अन्नको भन्दा कम नभएमा उपरोक्त व्यवस्थामा पर्ने यस भागका उत्पादनहरूलाई संकेत ११.०१ (अन्नको पिठो) अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।
अन्यथा संकेत नं ११.०२ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

अन्न	माडको मात्रा	खरानीको मात्रा	कपडाको एक प्रकारको चाल्नो जस्तोमा भाँडाबाट छिर्नेदर	
			३१५ माइक्रोन	५०० माइक्रोन
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
गहुँ र मुंडुला गहुँ	४५%	२.५%	८०%	–
जौ	४५%	३%	८०%	–
जुनेलो	४५%	५%	८०%	–
मकै र कागुन	४५%	२%	–	९०%
चामल (धान)	४५%	१.६%	८०%	–
फापर	४५%	४%	८०%	–

१	२	३	४	५	६
११.०१	अन्नको पिठो:				
	(क) गहुँ वा मेस्लिनको	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) अरू अन्नको	"	"	"	१
११.०२	कुटेको अन्न र अन्नको पिठो, तयार पारेको अन्न (जस्तै च्याँल्ला पारेको, फलेको, मोति जस्तो वाटलो वनाएको वा पिघेको तर त्यो भन्दा बढी केही नगरेको) संकेत नं. १०.०६ अन्तर्गत पर्ने चामल वाहेक, कुटेको च्याँख्लाको वा पिघेको वा सिंगो अन्नको कनिका:				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) गहुँको कुटेको वस्तु, मैदा वा डल्ला	माफी	माफी	माफी	१
	(ख) गहुँको बाहेक अन्नको कुटेको वस्तु, मैदा वा डल्ला:				
	१. मकैको	"	"	"	३
	२. चामलको	"	"	"	६
	३. अरू अन्नको	"	"	"	१
	(ग) अन्य तयार गरिएको अन्नको दाना (जस्तै च्यांख्ला पारेको, फलेको, मोती जस्तो वाटुलो बनाएको वा पिंधेको तर त्योभन्दा बढी (केही नगरेको) कनिका, सिंगो वा च्यांख्ला पारेको वा पिंधेको	१४%	१३%	११%	माफी
(११.०३)					
११.०४	संकेत नं. ०७.०५ अन्तर्गतको दलहन जस्तो (कोसेवाली) को सुकेको वनस्पतिको पिठो वा भाग ८ अन्तर्गत पर्ने फलफूल साबुदानाको पिठो वा मैदा वा संकेत नं. ०७.०६ मा पर्ने जरा र गानाको पिठो				
	(१) मुसुरोको पिठो:	माफी	माफी	माफी	४
	(२) अन्य	"	"	"	माफी
११.०५	आलुको पिठो, मैदा वा च्यांख्ला (चिप्स)	"	"	"	"
(११.०६)					
११.०७	जौको पिठो (माल्ट) भुटेको नभुटेको	१४%	१३%	११%	"
११.०८	माड (श्वेतसार); ईन्यूलिन	माफी	माफी	माफी	माफी
११.०९	गहुँको चिप्लो वस्तु, सुकाएको वा नसुकाएको	११%	१०%	१०%	६%

भाग १२

तेलहन र तेल आउने फलफूल, अन्य दानाहरू बियाँ र फलफूल, औद्योगिक र औषधियुक्त बिरुवाहरू, पराल र घाँस दाना

द्रष्टव्य:

१. संकेत नं. १२.०१ लाई बदाम, भटमास, सस्र्यूं, तेल आउने पोस्ता, पोस्ता दाना र नरिवलको सुकेको गुदीलाई समेत समावेश गर्ने गरी लिन सकिन्छ। यो संकेत नरिवल वा संकेत नं

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

०८.०१ का उत्पादनहरू वा जैतुन (भाग ७ वा भाग २०) मा लागू हुँदैन।

२. संकेत नं. १२.०३ को प्रयोजनको लागि चुकन्दर (एक किसिमको सेतो रुखको जरा जसबाट गुलियो निकालिन्छ) घाँस र जडिबटीका बिउ, आलंकारिक फूलको बिउ, साग-पातको बिउ, जङ्गलका बिरुवाहरूको बिउ, फलफूलको लागि चाहिने बिरुवाहरूको बिउ, बनस्पतिको सुकेका गेडा (सिमिया फावा बकुल्ला बाहेक) र युरोपको गर्मी ठाउँमा पाइने लुपिन नामक बिउलाई पनि उमार्ने बिउको रूपमा लिइन्छ।

छर्ने वा उमार्ने कामको लागि प्रयोग गरिने भए तापनि निम्न कुराहरूलाई १२.०३ अन्तर्गत लिइन्न।

(क) कोशेबाली वा दलहन जस्ता बनस्पति (भाग ७)
(ख) भाग ९ अन्तर्गतका बिरुवाका जाति र अन्य उत्पादनहरू,
(ग) अन्नहरू (भाग १०), वा
(घ) संकेत नं. १२.०१ वा १२.०७ अन्तर्गत पर्ने उत्पादनहरू।

३. संकेत नं. १२.०७ निम्नलिखित बिरुवाहरू अथवा तिनीहरूका अंगहरूलाई समावेश गर्ने गरी प्रयोगमा लिइन्छ। जस्तै तुलसी, श्रीहस्तिनीफूल, लहरेफूल, पुदीनाका सबै जातिका फूल, अत्तर बनाउने पात, औषधि बनाउने पात, तेजपात र वर्मउड (एक किसिमको औषधिमा प्रयोग हुने बाह्रमासे झार) संकेत नं. १२.०७ निम्न कुरामा लागू हुने छैन।

(क) तेलहन र तेलआउने फलफूलहरू (संकेत नं. १२.०१)
(ख) भाग ३० भित्र पर्ने औषधिहरू
(ग) भाग ३३ अन्तर्गत पर्ने सुगन्धित द्रव्य वा शरीर सफा गर्न आवश्यक पदार्थहरू, वा
(घ) रोग निवारक, कीटनाशक, झार नाशक वा ब्याउनाशक संकेत नं. ३८.११ अन्तर्गत पर्ने यस्तै उत्पादनहरू।

१२.०१ तेलहन र तेल आउने फलफूल सिगो वा फुटाएको:

(क) बदाम:				
१. उधारेको वा छोडाएको	माफी	माफी	माफी	३
२. अन्य	"	"	"	२
(ख) सुकेको नरिवलको गुदी (सुख्खा नरिवल)	"	"	"	५%
(ग) ताडी दाना र बियाँ	"	"	"	५%
(घ) भटमास	"	"	"	५
(ङ) आलस	"	"	"	२३

९९२

१	२	३	४	५	६
	(च) कपासको दाना (ज्यापु)	माफी	माफी	माफी	३
	(छ) अण्डीको दाना	"	"	"	३
	(ज) सूर्यमुखी फूलको दाना	"	"	"	५%
	(झ) तिल	"	"	"	२५
	(ञ) तोरी वा रायोको बियाँ	"	"	"	२५
	(ट) अन्य:				
	१. सस्यूँको बियाँ (गेडा)	"	"	"	२५
	२. मुलाको बियाँ	"	"	"	१६०
	३. लौकाको बियाँ	"	"	"	३%
	४. सालको बियाँ	"	"	"	माफी
	५. अन्य	"	"	"	५%
१२.०२	तेलहन वा तेल आउने बियाँको तेल ननिकालेको (सस्यूँको पिठो बाहेक) पिठो र मैदा (फुलो)	"	"	"	५%
१२.०३	बिउ रोप्ने, बियाँ, फल टुसा	"	"	"	माफी
१२.०४	चिनी बनाउने चुकन्दर, सिगो वा ताछेको, ताजा, सुकाएको, धुलो पारेको; उखु	"	"	"	"
(१२.०५)					
१२.०६	होपलहराको टुप्पो (अंकुर) र पराग	"	"	"	३%
१२.०७	ताजा, सुकाएको, सिंगै, काटेको, पेलेको, चुर्ण, धूलोको रूपमा रहेको मुख्यतया सुगन्धित वस्तु बनाउने, औषधि बनाउने वा किटाणु नाशक वा किटनाशक औषधि बनाउने कामको लागि प्रयोग हुने रूख, बुटा, झार, वा अन्य त्यस्ता बिरूवा र तिनीहरूको अंग (बियाँ र फल समेत):				
	१. काफलको बोक्रा	माफी	माफी	माफी	३
	२. हर्रो	"	"	"	३
	३. रिट्ठा	"	"	"	३
	४. मुसली	"	"	"	३

६९३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	५. जेठी मधु	माफी	माफी	माफी	३
	६. नाग केसर, नागेसन, रुपकेशर	"	"	"	३
	७. छोफल, धै	"	"	"	३
	८. छतिवन	"	"	"	३
	९. कचूरको बोक्रा	"	"	"	३
	१०. काकुली र काकोली	"	"	"	३
	११. एक्लेबोर	"	"	"	३
	१२. विसफल, विसफेज	"	"	"	३
	१३. श्रमलवेद	"	"	"	३
	१४. पाषाणवेद	"	"	"	३
	१५. लोधकोबोक्रा, लोध्र	"	"	"	३
	१६. बोझो	"	"	"	३
	१७. भुदाना	"	"	"	३
	१८. टुकिफूल, टुकिफल	"	"	"	३
	१९. सतवरी	"	"	"	३
	२०. गमडोला, गमडोल	"	"	"	३
	२१. पदमचाल	"	"	"	३
	२२. चिराइतो	"	"	"	३
	२३. सुगन्ध कोकिला	"	"	"	३
	२४. सुगन्धवाल	"	"	"	३
	२५. विष, विस	"	"	"	३
	२६. डिगिटेलिस	"	"	"	३
	२७ अतिस	"	"	"	१५
	२८. विषम	"	"	"	८०
	२९. निरविसी	"	"	"	८०
	३०. पाँचवुली र पंचोली	"	"	"	८०
	३१. चान्द मरूवा, सर्पगन्धा	"	"	"	८०
	३२. प्याकुर	"	"	"	२०
	३३. जतमन्सी, जटामसी	"	"	"	१०
	३४. सतुवा	"	"	"	१०
	३५. कुतकी (कुटकी)	"	"	"	१०

९९४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
३६.	चुल्ठी, चुल्ठी अमिलो	माफी	माफी	माफी	१०
३७.	मजिठगाठ, घजिठा	"	"	"	१०
३८.	वर्रो	"	"	"	३%
३९.	उन्धू	"	"	"	३%
४०.	कुचिला	"	"	"	३%
४१.	हात्ति पाइला	"	"	"	३%
४२.	कुथ	"	"	"	३%
४३.	जीवन्ति	"	"	"	३%
४४.	चुत्री	"	"	"	३%
४५.	कुसुम फूल				
	मंजिठ मजिथो				
	रुद्राक्ष				
	रसूला, सिक्काकै				
	कचूर				
	कूलिनजान, कूलन्जान				
	अकरकरा				
	अजमोदा				
	तूतमलंगा, सालमखना				
	सनईपात				
	नासी, नसु				
	निसोथ, निसोथा				
	कमलगट्टा				
	मुरेलो, मुझेलो				
	पानको जरा				
	जयन्ती				
	गोखूर				
	अस्वगन्धा				
	गंजा, तालचीनी, जनकटजरा				
	जाव, जावे				
	झंगी, झुंकी				
	धोगावनवन्धा				

११५

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	पालंस, पलांस फूल				
	कपुरको बाहिरी भाग र बोक्रा				
	रक्सा, रिस्का				
	आई				
	महारंगी				
	ध्रमलपती				
	गुल्लावरी, गुल्साकरी				
	जतेराको बोक्रा				
	जेठीहृक्ष्म				
	कागरजरा				
	कनैगुह्लान				
	मुजेरठा				
	फलंगी				
	फलासन्नी				
	खिटको, खेटकी				
	कोइरालो, कोइरालाको बोक्रा				
	बालि कुण्ड, बिरालकिन				
	पोमोग्रान्टेको बोक्रा पोमीग्रान्टको बोक्रा				
	होरानलय				
	मोरको बोक्रा				
	बेहूनी, दालचिनी				
	तेजपात				
	धुमती, धन्ति				
	खिलराज सिलारस				
	विलाउने				
	चर्मपत्री, चम्पा				
	काफल				
	कमाल केपको बोक्रो				
	मुरझाङ पिपला				
	करेन्जी				
	पदमकोरू, पैयूँ				

०१६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	सनपत्री, धुपि				
	पासी पांग्रा कारेन्जी				
	भेख अमिलो, भख अमिलो				
	चिलाउने बोक्रा				
	भूलायो, भलायो				
	नवफल				
	थुमर थुनर				
	असाला, असाना				
	बयरको घूलो				
	बाटसनम				
	छेवबुटी, ज्यानुसिक				
	गोरखति				
	जोकमुद्रा				
	कुलानसिंग, कुलानजन				
	थाकल पात				
	कालांकी, कालान्जी				
	टिम्बुर				
	हवजी				
	खैंचिका				
	लुथकी				
	मजुर				
	राजरिक्ष, राजबृक्ष				
	अमेलपेटी, अमरबेली				
	बालपावी, मुडिला				
	डिमिचा				
	मुल्का				
	फुवापुली				
	सिमरमुख				
	वनलसुन (एलियम बालिची)				
	चमचा, चमेली				
	धुपी				

११८

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	बैलाचोर, बालाचरीमा				
	अमला				
	इसावगोल				
	धुवांफूल				
	विरोटा, विरंगा				
	महावेली कपास				
	विला, विल्ली				
	फलवान				
	तेलिया	माफी	माफी	माफी	३
४६.	मित्ता	"	"	"	५
४७	कच, कुटन्न प्रत्येक	"	"	"	०.३०
४८	इवा सिधखानजोला	"	"	"	६
४९	पिपली, पिपला, पिप्लामूख, पिपला मह	"	"	"	१५
५०.	सरस				
	जमालगोटा				
	सुरुमटू	"	"	"	८०
५१.	भ्याकुर	"	"	"	२०
५२.	पिपलगाठ, पिपल सालमिश्री चावो, चावा	"	"	"	१०
५३.	लाइकोपोडियम धूलो (नागबेली)	३३१	३१५	२७५	१२५
५४.	अन्य विरुवाहरू र तिनीहरूका भाग समेत	माफी	माफी	माफी	३%
१२०८	सलादको रूपमा खान हुने खालका (चिकोरी) रूखका जराहरू, ताजा वा सुकेको सिगो, वा काटेको, नसुकाएको, लोकरस्टविन (कोसाका रूपमा फल्ने बियाँहरू) ताजा वा सुकेको तर पिधेर नराखेको वा अरू बढी तयार नपारेको; अन्यत्र संकेतमा नपर्ने खालका मानिसको खानाको लागि उपयुक्त हुने फलफूलको गुदी (फलफूलका नरम भाग) र अन्य वनस्पतिका यस्तै उत्पादनहरू	माफी	माफी	माफी	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
१२.०६	अन्नको भूस र पराल, तयार नपारिएको काटेर साना साना टुक्रा गरेको तर त्योभन्दा बढी केही नगरेको	माफी	माफी	माफी	माफी
१२.१०	जराहरू, सुकेको अन्य घाँस, पराल, कोसेफल फूल हुने रूखका सुकेको पातहरू, कुनौरो, बिउ छरेर उम्रिएका घासहरू, वस्तुहरूको लागि चाहिने सुक्खा घाँस र अन्य वस्तुको दाना सम्बन्धी उत्पादनहरू	"	"	"	"

भाग १३

लाहा, गुद, चोप र अन्य वनस्पतिको रस र सारहरू

द्रष्टव्य:–

संकेत नं. १३.०२ विरूवाको तरल क्षार, पाइरेथ्रमको सार, हप्स बिरूवाको सार, च्युकुमारी र अफिमको सारको निम्ति लागू हुनेछ । निम्न लिखित कुराहरूमा यो संकेत नं. लागू हुने छैन ।

(क) मिठाईको रूपमा प्रयोग गरिने वा तौलमा १० प्रतिशतभन्दा बढी सुक्रोज भएको झोल सार (संकेत नं. १७.०४)

(ख) जौको सार (संकेत नं. १९.०२)

(ग) कफि, चिया वा मेटको सार (संकेत नं. २१.०२)

(घ) पेय पदार्थ (मदिरा) उत्पादनको लागि प्रयोग गरिने खालका रसहरू र मदिरा बनाउने यौगिक पदार्थहरू (बाक्लो सारहरू) भाग २२

(ङ) कपूर, ग्लीसरिन र संकेत नं. २९.१३ र २९.४१ का अन्य उत्पादनहरू

(च) संकेत नं. ३०.०३ अन्तर्गतका औषधिहरू वा रक्त समूह छुट्याउने रासायनिक पदार्थ (संकेत नं. ३०.०५)

(छ) छाला प्रशोधन गर्ने वा रंगाउने किसिमका उत्पादनहरू (संकेत नं. ३२.०१ वा ३२.०४)

(ज) वाष्पशील तेलहरू, ठोस वस्तु, खोटोहरू (संकेत नं. ३३.०१) र वाष्पशील तेलहरूका जलीय घोलहरू (३३.०६), वा

(झ) रबर, दक्षिणी अमेरिकामा पाइने कली गुद जुन रबर बनाउने काममा लगाइन्छ (बलटा), गट्टा पर्चा रबर वा यस्तै प्राकृतिक गुंदहरू (संकेत नं. ४०.०१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
(१३.०१)					
(१३.०२)	वार्नेस बनाउने लाहा, दाना जस्तो लाहा, जोड्ने लाहा र अरू किसिमको लाहा, प्राकृतिक गुंद, चोप, राल :				
	१ गुंद	माफी	माफी	माफी	१
	२ सल्लाको खोटो	"	"	"	६
	३ वार्नेस बनाउने लाहा	"	"	"	५
	४ गोकुल धूप	"	"	"	माफी
	५ हिंग	५५%	५२%	७%	माफी
	६ हिंगडा	८%	८%	७%	माफी
	७ अन्य	माफी	माफी	माफी	३%
१३.०३	वनस्पति रस र सार, पेक्टिव वस्तुहरू, पेक्टिनेटहरू र पेक्टेटहरू, अगर-अगर र तस्तावार चिप चिप लाग्ने पदार्थ (वनस्पति उत्पादनबाट झिकेका)				
	(क) रस र सार	१%	१%	१%	१%
	(ख) अन्य	माफी	माफी	माफी	३%

भाग १४

बनस्पतिका बुन्ने बाँठिने पदार्थहरू; बनस्पतिका उत्पादनहरू, अन्यत्र नपरेको

द्रष्टव्य:—

१ परिच्छेद ११ मा वर्गीकरण हुने निम्नलिखित उत्पादनहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्, वनस्पति पदार्थ मुख्यतया कपडा बनाउने वनस्पति रेशाहरू, तैयार गरिएको वा अरू वनस्पति पदार्थहरू, कपडा बनाउने पदार्थ जसरी बनाइएको ।

२ संकेत नं. १४.०१ लाई चिरेको जलवेत, बाँस, निगालो र यस्तै बेतको गुभो र तन्काएका वा चिरेको बेत समावेश गर्ने गरी लिइनेछ । तर यो संकेत काठका टुक्रा (४४.०६) मा लागू हुँदैन ।

३ संकेत नं. १४.०२ काठको उन (संकेत नं. ४४.१२) मा लागू हुने छैन ।

४ संकेत न. १४.०३ कुचो वा बुरुसको लागि बनाइएको गाँठो वा झुप्पो (संकेत नं. ६६.०१) मा लागू हुने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
१४.०१	बुन्न वा बाटन प्रयोग गरिने वनस्पति पदार्थ (जस्तै अन्नको पराल, सफा गरेको, प्रशोधन गरेको वा रङ्गाएको जलबेत, निगालो, नरकट, बेत, बाँस, खजुर या ताड र लाइम रुखको बोक्रा)				
	१. बेत	माफी	माफी	माफी	४
	२. अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
१४.०२	अरू पदार्थहरूको पत्रहरूको भित्र राखिएको वा नराखिएको वनस्पति पदार्थ मुख्यतया गद्दा वा कुनै कुरा भर्ने काममा आउने खालको (जस्तै तकिया सिमलको भुवा भरेको जस्तो, वनस्पति रौं र घाँसको रौं) :				
	१. सिमलको भुवा	माफी	माफी	माफी	माफी
	२. अन्य	माफी	माफी	माफी	३
१४.०३	मुठा वा झुत्ता पारेको वा नपारेको ब्रुस र कुचो बनाउने काममा आउने वनस्पति पदार्थ (जस्तो सोर्गो, पियासाभा, कोच-घाँस र इस्तल)	माफी	माफी	माफी	३
(१४.०४)					
× १४.०५	वनस्पति उत्पादन अन्यत्र नपरेको :				
	(१) महुवा	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) पानको पत्ती	"	"	"	माफी
	(३) बिडी बनाउने पात	"	"	"	४%
	(४) टुक्रा खयर	"	"	"	३
	(५) श्रीखण्ड	"	"	"	५%
	(६) छाला प्रशोधन गर्ने वा रङ्गाउने कच्चा पदार्थ	"	"	"	१%
	(७) रुखका काँचो बोक्रा (बेत बाहेक)	"	"	"	३%
	(८) साबे घाँस (बाबियो वा बनकस)	"	"	"	०.५०
	(९) भोजपत्र (बर्च) को पात र बोक्रा	"	"	"	१%
	(१०) पंखा जस्तो गरी काटिएको ताडको पात	१५%	१४%	११%	माफी
	(११) अन्य	माफी	माफी	माफी	३%

९२९

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–३

जीव-जन्तु र वनस्पतिका बोसो र तेल र तिनीहरूका बोक्राबाट उत्पादित वस्तुहरू, तयारी खान हुने बोसोहरू,जीव-जन्तुको र वानस्पतिक मैनहरू

भाग १५

जीव-जन्तु र वानस्पतिक बोसो र तेल, तिनीहरूको बोक्राबाट उत्पादित वस्तुहरू, तयारी खान हुने बोसो, जीव-जन्तु र वानस्पतिक मैनहरू

द्रष्टव्य :

१. यस भाग अन्तर्गत नपर्ने वस्तुहरू :

(क) सुंगुरको बोसो वा घरपालुवा चरा चुरुंगी (कुखुरा जस्ता) को बोसो (संकेत नं. ०२.०५)

(ख) कोको मख्खन (बोसो वा तेल) (संकेत नं. १८.०४)

(ग) अशुद्ध बोसो (ग्रेम्स) (संकेत नं. २३.०१) र संकेत नं. २३.०४ का अवशेषहरू,

(घ) छुट्याइएको बोसिलो अम्ल (फ्याटी एसिड), तयारी मैनहरू, औषधिहरू, रङ्ग रोगनहरू, वार्निसहरू, साबुन, सुगंधित श्रृंगार सम्बन्धी र शरीर सफा गर्ने वस्तुहरू, गन्धक मिसिएको तेल (सल्फोनेटेड आइल) वा भाग ६ का कुनै पनि संकेतमा परेका अरू वस्तुहरू, वा

(ङ) तेलबाट बनेका पदार्थहरू (संकेत नं. ४०.०२)

२. साबुन सम्बन्धी कुराहरू तेलबाट निस्केका अशुद्ध (थेग्रो) र विकार (काती) पदार्थहरू, बोसोको ठोस भाग, जनावर वा वनस्पतिबाट प्राप्त बोसोहरूका बाँकी तत्व संकेत नं. १५.१७ अन्तर्गत पर्दछन ।

१	२	३	४	५	६
१५.०१	सुंगुरको बोसो, अरू सुंगुरको बच्चाको बोसो र घर पालुवा अन्य चराचुरुंगी (पोल्ट्री) को बोसो खारेको वा घुलनशील सार	माफी	माफी	माफी	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
१५.०२	चौपाया जीव-जन्तुका (गाई, भैंसी) बोसोहरू, भेंडा वा बाख्राको बोसो नखारेको खारेको वा सार झिकिएको घुलनशील बोसो ("प्राइमरजुस" लगाएत) जुन बोसोहरू नखारेको बोसोबाट झिकिएको हुन्छ	माफी	माफी	माफी	माफी
१५.०३	सुगुरबाट झिकिएको बोसोको ठोस भाग, ओलियोस्टेरिन (तेल निकालेको बोसो) र टयालोस्टेरिन, संगुरको बोसोको तेल, ओलियो तेल र टयालोतेल, अपरिवर्तित, नमिसाइएको वा अन्य कुनै पनि तरीकाबाट तयार नपारेको	माफी	माफी	माफी	माफी
१५.०४	माछा र स्तनधारी समुन्द्री जीव-जन्तुको प्रशोधन गरिएको वा नगरिएको बोसो र तेलहरू :				
	(क) माछाको कलेजोको तेल	७%	७%	६%	माफी
	(ख) माछाको अन्य तेल र बोसो	७%	७%	६%	माफी
	(ग) समुन्द्री स्तनधारी जीव-जन्तुको तेल र बोसो	७%	७%	६%	माफी
१५.०५	उल ग्रीज (मैन जस्तो) त्यसबाट उत्पादित अन्य बोसिलो वस्तुहरू (लानोलिन समेत)	माफी	माफी	माफी	माफी
१५.०६	अन्य जनावरका तेल र बोसोहरू (गाईवस्तुको खुट्टा र हाडको अवशेष तताई बनाइएको फिका पहेंलो रङ्गको तेल बोसो समेत)	माफी	माफी	माफी	माफी
१५.०७	फिक्स्ड बनस्पति तेल, तरल वा ठोस कच्चा वा शुद्ध गरिएको वा प्रशोधित गरिएको :				
	(क) भटमासको तेल	६%	६%	५%	५%
	(ख) कपासको गेडाको तेल	६६	६३	५५	१०
	(ग) बदामको तेल	६६	६३	५५	१०
	(घ) जैतूनको तेल (ओलाइभ)	६%	६%	५%	३%
	(ङ) सूर्यमुखी फूलको दानाको तेल	६%	६%	५%	५%
	(च) तोरी, रायो र सर्स्युंको तेल	१५	१५	१०	२५

123

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(छ) आलसको तेल	६६	६३	५५	६
	(ज) खजूरको तेल	६%	६%	५%	५%
	(झ) नरिवलको तेल	४०	३८	३३	३०
	(ञ) कडा बिया भएको फलको तेल	६%	६%	५%	५%
	(ट) अण्डिको तेल (क्यास्टर)	४	४	३	३
	(ठ) सिसमका तेल (तिलको तेल)	५३	५०	४०	२५
	(ड) अन्य :				
	१. निमको तेल	६	६	५	५
	२ महुवाको तेल	६६	६३	५५	१०
	३. चिउरीको तेल	४	४	३	३
	४. सालको दानाको तेल	६%	६%	५%	माफी
	५. अन्य बीउ वा दानाको तेल	६%	६%	५%	५%
	६. धानको ढुटोको तेल	९	९	८	माफी
	७ पोलाङ तेल, करन्जको तेल, कुसुमको तेल, सूर्तीको तेल, श्रीखण्ड र धुपीको तेल	९	९	८	७
१५.०८	प्राणी र वानस्पतिक तेल, उमालिएको, अक्सीकरण गरिएको, बाष्परहित गरिएको, गन्धक मिसाइएको, वायु नभएको ठाउँमा वा अक्रियाशील ग्यास भएको ठाउँमा तताएर संगठित पारिएको वा अन्य किसिमले परिवर्तन गरिएको :				
	१. तताएको तेल	६%	६%	५%	५%
	२. अन्य	६%	६%	५%	५%
(१५.०९)					
१५.१०	बोसिलो अम्ल, प्रशोधन गरेको अम्लीय तेल बोसिलो अल्कोहल :				
	(क) बोसिलो अम्ल र प्रशोधन गरिएको अम्लीय तेल	५%	५%	५%	माफी
	(ख) बोसिलो अल्कोहल	७%	७%	६%	माफी
१५.११	ग्लीसरोल र ग्लीसेरलाइज	२७.७२	२६.४०	१%	माफी

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
१५.१२	आंशिक वा पूर्णरूपले पानी मिसाइएको वा ठोस बनाइएको वा अन्य प्रकृयाद्वारा कडा बनाइएको शुद्ध वा अशुद्ध तर त्यसभन्दा बढी अरू प्रक्रिया नगरिएको जीव-जन्तु प्राणी वा वानस्पतिक तेल र बोसो	५%	५%	५%	माफी
१५.१३	मार्गारा्इन (कृत्रिम बोसो) सुंगुरको (नक्कली) बोसो जस्तै र अन्य खाने खालका कृत्रिम बोसो :				
	(क) मार्गाराइन	१६%	१५%	१३%	माफी
	(ख) अन्य	१६%	१५%	१३%	माफी
(१५.१४)					
१५.१५	ह्वेल माछाको टाउकोबाट झिकिएको ठोस तेल, कच्चा वा थिचिएको वा शुद्ध गरिएको रंगीन वा रंगहीन, मौरीको मैन र अरू कीट मैन रंगीन वा रंगहीन :				
	१. ह्वेल माछाको टाउकोबाट झिकिएको ठोस तेल (स्पेरमेसेटी)	७%	७%	६%	माफी
	२. मौरी वा अन्य कीट मैन (चाका)	माफी	माफी	माफी	५
१५.१६	वानस्पतिक मैनहरू (रंगीन वा रंगहीन)	२०	१९	१८	१४
१५.१७	डिग्रास (छाला उत्पादनमा प्रयोग हुने बोसो बोसिलो पदार्थ वा जनावर वा वानस्पतिक मैनलाई प्रयोग गर्दा निस्केका अवशेषहरू :				
	१. डिग्रास	७%	७%	६%	माफी
	२. अन्य	माफी	माफी	माफी	५

१२२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

परिच्छेद–४

तयारी खाद्य पदार्थ, पेय पदार्थ, स्पिरिट र सिरका (भिनेगार) : सुर्ती

भाग १६

मासु, माछा, क्रुस्टासियन (झिंगे माछा, गंगटो आदि) वा मोलस्का (कडा बाह्य भाग भएका जन्तुहरू) को तयारी परिकार

द्रष्टव्य :

यस भागले भाग २ र ३ मा उल्लेखित प्रक्रियाहरूद्वारा तयार गरिएका वा संरक्षण गरिएका मासु, माछा, कमसल मासु, क्रुस्टासियनहरू वा मोलस्कहरूलाई समावेश गर्दैन।

१	२	३	४	५	६
१६.०१	मसिना टुक्रा पारी बनाइएको र त्यस्तै अरू कमसल मासुको वा जीवजन्तुको रगतका परिकारहरू	४०%	३८%	३३%	माफी
१६.०२	अन्य तयार गरिएका वा संरक्षण गरिएका मासु र कमसल मासुहरू	४०%	३८%	३३%	माफी
१६.०३	मासुको सार र मासुको रस, माछाको सार	५३%	५०%	४४%	माफी
१६.०४	माछा, माछाको फुल (अचार बनाइएको) र त्यस्तै वस्तुहरू, तयार गरिएका वा संरक्षण गरिएका	५३%	५०%	४४%	माफी
१६.०५	क्रुस्टासियनहरू र मोलस्कहरू, तयार गरिएका वा संरक्षण गरिएका	५३%	५०%	४४%	माफी

भाग १७

चिनी र चिनीबाट बनेको पदार्थ (कन्फेक्सनरी)

द्रष्टव्य :

१ निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) कोको भएको चिनीका मिठाइहरू (संकेत नं. १८.०६)				
	(ख) रासायनिक रूपमा शुद्ध चिनी (सुक्रोज, ग्लूकोज र ल्याक्टोज बाहेक) र संकेत नं. २९.४३ का अन्य उत्पादनहरू, वा				
	(ग) औषधिहरू र भाग ३० का अन्य उत्पादनहरू				
	२ रासायनिक रुपमा शुद्ध सुक्रोजलाई जेसुकैबाट उत्पादित भए पनि संकेत नं. १७.०१ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ।				
+१७.०१	चुकन्दरको चिनी वा उखुको चिनी, ठोस रूपमा				
	(क) कच्चा चिनी	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) अन्य :				
	१. खाँडसारी	२६%	२५%	२०%	माफी
	२. पामिरा	१६%	१८%	१५%	"
	थप	१०%	१०%	१०%	"
	३. अन्य चिनी	१%	१%	१%	"
१७.०२	ठोस रूपमा रहेका अरू चिनी, रङ्गाउने, पदार्थ वा वासना आउने पदार्थ नमिसाइएको चिनीको झोल, कृत्रिम मह, चाहे त्यो प्राकृतिक महयुक्त मिसिएको होस् वा नहोस् चासनी				
	१. ग्लुकोज	२%	२%	२%	माफी
	२. अन्य	८%	८%	७%	माफी
१७.०३	शिरा वा उखुको रस (टेमा, छुवा)				
	१. खान योग्य खुदो	५	५	४	माफी
	थप	५%	५%	५%	"
	२. अन्य	८	८	६	
	थप	१०%	१०%	१०%	
१७.०४	कोको नभएको चिनीको मिठाईहरू:				
	१. पिपरमेंट, टफीहरू, पीपी, लेमनचुस, चकलेटहरू र त्यस्तै अन्य मिठाईहरू	२७%	३५%	२०%	माफी
	२. चुईगम	२२%	२१%	१६%	"
	३. अन्य	८%	८%	७%	"

(१७.०५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग १८

कोको र कोकोबाट बनेका पदार्थ

द्रष्टव्य:

१. कोको वा चकलेट भएको संकेत नं. १९.०२, १९.०८, २२.०२, २२.०६ या ३०.०३ अन्तर्गतका परिकारहरूलाई यस भागमा समावेश गरिएको छैन ।

२. संकेत नं. १८.०६ मा यसै भागको द्रष्टव्य १ को कोको मिश्रित चिनी मिठाई र कोको मिश्रित अरू खाद्य परिकारहरू पर्दछन् ।

१८.०१	सिगो वा फोरेको, काँचो वा भुटेको कोकोको दाना	माफी	माफी	माफी	माफी
१८.०२	कोकोको खोस्टा ,बोक्रा, भुस र अवशेष	माफी	माफी	माफी	माफी
१८.०३	कोको माड (थुप्रोमा रहेको वा ढिको) तेल झिकेको वा नझिकेको	२२%	२१%	१९%	माफी
१८.०४	कोकोको मक्खन (बोसो वा तेल)	२२%	२१%	१९%	माफी
१८.०५	कोकोको धूलो, चिनी नहालेको	२२%	२१%	१९%	माफी
१८.०६	कोको मिसित चकलेट र अरू खाद्य परिकारहरू	२२%	२१%	१९%	माफी

भाग १९

अन्नको परिकार, पिठो वा स्टार्च; हलुवाई उत्पादनहरू

द्रष्टव्य:–

१. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्

(क) बच्चाको खाद्य पदार्थ, पोषण खाद्य वा भान्साघरमा प्रयोग हुने पिठो वा माड वा जौको सारको परिकार ५० प्रतिशत भन्दा बढी कोकोको वजन भएको (संकेत नं.१८.०६)

(ख) पिठो वा माडबाट बनाइएको बिस्कुट वा अन्य पदार्थहरू जुन विशेष गरेर जनावरहरूको खाद्य सामग्रीको रूपमा बनाइएको हुन्छ (संकेत नं. २३.०७)

(ग) भाग ३० को औषधी र अन्य उत्पा-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	दनहरू				
	२. यस भागमा "पिठो" भन्नाले फलफूल वा बनस्पतिको पिठो समेतलाई बनाउँछ र त्यस्ता पिठोको उत्पादनहरूलाई अन्नको पीठोका यस्तै उत्पादनहरूसित वर्गीकरण गरिनेछ ।				
(१९.०१)					
१९.०२	बजनमा ५० प्रतिशतभन्दा कम कोकोको मात्रा भएको बच्चाको खाद्य पदार्थ वा पोषण वा भान्सामा प्रयोग हुने पिठो वा माड वा जौको सारको परिकार				
	१. जौको सार	१४%	१३%	११%	माफी
	२. जौको पिठोको परिकार बट्टामा बन्द गरिएको	२%	२%	१.५%	माफी
	३. अन्य तयारी सामान दूध र कोकोको मात्रा भएको	१८%	१७%	१७%	माफी
	४. अन्य	११%	१०%	१०%	६%
१९.०३	मेकारोनी, स्पागेटी (अन्नका पिठोबाट बनेका काँचा उत्पादन) र त्यस्तै उत्पादनहरू	१४%	१३%	११%	माफी
१९.०४	साबूदाना जस्तै खाद्य वस्तु (ट्यापियोका) र साबूदाना, आलु वा अन्य माडबाट प्राप्त गरिएको ट्यापियोका र साबूदानाका पूरक वस्तु	माफी	माफी	माफी	माफी
१९.०५	अन्न वा अन्नबाट प्राप्त पदार्थलाई फुटाएर र भुटेर तयार गरिएको खाद्य पदार्थहरू (फुराएको भात, अन्य फुराएको वा सुकाएको अन्न र यस्तै प्रकारका उत्पादनहरू):				
	१. चामलको उत्पादनहरू	६	६	५	५
	२. अन्य (कर्न फ्लेक्स समेत)	१४%	१३%	११%	माफी
(१९.०६)					
१९.०७	रोटी (पाउरोटी), कडा फिका बिस्कुट र अरू साधारण पाउरोटीका सामानहरू जस्मा				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	चिनी, मह, फुल, बोसो, चिज र फलफूल मिसाइएको हुँदैन, कमोनिया वेफर (गहुँको पिठोबाट बनेको), औषधि निर्माणमा प्रयोग हुने क्याशेचट (पिठो वा माडबाट बनेको खाली कप), डाँस्ले वेफर (पातलो टुक्रा) चामलको कागज र यस्तै उत्पादनहरू				
	१. साधारण पाउरोटी र त्यस्का सामानहरू	३७%	३५%	३०%	माफी
	२. अन्य	११%	१०%	१०%	६%
१९.०८	पेस्ट्री, विस्कुट, केक र साधारण रोटीका सामानहरू कुनै अनुपातमा कोको मिसिएको वा नमिसिएको	४२%	४०%	४०%	माफी

भाग २०

वनस्पति, फलफूल वा बिरुवाको अन्य अङ्गबाट तयार पारिएको परिकारहरू

द्रष्टव्य:

१. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) भाग ७ र ८ मा उल्लेख भएका तरिकाहरूबाट तयार गरिएको वा सुरक्षित राखिएको फलफूल र बनस्पति, वा

(ख) चिनीबाट बनेका मिठाइहरूको रूपमा तयार गरिएका फलफूलको जेली, फलफूलको जाम वा यस्तै अन्य (संकेत नं. १७.०४) वा चकलेटका मिठाईहरू (संकेत नं. १८.०६)

२. संकेत नं. २०.०१ र २०.०२ र ०७.०१ देखि ०७.०५ सम्ममा उल्लेख भएका सामानलाई समावेश गर्छ तर त्यो सामान ती शीर्षकहरूमा उल्लेखित अवस्थामा पैठारी गरिएको हुनु पर्दछ ।

३. चटनी वा लेह्रो वा झोलको रूपमा राखिएको खान हुने बिरुवा, बिरुवाको अंश र बिरुवाको जरा (जस्तै अदुवा र गाजर जस्तो जरो) लाई संकेत नं. २०.०६ अन्तर्गत पर्ने सुरक्षित फलफूल अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ । भुटेको बदाम पनि संकेत नं. २०.०६ अनुसार नै वर्गीकरण गरिनेछ ।

४. गोलभेडाको रसमा सुख्खा भाग वजनमा ७ प्रतिशतमा यस भन्दा बढी भएमा संकेत नं. २०.०२ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनु पर्दछ ।

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
२०.०१	बनस्पति र फलफूल, चिनी सहित वा रहित, सिरका वा अमिलो हालेर बनाइएको वा सुरक्षित राखिएको, नून, मसलाहरू वा सर्स्यूं राखेको वा नराखेको:				
	१. बोतल वा टिनमा राखिएको बनस्पतिहरू	२६%	२५%	२२%	माफी
	२. अन्य बनस्पतिहरू	माफी	माफी	माफी	माफी
	३. बोतल वा टिनमा बन्द गरिएका फल-फूलहरू	३१%	३०%	२८%	''
	४. अन्य फलफूल	१६%	१५%	१३%	''
२०.०२	सिरका वा अमिलो नहालिकन अरू नै तरिकाबाट तयार पारिएका बनस्पतिहरू:				
	१. बोतल वा टिनमा बन्द गरिएको	२६%	२५%	२२%	''
	२. अन्य	माफी	माफी	माफी	''
२०.०३	चीनी हाली फ्रिजमा सुरक्षित राखिएका फलफूलहरू	१६%	१५%	१३%	''
२०.०४	चीनीद्वारा सुरक्षित गरिएका फलफूल, फल-फूलका बोक्रा र बिरुवाका अन्य अंग (निचोरेको, चिप्लो लतपत भएको दाना पारेको)	१६%	१५%	१३%	''
२०.०५	जाम फलफूलको जेली, मार्मलेड फलफूलको पुरी र फलफूलको लेदो, पकाई तयार गरिएको, चाहे चिनी मिसिएको वा नमिसिएको	३७%	३५%	३०%	''
२०.०६	अन्य किसिमबाट तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको फलफूल, चिनी वा स्पिरिट मिसाइएको वा नमिसाइएको:				
	(क) भुटिएको सुपारी, भुटिएको बदाम समेत:				
	१. बोतल वा टिनमा बन्द गरिएको	३१%	३०%	२८%	''
	२. अन्य	१६%	१५%	१३%	''
	(ख) अन्य:				
	१. बोतल वा टिनमा बन्द गरिएको	३१%	३०%	२८%	''
	२. अन्य	१६%	१५%	१३%	''
२०.०७	फलफूलको रस (अँगुरको ताजा रसी) र बनस्पति रसहरू चिनी मिसिएको वा नमि-				

९२९

१	२	३	४	५	६
	लिएको तर नकुहाइएको र स्वीट नमिलाइएको				
	(क) सुन्तलाको रस:				
	१. धूलो रूपमा	१६%	१५%	१३%	माफी
	२. अन्य	४७%	४५%	४०%	"
	(ख) ग्रेपफुटको रस :				
	१. धूलो रूपमा	१६%	१५%	१३%	"
	२. अन्य	४७%	४५%	४०%	"
	(ग) अरू कुनै अमिलो फलफूलको (निबुवा जातिको) रस				
	१. धूलोको रूपमा	१६%	१५%	१३%	"
	२. अन्य	४७%	४५%	४०%	"
	(घ) भुँईकटहरको रस	४७%	४५%	४०%	माफी
	(ङ) गोलभेंडाको रस	२६%	२५%	२२%	माफी
	(च) अन्य कुनै फलफूल वा वनस्पतिको रस:				
	१. फलफूलको रस	४७%	४५%	४०%	माफी
	२. वनस्पतिको रस	२६%	२५%	२२%	"
	(छ) विभिन्न रसहरूको सम्मिश्रण:				
	१. फलफूलको रस	४७%	४५%	४०%	"
	२. वनस्पतिको रस	२६%	२५%	२२%	"

भाग २१

विविध खाद्य पदार्थ

द्रष्टव्य :

१. निम्नलिखित कुरा यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्

(क) संकेत नं. ०७.०४ का मिश्रित वनस्पतिहरू

(ख) कुनै पनि अनुपातमा कफि मिसिएको, कफिको बदलामा प्रयोग गरिने भुटिएको पदार्थहरू (संकेत नं. ०६.०१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

(ग) मसलाहरू र संकेत नं. ०९.०४ देखि ०९.१० सम्मका अन्य उत्पादनहरू

(घ) औषधिको रूपमा राखिएको मर्चा (ईष्ट) र संकेत नं. ३०.०३ का अन्य उत्पादनहरू; वा

(ङ) संकेत नं. ३५.०७ का तयारी ईन्जाईमहरू (रसहरू)

२. द्रष्टव्य नं. १ (ख) मा उल्लेखित सामानको सारलाई संकेत नं. २१.०२ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

३. संकेत नं. २१.०५ को प्रयोजनको लागि "सम्मिश्रित खाद्य पदार्थका परिकार" भन्नाले बच्चाको खानाको लागि प्रयोग गरिने वा पोषणतत्वका रूपमा प्रयोग गरिने मासु (कससल मासु समेत) माछा, वनस्पति (तरकारी) र फलफूलका दुई वा दुई भन्दा बढी मुख्य भागहरूको राम्रो समरूप सम्मिश्रणबाट बनाइएकालाई सम्झनु पर्छ । उक्त परिभाषाको तात्पर्यको लागि सुरक्षा वा अन्य उद्देश्य पूर्तिका लागि कम मात्रामा मिसाइने कुनै पनि बस्तुको वास्ता गर्न पर्दैन । यस्ता परिकारहरूमा मासु, कमसल मासु वा माछा बाहेक अन्य केही दाना देखिने टुक्राहरू हुन सक्छन् !

(२१.०१)

१	२	३	४	५	६
२१.०२	कफी, चिया वा मेटका सार, रस वा धुलो र तिनै रस वा धुलोको मूल्य आधार लिई बनाइएको तयारी पदार्थहरू; भुटिएको चिकोरी र अरू भुटिएका कफी पुरकहरू र तिनबाट प्राप्त सार, रस र धुलोहरू:				
	(क) कफीका सार, रस वा धूलो र यिनै सार रस धुलोलाई आधार लिई बनाइएका तयारी पदार्थहरू; भुटिएको चिकोरी र भुटिएका कफी पूरक र तिनीहरूका सार, तत्व धुलोहरू:				
	१ कफीको सार र रस वा धुलो र त्यस्ता सार, रस वा धुलोबाट तयार गरिएको पदार्थ	२३%	२२%	१९%	माफी
	२ अन्य	१६%	१५%	१३%	माफी
	(ख) चियाको वा भेटको सार, रस वा धुलो र यस्तै सार, रस वा धुलोको आधार				

१३२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	लिई बनाइएका तयारी पदार्थहरू:				
	१ चियाको सार, रस वा धूलो र यिनीहरूको आधारमा तयार पारिएको पदार्थहरू	३२%	३०%	२०%	माफी
	२. अन्य	१६%	१५%	१३%	"
२१.०३	सर्स्यू को पिठो र सर्स्यू को तयारी पदार्थहरू	१६%	१५%	१३%	"
२१.०४	चटनी, मिश्रित मसला र मिश्रित स्वादिष्ट मसलाहरू	१६%	१५%	१३%	"
२१.०५	तरल, ठोस वा पाउडर रूपमा रहेको सुप र सुरुवा, समरूप मिश्रित खाद्य-पदार्थ :				
	(क) तरल ठोस वा पाउडर रूपमा रहेको सुप र सुरुवा :				
	१ मासुको झोल वा सुरुवा	४०%	३८%	३३%	"
	२ अन्य	२६%	२५%	२२%	"
	(ख) समरूप मिश्रित खाद्य पदार्थहरू	१६	१५	१३	"
२१.०६	प्राकृतिक मर्चा (ईष्ट) सक्रिय वा निष्क्रय; रोटी फुलाउन बनाएको तयारी पिठो	३७%	३५%	३०%	"
२१.०७	अन्यत्र नपरेको खाद्य परिकारहरू :				
	१ दालबाट बनेको परिकार (जस्तै दालमोट, पापड); पकाएको फुल	११%	१०%	१०%	"
	२ बरफ (आइसक्रिम)	४	४	४	"
	३ अन्य खाद्य परिकारहरू, भिटामिन मिसाइएको (कुनै रोगको उपचारको लागि नभई खानको लागि प्रयोग गरिने किसिमको)	१६%	१५%	१३%	"

भाग २२

पेय पदार्थ, स्प्रीट र सिरका (भिनेगार)

द्रष्टव्य:

१ निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) समुद्रको पानी (संकेत नं २५.०१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) डिष्टिल्ड र संवहनशील पानी र अन्य त्यस्तै शुद्ध पारिएको पानी (संकेत नं. २८.५८)				
	(ग) तौल १० प्रतिशत भन्दा बढी एसिटिक एसिड भएको एसिटिक एसिड (संकेत नं. २९.१४)				
	(घ) संकेत नं. ३०.०३ को औषधिहरू; वा				
	(ङ) सुगन्धित वा शरीर सफा गर्ने तयारी सामग्रीहरू (भाग ३३)				
	२ संकेत नं. २२.०८ र २२.०९ को अभिप्रायको लागि श्रासवीय शक्ति (अलकोहलीक स्ट्रेङथ) भन्नाले १५°से. तापमानमा गेलुकासको हाइड्रोमीटरको परीक्षणमा देखाएको-लाई मात्र पर्दछ।				
२२.०१	पानी, खनिज भएको ठाउँको पानी र वायु प्रवाहित (ग्यासमय) पानी समेत, बरफ र हिउँ				
	१. बरफ	४	४	४	माफी
	२. अन्य	८४%	८०%	४०%	"
२२.०२	कागती मिसाइएको पानी (लेमोनेड); स्वादिलो खनिज भएको ठाउँको पानी र स्वादिलो वायु प्रवाहित पानी र अन्य अल्कोहल नमिसिएको पेय पदार्थहरू, संकेत नं. २०.०७ अन्तर्गतका फलफूल र वनस्पतिका रस बाहेक	८४%	८०%	४०%	"
२२.०३	जौबाट बनेको बियर	२६३%	२५०%	२५०%	"
२२.०४	अल्कोहल नमिसाइकन अंगूर कुहाइएर बनाएको रक्सी	१२६%	१२०%	१२०%	"
२२.०५	ताजा अंगूरको रक्सी; अंगूर कुहाइकन अल्कोहल मिसाएर बनाएको रक्सी :				
	१. सेम्पेन र अन्य संगलो रक्सी	२६४%	२५५%	२५५%	"
	२. अन्य	१२६%	१२०%	१२०%	"
२२.०६	भरमाउथ र बास्नाआउने सार वस्तु (जस्तै कम्पारी) द्वारा सुगन्धित पारिएको ताजा अंगूरको अन्य रक्सी	२१०%	२००%	२००%	"
२२.०७	अन्य कुहाइएका पेय पदार्थहरू (जस्तै साईडर, पेरी र मिड)	२१०%	२००%	२००%	"

९३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२		३	४	५	६
२२.०८	८०% वा सो भन्दा बढी शक्ति भएको ईथाइल अल्कोहल र न्यूट्रल स्प्रिट; मूल तत्व परिवर्तन नभएको; जतिसुकै शक्ति भएको मूल तत्व परिवर्तित स्पिरिट (इथाइल अल्कोहल र न्यूट्रल स्पिरिट समेत)					
	१. रेक्टिफाइड अल्कोहल	१००लि.	११००	१०००	१०००	माफी
	२. मूलतत्व परिवर्तन गरिएको (स्प्रीट मेथीलिटेड स्प्रीट) समेत	१००लि.	१६८	१६०	१५०	"
	३. अन्य		७%	७%	६%	"
२२.०९	स्प्रीट (संकेत नं. २२.०८ बाहेकका); लिक्कर र अन्य स्प्रीट युक्त पेय पदार्थहरु; पेय पदार्थ उत्पादनको लागि चाहिने मिश्रित अल्कोहल (संकेन्द्रित सारको रूपमा मानिने):					
	(क) ह्विस्की		४६७%	४५०%	४५०%	"
	(ख) अंगुरको झोल वा रक्सीबाट वाष्पीकरण क्रियाद्वारा तयार गरिएको स्प्रीट (जस्तो ब्राण्डी, कोनाक)		४६७%	४५०%	४५०%	"
	(ग) अन्य:					
	१. २० प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहलको मात्रा भएको र भिटामिन र फलामको तत्वको संमिश्रण भएको खाद्यान्नबाट बनाइएको पेय पदार्थहरु		१६%	१५%	१०%	"
	२. अन्य (जस्तो एक्वामिट, जीन, रम र भोड्का)		४६७%	४५०%	४५०%	"
२२.१०	भेनेगार (सिरका) र सिरकाको लागि चाहिने पूरक:					
	१. सिरका		१६%	१५%	१२%	"
	२. सिरकाको पूरक (पातलो एसिटिक एसिड)		१%	१%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	भाग २३				
	खाद्य उद्योगबाट प्राप्त अवशेष र रद्दी पदार्थहरू जीव-जन्तुको आहार				
२३.०१	मानव आहारको लागि अनुपयुक्त मासु, कमसल मासु, माछा, क्रष्टासियन (झिंगे माछा आदि) कडा हाड छाला भएको (मोलस्का) को पिठो र मैदा; ग्रिम्स (बोसो पगालेर बाँकी बसेको थेग्रो)				
	(क) मानिसले खान नहुने मासु वा कमसल मासुबाट बनेको पिठो आंटा, ग्रिम्स	४%	४%	३%	माफी
	(ख) मानिसले खान नहुने मासु, माछा, झिंगे माछा, गंगटो र यस्तै कडा छाला-हाड भएका जीवहरूको पिठो, मैदा	४%	४%	३%	"
२३.०२	भूस वा भूस निफनेर आएको अरू तत्वहरू पिछेर वा अन्नको काम गर्दा आएका कोसे बनस्पतिका भूसहरू:				
	(क) मकै वा धानको भूस:				
	१. धानको भूस	माफी	माफी	माफी	१०
	२. अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) अरू अन्नको भूस:				
	१. गहुँको चोकर	"	"	"	१
	२. अन्य	"	"	"	माफी
	(ग) अरू कोसे बनस्पतिको भूस:	५	५	५	माफी
२३.०३	चुकन्दरको गुदी, उखुको अवशेष अंग र चिनी उत्पादनबाट निस्केका अरू रद्दी पदार्थहरू, मदिरा बनाउँदा निकालिएका काम नलाग्ने पदार्थ, माड (स्टार्च) उत्पादन गर्दा निस्केको तत्वहरू र यस्तै तत्वहरू	५	५	५	माफी
२३.०४	पिना र बनस्पति तेल बनाउँदा निस्केका अरु अवशेष (काती वा थेग्रो बाहेक)				

४३६०

१	२	३	४	५	६
	(क) भटमासको	माफी	माफी	माफी	५
	(ख) बदामको	"	"	"	५
	(ग) कपासको बिउको	"	"	"	५
	(घ) आलसको	"	"	"	५
	(ङ) सूर्यमुखी फूलको	"	"	"	५
	(च) खजुरको गेडाको वा बियाँको भित्री भागको	"	"	"	५
	(छ) नरिवलको (सुकेको नरिवलको)	"	"	"	५
	(ज) रेप (भेडाले खाने घाँसको दाना) वा कोल्जा (बदाम जस्ता बोट) को बिउहरू	"	"	"	५
	(झ) अन्य	"	"	"	५
२३.०५	मदिराको खिथार वा थेग्रो, अंगुरको मदिरा बनाउदा भाडाको पिंधमा रहेको पदार्थ (अरगोल)	५	५	५	माफी
२३.०६	जनावरको लागि खाद्य पदार्थको रूपमा उत्पादित वनस्पति उत्पादनहरू, अन्यत्र नपरेको	५	५	५	माफी
२३.०७	गुलियो आहारा (प्राँस) र जनावरलाई खुवाउने अन्य किसिमको परिकारहरू	५	५	५	माफी

भाग २४

सुर्ति

२४.०१	अप्रशोधित सुर्ति र सुर्तिको अवशेष:				
	(क) भर्जिनिया प्रकारको नछुटयाइएको वा धुवांमा नराखिएको (बारनमा) सुर्ति प्र. कि.	७.६६	७.५८	०.४४	०.४०
	(ख) अन्य नछुटयाइएको सुर्ति प्र. कि.	७.६६	७.५८	०.४४	०.४०
	(ग) भर्जिनिया सुर्ति पूर्ण वा आंशिक रूपमा छुटयाइएको (छानिएको), धुवां लगाइएको प्र. कि.	७.६६	७.५८	०.४४	०.४०
	(घ) पूर्ण वा आंशिक रूपमा छानिएको				

अधिकारप्राप्त मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	अरू सुर्ति प्र. कि.	७.२६	७.५८	०.४४	०.४०
	(ङ) सुर्तिको अवशेष भागहरू प्र. कि.	३.१७	३.०२	०.४४	०.४०
२४.०२	सुर्तिका उत्पादन :				
	(क) सिगार र चुरोट , सिगारिलिस :				
	१. बिडी (चुरोटहरू) १,०००	७.८८	७.५०	६.५०	माफी
	थप	७%	७%	७%	
	२. अन्य (सिगार र सिगारिलिस) १,०००	३३०	३१०	१८०	माफी
	थप	५५%	५५%	५५%	
	(ख) सिगरेट :				
	१. प्रति १,००० रू. ५० सम्म मोल पर्ने १,०००	२०	२०	३०	माफी
	थप	२५२%	२४०%	२४०%	
	२. प्रति १,००० रु ५० भन्दा बढी मोल पर्ने १०००	२५	२५	२५	माफी
	थप	३१५%	३००%	३००%	
	(ग) अन्य				
	१. तमाखु प्र. कि.	०.८८	०.८४	०.७४	माफी
	२. जर्दा	१६%	१५%	१०%	माफी
	३. नलीबाट तान्ने सुर्ति वा तमाखु (पाईप टोब्याको) प्र. कि.	५२.५०	५०.००	२५.००	माफी
	४. धूलो सुर्ति (नस) प्र. कि.	२१.००	२०.००	१७.६०	माफी
	५. बिडीको लागि प्रशोधित सुर्ति प्र. कि.	५.७०	५.४३	०.२२	०.४०
	६. चुरोटको सुर्ति, चुरोट कारखाना भएको जिल्लाबाट निर्यात गरिएकोमा	–	–	–	२०%
	७. अन्य प्र. कि.	६.२४	८.८०	११	१५%

परिच्छेद–५

खनिज उत्पादन

भाग २५

नून, गन्धक, माटो र ढुङ्गाहरू, लेपन वा प्लाष्टर बर्ने पदार्थहरू चुन ढुङ्गा र सिमेण्ट

द्रष्टव्य :–

१	२	३	४	५	६

१. प्रसंगले वा यसै भागको द्रष्टव्य ३ ले अन्यथा व्यवस्था गरेका संकेतहरू बाहेक, यस भागका संकेतहरूलाई ती सामानहरूको लागि प्रयोग गरिनेछन् जुन कच्चा रूपमा छन् अथवा त्यस्तो सामानको रूप नबदलिने गरी अशुद्धताहरू निस्किने गरी, रासायनिक पदार्थहरूले धोइएको, पिंधिएको, टुक्र्याइएको, धुल्याइएको, लेदो पारिएको, छेका लगाइएको उप्लवनद्वारा केन्द्रीभूत गरेको चुम्बकीय विच्छेद अथवा अन्य यान्त्रिक या भौतिक प्रक्रिया (मणिमिकरणलाई समावेश नगरी) बाट गाढा वा बाक्लो नपारिएको तर भस्मीकरण नगरिएको अथवा अन्य कुनै त्यहाँ वर्णन गरिएको सामान सम्बन्धमा कुनै पनि संकेत अन्तर्गत उल्लिखित अन्य प्रक्रियाहरूमा नलागिएका ।

२. निम्न बमोजिमका सामानहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:–

(क) वाष्पीकरण वा उद्धनन गरिएको गन्धक, थेग्रो पारिएको वा अर्धक्षेपण गरिएको गन्धक अथवा अमणिमीय गन्धक (संकेत नं. २८.०२),

(ख) तौलले ७०% भन्दा बढी फेरिकअक्साइड भएको फलामीय मृतिकासंग लौहिक भुरङ्ग (संकेत नं. २८.२३)

(ग) औषधिहरू र भाग ३० का अन्य उत्पादनहरू

(घ) अत्तर शृङ्गारका सामान शरीर सफा गर्ने सामान सम्बन्धित वस्तुहरू संकेत नं. ३३.०६,

(ङ) सडक छाप्ने रोटहरू, कर्बहरू र फलेगस्टोनहरू (संकेत नं. ६८.०१); विभिन्न रङ्गका धनहरू (संकेत नं. ६८.०२) र छानामा लगाउने, चिसोबाट जोगाउने स्लेटहरू (संकेत नं. ६८.०३),

(च) बहुमूल्य वा अर्धबहुमूल्य पत्थरहरू (संकेत नं. ७१.०२),

(छ) प्रत्येकको २.५ ग्राम भन्दा कम तौल भएको सोडियम क्लोराइड अथवा म्यागेनिज अक्साइडका (संकेत नं. ३८.१९) का सम्वर्धन गरिएका मणिमहरू, सोडियम क्लोराइड र म्याग्नेसियम अक्साइडका चाक्षुस तत्वहरू (संकेत नं ९०.०१) अथवा;

(ज) लेख्ने अथवा कोर्ने खरीहरू, सुचिकारहरूको वा बिलेटका खरीहरू (संकेत नं. ९८.०५) ।

३. संकेत नं. २५.२२ लाई निम्न सामानहरूमा समेत रूपले लागू गरिनेछ । मृत्तिका रङ्गहरू (भस्मित वा अभस्मित, वा मिसाइएका) प्राकृतिक अभ्रकीय लौहिक अक्साइडहरू, मिघस्कम (रङ्गाइएका वा नरङ्गाइएका टुक्राहरू) र एम्बर (तृणमणि); ठोस पारिएको मिघस्कम र एम्बरहरू (पाता र डण्डि छड वा त्यस्तै रूपमा तर आकार दिए पछि केही नगरिएका), जेट (कालो पत्थर), स्ट्रोनसियम अक्साइड बाहेक स्ट्रोनटियानाइट (अभस्मित वा भस्मित); फुटेका माटाका भाँडाहरू ।

१	२	३	४	५	६
२५.०१	साधारण नून (सिधे नून, समुद्री नून र टेबल नून समेत), शुद्ध सोडिएम क्लोराइड, झोल नून, सामुद्रिक पानी:				
	१. प्रशोधित टेबल नून	४%	४%	३%	माफी
	२. सिधेनुन र धीरे नून	२%	२%	२%	"
	३. अन्य नून	माफी	माफी	माफी	"
२५.०२	नखंगारिएको आइरन पाइराइटहरू	"	"	"	"
२५.०३	सबै प्रकारका गन्धकहरू (वाष्पीकरण वा उद्घनन गरिएको, शेषपारिएको वा भ्रमणशील गन्धक बाहेक)	५	५	४	"
२५.०४	प्राकृतिक ग्राफाईट	माफी	माफी	माफी	"
२५.०५	सबै किसिमका प्राकृतिक बालुवाहरू, रङ्गीन वा रङ्गहीन, संकेत नं. २६.०१ मा पर्ने धातु मिश्रित बालुवा बाहेक घन मिटर	२.२३	२.१२	१.७७	७
२५.०६	स्फटिक (प्राकृतिक बालुवा बाहेक) संगठित स्फटिक (अलि अलि फुटाइएको, वर्गाकार पारिएको वा रेतिद्वारा वर्गाकार पारिएको भन्दा केही नगरिएको)	३%	३%	२%	माफी

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
२५.०७	दुमट माटो (उदाहरणको लागि क्याओलिन र बेन्टोनाइट), एन्डालुसाईट, काएनाईट र सिलीमाईनाईट, भस्मित वा अभस्मित तर संकेत नं. ६८.०७ को दुमटलाई समावेश नगरीकन, मुलाईट क्यामोट र डाईनाज अर्थ:				
	(१) सजी दुमट र मुल्टानी दुमट	०.५३	०.५०	०.५०	माफी
	(२) क्याओलिन (चिनी दुमट)	४%	४%	३%	"
	(३) अन्य घन मिटर	०.२३	०.२२	०.१९	०.१८
२५.०८	खरि				
	(१) धूलो रुपमा	१%	१%	१%	१%
	(२) अन्य	०.२३	०.२२	०.१९	०.१८
(२५.०९)					
२५.१०	प्राकृतिक क्याल्सियम फोस्फेटहरू, प्राकृतिक एलुमिनियम क्याल्सियम फोस्फेटहरू, एपाटाइट र फोस्फेटिक चकहरू				
	(क) नपिध्रिएको	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) पिध्रिएको	"	"	"	"
२५.११	प्राकृतिक बेरियम सल्फेट (बेराईटहरू) प्राकृतिक बेरियम कार्बोनेट, भस्मित वा अभस्मित, बेरियम अक्साइड बाहेक	"	"	"	"
२५.१२	सिलिकन जिवावशेषीय पिठोहरू र उस्तै खालका सिलिकन मृत्तिका (उदाहरणको लागि किसेलगुर, ट्रिपोलाईट अथवा डायटोमाइट) भस्मित वा अभस्मित; विशिष्ट गुरुत्व एक वा सो भन्दा कम भएको	"	"	"	"
२५.१३	आग्नेय पत्थर, इमरी, प्राकृतिक कोरूण्डम प्राकृतिक याकुत (गार्नेट) र अन्य प्राकृतिक एब्रासिभहरू, तापित वा अतापित	"	"	"	"
२५.१४	सिलेट, अलि अलि टुक्र्याइएको वा रेतीद्वारा वर्गाकार पारिएको बाहेक अन्य केही नगरिएको सिलेट समेत घन मिटर	२.२३	२.१२	१.७७	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
२५.१५	संगमरमर, ट्राभरटिन ईकाइजिन र अन्य चुन-ढार स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा, विशिष्ट गुरुत्व २.५ वा बढी र एलाबास्टर अलि अलि टुक्र्याइएको, अलि अलि बर्गाकार जस्तो पारिएको वा रेतिद्वारा बर्गाकार पारिएको समेत	१.८६	१.७७	१.७७	१.७७
२५.१६	ग्रानाईट (कडा पत्थर), परफाइरी (रेशा नभएको आग्नेय चट्टान), बेसाल्ट, बलौटे-ढुङ्गा र अन्य स्मारक वा भवन बनाइने ढुङ्गा टुक्र्याइएको वा बर्गाकार पारिएको भन्दा केही नगरिएको समेत	१.८६	१.७७	१.७७	१.७७
२५.१७	गिटी र टुक्र्याइएका वा पिधिएका ढुङ्गाहरू (तापित वा अतापित), कंकड म्याकाडम र मिश्रित म्याकाडम, साधारण तथा कंक्रिट जोड्दा, सडक धातु करण गर्दा र अन्य बोझ लगाउने काममा प्रयोग गरिने, अग्निप्रस्तर र बाटुलिएका पत्थरहरू (सिन्गल) तापित वा अतापित ढुङ्गाका साना टुक्राहरू र गिर्खा-हरू र संकेत नं. २५.१५ र २५.१६ मा पर्ने ढुङ्गाको धूलोहरू:				
	(१) सडक निर्माण गर्ने ढुङ्गाका टुक्राहरू	०.२३	०.२२	०.१९	७
	(२) संगमरमरका टुक्राहरू र धूलो	५	५	४	माफी
	(३) ढुङ्गाको धूलो (बालु कागज बनाउन काम लाग्ने)	१%	१%	१%	माफी
	(४) अन्य ढुङ्गाको धूलोहरू	०.२३	०.२२	०.१९	७
	(५) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
२५.१८	डोलोमाईट (क्याल्सियम र म्याग्नेसियम दुबैको कार्बोनेट) भस्मित वा अभस्मित, अलि अलि टुक्र्याइएको वा बर्गाकार पारिएको भन्दा केही नगरिएको समेत, ठोस पारिएको डोलोमाइट (मिश्रित डोलोमाइट समेत)	"	"	"	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	
२५.१९	प्राकृतिक माग्नेसियम कार्बोनेट (म्याग्नेसाइट), गालिएको म्याग्नेसियम पूर्णरूपले बालिएको म्याग्नेसिया, बालुभन्दा पहिले थोरै मात्रामा अन्य अक्साइडहरू मिसाइएको वा नमिसाइएको, अन्य म्याग्नेसियम अक्साइड रासायनिक तवरले शुद्ध वा अशुद्ध				
	(१) म्याग्नेसियम अक्साइड	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
२५.२०	जिप्सम् (सेतो क्यालिसयम सल्फेट) एनहाइड्राइम र क्यालिसयम सल्फेट भएका आधारले लेपन गरिएका वा दांतसाजीको लागि तयार पारिएका विशेष प्रकारका लेपनहरूलाई समावेश नगरी				
	(क) जिप्सम र एनहाइड्राइट घनमिटर	०.२३	०.२२	०.१९	०.१८
	(ख) अन्य	६%	६%	५%	माफी
२५.२१	चुन द्रावक र चूनदार ढुङ्गा, साधारण तथा चुन र सिमेण्टको उत्पादनमा प्रयोग गरिने	माफी	माफी	माफी	०.१८
२५.२२	चुनाकलि, पानी हालेर पकाएको चुन, क्यालिसयम अक्साइड र हाइड्रो अक्साइड बाहेक	१	१	१	माफी
२५.२३	पोर्टलैण्ड सिमेण्ट (चुन द्रावक र दुमटलाई हाल्दा बनिने सिमेण्ट, सिमेण्ट फोण्ड, एलुमिनियम युक्त सिमेण्ट), सुपर सल्फेट सिमेण्ट र अन्य जल प्रेरित सिमेण्टहरू, रङ्गीन वा रङ्गहीन अथवा क्लिन्कर (धातुमल)	११	१०	१०	माफी
२५.२४	एसबेसटस (चट्टानबाट बनेको कडा रेसा भएको खनिज)	माफी	माफी	माफी	माफी
(२५.२५)					
२५.२६	अभ्रख, टुक्रासमेत, अभ्रखमल				
	(१) कच्चा	माफी	माफी	माफी	२००
	महसूल दर सो भन्दा घटी हुनु हुँदैन				२%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(२) साइज मिलाएर काटिएको महसूल दर यो भन्दा घटी हुँदैन	माफी	माफी	माफी	३०० ३%
२५.२७	प्राकृतिक स्टियटाइट (साबुन ढुङ्गा) अलि अलि टुक्र्याइएको वा वर्गाकार पारिएको बाहेक केही नगरिएको समेत, टाल्क (चिप्लेखरी)	१%	१%	१%	१%
२५.२८	प्राकृतिक क्रयोलाईट र क्रियोलाइट	माफी	माफी	माफी	माफी
(२५.२९)					
२५.३०	कच्चा प्राकृतिक बोरेट र तिनीहरूको केन्द्रिभूत वा गाढा पारिएको रूप (भस्मित वा अभस्मित) तर प्राकृतिक ब्राइन (समुद्रीजल-बाट नछुट्याइएको), कच्चा प्राकृतिक बोरिक एसिड (८५ प्रतिशतभन्दा बढी बोरिक एसिड नभएको सुख्खा अवस्थामा)	"	"	"	"
२५.३१	फेल्स्पार ल्यूसाइट, नेफेलिन साएनाइट, फ्लरोसपार	"	"	"	"
२५.३२	खनिज तत्वहरू अन्यत्र समावेश नगरिएका र विशेष रूपले नलेखिएको :				
	(१) पहेंलो ओपिमेण्ट (हरिताल)	३%	३%	२%	"
	(२) रातो ओक्रे (मेरु)	६%	६%	५%	"
	(३) ईंटाको धुलो	४%	४%	३%	"
	(४) ईंटाको टुक्रा	११%	१०%	५%	"
	(५) एम्बर (तृणमणी)	३४%	३२%	२७%	"
	(६) अन्य	माफी	माफी	माफी	"

भाग २६

धातुको धाउ, स्ल्याग (धातु मल) र खरानी

द्रष्टव्य :–

१. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

(क) धातुमल र त्यस्तै प्रकारका औद्योगिक मलहरू, मेकाडमको रूपमा तयार गरिएको भए (संकेत नं. २५.१७)

१४५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) प्राकृतिक म्याग्नेसियम कार्बोनेट (म्याग्नेसाइट), भस्मित वा अभस्मित (संकेत नं. २५.१९)				
	(ग) भस्ममीय धातुमल भाग ३१ को				
	(घ) धातुको रेशा रक ऊल (कडा ऊन) वा त्यस्तै खनीज रेशा (संकेत नं. ६८.०७)				
	(ङ) सुनार, चाँदी र जौहरीहरूको धुलोमुलो, बाँकी वा अवशेषहरू, लेमेलहरू र अन्य बहुमूल्य धातुका मल र बेकामका टुकाहरू (संकेत नं. ७१.११); अथवा				
	(च) तामा, निकल वा कोबाल्ट, धातुहरू, कुनै पनि गलाउने, प्रक्रियाबाट तयार गरिएको (परिच्छेद १५)				
	२. संकेत नं. २६.०१ का धाउ भन्नाले-पारो, संकेत नं. २८.५० वा परिच्छेद १४ र १५ का धातुहरू निकाल्न धातु सम्बन्धी उद्योगहरूमा प्रयोग गरिने र अधातु सम्बन्धी प्रक्रियामा समेत प्रयोग गरिने खनिज विज्ञान सम्बन्धी खनिजका जातहरू बुझिन्छ । यस संकेतले तैपनि अन्य अधातु सम्बन्धी प्रक्रियामा लगाइएका खनिजलाई समावेश गर्दैन ।				
	३. संकेत नं. २६.०२ एक प्रकारको खरानी र बाँकी वा अवशेषहरूको लागि मात्र लागू गरिन्छ जुन धातु उद्धहरण (निकाल्ने) वा धातुका रासायनिक यौगिक बनाउने काममा प्रयोग गरिन्छन् ।				
२६.०१	धाउ र केन्द्रिभूत भएका र खँगारिएका आइरन पाइराइटहरू :				
	(क) खँगारिएको आइरन पाइराइट (पाइराइट खँगार) संगठित (ठोस पारिएको वा असंगठित ठोस नपारिएको)	माफी	माफी	माफी	१%
	(ख) फलामीय धाउ केन्द्रीभूत गरिएका र असंगठित	"	"	"	१%
	(ग) फलामीय धाउ, संगठीत (सिन्टर, पेलेट (चक्की) र ब्रिक्विटहरू इत्यादि)	"	"	"	१%
	(घ) तामा धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(ङ) निकल धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(च) आलुमोनियम धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(छ) शिशाधाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(ज) जस्ता धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(झ) टिन धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(ञ) म्यागनिज धाउ र केन्द्रीभूतहरू, म्यागनिफिरोस लौहिक (फलाम) धाउ र केन्द्रीभूतहरू समेत (तौलमा) म्याग्मानिज २० प्रतिशत वा बढी भएको	माफी	माफी	माफी	३%
	(ट) क्रोनियम धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(ठ) टंगस्टेन धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(ड) मोलिब्डेनम निवियम, टान्टयालम टिटानम, म्यानाडियम र जिक्रोनिनियमका धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(ढ) यूरेनियम र थोरियमका धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(ण) अन्य कृत्रिम धातुहरूको धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
	(त) बहुमूल्य धातुहरूका धाउ र केन्द्रीभूतहरू	"	"	"	३%
२६.०२	धातु मल, ड्रस (अन्य धातुमल) पाप्राहरू र फलाम र स्टिल उत्पादनका त्यस्तै मलहरू	"	"	"	माफी
२६.०३	खरानी र अवशेषहरू (फलाम र स्टिलको उत्पादनको बाहेक), धातुका वा धातुका यौगिकका	"	"	"	"
२६.०४	अन्य धातुमल र खरानी केल्प (एक किसिमको समुद्री घाँसको खरानी समेत)	"	"	"	"

भाग २७

खनिज इन्धनहरू, खनिज तेलहरू र तिनीहरूका प्रशोधनबाट निस्कने वस्तुहरू, विटुमिन भएका वस्तुहरू, खनिज मैनहरू

द्रष्टव्य :–

१. निम्न कुराहरू यस भागमा पर्दैनन् :

(क) संकेत नं. २७.११ मा वर्गीकरण गरिएका शुद्ध मिथेन र प्रोपेन बाहेक रासायनिक तवरले छुट्टै मानिएका अर्गानिक यौगिकहरू;

अधिकारीकृत मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) संकेत नं. ३० . ०३ भित्र पर्ने औषधिहरू; अथवा (ग) संकेत नं. ३३ . ०१, ३३ . ०४ अथवा ३८ . ०७ मा पर्ने मिश्रित असंतृप्त हाइड्रोकार्बन यौगिकहरू । २. संकेत नं. २७ . ०७ अन्तर्गत उच्च तापक्रम कोलटार (अलकत्रा) को उद्धंपातन द्वारा हुने उत्पादन जस्ता तर निम्न तापक्रम कोलटार (अलकत्रा) वा अन्य खनिज टारको उद्धंपातनद्वारा प्राप्त हुने पेट्रोलियमको प्रक्रियाद्वारा प्राप्त हुने वा अन्य कुनै प्रक्रियाब्दारा प्राप्त हुने खालका उत्पादनहरूलाई तिनमा एरोमाटिक (सुगन्धयुक्त) भागको वजन नन-एरोमाटिक (सुगन्धरहित) भागको वजनभन्दा बढी भएमा समावेश गरिने छन् । ३. संकेत नं. २७ . १० का पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलहरूलाई पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट उत्पन्न तेलहरू मात्र समावेश गर्ने गरी नभई अरू अन्य उस्तै तेलहरू र मिश्रित असंतृप्त हाइड्रोकार्बन भएका यौगिकहरूलाई पनि समावेश गर्ने गरी लिइन्छ, जुन वस्तुहरू कुनै पनि प्रक्रियाबाट प्राप्त भएको होस् र जसको तौलमा गैर एरोमेटिक (असुगन्धित) वस्तुहरूको तौल सुगन्धित (एरोमेटिक) वस्तुको भन्दा बढी होस् । ४. संकेत नं. २७ . १३ प्याराफिन मैन र अन्य निर्दिष्ट उत्पादनहरूलाई मात्र समावेश गर्ने गरी लिइँदैन, वरू यसमा त्यस्तै खालका उत्पादनहरूलाई समेत समावेश गरिन्छ, जुन कृत्रिम संयोजन वा अन्य प्रक्रियाबाट प्राप्त भएको हुन्छन् ।				
२७.०१	कोईला, ब्रिकेट (संगठित धूलो) गोलाकार र त्यस्तै ठोस इन्धनहरू : (कोइलाबाट उत्पादित)				
	(क) एन्थ्रासाइट, चूर्ण पारिएको वा नपारिएको तर असंगठित	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) अन्य कोइला, चूर्ण वा अचूर्ण तर असंगठित	"	"	"	"
	(ग) संगठित धूलो, गोलाकार र अन्य त्यस्तै कोइलाबाट बनेको इन्धनहरू	"	"	"	"
२७.०२	लिग्नाइट, संगठित वा असंगठित,				
	(क) लिग्नाइट, चूर्ण वा अचूर्ण, तर असंगठित	"	"	"	"
	(ख) संगठित लिग्नाइट	"	"	"	"
२७.०३	पिट (कार्बनयुक्त इन्धन), पिटको बेकारको धूलो समेत, संगठित वा असंगठित :				

१	२	३	४	५	६
	(क) पिट खाँदिएको वा नखाँदिएको बिटो (बेल), तर असंगठित	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) संगठित पिट	"	"	"	"
२७.०४	संगठित वा असंगठित, लिग्नाइट वा पिटको कोक (पत्थर कोइला) र अर्ध पत्थर कोइला, रिटोर्ट (ग्यास) कार्बन :				
	(क) पत्थर कोइला र अर्ध पत्थर कोइला	"	"	"	"
	(ख) लिग्नाइट वा पिटको पत्थर कोइला वा अर्ध पत्थर कोइला	"	"	"	"
(२७.०५) वि. स.					
२७.०५	कोइला ग्यास, पानी ग्यास, उत्पादक ग्यास र त्यस्तै अरू ग्यास	२.६३	२.५०	२.२०	माफी
२७.०६	कोइला, लिग्नाइट र पिटबाट उर्द्धपातनद्वारा निकालिएको टार (अलकत्रा) र अन्य टारहरू (अलकत्रा) केही मात्रामा उर्द्धपातित टार, पिच र क्रियोसोट तेलको मिश्रणबाट बनेको अलकत्रा र अन्य अलकत्राका उर्द्धपातनका उत्पादनहरू समेत	२.६३	२.५०	२.२०	माफी
२७.०७	तेल र उच्च तापक्रमीय अलकत्राको उर्द्धपातनबाट भएका अन्य उत्पादनहरू यसै भागको द्रष्टव्य २ मा निर्दिष्ट त्यस्तै प्रकारका उत्पादनहरू				
	(क) बेन्जोल	२.६३	२.५०	२.२०	माफी
	(ख) टोलमोल	२.६३	२.५०	२.२०	"
	(ग) जाइलोल	२.६३	२.५०	२.२०	"
	(घ) अन्य	२.६३	२.५०	२.२०	"
२७.०८	कोलटार वा अन्य खनिज टारबाट प्राप्त पिच र पिचकोक				
	(क) कोलटार वा अन्य खनिज टारबाट प्राप्त पिच	२.६३	२.५०	२.२०	"

९४९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) पिच कोक	२.६३	२.५०	२.२०	माफी
२७.०९	कच्चा पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल	माफी	माफी	माफी	माफी
२७.१०	कच्चा बाहेक अन्य पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल, अन्यत्र समावेश नगरिएका वा निर्दिष्ट नगरिएका तयारी सामानहरू, पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन तेल मुख्य भाग हुने तौलमा ७० प्रतिशतभन्दा बढी पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन तेल भएको ।				
	(क) मोटर स्पिरिट, हवाई स्पिरिट समेत				
	(१) हवाई स्पिरिट कि. लि.	७७७	७४०	२४०	माफी
	(२) अन्य कि. लि.	३८६०	३७००	१०२०	"
	(ख) स्पिरिट भएको जेट इन्धन कि. लि.	९८८	९५०	४५०	"
	(ग) अन्य हलुका तेल र अन्य तयारीहरू कि. लि.	३८६०	३७००	१०२०	"
	(घ) किरोसिन, मट्टितेल किसिमको जेट इन्धन समेत				
	(१) मट्टितेल कि. लि.	७८८	७५०	४२.५०	"
	(२) मट्टितेल किसिमका जेट इन्धन (टर्बो इन्धन समेत) कि. लि.	९८८	९५०	४५०	"
	(ङ) अन्य मध्यम तेल र तयारीहरू कि. लि.	७८८	७५०	४२.५०	"
	(च) ग्यास तेल				
	(१) उच्च गति (हाइस्पीड) डिजेल तेल र वाष्पीकरण गर्ने तेल कि. लि.	११५०	१११०	६००	"
	(२) अन्य हलुका (लाईट) डिजेल समेत कि. लि.	५११	४८७.६५	१००	"
	(छ) इन्धन तेल कि. लि.	१२२	११६	५%	"
	(ज) चिल्लो पार्ने तेल र अन्य बाक्लो तेल र तयारीहरू				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२		३	४	५	६
	(१) स्पाइन्डल तेल		६%	६%	५%	माफी
	(२) जुट ब्याचिङ तेल		१%	१%	१%	"
	(३) अन्य चिप्लो पार्ने तेल, अन्य बाक्लो तेल तयारीहरू		३२%	३०%	१०%	"
२७.११	पेट्रोलियम ग्यांसहरू र अन्य ग्यांसहरू हाइड्रो कार्बनहरू					
	(क) तरलिकृत प्रोपेन र बुटेनहरू	टन	३५७	३४०	१%	"
	(ख) तरलिकृत ग्यांस हाइड्रो कार्बन-हरू प्रोपेन र बुटेन बाहेक	टन	३५७	३४०	१%	"
	(ग) पेट्रोलियम ग्यांस र अन्य ग्यांस अवस्थाका हाइड्रो कार्बनहरू		६%	६%	१%	"
२७.१२	पेट्रोलियम अर्ध ठोस पदार्थ (पेट्रोलियम जेली)		६%	६%	५%	"
२७.१३	प्याराफिन मैन, सूक्ष्म मणिमिय मैन, फितलो मैन, ओजो केराइट (मैन जस्तो खोटो) लिग्नाईट मैन, पिट मैन र अन्य खनिज मैन, रंगीन वा रंगहीन					
	(१) ग्याच मैन	टन	२९४	२८०	५%	"
	(२) सूक्ष्म मणिमिय मैन	टन	५३६	५१०	५%	"
	(३) अन्य	टन	३३३	३१७	५%	"
२७.१४	पेट्रोलियम बिटुमिन, पेट्रोलियम कोक र पेट्रोलियम तेलका अन्य अवशेषहरू वा बिटुमिन खनिज तेलका अवशेषहरू					
	(क) पेट्रोलियम कोक		२१%	२०%	२.२०	"
	(ख) अन्य					"
	(१) पेट्रोलियम बिटुमिन		३२%	३०%	२.२०	"
	(२) अन्य		२१%	२०%	२.२०	"
२७.१५	प्राकृतिक बिटुमिन र एस्फाल्ट, बिटुमिन सेल, एस्फाल्टिक चट्टान र टार बालुवा		२१%	२०%	२.२०	"
२७.१६	बिटुमिन मिश्रणहरू, प्राकृतिक एस्फाल्ट, प्राकृतिक बिटुमिन, पेट्रोलियम बिटुमिन, खनिज					

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	टार् वा खनिजटार पिचमा आधारित (उदाहरणको लागि बिटुमिन लस्सा र टुक्राहरू)	२१%	२०%	रु.२०	माफी
२७.१७	विद्युत शक्ति	माफी	माफी	माफी	माफी

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

परिच्छेद–६

रासायन र सम्बन्धित उद्योगका उत्पादनहरू

द्रष्टव्य

१ (क) संकेत नं. २८.५० वा २८.५१ का विवरण अनुसारका सामानहरू (विकिरणीय धाउ बाहेक) लाई त्यही संकेतमा नै वर्गीकरण गरिनेछ, अन्य कुनै नामकरण गरिएको संकेतमा गरिने छैन ।

(ख) द्रष्टव्य १ (क) मा पर्ने सामानहरू र संकेत नं. २८.४९ वा २८.५२ का विवरणहरूमा पर्ने सामानहरूलाई त्यही संकेत नं. मा नै वर्गीकरण गरिन्छ, नकि यस परिच्छेदको अन्य कुनै संकेतमा ।

२ माथि द्रष्टव्य १ मा उल्लेख भए अनुसार संकेत नं. ३०.०३, ३०.०४, ३०.०५, ३२.०६, ३३.०६, ३५.०६, ३७.०८ वा ३८.११ भित्र वर्गीकरण गर्न सकिने खालका सामानहरू निश्चित मात्रामा राखिनाको कारणले वा खुद्रा बिक्रीमा राखिनाको कारणले ती संकेतहरूमा नै वर्गीकरण गरिनेछन्, नकि अन्य कुनैमा

३ दुई वा दुईभन्दा बढी भिन्दा भिन्दै मौलिक अंश मिली बनेका, समूह (सेट) को रूपमा राखिएका सामानहरू जसमध्ये केही वा सबै नै प्रस्तुत परिच्छेद अन्तर्गत पर्दछन् र परिच्छेद ६ अथवा ७ का उत्पादन प्राप्त गर्नका लागि जसलाई एकसाथ मिसाइन्छ, त्यस्ता सामानलाई तिनका उपयुक्त शीर्षक अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छन् यदि ती मौलिक अंशहरू;

(१) तिनीहरूलाई राखिएको (प्याकिङ्ग गरेको) तरीकालाई विचार गर्दा तिनलाई पुनः प्याक गर्नु अगाडि ती सामानहरू एकैसाथ प्रयोग गरिने हुन भनी स्पष्ट रूपले चिह्निने छन्;

(२) एकसाथ आयात भएका छन्; र

(३) तिनीहरूको प्रकृति वा सापेक्षिक अनुपातमा भएको उपस्थितिले ती एक अर्काका पूरक हुन् भनी चिह्निन्छन् ।

९५३

भाग २८

अप्रांगारिक रसायनहरू; बहुमूल्य धातुहरू, दुर्लभ माटोबाट प्राप्त हुने धातुहरू, विकिरणीय तत्वहरू र समस्थानीय (आइसोटोप) का प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू (कम्पाउण्ड)

द्रष्टव्य:

(१) यी द्रष्टव्यहरूले वा संकेत नं. वा सन्दर्भहरूले अन्यथा व्यवस्था गरेकोमा बाहेक यस भागका संकेत नं. हरूलाई निम्न सामानहरूमा मात्र लागू हुने गरी लिइन्छ.

(क) भिन्न रासायनिक तत्व र भिन्न रासायनिक तत्वले परिभाषित यौगिक-हरू, अशुद्धता भए वा नभएका

(ख) पानीमा घुलित १ (क) मा उल्लिखित उत्पादनहरू,

(ग) अन्य घोलहरूमा घुलित माथि (क) मा उल्लिखित उत्पादनहरू, सुरक्षा वा परिवहनको मात्र कारणले साधारण र आवश्यक तरिकाले घोलमा राखिएको र त्यो घोलले त्यस सामानलाई कुनै खास किसिमको कार्यमा प्रयोग हुने तुल्याउने नभई सामान्य प्रयोगमै आउने खालको;

(घ) द्रष्टव्य १ (क), (ख) वा (ग) मा उल्लिखित उत्पादनहरूलाई सुरक्षा वा परिवहनको लागि कुनै अचल राख्ने वा स्थिरता प्रदान गर्ने (स्टेबिलाइजर) पदार्थसँग मिश्रित सामानहरू,

(ङ) द्रष्टव्य १ (क), (ख), (ग) वा (घ) मा उल्लिखित सामानहरूमा धूलो बाट जोगाउने पदार्थ वा चिन्ह सजिलो पार्ने रंगीन पदार्थ वा सुरक्षाको लागि अन्य पदार्थ मिसाइएको, सो मिश्रणले त्यस सामानलाई कुनै खास किसिमको प्रयोगमा लाग्ने नतुल्याई सामान्य प्रयोगमै आउने हुनुपर्दछ ।

(२) प्रांगारिक पदार्थद्वारा स्थिर गराइएका डाइथायोनाईट, सल्फोजाईलाइट (संकेत नं. २८.३६), अप्रांगारिक कार्बोनेट र परकार्बोनेट (संकेत नं. २८.४२) अप्रांगारिक भस्मका साएनाइड र जटिल साइनाइडहरू (संकेत नं. २८.४३), अप्रांगारिक भस्मका फुलमिनेटहरू, साएनेटहरू र थायोसायोनेटहरू (संकेत नं. २८.४४) संकेत नं. २८.४६ देखि २८.५२ सम्ममा पर्ने प्रांगारिक उत्पादनहरू र धातु र अधातु सम्बन्धी कारबाइड-हरू (संकेत नं. २८.५६) समेत निम्न कार्बन यौगिकहरूलाई मात्र यस भागभित्र वर्गीकरण गरिनेछ

(क) कार्बनका अक्साइडहरू, हाइड्रोसाएनिक, फुलमिनिक, आइसोसाएनिक, थायो-सायनिक र अन्य साधारण वा जटिल साएनोजिन अम्लहरू (संकेत नं. २८.१३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(ख) कार्वनका अक्सिहेलाईडहरु (संकेत नं. २८.१४)

(ग) कार्वन डाइसल्फाइड (संकेत नं. २८.१५)

(घ) अप्रांगारिक भस्मका थायोकार्बोनेटहरु, सेलेनो कार्बोनेटहरु, टेलुरोकार्बोनेटहरु, सेलेनोसाएनेटहरु, टेलुरोसाइनेटहरु, टेट्राथायोसाइनेटोडियामिनो क्रोमेटहरु (रिनेकेटहरु) र अन्य जटिल साइनेटहरु (संकेत नं. २८.४८)

(ङ) ठोस हाइड्रोजन पेरोक्साइड (सं. नं. २८.५४), कार्बन अक्सिसल्फाइड, थियो कार्बोनिल हेलाइड्स, सायनोजेन, सायनोजेन हेलाइड्स र सायनामाइड र पानी रहित सुख्खा अम्लीय उत्पादनको हिसाबले वजनमा २५ प्रतिशतभन्दा बढी नाइट्रोजन नभएको क्यालसियम सायनामाइड (भाग ३१) बाहेकका यसका धातुरुपी व्युत्पन्न पदार्थहरु ।

(३) निम्न कुराहरु यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् ।

(क) रासायनिक रुपमा शुद्ध वा अशुद्ध सोडियम क्लोराईड र म्याग्नेशियम अक्साईड र परिच्छेद ५ मा पर्ने अन्य उत्पादनहरु

(ख) माथि द्रष्टव्य २ मा उल्लेखित बाहेक अन्य प्रांगारिक, अप्रांगारिक यौगिकहरु

(ग) भाग ३१ को द्रष्टव्य १, २, ३ वा ४ मा उल्लेखित उत्पादनहरु

(घ) संकेत नं. ३२.०७ भित्र पर्ने अप्रांगारिक उत्पादनहरु जसलाई किरण उत्पादन गर्ने काममा प्रयोग गरिन्छ ।

(ङ) संकेत नं. ३८.०१ को कृत्रिम ग्राफाइटहरु, सं. नं. ३८.१७ का आगो निभाउने यन्त्र वा आगो निभाउने हथगोलामा राखिएका विस्फोटक उत्पादनहरु, संकेत नं. ३८.१७ का खुद्रा बिक्रीमा राखिएका मसी मेट्ने पदार्थहरुका पुलिन्दाहरु, संकेत नं. ३८.१९ का भस्म वा भस्मीय मृत्तिका धातुहरुका हेलाइडहरुको मणिमहरुको (तौलमा प्रत्येक २.५ ग्रा. भन्दा कम नभएका)

(च) वहुमूल्य वा अर्ध वहुमूल्य ढुङ्गाहरु (प्राकृतिक, बनावटी वा पुर्ननिर्माण गरिएका) वा यिनीहरुको कणहरु वा धूलो वा पिठोहरु (संकेत नं. ७१.०२ देखि ७१.०४) र भाग ७१ मा पर्ने वहुमूल्य धातुहरु र वहुमूल्य धातुका मिश्रणहरु ।

(छ) रासायनिक रुपमा शुद्ध वा अशुद्ध धातुहरु र परिच्छेद १५ को कुनै पनि संकेतमा पर्ने धातुका मिश्रणहरु, वा

(ज) संकेत नं. ९०.०१ का चाक्षुष तत्वहरु (उदाहरणको लागि भस्म वा भस्मीय मृत्तिका धातुहरुका हेलाइडहरु) ।

(४) उपभाग २ मा पर्ने अधातुको अम्ल र उप भाग ४ मा पर्ने धातुको अम्ल भएको रासायनिक तत्वले निर्दिष्ट जटिल अम्ललाई संकेत नं. २८.१३ भित्र वर्गीकरण गरिनु पर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(५) संकेत नं. २८.२९ देखि २८.४८ सम्मका पर्न सामानहरूलाई धातुको वा एमोनियमको लवण वा पेरोअक्सिलवणमा लागू हुने गरी लिइनु पर्छ । सन्दर्भमा अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक दोहोरो वा जटिल लवणलाई संकेत नं. २८.४८ मा वर्गीकरण गरिने छ ।

(६) संकेत नं. २८.५० लाई निम्न बमोजिममा मात्र लागू गर्ने गरी लिइनु पर्छ ।

(क) तलका अणु विच्छेदन हुन सक्ने तत्वहरू र समस्थानीय तत्वहरू: प्राकृतिक समस्थानीय युरेनियम २३३ र २३५, प्लुटोनियम र समस्थानीय प्लुटोनियम,

(ख) निम्न विकिरणीय तत्वहरू, टेक्नेटियम, प्रोमेथियम, पोलोनियम, एस्टाटाइन, राडोन, फ्रयान्सियम, रेडियम, एक्टिनियम, प्रोटाक्टिनियम, नेप्टुनियम, अमेरिकियम र अन्य उच्च पारमाणविक संख्या भएका तत्वहरू,

(ग) अन्य सबै आकृतिक वा कृतिम विकिरणीय समस्थानीय तत्वहरू, परिच्छेद १४ र १५ का बहुमूल्य धातुहरूका र भस्मीय धातुहरूको समेत,

(घ) उक्त तत्वहरू वा समस्थानीय तत्वहरूको रासायनिक तवरले छुट्याइएका वा नछुट्याइएका र मिसाइएका वा नमिसाइएका प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू,

(ङ) उक्त तत्व वा समस्थानीय तत्वहरू वा प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू मध्ये कुनै मिश्रण (फेरो यूरानियम बाहेक) विच्छिन्न भएको संमिश्रण र समँटहरू,

(च) आणविक उत्तेजक कार्ट्रिजहरू (खर्च भएको वा विकीरण भएको) माथि संकेत नं. २८.५० र २८.५१ मा "समस्थानीय तत्वहरू" भन्ने शब्दले पूर्ण समस्थानीय तत्वहरू मात्र समावेश गर्दछ तर प्राकृतिक अवस्थामा प्रकृतिमा पाइने समस्थानीय तत्वहरू र यू. २३५ मा घटेको युरेनियम पनि समावेश गर्दैन ।

(७) संकेत नं. २८.५५ लाई तौलमा १५% वा सोभन्दा बढी फोस्फरस भएको फेरो-फोस्फोरस वा तौलमा ८% वा सोभन्दा बढी फोस्फरस भएको फोस्फर कपरलाई समावेश गर्ने गरी लिइन्छ ।

(८) इलेक्ट्रोनिक्समा प्रयोग गर्न लागू गरिने रासायनिक तत्वहरू (जस्तै सिलिकन र सेलेनियम) लाई यसै भागमा वर्गीकरण गरिन्छ ती तत्वहरूलाई कुनै पनि काम गरिएको नहोस्, तिनीहरू जस्तो निकालिएका त्यस्तै हुन् अथवा नली वा छडको रूपमा हुन् । जब डिक्का, चक्का वा त्यस्तै रूपमा काटिन्छन, तिनीहरू संकेत नं. ३८.१९ मा पर्दछन् ।

५६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(अ) – रासायनिक तत्वहरू				
२८.०१	ह्यालोजन (फ्लोरिन, क्लोरिन, ब्रोमिन र आयोडिन)				
	(क) क्लोरिन	६%	६%	१%	माफी
	(ख) फ्लोरिन, ब्रोमिन र आयोडिन:				
	१. फ्लोरिन	६%	६%	१%	"
	२. ब्रोमिन र आयोडिन	१%	१%	१%	"
२८.०२	गन्धक, उद्धनन गरिएको वेग्रो पारिएको वा अमणिसिय	१%	१%	१%	"
२८.०३	कार्बन (कालो कार्बन समेत)	८८	८४	५० –	"
२८.०४	हाइड्रोजन, दुर्लभ ग्यासहरू र अन्य गैर धातुहरू:				
	(क) अक्सिजन, नाइट्रोजन, हाइड्रोजन र दुर्लभ ग्यासहरू	६%	६%	१%	"
	(ख) सेलेमियम, टेलेरियम, फोस्फोरस, आर्सेनिक, सिलिकन र बोरोन	१%	१%	१%	"
×२८.०५	भस्म र भस्मीय मृत्तिका धातुहरू, दुर्लभ माटोका धातुहरू, इट्रियम, स्क्यान्डियम र अन्तर मिश्रण वा मिश्रणहरू, पारो (मर्करी)				
	(क) पारो (मर्करी)	२१%	२०%	१५%	"
	(ख) भस्म र भस्मीय माटोका धातुहरू, दुर्लभ माटोका धातुहरू, इट्रियम र स्क्यान्डियम र अन्तर मिश्रणहरू वा मिश्रणहरू	१%	१%	१%	"
	(आ) – अप्रांगारिक अम्लहरू र गैर–धातुका यौगिकहरू				
२८.०६	हाइड्रोक्लोरिक अम्ल र क्लोरोसल्फियुरिक अम्ल	१३%	१२%	१%	"
(२८.०७)					
२८.०८	गन्धकको अम्ल (सल्फुरिक एसिड) ओलियम	१३%	१२%	१%	"
२८.०९	नाइट्रिक अम्ल, सल्फोनाइट्रिक अम्ल	१३%	१२%	१%	"
२८.१०	फोस्फोरस पेन्टो अक्साइड र फोस्फोरिक अम्ल				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(मेटा–ओर्थो–र पाइरो)	१३%	१२%	१%	माफी
(२८.११)					
२८.१२	बोरिक अक्साइड र बोरिक अम्ल	१३%	१२%	१%	"
२८.१३	अन्य अप्रांगारिक अम्ल र अक्सिजन युक्त यौगिकहरू अन्य गैर धातुका (पानी बाहेक)				
	१. अम्ल	१३%	१२%	१%	"
	२. कार्वन डाईअक्साइड (कार्वोनिक अम्ल)	१६४	१५६	१%	"
	३. सल्फर डाईअक्साइड	६%	६%	१%	"
	४. अन्य	१%	१%	१%	"
	(इ) –ह्यालोजन र गैर धातुका गन्धकयुक्त यौगिकहरू				
२८.१४	गैर धातुका ह्यालाईड, अक्सिह्यालाइड र अन्य हेलोजेन युक्त यौगिकहरू	१%	१%	१%	"
२८.१५	गैर धातुका सल्फाइडहरू, फोस्फोरस ट्राइसल्फाईड	१%	१%	१%	"
(ई)	अप्रांगारिक भस्महरू र धातुका अक्साइडहरू, हाइड्रो अक्साइडहरू र पेरोअक्साइडहरू				
२८.१६	एमोनिया, अनहाइड्रस (जल विहीन) वा जलीय घोल	६%	६%	१%	"
२८.१७	सोडियम हाइड्रोक्साइड (कास्टिक सोडा) पोटासियम हाइड्रोक्साइड (कास्टिक पोटास) सोडियम वा पोटासियमका पेरोक्साइड				
	(क) सोडियम हाइड्रोक्साइड (कास्टिक सोडा) ठोस	११%	१०%	१%	"
	(ख) सोडियम हाइड्रोक्साइड जलयुक्त तरल	११%	१०%	१%	"
	(ग) पोटासियम हाइड्रोक्साइड (कास्टिक, पोटास) सोडियम वा पोटासियमका पेरोक्साइड	१%	१%	१%	"
२८.१८	म्याग्नेसियमको हाइड्रोक्साइड र पेरोक्साइड; स्ट्रोन्टियम वा वेरियमको अक्साइड, हाइड्रोक्साइड र पेरोक्साइडहरू	१%	१%	१%	"
२८.१९	जस्ताको अक्साइड र पेरोक्साइड				
	१. जस्ताको अक्साइड	३३	३१	१७	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	२. अस्ताको पेरोक्साइड	१%	१%	१%	माफी
२८.२०	एलुमिनियम अक्साइड र हाइड्रोक्साइड कृत्रिम कोरुन्डम:				
	(क) एलुमिनियम अक्साइड	१%	१%	१%	"
	(ख) एलुमिनियम हाइड्रोक्साइड	१%	१%	१%	"
	(ग) कृत्रिम कोरुन्डम	१%	१%	१%	"
२८.२१	क्रोमियम अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू:				
	(१) हरियो क्रोम	३७	३५	१७	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
२८.२२	म्यागनिज अक्साइडहरू	५%	५%	५%	"
२८.२३	आइरन (फलाम) अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू, एफ ई २ ओ ३ नामकरण गरिएको मिश्रित फलाम तौलमा ७०% वा बढी भएको मृत्तिका रंगहरू	१%	१%	१%	"
२८.२४	कोबाल्ट अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू व्यापारिक कोबाल्ट अक्साइड	१%	१%	१%	"
२८.२५	टिटानियम अक्साइडहरू	१%	१%	१%	"
(२८.२६)					
२८.२७	लिड (शिशा) अक्साइडहरू, रातो शिशा र सुन्तलारंगको शिशा				
	(१) रातो शिशा	३३	३१	१७	"
	(२) सुन्तलारंगको शिशा	३७	३५	१७	"
	(३) अन्य	१%	१%	१%	"
२८.२८	हाइड्राजिन र हाइड्राक्सिलामिन र तिनीहरूका अप्रांगारिक लवणहरू; अन्य अप्रांगारिक भस्म र धातुका अक्साइड, हाइड्रोक्साइड र पेरोक्साइडहरू	१%	१%	१%	"
	(उ) – अप्रांगारिक अम्लहरूका धातुमय लवणहरू र पेरोक्सि-लवणहरू				
२८.२९	फ्ल्युओराइडहरू, फ्ल्युरोसिलिकेटहरू, फ्ल्युरोबोरेटहरू र अन्य जटिल फ्लोरिन लवणहरू	१%	१%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
२८.३०	क्लोराइडहरू, अक्सिक्लोराइडहरू र हाइड्रोक्सिक्लोराइडहरू, ब्रोमाइडहरू र अक्सिब्रोमाइडहरू, आयोडाइडहरू र अक्सिआयोडाइडहरू				
	(१) एमोनियम क्लोराइड (साल एमोनियाक, नौसादर)	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
२८.३१	हाइपोक्लोराइटहरू, व्यापारिक क्यालिसयम हाइपोक्लोराइट, क्लोराइटहरू, हाइपो ब्रोमाइटहरू	१%	१%	१%	"
२८.३२	क्लोरेट र परक्लोरेटहरू; ब्रोमेट र परब्रोमेटहरू आयोडेट र परआयोडेटहरू	१%	१%	१%	"
(२८.३३)					
(२८.३४)					
२८.३५	सल्फाइडहरू; पोलिसल्फाइडहरू:				
	(१) क्याड्मियम सल्फाइड	३७	३५	१७	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
२८.३६	डाइथीयोनाइटहरू (प्रांगारिक समेत) सल्फोजाइलेटहरू	१%	१%	१%	"
२८.३७	सल्फाइटहरू र थायोसल्फेटहरू	१%	१%	१%	"
२८.३८	सल्फेटहरू (फिटकिरीहरू समेत) र परसल्फेटहरू:				
	(क) सोडियम सल्फेट, सोडियम हाइड्रोजन सल्फेट र सोडियम पाइरो सल्फेट	१%	१%	१%	"
	(ख) अन्य:				
	१. तामा (कपर) सल्फेट	१%	१%	१%	"
	२. मर्करी (पारो) सल्फेट	१%	१%	१%	"
	३. अन्य	१%	१%	१%	"
२८.३९	नाइट्राइट र नाइट्रेटहरू	१%	१%	१%	"
२८.४०	फोस्फाइटहरू, हाईपो फोस्फाइटहरू र फोस्फेटहरू	१%	१%	१%	"

१६०

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
(२८.४१)					
२८.४२	कार्बोनेटहरू र परकार्बोनेटहरू, व्यापारिक एमोनियम कार्बोनेट, एमोनियम कार्बमेट भएको				
	(क) (गैर तटस्थ भस्मिय) सोडियम कार्बोनेट	११%	१०%	१%	माफी
	(ख) कार्बोनेटहरू (गैर तटस्थ सोडियम कार्बोनेट बाहेक) र परकार्बोनेटहरू, व्यापारिक एमोनियम कार्बोनेट (एमोनियम कार्बोनेट भएको)				
	१ भस्मीय शिशा (लिड) कार्बोनेट (सेतो शिशा)	३३	३१	१७	
	२ अन्य	१%	१%	१%	"
२८.४३	साइनाइड र जटिल साइनाइडहरू	१%	१%	१%	"
२८.४४	फुल्मिनेट, साइनेट र थायोसाइनेटहरू	१%	१%	१%	"
२८.४५	सिलिकेटहरू, व्यापारिक सोडियम र पोटासियम सिलिकेटहरू	२६%	२५%	१%	"
२८.४६	बोरेट र परबोरेटहरू	१%	१%	१%	"
२८.४७	धातु अम्लको लवणहरू (जस्तै क्रोमेट, परम्यांगनेट र स्टेनेटहरू)	१%	१%	१%	"
२८.४८	अप्रागारिक अम्लका अन्य लवण र पेरोक्सी लवणहरू (एजाइडहरू बाहेक)	१%	१%	१%	"
	–(ऊ) विविध				
२८.४९	अमणिमीय बहुमूल्य धातुहरू, एमालगम (पारोमिश्रित) बहुमूल्य धातुहरू, रासायनिक तवरले छुटयाइएको वा नछुटयाइएका बहुमूल्य धातुका लवण र अन्य यौगिकहरू, प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू (एल्युमिनेट, प्रोटिनेट, टेन्नेट र त्यस्तै यौगिकहरू समेत)	१%	१%	१%	"

१६१

१	२	३	४	५	६
२८.५०	समस्थानीय र विभाज्य रासायनिक तत्वहरू, अन्य विकिरणीय रासायनिक तत्वहरु र विकिरणीय समस्थानीय तत्वहरू, त्यस्ता तत्व वा समस्थानीय तत्वहरूका प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू (रासायनिक तवरले प्रस्टयाइएका वा नप्रस्टयाइएका), यी तत्व समस्थानीयतत्व र यौगिकहरुका संमिश्रण आकिर्णन वा सर्मेटहरू	१%	१%	१%	माफी
२८.५१	समस्थानीय तत्व र तिनीहरूका प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू, रासायनिक तवरले प्रष्टयाइएको वा नप्रष्टयाइएका, संकेत नं. २८.५० मा पर्ने समस्थानीय तत्वहरू र यौगिकहरू बाहेक	१%	१%	१%	"
२८.५२	थोरियम यु २३५ मा घसेको यूरेनियम, दुर्लभ मृत्तिका धातु, इट्रियम वा स्कान्डियमका मिश्रित वा अमिश्रित प्रांगारिक वा अप्रांगारिक यौगिकहरू	१%	१%	१%	"
(२८.५३)					
२८.५४	हाइड्रोजन पेरोक्साइड (ठोस हाइड्रोजन पेरोक्साइड समेत)	१%	१%	१%	"
२८.५५	रासायनिक तवरले प्रस्टयाइएका वा नप्रस्टयाइएका फोस्फाइडहरू	१%	१%	१%	"
२८.५६	रासायनिक रूपमा प्रस्टयाइएका वा नप्रस्टयाइएका कार्बाइडहरू				
	(क) क्यालसियम कारबाईडस	१%	१%	१%	"
	(ख) अन्य कारबाईडहरू (क्यालसियम कारबाइड बाहेक)	१%	१%	१%	"
२८.५७	हाइड्राइड, नाइट्राइड, एजाइड सिलिसाइड र बोराइडहरू, रासायनिक रूपमा				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	प्रस्ट्याइएका वा नप्रस्ट्याइएका	१%	१%	१%	माफी
२८.५८	अन्य अप्रांगारिक यौगिकहरू (उर्द्धपातित र संवाहनशील पानी र त्यस्तै शुद्ध पानी समेत), तरल हावा (ग्यासहरू छुटाइएका वा नछुटाइएका), खाँदिएको हावा, एमाल्गम (बहुमूल्य धातुको बाहेक):				
	(१) उर्द्धपातित र संवाहनशील पानी र त्यस्तै शुद्ध पानी	२%	२%	१.५%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"

भाग २९

प्रांगारिक रसायनहरू

द्रष्टव्य :–

१. विषय वा प्रसङ्गले अर्को व्यवस्था भएकोमा बाहेक यस भागका संकेतहरू निम्न विषयमा लागू हुने छन् ।

(क) अशुद्धता भए वा नभएका, रासायनिक रुपमा परिभाषित प्रांगारिक यौगिकहरू;

(ख) एउटै प्रांगारिक यौगिकको दुई वा सोभन्दा बढी आइसोमर (उस्तै र उतिनै तत्वहरूबाट बनेको भिन्न गुणका यौगिकहरू) को मिश्रण (अशुद्धता भए वा नभएका) एक्राइक्लिक हाइड्रोकार्बन आइसोमरका मिश्रणहरू बाहेक (स्टेरियो आइसोमर बाहेक) संतृप्त वा असंतृप्त (भाग २७);

(ग) संकेत नं. २९.३८ देखि २९.४२ सम्म पर्ने उत्पादनहरू, वा संकेत नं. २९.४३ का अन्य शर्करा (चिनी), शर्करा ईस्टरहरू र शर्करा लवणहरू,

(घ) माथि (क), (ख) र (ग) मा उल्लिखित उत्पादनहरू पानीमा घुलेको,

(ङ) अन्य घोलहरूमा घुलित माथि (क), (ख) वा (ग) मा उल्लेखित उत्पादनहरू सुरक्षा वा परिवहनको मात्र कारणले साधारण र आवश्यक तरीकाले घोलमा राखिएको र सो घोलले त्यस सामानलाई कुनै खास किसिमको कार्यमा प्रयोग हुने तुल्याउने नभई सामान्य प्रयोगमै आउने खालको,

(च) माथि (क), (ख), (ग), (घ) वा (ङ) का उत्पादनहरूलाई सुरक्षा वा परिवहनको लागि आवश्यक अचल गराउनेसंग मिसाइएको,

९६३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(छ) माथि (क), (ख), (ग), (घ), (ङ) वा (च) का उत्पादनहरूमा तिनीहरूलाई परिचय (चिह्न सकिने गर्ने) वा सुरक्षाको लागि धुलो-विरोधी पदार्थ वा रङ्गाउने पदार्थ वा गन्ध भएको पदार्थसँग मिसाइएको (तर मिश्रित पदार्थले उत्पादनलाई साधारण प्रयोग बाहेक विशेष किसिमको प्रयोगमा ल्याउन सकिने नबनाओस्) ।

(ज) एजोरंगको उत्पादनको लागि प्रयोग हुने, प्रामाणिक अवधारण भएको निम्नलिखित उत्पादनहरू, डायजोनियम लवणहरू, यी लवणहरू र डाएजो-टिकरण योग्य एमाइनहरू र तिनीहरूका लवणहरूलाई अनुयोजन गर्न पदार्थहरू ।

२. निम्न विषयहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) संकेत नं. १५.०४ वा ग्लेसेरोल (संकेत नं. १५.११) भित्र पर्ने सामानहरू;

(ख) ईथाइल अल्कोहल (संकेत नं. २२.०८ वा २२.०९);

(ग) मिथेन र प्रोपेन (संकेत नं. २७.११);

(घ) भाग २८ को टिप्पणी २ मा उल्लेखित कार्बनका यौगिकहरू;

(ङ) युरिया (संकेत नं. ३१.०२ वा ३१.०५ को खण्डमा पनि हुन सक्छ);

(च) प्राणी वा वनस्पतिमूलक रंगाउने पदार्थहरू (संकेत नं. ३२.०४), कृत्रिम प्रांगारिक डाइस्टफ (रंगहरू), डाइस्टफ वर्णक समेत, प्रज्वलनमा प्रयोग गरिने एक प्रकारको कृत्रिम प्रांगारिक यौगिकहरू र रेखामा अस्तित्व भएका एक प्रकारका सफा गर्ने चाक्षुश पदार्थहरू र प्राकृतिक नील (संकेत नं. ३२.०५) र खुद्रामा बिक्री हुने तरीकाले राखिएको वा पुलिन्दा बनाइएको डाई (रंगहरू) वा अन्य रंगाउने (पदार्थहरू) (संकेत नं. ३२.०९);

(छ) स्रावहरू (इन्जाइमहरू), (संकेत नं. ३५.०७);

(ज) इन्धनहरू र ३०० घन से. मि. मा नबढाई क्षमता भएका भाँडाहरूमा यान्त्रिक प्रज्वलनको लागि प्रयोग हुने एक प्रकारको तरल इन्धन मेटाल्डेहाइड, हेक्सामिथिलिन, टेट्रामाइन र त्यस्तै पदार्थहरू (गोटी, छडी वा त्यस्तै रूपमा), संकेत नं. ३६.०८,

(झ) आगो निभाउने यन्त्र वा हातेबम वा विस्फोटकको रूपमा राखिने उत्पादनहरू (संकेत नं. ३८.१७) खुद्रा बिक्रीको लागि पुलिन्दा बनाइएका मसी मेट्नेहरू (संकेत नं. ३८.१९), वा

(ञ) चाक्षुश पदार्थहरू, जस्तै ईथिलिनडाइएमाइन टार्ट्रेट (संकेत नं ९०.०१)

९८४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

३. यस भागका दुई वा सोभन्दा बढी संकेतहरूमा राख्न सकिने सामानहरूलाई तीमध्ये सबभन्दा पछिल्लो संकेतमा वर्गीकरण गरिन्छ ।

४. संकेत नं. २९.०३ देखि २९.०५, २९.०७ देखि २९.१० र २९.१२ देखि २९.२१ सम्ममा पर्ने कुनै पनि सन्दर्भका ह्यालोजनेटेड, सल्फोनेटेड, नाइट्रेट वा नाइट्रोसेटेड व्युत्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको कुनै पनि सम्मिलनलाई समावेश गर्ने सन्दर्भमा लिइन्छ (जस्तै, सल्फोह्यालोजनेटेड, नाइट्रोह्यालोजनेटेड, नाइट्रोसल्फोनेटेड र नाइट्रोसल्फो-ह्यालोजनेटेड व्युत्पत्तिहरू) । नाइट्रो र नाइट्रोसो समूहहरूलाई २९.३० संकेतको तात्पर्यको लागि नाइट्रोजनेन्द्रिक रूपमा लिनु हुँदैन ।

५. (क) उप-भाग १ देखि ७ सम्मका प्रांगारिक यौगिकका साथ ती अन्तर्गत पर्ने अम्लीय प्रांगारिक यौगिकका इस्टरहरूलाई ती उप-भागहरूमा अन्तमा रहेको संकेतमा पर्ने यौगिकका साथमा वर्गीकृत गरिनेछन् ।

(ख) इथाइल अल्कोहल वा गिलसेरोलका उप-भाग १ देखि ७ सम्मका अम्लीय प्रांगारिक यौगिकका इस्टरहरूलाई त्यही अनुरूपका अम्लीय यौगिकहरूसंग वर्गीकरण गरिन्छ ।

(ग) (क) वा (ख) को सन्दर्भमा इस्टरहरूको अप्रांगारिक भस्मसंगका लवण-हरूलाई त्यही अनुरूपका इस्टरहरूसंग वर्गीकरण गरिन्छ ।

(घ) उप-भाग १ देखि ७ सम्मका अप्रांगारिक भस्मका साथमा पर्ने अम्लीय वा कार्बोलिक अम्लीय क्रियाका लवणहरूलाई ती ती अम्लीय वा कार्बोलिक अम्लीय-क्रियाका प्रांगारिक यौगिकका साथ वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ङ) कार्बोजिलिक अम्लहरूका हेलाइडसलाई त्यही अनुरूपका अम्लहरू संगसंगै वर्गीकरण गरिनेछ ।

६. संकेत नं. २९.३१ देखि २९.३४ सम्मका यौगिकहरू त्यस्ता प्रांगारिक यौगिकहरू हुन् जसका अणुहरूमा हाइड्रोजन, अक्सीजन वा नाइट्रोजनका परमाणुहरूका अतिरिक्त अन्य गैर धातु वा धातुहरू (जस्तै गन्धक, आर्सेनिक, पारो वा सिसा) का परमाणुहरू सोझै कार्बन परमाणुहरूका साथ संयुक्त भई समाविष्ट रहन्छन् ।

संकेत नं. २९.३१ (प्रांगारिक गन्धक यौगिकहरू) र संकेत नं. २९.३४ (अन्य प्रांगारिक-अप्रांगारिक यौगिकहरू) मा सल्फोनीकृत (सल्फोनेटेड) वा ह्यालोजनीकृत (ह्यालोजनेटेड) व्युत्पत्तिहरू (यौगिक व्युत्पत्तिहरू समेत) समावेश नभएको मात्र पर्दछ । ती व्युत्पत्तिहरूले हाइड्रोजन, अक्सिजन र नाइट्रोजनलाई छाडेर सल्फोनीकृत वा ह्यालोजनीकृत व्युत्पत्तिहरू (वा यौगिक व्युत्पत्तिहरू) को प्रकृति (स्वभाव)

१६५

१	२	३	४	५	६

प्रदान गर्ने गन्धक (सल्फर) का र ह्यालोजेनका परमाणुहरूलाई सोझै कार्बनसंग जोड्ने काम मात्र गर्दछन् ।

७. संकेत नं. २९.३५ (हेटेरोसाइक्लिक यौगिकहरू) मा आन्तरिक इथरहरू, आन्तरिक हेमिएसिटल, ओर्थोडाइहाड्रिक फेनोलको मेथिलिन इथरहरू, तीन वा चार सदस्य चक्का (तह) भएका एपोक्साइडहरू, साइक्लिक एसिटलहरू, अलिडहाइड, थायोल्डे-हाइड वा अल्डिमाइनका साइक्लिक (चक्रवत) पोलिमरहरू, पोलिबेसिक अम्लका एनहाइड्राइडहरू, पोलिबेसिक अम्लका साथ पोलिहाइड्रिक अल्कोहलहरूका साइक्लिक (चक्रीय) इष्टरहरू, साइक्लिक यूरिआइडस र साइक्लिक थायोयूरिआइड्स पोलिबेसिक अम्लका इमाइडहरू, हेक्सामिथिलिन टेट्रामाइन र ट्राइमिथिलिनट्राइनाइट्रामीनलाई समावेश नभएको मात्र पर्दछ ।

(१) हाइड्रोकार्बनहरू र सोका ह्यालोजिनीकृत, सल्फोनीकृत नाइट्रिकृत र नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू

२९.०१ हाइड्रोकार्बनहरू*				
(क) इथिलिन	१%	१%	१%	माफी
(ख) प्रोपिलिन	१%	१%	१%	"
(ग) ब्युटिलिन,ब्युटाडिन र मिथाईल ब्युटाडिनहरू	१%	१%	१%	"
(घ) अन्य अचक्रवत हाइड्रोकार्बनहरू	१%	१%	१%	"
(ङ) साइक्लोहेक्जेन	१%	१%	१%	"
(च) बेन्जिन	१%	१%	१%	"
(छ) टोलिन	१%	१%	१%	"
(ज) जाईलिनहरू	१%	१%	१%	"
(झ) स्टीरेन	१%	१%	१%	"
(ञ) इथाइल बेन्जिन	१%	१%	१%	"
(ट) अन्य चक्रवत हाइड्रोकार्बनहरू	१%	१%	१%	"
२९.०२ हाइड्रोकार्बनका ह्यालोजनीकृत व्युत्पत्तिहरू :				
(क) भीनाइल क्लोराईड (क्लोरोईथिलिन)	१%	१%	१%	"
(ख) ट्रीक्लोरोईथिलिन	१%	१%	१%	"
(ग) टेट्राक्लोरोथिलिन	१%	१%	१%	"
(घ) अन्य	१%	१%	१%	"

१६६

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
२९.०३	सल्फोनीकृत, नाईट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत हाइड्रोकार्बनका व्युत्पत्तिहरू	१%	१%	१%	माफी
	(२) अल्कोहलहरू र त्यसको ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू।				
२९.०४	अचक्रवत अल्कोहल र तिनीहरूको ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू :				
	(क) मिथाइल अल्कोहल (मिथानोल)	७%	७%	६%	माफी
	(ख) प्रोपाइल वा आइसोप्रोपाइल अल्कोहल (प्रोपानोलहरू)	७%	७%	६%	"
	(ग) ब्युटाइल अल्कोहल (ब्युटानोल)	७%	७%	६%	"
	(घ) अक्टाइल अल्कोहल (अक्टानोल)	७%	७%	६%	"
	(ङ) इथिलिन ग्लाइकोल (इथानिडियोल)	७%	७%	६%	"
	(च) अन्य	७%	७%	६%	"
२९.०५	चक्रवत अल्कोहल र तिनीहरूका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू :				
	(१) कपूर (क्याम्फर) र मेन्थल	२१%	२०%	१५%	"
	(२) अन्य	७%	७%	६%	"
	(३) फेनोल, फेनोल-अल्कोहल र तिनीहरूको ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू ।				
२९.०६	फेनोल र फेनोल-अल्कोहलहरू :				
	(क) फेनोल (हाइड्रोक्सिबेन्जिन) र त्यसको लवणहरू	१%	१%	१%	"
	(ख) क्रिसोलहरू र तिनका लवणहरू	१%	१%	१%	"
	(ग) अन्य	१%	१%	१%	"
२९.०७	फेनोल र फेनोल-अल्कोहलहरूको ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू	१%	१%	१%	"

९६७

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(४) ईथरहरू, अल्कोहल पेरोक्साइडहरू, ईथर पेरोक्साइडहरू, ३ वा ४ सदस्य चक्का (तह) भएको ईपोक्साइडहरू, एसिटलहरू र हेमिएसिटलहरू र तिनीहरूका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू।				
२९.०८	ईथरहरू, ईथर-अल्कोहलहरू, ईथर-फेनोलहरू, ईथर-अल्कोहल-फेनोलहरू, अल्कोहल पेरोक्साइड र ईथर पेरोक्साइडहरू र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत, व्युत्पत्तिहरू	१%	१%	१%	माफी
२९.०९	इपोक्साइडहरू, इपोक्सिअल्कोहलहरू, इपोक्सिफेनोलहरू र इपोक्सिइथरहरू, ३ वा ४ सदस्य चक्का (तह) भएका र तिनका ह्यालोजनिकृत, सल्फोनिकृत, नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसोनिकृत व्युत्पत्तिहरू:				
	(क) इथिलिन अक्साइड (अक्सिरन)	१%	१%	१%	माफी
	(ख) प्रोपिलिन अक्साइड	१%	१%	१%	माफी
	(ग) अन्य	१%	१%	१%	माफी
२९.१०	एसिटलहरू र हेमिएसिटलहरू र एक वा संयुक्त अक्सिजनिय कार्य भएका एसिटलहरू र हेमिएसिटलहरू र तिनका ह्यालोजनिकृत, सल्फोनिकृत, नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसेनिकृत व्युत्पत्तिहरू	१%	१%	१%	माफी
	(५) अल्डेहाइडिय यौगिकहरू				
२९.११	अल्डेहाइड, अल्डेहाइड-अल्कोहल, अल्डेहाइड-इथर, अल्डेहाइड फेनोल र अन्य एक वा संयुक्त अक्सिजन कार्य भएका अल्डेहाइडहरू; अल्डेहाइडका चक्रवत पोलिमर, पाराफेरमाल्डेहाइड	१%	१%	१%	माफी
२९.१२	सङ्केत नं. २९.११ मा पर्ने यौगिकहरूको ह्यालोजनिकृत सल्फोनिकृत, नाइट्रिकृत वा				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	नाइट्रोसोनिकृत व्युत्पतिहरू	१%	१%	१%	माफी
	(६) किटोनयुक्त यौगिकहरू र क्विनोन युक्त यौगिकहरू				
२९.१३	किटोनहरू, किटोन-अल्कोहलहरू, किटोन-फेनोलहरू, किटोनअल्डेहाइडहरू, क्विनोन-हरू, क्विनोन अल्कोहलहरू, क्विनोन-फेनोलहरू, क्विनोन अल्डेहाइडहरू र अन्य एक वा मिश्रित अक्सिजनयुक्त किटोनहरू र क्विनोन-हरू र तिनका ह्यालोजनिकृत सल्फोनिकृत नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसोनिकृत व्युत्पतिहरू:				
	(क) एसिटोन	१%	१%	१%	माफी
	(ख) इथाइल मिथाइल किटोन	१%	१%	१%	"
	(ग) अन्य	१%	१%	१%	"
	(७) कार्बोअक्सिलिक अम्ल र तिनका एनहाइड्राइन, हेलाइड, पेरोक्साइडहरू र पेरासाइडस र तिनका ह्यालोजनिकृत, सल्फोनिकृत, नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसोनिकृत व्युत्पतिहरू ।				
२९.१४	मोनोकार्बोअक्सिलिक अम्लहरू र तिनका एनहाइड्राइडहरू, हेलाइडसहरू, पेरोक्साइड र पेरासाइडसहरू र तिनका ह्यालोजनिकृत सल्फोनिकृत, नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसोनिकृत व्युत्पतिहरू:				
	(क) एसिटिक अम्ल र यसका लवणहरू	१%	१%	१%	माफी
	(ख) एसिटिक अम्लका इस्टरहरू	१%	१%	१%	"
	(ग) मेथाक्राईलिक अम्ल र यसका लवण र ईस्टरहरू	१%	१%	१%	"
	(घ) अन्य	१%	१%	१%	"
२९.१५	पोलि कार्बोक्सिलिक अम्ल (धेरै कार्बो-क्सिल समूह भएको) हरू तिनका एनहाइड्रा-इडहरू, हेलाइडहरू, पेरोक्साइडहरू र पेरा-साइडहरू, तिनका ह्यालोजनिकृत, सल्फोनिकृत, नाइट्रिकृत वा नाइट्रोसोनिकृत व्युत्पतिहरू:				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) लैक्टामसहरू	१%	१%	१%	माफी
	(ख) अन्यः–				
	(१) क्विनोलिन	३%	३%	३%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
२९.३६	सल्फोनामाइडहरू	१%	१%	१%	"
२९.३७	सल्टोनहरू र सल्टामहरू	१%	१%	१%	"
	(११) प्रोभिटामिनहरू, भिटामिनहरू र हर्मोनहरू, प्राकृतिक वा कृत्रिम तरीकाबाट तयार गरिएको				
२९.३८	प्रोभिटामिनहरू र भिटामिनहरू, प्राकृतिक वा कृत्रिम (प्राकृतिक समाहरण समेत) भिटामिनको रुपमा प्राथमिक तवरले प्रयोग गरिने तिनीहरूका व्युत्पातिहरू र तिनका अन्तरमिश्रणहरू (कुनै घोलकमा वा त्यस्तै)	१%	१%	१%	माफी
२९.३९	हर्मोनहरू (आन्तरिक स्राव), प्राकृतिक वा कृत्रिम, प्राथमिक रुपमा हर्मोनको रुपमा प्रयोग गरिने त्यसका व्युत्पतिहरू, अन्य स्टेरोइड हर्मोनको रुपमा प्राथमिक रुपमा प्रयोग हुने:				
	(क) इन्सुलिन	३%	३%	१%	माफी
	(ख) पिट्युइटरि (पूर्वभाग र त्यस्तै हर्मोनहरू)	१%	१%	१%	"
	(ग) एड्रेनल कर्टिकल हर्मोनहरू	१%	१%	१%	"
	(घ) अन्य	१%	१%	१%	"
(२९.४०)					
	(१२) ग्लाइकोसाइडहरू र वानस्पतिय उपक्षारहरू, प्राकृतिक वा कृत्रिम तरिकाले पुनर्निमित र तिनका लवणहरू, इथरहरू, ईस्टरहरू र अन्य व्युत्पतिहरू				
२९.४१	ग्लाइकोसाइडहरू, प्राकृतिक वा कृत्रिम तरिकाले पुनर्निमित; र तिनका लवणहरू ईथरहरू, ईस्टरहरू र अन्य व्युत्पतिहरू	१%	१%	१%	माफी

९६०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
२९.४२	वानस्पतिय उपक्षारहरू, प्राकृतिक वा संश्लेषणद्वारा पुनर्निर्मित र तिनका लवण ईस्टर, ईथर र अन्य व्युत्पत्तिहरू;				
	(१) क्विनिन र तिनका लवणहरू; इमिटिन	३%	३%	१%	माफी
	(२) अन्य	८%	८%	१%	"
	(१३) अन्य प्राङ्गारिक यौगिकहरू				
२९.४३	शर्करा, रासायनिक रूपमा शुद्ध, सुक्रोज, ग्लूकोज र ल्याक्टोज बाहेक; शर्कराइथर र शर्कराइस्टरहरू र तिनका लवणहरू, सङ्केत नं. २९.३९, २९.४१ र २९.४२ का उत्पादनहरू बाहेक	१%	१%	१%	माफी
२९.४४	प्रतिजिवि औषधीहरू:				
	(क) पेनिसिलिनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू	६%	६%	५%	"
	(ख) स्ट्रेप्टोमाइसिनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू	६%	६%	५%	"
	(ग) टेट्रासाइक्लिनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू	६%	६%	५%	"
	(घ) अन्य	६%	६%	५%	"
२९.४५	अन्य प्राङ्गारिक यौगिकहरू	१%	१%	१%	"

भाग ३०

औषधी सम्बन्धी उत्पादनहरू

द्रष्टव्य:—

१. सङ्केत नं. ३०.०३ का उद्देश्यका लागि "औषधीहरू" भन्नाले पोषणसम्बन्धी, मधुमेह-सम्बन्धी वा ताकत दिने खाना, शक्तिप्रद पेय वा टानिक, स्वास्थ्यप्रद पानी जस्ता खाद्य सामग्री वा पेय पदार्थहरू बाहेक सङ्केत नं. ३०.०२ वा ३०.०४ अन्तर्गत नपर्ने तलका दुइप्रकारमध्ये कुनै एकमा पर्ने सामानहरू बुझ्न पर्दछ:

(क) दुई वा दुई भन्दा बढी मौलिक अंशहरूलाई रोगको उपचार वा रोकथामको लागि प्रयोग गर्न मिश्रण वा यौगिक बनाइएका उत्पादनहरू; वा

(ख) त्यस्ता प्रयोगको लागि उपयुक्त हुने निश्चित मात्रा (खुराक) मा राखिएको अथवा रोगको उपचार वा निरोधको लागि खुद्रा बिक्रीको निम्ति उपयुक्त पुडिया वा प्याकिङ्गमा राखिएका अमिसित उत्पादनहरू ।

अधिकारिकृती मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

यी शर्तहरू र यसै परिच्छेदको द्रष्टव्य ३ (घ) को तात्पर्यको लागि निम्नलिखित विवरण अनुसार मिश्रित र अमिश्रित पदार्थहरूलाई लिइन् पर्दछ ।

(क) अमिश्रित उत्पादनहरू

(१) पानीमा घुलाइएका अमिश्रित उत्पादनहरू,

(२) भाग २८ र २९ मा पर्ने सबै सामानहरू र

(३) साधारण रूपमा स्तर निर्धारित वा कुनै घोलकमा घुलित सामान्य वानस्पतिक सार (वा तत्व) सङ्केत नं. १३.०३ मा पर्ने ।

(ख) मिश्रित उत्पादनहरू:–

(१) अमणिभीय घोलहरू र अस्थायी घोलहरू (सस्पेन्सन्स);

(२) वानस्पतिक पदार्थहरूको मिश्रणबाट कुनै प्रक्रियाद्वारा प्राप्त गरिएको वानस्पतिक सारहरू (निष्कर्षहरू); र

(३) प्राकृतिक खनिज पानीलाई वाष्पीकरण गरी प्राप्त भएका लवणहरू र केन्द्रीभूत तत्वहरू ।

२. यस भागका शीर्षकहरूलाई निम्न विवरणहरूमा लागू नहुने गरी लिइन्छ:–

(क) वाष्पशील तेलका जलीय वर्द्धपातनहरू वा घोलहरू, औषधीको लागि प्रयोग गर्न योग्य (सङ्केत नं. ३३.०६)

(ख) उपचार वा रोकथामको लागि प्रयोग गरिने समेत, सबै किसिमका दन्त मञ्जन-हरू सङ्केत नं. ३३.०६ मा पर्ने सम्झनु पर्दछ ।

(ग) सङ्केत नं. ३४.०१ का साबुनहरू वा अन्य सामानहरू जसमा औषधीहरू मिसाइएको होस् ।

३. सङ्केत नं. ३०.०५ लाई निम्न विवरणमा मात्र लागू हुने गरी लिइन्छ:–

(क) जीवाणु वा सूक्ष्माणु रहित शल्यचिकित्सा सम्बन्धी तांत (तार) र त्यस्तै टाँका दिने वस्तुहरू;

(ख) जीवाणु वा सूक्ष्माणु रहित घाउ छेक्ने पातलो पाप्री वा जाली;

(ग) जीवाणु वा सूक्ष्माणु रहित शल्यचिकित्सा सम्बन्धी रगत थाम्ने शोषण क्षमता भएका वस्तुहरू;

(घ) एक्सरेको लागि अपारदर्शी पदार्थहरू र बिरामीलाई दिइनु पर्ने निरूपणात्मक पदार्थहरू (सङ्केत नं. ३०.०२ बाहेक), निश्चित मात्रामा अमिश्रित रूपमा राखिएका वा यस प्रकारको लागि दुई वा सो भन्दा बढी उत्पादनहरूलाई मिसाएर वा यौगिक बनाएर प्राप्त भएका उत्पादनहरू;

(ङ) रगत समूह छुट्याउने प्रतिक्रियात्मक पदार्थहरू,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(च) दांत जोड्ने वा भर्ने पदार्थहरू, र				
	(छ) प्राथमिक उपचार बाकसहरू र बट्टाहरू				
३०.०१	प्राङ्गारिक औपचारार्थ सुकाइएका, धूलो पारिएका वा नपारिएका ग्रन्थिहरू र अन्य अङ्गहरू, ग्रन्थि वा अन्य अङ्ग वा तिनका स्रावहरू प्राङ्गारिक औपचारार्थ निकालिएका पदार्थहरू, उपचार वा रोक-थामको लागि तयार गरिएका अन्य जीवित वस्तुका सामग्रीहरू (अन्यत्र निर्दिष्ट वा समावेश नगरिएको)	१४%	१३%	११%	माफी
३०.०२	एन्टिसेराहरू (रगत जमेपछि निस्किने तरल पदार्थ), सूक्ष्म जीवीय खोप, अन्तविष, सूक्ष्म-जीवीय सम्बर्द्धनहरू (खमिरलाई समावेश गरेर तर मर्ना बाहेक) र त्यस्तै उत्पादनहरू:				
	(क) एन्टिसेरा र सूक्ष्मजीवीय खोपनिग	माफी	माफी	माफी	"
	(ख) अन्य:				
	१. दूधबाट बनेको खमीर (ल्याक्टिक फरमेण्ट)	१६%	१५%	१३%	"
	२. अन्य	माफी	माफी	माफी	"
३०.०३	औषधीहरू (पशु विज्ञान सम्बन्धी औषधी समेत):				
	(क) प्रतिजीवी वस्तु वा तिनका व्युत्पति	३%	३%	२%	"
	(ख) प्रतिजीवी वस्तु वा तिनका व्युत्पतिहरू नभएका आन्तरिक स्राव वा आन्तरिक स्रावको काम गर्ने उत्पादनहरू	८%	८%	७%	"
	(ग) उपचार वा तिनका व्युत्पतिहरू, (तर आन्तरिक स्राव वा तिनका व्युत्पतिहरू वा आन्तरिक स्रावको काम गर्ने पदार्थहरू वा परिजीवी वा तिनका व्युत्पतिहरू बाहेक)	८%	८%	७%	"
	(घ) अन्य:				
	(१) भिटामिन सी गोटीको रुपमा	३%	३%	२%	"
	(२) चेतना नाशक औषधिहरू	१%	१%	१%	"

963

१	२	३	४	५	६
	(३) होमियोप्याथी सम्बन्धी औषधिहरू (शुद्ध आयुर्वेदीय वा युनानी)	माफी	माफी	माफी	माफी
	(४) औषधि भएका मलमहरू (भ्यासलिन)	१%	१%	१%	"
	(५) परिवार नियोजन सम्बन्धी औषधीहरू	माफी	माफी	माफी	"
	(६) सल्फा (सल्फर भएका) औषधिहरू	२%	२%	२%	"
	(७) खोकी नाशक झोल, बुढेसी र जरो निवारण गर्ने औषधि-धिहरू	२%	२%	२%	"
	(८) क्षयरोग नाशक औषधिहरू	माफी	माफी	माफी	"
	(९) अन्य	८%	८%	१%	"
३०.०४	अस्तर जाली, पट्टी र त्यस्तै सामानहरू (उदाहरणको लागि पट्टी टाँसिने प्लाष्टरहरू, लेपहरू), औषधिहरू लादिएको वा बाहिर पट्टी लगाएको वा औषधि वा चिरफारको लागि खुद्रा बिक्रीका पुलिन्दाको रुपमा राखिएका सामानहरू (यस भागको द्रष्टव्य ३ मा निर्दिष्ट सामान बाहेक)	१%	१%	१%	"
३०.०५	अन्य औषधि सम्बन्धी सामानहरू	१%	१%	१%	"

भाग ३१

मल, खादहरू

द्रष्टव्य:

१. संकेत नं. ३१.०२ लाई निम्न विवरण अनुसारका सामानमा मात्रै लागू हुने गरी लिइनेछ, तर संकेत नं. ३१.०५ मा वर्णन गरिए अनुसारको रुपमा वा पुलिन्दामा राखिएको हुनु हुँदैन:

९६४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) तल दिइएका एक वा अन्य विवरणहरू अनुसारका सामानहरू:

(१) तौलमा १६.३ प्रतिशतभन्दा बढी नाइट्रोजन नभएको सोडियम नाइट्रेट,

(२) शुद्ध वा अशुद्ध एमोनियम नाइट्रेट,

(३) शुद्ध वा अशुद्ध एमोनियम सल्फोनाइट्रेट,

(४) शुद्ध वा अशुद्ध एमोनियम सल्फेट,

(५) तौलमा १६ प्रतिशतभन्दा बढी नाइट्रोजन नभएको क्यालसियम नाइट्रेट

(६) शुद्ध वा अशुद्ध क्याल्सियम नाइट्रेट-म्याग्नेसियम नाइट्रेट,

(७) तेलसँग व्यवहार गरिएको वा नगरिएको, तौलमा २५ प्रतिशतभन्दा बढी नाइट्रोजन नभएको क्याल्सियम साइनामाईड,

(८) यूरिया, शुद्ध वा अशुद्ध ।

(ख) अनिश्चित परिमाणमा, द्रष्टव्य १ (क) मा उल्लिखित मध्ये कुनै पनि सामानलाई मिसाएर बनाइएको मलहरु ।

(ग) अनिश्चित परिमाणमा एमोनियम क्लोराइड वा १ (क) वा १ (ख) मा उल्लेखित कुनै सामानकासाथ खरी (चक), खरीढुगा (जिप्सम वा अन्य अप्रांगारिक गैरखाद्य पदार्थ मिलाएर बनाइएका मलहरू ।

(घ) माथि उल्लेखित १ (क) २ वा १ (क) ८ मा उल्लिखित सामान वा तिनीहरूको जलीय वा तरल एमोनियाको घोलमा मिश्रणगरी तयार गरिएका तरल मलहरू ।

२. संकेत नं. ३१.०३ लाई निम्न विवरण अनुसारका सामानमा मात्र प्रयोग हुने गरी लिइन्छ (तर तिनीहरूलाई संकेत नं. ३१.०५ मा उल्लिखित पुलिन्दा वा कुनै पनि रूपमा राखिएको हुनु हुँदैन):–

(क) तल दिइएका एउटा वा अन्य विवरण अनुसारका सामानहरू:

(१) आधारभूत धातुमल

(२) भस्मित क्याल्सियम फोस्फेटहरू (थमफोस्फेट वा गालित फोस्फेट) र भस्मित प्राकृतिक अलुमिनियम क्याल्सियम फोस्फेटहरू,

(३) सुपर फोस्फेटहरू (एकोहोरो, दोहोरो वा तिनसरो)

(४) तौलमा ०.२ प्रतिशतभन्दा घटी फ्लोरिन नभएको क्याल्सियम हाइड्रोजन फोस्फेट,

(ख) अनिश्चित परिमाणमा द्रष्टव्य २ (क) मा उल्लिखितमध्ये कुनै पनि सामान–लाई मिसाएर बनाइएका मलहरू,

९६५

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(ग) चक, खडिया माटो, वा अन्य अप्रांगारिक गैर खाद पदार्थहरूसँग द्रष्टव्य २ (क) वा (ख) मा उल्लेखितमध्ये कुनै सामानसँग अनिश्चित परिमाणमा मिसाई बनाइएका मलहरू ।

३. संकेत नं. ३१.०४ लाई निम्न विवरण अनुसारका सामानमा मात्र लागु गर्ने गरी लिइन्छ (तर तिनीहरूलाई संकेत नं. ३१.०५ मा उल्लिखित चुलिन्दा वा अन्य कुनै पनि रूपमा राखिएको हुनु हुँदैन) ।

(क) तल दिइएका विवरणहरूमध्ये एउटा वा अन्यलाई बुझाउने सामानहरू

(१) कच्चा प्राकृतिक पोटासियम लवणहरू (उदाहरणको लागि कार्नालाइट, काएनाइट र सिल्भिनाइट),

(२) कच्चा पोटासियम लवणहरू (चुकन्दर पाग वा चाकुको अवशेषबाट प्राप्त)

(३) द्रष्टव्य ६ (ग) मा दिइएको बाहेक, शुद्ध वा अशुद्ध पोटासियम क्लोराइड,

(४) ५२ प्रतिशतभन्दा बढी तौलमा के २ ओ नभएको पोटासियम सल्फेट,

(५) ३०% भन्दा बढी तौलमा के २ ओ नभएको म्याग्नेसियम सल्फेट-पोटासियम सल्फेट

(ख) ३ (क) मा उल्लिखित मध्ये कुनै सामानहरूलाई अनिश्चित परिमाणमा मिसाएर बनेका मलहरू ।

४. शुद्ध वा अशुद्ध मोनोएमोनियम र डाइएमोनियम ओर्थो फोस्फेटहरू र तिनका मिश्रणहरूलाई संकेत नं. ३१.०५ मा वर्गीकरण गरिन्छ ।

५. माथि १ (क), २ (क) र ३ (क) अनुसारका परिमाणात्मक मापदण्डको तात्पर्यको लागि पानी रहित (सुखा) उत्पादनको आधारमा गणना गरिनु पर्छ ।

६. निम्न सामानहरू यो भाग अन्तर्गत पर्दैनन् ।

(क) संकेत ०५.१५ को जीवहरूको रगत,

(ख) द्रष्टव्य १ (क), २ (क), ३ (क) वा माथि ४ को विवरणसँग मिल्ने बाहेक अन्य रासायनिक तवरले छुट्याइएका यौगिकहरू, वा

(ग) प्रत्येकको तौल २.५ ग्रा. भन्दा कम नभएको, संकेत नं. ३८.१९ का सम्वर्धन गरिएका पोटासियम क्लोराइडका मणिभहरू (चाक्षुष तत्व बाहेक) संकेत नं. ९०.०१ का पोटासियम क्लोराइडका चाक्षुष तत्वहरू :

३१.०१	ग्वानो र अन्य प्राणी र वानस्पतिक मलहरू, मिश्रित वा अमिश्रित तर रासायनिक व्यवहार नगरिएका	माफी	माफी	माफी	माफी
३१.०२	नाइट्रोजन युक्त, रासायनिक वा खनिज मलहरू:				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) सोडियम नाइट्रेट, प्राकृतिक १६.३% भन्दा बढी तौलमा नभएको नाइट्रोजन	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) एमोनियम नाइट्रेट	"	"	"	"
	(ग) एमोनियम सल्फोनाइट्रेट	"	"	"	"
	(घ) एमोनियम सल्फेट	"	"	"	"
	(ङ) १६% भन्दा बढी तौलमा नाइट्रोजन नभएको, क्याल्सियम नाइट्रेट, क्याल्सियम नाइट्रेट–म्याग्नेसियम नाइट्रेट	"	"	"	"
	(च) २५% भन्दा बढी तौलमा नाइट्रोजन नभएको क्याल्सियम साएनामाइड	"	"	"	"
	(छ) यूरिया	"	"	"	"
	(ज) अन्य	"	"	"	"
३१.०३	फोस्फरसयुक्त, खनिज वा रासायनिक मलहरू:				
	(क) आधारभूत धातु मल	"	"	"	"
	(ख) सुपरफोस्फेटहरू	"	"	"	"
	(ग) अन्य	"	"	"	"
३१.०४	पोटासियमयुक्त, खनिज वा रासायनिक मलहरू:				
	(क) कच्चा प्राकृतिक पोटासियम लवणहरू	"	"	"	"
	(ख) पोटासियम क्लोराइड	"	"	"	"
	(ग) ५२% भन्दा बढी तौलमा के २ ओ नभएको पोटासियम सल्फेट	"	"	"	"
	(घ) अन्य	"	"	"	"
३१.०५	अन्य मलहरू, यस भागमा पर्ने सामानहरू गोटी, लेमन चुसाकार, वा त्यस्तै रूपमा वा कूल तौल १० केजीमा नबढाई पुलिन्दाको रूपमा:				
	(क) नाईट्रोजन फोस्फोरस र पोटास, यी ३ मलका तत्वहरू भएको अन्यत्र निर्दिष्ट नगरिएका मलहरू	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) २ मलतत्वहरू नाईट्रोजन र फोस्फोरस भएका अन्यत्र अनिर्दिष्ट मलहरू	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ग) २ मल तत्वहरू नाइट्रोजन र पोटास भएका अन्यत्र अनिर्दिष्ट मलहरू	"	"	"	"

अधिकारिकता ... विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(घ) अन्यत्र नपरेका अन्य मलहरू, गोटी, लेमननुसाकार वा अन्य यस्तै रूप वा पुलिन्दाका रूपमा कुल तौलमा १० कि. ग्रा. मा नबढ्ने यस भागका सामानहरू	माफी	माफी	माफी	माफी

भाग ३२

छाला प्रशोधन र रङ्ग सम्बन्धी निष्कर्षणहरू, ट्यानिन (छाला प्रशोधन गर्ने पदार्थ) र त्यसका व्युत्पत्तिहरू, डाइज रङ्ग रोगन र वार्निस, पुटिन, भर्ने सामान किर्कोहरू, मसिहरू

द्रष्टव्य:–

१– निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् ।

(क) छुट्टै रूपमा रासायनिक रूपले परिभाषित तत्व वा यौगिकहरू (संकेत नं. ३२.०४ वा ३२.०५) मा पर्ने प्रज्वलनको लागि प्रयोग गरिने संकेत नं. ३२.०७का अप्रांगारिक उत्पादनहरू र रङ्ग वा रङ्गाउने पदार्थ समेत खुद्रा बिक्रीको लागि पुलिन्दा वा अन्य रूपमा राखिएका (संकेत नं. ३२.०९ बाहेक), वा

(ख) टेग्नेट र अन्य ट्यानिन व्युत्पत्तिहरू (संकेत नं. २९.३८ देखि २९.४२ सम्म वा २९.४४ वा ३५.०१ देखि ३५.०४ अन्तर्गत पर्ने) ।

२– संकेत नं. ३२.०५ लाई स्थिर डाइएजोनियम लवणका मिश्रणहरू र एजो डाइजको उत्पादनका लागि प्रयोग गरिने संयोजनहरूलाई समावेश गरिनेछ ।

३– संकेत नं. ३२.०५, ३२.०६ र ३२.०७ लाई क्रमश: कृत्रिम प्रांगारिक डाइस्टफहरू (वर्णक डाइस्टफहरू समेत) लाहारंग र अन्य रंगाउने पदार्थहरू (सामूहिक रूपमा कपडाहरू रंगाउनको लागि बनाइएका पदार्थहरू) मा आधारित तयारीहरूलाई समावेश गरिनेछ । तापनि संकेत नं. ३२.०९ का वर्णकहरूलाई माथिका शीर्षकहरू लागू गरिदैनन् ।

४– संकेत नं. ३२.०९ लाई कोलिडियोन बाहेक अन्य घोलहरू समावेश गर्ने गरी लिइन्छ । जसलाई संकेत नं. ३९.०१ देखि ३९.०६ मा उल्लेखित उत्पादनहरूलाई वाष्पशिल प्रांगारिक घोलकमा बनाइएको हुन्छ । (यदि घोलकको तौल घोलमा ५०%भन्दा बढी हुन्छ भने मात्र)

५– "रंगीन पदार्थ" भन्ने यस भागको उक्तिले तेलिय लेपनहरूमा प्रसारणको लागि प्रयोग गरिने उत्पादनहरू (चित्र रंगाउने कामको लागि योग्य वा अयोग्य) लाई समावेश गर्दैन ।

६– संकेत नं.३२.०९ को छाप पत्रहरू भन्नाले छाप्ने कामको लागि प्रयोग हुने उत्पादन-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	हरूलाई लिइनेछ, उदाहरणको लागि किताबको जिल्ला वा टोपको पट्टिमा छापलगाउन प्रयोग गरिने सामानहरू र निम्न विवरण अनुसार तत्वहरू भएका उत्पादनहरूलाई समावेश गर्ने गरी लिइन्छ: (क) धातुको धुलो (बहुमूल्य धातुको धुलो समेत) वा वर्णक भएको पातलो पाताहरू, जोड्ने पदार्थ जस्तै गंद, जेलाटिन वा अन्य त्यस्तै पदार्थले संगठित; वा (ख) कागज, कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थ वा अन्य आधारमा जम्मा गरिएका वर्णक वा धातुहरू (जस्तै सुन र अलुमिनियम)।				
३२.०१	चर्मप्रशोधक सार; बनस्पति मूलक ट्यानिनहरु (ट्यानिक अम्ल) पानी निकालिएको गलनट ट्यानिन र तिनीहरूका लवणहरू, इथरहरू, ईस्टरहरु र अन्य व्युत्पत्तिहरु	१%	१%	१%	माफी
(३२.०२)					
३२.०३	कृत्रिम प्रांगारिक एवं अप्रांगारिक चर्मप्रशोधक पदार्थहरू, प्राकृतिक चर्मप्रशोधक पदार्थ भए वा नभएका चर्म प्रशोधक, तयारीहरू पूर्व प्रशोधनको लागि इन्जाइमेटिक उत्पादनहरू (जस्तै स्राविय, पानक्रियटिक वा सूक्ष्म-जीवीय उत्पत्तिका)	१%	१%	१%	"
+ ३२.०४	बनस्पति मूलक रंगाउने पदार्थहरू (डाइउड निष्कर्षण र अन्य बनस्पतिय डाइनिष्कर्षण समेत तर निर बाहेक) वा प्राणी मूलक रंगाउने पदार्थहरू				
	१. धुलो रूपमा रहेको कत्था	३६	३४	३०	२५
	२. अन्य प्रक्रिया लगाइएको कत्था	३६	३४	३०	१२५
	३. वस्त्र रंगाउने पदार्थ	६%	६%	५%	माफी
	४. खाद्य सामग्री रंगाउने पदार्थ केशरी समेत (केशरी निष्कर्षण)	६%	६%	५%	"
	५. अन्य	८८	८४	५०	"
३२.०५	कृत्रिम प्रांगारिक डाइस्टफ (वर्णक डाइस्टफ समेत, प्रज्वलनका लागि प्रयोग गरिने एक				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	प्रकारको कृत्रिम प्रांगारिक उत्पादनहरू, रेशा भएको धुलाई साधन भनिने अप्टिकल उत्पादनहरू, प्राकृतिक निर:				
	(क) कृत्रिम प्रांगारिक डाईस्टफहरू (वर्णक डाइस्टफ समेत)				
	(१) वस्त्र रंगाउने	४२०	४००	५%	माफी
	(२) अन्य	८८	८४	५०	"
	(ख) अन्य:				
	(१) प्राकृतिक निर र सफा गर्ने अप्टिकल साधनहरू	८%	६%	५%	"
	(२) अन्य	८८	८४	५०	"
३२.०६	रंगिन लेकहरू (लाहा)	८८	८४	५०	"
३२.०७	अन्य रंगाउने पदार्थहरू, प्रज्वलनको लागि प्रयोग गरिने अप्रांगारिक उत्पादनहरू:				
	(१) सिदुर वा त्यसमा आधारित रंगिन पदार्थहरू, सिम्रिक धुलो र सिदुर धुलो	६%	६%	५%	"
	(२) अन्य	८८	८४	५०	"
३२.०८	माटाका भांडामा ईनामेल लगाउने र ग्लास उद्योगमा प्रयोग गरिने खालका तयार गरिएका वर्णकहरू अपारदर्शक बनाउने चिजहरू काँच बनाउन सकिने ईनामेल र टलकहरू, तरल चमकहरू र त्यस्तै उत्पादनहरू, ईन्गोवस (टिलपहरू) ग्लास फ्रिट र अन्य ग्लासहरू, धुलो, दाना वा टुक्राको रूपमा:				
	(१) ग्लास फ्रिट र अन्य ग्लासहरू धुलो, दाना वा टुक्राको रूपमा	२१%	२०%	१७%	"
	(२) अन्य	८८	८४	५०	"
३२.०९	जलप (वार्निस) र लाहा जलप, चित्र लेख्ने रङ्ग, छाला तयार गर्न प्रयोग गरिने कृत्रिम पानी वर्णकहरू, लेपनहरू र इनामेलहरू,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	अालसको तेलमा मिसाइएका वर्णकहरू, सेतो स्पिरिट, तारपिनको तेल वा अन्य लेपन वा ईनामेलको उत्पादनमा प्रयोग गरिने माध्यमहरू, छाप पत्रहरू, खुद्रा बिक्रीका पुलिन्दा वा अन्य रूपमा भएका डाई र अन्य रङ्गाउने पदार्थहरू यसै भागका द्रष्टव्य ४ ले जनाएको घोलहरू:				
	(क) पानी मिश्रित लेपनहरू (ईमलसन पेन्ट) वा डिस्पर्सन पेन्ट (लेपनहरू) १०० लि.	४४१	४२०	४००	माफी
	(ख) अन्य लेपन र ईनामेलहरू, वार्निसहरू र लाहा जलपहरू, भाग ३२ को द्रष्टव्य ४ मा जनाएका घोलहरू:				
	१. कोल टार वार्निस १०० लि.	७४	७०	५%	"
	२. अन्य वार्निस, प्लाष्टिक घोल समेत १०० लि.	१००	९५	५%	"
	३. तरल सेलुलोज जलपहरू १०० लि.	२४२	२३०	५%	"
	४. मलमको रूपमा सेलुलोज	८४	८०	५%	"
	५. खुद्रा पुलिन्दा लेप र ईनामेलहरू १००लि.	२९४	२८०	२००	"
	६. निर लेप (निलो लेप) तर खुद्रामा होईन	१२६	१२०	५%	"
	७. सुक्खा पार्ने तेलको माध्यममा लेप र ईनामेलहरू, तर खुद्रा पुलिन्दामा नभएका	३२	३०	५%	"
	८. एलुमिनियम लेप, खुद्रा पुलिन्दामा नभएका	२९४	२८०	२५०	"
	९. अन्य लेप र इनामेलहरू, खुद्रा पुलिन्दामा नभएका	८८	८४	५०	"
	(ग) लेप वा इनामेलको माध्यममा भएका वर्णकहरू	४९	४७	६%	"

(घ) अन्य, चित्र लेख्ने रंग समेत:–

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(१) धुलो रुपको भित्तामा लेख्ने रंग	२८	२७	६%	माफ
	(२) तयारी भएको छालामा लगाउने पानी वर्णकहरू १०० लि.	७४	७०	१%	"
	(३) अन्य	८८	८४	५०	"
३२.१०	कलाकारहरूको, विद्यार्थीहरूको र सुचना पाटी बनाउनेको रङ्गहरू, बदल्ने रङ्गहरू, मनोरञ्जनका रङ्गहरू र त्यस्तै रङ्गहरू, गोटी, नलीको रुपमा, भाँडोमा, बोतलमा, ठूलो भाँडोमा वा त्यस्तै रुपमा वा पुलिन्दाहरूमा यस्ता रङ्गहरूको थान वा समूह समेत; ब्रुश (कुचि), रङ्ग पट्टिका वा अन्य सहायक साधन समेत वा बाहेक	६%	६%	५%	"
३२.११	तयार गरिएका शोषक वा सुकाउने तत्वहरू	५%	५%	५%	"
३२.१२	शिशाकारको शिशा जोड्ने चूर्ण, जोड्ने शिशा चूर्ण, चित्रकारको भरौटहरू, सतहलाई अपरीवर्तनीय बनाउने वस्तुहरू, बिर्को लगाउने, बन्द गर्ने र त्यस्तै गुंदहरू खोटो गुंद र खोटो सिमेन्ट समेत				
	(१) शैल खरी (सोप स्टोन) को आधारमा बाह्य लेपन लगाउने चिजहरू	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
३२.१३	लेख्ने, छाप्ने र अन्य मसिहरू:				
	(क) छाप्ने मसि	१%	१%	१%	"
	(ख) अन्य	६%	६%	५%	"

भाग ३३

बाष्पशील तेल (ईसेन्सिल आईल) र खोटो पदार्थ, सुगन्धित सामग्री, श्रृङ्गारका सामाग्री र शरीर सफाईको (ट्वाईलेट) सामान

द्रष्टव्य:—

१— निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) संकेत नं. २२.०९ को मदिराको उत्पादनका लागि बनाइएका यौगिकिय मदिरा सम्बन्धी सामग्रीहरू (केन्द्रीकरण गरिएका निष्कर्षणहरू)

(ख) संकेत नं. ३४.०१ मा पर्ने साबुन र अन्य उत्पादनहरू, वा

(ग) संकेत नं. ३८.०७ मा पर्ने स्पिरिट, र टर्पेन्टाइन (तारपिनको तेल)।

२– संकेत नं. ३३.०६ मा सुगन्धित, श्रृंगार सम्बन्धी र शरीर सफाईमा काम लाग्ने सामग्री भन्नाले अन्य वस्तुको साथमा केवल निम्न विवरणमा लागु हुने गरी लिइन्छ:–

(क) सुगन्धित वा असुगन्धित, कोठा दुर्गन्धहरण (दुर्गन्धबाट बचाउने) गर्ने रसायनहरू

(ख) मिश्रित वा अमिश्रित उत्पादनहरू बाष्पशील तेलको (जलिय उर्ध्वपातन वा जलिय घोलहरू बाहेक) सुगन्धको लागि श्रृङ्गारको लागि वा शरीर सज्जाको लागि वा कोठा दुर्गन्धहरण गर्नको लागि प्रयोग गर्न योग्य, खुद्रा बिक्रीको पुलिन्दाको रुपमा राखिएको।

१	२	३	४	५	६
३३.०१	बाष्पशील तेलहरू (टर्पेन भए वा नभएको) कंक्रिट र एब्सोल्यूटहरू, खोटोसम्बन्धी सामग्रीहरू, ठण्डा शोषणद्वारा प्राप्त वा द्रव्य समन्वयबाट प्राप्त बोसोहरू (चिल्लो पदार्थ), स्थिर तेलहरू वा मैन वा त्यस्तैबाट बनेको बाष्पशील तेलको केन्द्रिभूतहरू, बाष्पशील तेलका डिटर्पेनेशन (टर्पेनटाइन हटाउने क्रिया) क्रियाद्वारा प्राप्त टर्पेनिक उत्पादनहरू	५३%	५०%	१०%	माफी
(३३.०२)					
(३३.०३)					
३३.०४	गन्ध भएका दुई वा सो भन्दा बढी पदार्थहरूको मिश्रण (प्राकृतिक वा कृत्रिम) र यी वस्तुहरूका एक वा बढी वस्तुबाट बनेको मिश्रणहरू (अल्कोहल सम्बन्धी घोल समेत), जसलाई सुगन्धित सामाग्रीको उत्पादन, खाद्य पेय वा अन्य उद्योगहरूमा कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग गरिन्छ;				
	(१) साबुन उद्योगमा प्रयोग गरिने	७%	७%	६%	
	(२) अन्य	५३%	५०%	१०%	

९८३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
(३३.०५)					
३३.०६	सुगन्धित, शृङ्गार सम्बन्धी, शरीर सज्जा सम्बन्धी सामग्रीहरू, वाष्पशील तेलको जलिय उर्ध्वपातन र जलिय औषधिको प्रयोगको लागि योग्य सामग्री समेत:–				
	(१) रोज वाटर र केवडा (पान्दामारुन) वाटर	२०%	१६%	१७%	माफी
	(२) दाँत सम्बन्धी मलम वा धुलो मन्जन	७%	७%	५%	"
	(३) अत्तर (अट्टो) सुगन्ध	६३%	६०%	५०%	"
	(४) कृत्रिम सुगन्ध, केश लेप र केश तेल ब्रिल्यान्टिन (केश सुगन्ध र रङ्ग बढाउने लेप)	३२%	३०%	५%	माफी
	(५) धूप बत्ती	२%	२%	२%	"
	(६) अन्य	८४%	८०%	१०%	"

भाग ३४

साबुन, बाह्य भागमा असर पार्ने (धुने वा लगाउने साधनहरू, धुने सामानहरू, चिल्लो पार्ने साधनहरू, कृत्रिम मैन, तयारी मैनहरू, चम्काउने वा माझ्ने साधनहरू, मैनबत्ती र यस्तै वस्तुहरू, नमूना बनाउने मलम (मोडलिङ पेष्ट) र दाँत बनाउने मैनहरू

द्रष्टव्य:–

१. निम्न विवरणहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:–

(क) छुट्टै रासायनिक तवरले परिभाषित यौगिकहरू, वा

(ख) मन्जनहरू, दाह्री काट्ने मलमहरू (क्रिमहरू) वा शेम्पुहरू (साबुन वा बाह्य भागमा असर पार्ने प्राङ्गारिक साधन भएका) ,संकेत नं. ३३.०६ का।

२. संकेत नं. ३४.०१ को लागि साबुन भन्नाले पानीमा घोल्न सकिने साबुनलाई मात्र लिइन्छ। संकेत नं. ३४.०१ मा पर्ने साबुन र अन्य उत्पादनहरूमा अन्य थपिएको पदार्थ पनि हुन सक्छन्, जस्तै विसंक्रामक पदार्थहरू, घाउ, चोटसम्बन्धी धुलोहरू, भरोटहरू वा औषधीहरू। घाउचोट सम्बन्धी धूलोहरू छड, केक वा आकार भएका

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

९५८

१	२	३	४	५	६

टुक्रा वा अन्य आकार वा रूप भएमा मात्र संकेत नं. ३४.०१ मा पर्दछन्। अन्य रूपमा भए तिनीहरूलाई संकेत नं. ३४.०५ मा "माझ्ने धुलोहरू र त्यस्तै साधनहरू" अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छन्।

३. संकेत नं. ३४.०३ को पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलको सन्दर्भलाई भाग २७ को द्रष्टव्य ३ मा उल्लेखित उत्पादनहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ।

४. संकेत नं ३४.०४ को उक्ति तयार गरिएका मैन, अपयसकृत वा घोलक भएकालाई निम्न विवरणमा मात्र लागू हुने गरी लिइन्छ:–

(क) प्राणीमूलक मैनका मिश्रणहरू, वनस्पतिमूलक मैनका मिश्रणहरू वा अप्राकृतिक मैनका मिश्रणहरू,

(ख) विभिन्न वर्गका मैनहरूको मिश्रणहरू (प्राणीमूलक, वनस्पतिमूलक, खनिज वा अप्राकृतिक), र

(ग) बोसो, खोटो, खनिज पदार्थहरू र अन्य पदार्थहरू भएको एक वा बढी मैनहरूको आधारका साथ अपयस्कृत वा घोलक नभएका मैनयुक्त पदार्थहरूको मिश्रणहरू।

यस संकेत नं. लाई निम्न विवरणमा लागू नहुने गरी लिइन्छ:

(क) संकेत नं. २७.२३ मा पर्ने मैनहरू;

(ख) नमिसिएका प्राणीमूलक र नमिसिएका वनस्पतिमूलक मैनहरू, रङ्गाएको मात्र।

३४.०१ साबुन, प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असरपार्ने साधनहरू र उत्पादनहरू (साबुनको प्रयोगको लागि, छड केक निश्चित आकार भएका टुक्रा वा अन्य आकारका साबुनसँग मिसाइएका वा नमिसाइएका):

(१) ट्वाइलेट साबुनहरू	२६%	२५%	२५%	माफी
(२) जुट धुने साबुनहरू	१%	१%	१%	"
(३) दारी काट्ने साबुनहरू	१४%	१४%	१३%	"
(४) लुगा धुने साबुन	२१%	२०%	१५%	"
(५) औद्योगिक साबुनहरू	६%	६%	५%	"
(६) अन्य	२१%	२०%	१५%	"

३४.०२ प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने साधनहरू, बाह्य भागमा असर गर्ने सामानहरू र धुने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	साधनहरू, साबुन मिसाइएका वा नमिसाइएका	१६%	१५%	१५%	माफी
३४.०३	चिल्लो पार्ने साधनहरू र वस्तुहरूमा, छाला-हरूमा र अन्य साधनमा लगाउने तेल र चिल्लो पार्ने सामानहरू (ग्रिज) तर तौलमा ७० प्रतिशत भन्दा बढी पेट्रोलियम पदार्थ वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलहरू बाहेक	३२%	३०%	१०%	"
३४.०४	कृत्रिम मैनहरू (पानीमा घुल्ने मैन समेत), तयारी मैनहरू अपयस्कृत वा घोलक नभएका	५%	५%	५%	"
३४.०५	चमक र मलमहरू (जुत्ता, काठ वा भुईंको लागि), धातु चमकहरूमा भर्ने धुलोहरू र त्यस्तै साधनहरू, तर संकेत नं. ३४.०४ मा पर्ने तयारी मैनहरू बाहेक:				
	(१) माझ्ने धुलोहरू र त्यस्तै तयारी सामानहरू	११%	१०%	६%	"
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
३४.०६	मैन बत्तीहरू, सानो मैन बत्तीहरू (दीपिका) राती बत्तीहरू र त्यस्तै सामानहरू	६%	६%	५%	"
३४.०७	नमूना बनाउने मलमहरू (केटाकेटीको मनोरञ्जनको लागि राखिएको र क्रमानुसार मिलाइएको नमूना बनाउने मलमहरू समेत), दन्त्य मैन वा दन्त्य नमूना यौगिकहरू पाताहरू, टाप आकार, छड र त्यस्तै रूपमा दन्त्य मैन र दाँतको नमूना बनाउने यौगिकहरू				
	(१) नमूना बनाउने मलम	५%	५%	५%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"

भाग ३५

अल्बुमिनोआइडल पदार्थहरू, सरेस, खावहरू

टप्पः—

१. निम्न विरणहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) मर्चा (सङ्केत नं. २१.०६),

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) औषधीहरू (सङ्केत नं. ३०.०३)				
	(ग) पूर्व चर्मप्रशोधनका लागि तयार गरिएका स्रावहरू (सङ्केत नं. ३२.०३),				
	(घ) भाग ३४ का स्रावीय ग्लोस्ने वा धुने साधनहरू र अन्य उत्पादनहरू, वा				
	(ङ) छापाखानाको सरेस (जैलाटिन) उत्पादनहरू (भाग २६) ।				
	२. सङ्केत नं. ३५.०५ को लागि "डेक्स्ट्रीन" भन्ने उक्तिले १० प्रतिशतमा नवढाई सुख्खा अवस्थामा भएको डेक्स्ट्रोज नामको प्रत्यावर्तन गराउने शर्करा (चिनी वर्ग) संग लघुकरण गरिएको श्वेतसार (स्टार्च) मा लागू हुने गरी लिइन्छ ।				
	प्रत्यावर्तन गराउने शर्करा १० प्रतिशतभन्दा बढी भएका उत्पादनहरू सङ्केत नं. १७.०२ मा पर्दछन् ।				
३५.०१	केसिन (छेना), केसिनेटहरू र अन्य केसिन व्युत्पत्तिहरू, केसिन गुंदहरू:				
	(१) केसिन गुंदहरू	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	५%	५%	५%	"
३५.०२	अल्वुमिनहरू, अल्वुमिनेटहरू र अन्य अल्वुमिनिय व्युत्पत्तिहरू	५%	५%	५%	"
३५.०३	जेलाटिन (आयाताकार जेलाटिन समेत, रङ्गीन वा रङ्गहीन वा सतह मिलाइएको वा वा नमिलाइएको) र जेलाटिन व्युत्पत्तिहरू, हड्डीबाट, छालाबाट, नसाबाट वा स्नायुबाट प्राप्त गुंदहरू वा त्यस्तै उत्पादनबाट प्राप्त गुंदहरू र मत्स्य गुंदहरू, र आइसिनग्लास मत्स्य गुंद:				
	(१) हड्डी, छाला, नसा, स्नायु, वा यस्तै उत्पादनबाट प्राप्त गुंदहरू र मत्स्य गुंदहरू	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	५%	५%	५%	"
३५.०४	पेप्टोन र प्रोटिन पदार्थहरू (सङ्केत नं. ३५.०७ का स्रावहरू बाहेक) र तिनका व्युत्पत्तिहरू चर्म धुलो, रङ्गीन वा रङ्गहीन	५%	५%	५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
३५.०५	डेक्स्ट्रीन र डेक्स्ट्रीन गमहरू, झोल बनाउन सकिने वा भुटिएको श्वेतसार (स्टार्च), श्वेतसार गुंद				
	(१) श्वेतसार गुंद	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	५%	५%	५%	"
३५.०६	अन्यत्र समावेश नगरिएका र उल्लेख नभएका तयार गरिएका गुंदहरू, १ किलो भन्दा तौलमा नबढ्ने, खुद्रा बिक्रीको रूपमा पुलिन्दामा राखिएका गुंदको रुपमा प्रयोग गर्न योग्य उत्पादनहरू:				
	(१) खुद्रा पुलिन्दाका गुंदहरू	६%	६%	५%	"
	(२) अन्य गुंदहरू, खुद्रा बिक्री वा पुलिन्दामा नभएका, रबर घोलको रूपमा	६%	६%	६%	"
	(३) अन्य गुंदहरू	१%	१%	१%	"
३५.०७	स्रावहरू, अन्यत्र उल्लिखित वा समावेश नभएका तयार गरिएका स्रावहरू	५%	५%	५%	"

भाग–३६

विस्फोटक पदार्थहरू, आतसबाजी उत्पादन, सलाईहरू, आतसबाजी मिश्रणहरू केही खास किसिमको ज्वलनशील तयारी वस्तुहरू

द्रष्टव्य:—

१. यस भागले छुट्टै रासायनिक तवरले परिभाषित यौगिकहरूलाई समावेश गर्दैन (द्रष्टव्य २ (क) वा (ख) मा वर्णन गरिएका बाहेक)

२. संकेत नं. ३६.०८ को उक्ति "ज्वलनशील पदार्थका सामाग्रीहरू" लाई निम्नानुसार-मा लागू हुने गरी लिइन्छ :

(क) विभिन्न रूपमा (जस्तै गोटी, छडी र त्यस्तै रूपमा) इन्धनको प्रयोगको लागि राखिएका मैटाल्डैहाईड, हेक्जामिथिलिन टेट्रामाइन र त्यस्तै पदार्थहरू, अल्कोहलीय आधारका इन्धनहरू र त्यस्तै तयार गरिएका इन्धनहरू ठोस वा अर्ध ठोस रूपमा,

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) यान्त्रिक बत्तीहरू (लाइटर) मा प्रयोग हुने खालका तरल इन्धनहरू (जस्तै पेट्रोल), ३०० घन से. मी. भन्दा ठूलो नभएको भाँडोहरूमा राखिएको ।				
	(ग) खोटो दीपीका, आगो बाल्ने साधनहरू र त्यस्तै यौगिकहरू ।				
३६.०१	विस्फोटक वा प्रेरक धूलोहरू (बन्दूक, तोप आदिको)	८१%	७८%	७०%	माफी
३६.०२	तयार गरिएका विस्फोटक पदार्थहरू, विस्फोटक धूलोहरू बाहेक	२२%	२१%	२१%	"
(३६.०३)					
३६.०४	सुरक्षा फ्यूजहरू, विस्फोटक (पड्काउने) फ्यूजहरू, आघात शिरहरू र विस्फोटक शिरहरू, सल्काउने साधनहरू, पड्काउने साधनहरू	२२%	२१%	२१%	"
३६.०५	पाईरोटेक्निक सामग्रीहरू (जस्तै फायर वर्क, रेल्वेको हुस्सुमा प्रयोग हुने चिह्नहरू, फ्लेर्सहरू, पानीका अग्निवाणहरू)	४८%	४६%	४३%	"
३६.०६	सलाई (बंगाल सलाई बाहेक) १००० काँटीको	४.५०	४.५०	१.५०	"
(३६.०७)					
३६.०८	फेरो-सिरियम र अन्य पाईरोफोरिक मिश्रणहरू, जुनसुकै रूपमा; ज्वलनशील पदार्थका सामग्रीहरू :				
	(१) अग्नि प्रस्तरहरू (लाईटरको पत्थर)	७९%	७५%	५०%	"
	(२) यान्त्रिक बत्ती (लाइटर) का तरल इन्धनहरू (लाइटर वा अन्य यन्त्रको ग्यास)	६३%	६०%	२५%	"
	(३) अन्य	६%	६%	५%	"

भाग ३७

फोटोग्राफी र चलचित्र उत्पादन सम्बन्धी सामानहरू

द्रष्टव्य:—

१. बेकामका वस्तु र टुक्राटाक्रीहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	२. संकेत नं. ३७.०८ लाई निम्न विवरणमा मात्र समावेश गर्ने गरी लिइनेछ ।				
	(क) फोटोग्राफीको प्रयोगको लागि मिश्रित वा यौगिकीकरण गरिएका रासायनिक उत्पादनहरू (उदाहरणको लागि प्रकाशद्वारा छापा उत्पन्न हुने गरी तयार गरिएको प्रकाशग्राही, श्वेत घोल (एमल्सन) फोटो विकास गर्ने साधनहरू र स्थिरीकरण गर्ने साधनहरू), र				
	(ख) यस्तो प्रयोगको लागि निश्चित मात्रामा राखिएका वा खुद्रा विक्रेताको प्रयोगको लागि तयार पारेर राखिएका अमिश्रित वस्तुहरू ।				
	यस संकेत नं. ले फोटो सम्बन्धी मलम वा गुँदहरू, वार्निस (जलप) हरू वा त्यस्तै उत्पादनहरू समावेश गर्दैन ।				
३७.०१	फोटोग्राफी सम्बन्धी पाताहरू वा फिल्म (कपडा, कागज वा कागज बोर्ड बाहेक अन्य कुनै साधनको चेप्टो आडमा भएका) बाहेक प्रकाशग्राही नखोलिएको (अन इक्सपोज्ड),				
	(१) एक्सरे फिल्महरू	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	२१%	२०%	२०%	"
३७.०२	रोलमा भएका फिल्महरू, नखोलिएको, प्रकाशग्राही, सछिद्र वा छिद्ररहित	३२%	३०%	३०%	"
३७.०३	प्रकाशग्राही कागज, कागजबोर्ड र कपडा, नखोलिएको वा खोलिएको तर फोटो विकास (डेभलप) नगरिएको :				
	१. फोटो कपिङ्ग गर्ने कागज	१६%	१५%	१०%	"
	२. अन्य	२१%	२०%	२०%	"
३७.०४	प्रकाशग्राही पाताहरू र फिल्महरू, खोलिएको तर फोटो विकास (डेभलप) नगरिएको नेगेटिभ वा पोजिटिभ	२१%	२०%	२०%	"
३७.०५	पाताहरू छिद्ररहित फिल्म र सछिद्र फिल्म (सिनेमाको फिल्म बाहेक) खोलेको र फोटो विकास गरिएको, नेगेटिभ वा पोजिटिभ	२१%	२०%	२०%	"
(३७.०६)					
३७.०७	सिनेमा सम्बन्धी फिल्म, खोलिएको र विकास				

80

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	गरिएको, ध्वनि मार्ग भएको वा नभएको वा ध्वनि मार्ग मात्र भएको नेगेटिभ वा पोजिटिभ सि.	०.११	०.१०	०.१०	माफी

द्रष्टव्य:–खोलिएको र विकसित सिनेमा फिल्मको अस्थायी पैठारीको लागि निम्न प्रकृया तथा नियमहरू लागू गरिने छन् :

१. पैठारीकर्तालि संकेत नं. ३७.०७ को महसुल दर अनुसार हिसाब गरिएको रकम धरौटी राख्नु पर्नेछ।

२. यदि फिल्म जाँचक बोर्डबाट फिल्मलाई प्रदर्शनको लागि अनुमति दिइएन भने र फिल्मलाई फिर्ता पठाउनु पर्ने भएमा धरौटी रकमको मध्ये १० प्रतिशत कटाई बाँकी फिर्ता दिइने छ। यदि फिल्म जाँचक समितिले उक्त फिल्मलाई प्रदर्शन गर्ने अनुमति दियो भने, सम्पूर्ण धरौटी रकम सदर स्याहा गरिने छ।

३. यदि सिनेमा हलको धनी वा आयातकर्ताले फिल्म अस्वीकार भएको सूचना धरौटी जम्मा गरेको ३ दिनभित्र नदिएमा धरौटी सदर स्याहा हुनेछ।

४. त्यस्तो फिल्म सिनेमा हलमा नदेखाइए तापनि महसुल फिर्ता दिइने छैन।

३७.०८	रासायनिक उत्पादनहरू र फ्लास लाइट फोटोग्राफिकको लागि प्रयोग गर्ने खालका सामाग्रीहरू	१%	१%	१%	माफी

भाग ३८

विविध रासायनिक उत्पादनहरू

द्रष्टव्य:–

१. निम्न विवरणहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :–

(क) निम्न बाहेकका रासायनिक तवरले छुट्टै रूपमा परिभाषित तत्व वा यौगिकहरू:–

(१) कृत्रिम ग्राफाइट (संकेत नं. ३८.०१)

(२) विसंक्रामक पदार्थहरू, कीटनाशक औषधीहरू, च्याउनाशक औषधीहरू, मुसा मार्ने पदार्थहरू, झारपात नाशक पदार्थहरू उम्रन नदिने उत्पादनहरू, बनस्पति बृद्धि सञ्चालकहरू र त्यस्तै संकेत नं. ३८.११ मा वर्णन गरिए अनुसार राखिएका उत्पादनहरू,

(३) आगो नियन्त्रण यन्त्रहरूमा र आगो नियन्त्रण गर्ने हथगोलाहरूमा चार्जको रूपमा राखिएका उत्पादनहरू (संकेत नं. ३८.१७),

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(४) तल द्रष्टव्य २ (क) २ (ग), २ (घ) र २ (च) मा उल्लेखित पदार्थहरू,				
	(ख) खाद्य सामग्रीको उत्पादनमा प्रयोग गरिने रासायनिक र खाद्य सामग्रीका मिश्रणहरू (साधारणतया, संकेत नं. २१.०७)				
	(ग) औषधीहरू (संकेत नं. ३०.०३)				
	२. तल उल्लेख भएका सामानहरू संकेत नं. ३८.१९ मा समावेश गरिने छन् र ती सामानहरू यस दरबन्दीमा अन्य कुनै शीर्षक अन्तर्गत पर्ने छैनन् :				
	(क) म्याग्नेशियम अक्साईड वा क्षारीय धातु वा क्षारीय मृत्तिका धातुका हेला-इडहरूको प्रत्येकको तौल २.५ ग्रा. भन्दा कम नभएका रङ्गीन मणिमहरू (चाक्षुस तत्व बाहेक),				
	(ख) फ्युजेल तेल,				
	(ग) खुद्रा बिक्रीको लागि पेक गरेर राखिएका मसि मेटनेहरू,				
	(घ) खुद्रा बिक्रीको लागि पेक गरेर राखिएका स्टेन्सिल मसीहरू,				
	(ङ) सेरामिक फाइरिङ्ग टेस्टरहरू, फ्युजिबल द्रवशील (जस्तै सेमरकोनहरू),				
	(च) अन्य चिकित्सामा प्रयोग गर्नको लागि तयार गरिएका लेपनहरू,				
	(छ) भाग २८ का रासायनिक तत्वहरू (उदाहरणको लागि सिलिकन र सेलेनियम), इलेक्ट्रोनिक्सको प्रयोगको लागि बानिस गरिएका, डिक्को, चक्का वा त्यस्तै रूपमा, चम्काइएको वा नचम्काइएको, एकरूपतापूर्वक बाह्य सतहलाई घेरिएको वा नघेरिएको ।				
३८.०१	कृत्रिम ग्राफाइट, कोलाइडल ग्राफाइट, तेलका सस्पेन्सनहरू बाहेक	५%	५%	५%	माफी
(३८.०२)					
३८.०३	प्रक्रयाकृत कार्बन, प्रक्रयाकृत प्राकृतिक खनिज उत्पादनहरू, प्राणी ब्ल्याक (कालो रङ्ग) र व्ययकृत प्राणी ब्ल्याक (कालो रङ्ग) समेत :				
	(१) प्राणी ब्ल्याक	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	५%	५%	५%	"
(३८.०४)					
३८.०५	तल तेल	५%	५%	५%	"
३८.०६	केन्द्रिकृत सल्फाइटलाई (वनस्पतिबाट प्राप्त-				

१	२	३	४	५	६
	को खरानी मिसाएर क्षार पारिएको पानी, लेड)	५%	५%	५%	माफी
३८.०७	स्पिरिट र टर्पेन्टाइन (गम, काठ र सल्फेट) र अन्य टर्पेनिक घोलकहरू (कोनिफेरोस् काठहरूको उर्ध्वपातन वा अन्य कियाद्वारा उत्पादित), कच्चा डिपेन्टीन; सल्फाईट टर्पेन्टाईन सल्लोको तेल (टर्पेनिओल प्रशस्त मात्रामा नभएको सल्लाको तेल समेत)	२१%	२०%	१%	"
३८.०८	खोटो र तिनका अम्लहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू (संकेत नं. ३९.०५ का इस्टर गम बाहेक) खोटो स्पिरिट र खोटो तेलहरू :				
	१. सल्लाको खोटो (चोप)	माफी	माफी	माफी	५%
	२. अन्य	५%	५%	५%	माफी
३८.०९	काष्ठटार, काष्ठटारको तेलहरू (संकेत नं. ३८.१८ मा पर्ने संयुक्त घोलकहरू र अलि पातलो घोलहरू बाहेक), काष्ठ क्रिओजोट, (लोहबानको तेल), काष्ठ न्याफ्था, एसिटोन तेल, सबै प्रकारका वनस्पतिक पिच, भट्टिवालाको पिच र त्यस्तै खोटो वा वानस्पतिक पिचमा आधारित यौगिकहरू, फाउण्ड्रीकोर बाइण्डरहरू (प्राकृतिक –खोटो सम्बन्धी उत्पादनमा आधारित)	५%	५%	५%	"
(३८.१०)					
३८.११	विसंक्रामक, कीटनाशक, ध्याउनाशक, मूसानाशक, झारपातनाशक पदार्थहरू, उम्रनबाट जोगाउने पदार्थहरू, वनस्पति विकास सञ्चालनकर्ताहरू र त्यस्तै उत्पादनहरू, खुद्रा बिक्रीको लागि विभिन्न रूप र पुलिन्दाहरूमा राखिएका वा गन्धक प्रयोग गरिएका पट्टी, वत्ती र मैन, फ्लाई-पेपर जस्तै तयारीहरू वा सामग्रीको रूपमा राखिएको :				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(क) विसंक्रामक पदार्थहरू	२%	२%	२%	माफी
	(ख) कीटनाशक पदार्थहरू	५%	५%	५%	"
	(ग) च्याउनाशक पदार्थहरू	२%	२%	२%	"
	(घ) झारनाशकहरू (हर्विसाईडहरू)	२%	२%	२%	"
	(ङ) अन्य	२%	२%	२%	"
३८.१२	तयार गरिएका ग्लाससम्बन्धी टलकहरू, तयार गरिएका पट्टीहरू र रङ्ग पक्का गर्ने पदार्थहरू (वस्त्र, कागज र छाला जस्तै उद्योगहरूमा प्रयोग गरिने खालका)	५%	५%	५%	"
३८.१३	धातुको सतहलाई अम्लमा धुनको लागि तयार पारिएका नुनिलो पदार्थहरू, टांका लगाउने, जोड्ने वा पितलको टांका लगाउन प्रयोग गरिने फ्लक्स (गाल्ने पदार्थ) वा अन्य सहायक साधनहरू, टांका लगाउन, जोड्न वा पितलको टांका लगाउने साधनहरू, टांका लगाउन, जोड्न वा पितलको टांका लगाउन प्रयोग गरिने धूलोहरू र मलमहरू (धातु र अन्य पदार्थ भएका) छड र इलेक्ट्रोडहरूलाई छेवन लगाउने वा कोटिङ्ग गर्न प्रयोग गरिने खालका सामानहरू	५%	५%	५%	"
३८.१४	एण्टी नोक (प्रहार रोक्ने) साधनहरू, अक्सिडेसन रोक्ने साधनहरू, गुंद मेटाउने पदार्थहरू; लसलसाहट (चिपचिपेपना) बढाउने पदार्थहरू, नष्ट हुनुबाट रोक्ने पदार्थहरू र त्यस्तै तयार गरिएका खनिज तेलको लागि जोड्ने वा मिसाइने तत्वहरू (एडिटिभ्स)	५%	५%	५%	"
३८.१५	तयार गरिएका रबर एक्सलेरेटरहरू (रबरको गुण वृद्धि गर्ने)	५%	५%	५%	"
३८.१६	सूक्ष्म जीवाणुको विकासको लागि तयार गरिएका सम्वर्द्धनका माध्यमहरू	५%	५%	५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

१	२	३	४	५	६
३८.१७	आगो नियन्त्रण गर्ने यन्त्रको लागि तयार गरिएका पदार्थहरू र चार्जहरू, आगो नियन्त्रण गर्ने हात गोलाका चार्जहरू	माफी	माफी	माफी	माफी
३८.१८	वार्निस र त्यस्तै उत्पादनको लागि संयुक्त घोलकहरू र तरल पार्ने पदार्थहरू	५%	५%	५%	"
३८.१९	अन्यत्र समावेश नभएका वा उल्लेख नगरिएका रासायनिक र सहायक उद्योगहरूका रासायनिक उत्पादनहरू (प्राकृतिक उत्पादनका मिश्रणहरू समेत) अन्यत्र समावेश नभएका वा उल्लेख नगरिएका रासायनिक वा सहायक उद्योगहरूका अवशेषीय पदार्थहरू :				
	(क) यौगिकीय उत्प्रेरक (क्याटालिष्ट) हरू	५%	५%	५%	"
	(ख) परावर्तनीय सिमेण्टहरू, मोर्टरहरू (जोड्ने साधन) र त्यस्तै वस्तुहरू	५%	५%	५%	"
	(ग) अन्य				
	१. चिप्लनेबाट रोक्ने किसिमका तयारी ट्रान्समिशन बेल्ट	८४	८०	५%	"
	२. अन्य	५%	५%	५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद– ७

कृत्रिम चोप (रेजिनहरू) र प्लाष्टिक पदार्थ सेलुलोज इस्टरहरू र इथरहरू र यिनबाट बनेका सामग्रीहरू रबर (कृत्रिम रबर, फ्याक्टाइस अप्राकृतिक) र तिनका सामग्रीहरू

द्रष्टव्य:–

दुइ वा दुइभन्दा बढी भिन्दा भिन्दै मौलिक अंश मिली बनेका समूह (सेट) को रूपमा राखिएका सामानहरू जसमध्ये केही वा सबै नै प्रस्तुत परिच्छेद अन्तर्गत पर्दछन् र परिच्छेद ६ अथवा ७ का उत्पादन प्राप्त गर्नका लागि जसलाई एकसाथ मिलाइन्छ, त्यस्ता सामानलाई तिनका उपयुक्त शीर्षक अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छन् यदि ती मौलिक अंशहरू:–

(१) तिनीहरूलाई राखिएको (प्याकिङ्ग गरिएको) तरिकालाई विचार गर्दा तिनलाई पुन: प्याक गर्नु अगाडि ती सामानहरू एकै साथ प्रयोग गरिने हुन भनी स्पष्टरूपले चिह्निने छन्,

(२) एक साथ आयात भएका छन्, र

(३) तिनीहरूको प्रकृति वा सापेक्षिक अनुपातमा भएको उपस्थितिले ती एक अर्काको पुरक हुन् भनी चिह्निन्छन् ।

भाग ३९

कृत्रिम रेजिनहरू र प्लाष्टिक पदार्थहरू, सेलुलोज इस्टरहरू, इथरहरू तिनका सामग्रीहरू

द्रष्टव्य:

१– निम्न सामानहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्

(क) छाप पत्रहरू (संकेत नं. ३२.०६)

(ख) कृत्रिम मैनहरू (संकेत नं. ३४.०४)

(ग) भाग ४० को लागि पारिभाषित कृत्रिम रबर र तिनका सामग्रीहरू

(घ) घोडा वा पशुको साजबाज सम्बन्धी सामग्रीहरू (संकेत नं. ४२.०१) वा यात्राका सामानहरू, झोलहरू वा अन्य सामानहरू (संकेत नं. ४२.०२)

९५

१	२	३	४	५	६

(ङ) भाग ४६ मा पर्ने बेत र बाँसबाट बनेका सामग्रीहरु र अन्य सामग्रीहरु

(च) परिच्छेद ११ मा पर्ने सामानहरु (कपडा र कपडाबाट बनेका सामान),

(छ) जुत्ताहरु, टोप टोपीहरु, (शीर सम्बन्धी) छाताहरु, छतरीहरु, लौरोहरु, कोर्राहरु, राईडिंग क्रपहरु र तिनका पार्टपुर्जाहरु वा परिच्छेद १२ मा पर्ने अन्य सामग्रीहरु

(ज) संकेत नं. ७१.१६ मा पर्ने नक्कली गहनाहरु,

(झ) परिच्छेद १७ मा पर्ने हवाईजहाज र मोटरका पार्टपुर्जाहरु,

(ट) कृत्रिम प्लाष्टिकका चश्मा सम्बन्धी वस्तुहरु, चश्माको फ्रेम,चित्र खिच्ने सामानहरु वा भाग ९० मा पर्ने अन्य सामग्रीहरु,

(ठ) भाग ९१ मा पर्ने सामग्रीहरु (उदाहरणको लागि, घडीका बट्टाहरु),

(ड) संगीतका सामग्रीहरु, तिनका पुर्जाहरु वा भाग ९२ मा पर्ने अन्य सामग्रीहरु,

(ढ) फर्निचरहरु र भाग ९४ का अन्य सामानहरु,

(ण) ब्रुशहरु र भाग ९६ मा पर्ने अन्य सामग्रीहरु,

(त) भाग ९७ मा पर्ने सामानहरु (उदाहरणको लागि, खेलौनाहरु, खेल सम्बन्धी आवश्यक वस्तुहरु), वा

(थ) टाँकहरु, बेनहरु, काँईयोहरु, धुम्रपानको नलीको अगाडिको टुक्रा वा जोर्नीहरु सिगरेट अड्याउने सामानहरु वा त्यस्तै सामानहरु, वायुशून्य बोतलका (भ्याकुम फ्लास्क) भागहरु वा त्यस्तै सामानहरु, कलमहरु, पेन्सिलहरु र भाग ९८ मा पर्ने अन्य सामानहरु ।

२– संकेत नं. ३९.०१ र ३९.०२ लाई तल दिइएका मध्ये कुनै एक विवरणसँग मिल्ने खालक रासायनिक प्रक्रियाबाट उत्पादित सामानहरुमा मात्र लागू हुने गरी लिइन्छ:

(क) कृत्रिम प्लाष्टिकहरु कृत्रिम रेजिन समेत,

(ख) सिलिकोनहरु,

(ग) रिसोल, तरल पोलिसियो ब्युटिलिन र त्यस्तै कृत्रिम बहुभाग संयोजन (पोलीमेराइजेसन) वा बहुसंश्लेषण (पोली केण्डेनसेसन) उत्पादनहरु ।

३– ३९.०१ देखि ३९.०६ सम्मका संकेत नं. हरुलाई निम्न अवस्थामा रहेका निम्न सामानहरुमा लागू गरिनेछ ।

(क) तरल वा मलम रुपमा (ईमुल्सन डिस्पर्सन र घोलहरु समेत)

(ख) ढिक्काहरु, पिण्डहरु, धूलोहरु (नमूना बनाउने धूलो समेत), दानाहरु, चेप्टो रुप र त्यस्तै थुप्रो रुपमा,

९८६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(ग) जुनसुकै पट्टिबाट काट्दा पनि १ मि. मि. भन्दा बढी हुने टुक्राहरू (मोनोफिल), नजोडिएका नलीहरू, छड़हरू छडीहरू र अन्य आधारहरू, बाह्य भागलाई प्रभाव पारिएको वा नपारिएको तर अन्य प्रक्रिया नलगाइएको,				
	(घ) पाताहरू, पत्रहरू, फिल्महरू, पत्रायल र टुक्राहरू वा धजा (स्ट्रिप) (संकेत नं. ५१.०२ मा वर्गीकरण गरिएका भाग ५१ द्रष्टव्य ४ का विवरण बाहेक) छाप लगाइएका वा नलगाइएका वा बाह्य भागलाई प्रभाव पारिएका आयताकारमा काटिइएका तर अन्य प्रक्रिया नलगाइएका (प्रयोगको लागि ठीक पारेर काटिएका समेत पनि),				
	(ङ) अवशेष वा रद्दी चीजहरू।				
३९.०१	संक्षेपण, बहुभाग संक्षेपण र संयोजन गरी बनाइएका उत्पादनहरू, परिवर्तित वा अपरिवर्तित वा संयोजन गरिएका तर समतलीय वा असमतलीय (जस्तै फेनोप्लाष्ट, एमीनोप्लाष्ट, अल्काईड, पोलिएलाईल ईस्टरहरू र अन्य असंतृप्त पोलिईस्टरहरू र सिलीकोनहरू:				
	(क) विद्युत अणु बदल्ने उत्पादनहरू	४२%	४०%	६%	माफी
	(ख) प्राथमिक रूपमा फेनोप्लाष्टहरू	४२%	४०%	६%	"
	(ग) पाता, पत्र पातलो टुक्राहरू वा धजाको रूपमा फेनोप्लास्टरहरू:				
	(१) बनमाईका प्रकारका, पत्रहरू	१५%	१४%	११%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
	(घ) अन्य रूपमा फेनोप्लास्टरहरू, अवशेष र रद्दी समेत	४२%	४०%	१६%	"
	(ङ) प्राथमिक रूपमा एमीनोप्लास्टरहरू	४२%	४०%	६%	"
	(च) पाता पत्र वा पातलो टुक्राको वा धजाको रूपमा एमीनोप्लास्टरहरू	४२%	४०%	१६%	"
	(छ) अन्य रूपमा एमीनोप्लास्टर, अवशेष र रद्दी समेत	४२%	४०%	१६%	"
	(ज) प्राथमिक रूपमा अल्काईड र अन्य पोलिस्टर	४२%	४०%	१६%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(झ) पाता, पत्र र पातलो टुक्राको वा धजाको रूपमा अल्काईड र अन्य पोलिईस्टरहरू	४२%	४०%	१६%	माफी
	(ञ) अन्य रूपमा अल्काईड र अन्य पोलिईस्टरहरू अवशेष र रद्दी समेत	४२%	४०%	१६%	"
	(ट) प्राथमिक रूपमा पोलिएमाइडहरू	४२%	४०%	६%	"
	(ठ) पाता, पत्र र पातलो टुक्रा धजाको रूपमा पोलिएमाइडहरू	४२%	४०%	१६%	"
	(ड) अन्य रूपमा पोलिएमाइडहरू, अवशेष र रद्दी समेत	४२%	४०%	१६%	"
	(ढ) प्राथमिक रूपमा पोलियुरेथेनहरू	४२%	४०%	६%	"
	(ण) अन्य रूपमा पोलियुरेथेनहरू, अवशेष र रद्दी समेत	४२%	४०%	१६%	"
	(त) इपोक्साइड रेजिनहरू (प्राथमिक रूपमा)	४२%	४०%	६%	"
	(थ) अन्य रूपमा इपोक्साइड र रेजिनहरू, अवशेष र रद्दी समेत	४२%	४०%	१६%	"
	(द) सिलिकोनहरू	५%	५%	५%	"
	(ध) अन्य संयोजन, बहुभाग संवर्धन र संवर्धन गरिएका उत्पादनहरू:				
	(१) प्राथमिक रूपमा	४२%	४०%	६%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
३९.०२	बहु भाग संयोजन गरिएका उत्पादनहरू (जस्तै पोलिइथिलिन, पोली टेट्राफ्लालोईथिलिन, पोली आईसो ब्युटिलिन, पोलिस्टीरिन, पोली भाइनील क्लोराइड, पोलिभाइनील एसिटेट, पोलीभाइनील क्लोरो एसिटेट र पोलिभाइनिल व्युत्पतिहरू, पोलिएकीलिक र पोलिमियाएक्रीलिक व्युत्पतिहरू, कोउमोरौन इन्डेन रेजिनहरू):				
	(क) विद्युत अणु साटनेहरू (विनिमयकर्ता)	४२%	४०%	६%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(ख) प्राथमिक रूपमा पोलिइथिलिन	४२%	४०%	६%	माफी
	(ग) पोलिइथिलिन, टुक्राहरू, नजोडिएका नलीहरू, छडहरू, छडिहरू र अन्य आकारहरूमा	६%	६%	६%	"
	(घ) पाता, पत्र वा झिल्ली, धजा वा पातलो टुक्राको रूपमा पोलिइथिलिन				
	(१) पोलिइथिलिन झिल्ली (फिल्म)	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	५%	५%	५%	"
	(ङ) अवशेष र रद्दीको रूपमा पोलिइथिलिन	४२%	४०%	६%	"
	(च) प्राथमिक रूपमा पोलिप्रोपिलिन	४२%	४०%	६%	"
	(छ) पाता, पत्र, झिल्ली, धजा वा पातलो टुक्राको रूपमा पोलीप्रोपिलिन	४२%	४०%	१६%	"
	(ज) अन्य रूपमा पोलीप्रोपिलिन, अवशेष र रद्दी समेत				
	(१) रद्दी र अवशेषको रूपमा	४२%	४०%	६%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
	(झ) पोलिस्टाइरिन र यसका कोपोलीमरहरू प्राथमिक रूपमा	४२%	४०%	६%	"
	(ञ) पोलिस्टाईरिन यसका कोपोलिमरहरू, टुक्रा नजोडिएका नलिहरू, छड, छडीहरू र अन्य आकारमा	४२%	४०%	१०%	"
	(ट) पोलिस्टाइरिन यसका कोपिलीमरहरू, पाता, पत्र, झिल्ली, धजा र पातला टुक्राको रूपमा	४२%	४०%	१६%	"
	(ठ) पोलिस्टा-इरिन यसका कोपोलिमरहरू, अवशेष र रद्दीको रूपमा	४२%	४०%	६%	"
	(ड) प्राथमिक रूपमा पोलिभाइनील क्लोराइड	४२%	४०%	६%	"
	(ढ) टुक्रा नजोडिएका नलीहरू, छड, छडीहरू वा अन्य आकारमा पोलिभाइनील क्लोराइड	४२%	४०%	१६%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१.	२	३	४	५	६
	(ण) पाता, धजा वा टाईल (भुइछाप्ने प्रयोगमा आउने खालका) आकारमा पोलिभाइनिल क्लोराइडहरू	४२%	४०%	१६%	माफी
	(त) पाता, पत्र, धजा, झिल्ली वा पातलो टुक्राको रूपमा (संकेत नं ३९.०२ (त) बाहेक) पोलीभाईलिन क्लोराइडहरू:				
	(१) टासिने टेप	६%	६%	५%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
	(थ) प्रवक्षेप वा रद्दीको रूपमा पोलीभाइनिल क्लोराइड	४२%	४०%	६%	"
	(द) प्राथमिक रूपमा भाईनिईल क्लोराईड र भाईलिन एसिटेट वा कोपोलीमरहरू (संयुक्त बहुभागहरू)	४२%	४०%	६%	"
	(ध) टुका, नजोडिएका नलीहरू, छड, छडी वा अन्य आकारमा भाईनील क्लोराईड र भाईलिन एसिटेटको कोपोलिमरहरू (संयुक्त बहुभागहरू)	४२%	४०%	१६%	"
	(न) पाता, टायल वा धजाको रूपमा (भुई छाप्ने काममा प्रयोग गरिने खालका) रहेका भाइनील क्लोराईड र भाइनील एसिटेटका संयुक्त बहुभागहरू	४२%	४०%	१६%	"
	(प) पाता, पत्र, धजा, झिल्ली वा पातलो टुक्राको रूपमा रहेका भाईनील क्लोराईड र भाईनील एसिटेटका संयुक्त बहुभागहरू (संकेत नं. ३९.०२ (म) का बाहेक)	४२%	४०%	१६%	"
	(फ) रद्दी वा प्रवशेषको रूपमा भाईनील क्लोराईड र भाईनील एसिटेटका संयुक्त बहुभागहरू	४२%	४०%	६%	

२०९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ब) एक्रीलिक पोलिमर (बहुभाग) हरू, मिथाएक्रीलिक पोलिमर (बहुभाग) र एक्रीलोमिथाएक्रीलिक संयुक्त बहुभागहरू (कोपोलिमर, प्राथमिक रूपमा	४२%	४०%	६%	माफी
	(भ) पाता, पत्र, धजा, झिल्ली वा पातलो टुक्राको रूपमा एक्रीइलिक बहुभाग, मिथाएएक्रीलिक बहुभाग र एकाइलो मिथाएक्रीलिक संयुक्त बहुभागहरू	४२%	४०%	१६%	"
	(म) अन्य रूपमा एक्रीलिक बहुभाग मिथाएक्रीलिक बहुभाग र एणाइलोमिथाएक्रीलक संयुक्त बहुभागहरू रद्दी र अवशेष समेत:				
	(१) रद्दी र अवशेष	४२%	४०%	६%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
	(य) पोलिभाईनिल एसिटेट:				
	(१) प्राथमिक रूपमा, रद्दी र अवशेषको रूपमा	४२%	४०%	६%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
	(र) अन्य बहुभाग संयोजन र संयुक्त संयोजनबाट आएको उत्पादनहरू:				
	(१) प्राथमिक रूपमा रद्दी र अवशेषको रूपमा	४२%	४०%	६%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१६%	"
३९.०३	पुनः उत्पादित सेलुलोज, सेलुलोज र नाइट्रेट र अन्य सेलुलोज ईस्टर, सेलुलोज ईथर र सेलुलोजका अन्य रासायनिक व्युत्पत्तिहरू लचकदार (प्लाष्टिक जस्तो) बनाइएको वा नबनाइएको उदाहरणको लागि, कोलोडिओनहरू,				

१	२	३	४	५	६
	सेलुल्वाईड भल्कानाइज्ड (गन्धक मिसाएर कडा पारिएको) रेशाहरू:				
	(क) पुनः उत्पादित सेलुलोज:				
	(१) चौडाईमा ५ मी. मी. भन्दा बढी भएको कृत्रिम त्यान्द्रोहरू	२१%	२०%	११%	माफी
	(२) टाँसिने टेप (फित्ता)	६%	६%	५%	"
	(३) झिल्ली (सेलोफेन)	२६%	२८%	१७%	"
	(४) अन्य	५%	५%	५%	"
	(ख) सेलुलोज नाइट्रेटहरू, लचकदार नबनाईएको	५%	५%	५%	"
	(ग) लचकदार सेलुलोज नाइट्रेटहरू	४२%	४०%	१६%	"
	(घ) अलचकदार सेलुलोज एसिटेट	५%	५%	५%	"
	(ङ) लचकदार सेलुलोज एसिटेट	४२%	४०%	१६%	"
	(च) सेलुलोजका अन्य रासायनिक व्युत्पत्तिहरू अलचकदार	५%	५%	५%	"
	(छ) सेलुलोजका अन्य रासायनिक व्युत्पत्तिहरू लचकदार	४२%	४०%	१६%	"
	(ज) भल्कानाइज गरिएको (गन्धक मिसाएर कडा पारिएको) रेसा	४२%	४०%	१६%	"
३९.०४	कडा पारिएका प्रोटिनहरू (जस्तो कडा पारिएको केईजिन र जिलाटिन)	४२%	४०%	१६%	"
३९.०५	गालेर प्राप्त गरिएको प्राकृतिक रेजिन (रन गम); प्राकृतिक रेजिनमा ईस्टर मिसाएर प्राप्त गरिएको वा रेजनीय अम्लहरूमा ईस्टर मिसाएर प्राप्त गरेको कृत्रिम रेजिनहरू (ईस्टर गमहरू), प्राकृतिक रबरका रासायनिक व्युत्पत्तिहरू (उदाहरणको लागि क्लोरिन मिसाइएको रबर रबरहाइड्रोक्लोराइड, अक्सिकरण गरिएको रबर, चक्रिकृत रबर)	५%	५%	५%	"

203

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
३९.०६	अन्य ठूलो पोलिमरहरू, कृत्रिम रेजिनहरू र कृत्रिम प्लाष्टिक सामाग्रीहरू, एल्गिनिक अम्ल, यसका लवणहरू र इस्टरहरू समेत, लाइनोक्सिन				
	(क) एल्गिनिक अम्ल र यसका लवण र ईस्टरहरू	५%	५%	५%	माफी
	(ख) अन्य	५%	५%	५%	"
३९.०७	संकेत नं. ३९.०१ देखि ३९.०६ सम्ममा वर्णन गरिएका खालका सामाग्रीहरू:				
	(क) वहन (केही चीज राख्ने वा बोक्ने) सम्बन्धी सामग्रीहरू वा सामानका प्याकहरू, ह्याण्डल नभएका भाँडोहरू समेत, फ्याक्निने खालका पिउने पदार्थ राख्ने कप-हरूको रूपमा पनि प्रयोग गरिने बिर्को र बन्द गर्ने अन्य चीजहरू:				
	(१) पोलिथिनको	४२%	४०%	१७%	माफी
	(२) अन्य	४२%	४०%	१०%	"
	(ख) सफाई र शौचालय सम्बन्धी सामग्रीहरू	४२%	४०%	३६%	"
	(ग) सजावटका सामग्रीहरू र व्यक्तिगत सजावटका सामानहरू:				
	(१) चुराहरू	३०%	२९%	२६%	"
	(२) अन्य	४२%	४०%	१७%	"
	(घ) कार्यालय वा विद्यालय सम्बन्धी सामानहरू	६%	६%	५%	"
	(ङ) पहिरन र लुगासम्बन्धी सामाग्रीहरू:				
	(१) कमर पेटीहरू	२१%	२०%	१५%	"
	(२) घडीको फित्ता वा चैन	२६%	२५%	२०%	"
	(३) अन्य	३२%	३०%	३०%	"
	(च) विद्युत प्रकाशका सामग्रीहरू	१६%	१५%	५%	"
	(छ) रोलर ब्लाईन्ड (पर्दाहरू) र भेनेसियन (झिलिमिलीदार) पदार्थहरू र त्यस्तै सामाग्रीहरू र तिनका भागहरू	४२%	४०%	१०%	"

१०८

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(ज) अन्य:				
	(१) माला गर्दा प्रयोग गरिने ढलान गरिएका कृत्रिम प्लाष्टिक सामग्रीहरू	१४%	१३%	११%	"
	(२) बेर्ने चक्कीहरू र अन्य आधारहरू (जस्तै धागो अडकाउने चक्की, गट्टी, गोला र कोनहरू	१%	१%	१%	"
	(३) कोट झुण्ड्याउने ह्याङ्गरहरू	४३%	४२%	३६%	"
	(४) अन्य सामग्रीहरू	[illegible]	४०%	१०%	"

भाग ४०

रबर, कृत्रिम रबर, फ्याक्टीस र यिनबाट बनेका सामानहरू

द्रष्टव्य:–

१. विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ लाग्नेमा बाहेक "रबर" भन्नाले यो भन्सार दरबन्दीको सम्पूर्ण वर्गीकरणमा निम्न उत्पादनहरू समावेश भएको सम्झनु पर्दछ:–भल्कनाइज (गन्धक मिसाएर कडा गरेको) वा कडा गरी बनाएको प्राकृतिक रबर, बालाता, गट्टा पर्चा (दक्षिण अमेरिकाको रुखबाट झिकिने एक प्रकारको रबर) यस्तै प्रकारका प्राकृतिक गोंप, कृत्रिम रबर र तेलबाट झिकिने बनावटी रबर र अन्य यस्तै सुधारिएका (रबर) तत्वहरू ।

२. कपडा र रबरका निम्नलिखित उत्पादनहरू यस भागमा समावेश हुँदैनन् । सामान्यतया यी उत्पादनहरू परिच्छेद ११ भित्र पर्दछन् ।

(क) जाली बनाइ बुनेको वा जालीदार कपडा वा त्यसबाट बनेका सामानहरू, तन्किने (इलाष्टिक) वा रबराइज्ड (संकेत नं. ४०.१० भित्र पर्ने ट्रान्समिशन, कन्भेयर र एलिभेटरका इलास्टिक रबराइज्ड वा जालीदार कपडाका पेटी वा फित्ता बाहेक) अन्य तन्किने कपडा वा यसबाट बनेका सामानहरू ।

(ख) रबरको भित्रि भएका वा भित्र रबर कोट गरेका होसपाईपिंगको निमित्त बनेका र यस्तै कपडाका पाइपहरू (संकेत नं. ५९.१५)

(ग) संकेत नं. ४०.१० भित्र पर्ने बाहेकका रबर मिश्रित, रबरकोट भएको, रबरले ढाकिएको वा रबर लेमिनेटेड (पातलो रबरको लेप भएको) बुनेका कपडा जस्तै:–

१०५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

(१) प्रति वर्ग मीटर १५०० ग्राम वजनभन्दा बढी वजन नभएको, वा

(२) प्रति वर्गमीटर १५०० ग्रामभन्दा बढी वजनको र ५० प्रतिशतभन्दा बढी कपडा बनाउने पदार्थ परेको र त्यस्ता किसिमका कपडाहरूबाट बनेको सामान।

(घ) रबर मिश्रित वा कोटेड फेल्ट (थिचेर तयार भएको कपडा) र ५० प्र. श. भन्दा बढी कपडा बनाउने पदार्थ भएको फेल्ट र त्यसबाट बनेका सामानहरू।

(ङ) बन्डेड (फराक फराक गरी बनेको) रेशाको कपडा र यस्तै बन्डेड धागोको कपडा, प्रति वर्ग मिटरमा रबरको भाग जतिसुकै भए पनि रबर मिश्रित वा रबर कोटेड बन्डेड र त्यसबाट बनेका सामानहरू

(च) रबर एग्लोमेरेट गरिएको (रबर पोलिएको) प्यारालल कपडा बनाउने धागोबाट बनेको कपडा (रबर जतिसुकै प्रतिशत मिश्रित भएपनि) र त्यसबाट बनेका सामानहरू।

तर, कपडा मिसाई बनेको विस्तृत (एक्सप्याण्डेड) फोम वा स्पौन्ज रबरका पाता, चादर र डण्डीलाई वा तिनबाट बनेका सामानलाई भाग ४० अन्तर्गत नै वर्गीकरण गरिने छ यदि तिनमा मिलाइएको कपडा ती सामान-लाई मजबूत बनाउनलाई मात्र रहेको हुन्छ।

३. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) भाग ६४ का जुत्ता वा जुत्ताको पार्टपूर्जाहरू

(ख) भाग ६५ मा पर्ने हेड गेयर (शिरपोस) वा त्यस्को पार्टपूर्जा (वाथिंग क्याप समेत)

(ग) यान्त्रिक वा विद्युत उपकरण वा त्यसको पार्टपूर्जा र (सबै किसिमको बिजुलीको सामान समेत) कडा पारिएको रबरका सामानहरू (परिच्छेद १६ मा पर्ने)

(घ) भाग ६०, ६२, ६४ वा ६६ का सामानहरू

(ङ) भाग ६७ का सामानहरू (खेलकूदको पञ्जा र संकेत नं. ४०.११ मा पर्ने सामानहरू बाहेक)

(च) भाग ६८ को टाँक, काइयो, धुम्रपानको पाइपको डाँठ, कलम वा यस्तै सामानहरू

४. यो भागको द्रष्टव्य १ मा र संकेत नं. ४०.०२, ४०.०५ र ४०.०६ मा उल्लेख भएको "कृत्रिम रबर" भन्ने शब्द निम्न बमोजिम लागू हुनेछ:

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) असंतृप्त कृत्रिम तत्व जसलाई पुनः अर्को रूप नलिने गरी नन-थर्मोप्लास्टिक तत्वमा गन्धकका साथ भल्कनाइज गरी परिवर्तन गर्न सकिन्छ र जसलाई यसरी भल्कनाइज गर्दा (प्लाष्टिसाइजर, फिलर वा रिइनफोर्सिङ्ग एजेण्ट-हरू जस्ता कसलिङ्गको लागि नचाहिने तत्वहरू नमिसाईकन) यस्तो तत्व उत्पादन गर्न सकिन्छ जो १८ देखि २९ सेण्टिग्रेडको तापमानमा पहिलेको (मूल) लम्बाईको तीनगुणासम्म तन्काउँदा पनि नचुँडिने र पाँचमिनेट भित्रमा मूल लम्बाईको दोब्बरसम्म तन्काउँदा मूल लम्बाईको डेढगुणामा बढी नहुने लम्बाईमा खुम्चिन (फर्कन) आउँछ। यस्ता तत्वहरूमा सिसपोलि आइ-सोप्रिन (आइ. आर.) पोलिबुटाडिन (बी. आर.) पोलिक्लोरोबुटाडिन (सी. आर.) पोलिबुटाडिन स्टाइरिन (एस. बी. आर),पोलिक्लोरो बुटाडिन एक्रिलोनाइट्राइल (एन. सी. आर.), पोलि बुटाडिन एक्रिलो नाइट्राइल (एन. इ. आर.) र बुटिल रबर (आइ. आइ. आर.) पर्दछन्।

(ख) थायोप्लाष्टस (टी. एम) र

(ग) कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थका साथ मिसाएर वा कलमी (ग्राफिटङ्ग) गरेर अर्को रूप दिइएको प्राकृतिक रबर, डिपोलिमराइज्ड प्राकृतिक रबर, संतृप्त कृत्रिम उच्च पोलिमरहरूका साथ असंतृप्त कृत्रिम तत्वहरूको मिश्रण । तर यी सबै माथि उल्लेख भएका उत्पादनहरूले भल्कनाइजेशन, तन्काई (एलोङ्गेसन), र खुम्चाइ (रिकोभरी) सम्बन्धी माथि (क) मा उल्लेख गरिएका आवश्यकताको पूर्ति गरेको हुनुपर्दछ ।

५. संकेत नं.४० . ०१ र ४० . ०२ तलका कुरामा लागू हुँदैनन्,

(क) प्राकृतिक वा कृत्रिम रबर लेटेक्स (प्रिभल्कनाइज्ड रबर लेटेक्स समेत) लाई भल्कनाइजिङ्ग तत्व (साधन) वा एक्सिलेरेटर (गति प्रदान गर्ने), फिलर (भर्ने) वा रिइनफोर्सिङ्ग तत्व (परिपुष्ट गर्ने साधन), प्लास्टिसाइजर (डाल्न हुने, नहुने या लचिलो बनाउने), रङ्गाउने वस्तु (चिह्नको लागि मात्र मिसाइएको रङ्गाउने पदार्थहरू बाहेक) वा अरू कुनै तत्वहरूका साथ मिश्रण गरिएको तर, साधारणरूपले मात्र स्टेबिलाइज (स्थिरीकृत) गरिएको वा कन्सेन्ट्रेटेड (ठोस पारिएको) लेटेक्स र थर्मोसिन्सिटिभ र एलेक्ट्रो-पोजिटिभ लेटेक्सलाई संकेत नं. ४० . ०१ वा ४० . ०२ मा जुनमा उपयुक्त हुन्छ वर्गीकरण गरिनेछ।

(ख) जम्नुभन्दा पहिले (खनिज तेल मिसाइएको वा नमिसाइएको) कार्बन कालो (रंग) मिश्रित वा (खनिज तेल भएको वा नभएको) सिलिका मिश्रित रबर वा जमेपछि कुनै पनि तत्व मिसाइएको रबर।

१०८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(ग) यस परिच्छेदको द्रष्टव्य १ मा निर्दिष्ट कुनै पनि उत्पादनको मिश्रण, कुनै अन्य तत्व मिलाइएको वा नमिलाइएको ।

६. भल्कनाइज गरिएको रबरको धागो जत्रोसुकै भए पनि, जसको चौडाई वा मोटाई ५ मिलिमिटरभन्दा बढी छ भने त्यसलाई संकेत नं. ४०.०८ अन्तर्गतको पाटा, छड वा पार्श्व-आकार सरह वर्गीकरण गरिनेछ ।

७. संकेत नं. ४०.१० भित्र ट्रान्समिशन (एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा पठाउने), कन्भेयर (ओसार्ने) वा एलिभेटर (माथि उचाल्ने) को बेल्टहरू (फित्ता वा पेटी) अथवा भित्र रबर भरिएको वा बाहिर रबर लेपिएको कपडाको धागो वा डोरीबाट बनेको वा भित्र रबर भरिएको, बाहिर लेप गरिएको रबरले ढाकिएको वा रबरले तह-तह पारी बनाइएको कपडाको बेल्टहरू (फित्ता वा पेटी) लाई समावेश भएको मात्र पर्दछ ।

८. संकेत नं. ४०.०६ को तात्पर्यको लागि प्रिभल्कनाइज्ड (भल्कनाइज गर्नुभन्दा पहिलेको) रबर लेटेक्स (दूध वा जराको बुँधिलो पदार्थ) लाई अनभल्कनाइज्ड (भल्कनाइज नगरिएको) रबर लेटेक्स मात्र पर्दछ ।

संकेत नं. ४०.०७ देखि ४०.१४ सम्मको तात्पर्यको लागि बलाटा, गट्टा-पर्चा र यस्तै प्राकृतिक चोपहरू र तेलबाट निकालिएको फ्याटिक्स वा यस्तै पुनरुद्धार गरिएका पदार्थहरूलाई भल्कनाइज गरेको भए वा नभएमा पनि भल्कनाइज गरिएको रबर मात्र पर्दछ ।

९. संकेत नं. ४०.०५, ४०.०८ र ४०.१५ मा, "प्लेट" (पाता), "सीट" (चादर) र "स्ट्रिप" (पाटा) भन्ने उक्तिले छापिएको वा नछापिएको वा अन्य अरू किसिमको सतही-काम गरिएको तर कुनै आकारमा नकाटिएको वा अन्य किसिमबाट नबनाइएको र तिनबाट आयताकारमा मात्र काटिएका र अरू बढी केही नगरिएका पाता, चादर र पाटा (स्ट्रिप) लाई पनि जनाउँछ।

संकेत नं ४०.०८ मा "छड" (रड) र "पार्श्व आकार" (प्रोफाइल शेप) भन्ने उक्ति र शीर्षक नं. ४०.१५ मा "छड", "पार्श्व आकार" र "नली" भन्ने उक्तिले यस्ता उत्पादनहरूलाई जनाउँछ चाहे ती लम्बाइमा काटिएका हुन् वा नहुन् वा सतही काम गरिएका हुन् वा नहुन्, तर ती अरू किसिमबाट बनाइएका हुनु हुँदैन ।

१. काँचो रबर

४०.०१ प्राकृतिक तरल (लेटेक्स) रबर, कृत्रिम तरल रबर मिसिएको वा नमिसिएको;

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	भल्कनाइज गर्नु अगाडिको प्राकृतिक तरल रबर; प्राकृतिक रबर; बालाता, गट्टा-पर्चा र यस्तै प्राकृतिक गोंदहरू :				
	(क) प्राकृतिक तरल रबर, कृत्रिम तरल रबर मिसिएको वा नमिसिएको, भल्कनाइज गर्नु अगाडिको प्राकृतिक तरल रबर	१.५	१.५	१%	माफी
	(ख) तरल रबर बाहेक अरू प्राकृतिक रबर	१.५	१.५	१%	माफी
	(ग) अन्य	१.५	१.५	१%	माफी
४०.०२	कृत्रिम तरल रबर, भल्कनाइज गर्नु अगाडिको कृत्रिम तरल रबर, कृत्रिम रबर, तेलबाट निकेको कृत्रिम रबर (फ्याक्टीस) :				
	(क) पोलीबुटाडिन-स्टाइरेन तरल प्री-भल्कनाइज गरेको वा नगरेको	१.५	१.५	१%	माफी
	(ख) प्रीभल्कनाइज गरेको वा नगरेको अन्य कृत्रिम तरल रबर	१.५	१.५	१%	माफी
	(ग) पोलिबुटाडिन्स (बी. आर.)	१.५	१.५	१%	माफी
	(घ) पोलीक्लोरो बुटाडिन्स (सी. आर.)	१.५	१.५	१%	माफी
	(ङ) पोलीबुटाडिन्स-स्टाइरेन (सी. आर.)	१.५	१.५	१%	माफी
	(च) बुटाएल रबर (आई. आई. आर.)	१.५	१.५	१%	माफी
	(छ) अरू कृत्रिम रबर, तेलबाट झिकेको (फ्याक्टीस) कृत्रिम	१.५	१.५	१%	माफी
४०.०३	रिक्लेम्ड रबर (पुनर्निर्मित)	१.५	१.५	१%	माफी
४०.०४	कडा नगरेको रबरको अवशेष र टुक्रा टुक्री (स्क्रारिंग), स्क्र्याप, डालटुक्को कामको लागि मात्रकाममा लाग्ने, कडा नगरेको रबरको स्क्र्याप र अवशेषबाट निकालिएको पाउडर	६%	६%	५%	माफी

२—अनभल्कनाइज्ड रबर (गन्धक हालेर कडा नबनाएको)

४०.०५	भल्कनाइज नगरेको कृत्रिम वा प्राकृतिक रबरको पाता, चादर, स्ट्रीप, संकेत नं. ४०.०१ वा ४०.०२ को स्मोकड चादर र				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

१	२	३	४	५	६
	क्रेप चादर बाहेक) भल्कनाइज नगरेको प्राकृतिक रबर वा कृत्रिम रबर मिश्रण गरी भल्कनाइजेशनको लागि तयार भएका दाना, भल्कनाइज नगरेको प्राकृतिक वा कृत्रिम रबर जम्नुभन्दा पहिले वा पछाडि कारबोन कालो (खनिज तेल भएको वा नभएको) वा सिलिका (खनिज तेल भएको वा नभएको) मिसाएको "मास्टर ब्याच" जस्तै किसिमको जुनसुकै रूपमा भए पनि	६%	६%	६%	माफी
४०.०६	भल्कनाइज नगरेको प्राकृतिक वा कृत्रिम रबर, तरल रबर समेत कुनै किसिमको आकार वा अवस्थाको जस्तै छड, टयुब र प्रोफाइल-सेप, घोल र डिस्पर्सन, भल्कनाइज नगरेको प्राकृतिक वा कृत्रिम रबरको सामान जस्तै कपडाको कोट गरेको वा जडेको धागो, रिंग र डिस्क (चक्का) :				
	(१) सरेस (टांस्ने कुरा)	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	६%	६%	६%	माफी
	३--कडा नपारिएको भल्कनाइज गरेको रबरबाट बनेका सामान				
४०.०७	भल्कनाइज्ड रबर धागो र डोरी (भल्कनाइज रबर जडेको वा नजडेको, कपडाको धागो वा कपडाले मोरेको वा नमोरेको)	२०%	१६%	१७%	माफी
४०.०८	कडा नगरेको भल्कनाइज्ड रबरको पाता, चादर, स्ट्रिप, छड र प्रोफाइल सेप :				
	(१) फोम वा स्पन्ज रबरको	५८%	५५%	१७%	माफी
	(२) जोर्नी (ज्वाइण्ट) निर्माण गर्न बनेको	६%	६%	६%	माफी
	(३) अन्य	२६%	२५%	१७%	माफी
४०.०९	कडा नगरेको भल्कनाइज्ड रबरको पाइपिंग र टयूबिंग	२३%	२२%	१७%	माफी

१९०

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
४०.१०	भल्कनाइज्ड रबरको ट्रान्समिशन, कन्भेयर वा इलाभेटरको लोता वा लोता बनाउने सामान	२३%	२२%	१७%	माफी
४०.११	रबर टायर, टायर फेरा फेर्न हुने टायरको भुइ छुने भाग (ट्रिड) भित्रि टयूब र टायर फ्लाम्पसहरू, सबै किसिमको पांग्राको निमित्त:				
	(क) सामान्यतया मोटर कारमा प्रयोग हुने नयाँ हवादार टायर	५३%	५०%	४०%	माफी
	(ख) सामान्यतया बस र लरीमा प्रयोग हुने नयाँ हवादार टायर	५३%	५०%	४०%	माफी
	(ग) सामान्यतया हवाईजहाजमा प्रयोग हुने नयाँ हवादार टायर	६८%	६५%	४०%	माफी
	(घ) सामान्यतया मोटर साइकल, स्कुटर समेत र साइकलमा प्रयोग हुने हवादार टायरहरू :				
	(१) मोटर साइकलको	५३%	५०%	४०%	माफी
	(२) साइकलको र रिक्साको	१%	१%	१%	माफी
	(ङ) भित्री टयूब :				
	(१) कृषिको ट्र्याक्टरको	११%	१०%	१०%	माफी
	(२) अन्य सवारीको	५३%	५०%	४०%	माफी
	(३) पशुले तान्ने गाडीको	१%	१%	१%	माफी
	(४) साइकिलको र रिक्साको	१%	१%	१%	माफी
	(५) अन्य	५३%	५०%	४०%	माफी
	(च) अन्य नयाँ पैताला हालेको (रिट्रिडेड) टायर :				
	(१) कृषि ट्र्याक्टरको	११%	१०%	१०%	माफी
	(२) अरू साधनको	२१%	२०%	१७%	माफी
	(३) अन्य	६८%	६५%	४०%	माफी
४०.१२	कडा रबरको उपकरण भएको वा नभएको, कडा नगरेको भल्कनाइज्ड रबरको स्वास्थ्य विज्ञान सम्बन्धी र औषधी उत्पादन सम्बन्धी				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	सामान (दूधदानीको मुण्टो समेत) :				
	(१) तातो पानी ब्याग र बरफ ब्याग	१५%	१४%	१३%	माफी
	(२) औषधि सम्बन्धी उपकरण	१%	१%	१%	माफी
	(३) केटाकेटीको निमित्त दूधदानी र दूधदानीको मुण्टो	माफी	माफी	माफी	माफी
	(४) अन्य	२०%	१६%	१७%	माफी
४०.१३	कडा नगरेको भल्कनाइज्ड रबरको सबै कामको लागि बनेको लुगाफाटोको सहायक वस्तुहरू (पञ्जासमेत) र पोशाकको निमित्त तयार भएका सामानहरू :				
	(१) कमर पेटी	२१%	२०%	१५%	माफी
	(२) अन्य	३२%	३०%	३०%	माफी
४०.१४	कडा नगरेको भल्कनाइज्ड रबरको अन्य सामानहरू :				
	(१) रबर बैण्ड	१८१	१७२	१७%	माफी
	थप	५%	५%		
	(२) मेट्ने (इरेजर)	६%	६%	५%	माफी
	(३) वासर	११%	११%	१०%	माफी
	(४) अन्य	२०%	१६%	१७%	माफी
	४–कडा रबर (इवोनाइट र भल्कनाइट) बाट बनेका सामानहरू				
४०.१५	कडा रबरको (इवोनाइट र भल्कनाइट) को ढिका पाता, चादर, स्ट्रिप, छड, प्रोफाइल सेप वा ट्यूब, टुक्री, टुक्रा अवशेष र धूलो .				
	(१) टुक्राटुक्री, अवशेष र धूलो	६%	६%	५%	माफी
	(२) अन्य	२६%	२५%	१७%	माफी
४०.१६	कडा रबरबाट बनेका सामान (इवोनाइट र भल्कनाइट)	२०%	१६%	१७%	माफी

१०२

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

परिच्छेद– ८

कांचो छाला, तयारी छाला र भुवादार छाला र त्यसबाट बनेको सामान, घोडा हात्तीका काठी र होदा, सफरका सामान, हाते झोला र त्यस्तै प्रकारका सामानहरु हाल्ने भांडो, रेशमको किराको बाहेक अन्य जीव-जन्तुको आन्द्राभुंडीबाट बनेको सामान

भाग ४१

भुवादार बाहेकको कांचो छाला र तयारी छाला

द्रष्टव्य:– (१) निम्नलिखित कुरा यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्,

(क) संकेत नं. ०५.०५ वा ०५.१५ भित्र पर्ने कांचो छालाका टुक्राटुक्री वा त्यस्तै छालाको अवशेष,

(ख) संकेत नं. ०५.०७ वा ६७.०१ भित्र पर्ने भुवा (डाउन) वा प्वांख चराको वा चराको छालाको भाग, वा

(ग) भुत्ला सहितको छाला, कांचो, प्रशोधित (टयाण्ड वा ड्रेस्ड) (भाग ४३ को) तर चौपाया (भैंसी समेत), अश्व सदृश जनावर, भेंडा र भेंडाको पाठा, (पर्सियन, अफ्गाखान, काराकुल त्यस्तै भेंडाको पाठा भारतीय, तिब्बेतीयन भेंडाको पाठा बाहेक) बाख्रा र बाख्राका पाठा (यमनी, मंगोलियन र तिब्बेतियन बाख्रा र पाठाको बाहेक), सुंगुर शीत प्रदेशको मृग, अमेरिकन सुंगुर, सांवर, रातो मृग आंखा हुने हरिण, जरायो, रोबक (एक प्रकारको मृग वा कुकुर) को रौं सहितको छालालाई संकेत नं. ४१.०१ मा वर्गिकरण गरिनेछ।

(२) यो दरबन्दी भरीमा प्रकट गरिएको कम्पोजिशन लेदर (मिश्रित छाला) भन्ने वाक्य संकेत नं. ४१.१० सम्बन्धी पदार्थको किसिमकोलागि मात्र प्रयोग गरिनेछ।

१	२	३	४	५	६
४१.०१	कांचो छाला (ताजा, नुन लगाएको सुकाएको नसड्ने गरी राखेको वा चुन लगाएको)				
	छुटयाइएको वा नछुटयाईएको ऊन सहितको भेडाको छाला;				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२		३	४	५	६
	(क) चौपाया (गाई भैंसी) वा अश्व सदृश जनावरको छाला, वाछाको छाला बाहेक	प्रत्येक	०.६६	०.६३	०.५५	७.५०
	(ख) वाछाको छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	७.५०
	(ग) बाख्रा र पाठाको छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	४
	(घ) भुत्ला सहितको भेडा र ऐजनका पाठाका छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	४
	(ङ) भुत्ला विनाको भेंडा र ऐ का पाठा-पाठीका छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	४
	(च) अन्यः					
	(१) छेपारो र धामन सांपको छाला	प्रत्येक	०.६६	०.६३	०.५५	१।७५
	(२) अरू जातको सांपको छाला	प्रत्येक	०.५९	०.५६	०.५०	१।५०
	(३) सुंगुरको छाला	प्रत्येक	३.९४	३.७५	३.३०	६
	(४) मृग, वराठ, झारल, नाहुर, कस्तुरी मृग, जरायो-सावर, चित्तलको छाला	प्रत्येक	३.९४	३.७५	३.३०	१५.
	(५) अन्य		६.५६	६.२५	५.५०	३.
४१.०२	चौपाया (गाई भैंसी) को तयारी छाला र अश्व सदृशको तयारी छाला संकेत नं. ४१.०६ वा ४१.०८ मा पर्ने तयारी छाला बाहेक					
	(१) बाछा बाछीको तयारी छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४.	३.५०
	(२) अन्य तयारी छाला	प्रत्येक	०.६६	०.६३	०.५५	३.५०
४१.०३	संकेत नं. ४१.०६ वा ४१.०८ मा पर्ने बाहेकको भेंडा र भेंडाका पाठापाठीको तयारी छाला:					
	(१) वेट ब्लु क्रोम ट्याण्ड तयारी छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	१२%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२		३	४	५	६
	(२) क्रष्ट छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	३%
	(३) अन्य तयारी छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	१%
४१.०४	संकेत नं. ४१.०६ र ४१.०८ मा पर्ने बाहेकको खसी चाख्रा र ऐ का पाठापाठीको तयारी छालाः					
	(१) वेट ब्लु क्रोम ट्याण्ड तयारी छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	१२%
	(२) क्रष्ट छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	३%
	(३) अन्य छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	१%
४१.०५	संकेत नं. ४१.०६ र ४१.०८ मा पर्ने बाहेकको तयारी छाला					
	(१) सांवर, कस्तुरी मृग, चित्तल, जरायो नाहुरको तयारी छाला	प्रत्येक	३.६४	३.७५	३.३०	१५
	(२) छेपारो र धामन सर्पको तयारी छाला	प्रत्येक	०.६६	०.६३	०.५५	१।५०
	(३) सर्पको अन्य तयारी छाला	प्रत्येक	०.५९	०.५६	०.५०	१।३०
	(४) अन्य तयारी छाला	प्रत्येक	६.५६	६.२५	५.५०	३.
४१.०६	सावरको ड्रेस्ड तयारी छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	१.
(४१.०७)						
४१.०८	पेटेण्ट तयारी छाला र (टल्कने) इमिटेशन (ऐना जस्तो वाटर प्रूफ फिल्म जडेको) तयारी छाला; धातु जडेको छाला	प्रत्येक	०.५३	०.५०	०.४४	३.५०
४१.०९	तयारी छाला वा मिश्रित तयारी छाला वा चर्मपत्र-ड्रेस्डतयारी छालाको टुक्राटुक्री र अवशेष र तयारी छालाको सामान उत्पादन हुन अयोग्य तयारी छालाको धुलो, पाउडर र पिठो		७%	७%	५%	माफी
४१.१०	तयारी छाला वा तयारी छालाको रेशा, स्ल्याब चादर वा रोल्सको आधारमा बनेको मिश्रित तयारी छाला	प्रत्येक	३.६४	३.७५	३.३०	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग–४२

तयारी छालाबाट बनेका सामानहरू जस्तै काठिघोडाका र पशुसाज, सफरका सरसामान, झोला र यस्तै प्रकारकासामान राख्ने थैला; र रेशमको किराको बाहेक अरु जीव जन्तुको भुँडीबाट बनेका सामान।

द्रष्टव्य:–

१. निम्नलिखित कुराहरू यस भागमा पर्दैनन्:

(क) निजिव (स्टेरिल) चिरफार गर्ने कामको लागि सुकेको आन्द्रा, (क्याटगट) र त्यस्तै स्टेरिल चिरफारमा टाँका दिने धागो (नहर) जस्ता पदार्थ (संकेत नं. ३०.०५);

(ख) लुगा फाटो र पोशाकसंग सम्बन्धित (पञ्जा बाहेक) को तयारी सामान, भुवादार छाला जडेको वा कृत्रिम भुवा वा त्यसमा भुवादार छाला वा कृत्रिम भुवा बाहिरपट्टि जडेको, केवल बट्टा हालेको बाहेक (संकेत नं. ४३.०३ वा ४३.०४);

(ग) परिच्छेद ११ को डोरी वा जाली झोला;

(घ) भाग ६४ मा पर्ने सामानहरू;

(ङ) भाग ६५ मा पर्ने शीरपोस र त्यसका पार्टपुर्जा;

(च) संकेत नं. ६६.०२ का चाबुक, चढाइका सामान वा त्यस्तै अन्य सामान;

(छ) डोरी, ढोलको लागि चाहिने छाला र त्यस्तै संगीत वाद्य उपकरण र त्यसका अरु पार्टपुर्जा (संकेत नं. ९२.१०);

(ज) फर्निचर वा त्यसका पार्टपुर्जा (भाग ९४);

(झ) भाग ९७ मा पर्ने सामान जस्तै खेलकूदका सामान, खेलौना त्यसको लागि चाहिने सामान, वा

(ञ) भाग ७१ वा संकेत नं. ९८.०१ मा पर्ने टाँक, कलर, नारीको पट्टी, प्रेस-फासनर, स्न्याप-फासनर र प्रेस कलर समेत, र ब्लाँक र यस्तो सामानका पार्टपुर्जा।

२. संकेत नं. ४२.०३ को प्रयोजनको लागि "लुगाफाटो र पोशाकमा सहायक सामान" भनी उल्लेख गरिएको वाक्यले पञ्जा (खेलकूदको पंजा समेत) पल्ला र अन्य सुरक्षाको निमित्त बनाइएका कपडा, टाँस्ने पट्टि, पेटी, काँधको कार्तुस पेटी र नारी पेटी (घडीको बाहुण्ड समेत) लाई समेत सामान रुपमा लिन सकिन्छ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
४२.०१	सबै प्रकारका पशुको लागि काठी वा पशुको साजको सामान (जस्तै काठी, हौदा, (पशुको साज) कलर, जुवा, (ट्रेसेस) घुडादानी र बुट)	७%	७%	५%	माफी
४२.०२	भ्रमणका सामान (जस्तै कन्तुर, सुटकेश, टोप राख्ने बाकस, भ्रमणको निमित्त झोला र रूकस्याक (दुबै काँधमा डोरी वा फित्ताले पेर्ने गरी पिठ्युमा बोक्ने झोला) किनमेल गर्ने झोला, हाते झोला, किताब राख्ने झोला, ब्रिफकेश, झोला, पर्स, श्रृङ्गारको बाकस, औजार–बक्स, सुर्तीको बट्टा, म्यान, बट्टा बाकस (जस्तै हात हतियार, वाद्य संगीत यन्त्र, दूरबीन, गरगहना बोतल, कलर, जुत्ता, बुरुस) र यस्तै तयारी छालाको वा मिश्रित तयारी छालाको वा भल्कनाइज्ड रेशाको वा कृत्रिम प्लाष्टिक चादरको, पेपर बोर्डको वा कपडाबाट बनेको सामान हाल्ने भाँडा:–				
	(क) हातेझोला	१४%	१३%	११%	माफी
	(ख) भ्रमणका सामान र श्रृङ्गार बक्स:				
	(१) श्रृङ्गार बक्स	८४%	८०%	१०%	माफी
	(२) तयारी छालाको सुटकेश, भ्रमण ब्याग्स्	१४%	१३%	११%	माफी
	(३) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
	(ग) स्कूल ब्याग र ब्रिफकेश:				
	(१) स्कूल ब्याग	१४%	१३%	११%	माफी
	(२) ब्रिफकेश	१४%	१३%	११%	माफी
	(घ) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
४२.०३	तयारी छाला वा मिश्रित तैयारी छालाबाट बनेको लुगाफाटो र पोशाकको सहायक				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	सामानहरू:–				
	(१) घडीको ब्याण्ड	२६%	२५%	२०%	माफी
	(२) कमर पेटी	२१%	२०%	१५%	"
	(३) अन्य	६३%	६०%	३५%	"
४२.०४	मेशीन कल वा मेशीनकलको उपकरणमा प्रयोग हुने तयारी छालाको वा मिश्रित तयारी छालाका सामानहरू	१%	१%	१%	"
४२.०५	मिश्रित तयारी छाला वा तयारी छालाका अन्य सामानहरू	७%	७%	५%	माफी
४२.०६	गट (भूँडी) (रेशमको किराको बाहेक) बाट बनेको सामान, सुनारको काममा आउने छालाबाट बनेको सामान, ब्लाडर-बाट बनेको सामान वा नसाबाट बनेको सामान	७%	७%	५%	"

भाग–४३

भुवादार छाला, कृत्रिम भुवा र तिनबाट बनेका सामान

द्रष्टव्य:–

१. यो दरबन्दी भनीमा भुवादार छाला भन्नाले (संकेत नं. ४३.०१ को काँचो भुवादारी छाला बाहेक) भुल्ला सहितको प्रशोधित वा ड्रेस्ड गरेको सबै जनावरको काँचो छाला सम्झनु पर्दछ ।

२. निम्नलिखित कुरा यो भागमा पर्दैनन्:–

(क) संकेत नं. ०५.०७ वा ६७.०१ अन्तर्गत पर्ने चराचुरुङ्गीको छालाको वा त्यसको टुक्रा, प्वाँख वा भुवा सहितको छाला;

(ख) भाग ४१ मा उल्लेखित रौं सहितको काँचो छाला; (साथै भाग ४१ को द्रष्टव्य १को (ग) हेर्नु)

(ग) तयारी छाला वा भुवादार छालाको वा कृत्रिम भुवादार तयारी छालाको पंजा (संकेत नं. ४२.०३);

(घ) भाग ६४ मा पर्ने सामानहरू;

(ङ) शिरपोस वा त्यसको सामान भाग ६५ मा पर्ने; वा

(च) भाग ६७ मा पर्ने सामान जस्तै खेलौना र खेलकूदका आवश्यक सामानहरू;

अधिकारीकृत मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

३. संकेत नं. ४३.०२ को तात्पर्यको लागि "पाता, क्रस र त्यस्तै रुप" भन्नाले (बिग्रेका छाला बाहेक) भुवादार छाला वा त्यसको केही अंशलाई अन्य सामग्री नमिसाईकनै आयाताकार वा समलम्ब चतुर्भुजाकार वा क्रसको आकारमा सिएको भन्ने बुझ्नु पर्दछ । तुरुन्त प्रयोग हुन सक्ने (वा प्रयोग गर्नको लागि काट्न मात्र बाँकी रहेको) र पोशाक वा पोशाकको भाग वा त्यसको सहायक सामानहरूको रुपमा एकसाथ सिइएको छाला वा छालाको भाग वा अन्य सामानहरू संकेत नं. ४३.०३ मा पर्दछन् ।

४. बाहिरी भागमा बुट्टा बनाउनको लागि बाहेक भित्रीको लागि प्रयोग भएको भुवादार छाला वा कृत्रिम भुवादार छाला प्रयोग भएको पोशाक वा पोशाकको सहायक पदार्थका सामान (द्रष्टव्य २ मा उल्लेख भएको बाहेक) संकेत नं. ४३.०३ वा ४३.०४ अन्तर्गत पर्दछ ।

५. यो शिरबन्दी भरी "कृत्रिम भुवा" भनी उल्लेख गरिएकोले बुन्ने काम गरी उत्पादन भएको नक्कली भुवादार छाला (संकेत नं. ५८.०४ अन्तर्गत पर्ने) बाहेक ऊन, रौं, अरु रेशा टाँसिएको वा सिइएको छाला, यसरी बुनेको कपडा वा अरु पदार्थलाई जनाउँछ ।

४३.०१	काँचो भुवादार छाला:				
	(क) मिन्कको (एउटा सानो पशुको) प्रत्येक	३.९४	३.७५	३.३०	१५%
	(ख) अन्य:				
	(१) अस्ट्राखान, काराकुल, ब्रोडटेल र पर्सियन ल्याव र अरु यस्तै पाठाहरू प्रत्येक	३.९४	३.७५	३.३०	१२%
	(२) अन्य प्रत्येक	३.९४	३.७५	३.३०	१५%
४३.०२	प्रशोधित र ड्रेस्ड भुवादार छाला, तयारी पाता क्रस र यस्तै रुपमा भएको भुवादार छाला समेत, भुवादार छालाको प्रशोधित वा ड्रेस गरिएको टुक्राटुक्री, टाउको, पुच्छर, पंजा र यस्तै चीज (नबुनेको मात्र)	१४%	१३%	११%	माफी
४३.०३	भुवादार छालाका सामान	३१%	३०%	२५%	"
४३.०४	कृत्रिम भुवा र त्यसबाट बनेको सामान:				
	(१) कृत्रिम भुवा	१४%	१३%	११%	"
	(२) कृत्रिम भुवाबाट बनेका सामान	३१%	३०%	२५%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

परिच्छेद–९

काठ र काठबाट बनेका सामान, काठको गोल, कर्क र कर्कबाट बनेका सामान, पराल, इस्पार्टो (एक प्रकारको घाँस) र अन्य बाटिने पदार्थबाट बनेको सामान, डोको, डालो बनाउने चोया र बेत बाँसको सामान ।

भाग–४४

काठ र काठबाट बनेका सामान, काठको गोल

द्रष्टव्य:–

१	२	३	४	५	६

१. यो भागमा निम्नलिखित कुराहरू पर्दैनन्:–

(क) सङ्केत नं. १२.०७ मा पर्ने मुख्यतया सुगन्धित वस्तु बनाउन प्रयोग हुने, औषधिमा प्रयो हुने वा कीटनाशक रूपमा प्रयोग हुने, च्याउमारा रूपमा प्रयोग हुने वा यस्तै कामका लागि प्रयोग हुने किसिमको काठ,

(ख) सङ्केत नं. १४.०५ मा पर्ने मुख्यतया रङ्गाउने र चर्म प्रशोधनको काममा आउने किसिमको काठ

(ग) तयारी कोइला (गोल) (सङ्केत नं. ३८.०२);

(घ) भाग ४६ मा पर्ने सामानहरू;

(ङ) भाग ६४ मा पर्ने पाउपोस र पार्टपूर्जा;

(च) भाग ६६ मा पर्ने सामान जस्तै छाता, लट्ठी र यिनीहरूका पार्टपूर्जा;

(छ) सङ्केत नं. ६८.०९ मा पर्ने सामानहरू;

(ज) सङ्केत नं. ७१.१६ मा पर्ने नक्कली गहना;

(झ) परिच्छेद १७ मा पर्ने सामान (जस्तै पाँग्रा बनाउने सामान);

(ञ) भाग ९१ मा पर्ने सामान जस्तै दिवाल घडी र दिवाल घडीको बट्टा;

(ट) भाग ९२ मा पर्ने बाद्य सामाग्री वा त्यसको पार्टपूर्जा;

(ठ) सङ्केत नं. ९३.०६ मा पर्ने बन्दूक, पिस्तौल जस्ता हातहतियारका पार्टपूर्जा;

अधिकारप्राप्त मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६

(ङ) भाग ९४ मा पर्ने फर्निचर र त्यसको पार्टपुर्जा;

(छ) भाग ९७ मा पर्ने वस्तुहरू जस्तै खेलौना, खेलकूदका आवश्यक सामान, वा

(ण) धुम्रपानको पाइप वा त्यस्तै सामान वा त्यसको पार्ट पूर्जा, टाँक, सिसाकलम र भाग ९८ मा पर्ने अन्य सामान ।

२. यस भागमा "उन्नत काठ" भन्ने उक्तिले रासायनिक वा भौतिक प्रक्रिया गरिएको (तह तह मिलाएर राखिएकोमा तहलाई जोड्ने वा गाँस्ने काम वा त्यस्तो जोडलाई राम्ररी अडचाउन गरिने प्रक्रिया) जसले गर्दा काठको घनत्व (खँदिलोपन) वा कडापनमा वृद्धि हुनुका साथसाथै रासायनिक वा वैद्युतिक-कारणको असरलाई विरोध गर्ने शक्ति वा विकसित यान्त्रिक शक्ति भएको काठलाई बुझ्नु पर्दछ ।

३. सङ्केत नं. ४४.१९ देखि ४४.२८ सम्मको बोर्ड बनाउने रेशा, प्लाईउड, सेलुलर उड, उन्नत काठ वा पुनर्निर्मित काठलाई तिनीहरूको सम्बन्धित सङ्केतमा समावेश गरिन्छ ।

४. धातुको ब्लेड, धार, सतह वा अन्य काम गर्ने भाग भएका औजारहरूलाई सङ्केत नं. ४४.२५ ले समावेश गर्दैन ।

४४.०१	बाल्ने दाउरा, मुढा, ठुन्का, हाङ्गा बिङ्गा वा दाउराको मुढा, चोइटा, चोइटी र काठको धुलो समेत:				
	(क) बाल्ने दाउरा, मुढा, ठुन्का, हाङ्गा बिङ्गा र मुढा	माफी	माफी	माफी	२
	(ख) काठको खैर फालेको पदार्थ र काठको धुलो समेत	"	"	"	२.००
४४.०२	काठ कोइला (चाका र डल्ला समेत) डल्लो गरेको वा नगरेको	"	"	"	१%
४४.०३	खस्रो काठ (बोक्रा ताछेको वा नताछेको:				
	(क) गुभो भएको काठ	"	"	"	५०%
	(ख) चीर देवदार सल्लो जातका चिरान गर्ने र पातलो बोक्रा भएका काठ	"	"	"	५०%
	(ग) चिर देवदार र सल्लो जातका बाहेक अरू जातका चिरान गर्ने र पातलो बोक्रा भएका काठ	"	"	"	५०%
	(घ) अन्य (बल्लाबल्ली समेत)	"	"	"	५०%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
४४.०४	चारपाटे वा अर्ध चारपाटे तर त्यो भन्दा बढी नबनेको:				
	(क) चीर देवदार र सल्लो जातको	माफी	माफी	माफी	२०%
	(ख) अन्य	"	"	"	२०%
४४.०५	लम्बाईमा चिरेको, ताछेको वा खुर्केको अन्य केही नगरेको मोटाईमा "५ मि. मि. भन्दा बढी नहुने काठ:				
	(क) चीर देवदार र सल्लो जातका	"	"	"	२०%
	(ख) अन्य	"	"	"	२०%
(४४.०६)					
४४.०७	काठको, रेल, र ट्रामका स्लीपर (पटरी) हरु	१४%	१२%	११%	१०%
(४४.०८)					
४४.०९	पाँग्रामा प्रयोग हुने काठ, काठको चिरेको खाँबा, चोचा, बला, तिखारेको तर लम्बाईमा नचिरेको; टुक्रा काठ, ड्राउन काठ (बंग्याएको) गुभोदार काठको टुक्रा वा छस्का, कुनै तरल पदार्थ छान्ने वा भिनेगार उत्पादनको कामको निमित्त चिल्लो पारेको काठ, चोइटा, काठको छड्की, खस्रो गरी काँट छाँट गरेको तर दोब्राएको, नबंग्याएको वा अरुथोक नबनाएको टेक्ने लट्ठी, छाताको डण्डी औजारको डण्डी वा यस्तै सामान बन्न सक्ने काठ:				
	(क) गुभोदार काठको टुक्रा टुक्री वा छेस्का छेस्की	१४%	१२%	११%	माफी
	(ख) अन्य	१४%	१२%	११%	माफी
(४४.१०)					
४४.११	काठको रेशा बनाउने पल्याक वा अन्य वनस्पति पदार्थ प्राकृतिक वा कृत्रिम चोपबाट जोडिएको वा अन्य यस्तै पदार्थद्वारा				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	जोडिएको वा नजोडिएको:				
	(क) खँदिलो रेशा बनाउने काठको बोर्ड (हार्डबोर्ड)	१८%	१७%	६%	माफी
	(ख) अन्य	१८%	१७%	६%	माफी
४४.१२	काठको ऊन र काठको पिठो:				
	(१) काठको ऊन	१५%	१४%	११%	माफी
	(२) काठको पिठो	माफी	माफी	माफी	२.००
४४.१३	रण्डालगाएको, खोल्सापारी काटेको (टङ्ग ग्रुम्ड) दाँती पारी काटेको (रिबेटेड) सलामी वा ढलुवापारी काटेको, जोर्नी, माझको जोर्नी, बाटुलो पारी काटेको वा माझमा लाउने बाटुलो गरी काटेको वा यस्तै प्रकारको काठ (चौकोसका सामान घर बनाउने काठका सामान, पारक्वेटको निमित्त बरासी (फिजेज) वा नबनाएको फ्लोरिङ्गको काठहरू):				
	(क) सल्लो जातिको	१४%	१३%	११%	८%
	(ख) अन्य	१४%	१३%	११%	८%
४४.१४	लम्बाईमा चिरेको, ताछेको वा खुर्केको तर अन्य केही नगरिएको ५ मि. मि. भन्दा बढी बाक्लो हुने गरी नबनाएको काठ (चिल्लो पारिएको काठको पातलो फ्लेक (भेनिस्टा), प्लाइउडको लागि फ्लेक ५ मि. मि. भन्दा बढी बाक्लो नभएको)	२७%	२५%	१०%	माफी
४४.१५	प्लाइउड, ब्लक बोर्ड, पत्र-पत्र पारी बनाएको (लेमिनबोर्ड) ब्याटेनबोर्ड र यस्तै पत्र-पत्र पारी बनाएको काठको उत्पादन; पातलो चिल्लो काठको चादर मडेको काठको फ्लाक, पाता जडेको काठ, मार्क्वेट्री (रङ्गीन काठहरू जडेको सजावटको सामान):				

३२३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) काठको पाता मात्र पूर्ण रूपमा भएको प्लाइउड,				
	(१) प्लाइउड चिया प्याक गर्ने	२६%	२५%	१५%	माफी
	(२) अन्य	२८.५%	२७.५%	६%	माफी
	(ख) ब्लाकबोर्ड, लेमिनबोर्ड, ब्याटेनबोर्ड र यस्तै पत्र पत्र पारी बनाएको काठको उत्पादन	१४%	१३%	११%	माफी
	(ग) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
४४.१६	कोषीय (सेल्युर) काठको फल्याक धातुले मोरेको वा नमोरेको	१४%	१३%	११%	माफी
४४.१७	"उन्नत" काठको पाता, ठुन्को वा यस्तै	१४%	१३%	११%	माफी
४४.१८	पुनर्निमित काठ, चिल्लो पारी बनाएको काठ (रण्डा लगाउँदा निस्कने काठका पातला टुकाहरू) काठको टुक्रा, काठको धुलो वा पीठो वा अरू काठमय अवशेष वस्तुको सङ्कलन प्राकृतिक वा कृत्रिम चोप वा अरू प्रांगारिक तत्वले जोडिएको पाता, ठुन्का वा यस्तै सामान	१४%	१३%	११%	माफी
४४.१९	काठका दाना, काठबाट ढालेको तखता, कोठाको भित्ताको तल चारैतिर रहने काठको फलाक (स्कटिङ्ग र अरू ढालेको काठहरू)	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२०	काठका तस्वीरका फ्रेम, फोटोग्राफ फ्रेम, ऐनाको फ्रेम र यस्तै सामान	१५%	१४%	११%	माफी
४४.२१	विशुद्ध काठका प्याक गर्ने बाकसहरू बट्टाहरू क्रेट ड्रम, यस्तै प्याक गर्ने सामान	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२२	काठ र प्वाल परेको काठको पिपा, नली, ब्यारेल, टंकी, बाल्टी र अन्य यस्तै काठका भाँडा र अन्य त्यसको पार्ट पूर्जा	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२३	कार्पेण्टरी (दलीन जस्ता सामान) र ज्वाइनरी (झ्याल ढोका जस्ता सामान)				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(अलग्गै उत्पादन गरिएका बनाइएका भाडा र पार्केटिङ्ग तख्ता समेत)	१४%	१३%	११%	८%
४४.२४	काठको घरेलु भाँडा कुँडा	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२५	काठका औजार: औजारको मुख्य अङ्ग, औजारको बिंड, ब्रुसको काठ र बिंड, जुत्ताको साँचो, जुत्ताको आकारको कुर्नेकाठ (जुत्ता तन्काउनको लागि)	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२६	उल्टो पट्टीको काठको चक्का (स्पूल) धागो बाँध्ने काठ वा बबिन, र कोप सिउने धागोको काठको रिल				
	(१) कपडा फ्याक्ट्रीको चक्का (स्पुल)	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२७	काठको सामान पानस, टेबुल ल्याम्प, अन्य बिजुली बत्तीमा प्रयोग भएका काठका सामान, फर्निचरका सामानहरू (भाग ९४ मा पर्ने बाहेक) कास्केट, चुरोटको बट्टा, किस्ती, फलफूलको बाउल, गर गहना र अन्य, काठका रोचक (फ्यान्सी) सामान, कटलरी (चियाका भाँडा) का डिब्बा, ड्राइंग औजारको डिब्बा वा सितारको डिब्बा र यस्तै काठका सामानहरू, व्यक्तिगत प्रयोग वा शरीरमा धारण गर्न हुने जस्तै सिंगार पटारका र खल्तीमा वा हाते झोलामा बोकी हिंड्न हुने खालका वा काठका सामान र यिनका पार्टपुर्जाहरू:-				८
	(१) बत्तीमा प्रयोग हुने काठका सामान	१६%	१५%	५%	माफी
	(२) फर्निचरका सामान	६२%	६०%	५५%	माफी
	(३) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
४४.२८	काठका अन्य सामान:				
	(१) दाँत कोट्याउने सिन्का	१५%	१४%	११%	माफी

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) कन्तुर	१४%	१३%	११%	माफी
	(३) कोट झुण्ड्याउने ह्याङ्गर	४३%	४२%	३६%	माफी
	(४) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी

भाग–४५

कर्क र कर्कबाट बनेको सामान

द्रष्टव्य:–

१. निम्नलिखित कुराहरू यस भागमा पर्दैनन्:–

(क) भाग ६४ मा पर्ने जुत्ता र जुत्ताका पार्टपूर्जा;

(ख) भाग ६५ मा पर्ने शिरपोस र त्यसका पार्टपूर्जा;

(ग) भाग ९७ का सामानहरू (जस्तै खेलौना र खेलकूदका आवश्यक सामान)।

२. अलि अलि ४ पाटे पारेको प्राकृतिक कर्क वा बाहिरको बोक्रा मात्र झिकेको कर्क संकेत नं. ४५.०२ मा पर्दछ नकि संकेत नं. ४५.०१ मा।

४५.०१	प्राकृतिक कर्क, नबनेको पिल्सेको, दाना पारेको वा दाना, कर्कको अवशेष	१%	१%	१%	माफी
४५.०२	प्राकृतिक कर्कको ढीका (ब्लक) लामो दलीन (स्ट्रिप) पाता (घनाकार) (क्यूब) वा चारपाटे फ्ल्याक बिर्को वा बन्द गर्ने सामान बनाउने हिसाबले काटेको	१%	१%	१%	माफी
४५.०३	प्राकृतिक कर्कबाट बनेका सामान	६%	६%	५%	माफी
४५.०४	जमाएको (एग्लोमोरेटेड) कर्क (जमाउने तत्व मिलाएको वा नमिलाएको) र जमाएको कर्कबाट बनेका सामान	६%	६%	५%	माफी

भाग–४६

पराल, डोरी बाट्ने एक प्रकारको खर (इस्पार्टो), बेत, बाँसको डोको, डालो बनाउने चोया र त्यसबाट बनेका सामान

द्रष्टव्य:–

१. "बाटिने वा बुनिने पदार्थ" वा चोया (प्लेटिंग मेटेरियल) भन्ने शब्दले पराल, बाँस, बेत, नरकट, निगालो, काठका केस्रा, वनस्पति पदार्थका केस्रा वा पाट,

१	२	३	४	५	६

रेशा वा बोक्रा, नबुनेको कपडा, कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको केस्रा, मोनोफिल र त्यसतको केस्रा (तर छाला, मिश्रित छाला, छालाका टुक्राका केस्रा, मानिसको रौं, चोयाको अगर, ऊन वा कपासको धागो वा भाग ५१ मा पर्ने मोनोफिल बाहेक) सम्झनु पर्दछ ।

२. यो भागमा निम्नलिखित कुराहरू पर्दैनन्:–

(क) बाटेको डोरी, त्यान्द्रो डोरी वा तार बाटिएको डोरी वा नबाटिएको संकेत नं. ५६.०४ मा पर्ने;

(ख) जुत्ता वा टोपी वा त्यसका पार्टपूर्जा संकेत नं. ६४ वा ६५ मा पर्ने;

(ग) चोयाको गाडी र गाडीको बडी संकेत नं. ८७ मा पर्ने;

(घ) चोयाको फर्निचर र त्यसको पार्टपूर्जा (भाग ९४);

३. संकेत नं. ४६.०२ को प्रयोजनको लागि बाटिने वा बुनिने पदार्थका समानान्तर चोयाको लठारो बनाएको भन्ने शब्दले "बाटिने पदार्थहरू" लाई बराबरीमा राखी लठारो बनाएको पाता बनेको (चाहे बाटिने पदार्थ कपडा रेशाबाट कातिएको वा नकातिएको) लाई सम्झनु पर्दछ ।

(४६.०१)

४६.०२ चोया वा यस्तै किसिमको बाटिने पदार्थको उत्पादन सबै प्रयोगको लागि, केस्रा केस्रा गरी एकत्रित गरिएको होस् वा नहोस् र समानान्तर चोयाहरू वा चोयाहरूलाई जोल्टाई तयार गरिएको बाटिने पदार्थको लठारो वा मान्द्रो, गुन्द्री, पर्दा, बोतलको परालको खोल:–					
(१) परालको गुन्द्री–	२० गुन्द्री	३.१५	३.००	२.७५	माफी
(२) अन्य		माफी	माफी	माफी	माफी
४६.०३ चोयाबाट बनेको सामान वा बाटिने पदार्थबाट बनेको अन्य सामान र संकेत नं. ४६.०२ मा उल्लिखित पदार्थबाट तयार पारिएका सामानहरू बुहार्उदा जिउमा दल्ने नरम लुफा बिरूवाबाट बनेका सामान:–					
(१) भ्रमणका सामान		१४%	१२%	११%	माफी
(२) अन्य		माफी	माफी	माफी	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–१०

कागज बनाउने सामान, कागज र पेपर बोर्ड र त्यसबाट बनेका सामान

भाग–४७

कागज बनाउने पदार्थ

१	२	३	४	५	६
४७.०१	रेशामय वनस्पति पदार्थबाट यान्त्रिक वा रासायनिक तरिकाद्वारा झिकिएको गुभो:–				
	(क) यान्त्रिक प्रक्रियाबाट झिकिएको काठको गुभो	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) रासायनिक प्रक्रयाद्वारा झिकिएको काठको गुभो झोल	"	"	"	"
	(ग) रासायनिक प्रक्रयाद्वारा झिकिएको गुभो सोडा वा सल्फेटले नधोएको	"	"	"	"
	(घ) रासायनिक काठको गुभो सोडा सल्फेटले धोएको वा अर्ध धुलाई भएका (झोल बाहेक)	"	"	"	"
	(ङ) रासायनिक काठको गुभो सल्फेट, कोरा	"	"	"	"
	(च) रासायनिक काठको गुभो सल्फेट, धोएको वा अर्ध धुवाई भएको (झोल बाहेक)	"	"	"	"
	(छ) अर्ध रासायनिक काठको गुभो	"	"	"	"
	(ज) गुभो (काठको गुभो बाहेक)	"	"	"	"
४७.०२	खेरजाने कागज र कागज बोर्ड; रद्दी कागजका सामान वा रद्दी पेपर बोर्डका सामान कागज बनाउने काममा मात्र आउने	२%	२%	२%	"

१	२	३	४	५	६

भाग–४८

कागज र पेपर बोर्ड, पेपर पल्प, कागज र पेपर पल्पबाट बनेका सामानहरू

द्रष्टव्य:– १. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् ।

(क) संकेत नं. ३२.०६ को छाप पत्र वा टिकटको कागज;

(ख) संकेत नं. ३३.०६ को सुगन्धित र शृंगारका कागजहरू;

(ग) साबुनका कागज (संकेत नं. ३४.०१) सफा गर्ने वस्तु जडेको वा कोट गरेको कागज (संकेत नं. ३४.०२) पालिस क्रिम वा यस्तै वस्तु जडेको सेलुलोजिक नरम प्याड (संकेत नं. ३४.०५);

(घ) प्रकाशग्राही कागज वा कागजको बोर्ड (संकेत नं. ३७.०३);

(ङ) कागतले बलियो पारिएको स्ट्राटिफाइड (तह तह भएको) कृत्रिम प्लास्टिक सीट (संकेत नं. ३९.०१ देखि ३९.०६ सम्म वा भल्कानाइज्ड रेशा संकेत नं. ३९.०३) वा यस्तै पदार्थबाट बनेको सामान (संकेत नं. ३९.०७);

(च) ४२.०२ मा पर्ने सामान (जस्तै भ्रमणका सामान)

(छ) भाग ४६ मा पर्ने कुनै पदार्थ (जस्तै चोयाबाट बनेका सामान)

(ज) परिच्छेद ११ को कागजको धागो वा कागजको धागोबाट बनेको कपडा;

(झ) घर्षक पदार्थबाट बनेको कागज (संकेत नं. ६८.०६) वा कागजमा टाँसिएको अभ्रखको टुक्रा (संकेत नं. ६८.१५) (तर अभ्रखको धुलो कोट गरी बनाइएको कागजको वर्गिकरण भने संकेत नं. ४८.०७) अनुसार गरिने छ;

(ञ) कागजमाथि जडेको धातुको पत्ती वा बाक्लो कागज (परिच्छेद १५)

(ट) संगीत वाद्यको औजारको लागि प्वाल पारेको कागज वा कागजको बोर्ड (संकेत नं. ९२.१०), वा

(ठ) भाग ९७ को कुनै संकेत नं. अन्तर्गत पर्ने सामान जस्तै (खेलौना र खेलकूदका आवश्यक सामान) वा भाग ९८ का सामान (जस्तै टाँक) ।

२. द्रष्टव्य ३ का शर्तहरूको अधीनमा रही संकेत नं. ४८.०१ मा चिल्लो पारेको, अत्यधिक चिल्लो पारेको,टल्काएको वा यस्तै गरी बनाएको कागज र कागज बोर्ड जलचिह्नको छाया भएको र रंगाएका वा संगमरमर जस्तो रंगाएको वा कुनै तरिकाद्वारा बनाएको कागज र कागज समेत पर्दछन् । तर कुनै कुरा कोट गरी वा कुनै कुरा जडी अर्को किसिमको (अझ बढी) प्रशोधन भएको कागज र कागज बोर्ड यो संकेतभित्र पर्दैन ।

३. संकेत नं. ४८.०१ देखि ४८.०७ सम्म पर्ने सामानहरू मध्ये दुई वा दुई भन्दा बढीको विवरणसंग मिल्ने खालका कागज वा कागज बोर्डलाई यस दरबन्दीको अद्यावधिक संकेत अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

४. संकेत नं. ४८.०१ देखि ४८.०७ सम्मका संकेत नं. हुए कागज, कागज बोर्ड वा सेलुलोजिक प्याड समेतमा लागू हुने छन् ।

(क) १५ सेन्टीमिटरभन्दा कम चौडाई भएको बेरिएको वा केला, वा

(ख) ३६ सेन्टीमिटरभन्दा बढी कुनै पनि पाता नभएको ४ पाटे पाता (बेह्रिएको भए पनि)

(ग) चारपाटे बाहेक अरू आकार पारी काटेको

तर कुनै पनि आकार र रूपको, हातबाट सोझै निर्मित भएको र असमान किनारा भएको कागतलाई द्रष्टव्य ३ को शर्त बमोजिम संकेत नं. ४८.०१ मानी वर्गीकरण गरिनेछ ।

५. संकेत नं. ४८.११ को प्रयोजनको लागि भित्तामा टाँस्ने कागज र "लिनक्रुस्ता" भन्नाले तल लेखिएकोलाई मात्र जनाउने छ ।

(क) भित्तो वा सिलिङ्गको सजावटको लागि उपयुक्त हुने बेरिएको (रोलमा भएको) कागत;

(१) एकापट्टि वा दुवैतिर किनारा भएको कागज, मार्ग दर्शक चिह्न भएको वा नभएको कागज

(२) किनारा नभएको कागज, रंगाएको वा बुट्टा छापेको, साठी सेन्टीमिटरभन्दा कम चौडाई भएको कोट गरिएको वा बुट्टा काटेको

(ख) भित्ता वा सिलिंगको सजावटका लागि प्रयोग हुने खालका कागतका किनारा स्थूलपट र कुना

६.संकेत नं. ४८.१५ कागजको ऊन र कागजको केशासंग सम्बन्धित (दोब्राएको वा कोट गरेको वा नगरेको) बाटिने कार्यमा प्रयोग हुने खालका पदार्थ र ट्वाइलेट कागजको प्याक वा लरियोमा लागू हुन्छ तर द्रष्टव्य ७ मा उल्लेख भएको सामानमा लागू हुँदैन ।

७ संकेत नं. ४८.२१ तथ्याङ्क सम्बन्धी मशीनको कागज, जेकर्ड र यस्तै मशीनहरूको लागि प्रयोग हुने प्वाल परेको कागज र कागज बोर्ड कार्ड कागजको फित्ता, आफैं किनारा बनेै, कागजको टेबुलपोस, टेबुल रूमाल, तौलिया र अंबी रूमाल, गास्केट (कल्भासको कपडा गुभो हुने काठको ढालेको वा थिचेको सामानहरू) र पोशाकका बुट्टाहरू

८ कागज, कागजको बोर्ड र सेल्युलोजिक प्याड र त्यसबाट बनेका सामानहरू, आकस्मिक रूपले मात्र कागजको मुख्य प्रयोगका रूपमा आउने नभएका अक्षर, वर्ण र चित्रहरू छापिएको कागजलाई भाग ४९ अन्तर्गतको "छापिएका वस्तु" मानिनेछ ।

अधिकारिक श्री मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	१—कागज र कागजको बोर्ड, मुट्ठा वा पाता				
४८.०१	कागज र कागजको बोर्ड, (सेल्युलोज प्याड समेत) मुट्ठा वा पाता :				
	(क) अखबारी कागज	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) छाप्ने र लेख्ने कागज (अखबारी कागज बाहेक)	"	"	"	"
	(ग) क्राफ्ट लाइनर	१%	१%	१%	"
	(घ) भांग्रा क्राफ्ट कागज	१%	१%	१%	"
	(ङ) अन्य क्राफ्ट कागज र कागजको बोर्ड	१%	१%	१%	"
	(च) अर्ध रासायनिक फ्लुटिंग कागज	१%	१%	१%	"
	(छ) सल्फाइट बाँध्ने कागज	१%	१%	१%	"
	(ज) अन्य कागज र कागज बोर्ड :				
	(१) चुरोट बनाउने कागज	१%	१%	१%	"
	(२) छान्ने कागज (फिल्टर)	४%	४%	३%	"
	(३) सोस्ने (ब्लटिंग) कागज	४%	४%	३%	"
	(४) कुट (स्ट्रबोर्ड)	५३%	५०%	४०%	"
	(५) अन्य	१%	१%	१%	"
(४८.०२)					
४८.०३	चर्म पत्र वा ग्रीज नचुहुने पारिएको चिप्लो कागज, कागज बोर्ड र तिनका नकल, र टल्किने र पारदर्शक कागजका मुट्ठा वा पाता	३२%	३०%	२०%	"
४८.०४	संमिश्रण कागज वा कागजको बोर्ड (चेप्टो थण्डीको पत्रहरूका साथमा टाँस्ने पदार्थद्वारा टाँसी बनाएको) सतह कोट नगरेको, भित्र-पट्टि मजबूत गरेको वा नगरेको मुट्ठा वा पाता	१%	१%	१%	"
४८.०५	कागज र कागजको बोर्ड, करूगेटेड (पाता-लाई च्याप्टो गरेको वा नगरेको) खुम्चिएको, चाउरी परेको बुट्टा हानेको वा प्वाल पारेको मुट्ठा वा पाता :				
	(क) क्राफ्ट कागज खुम्च्याइएको (क्रेप				

१३१

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	वा क्रिकल बुट्टा हानेको वा नहानेको वा प्वाल पारेको वा नपारेको	३२%	३०%	२०%	माफी
	(ख) क्रेप वा क्रिकल, बुट्टा भरेको वा नभरेको, प्वाल पारेको वा नपारेको कागज, घर व्यवहार वा सफा सुग्घर-को काममा आउने (क्राफ्ट पेपर बाहेक)	१६%	१५%	५%	"
	(ग) अन्य क्रेप क्रिकल कागजहरू बुट्टा भएको वा नभएको प्वाल पारेको वा नपारेको	३२%	३०%	२०%	"
	(घ) अन्य	३२%	३०%	२०%	"
(४८.०६)					
४८.०७	कागज र कागजको बोर्ड मुट्ठा र पाता जडेको, कोट गरेको, भैं रङ्गाएको, भैं सजाएको वा छापेको (भाग ४९ को छापेको वस्तु यस भित्र पर्दैन)				
	(क) छाप्ने र लेख्ने कागज	७१%	६८%	३%	"
	(ख) कागज र कागजको बोर्ड (लेख्ने र छाप्ने कागज बाहेक) कृत्रिम चोपले जडेको वा कोट गरेको (टाँस्ने पदार्थले टाँसिको बाहेक)	७१%	६८%	३%	"
	(ग) अलकत्रा लगाएको बिटुमिन लगाएको वा एस्फाल्टेड कागज र कागज बोर्ड	७१%	६८%	३%	"
	(घ) अन्य :				
	(१) तेलिया डाक्ने कागज	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	७१%	६८%	३%	"
४८.०८	कागज बनाउने गुभोको पाता, डण्डी, फिल्टर, ब्लौकस	३२%	३०%	२०%	"
(४८.०९)					

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	२. कागज र कागजको बोर्ड साइज वा आकार मिलाई काटेको र कागज र कागजको बोर्डको तयारी सामान				
४८.१०	चुरोट बनाउने कागज साइज मिलाई काटेको, बुकलेट या नलीको रुपमा भएको वा नभएको	६%	६%	५%	माफी
४८.११	भित्तामा टाँस्ने कागज र लिङ्क्रुस्ता; कागजको झ्यालमा लगाउने पारदर्शक	७२%	६८%	११%	"
४८.१२	कागज वा कागजको बोर्डको आधारबाट बनेको जमीन ढाक्ने, लिनेलियमको तत्व कोट गरेको वा नगरेको, साइज मिलाई काटेको वा नकाटेको	४८%	४५%	२५%	"
४८.१३	कार्बोन कागज वा नक्कल गर्ने यस्तै अन्य कागज, (डुप्लिकेट स्टेन्सील समेत) सार्ने कागज, साइज मिलाई काटेको, बट्टामा बन्द गरेको वा नगरेको	६%	६%	५%	"
४८.१४	कागज र कागज बोर्डका लेख्ने प्याड, खाम, चिट्ठीको कार्ड, सादा पोष्ट कार्ड, चिट्ठी लेखापढी गर्ने कार्ड, बट्टा, सानु थैली पैसा हाल्ने थैली, नोट लेख्ने कागज, कागजको प्रकारको मिलेको लेखन सामग्री :				
	(१) लेख्ने प्याड	५%	५%	४%	"
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
४८.१५	साइज वा आकार मिलाई काटेको अन्य कागज र कागजको बोर्ड				
	(क) सफा सुग्घर गर्ने कागजका मुट्ठा वा पाना	१६%	१५%	५%	"
	(ख) गुंद वा टाँस्ने अरु पदार्थ भएको कागजको केस्रा वा मुट्ठा	६%	६%	५%	"
	(ग) अन्य :				
	(१) छाप्ने कागज	४%	४%	३%	"
	(२) सोस्ने कागज	४%	४%	३%	"

133

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(३) अन्य	६%	६%	५%	माफी
४८.१६	कार्यालय, पसल वा यस्तै स्थानमा सामान्य रूपले प्रयोग हुने कागज वा कागजको बोर्डका बट्टा झोला र अन्य पोका पार्ने भाँडो, बक्स-फाइल पत्र किस्ती र यस्तै अन्य सामानहरू :				
	(१) हलुका पदार्थको बट्टा	३२%	३०%	२०%	"
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
(४८.१७)					
४८.१८	कागज वा कागज बोर्डका खाता पत्र, अभ्यास पुस्तिका, नोटबुक, निर्णय पुस्तिका, निरीक्षण किताब, आदेश पुस्तिका, रसीद ठेली, डायरी, सम्झना किताब, सोस्ने प्याड, फिताकल फाइल, (पाता छुटिएको वा अन्य) फाइल गाता, नमूना वा अन्य फोटो राख्ने पुस्तिका र किताबको गाता :				
	(१) खाता पत्र, नोटबुक, सम्झना पुस्तिका (डायरी) अभ्यास पुस्तिका	५%	५%	४%	माफी
	(२) तस्वीर राख्ने पुस्तिका (अलबम)	१४%	१२%	११%	"
	(३) अन्य	६%	६%	५%	"
४८.१९	कागज र कागज बोर्डको लेबल छापेको वा नछापेको, टाँस्ने पदार्थ लगाएको वा नलगाएको	माफी	माफी	माफी	माफी
४८.२०	कागजको गुभो, कागज वा कागजको बोर्डका गट्टा, चक्का, कप्स र यस्तै धागो थाम्ने वस्तु प्वाल पारेको वा नपारेको, कडा गरेको वा नगरेको :				
	(१) चक्का	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
४८.२१	गुभो कागज, कागज, सेल्युलोज प्याड र कागजको बोर्डको अन्य तयारी सामान :				

अधिकारिकता भन्सार विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) पञ्चकार्ड मिशिनको लागि कार्ड, पत्ती बनाएको वा नबनाएको	६%	६%	६%	माफी
	(ख) किस्ती, थाली, प्लेट, कप र यस्तै सामान	६%	६%	५%	"
	(ग) हाते रुमाल, सफा गर्ने कागज, तौलिया, टेबुलको रुमाल, टेबुल क्लौथ, तन्ना र अरू कागजका ओछ्याउने पुछ्ने भित्र लाउने सामान	६%	६%	५%	"
	(घ) सफाइको रुमाल (सेनीटरी टावेल) र रगत थाम्ने गज, केटाकेटीको सफाइको रुमाल :				
	(१) केटाकेटीको सफाइको रुमाल	१६%	१५%	५%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ङ) अन्य				
	(१) सजाउने सामान	७२%	६८%	११%	"
	(२) फोटो टाँस्ने कभर र यस्तै सामान	२१%	२०%	११%	"
	(३) अन्य (यस्तै फोटो टाँस्ने सामान र ड्रिपम्याट)	६%	६%	५%	"

भाग ४९

छापेको किताब, अखबार, तस्वीरहरु र छापाखाना उद्योगबाट उत्पादित अन्य वस्तुहरू, हस्तलिपि, टाइप लेख र हस्त लिखित चित्र

द्रष्टव्य:—

१. यो भागमा निम्नलिखित कुरा पर्दैनन् :

(क) कागज; कागज बोर्ड, सेल्यूलोज प्याड र त्यसबाट बनेका सामान त्यस्ता सामानमा मुख्य प्रयोगको लागि छपाइ केवल चिह्नको रूपमा रहेको (भाग ४८);

(ख) खेल्ने तास र भाग ९७ का कुनै सङ्केतमा पर्ने अन्य सामान, वा

(ग) मौलिक कुँदाइका चित्र लेख वा शिलालेख छापा वा लिथोग्राफ (संकेत नं. ९९.०२) हुलाक टिकट, आय टिकट वा यस्तै टिकटहरू (संकेत नं. ९९.०४ मा पर्ने),

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

१०० वर्षभन्दा पुरानो पुरातात्विक वस्तुहरू वा भाग ९९ अन्तर्गत कुनै पनि संकेतमा पर्ने अन्य वस्तुहरू :

२. समाचार पत्र, पत्रपत्रिका, आवधिक पत्रिकाहरू कागज वरिक सङ् किसिमबाट जिल्दा लगाइएका र समाचार पत्र, पत्र-पत्रिका, आवधिक पत्र पत्रिकाका सेटहरू मिलेर १ भन्दा बढी संख्यामा भए तापनि एउटै गाताभित्र भएमा संकेत नं. ४९.०१ मा पर्दछन् नकि संकेत नं. ४९.०२ मा;

३. संकेत नं. ४९.०१ निम्न बमोजिमका सामानहरूमा पनि लागू हुनेछ;

(क) मूल किताबबाट लिइएको चित्र वा कलाको कृतिको प्रतिलिपि छापिएको संग्रहमा सम्बद्ध विवरण सहित क्रमबद्ध संख्या राखी एउटा वा धेरै किताबको जिल्दाको रूपमा बनाउन सकिने ।

(ख) किताबको ठेलीको साथमा रहेको वा सहायकको रूपमा रहेको चित्रमय परिशिष्ट;

(ग) किताबको वा पत्रिकाको, छापिएका भाग संकलित वा अलग अलग राखिएको पाता वा दस्तखत सबै मिलाई वा पूरो कृतिको केही भाग किताबको रूप दिन तयार भएको भाग ।

तर छापिएका तस्बीर वा चित्राङ्कनहरू विवरण रहित भएमा दस्तखत वा खुला पाताको रूपमा जे भएपनि संकेत नं. ४९.११ मा पर्दछ ।

४. विज्ञापन कर्ताको नामले लेखिएको विज्ञापन कर्ताद्वारा विज्ञापनको निमित्त प्रकाशित गरिएको प्रकाशन संकेत नं. ४९.०१ र ४९.०२ भित्र पर्दैनन् वा विज्ञापनको उद्देश्य रहेका प्रकाशन (पर्यटन प्रचार समेत) संकेत नं. ४९.११ मा पर्दछन् ।

५. संकेत नं. ४९.०३ को प्रयोजनको लागि प्रकट भएको "बाल चित्र पुस्तिका" भन्नाले त्यस्तो किताबको मुख्य सार तस्बीर हो र लेख वा विवरणलाई सहायक मात्र सम्झनु पर्दछ ।

६. संकेत नं. ४९.०६ को प्रयोजनको लागि "हस्त लेख र टाइप लेख" भन्नाले लेखबाट कारबोन र स्टेनसीलबाट प्रकाशग्राही कागतमा निकालिएको प्रतिलाई समेत सम्झनु पर्दछ । यो भागमा संकेत गरिएका छापिएको वस्तु भन्नाले यीको कुनै नक्कल गर्ने मेशिनबाट निकालिएको प्रतिलाई समेत सम्झनु पर्दछ ।

७. संकेत नं. ४९.०९ को "तस्बीर पोष्ट कार्ड" भन्ने शब्दले ती कार्डको प्रयोग विधि सहित तस्बीर र चित्राङ्कन छापिएको कार्डलाई सम्झनु पर्दछ ।

४९.०१	छापिएका किताब, विवरण पत्रिका, पैर्जी पाता र त्यस्तै छापिएका वस्तु एकहोरो पाता भएको वा नभएको	माफी	माफी	माफी	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
४९.०२	समाचार पत्र, पत्र पत्रिका, आवधिक पत्र पत्रिका (चित्र भएको वा नभएको)	माफी	माफी	माफी	माफी
४९.०३	केटाकेटीको तस्वीर भएको किताब र पेन्टिङ्गका किताब (चित्र कलाका किताब)	"	"	"	"
४९.०४	हस्तलिखित वा छापेको संगीत किताबको रूप दिएको वा चित्र भएको वा नभएको	माफी	माफी	माफी	माफी
४९.०५	नक्सा, जलसर्वेक्षण चित्र र यस्तै सबै प्रकारको रेखा चित्र, संसारको नक्सा, भित्तामा टाँस्ने नक्सा, स्थानको वर्णन सहितको नक्सा छापिएको, छापिएको मण्डलाकार (ग्लोब) (क्षेत्रीय वा आकाशीय खगोल)	"	"	"	"
४९.०६	मान चित्र र हस्तलिखित चित्र, औद्योगिक वा वास्तुकला, इन्जिनीयरिंग वा व्यापारिक वा यस्तै प्रयोजनको लागि तयार भएको मौलिक वा नक्कल जे भएपनि सेन्सीटाइज्ड (प्रकाशग्राही) कागजमा हातले लेखेको वा टाइप गरेको	"	"	"	"
४९.०७	देशमा भएको नयाँ वा चालु प्रकाशनका प्रयोग नभएको हुलाक टिकट, आय टिकट र यस्तै टिकट, टिकटको प्रभाव भएको कागज (लिफा), बैंक नोट, स्टक शेयर, बण्ड प्रमाण पत्र, र यस्तै किसिमका स्वत्वाधिकारको कागज पत्र, चेक बुक :				
	(१) चेक बुक्स	५%	५%	४%	"
	(२) अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
४९.०८	तस्बीर बनाएको कागज (काठ, धातु र चिनियाँ सिसाका सामानहरूमा चित्र र बुट्टा भर्ने कार्यमा प्रयोग हुने)	माफी	माफी	माफी	माफी
४९.०९	तस्वीर, पोष्टकार्ड, क्रिसमस र अरू तस्वीर भएको ग्रिटिंग कार्ड, जुनसुकै प्रकारले छापिएको होस्, छाँटकाँट गरेको वा नगरेको	"	"	"	"

१३६

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
४९.१०	कागज र कागजको बोर्डको सबै प्रकारको भित्ते पात्रो (क्यालेण्डर) क्यालेण्डर छाप्ने साँचो समेत	माफी	माफी	माफी	माफी
४९.११	अरू छापिएको पदार्थ, छापिएका तस्वीर र फोटोग्राफ समेत :				
	(क) व्यापार विज्ञापनका सामान र व्यापारिक क्याटलग र त्यस्तै सामान	"	"	"	"
	(ख) अन्य	"	"	"	"

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

परिच्छेद–११

कपडा र कपडाका सामान

द्रष्टव्य:–

१	२	३	४	५	६

१. निम्न लिखित कुराहरु यस परिच्छेद अन्तर्गत पर्दैनन्

(क) ब्रुस बनाउने जीवजन्तुको जगर वा रौं (संकेत नं. ०५.०२) घोडाको जगर वा घोडाको जगरको अवशेष (संकेत नं. ०५.०३);

(ख) मानिसको रौं वा मानिसको रौंबाट बनेको सामान (संकेत नं. ०५.०१, ६७.०३ वा ६७.०४) संकेत नं. ५९.१७ को तेल पेल्दा प्रयोग हुने तेल छान्ने कपडा बाहेक,

(ग) भाग १४ मा पर्ने वनस्पति पदार्थ;

(घ) अश्वेसटस (नडढ्ने) (संकेत नं. २५.२४) वा अस्वेस्टसबाट बनेको सामान र संकेत नं. ६८.१३ वा ६८.१४ अन्तर्गतका उत्पादन;

(ङ) संकेत नं. ३०.०४ वा ३०.०५ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै अस्तर, जाली (गज), मलहम पट्टी र यस्तै औषधी र चिरफारको लागि चाहिने सामान, जीवाणु रहित, चिरफार, टाँका लगाउने सम्बन्धी सामान;

(च) प्रकाशबाट छापिने गरी तयार गरिएको प्रकाशग्राही कपडा (संकेत नं. ३७.०३);

(छ) कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थका १ मिली मिटरभन्दा बढी चौडाई वा मोटाई भएको मोनोफिल ५ मिलिमिटरभन्दा बढी चौडाई भएको स्ट्रिप (पाटा) (कृत्रिम पराल र यस्तै पदार्थ) (भाग ३९) वा त्यस्तो मोनोफिल वा स्ट्रिप (पाटा) का बाटेर वा बुनेर बनाएको सामान (भाग ४६);

(ज) बुनेको कपडा, जमोठ कपडा, बाँधिएको (बन्डेड) धागोको कपडा यस्तै बाँधने रेशाको कपडा रबर जडेको, कोट गरेको, ढाकिएको वा दलेको कपडा र त्यसबाट बनेका सामान (भाग ४०);

(झ) छाला, उन सहितको (भाग ४१ वा ४३) वा भुवादार छालाको सामान, कृत्रिम भुवादार छाला वा त्यसबाट बनेका सामान (संकेत नं. ४३.०३ वा ४३.०४);

१३६

१	२	३	४	५	६

(ञ) संकेत नं. ४२.०१ वा ४२.०२ मा पर्ने कपडा पदार्थका सामान;

(ट) भाग ४८ का तयारी सामान र उत्पादन (जस्तै कोषमय पट्टी, सेलुलोज वेडिङ्ग);

(ठ) पाउपोस र त्यसका पार्टपुर्जा, मोजाको पट्टी (ग्वाँटिस), कुर्कुच्चादेखि घोली गाँठासम्म लाउने छालाको खोल, वा यस्तै भाग ६४ मा वर्गीकरण गरिएको सामान;

(ड) भाग ६५ मा पर्ने शिरपोस र त्यसको पार्टपुर्जा;

(ढ) कपालमा लाउने जाली (संकेत नं. ६५.०५ वा ६७.०४ जुनमा पर्दछ)।

(ण) भाग ६७ मा पर्ने सामानहरू;

(त) खस्रो वस्तु कोट गरेको धागो, डोरी, वा कपडा (संकेत नं. ६८.०६);

(थ) काँचको रेशा वा काँचको रेशाबाट बनेको सामान, कपडाको सतह देखिने गरी काँचको रेशाको जरी भरी बनाएको बार्डर (भाग ७०);

(द) भाग ९४ मा पर्ने सामानहरू (जस्तै फर्निचर र बिछ्यौनाका सामान);

(ध) भाग ९७ मा पर्ने सामानहरू (जस्तै खेलौना र खेलकूदका आवश्यक सामान);

२. (क) भाग ५० देखि ५७ सम्मको कुनै संकेतमा वर्गीकरण गरिएका सामान र २ वा २ भन्दा बढी कपडा बनाउने पदार्थको मिश्रणबाट बनेको सामानमा जुन एकथरी कपडाको कच्चा पदार्थको वजन अन्य कपडाका कच्चा पदार्थहरूभन्दा बढी भएको छ सोही हिसाबले एउटै कच्चा पदार्थ मानी वर्गीकरण गरिनेछ।

(ख) माथिको नियमको प्रयोजनको लागि:

(क) धातु मिसिएको धागोलाई कपडाको एकै कच्चा पदार्थ मानिनेछ र यसको वजनको हकमा कपडा र धातुको मिसावटको कुल वजन मानिनेछ। बुनेको कपडाको वर्गीकरणको प्रयोजनको लागि धातुलाई पनि कपडा पदार्थ मानिनेछ।

(ख) कुनै संकेतले विभिन्न प्रकारका कपडा पदार्थ संकेत गर्दछ भने (जस्तै (१) रेशम र अवशेष रेशम (२) भेडा वा भेडाको पाठाको सफा गरेको ऊन र भेडा वा भेडाको पाठाको कोरेको ऊन) यस्तो पदार्थलाई एकलो पदार्थ मानिनेछ।

(ग) माथि (क) र (ख) मा व्यवस्था गरिएको कुरा तलका द्रष्टव्य (३) र (४) मा उल्लेख गरिएको धागाका सम्बन्धमा पनि लागू हुनेछ।

३. (क) यस परिच्छेदको दफाको प्रयोजनको लागि र तलको प्रकरण (ख) को अपवादका अधीनमा रही धागो (एकलो, धेरै वा केबुल्ड) को निम्न विवरणलाई बाटिएको सुतली, लठारो, डोरी, केबुल मानिनेछ।

१५०

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) रेशम, नराम्रो रेशम र अवशेष रेशम १८,००० डेनियर मा २ ग्राम भन्दा बढी वजन भएको

(ख) कृत्रिम रेशा (२ र दुई भन्दा बढी धागो मोनोफिल भएको भाग ५१ मा पर्ने समेत) (६,००० डेनियरको १ ग्राम वजन भएको)

(ग) विशुद्ध हेम्प र फ्लैक्स

(१) चिप्लाएको वा टल्काएको, प्रति किलोग्राम परियोमा भएको धागोको संख्याले गुनागर्दा ७,००० मिटरभन्दा कम लम्बाई भएको;

(२) नचिप्लाएको र नटल्काएको २ ग्रामभन्दा बढी वजन भएको;

(घ) तीन वा तीनभन्दा बढी पत्र भएको नरिवलको जटा;

(ङ) २ ग्रामभन्दा बढी वजन भएको अन्य वनस्पति रेशा; वा

(च) धातुद्वारा मजबूत गरिएको;

(ख) अपवाद:

(क) भेडा वा भेडाका पाठोको ऊनको धागो वा अरु जीवजन्तुको रौं र कागजको धागो; धातु लगाएर मजबूत बनाएको बाहेक ।

(ख) भग्न (डिस्कन्टिन्युअस) कृत्रिम रेशा बनाउने अभग्न (कण्टिन्युअस) फिलामेण्टको र बहु–रेशात्मक धागो (मल्टिफिलामेण्ट यार्न), नबाटेको वा प्रतिमीटर ५ (पाँच) फन्काभन्दा कमको दरले बाटेको ।

(ग) रेशम किराको आन्द्रा भुँडी, रेशम वा कृत्रिम रेशाबाट बनेको नक्कली तौल (बाद्य यन्त्रको तार) र भाग ५१ को मोनोफिल,

(घ) धातुमय धागो (मेटालाइज्ड यार्न), धातुद्वारा मजबूत गरिएको बाहेक, र

(ङ) मखमली धागो र (जिम्प) धागो,

४. (क) भाग ५०, ५१, ५३, ५४, ५५ र ५६ को "खुद्रा बिक्रीमा राखिएको" भन्ने वाक्यले तलको प्रकरण

(ख) को अपवादहरुका अधीनमा रही तल लेखिएका किसिमको धागोलाई जनाउँछ:

(क) डल्ला, चक्का, रील, नली वा यस्तै धागो बेर्ने साधनमा रहेको र साधन समेतको निम्न बमोजिम भन्दा बढी वजन नभएको:

(१) फ्लाक्स र रेमी (सिस्नु जस्तो) को भएमा २०० ग्राम;

(२) रेशम, स्वाईल (छोटो डोरा भएको रेशम) वा अन्य अवशेष रेशम र कृत्रिम रेशा (अभग्न) भएमा ८५ ग्राम; वा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

(२) अरू रेशा भएमा १२५ ग्राम ।

(ख) मुठा वा लरियाको रूपमा रहेको (बेर्ने साधन नभएको) निम्न बमोजिम भन्दा बढी वजन नभएको:

(१) रेशम, स्वाईल (छोटा डोरा भएको रेशमको रेशा) वा अरू अवशेष रेशम र कृत्रिम रेशा (अभग्न) भएमा ८५ ग्राम, वा

(२) अन्य रेशा भएमा १२५ ग्राम

(ग) साना साना लरिया वा मुट्ठाहरू मिलेर बनेको ठूला ठूला लरिया वा मुट्ठा ती सानासाना मुट्ठा स्वतन्त्र भएको र सबैको बराबरी वजन निम्न बमोजिमभन्दा बढी नभएको:

(१) रेशम, स्वाईल (छोटा डोरा भएको रेशमको रेशा) वा अरू खेर जाने रेशम र कृत्रिम रेशा (अभग्न) भएमा ८५ ग्राम, वा

(२) अन्य रेशा भएमा १२५ ग्राम

(ख) अपवादहरू:

(क) निम्न बमोजिम बाहेकका कुनै कपडा पदार्थको एक्लो धागो:

(१) भेडा वा भेडाको पाठाको ऊनको वा जीव जन्तुको मसिनु रौं सफा नगरेको (अनब्लिचड) एक्लो डोरो (धागो); र

(२) लम्बाई २,००० मिटर प्रति के. जि. भन्दा कमको भेडा वा भेडाको पाठाको ऊनको वा जीव जन्तुको मसिनु रौंको सफा गरेको, रंगाएको वा छापेको एक्लो डोरा भएको धागो ।

(ख) धेरै डोरा भएको वा केबुल्ड (धेरै डोरा भित्र हालि बाहिर बन्द गरेको) धागो सफा नगरेको:

(१) रेशम, स्वाईल वा अन्य खेर जाने रेशमको हकमा कुनै किसिमले राखिएको,

(२) भेडा वा भेडाको पाठाको ऊन वा अन्य जीवजन्तुको मसिनु बाहेक अन्य कपडा पदार्थ मुट्ठा वा लरियामा भएको,

(ग) रेशम स्वाईल, वा अन्य खेर जाने रेशमको सफा गरेको, रङ्गाएको वा छापेको धेरै डोरा भएको वा केबुल्ड धागो प्रति केजी ७५,००० मिटरभन्दा कम लम्बाई नभएको, र

(घ) कपडा पदार्थको एक्लो डोरो, धेरै डोरा भएको वा केबुल्ड धागो:

(१) खड्के गरी धागो बेरेको लरिया वा मुट्ठा; वा

१	२	३	४	५	६

(२) कपडा उद्योगमा प्रयोग हुने किसिमबाट साधनमा राखिएको वा बेरिएको (जस्तै लट्टामा बेरेको, काट्ने नली, पाइप्न, कोनीकल (सुड जस्तो) ववित (मट्टा), कतुवा वा रेशमको कोया जस्तोमा बेरेर जरी बुने कपडाको तानमा राखेको)

५. (क) संकेत नं. ५५.०७ मा जाली भन्नाले पूर्ण वा आंशिक रूपमा मुख्य वा सिधा धागो र तेर्सो वा सहायक धागो भएको वस्त्रको मान सम्झनु पर्दछ, जस्मा सहायक धागोले मुख्य धागोलाई आधा घुमेर, पुरा घुमेर वा धेरै चोटी घुमेर गएको हुनुपर्छ ।

(ख) संकेत नं. ५८.०८ मा साना भन्नाले बुट्टा नभरेका एवँ रूप र आकार भएको सामान्य जाली कपडा सम्झनु पर्दछ । यो परिभाषा लागू गर्दा जाली बनाउँदा बनेका साना खुला ठाउँहरूलाई लिइने छैन ।

६.– यो दफाको प्रयोजनको लागि तयारी भन्नाले निम्न बमोजिम जनाउँछ:

(क) चारकुने गरी काटेको बाहेक अरू काटेको कपडा

(ख) बुनेर तयार गरेको वा तयारी र प्रयोगको लागि तयारी (वा केवल छुट्टाउने धागोलाई काटी अलग गर्ने काम मात्र बाँकी रहेको र सिउने वा अरू जोड्ने काम बाँकी नरहेको जस्तै खास किसिमका डस्टर (धुलो शोस्ने) तौलिया टेबुल क्लोथ र कम्बल),

(ग) संजाप लगाएको वा दोब्राएर सिइएको किनारा भएको (तर खुलबाट जोगाउनको लागि मात्र ठूलो कपडाको टुक्राबाट काटी स-साना टुक्रा गरी संजाप लगाएको वा दोब्राएर सिइएको कपडा बाहेक) वा किनारामा गाठो भएको झलर भएको,

(घ) साइज मिलाई काटेको र धागो निकाल्ने प्रक्रिया गरिएको ।

(ङ) सिएर टाँसेर वा अन्य प्रक्रियाद्वारा एकत्रित गरिएको (दुइथरी वा सोभन्दा बढी लम्बाई भएको उस्तै कपडाका टुक्राहरूको फेद टुप्पा जोडिएको र २ भन्दा बढी कपडाको टुक्राहरूलाई पत्र-पत्र पारी तयार गरिएको अस्तर (प्याड) भएको वा नभएको बाहेक)

७.– भाग ५० देखि ५७ सम्मका र विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा भाग ५८ देखि ६० सम्मका संकेतका सामानहरूलाई माथि द्रष्टव्य ६ मा उल्लेख भएको तयारी सामानको अर्थमा लिन मिल्दैन । भाग ५८ वा ५९ का सामानहरूको लागि भाग ५० देखि ५७ सम्म लागू हुने छैनन् ।

८.– भाग ५० देखि ५७ सम्मका बुनिएका कपडा भन्नाले कपडाका समानान्तर (प्यारालल)

१५३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	धागोहरूको न्यून कोण वा समकोणमा एक माथि अर्को तहहरू मिली तयार भएको कपडालाई बोण्डिङ्ग थर्मल बनाउँछ। (तापले जोड्ने) प्रक्रिया वा टाँस्ने पदार्थद्वारा टाँसी तहहरूको छेदन विन्दुलाई मिलाइएको हुन्छन।				
	भाग ५०				
	रेशम र रेशम अवशेष				
५०.०१	रेशम किराको खोल, बेर्न हुने किसिमको	१.५%	१.५%	१%	माफी
५०.०२	कच्चा रेशम (प्रशोधन नगरेको)	१.५%	१.५%	१%	"
५०.०३	अवशेष रेशम (धागो बेर्न नहुने खोल, रेशमको न्वायल (रेशमका स-साना टुक्राहरू), र सफा गरेको वा रेशायुक्त बनाइएको रद्दी रेशम समेत)	१.५%	१.५%	१%	"
५०.०४	रेशमको धागो, खुद्रा बिक्रीमा नराखिएको: अवशेष रेशम वा न्वाइलको धागो बाहेक	४%	४%	३%	५%
५०.०५	खुद्रा बिक्रीमा नराखेको न्वाइल वा अन्य अवशेष रेशमको कातेको धागो	४%	४%	३%	५%
(५०.०६)					
५०.०७	खुद्रा बिक्रीमा राखेको रेशमको र धागो न्वाइल वा अन्य अवशेषको कातेको धागो, रेशम किराको पान्द्रा भुंडी (चैलो), रेशमको नक्कली तांत	४%	४%	३%	५%
(५०.०८)					
५०.०९	रेशमको, न्वाइल वा अन्य अवशेष रेशमको बुनेको कपडा	२५%	२०%	१०%	माफी
(५०.१०)					

भाग–५१

कृत्रिम रेशा (अभग्न)

द्रष्टव्य:–

१– यो भन्सार महसूल दरबन्दी भरीमा प्रयोग गरिएको "कृत्रिम रेशा" भन्ने शब्दले निम्न बमोजिमको उत्पादन कार्य विधिद्वारा उत्पादित जैविक पोलिमरको रेशा वा तन्तु सम्झनु पर्दछः

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) अर्गानिक मोनोमरलाई पोलीमराइजेशन वा कन्डेन्सेसन गरेर जस्तैंपोलिमाइड, पोलिएस्टर, पोलिरेथेन्स, र पोलिभाइनल डेरिभेटिभ्स (व्युत्पत्तिहरू), वा

(ख) प्राकृतिक अर्गानिक पोलिमरको रसायनिक परिवर्तन (जस्तै सेलोल्यूज, केसिन, प्रोटिन, र अल्जी) (जस्तै भिस्कोस रेयान, क्यूप्रामोनियम रेयन (कप्रा), सेलोल्यूज एसिटेड र अल्जिनेट्स)

२– संकेत नं. ५१.०१ भाग ५६ को कृत्रिम रेशाको अभग्न तन्तु (कन्टीन्युयसफिलामेन्ट) मा लागू हुने छैन ।

३– "कृत्रिम रेशाको धागो (कन्टिन्युयस) अभग्न" भनी उल्लेख भएको वाक्यांश भाग ५६ अन्तर्गत पर्ने धेरै जसो फिलामिन्ट रोलर वा अरू उपायद्वारा छुट्याइने धागो (रप्चर्ड फिलामेन्ट यार्न) को सम्बन्धमा लागू हुने छैन ।

४– कृत्रिम रेशाको मोनोफिलको कुनै पनि छड्के नाप (क्रस सेक्सनल डायमेन्सन) १ मि. मि. भन्दा बढी नभएमा र प्रति मिटर ६.६ मि. ग्रा. (६० डेनियर) वजन भएमा त्यस्तो पदार्थलाई संकेत नं. ५१.०१ मा वर्गीकरण गरिनेछ र अन्य अवस्थामा छड्के नाप (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १ मि. मि. भन्दा बढी भएका मोनोफिललाई भाग ३९ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ । कृत्रिम पराल र यस्तै कृत्रिम रेशाका पाटा (स्ट्रीप) लाई चौडाइ ५ मिलिमिटर भन्दा बढी नभएकोमा संकेत नं. ५१.०२ मा वर्गीकरण गरिनेछ र अन्य अवस्थामा भाग ३९ मा वर्गीकरण गरिने छ ।

५१.०१ कृत्रिम रेशाको धागो (अभग्न) खुद्रा बिक्रीमा नराखिएको :				
(क) अभग्न पोलियामाइड (नाइलन) रेशाको व्यवस्थित गरी मिलाएको धागो	११%	१०%	१%	माफी
(ख) अभग्न पोलियामाइड (नाइलन) को व्यवस्थित गरी नमिलाएको रेशा नबाटिएको वा १ मिटरमा ५० फनका भन्दा बढी नबाटिएको	११%	१०%	१%	"
(ग) अभग्न पोलियामाइड रेशाको अन्य व्यवस्थित गरी नमिलाएको धागो	११%	१०%	१%	"
(घ) अभग्न पोलियस्टर (टेरेलिन) रेशाको व्यवस्थित गरी मिलाएको धागो	११%	१०%	१%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ङ) अभग्न पोलिएस्टर रेशाको व्यवस्थित गरी नमिलाएको र नबाटेको वा १ मिटरमा ५० फनका भन्दा बढी नबाटिएको धागो	११%	१०%	६%	माफी
	(च) अभग्न पोलिएस्टर रेशाको अन्य व्यवस्थित गरी नमिलाएको धागो	११%	१०%	९%	"
	(छ) अन्य अभग्न कृत्रिम रेशाको धागो	११%	१०%	९%	"
	(ज) अभग्न भिस्कोस रेयनको धागो	११%	१०%	९%	"
	(झ) कुनै अभग्न एसिटेड रेशाको धागो	११%	१०%	९%	"
	(ञ) अन्य अभग्न रिजेनुरेटेड (पुनरुत्थित) गरिएको कपडाको रेशाको धागो	११%	१०%	९%	"
५१.०२	मोनोफिल टुक्रो (एउटै तुन्तु (फिलामेण्ट) भएको (कृत्रिम पराल र यस्तै) नक्कली तात (क्याटगट) कृत्रिम रेशा पदार्थका				
	(क) कृत्रिम रेशा पदार्थका				
	(१) कृत्रिम पराल र यस्तै	२१%	२०%	११%	"
	(२) अन्य	११%	१०%	९%	"
	(ख) पुनः उत्थान गरिएको रेशाका पदार्थ	११%	१०%	९%	"
५१.०३	कृत्रिम रेशा (अभग्न) को धागो खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएको				
	(क) अभग्न कृत्रिम रेशा	११%	१०%	९%	"
	(ख) अभग्न पुनरुत्थान गरिएको रेशा	११%	१०%	९%	"
५१.०४	कृत्रिम रेशा (अभग्न) को बुनेको कपडा, सकेत नं. ५१.०१ वा ५१.०२ को पाटा (स्ट्रिप) वा मोनोफिलबाट बुनेको कपडा समेत				
	(क) अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थको टायर कर्ड कपडा	१०५%	-१००%	२०%	"
	(ख) अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थ वा वजनमा ८५% वा सो भन्दा बढी				

१४५ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	कपडा भएको टायर कर्ड कपडा बाहेक	१०५%	१००%	२०%	माफी
	(ग) अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थ ८५ भन्दा कम वजनमा भएको कपडा टायर कर्ड कपडा बाहेक	१०५%	१००%	२०%	"
	(घ) अभग्न पुनः ढल्यान गरिएको कपडा पदार्थको टायर कर्ड कपडा	१०५%	१००%	२०%	"
	(ङ) ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी वजनमा अभग्न पुनरुत्थित कपडा पदार्थ भएको कपडा; टायर कर्ड कपडा बाहेक	१०५%	१००%	२०%	"
	(च) अभग्न पुनरुत्थित कपडा पदार्थको कपडा ८५ प्रतिशतभन्दा कम त्यस्तो पदार्थ वजनमा भएको; टायर कर्ड कपडा बाहेक	१०५%	१००%	२०%	"

भाग ५२

धातुमय कपडा (मेटालाइज्ड टेक्सटाईल)

५२.०१	धातुमय धागो, जुनसुकै प्रक्रियाद्वारा धातु मिसाएर कातेको धागो वा धातुले ढाकी बनाएको धागो	४०%	३८%	३८%	"
५२.०२	धातुको धागोबाट बुनिएका कपडा वा धातुमय धागोबाट बनेका कपडा, लाउने पोशाक वा कुनै सामान र ओछ्याउने (फर्निसिङको) कामगा आउने वा यस्तै	६५%	६०%	२०%	"

भाग ५३

ऊन र अरू जीव जन्तुको रौं

द्रष्टव्य :

"जीव जन्तुको मसिनो रौं," भन्नाले अमेरिकन ऊँट (अल्पाका), दक्षिण अमेरिकाको, ऊँट (लामा), दक्षिणी अमेरिकामा पाइने स्तनधारी जनावर (भिकुना), चौंरी, ऊँट

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
एँगोरा, भोटे तिब्बेतियन, काश्मीरी र यस्तै खालका बाख्रा (तर साधारण बाख्रा बाहेक) खरायो, (एँगोरा रेबिट), खरायो, बनबिरालो, पानी मुसो र कस्तुरी मुसाको रौं भन्ने बुझिन्छ ।					
५३.०१ भेडा वा भेडाका पाठाको ऊन नफड्केको वा नकोरेको :					
(क) गुज लगाई चिप्लो पारेको वा सेतो वस्तुले धोएको	माफी	माफी	माफी		१०%
(ख) अन्य :					
(१) पश्मीना	"	"	"		५%
(२) अन्य	४	४	३		१०%
५३.०२ अरु जीवजन्तुका रौं (मसिनु वा खस्रो नफड्केको र नकोरेको)					
(क) जीव जन्तुको मसिनो रौं :					
(१) च्यांग्राको धोएको र रंगाएको	४	४	३		१०%
(२) अन्य	माफी	माफी	माफी		५%
(ख) जीव जन्तुको खस्रो रौं	१.५८	१.५०	१.५०		माफी
५३.०३ भेडा वा भेडाका पाठा वा अरु जीव जन्तुको (मसिनु वा खस्रो) रौंको अवशेष नतन्काएको वा सफा नगरेको					
(१) जीवजन्तुको मसिनु रौं (च्यांग्राको समेत)	माफी	माफी	माफी		१०%
(२) जीवजन्तुको खस्रो रौं	१.५८	१.५०	१.५०		माफी
५३.०४ भेडा वा भेडाका पाठाको ऊनको वा अरु जीव जन्तुको रौं (मसिनु वा खस्रो) (तन्काएको वा सफा गरिएको अवशेष तन्काएको वा सफा गरिएको जीर्ण रौं समेत) :					
(१) जीवजन्तुको मसिनो रौं (च्यांग्राको समेत)	माफी	माफी	माफी		१०%
(२) जीवजन्तुको खस्रो रौं	१.५८	१.५०	१.५०		माफी
५३.०५ फड्केको वा कोरेको भेडा वा भेडाको पाठाको					

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	ऊन वा अरू जीवजन्तुको रौं (खस्रो वा मसिनु) :				
	(क) ऊन टप्स	६३०	६००	५००	माफी
	(ख) अन्य	६	६	५	"
५३.०६	भेडा वा भेडाका पाठाको फडकेको ऊनको खुद्रा बिक्रीमा नराखिएको धागो :				
	(क) ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ऊनको वजन भएको :				
	(१) छाला प्रशोधन गर्ने स्थलबाट बनेको वा झिकेको ऊनबाट बनेको वा रद्दी ऊनबाट बनेको	६५	६३	३%	५%
	(२) अन्य	६६	६४	३%	५%
	(ख) अन्य				
	(१) छाला प्रशोधन कारखानाबाट बनेको वा झिकेको ऊनबाट बनेको वा रद्दी ऊनबाट बनेको	६६	६३	३%	५%
	(२) अन्य	६६	६४	३%	५%
५३.०७	भेडा वा भेडाका पाठाको ऊनको कोरेको धागो (वर्स्टेड यार्न) खुद्रा बिक्रीमा नराखिएको :				
	(क) ऊनको वजन ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएको	१५६५	१४६०	३%	५%
	(ख) अन्य	१५६५	१४६०	३%	५%
५३.०८	खुद्रा बिक्रीमा नराखेको जीवजन्तुको मसिनो रौंबाट बनेको धागो (फड्केको वा कोरेको)	४%	४%	३%	माफी
५३.०९	खुद्रा बिक्रीमा नराखेको घोडाको जगरको धागो वा अन्य जीवजन्तुको खस्रो रौंको धागो :				
	(१) ट्रान्समिशन, कन्भेयर वा एलिभेटरको फित्ता (लोगो) बनाउन हुने	६६	६४	३%	५%
	(२) अन्य	४%	४%	३%	५%
५३.१०	भेडा वा भेडाका पाठाको ऊनको वा घोडाको				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	जगरको वा अन्य जीवजन्तुको रौंको (मसिन् वा खस्रो) खुद्रा बिक्रीमा राखिएको धागो :				
	(क) ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी वजनको ऊन वा अन्य जीवजन्तुको मसिनो रौंको धागो :				
	(१) ऊनी धागो	९९	९४	२%	५%
	(२) वर्स्टेड यार्न (कोरेको)	१५९५	१४९०	३%	५%
	(ख) अन्य				
	१. ऊनी धागो	९९	९४	३%	५%
	२. वर्स्टेड धागो (कोरेको)	१५९५	१४९०	३%	५%
५३.११	भेडा वा भेडाको पाठाको ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको धागोबाट बुनिएको कपडा :				
	(क) फड्केको ऊनबाट बनेका कपडा वा जीवजन्तुको फड्केको मसिनो रौंबाट बनेका कपडा ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौं भएको	९५%	९०%	१०%	माफी
	(ख) कोरेको ऊन वा जीवजन्तुको फड्केको मसिनु रौंबाट बनेका कपडा ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ऊनको वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको वजन भएको	९५%	९०%	१०%	"
	(ग) वजनमा ८५ प्रतिशतभन्दा कम ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको साथ मुख्यतया वा पूर्णतया अभग्न कृत्रिम रेशा मिसिएर बनेको कपडा	१०५%	१००%	१०%	"
	(घ) वजनमा ८५ प्रतिशतभन्दा कम ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको साथ मुख्यतया वा पूर्णतया भग्न कृत्रिम रेशा मिसिएर बनेको कपडा	१०५%	१००%	१०%	"

150

१	२	३	४	५	६
	(ङ) अन्य	६५%	६०%	१०%	माफी
५३.१२	घोडाको जगर वा अन्य जीवजन्तुको खस्रो रौंबाट बनेका कपडा	६५%	६०%	१०%	"
(५३.१३)					

भाग ५४

फल्याक्स (लिनेन) र रेमी (चिनिया घाँस)

५४.०१	फल्याक्स काँचो वा प्रशोधित (नकातेको); फल्याक्सको डोरी (रेशा) र अवशेष (तन्काएको वा सफा गरेको झुत्रा समेत) :				
	(क) फल्याक्स काँचो वा कुहाएको	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ख) चुँडिएको, पिटेको, कोरेको (ह्याकल्ड) वा अरू किसिमको प्रशोधन गरेको	"	"	"	"
	(ग) फल्याक्सको डोरी (रेशा) र अवशेष (तन्काएको र सफा गरेको समेत)	"	"	"	"
५४.०२	चिनियाँ घाँस काँचो वा प्रशोधन गरेको तर नकातेको; चिनियाँ घाँसको स्वायल प्रशोधन गर्दा निस्केको छोटो छोटो कोरेको रेशा र अवशेष (तन्काएको र सफा गरेको झुत्रा समेत)	४%	४%	३%	माफी
५३.०३	खुद्रा बिक्रीमा नराखेको फल्याक्सको वा चिनिया घाँसको धागो	४%	४%	३%	"
५४.०४	खुद्रा बिक्रीमा राखेको फल्याक्स वा चिनियाँ घाँसको धागो	४%	४%	३%	"
५४.०५	फल्याक्स वा रेमी (चिनियाँ घाँसको) धागोबाट बुनेको कपडा	६३%	६०%	१०%	माफी

भाग ५५

कपास

५५.०१	नफट्केको वा नकोरेको कपास	माफी	माफी	माफी	माफी
५५.०२	कपासको भुवाँ (कट्न लिन्टर्स)	माफी	माफी	माफी	माफी

१५१

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
५५.०३	कपासको अवशेष (कट्टन वेष्ट) कातेको वा सफा गरेको शुद्धा समेत फड्केको वा कोरेको बाहेक	१.५%	१.५%	१%	माफी
५५.०४	फड्केको वा कोरेको कपास	माफी	माफी	माफी	१%
५५.०५	खुद्रा बिक्रीमा नराखेको कपासको धागो:				
	(क) एक्लो धागोमा १४,००० मि. प्रति कि. ग्रा. (मे. न: १४) भन्दा बढी नाप नभएको	६%	६%	१%	माफी
	(ख) एक्लो धागोमा १४००० मि. प्रति कि. ग्राम भन्दा बढी र ४००० मि. प्रति कि.ग्रा (४० मे. न) भन्दा बढी नभएको	६%	६%	६% १%	माफी
	(ग) एक्लो धागोमा ४०,००० मि. प्रति कि. ग्रा. भन्दा बढी र ८०,००० मि. प्रति कि. ग्रा. (८० मे. न) भन्दा कम भएको	६%	६%	१%	माफी
	(घ) एक्लो धागोमा ८०,००० मि. प्रति कि. ग्रा. वा सोभन्दा बढी भएको	६%	६%	१%	"
५५.०६	खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएको कपासको धागो	६%	६%	५%	"
५५.०७	पातलो पारदर्शक जाली कपडा (गज):				
	(क) रासायनिक तरीकाले नधोएको, मर्सराईज नगरेको	२६%	२५%	१०%	"
	(ख) अन्य	२६%	२५%	१०%	"
५५.०८	नकाटी बुनिएको कपडा (टेरी) तौलिया र यस्तै नकाटी बुनेका कपासका कपडा:				
	(क) रासायनिक तरीकाले नधोएको, मिहिन (मर्सराइज नगरेको)	२१%	२०%	५%	माफी
	(ख) अन्य	२१%	२०%	५%	"
५५.०९	कपासका बुनिएका कपडा:				
	(क) रासायनिक तरीकाले नधोएको र महिन नगरेको वा ८५ प्रतिशत वा				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	सोभन्दा बढी कपासको वजन भएको कपासका कपडा:				
	१. अति मसिन् र मसिन्	१५%	१४%	६%	माफी
	२. कनभास	९%	९%	८%	"
	३. अन्य	१२%	११%	४%	"
(ख)	८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी कपासको वजन भएको अरू कपडा:				
	१. रासायनिक तरीकाले धोएको, रङ्गाएको, छापेको वा मिहन गरेको, नखुम्चिने र आरगण्डी प्रोसेस समेत गरेको:				
	(क) मसिन् र अति मसिन्	१५%	१४%	६%	"
	(ख) अन्य	१२%	११%	४%	"
	२. अन्य	१२%	११%	४%	"
(ग)	८५ प्रतिशत भन्दा कम कपासको वजन भएको रासायनिक प्रशोधन नगरेको, मिहिन नगरेको कपडा:				
	१. ७५ प्रतिशतसम्म वजनमा कपासको धागो मिश्रित कपडा	१५%	१४%	६%	"
	२. ७५ प्रतिशत भन्दा कम वजनमा कपासको धागो मिश्रित कपडा	१०५%	१००%	१०%	"
	३. अन्य	१०५%	१००%	१०%	"
(घ)	८५ प्रतिशतभन्दा कम कपासको वजन भएको अरू कपडा:				
	१. रासायनिक तरीकाले धोएको, रङ्गाएको, छापेको वा मिहिन गरेको नखुम्चिने र आरगन्डी प्रोसेस समेत गरेको				
	(क) ७५ प्रतिशत सम्म वजनमा कपासको धागो मिश्रित कपडा	१५%	१४%	६%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) ७५ प्रतिशतभन्दा कम वजनमा कपासको धागो मिश्रित कपडा	१०५%	१००%	१०%	माफी
	(ग) अन्य	१०५%	१००%	१०%	माफी

द्रष्टव्य: माथि संकेत नं. ५५.०६ को क (३) र ख (२) मा पर्ने सुति कपडा भारत बाहेक अन्य मुलुकहरूबाट आयात भै आएमा माथि उल्लिखित दरको आधा घटाई महसुल असूल गरिने छ।

भाग ५६

कृत्रिम रेशा (भग्न)

द्रष्टव्य: संकेत नं.५६.०२लाई समान लम्बाइ भएका समानान्तर तन्तुहरू मिली तल लेखिएका विशेषताहरूसंग मिल्ने खालका कृत्रिम रेशाका अभग्नतन्तुको (नबाटिएको) डोरी (कन्टीन्यूअस फिलामेन्ट टो) मा मात्र लागू हुने गरी लिइनु पर्दछ।

(क) डोराको लम्बाई २ मिटरभन्दा बढी भएमा

(ख) १ मिटरमा ५ फन्काभन्दा कम बाटिएको

(ग) प्रति तन्तु (फिलामेन्ट) ६.६ सि. ग्रा. (६० डेनियर) भन्दा कम वजन भएमा

(घ) भाग ५१ को द्रष्टव्य १ मा उल्लेख गरिएको तन्तुको डोरा तन्काइने हुनु पर्छ अर्थात् उसको मूल लम्बाइको शतप्रतिशत तन्किन नसक्ने क्षमता भएको हुनु पर्दछ।

(ङ) डोराको जम्मा वजन २ ग्रा. प्रति मि. (१८,००० डेनियर) भन्दा बढी हुनु पर्दछ। २ मिटरभन्दा कम लम्बाइको डोरा (टो) लाई संकेत नं. ५६.०१ मा वर्गीकरण गरिनेछ।

५६.०१	कृत्रिम रेशा (भग्न), नकढेको नकोरेको वा अरू किसिमबाट तयार गरी काल्ने स्थितिमा पुगेको:				
	(क) पोलियामाइड रेशा (नाइलन)	५२५	५००	४००	माफी
	(ख) पोलिष्टर रेशा (टेरेलिन)	५२५	५००	४००	"
	(ग) आक्रेलिक रेशा	५२५	५००	४००	"
	(घ) अन्य कृत्रिम रेशा	५२५	५००	४००	"
	(ङ) पुनरुत्थान गरिएको रेशा रिजेनेरेटेड	५२५	५००	४००	"
५६.०२	कृत्रिम रेशा (भग्न) बनाउनको लागि अभग्न तन्तुको डोरा:				

९५८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(क) पोलियामाइड (नाइलन) को रेशा	११%	१०%	१%	माफी
	(ख) पोलिष्टरको (टेरेलिन) को रेशा	११%	१०%	१%	"
	(ग) आक्रेलिकको रेशा	११%	१०%	१%	"
	(घ) अरू कृत्रिम रेशा पुनरुत्थान गरिएको	११%	१०%	१%	"
	(ङ) पुनरुत्थान गरिएको रेशा	११%	१०%	१%	"
५६.०३	कृत्रिम रेशाको अवशेष (धागोको अवशेष तन्काएको वा सफा गरिएको झुवा समेत) भग्न वा अभग्न, नफड्केको नकोरेको वा काल्नको लागि अरू किसिमबाट तयार नगरेको				
	(क) कृत्रिम रेशा	१.५%	१.५%	१%	"
	(ख) पुनरुत्थान गरेको रेशा	१.५%	१.५%	१%	"
५६.०४	फड्केको, कोरेको वा अरू किसिमबाट काल्नको लागि तयार गरेको कृत्रिम रेशा (भग्न र अवशेष समेत):				
	(क) पोलियामाइड रेशा र अवशेष	५२५	५००	४००	"
	(ख) पोलिष्टर रेशा र अवशेष	५२५	५००	४००	"
	(ग) आक्रैलिक रेशा, अवशेष समेत	५२५	५००	४००	"
	(घ) अन्य कृत्रिम रेशा, अवशेष समेत	५२५	५००	४००	"
	(ङ) पुनरुत्थित रेशा, अवशेष समेत	५२५	५००	४००	"
५६.०५	खुद्रा बिक्रीमा नराखेको कृत्रिम रेशाको धागो (भग्न वा अवशेष)				
	(क) भग्न कृत्रिम रेशाको वजन ८५ प्रतिशत वा सो भन्दा बढी भएमा	११%	१०%	१%	
	(ख) ८५ प्रतिशतभन्दा कृत्रिम रेशाको वजन भएको मुख्यतया वा पूर्णतया कपास मिसिएको अभग्न कृत्रिम रेशा	११%	१०%	१%	
	(ग) ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भग्न कृत्रिम रेशाको भएको मुख्यतया वा पूर्णतया ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौं मिसिएको भग्न कृत्रिम रेशा	११%	१०%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(घ) ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भग्न कृत्रिम रेशाको भएको र मुख्यतया वा पूर्णतया ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौं र कपास बाहेक अन्य रेशा मिश्रित भएको भग्न रेशा	११%	१०%	१%	माफी
	(ङ) ८५ प्रतिशतभन्दा बढी पुनरूत्थान रेशाको वजन भएको भग्न पुनर्जागृत रेशा	११%	१०%	१%	"
	(च) ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन पुनरूत्थित रेशाको भएको र मुख्यतया वा पूर्णतया त्यस्तो रेशामा कपास मिसिएको भग्न पुनरूत्थित रेशा	११%	१०%	१%	"
	(छ) भग्न पुनर्जागृत रेशाको ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौं मिश्रित रेशा	११%	१०%	१%	"
	(ज) ८५ प्रतिशतभन्दा कम भग्न पुनरूत्थित रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: कपास, ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौं बाहेक अन्य रेशा मिश्रित भग्न कृत्रिम रेशा	११%	१०%	१%	"
५६.०६	खुद्रा बिक्रीमा राखिएको कृत्रिम रेशाको धागो (भग्न वा अवशेष)				
	(क) भग्न कृत्रिम रेशाको ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी वजन भएको	११%	१०%	१%	"
	(ख) भग्न कृत्रिम रेशाको ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भएको	११%	१०%	१%	"
	(ग) भग्न पुनरूत्थित रेशा	११%	१०%	१%	"
५६.०७	कृत्रिम रेशाको बुनिएको कपडा (भग्न वा अवशेष):				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(क) भग्न कृत्रिम रेशाको ८५ प्रतिशत वा सो भन्दा बढी वजन भएको कपडा	१०५%	१००%	२०%	माफी
	(ख) ८५ प्रतिशतभन्दा कम भग्न कृत्रिम रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: कपास मिश्रित कपडा	१०५%	१००%	२०%	"
	(ग) ८५ प्रतिशतभन्दा कम भग्न कृत्रिम रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: ऊन वा जीवजन्तुको मसिनु रौं मिश्रित भग्न कृत्रिम रेशाको कपडा	१०५%	१००%	२०%	"
	(घ) ८५ प्रतिशतभन्दा कम भग्न कृत्रिम रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: वा अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थ मिश्रित भग्न कृत्रिम रेशाको कपडा	१०५%	१००%	२०%	"
	(ङ) ८५ प्रतिशतभन्दा कम भग्न कृत्रिम रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: कपास, ऊन, जीवजन्तुको मसिनो रौं वा अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थको रेशा बाहेक अरू पदार्थको रेशा मिश्रित भग्न कृत्रिम रेशाबाट बनेको कपडा	१०५%	१००%	२०%	"
	(च) ८५% वा सो भन्दा बढी भग्न पुनर्जागृत रेशाको वजन भएको कपडा	१०५%	१००%	१०%	"
	(छ) ८५% भन्दा कम भग्न पुनर्जागृत रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: कपास मिश्रित भग्न पुनर्जागृत रेशाबाट बनेको कपडा	१०५%	१००%	१०%	"
	(ज) ८५% भन्दा कम भग्न पुनरुत्थित रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो				

८५८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	रौ मिश्रित भग्न पुनरुत्थित रेशाबाट बनेको कपडा	१०५%	१००%	१०%	माफी
	(ञ) ८५% भन्दा कम भग्न पुनरुत्थित रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थ मिश्रित भग्न पुनरुत्थित रेशाबाट बनेको कपडा	१०५%	१००%	१०%	"
	(ञ) ८५% भन्दा कम भग्न पुनरुत्थित रेशाको वजन भएको मुख्यत: वा पूर्णत: कपास, ऊन, जीवजन्तुको मसिनो रौं, वा अभग्न कृत्रिम कपडा पदार्थको रेशा बाहेक अन्य पदार्थको रेशा मिश्रित भग्न पुनरुत्थित रेशाबाट बनेको कपडा	१०५%	१००%	१०%	"

भाग–५७

अन्य वनस्पति कपडा बनाउने पदार्थ, कागजको धागो र कागजको धागोबाट बुनिएको कपडा

५७.०१	असली भंगो (हेम्प) (कानाबिस साटिभा) कांचो वा प्रशोधित तर नकातेको असली भंगोको डोरा वा अवशेष (तन्काएको वा सफा गरेको झुत्रा वा डोरी समेत)	माफी	माफी	माफी	माफी
५७.०२	मनिला भंगो (अबाका) ("मुसा कपडा") कांचो वा प्रशोधित तर नकातेको, मनिला हेम्प (भंगो) को डोरा र अवशेष (तन्काएको र सफा गरेको झुत्रा र डोरी समेत)	माफी	माफी	माफी	माफी
५७.०३	सनपाट र अरू कपडाको लागि रेशा हुने बोक्रा अन्यत्र उल्लेख नभएको वा समावेश नगरेको, कांचो वा प्रशोधित तर नकातेको; डोरा र त्यसको अवशेषबाट बनेको सामान (तन्काएको वा सफा गरेको झुत्रा र डोरी समेत):				
	(१) जुटकटिंग (काटेको सनपाट)	माफी	माफी	माफी	२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) सनपाटको धागोको अवशेष (क्याडिस)	माफी	माफी	माफी	१
	(३) अन्य	माफी	माफी	माफी	१%
५७.०४	अन्य वनस्पति कपडाको रेशा, कांचो वा प्रशोधित तर नकातेको, त्यस्तो रेशाको अवशेष (तन्काएको वा सफा गरेको झुत्रा वा डोरी समेत)				
	(क) एगेभ (मल्लो) जातिको सिसाल (पातबाट बने रेशा) र अरू रेशा, त्यस्तो रेसाको अवशेष, तन्काएको वा बाटेको झुत्रा र डोरी	४%	४%	३%	माफी
	(ख) नरिवलको जटा र त्यसको अवशेष तन्काएको वा सफा गरेको झुत्रा र डोरी समेत	माफी	माफी	माफी	माफी
	(ग) अन्य रेशा र त्यस्तो रेशाको अवशेष तन्काएको वा बाटेको झुत्रा र डोरी समेत	४%	४%	३%	"
(५७.०५)					
५७.०६	संकेत नं. ५७.०३ अन्तर्गतका सनपाटको धागो वा रेशा आउने अन्य कपडाको लागि बनेको धागो	४%	४%	१%	"
५७.०७	अन्य कपडाको लागि वनस्पति रेशाको धागो र कागजको धागो	४%	४%	३%	"
(५७.०८)					
(५७.०९)					
५७.१०	संकेत नं. ५७.०३ मा पर्ने सनपाट वा कपडाको लागि काममा आउने बोक्राको रेशाबाट बुनिएको कपडा (जस्तै हेसियन)	८६.७०	८५.४०	८%	"
५७.११	कपडाको बुनिने अन्य वनस्पति रेशाबाट बुनिएका कपडा, कागजको धागोबाट बुनिएको कपडा	६२%	६०%	१०%	"
(५७.१२)					

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग–५८

गलैंचा, गुन्द्री, चटाई, र टापस्ट्री (बुट्टेदार पदार्थ र टेबुलपोस) पश्मीना र मखमली (पेनी) झल्लर साँगुरो गरी बनाएको कपडा, झुत्ता वा भुवा निस्केको कपडा, जालिदार (टुल्ल) कपडा र अन्य किसिमको जाली भएको कपडा जाली (लेस) र जरि भरिएको कपडा (ईम्ब्राइडरी)

द्रष्टव्य :–

१– कोट गरेको वा जडान गरेको कपडा, तन्किने कपडा वा तन्किने जुत्ता, कारखानाको लोता वा भाग ५९ मा पर्ने अन्य सामानहरूलाई यो भागमा भएको व्यवस्था लागू हुने छैन तर कुनै कपडामा जरि भरेको रहेछ भने संकेत नं. ५८.१० मा पर्नेछ ।

२– संकेत नं. ५८.०१ र ५८.०२ मा उल्लेख भएको गलैंचा र कम्बल शब्दहरू जमीन ढाक्ने प्रकृति भएका सामानहरूलाई जनाउँछ तर त्यो सामान अन्य कार्यको लागि पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ । जमोट गरी तयार पारिएको गलैंचा यस संकेत अन्तर्गत पर्दैन त्यस्ता सामान भाग ५९ अन्तर्गत पर्दछन् ।

३– संकेत नं. ५८.०५ को प्रयोजनको लागि साँगुरो गरी बुनिएको कपडा भन्नाले निम्न बमोजिमको बुनावट भएको कपडालाई जनाउँछ ।

(क) ३० सेण्टीमिटर भन्दा बढी चौडाई नभएको बुनेको कपडा चौडा टुक्राबाट काटेको वा बुनेको र दुवैपट्टि किनाराको कपडामा संजाप लगाएको (बुनेको टाँसेको वा अन्य प्रकारले बनाएको) हुनु पर्दछ ।

(ख) ३० सेण्टीमिटरभन्दा कम चौडाई भएको ४ पाटे कपडाको नलीको आकार गरी बुनेको कपडा, र

(ग) दोब्रिएको किनारा भएको कपडा तर दोब्रिएको किनारा फुकाउँदा ३० सेण्टीमिटर भन्दा बढी चौडा नहुने कपडा, तर झल्लरको रूपमा रहेको साँगुरो गरी बुनिएको कपडा संकेत नं. ५८.०७ मा पर्दछन् ।

४– सुतली, डोरी वा फर्जेज (डोरी) बाट बनेको जाली कपडा वा जालीका टुक्राहरू संकेत नं. ५८.०८ मा नपरी संकेत नं. ५९.०५ मा पर्दछन् ।

५– संकेत नं. ५८.१० मा उल्लेखित "जरी भरिएको" शब्दले धातु वा सीसाको धागोले कपडाको सतह देखिने गरी जरी भरिने धागो जडिएको कपडा, र अन्य धातुको धागोबाट धातुको सतह जस्तो पारी सिइएको कपडा वा अन्य पदार्थका (धातुको धागोको काम) दाना, अलंकार युक्त जाली सिलाई गरेको कपडामा जरी भरेको समेतलाई जनाउँछ ।

अधिकारिक रूपमा मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

तर सिइएको, टापेस्ट्री संकेत नं. ५८.१० मा नपरी संकेत नं. ५८.०३ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ।

६– पोशाक, जमीन ढाक्ने चीज वा यस्तै सामानमा प्रयोग भएको धातुको धागोबाट बनेको सामानको बिवरण निर्दिष्ट गरिए बमोजिम यस भागका संकेतहरूमा पर्दछन।

१	२	३	४	५	६
+५८.०१	गलैंचा, गलैंचाका सामान र कम्बल, गाँठो पारेको (बनाएको वा नबनाएको)				
	(क) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको	४२%	४०%	३०%	माफी
	(ख) अन्य कपडा पदार्थको	४२%	४०%	३०%	"
५८.०२	अन्य गलैंचा, गलैंचाको सामान, कम्बल, गुन्द्री, अरू ओछ्याउने सामान र "केलेम" "सुम्याक" र "कारामेनी" कम्बल र यस्तै सामान (तयारी गरेको वा नगरेको) :				
	(क) केलेम (खिलिम किलिम) सुम्याक वा कारामेनी कम्बल र यस्तै सामान	४२%	४०%	३०%	माफी
	(ख) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको गुच्छाको रूपमा	४२%	४०%	३०%	"
	(ग) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको बुनिएको कपडा	४२%	४०%	३०%	"
	(घ) गुच्छा परेको र बुनेको बाहेकको ऊन वा जीव जन्तुको मसिनो रौंको कपडा	४२%	४०%	३०%	"
	(ङ) कृत्रिम कपडा पदार्थको गुच्छा	४२%	४०%	३०%	"
	(च) कृत्रिम कपडा पदार्थबाट बुनिएको	४२%	४०%	३०%	"
	(छ) गुच्छा परिएको वा बुनेको बाहेकको कृत्रिम कपडा पदार्थ	४२%	४०%	३०%	"
	(ज) अन्य कपडा पदार्थको गुच्छाको रूपमा	४२%	४०%	३०%	"
	(झ) अन्य कपडा पदार्थको गुच्छा बाहेकको				
	(१) सतरंजा र अरू सुतीको गलैंचा	७%	७%	६%	"
	(२) सनपाटको सतरंजा	६%	६%	६%	"
	(३) अन्य	४२%	४०%	३०%	"

१६१

१	२	३	४	५	६
५८.०३	हातले बनाएको गोबेलिन्स, फ्लान्डर्स, ओबुसेन, बोभाईस, र त्यस्तै किसिमका ट्रापेस्ट्रीहरू र सिइएको ट्रापेस्ट्रीहरू (जस्तै सानो बुट्टाको संकेत र छड्के टाँका मारेको) चौडाई भन्दा लम्बाई बढी भएको र हातले बनाएको त्यस्तै सामान	२०%	१५%	१०%	माफी
५८.०४	पस्मिनाको बुनेको कपडा, मखमली झलरको कपडा (नकाटी बुनिएको सुती कपडा जुन संकेत नं. ५५.०८ मा पर्ने र त्यस्तो कपडा संकेत नं. ५८.०५ मा पर्ने बाहेक) :				
	(क) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको	६५%	६०%	१०%	"
	(ख) सुतिको	६५%	६०%	१०%	"
	(ग) कृत्रिम रेशाको	६५%	६०%	१०%	"
	(घ) पुनरुत्थित रेशाको	६५%	६०%	१०%	"
	(ङ) अन्य	६५%	६०%	१०%	"
५८.०५	सांगुरो गरी बुनिएको कपडा, लम्बाईको धागो (वार्प) मात्र भएको चौडाईको धागो (वेफट) नभएको टाँसिने वस्तुद्वारा जोडिएको सांगुरो कपडा, संकेत नं. ५८.०६ को बाहेकका सामानहरू				
	(१) रेशम वा कृत्रिम रेशाको	१५%	१४%	१२%	"
	(२) अन्य	२१%	२०%	११%	"
५८.०६	बुनिएको चिह्न (लेबेल) बिल्ला र यस्तै जरी नभरिएको टुक्रा स्ट्रीपमा वा आकार वा रूप मिलाई काटेको	४%	४%	३%	"
५८.०७	मखमली झलरको धागो (मखमली झलरको धागाको मुठा समेत) किनारा बनाउने धागो (संकेत नं. ५२.०१ अन्तर्गतका धातुमय धागो र किनारा बनाउने घोडाको रौं बाहेक) कपालमा लगाउने रिबन र				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	अलंकारिक झुलाका टुक्रा, फुर्का, गुच्छा र यस्तै सामान :				
	(१) रेशम वा कृत्रिम रेशाको	१५%	१४%	१२%	माफी
	(२) अन्य	२१%	२०%	११%	"
५८.०८	जाली र अन्य जाली कपडा सामान्य किसिमको बुनिएको (तर बुनिएको र गाँठो पारी बुनेको वा शाल बुने जस्तो गरी बुनिएको बाहेक) :				
	(१) रेशमी जाली सादा	१४%	१३%	११%	"
	(२) अन्य	२१%	२०%	११%	"
५८.०९	जाली र जालीका अन्य कपडा, (बुनिएको र गाँठो पारी बुनेको वा शाल बुने जस्तो गरी बुनेको बाहेक) बुट्टा भरेको, यन्त्रद्वारा फिता बनाएको, टुक्रा, झुत्रा, अलंकार युक्त जाली :				
	(१) सबै किसिमको रेशमी जाली, बुट्टा भरेको र जाली बनाएको	१४%	१३%	११%	"
	(२) अन्य	२१%	२०%	११%	"
५८.१०	जडी भरिएको टुक्रा, टाला, झुत्रा, अलंकार युक्त जाली	२१%	२०%	११%	"

भाग ५९

गद्दा र जमोठ, बाटेको डोरी, त्यान्द्रो, डोरी र तार, विशेष किसिमका कपडा जडेको वा कोट भरेको, कपडा उद्योगको लागि उपयुक्त हुने खालका कपडा

द्रष्टव्य :–

१. (क) यस भागको प्रयोजनको लागि "कपडा" भन्नाले भाग ५० देखि ५७ सम्मको कपडा र संकेत नं. ५८.०४ र ५८.०५, संकेत नं. ५८.०७ का फुर्का, झुत्रा र किनाराका टुक्रा, संकेत नं. ५८.०८ र ५८.०९ को जाली र जाली कपडा, संकेत नं. ५८.०९ को फिता र संकेत नं. ६०.०१ को गाँठो पारी बनाएको शाल बुने जस्तो गरी बुनेर बनाएको कपडालाई मात्र समावेश गरिन्छ।

963

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

(ख) यो दरबन्दी भरीमा "जमोठ" भन्नाले कपडाका रेशाहरूको जालबाट निमित जालबाट निकालिएको रेशाहरूको टाँकाले जोड्ने प्रक्रियाद्वारा यी रेशाहरूको संयोजनलाई मजबुत पारी बनाइएको कपडालाई समेत जनाउँछ।

२. (क) सेलुलोजका व्युत्पत्तिहरू (डेरिभेटिभ्स) वा अन्य कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थले, प्रति वर्गमीटरमा जति सुकै वजन भए पनि र जुनसुकै प्रकृतिको (टाँसिएको, फोम, स्पञ्ज वा फरकिलो) प्लास्टिक पदार्थ भए पनि, जडेको, कोट गरिएको, ढाकेको वा पत्र पत्र पारी बनाइएको कपडाको लागि संकेत नं. ५९.०८ प्रयोग गरिनेछ। तर निम्न कुराहरू यसभित्र पर्दैनन् :

(क) कपडामा जडेको, कोट गरेको, वा ढाकेको कुरा खुला आँखाले देख्न सकिँदैन भने (सामान्यतया भाग ५० देखि ५८ सम्म र ६०) यो व्यवस्थाको लागि रङ्ग परिवर्तनको परिणाम भने वास्ता गरिने छैन।

(ख) त्यस्तो उत्पादन जसलाई नचर्काई वा नफुटाइकन १५° र ३०° सेन्टीग्रेडको तापमानमा ७ मिलिमिटरको व्यास भएको बेलन (सिलिण्डर) को चारैतिर हातले बंग्याउन सकिँदैन (भाग ३९); वा

(ग) त्यस्तो उत्पादन जसमा कुनै कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थले कपडालाई पूर्णरूपले दबाएको वा कपडाको दुवैपट्टि त्यस्ता पदार्थले कोट गरेको वा ढाकेको हुन्छ (भाग ३९);

(ख) निम्न कुरामा संकेत नं. ५९.१२ लागू हुनेछैन :

(क) कपडामा जडेको वा कोट गरेको वस्तु खुला आँखाले देख्न सकिँदैन भने (सामान्यतया भाग ५० देखि ५८ र ६०) यो व्यवस्थाको प्रयोजनको लागि रङ्ग परिवर्तनको परिणामलाई भने वास्ता गर्न पर्दैन।

(ख) बुट्टा सहित छापेको कपडा (नाटकका दृश्यको लागि स्टुडियोको लागि रंगाई बनाएको चित्रपट, वा यस्तै कपडा बाहेक)

(ग) गुच्छा, धूलो, बुकुवा कर्क वा यस्तै सामानले ढाकिएको कपडा र यस कारणबाट बनिन आएको बुट्टा; वा

(घ) माड वा यस्तै तत्वको आधारमा सामान्य बुट्टा बनाई तयार गरेको कपडा।

३. संकेत नं. ५९.११ मा प्रकट गरेको रबरमय कपडा भन्ने शब्दले निम्न बमोजिमको अर्थ लाग्नेछ।

९६६

१	२	३	४	५	६

(क) रबर जडेको; कोट गरेको; ढाकेको वा पत्र पत्र पारी ढाकेको

(१) १५०० ग्रा. प्रति वर्ग मि. भन्दा बढी वजन नभएको, वा

(२) १५०० ग्रा. प्रति वर्ग मि. भन्दा बढी वजन भएको र कपडा पदार्थको ५० प्रतिशतभन्दा बढी वजन भएको।

(ख) प्रति वर्गमिटर जतिसुकै वजन भए पनि समानान्तर कपडाको धागो रबरसँग तापबाट जोडी बनेको कपडा;

(ग) भाग ४० को अन्तिम प्रकरणको द्रष्टव्य २ को आधारमा उक्त भागमा पर्ने बाहेक तन्किएको, फोम वा स्पन्ज रबर र कपडा मिसिएका पाता, चादर र स्ट्रीप (सानो लामो टुक्रा)

४. संकेत नं. ५९.१६ निम्न कुरामा लागू हुने छैन:

(क) ट्रान्समिशन, कन्भेयर, इलेभेटरको ३ मिलिमिटरभन्दा कम बाक्लो लोता (फिता);

(ख) ट्रान्समिशन, कन्भेयर र इलेभेटरको रबर कोट गरेको, जडेको, ढाकेको वा पत्र पत्र गरी बनाएका कपडाको लोता वा लोता बनाउने कपडा वा कपडाबाट बनाई रबर जडेको वा कोट गरेको (संकेत नं. ४०.१०)।

५. संकेत नं. ५९.१७ निम्नलिखित सामानमा लागू हुनेछ। ती सामानहरू परिच्छेद ११ का अन्य संकेत अन्तर्गत समावेश भएको मानिने छैनन्।

(क) कपडा उत्पादनका निम्नलिखित सामानहरू (संकेत नं. ५९.१४ देखि ५९.१६ सम्मका उत्पादनको जस्तो प्रकृति भएका उत्पादन बाहेक):

(१) कपडा, जमोठ र जमोठको भित्री हाली बुनेको कपडा, रबर छाला वा अन्य यस्तै पदार्थले कोट गरेको, ढाकेको, पत्र पत्र गरी बनाएको सामान्य रूपले गाताको कपडाको रूपमा प्रयोग हुने कपडा र मिसिनरीहरूमा प्रयोग हुने यस्तै कपडा।

(२) मेशिनको आग्लो (बोल्ट) मा लगाउने कपडा।

(३) कपडाको रेशा वा मानिसको रौंबाट बनेको सामान्यतया तेल पेल्ने कोल वा यस्तैमा प्रयोग हुने खालको छापे कपडा।

(४) कागज बनाउने वा अरू कलकारखानामा प्रयोग हुने खालको जमोठ गरेको वा नगरेको, जडेको वा नजडेको, कोट गरेको वा नगरेको बुनिएको कपडा, नलीको आकारको वा टुप्पो नभएको एउटै वा धेरै लम्बाइको धागो वा

१६७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	वा चौडाइको धागो वा चेप्टो गरी बेरें लम्बाइको धागो वा चौडाइको धागो भएको ।				
	(५) कल कारखानामा प्रयोग हुने खालको धातुले मजबूत गरिएको कपडा ।				
	(६) धातु मिसिएको धागोबाट बनेका कागज बनाउने वा यस्तै कल कारखानामा प्रयोग हुने खालको कपडा संकेत नं. ५९.०१ भित्र पर्ने ।				
	(७) डोरी, रिबन र यस्तै कोट गरेको वा नगरेको, धातुले मजबूत पारिएको वा नपारिएको सामान, सामान्यतया कलकारखानामा पोको पार्ने काममा वा चिप्लो पदार्थ राख्ने काममा आउँछ ।				
	(ख) कल कारखानामा सामान्यतया प्रयोग हुने खालको कपडाबाट बनेका सामान (संकेत नं. ५६.१४ देखि ५६.१६ सम्मको सामान बाहेक) उदाहरणको लागि गास्केट (पिस्टोलमा बाँध्ने डोरी) वासर, घुमाउने चक्का र यस्तै अन्य कलपुर्जा ।				
५६.०१	गद्दा, गद्दाबाट बनेका सामान कपडाको झुत्रा वा मसीना टुक्रा, धूलो र भिनलेप्स (एक किसिमका कपडाका डल्ला):				
	(१) औषधि उपचारको वा चिरफारको गद्दा नजडेको वा कोट नगरेको र खुद्रा बिक्रीको लागि बन्द नगरेको	१%	१%	१%	माफी
	(२) सेनिटरी प्याड	११%	१०%	५%	"
	(३) अन्य	माफी	माफी	माफी	- १%
५६.०२	जमोठ र जमोठबाट बनेका सामान जडेको वा नजडेको, कोट गरेको वा नगरेको:				
	(क) जमीन ढाक्ने	४२%	४०%	३०%	माफी
	(ख) अन्य:				
	(१) जडेको वा कोट गरेको	७%	७%	६%	"
	(२) अन्य:	१४%	१२%	११%	"
५६.०३	जोड्ने रेशाको कपडा यस्तै जोड्ने धागोको कपडा र यस्तो कपडाबाट बनेका सामान जडिएको, वा नजडिएको कोट गरिएको वा नगरिएको	२६%	२५%	१०%	"
५६.०४	बाटेको वा नबाटेको डोरी, तार				
	(१) नरिवलको जटाको	८%	८%	७%	"

ग्रस

२६६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) सनपाटको		५३.४५	५०.६०	८%	माफी
	(३) अन्य		४%	४%	३%	"
५६.०५	डोरीबाट बनेको जाली र जाल डोरीहरू (ट्वाइन, कार्डेज वा रोप) र धागोको माछा मार्ने तयारी जाल					
	(१) नरिवलको जटाको		८%	८%	७%	"
	(२) सनपाटको		५३.४५	५०.६०	८%	"
	(३) अन्य		४%	४%	३%	"
५६.०६	धागो, डोरीहरू (ट्वाइन कार्डेज, रोप वा केबुल) बाट बनेको कपडा बाहेक अरू सामान र यस्ता सामानहरूबाट बनेका अन्य सामानहरू					
	(१) नरिवलको जटाको		८%	८%	७%	"
	(२) सनपाटको		५३.४५	५०.६०	८%	"
	(३) अन्य		४%	४%	३%	"
५६.०७	किताबको गाता हाल्ने वा यस्तै काममा आउने गुंद वा माड भएको तल्व कोट गरेको कपडा, ट्रेसिंग कपडा (सार्ने कामको तयारी चित्रपटको कपडा, टोपको बैठक, बकम र यस्तै कपडा					
	(१) बकम		७%	७%	६%	"
	(२) अन्य		२६%	२५%	१०%	"
५६.०८	सेलुलोजबाट छिकिएको पदार्थ वा अरू कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थ जडिएको, कोट गरिएको ढाकिएको वा पत्र पत्र गरी बनाएको कपडा		२६%	२५%	१०%	"
(५६.०९)						
५६.१०	लिनोलियम र कपडाको भुई भएको लिनोलियम जसरी बनाइएको तयारी पदार्थ, साइज मिलाई काटेको वा नकाटेको, जमीन ढाक्ने काममा आउने, कपडाको भुईमा कोट गरिएको जमीन ढाक्ने वस्तु साइज मिलाई काटेको वा नकाटेको		४२%	४०%	३०%	"

९५७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
५९.११	निटेड (गाँठो पारी बुनेको) वा क्रोचेट गरी बुनेको सामान बाहेक रबर मिश्रित कपडा	२६%	२५%	१०%	माफी
५९.१२	अन्य किसिमबाट जडेको वा कोट गरेको कपडाको नाटक दृश्यको लागि बनाएको चित्र पट, तस्वीर खिच्दा पछाडि राख्ने चित्र पट वा यस्तै खालका सामान	२६%	२५%	१०%	"
५९.१३	इलाष्टिक कपडा र झल्लरी बुट्टा भएको कपडा निटेड (गाँठो पारी बुनेको) वा क्रोचेट (एउटै हुकले गाँठो पारी बुनेको) बाहेक रबरको धागो र कपडाको धागो मिश्रित	७%	७%	६%	"
५९.१४	बुनेको बाटेको वा गाँठो पारी बुनेको कपडा पदार्थको स्टोभ, लाइटर, मैनबत्ती र यस्तै सामानको लागि सलेदो बनाउने फिता; नली आकारको निटेड ग्यास मेन्टल कपडा र ग्यास मेन्टलको जाली:				
	(१) ग्यास मेन्टलको जाली (तापले चम्कने)	६%	६%	५%	"
	(२) अन्य	४%	४%	३%	"
५९.१५	कपडाको होज पाइप (सिंचाईमा प्रयोग हुने) र यस्तै नली भित्री बाहिरी कवच हालेको वा नहालेको वा अन्य पदार्थको सहायक सामानहरू भएको वा नभएको	४%	४%	३%	"
५९.१६	धातु वा अन्य पदार्थद्वारा मजबूत गरिएको वा नगरिएको ट्रान्समिशन, कन्भेयर वा एलिभेटरको लोता (फिता) वा लोताको सामान	४%	४%	३%	"
५९.१७	कलकारखानामा सामान्यतया प्रयोग हुने कपडा र कपडाका सामान:				
	(१) तेल छान्ने कपडा	२६%	२५%	१०%	"
	(२) अन्य	४%	४%	३%	"

१६८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग ६०

गाँठो पारी बुनेको (निटेड) र एउटै हुकले बुनेको (कोचेटेड) सामान

द्रष्टव्य:

१. निम्न कुराहरू यस भागभित्र पर्दैनन्

(क) संकेत नं. ५८.०६ को कोचेटेड बुट्टादार फिता

(ख) भाग ५९ मा पर्ने निटेड र कोचेटेड सामान

(ग) चोली, चोलीको पेटी, झुन्याउने पेटी वा ईंजार ब्रेसरीज, कसेर बाँध्ने पट्टी, ईंजार, बाँध्ने (गार्टर) वा यस्तै (संकेत नं. ६१.०६)

(घ) पुराना कपडा वा संकेत नं. ६३.०१ मा पर्ने अन्य सामान

(ङ) हड्डी उपचार सम्बन्धी उपकरण र चिरफारको फिता पट्टी वा यस्तै (संकेत न. ९०.१९)

२. निटेड वा कोचेटेड सामान र तिनका पार्टपूर्जा संकेत नं. ६०.०२ देखि ६०.६ भित्र पर्दछन्:

(क) सोझै चाहेको आकारमा निटेड वा कोचेटेड गरिएको छुट्टा छुट्टै रूपमा वा लामु धेरै टुक्राको रूपमा पैठारी भएको।

(ख) सिएर वा अन्य प्रकारले बनाएको

३. संकेत नं. ६०.०६ को प्रयोजनको लागि रबरको धागो लागेको वा थाम्नको निमित्त मात्र इलाष्टिक राखेको कारणले मात्र निटेड वा कोचेटेड सामानलाई इलाष्टिक सामान मानिने छैन।

४. धातुको धागोबाट बनेका र पोशाक, सजावट (फर्निसिङ्ग) र यस्तो किसिमको प्रयोगमा आउने खालका यस भागका संकेतहरूमा उल्लेख भएका विवरण अनुसारका सामानहरूलाई ती संकेतहरू अन्तर्गत नै समावेश भएको मानिने छ।

५. यी भागका प्रयोजनको लागि:

(क) इलाष्टिक (लचकदार) शब्दको अर्थ कपडा पदार्थमा रबरको धागो सम्मिलित भएको हुनेछ।

(ख) रबराइज्ड (रबरमिश्रित) शब्दको अर्थ रबर जडेको, कोट गरेको, ढाकेको वा पत्र पत्र गरी बनाएको वा कपडाको धागोबाट बनेको वा रबर जडेको, कोट गरेको, ढाकेको वा पत्र पत्र गरी बनाएको हुनेछ।

६. यो दरबन्दी भरीमा निटेड सामानको कुनै प्रसंगले कपडाको धागोको डोरा भएको कुनै टाँका पारेको सामान समेत सामेल हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५५

१	२	३	४	५	६
६०.०१	निटेड र क्रोचेटेड (एउटा हुकले गाँठो पारी-बुनेको) कपडा लचकदार नभएको र रबर मिश्रण नगरेको:				
	(क) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको	६५%	६०%	१०%	माफी
	(ख) सूतिको	१६%	१५%	५%	"
	(ग) कृत्रिम रेशाको	१०५%	१००%	२०%	"
	(घ) पुनर्जागृत रेशाको	१०५%	१००%	२०%	"
	(ङ) अन्य	१६%	१५%	५%	"
६०.०२	पंजा र औंला नभएको पंजा क्रोचेटेड र निटेड लचकदार नभएको र रबर मिश्रित नगरेको:				
	(१) सूतिको	३७%	३५%	५%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"
६०.०३	मोजा लामो, प्यान्टी, छोटो मोजा, पट्टी रबराइज्ड र लचकदार नभएको निटेड र क्रोचेटेड:				
	(१) सूतिको	३७%	३५%	५%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"
६०.०४	अधोवस्त्र (अण्डरगारमेन्ट) रबराइज्ड र लचकदार नभएको निटेड र क्रोचेटेड:				
	(क) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको सांगुरो प्यान्टी होज	४७%	४५%	२५%	"
	(ख) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको अन्य अधोवस्त्रहरू	४७%	४५%	२५%	"
	(ग) मानिसको र केटाहरूको सूतिको कमिज	३७%	३५%	५%	"
	(घ) सूतिको अरू अधोवस्त्र	३७%	३५%	५%	"
	(ङ) कृत्रिम रेशाको सांगुरो प्यान्टीहोज	४७%	४५%	२५%	"
	(च) मानिसको र केटाहरूको कृत्रिम रेशाको कमिज	४७%	४५%	२५%	"
	(छ) मानिसको र केटाहरूको कमिज बाहेक को अधोवस्त्र, कृत्रिम रेशाको	४७%	४५%	२५%	"
	(ज) महिला, केटीहरू र साना बच्चाको कृत्रिम रेशाबाट बनेको अधोवस्त्र				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	प्यान्टीहोज बाहेक	४७%	४५%	२५%	माफी
	(झ) पुनर्जागृत रेशाबाट बनेको अधोवस्त्र	४७%	४५%	२५%	"
	(ञ) अन्य रेशाबाट बनेको अधोवस्त्र	४७%	४५%	२५%	"
६०.०५	लचकदार नभएको र रबर मिश्रित नगरेको निटेड र क्रोचेटेड बाहिरी वस्त्र र अन्य सामान:				
	(क) ऊन वा जीवजन्तुका मसिनो रौंबाट बनेको जर्सी, स्वीटर, बन्धन रहित पोशाक, (स्लिपओभर) ट्वीन सेट, ऊनको जाकेट, बेड-जाकेट र महिलाको खुकुलो जाकेट (जम्पर)	४७%	४५%	२५%	"
	(ख) सुतिको जर्सी, स्वीटर, बन्धन रहित पोशाक, ट्वीन सेट, ऊनको जाकेट, बेड जाकेट र महिलाको खुकुलो जाकेट (जम्पर)	३७%	३५%	५%	"
	(ग) कृत्रिम रेशाको जर्सी, स्वीटर, बन्धन रहित पोशाक, ट्वीन सेट, ऊनको जाकेट, बेड जाकेट र महिलाको खुकुलो जाकेट (जम्पर)	४७%	४५%	२५%	"
	(घ) पुनर्जागृत रेशाको जर्सी, स्वीटर, बन्धन रहित पोशाक, ट्वीन सेट, ऊनको जाकेट, बेड ज्याकेट र महिलाको खुकुलो जाकेट (जम्पर)	४७%	४५%	२५%	"
	(ङ) अरू रेशाबाट, बनेको जर्सी, स्वीटर, बन्धन रहितको पोसाक, ट्वीनसेट, ऊनको जाकेट बेड जाकेट र महिलाको खुकुलो जाकेट (जम्पर)	४७%	४५%	२५%	"
	(च) महिला, केटीहरू र साना बच्चाको ऊन वा जीवजन्तुको मसिनु रौंबाट बनेको पोशाक, स्कर्ट, सुट र भेषभूषा	४७%	४५%	२५%	"
	(छ) सूतिबाट बनेको महिला, केटीहरू र साना बच्चाहरूको पोशाक स्कर्ट,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	सुट (भेषभूषा)	३७%	३५%	५%	माफी
	(ज) कृत्रिम रेशाबाट बनेको महिला, केटीहरू र साना बच्चाको पोशाक, स्कर्ट, सुट र भेषभूषा	४७%	४५%	२५%	"
	(झ) पुनर्जागृत रेशाबाट बनेको महिला, केटीहरू र साना बच्चाको पोसाक, स्कर्ट, सुट र भेषभूषा	४७%	४५%	२५%	"
	(ञ) अन्य रेशाबाट बनेको महिला, केटीहरू र साना बच्चाको पोशाक, स्कर्ट, सुट र भेषभूषा	४७%	४५%	२५%	"
	(ट) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंबाट बनेको अन्य बाहिरी वस्त्र र त्यसका सामान :				
	(१) कण्ठबन्धन (टाई), स्कार्फ	५३%	५०%	१५%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"
	(ठ) सुतीबाट बनेको अन्य बाहिरी वस्त्र र त्यसका सामान :				
	(१) टाई (कण्ठबन्धन), स्कार्फ	५३%	५०%	१५%	"
	(२) अन्य	३७%	३५%	५%	"
	(ड) कृत्रिम रेशाबाट बनेको अन्य बाहिरी वस्त्र र त्यसको सामान :				
	(१) टाई (कण्ठबन्धन), र स्कार्फ	५३%	५०%	१५%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"
	(ढ) पुनर्जागृत रेशाबाट बनेको अन्य बाहिरी वस्त्र र त्यसका सामान :				
	(१) टाई (कण्ठबन्धन)र स्कार्फ	५३%	५०%	१५%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"
	(ण) अन्य रेशाबाट बनेको बाहिरी वस्त्र र त्यसका सामान :				
	(१) टाई (कण्ठबन्धन) र स्कार्फ	५३%	५०%	१५%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(त) अन्य सामान :				
	(१) पर्दा	२६%	२५%	१०%	माफी
	(२) सूती कम्बल	१६%	१५%	५%	"
	(३) ऊन वा रेशमको कम्बल	१६%	१५%	१०%	"
	(४) तौलिया	२१%	२०%	५%	"
	(५) अन्य	४७%	४५%	२५%	"
६०.०६	निटेड र क्रोचेटेड कपडा र त्यसबाट बनेका सामान, लचकदार र रबर मिश्रित (लचकदार घुडाको टोपी वा लचकदार लामोमोजा समेत)				
	(क) कपडा :				
	(१) भग्न वा अभग्न कृत्रिमरेशाबाट बनेको	१०५%	१००%	१०%	माफी
	(२) अन्य	७%	७%	६%	"
	(ख) सामान :				
	(१) सूतीको	३७%	३५%	५%	माफी
	(२) अन्य	४७%	४५%	२५%	"

भाग ६१

निटेड र क्रोचेटेड बाहेक पोशाक र पोशाकका सामान

द्रष्टव्य :–

१. यस भागका संकेतहरूमा उल्लेख भए अनुसारका सामानहरू कपडा पदार्थ (जमोठ, जोडिएका रेशाबाट बनेको कपडा, संकेत नं. ५८.०७ का रिबन र फुर्काहरू, जाली र जाली कपडा र बुट्टे फित्ता समेत) वा धातुको धागोको कपडा भएमा मात्र यस भागका संकेतहरू लागू हुनेछन्, तर संकेत नं. ६१.०९ अन्तर्गत पर्ने बाहेक निटेड वा क्रोचेटेड सामानहरू यस अन्तर्गत आउने छैनन् ।

२. यस भागका संकेतहरूमा निम्न कुरा पर्दैनन् :
   (क) पुराना कपडा र अन्य सामान संकेत नं. ६३.०१ मा पर्ने, वा
   (ख) हड्डीको उपचार सम्बन्धी उपकरण, चिरफारका पेटी, अन्त्रवृद्धिमा लगाउने गद्दादार पेटी र यस्तै (संकेत नं. ९०.१९).

३. संकेत नं. ६१.०१ देखि ६१.०४ सम्मको प्रयोजनको लागि :
   (क) कुनै सामान लाउने मानिस वा केटाको तयारी पोशाक भनी वा स्वास्नी मानिस

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

वा केटीको भनी छुट्याउन नसकिनेअवस्था भएमा संकेत न. ६१.०२ वा ६१.०४ मा अवस्था हेरी, वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ख) "साना बच्चाको पोशाक" भन्ने शब्दले निम्न बमोजिमको व्यवस्था सम्झनु पर्दछ ।

(१) केटा वा केटीले लाउने भनी छुट्याउन नसकिने तयारी पोशाक (दुवैले लाउन हुने)

(२) साना केटाकेटीको फोहोर सफा गर्ने रूमाल,

४. स्कार्फ र यस्तै प्रकारको तयारी सामान चारै पट्टी बराबर अर्थात् कुनै पट्टी पनि ६० सेण्टिमिटरभन्दा बढी चौडा नभएको रूमाललाई संकेत नं. ६१.०५ को जेबी रूमाल मानिनेछ । ६० सेण्टिमिटरभन्दा बढी चौडाई भएकोलाई संकेत नं. ६१.०६ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

५. यी भाग अन्तर्गतका सामान बनाउन साइज मिलाई काटेका (निटेड र क्रोचेटेड बाहेक) को कपडालाई यी संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

तर, ६१.०९ नं. संकेतले यो संकेतका सामान बनाउन साइज मिलाई काटेका निटेड वा क्रोचेटेड कपडालाई समेत लिनेछ । एक्ला एक्लै वस्तु भए पनि वा लम्बाईमा एकै ठाउँमा भए पनि ।

+६१.०१ लोग्ने मानिस र केटाको बाहिरी पोशाक :

(क) संकेत नं. ५९.०८, ५९.११ वा ५९.१२ अन्तर्गत पर्ने कपडाको पोशाक (निटेड र क्रोचेट बाहेक)	३२%	३०%	३०%	माफी
(ख) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको ओभरकोट वा अरु कोट	४७%	४५%	२०%	"
(ग) अन्य रेशाको ओभरकोट र अन्य कोट	६३%	६०%	३०%	"
(घ) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको सुट	४७%	४५%	२०%	"
(ङ) सूतीको सुट	४७%	४५%	२०%	"
(च) कृत्रिम रेशाको सुट	६३%	६०%	३०%	"
(छ) अन्य रेशाको सुट	६३%	६०%	३०%	"
(ज) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंबाट बनेका प्यान्ट सुरुवाल वा यस्तै पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
(झ) सूतीको प्यान्ट, सुरुवाल र यस्तै पोशाक	४७%	४५%	२०%	"

१६०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ञ) कृत्रिम रेशाको प्यान्ट, सुरुवाल र यस्तै पोशाक	६३%	६०%	३०%	माफी
	(ट) अन्य रेशाको प्यान्ट, सुरुवाल र यस्तै पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(ठ) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको जाकेट, खेलकूदको ब्लेजर र यस्तै पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(ड) सुतीको जाकेट, खेलकूदको कोट (ब्लेजर)	४७%	४५%	२०%	"
	(ढ) कृत्रिम रेशाको जाकेट र यस्तै खेलकूदको ब्लेजर	६३%	६०%	३०%	"
	(ण) अन्य रेशाको जाकेट, खेलकूदको कोट र यस्तै पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(त) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको अन्य तयारी पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(थ) सुतीको अन्य तयारी पोशाक :				
	(१) लुंगी	२६%	२५%	१०%	"
	(२) अन्य	४७%	४५%	२०%	"
	(द) कृत्रिम रेशाको अन्य तयारी पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(ध) अन्य रेशाको अन्य तयारी पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
६१.०२	महिला, केटी र साना बच्चाको बाहिरी तयारी वस्त्र (पोशाक) :				
	(क) कपडाको तयारी पोशाक (संकेत नं. ५९.०८, ५९.११ वा ५९.१२ को निटेड र क्रोचेटेड बाहेक)	३२%	३०%	३०%	"
	(ख) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको कोट र जाकेट	४७%	४५%	२०%	"
	(ग) सुतीको कोट र जाकेट	४७%	४५%	२०%	"
	(घ) कृत्रिम रेशाको कोट र जाकेट	६३%	६०%	३०%	"
	(ङ) अन्य रेशाको कोट र जाकेट	६३%	६०%	३०%	"

आधिकारिकता (सत्यता) विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(च) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको सुट र पोशाक	४७%	४५%	२०%	माफी
	(छ) सुतीको सुट र पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(ज) कृत्रिम रेशाको सुट र पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(झ) अन्य रेशाको सुट र पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(ञ) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(ट) कृत्रिम रेशाको पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(ठ) सुतीको पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(ड) अन्य रेशाको पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(ढ) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको स्कर्ट	४७%	४५%	२०%	"
	(ण) सुतीका स्कर्ट	४७%	४५%	२०%	"
	(त) कृत्रिम रेशाको स्कर्ट	६३%	६०%	३०%	"
	(थ) अन्य रेशाको स्कर्ट	६३%	६०%	३०%	"
	(द) सुतीको चोलो (ब्लाउज)	४७%	४५%	२०%	"
	(ध) कृत्रिम रेशाको चोलो (ब्लाउज)	६३%	६०%	३०%	"
	(न) अन्य रेशाको चोलो (ब्लाउज)	६३%	६०%	३०%	"
	(प) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंको अन्य तयारी पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(फ) सुतीको अन्य तयारी पोशाक	४७%	४५%	२०%	"
	(ब) कृत्रिम रेशाको अन्य तयारी पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
	(भ) अन्य रेशाको अन्य तयारी पोशाक	६३%	६०%	३०%	"
६१.०३	मानिस र केटाको अधोवस्त्र, घाँटीमा बाँध्ने पेटी (कठालो) कमिजको अग्रभाग नारीमा बाँध्ने फित्ता समेत				
	(क) सुतीका कमिज	४७%	४५%	२०%	"
	(ख) कृत्रिम रेशाको कमिज	६३%	६०%	३०%	"
	(ग) अन्य रेशाको कमिज	६३%	६०%	३०%	"
	(घ) सुतीको अधोवस्त्र, कमिज बाहेक	४७%	४५%	२०%	"
	(ङ) कृत्रिम रेशाको अधोवस्त्र कमिज बाहेक	६३%	६०%	३०%	"
	(च) अन्य रेशाको अधोवस्त्र कमिज बाहेक	६३%	६०%	३०%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
६१.०४	महिला, केटी र साना बच्चाको अधोवस्त्र :				
	(क) सूतीको	४७%	४५%	२०%	माफी
	(ख) कृत्रिम रेशाको	६३%	६०%	३०%	,,
	(ग) अन्य	६३%	६०%	३०%	,,
६१.०५	जेबी रुमाल	५३%	५०%	१५%	,,
६१.०६	शाल, दोशल्ला, स्कार्फ गलबन्दी, मेन्टीला (पञ्चु) (बाहुला नभएको ओढ्ने) मजेत्रो, घुम्टो र यस्तै				
	(१) दोशल्ला, शाल	१६%	१५%	१०%	,,
	(२) सुतीको गलबन्दी	३७%	३५%	५%	,,
	(३) अन्य वस्त्रको गलबन्दी	४२%	४०%	२०%	,,
	(४) अन्य	५३%	५०%	१५%	,,
६१.०७	टाई, बोटाई, सुर्केनी टाई	५३%	५०%	१५%	,,
(६१.०८)					
६१.०९	महिलाको दरो भित्री चोली, चोलीको पेटी, ईंजार पेटी, ब्रेसियर, कस्ने फित्ता, ईंजार बाँध्ने (गार्टर) र यस्तै (निटेड र क्रोचेटेडबाट बुनेको कपडाको त्यस्तो सामान समेत) इलास्टिक भएको वा नभएको :				
	(क) ब्रेसियर	६३%	६०%	३०%	,,
	(ख) अन्य	६३%	६०%	३०%	,,
६१.१०	पंजा, औंला नभएको पंजा, लामु मोजा, छोटो मोजा, निटेड र क्रोचेटेड नगरेको सामान	६३%	६०%	३०%	,,
६१.११	पोशाकको लागि तयारी सहायक सामान (जस्तै पहिरन, सिल्ड, कुमको र अन्य प्याड पेटी, गलबन्दी बाहुला खल्ती) :				
	(१) कुमको प्याड (गद्दा)	७%	७%	६%	,,
	(२) पेटी	२१%	२०%	१५%	,,
	(३) अन्य	५३%	५०%	१५%	,,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग ६२

कपडाका अन्य तयारी सामग्रीहरू

द्रष्टव्य:

१. यस भागका संकेतहरूलाई लुगाबाट बनेका (जस्तो: कसिएको रेशा वा त्यस्तै धागोबाट बनेको कपडा बाहेक) ती संकेतहरूमा उल्लिखित सामग्रीहरूलाई वा संकेत नं. ५८.०७ मा पर्ने जाली वा अन्य जालीका कपडा र निटेड वा कोचेटेड बाहेक अन्य जालीदार कपडाहरूमा समावेश गर्ने गरी लिइन्छ।

२. यस भागका संकेतहरू निम्न कुरामा लागु हुने छैनन्:

(क) भाग ५८,५९ वा ६१ अन्तर्गत पर्ने सामान,

(ख) संकेत नं. ६३.०१ अन्तर्गत पर्ने पुराना कपडा र अन्य सामान

१	२	३	४	५	६
६२.०१	भ्रमणमा काम लाग्ने दोलाई र कम्बलहरू:				
	(क) बिजुलीको कम्बल	१६%	१५%	१०%	भाकी
	(ख) ऊन वा जीवजन्तुको मसिनो रौंबाट बनेको अरू कम्बल, दोलाई	१६%	१५%	१०%	"
	(ग) सूतीको अन्य कम्बल, दोलाई	१६%	१५%	५	"
	(घ) कृत्रिम रेशाको कम्बल, दोलाई	१६%	१५%	१०%	"
	(ङ) अन्य रेशाको कम्बल, दोलाई	१६%	१५%	१०%	"
६२.०२	ओछ्याउने तन्ना, टेबुलपोस, तौलिया भान्छाको रुमाल, पर्दा वा अन्य सजावटका सामानहरू:				
	(क) सूतीका तन्ना	१४%	१३%	५%	"
	(ख) अरू रेशाको तन्ना	२१%	२०%	११%	"
	(ग) सूतीको टेबुलपोस	२१%	२०%	५%	"
	(घ) अरू रेशाको टेबुलपोस	२१%	२०%	५%	"
	(ङ) सूतीको बाथरूम र भान्छाको रूमाल	२१%	२०%	५%	"
	(च) अन्य रेशाको भान्छा र बाथरूममा काम लाग्ने रूमाल	२१%	२०%	५%	"
	(छ) सूतीका अरू सामानहरू	२६%	२५%	१०%	"
	(ज) अन्य रेशाका अन्य सामानहरू	२६%	२५%	१०%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
६२.०३ सामान भर्ने बोरा र झोला:					
	(क) सनपाटको	५३.४५	५०.६० प्रत्येक	०.११	माफी
	(ख) अन्य	७%	७%	६%	,,
६२.०४ त्रिपाल, जहाजमा टाँग्ने पाल, सामियाना, सनब्लाइन्डस (घाम छेक्ने), पाल र पाल-सम्बन्धी सामानहरू					
	(क) सूतीको	७%	७%	६%	,,
	(ख) अन्य	७%	७%	६%	,,
६२.०५ अरू कपडाको तयारी सामानहरू (पोशाकका नमूना समेत):					
	१. चश्माको लेन्स (ऐना) सफा गर्ने कपडा	१८%	१७%	५%	,,
	२. सेनिटरी टावेल (महिलाको रजश्वला हुँदा लगाउने)	१%	१%	१%	,,
	३. घडीको फित्ता	२६%	२५%	२०%	,,
	४. छाताको खोल	६%	६%	५%	,,
	५. अन्य	३२%	३०%	१५%	,,

भाग ६३

पुराना लुगा फाटो कपडाबाट बनेका अरू सामान, झुत्रा

६३.०१	लुगाफाटाहरू, लुगाका सहायक सामानहरू, भ्रमणको लागि कपडाको दोलाई र कम्बलहरू, घर व्यवहारको लागि चाहिने कपडाका तन्ना र अरूसजावटका वस्तुहरू (संकेत नं. ५८.०१, ५८.०२ वा संकेत नं. ५८.०३ अन्तर्गत पर्ने सामान बाहेक) जुनसुकै पदार्थका पाउपोस, सिरपोस, लगाएको (पुरानो) भन्ने राम्ररी चिह्निने खालको र धेरै मात्रामा, गाँठमा वा बोरामा वा यस्तै धेरै अटाउने वस्तुमा राखी पैठारी गरेको	महसूलको दर सम्बन्धित नयाँ वस्तुहरू बमोजिम हुने	,,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:

संकेत नं. ६३.०१ अन्तर्गत पर्ने सामान समाज कल्याण सम्बन्धी संस्थाहरूको नाउँमा दरिद्र व्यक्तिहरूलाई निःशुल्क वितरण गर्ने उपहारस्वरूप आएको भन्ने कुरामा भन्सार विभाग सन्तुष्ट हुने गरी प्रमाण पेश हुन आएमा त्यस्तो पुरानो सामानको पैठारी-मा भन्सार विभागले विना महसूल पैठारी गर्न दिने आदेश दिन सक्नेछ।

६३.०२	पुराना वा नयाँ झुत्रा, टुक्रा टुक्री विभिन्न किसिमको डोरी, तार र काम नलाग्ने डोरी वा तारका सामान	१.५%	१.५%	१%	माफी

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–१२

जुत्ता, सिरपोस (टोप, टोपी) छाता, घाम छेक्ने वस्तु नाबुक (कोर्रा), घोडचढीमा प्रयोग हुने कोर्रा, कोर्राको बिड र त्यसका पार्टपुर्जा, कृत्रिम तयारी प्वाँख र त्यसबाट बनेका सामान, कृत्रिम फल, मानिसको रौंबाट बनेका सामानहरु

भाग–६४

जुत्ता, ग्याँटिश र यस्तै सामान, तिनका पार्टपुर्जा

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:

१. निम्न कुराहरु यो भाग अन्तर्गत पर्दैनन:

(क) जुत्ता तलुवा (सोल) नलगाएको, निटेड वा क्रोचेटेड (संकेत नं. ६०.०३) वा अरु कपडाको (जमोट वा जमाएको कपडाको रेशा वा यस्तै बोन्डेड धागोको कपडा) (संकेत नं. ६२.०५);

(ख) संकेत नं. ६३.०१ अन्तर्गत पर्ने पुराना जुत्ता,

(ग) अस्बेष्टसको सामान (संकेत नं. ६८.१३);

(घ) हड्डी उपचार सम्बन्धी जुत्ता वा अन्य हड्डी उपचार सम्बन्धी उपकरण वा यसको पार्टपुर्जा (संकेत नं. ६०.१६); वा

(ङ) खेलौना वा स्केटिङको जुत्ताहरु स्केट लागेको (भाग ६७);

२. संकेत नं ६४.०५ र ६४.०६ को प्रयोजनको लागि प्रयोग भएको "पार्टपुर्जा" शब्दले किला, जुत्ता रक्षा गर्ने सामान, आइलेट (सुराक), जुत्ताको हुक, क्लिप, बगलिग, अलंकार फित्ता, अरु झुम्का फुड्का, (मिल्दो जुल्दो संकेतमा वर्गीकरण गरिन्छ) वा संकेत नं. ६८.०१ मा पर्ने टाँक वा अन्य सामानलाई जनाउदैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	३. संकेत नं. ६४.०१ को प्रयोजनको लागि "रबर वा कृत्रिम लचकदार (प्लाष्टिक) पदार्थ" भन्नाले रबर वा कृत्रिम लचकदार पदार्थ मध्ये कुनै एक वा दुवै पदार्थले बाहिरबाट कोट गरिएको वा ढाकिएको कुनै कपडालाई समेत लिएको छ।				
+६४.०१	रबर वा कृत्रिम लचकदार पदार्थको बाहिरी तलुवा र माथिको भाग लगाएको जुत्ता	११%	१०%	१०%	माफी
+६४.०२	बाहिरी तलुवा छालाको वा मिश्रित छालाको भएको जुत्ता, बाहिरी तलुवा रबरको वा कृत्रिम लचकदार पदार्थको जुत्ता (संकेत नं. ६४.०१ को पाउपोस बाहेक):				
	(१) पूर्ण छालाको	५३%	५०%	३०%	"
	(२) अन्य	११%	१०%	१०%	"
+६४.०३	काठ वा कर्कको बाहिरी तलुवा भएको जुत्ता	११%	१०%	१०%	"
+६४.०४	अन्य पदार्थको बाहिरी तलुवा भएको जुत्ता	११%	१०%	१०%	"
६४.०५	धातुको बाहेक जुनसुकै पदार्थबाट बनेको जुत्ताको पार्टपूर्जा (माथिको भाग, भित्री तलुवा र कुर्कुचा समेत):				
	(१) छालाको	१४%	१३%	११%	"
	(२) अन्य	२१%	२०%	१७%	"
६४.०६	गेटर्स, मोजाको खिलाफ, पट्टी, क्रिकेट प्याड, सिनगार्डस र यस्तै सामान र त्यसका पार्टपूर्जा	६%	६%	५%	"

भाग–६५

शिरपोस र त्यसको पार्टपूर्जा

द्रष्टव्य:

१. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) संकेत नं. ६३.०१ मा पर्ने पुराना शिरपोस;

(ख) संकेत नं. ६७.०४ को मानिसको रौंको कपालमा लाउने जाली;

(ग) अस्बेटसको शिरपोस (संकेत नं. ६८.१३); वा

(घ) पुतलीको टोप वा अन्य खेलौनाको टोप, वा रोमन कैथलिकको उत्सवमा लगाउने भाग ६७ का सामानहरू।

२. संकेत नं. ६५.०२ सिलाईद्वारा बनाइएको टोपको आकारलाई लागू नहुने (बाटिएको

अधिकृत छापा मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	वा टुकुराबाट घुमाउरो पारी सिएर बनाएको टोपको आकार बाहेक) गरी लिइन्छ।				
६५.०१	जमोठको टोप, रुप, टोपको जीउ र छत, घेरा र टोपको माथिल्लो भाग नहालेको, महिलाको टोप र म्यानचोन (पट्टी काटेको म्यानचोन, समेत)	७%	७%	६%	माफी
६५.०२	कुनै पदार्थको टोपको आकार, बाटेर बनाएको वा बाटिएको पदार्थबाट बनेको टोप आकार घेरा र टोपको माथिल्लो भाग नहालेको	७%	७%	६%	"
६५.०३	जमोठको टोप र अन्य जमोठको शिरपोस, छत जमोठ कपडा भएको र महिला टोप संकेत नं. ६५.०१ मा पर्ने भित्री हालेको वा नहालेको छाँटकाँट गरेको वा नगरेको	१९%	१८%	१६%	"
६५.०४	बाटेको वा बाटिएको अन्य पदार्थबाट बनेको वा कुनै पदार्थको सानु टुकुराबाट बनेको टोप र अरू शिरपोश भित्री हालेको वा नहालेको काँटछाँट गरेको वा नगरेको	१९%	१८%	१६%	"
६५.०५	निटेड वा क्रोचेटेड वा अन्य पदार्थका लामो टुकडा (स्ट्रिप बाहेक) जमोठ वा सुजालीका कपडाबाट बनेको टोप र अन्य शिरपोस (कपालमा लाउने जाली समेत):				
	(१) कपालमा लाउने जाली	३०%	२९%	२६%	"
	(२) अन्य	१९%	१८%	१६%	"
६५.०६	अन्य शिरपोस भित्री हालेको वा नहालेको काँटछाँट गरेको वा नगरेको	१९%	१८%	१६%	"
६५.०७	शिर पट्टी, भित्री, ढाक्ने कपडा, टोपको तल्लो भाग, टोपको खाका, (खुला टोपको कमानी लगाएको खाका समेत) शिरपोसको टुप्पो वा चुच्चो, चिउँडोमा अड्याने पट्टी	७%	७%	६%	"

भाग–६६

छाता र घाम छेक्ने वस्तु, लट्ठी, चाबुक, कोर्रा, घोडाचढीको कोर्रा र त्यसका पार्टपुर्जा

९८३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य :

१. निम्न कुराहरू यी भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

(क) नाप्ने छडीहरू वा यस्तै सामान (संकेत नं. ६०.१६)

(ख) बन्दूक आदिको डण्डी, खुकुरीको, तरवारको बिंड, खरखजाना भरिएको लौरो वा यस्तै (भाग ९३); वा

(ग) भाग ९७ मा पर्ने सामान (जस्तै खेलौना, छाता र खेलौना घाम छल्ने वस्तु)

२. कपडा पदार्थका पार्टपूर्जा, झुमका वा सहायक वस्तु एवं जुनसुकै पदार्थका भए पनि ढाक्ने वस्तु (खोल) झल्लर, छालाको पातलो पट्टी वा डोरी, छाताको खोल र यस्तै सामानहरूलाई संकेत नं. ६६.०३ अन्तर्गत भएको मानिने छैन। यस्ता सामान संकेत नं. ६६.०१ वा ६६.०२ मा पर्ने सामानहरूका साथमा जडान नभइकन आयात हुन आएमा तिनको बेग्लै वर्गीकरण गरिनेछ र तिनलाई ती सामानहरूको पार्टपूर्जाको रूपमा लिइने छैन।

६६.०१ छाता र घाम छल्ने वस्तु (टेक्ने लट्ठी छाता, छाताको पाल, बगैंचाको छाता र यस्तै छाताहरू समेत)	२१%	२०%	१०%	माफी
६६.०२ टेक्ने लट्ठी (चढ्ने लट्ठी र बस्ने लट्ठी समेत) बेत, कोर्रा, कोर्राको बिंड र यस्तै सामान	६%	६%	५%	"
६६.०३ संकेत नं. ६६.०१ वा ६६.०२ मा पर्ने सामानको पार्टपूर्जा, फिट गर्ने सामान, झुम्का फुर्का र सहायक सामान	१६%	१५%	१०%	"

भाग–६७

तयारी प्वाँख र मसिनो भुवा र तिनबाट बनेको सामानहरू; कृत्रिम फूल र मानिसको रौंबाट बनेका सामान

द्रष्टव्य :

१. निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

(क) मानिसको रौंको छाप्ने कपडा (संकेत नं. ५९.१७);

(ख) जाली, जरी भरेका वा अन्य कपडाको फूलको बुट्टा (परिच्छेद ११);

(ग) पाउपोस (भाग ६४);

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(घ) शिरपोस (भाग ६५);

(ङ) पाउडर-पफ (संकेत नं. ९६.०५) वा रौंबाट तयार गरिएको चाल्नी (संकेत नं. ९६.०६); वा

(च) खेलौना वा खेलकूदका आवश्यक सामान, वा उत्सव चाड पर्वको सामान (भाग ९७)।

२. संकेत नं. ६७.०१ निम्न कुरामा लागू हुनेछैन :

(क) भर्ने वा गद्दा बनाउँदा मात्र प्वाँख वा मसिनु भुवा प्रयोग गरेको सामान (जस्तै बेडिङ्ग);

(ख) झुम्का झुम्की वा गद्दाको लागि मात्र प्वाँख वा मसिनु भुवा प्रयोग भएको पोशाकका सामान र सहायक सामानहरू; वा

(ग) कृत्रिम फूल वा पातको सामान वा तिनका पार्टपूर्जा वा संकेत नं. ६७.०२ को तयारी सामान।

३. निम्न कुरामा संकेत नं. ६७.०३ लागू हुनेछैन :

(क) शीसाका सामान (भाग ७०);

(ख) ढलाई गरी, पगाली, कुँदाई गरी, छापी वा अरू प्रक्रियाद्वारा बनाई सिङ्गो रूपमा भएको माटो, ढुङ्गा, धातु, काठ वा अरू पदार्थका फूल, पात र फलफूलका सामान वा बाँधेर, टाँसेर वा यस्तै प्रक्रियाद्वारा बाहेक अरू किसिमबाट पार्टपूर्जा जोडी बनाइएका।

१	२	३	४	५	६
६७.०१	मसिनु भुवा वा प्वाँख सहितका चराको छाला वा अरू भाग, प्वाँख, प्वाँखका भुवा वा भागहरू र त्यसबाट बनेका सामान (संकेत नं. ०५.०७ मा पर्ने सामान र प्वाँखको कलम र प्वाँख वा भुवा नभएको डाँठ बाहेक) :				
	(१) मोनाल र डाँफे चराको तयारी छाला प्रत्येक	६.५६	६.२५	५.५०	माफी
	(२) अन्य	३०%	२८%	२६%	"
६७.०२	कृत्रिम फूल, पात, फल र तिनका पार्टपूर्जा, कृत्रिम फूल, पात र फलफूलबाट बनेका सामान	३०%	२८%	२६%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
६७.०३	काँटछाँट गरी बनाएको, पातलो पारी बनाएको प्रशोधन गरेको वा अरू प्रक्रियाद्वारा बनाएको मानिसको रौं, नकली कपाल वा यस्तै चीज बनाउन तयार गरेको ऊन, अन्य जीवजन्तुको रौं वा अन्य कपडा पदार्थ	३८%	३७%	३३%	माफी
६७.०४	मानिस वा जीवजन्तुको रौं वा अन्य कपडा पदार्थको नकली कपाल, नकली दाह्री, आँखीभौं, परेला, चुल्ठो र यस्तै सामान; मानिसको रौंको अन्य सामान (कपालको जाली समेत)	३०%	२९%	२६%	"
(६७.०५)					

मुद्रण विभाग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–१३

अभ्रक, अस्बेस्टस्, सिमण्टी, प्लास्टर, ढुङ्गा र यस्तै पदार्थबाट बनेका सामान र माटाका उत्पादकहरु काँच र काँचको सामान

१	२	३	४	५	६

भाग–६८

अभ्रख, अस्बेस्टस, सिमण्टी, प्लास्टर, ढुङ्गा र यस्तै पदार्थबाट बनेका सामान

द्रष्टव्य :

१. निम्न कुराहरु यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

(क) भाग २५ अन्तर्गत पर्ने सामानहरु;

(ख) संकेत नं. ४८.०७ अन्तर्गत पर्ने कोट गरेको वा जडेको कागत (जस्तै अभ्रखको धूलो वा कालो सिसाले कोट गरेको कागज वा पिच दलेको कागज);

(ग) कोट गरेको वा जडेको भाग ५९ अन्तर्गत पर्ने कपडा (जस्तै अभ्रख कोट गरेको कपडा, पिच लगाएको कपडा);

(घ) भाग ७१ मा पर्ने तयारी सामान;

(ङ) औजार र औजारका पार्टपूर्जा भाग ८२ अन्तर्गत पर्ने;

(च) संकेत नं. ८४.३४ का शिलालेख (लिथोग्राफिक) ढुङ्गा;

(छ) संकेत नं. ८५.२५ को बिजुलीको इन्सुलेटर (सुइरो) वा संकेत नं. ८५.२६ को इन्सुलेटर जडान गर्ने पार्टपूर्जा;

(ज) दाँतको बर (दाँत उदघाउने सान) (संकेत नं. ९०.१७);

(झ) भाग ९१ मा पर्ने सामानहरु (जस्तै दिवाल घडी, दिवाल घडीको बट्टा);

(ञ) भाग ९५ को द्रष्टव्य २ (ख) मा उल्लेख गरिएको पदार्थबाट बनेको भए संकेत नं. ९५.०८ अन्तर्गत पर्ने सामान;

(ट) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै खेलौना, खेलकूदका सामान);

(ठ) ९८.०१ संकेतमा पर्ने सामान, (जस्तै टाँक) संकेत नं. ९८.०५ मा पर्ने सामान (जस्तै सिलेटमा लेख्ने खरी) वा संकेत नं. ९८.०१ अन्तर्गत पर्ने सामान (चित्र

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	खिच्ने सिलेट); वा				
	(ङ) भाग ६६ को कलाका कृति, कलात्मक संग्रहको वस्तु वा पुरातात्विक वस्तु ।				
	२. संकेत नं. ६८.०२को स्मारक वा निर्माणको बनाइएको ढुङ्गा भन्नाले संकेत नं. २५.१५ र २५.१६ अन्तर्गतका विभिन्न किसिमका ढुङ्गालाई मात्र लागू हुने नभै अन्य यस्तै किसिमले बनाइएको प्राकृतिक ढुङ्गाहरूलाई समेत लागू हुनेछ । (जस्तै शैलस्फटिक, आगो पर्ने ढुङ्गा (दर्शन ढुङ्गा) चुनढुङ्गा, साबुन ढुङ्गा), तर सिलेटमा भने यो कुरा लागू हुने छैन ।				
६८.०१	प्राकृतिक ढुङ्गाका रोडा, गिट्टी, कर्ब र फ्लैगस्टोन ढुङ्गा, (स्लेट बाहेक)	मि. ३	१.८६	१.७७	१.७७ १.७७
६८.०२	स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरिएको ढुङ्गा र त्यसबाट बनेका सामान (संगमरमर गर्ने ठोस दाना पदार्थ) संकेत नं. ६८.०१ वा भाग ६६ अन्तर्गत पर्ने सामान बाहेक :				
	(१) संगमरमर १ इन्च बाक्लो	१००मि.२	१२५	१२१	११८ माफी
	(२) पालिस गरेको ढुङ्गा	मि.३	१.८६	१.७७	१.७७ "
	(३) अन्य		५%	५%	५% "
६८.०३	तयारी स्लेट र त्यसबाट बनेका सामान एकत्रित स्लेट समेत	मि.३	१२	११	१० "
६८.०४	सामानको अन्तरभाग, बिंड, खोपिल्टर, धुरी र यस्तै भागहरू अन्य पदार्थका भएका वा नभएका तर ढाँचा भने नभएका एकत्रित भएको वा नभएको प्राकृतिक पत्थरको वा एकत्रित भएको प्राकृतिक वा कृत्रिम घर्षक पदार्थको वा कुझालेको हातले पालिस गर्ने ढुङ्गा, तेलिया ढुंगा, सान लाउने ढुङ्गा, उड्याउने र यस्तै खालका ढुङ्गाहरू र कारखानाको चक्की, जाँतो, सानलाउने चक्र, पिध्ने चक्का (जाँतो) र यस्तै (पिसानी गर्ने उड्याउने, चिप्ल्याउने, सम्याउने, ठीक पार्ने, काट्ने चक्का,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	हेड, डिस्क र प्यायण्ट समेत); प्राकृतिक ढुङ्गा (एकत्रित भएको वा नभएको) को, एकत्रित प्राकृतिक वा कृत्रिम घर्षकको वा कुह्मालेको यस्ता ढुङ्गा र चक्का वा पाङ्ग्राका टुक्रा र अन्य तयारी पार्टपुर्जाहरू	२%	२%	२%	माफी
(६८.०५)					
६८.०६	साईज मिलाई काटेको वा नकाटेको वा सिएको नसिएको वा अरू किसिमबाट बनाएको बुनिएको कपडा वा कागज वा कार्डबोर्डमा आधारित प्राकृतिक वा कृत्रिम घर्षक पदार्थ (एब्रेसिभ) को धूलो वा दाना	६%	६%	५%	"
६८.०७	धातुको खारको ऊन, चट्टानको ऊन र यस्तै खनिज ऊन; पत्र छुट्याएको, प्रवरबाट बने अनेक सिलकेट द्रव्यहरू, कृत्रिम कर्म गरेको, विस्तार गरेको माटो, यस्ता धातुको लचकदार खार र यस्तै विस्तार गरिएको खनिज पदार्थ, भाग ६९ वा संकेत नं. ६८.१२ वा संकेत नं. ६८.१३ अन्तर्गत पर्ने सामान बाहेक मिश्रण र ताप अप्रवेश्य गर्ने, आवाज अप्रवेश्य गर्ने वा आवाज सोस्ने खनिज पदार्थ	१५%	१४%	११%	"
६८.०८	शिलाजीतबाट बनेका सामान वा यस्तै पदार्थ (पेट्रोलियम बिटुमिन वा अलकत्रा पिच)	१५%	१४%	११%	"
६८.०९	सिमेण्ट, प्लास्टर वा अन्य जोड्ने खनिज पदार्थ मिसिएको वा यस्ता पदार्थसंग एकत्रित भएका वनस्पति रेशा, काठका रेशा, परालका रेशा, काठ रण्डा लगाउँदा आउने काठको धूलो र टुक्रा काठको अवशेष (काठको धूलो समेत) बाट बनेका सँघार फल्याक, झिगटी,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	चाँकोस र यस्तै प्रकारका सामानहरू	१३%	१२%	२%	माफी
६८.१०	प्लाष्टर पदार्थका सामान :				
	(१) निर्माण सामाग्री	१३%	१२%	२%	माफी
	(२) अन्य	१५%	१४%	११%	माफी
६८.११	सिमण्टी (खार सिमण्टी समेत), कंकुद (चुना र बालुवा मिसाएको), कृत्रिम ढुङ्गा, (दानादार संगमरमर सिमेण्टसँग एकत्रित गरिएको समेत) बाट बनेका सामान, मजबूत गरिएको वा नगरिएको:				
	(१) सिमेण्टको पाइप	७%	७%	६%	माफी
	(२) निर्माण सामाग्री	१३%	१२%	२%	माफी
	(३) अन्य	१६%	१५%	५%	माफी
६८.१२	अस्वेट्स सिमेण्ट, सेलुलोज रेशा–सिमेण्ट वा यस्तैको:				
	(१) निर्माण सामाग्री	१३%	१२%	२%	माफी
	(२) अन्य	१६%	१५%	५%	माफी
६८.१३	सङ्केत नं. ६८.१४ अन्तर्गत पर्ने बाहेकका निर्मित (फेब्रिकेटेड) अस्वेस्टस र त्यसबाट बनेका सामान (जस्तै अस्वेस्टसको फल्याक, धागो कपडा, अस्वेस्टसका पोशाक, (अस्वेस्टसको जोर्नी) मजबूत गरिएको वा नगरिएको; अस्वेस्टस आधारको मिश्रण र अस्वेटस तथा कारबोनेट मेग्नेसियमको आधारको मिश्रण र त्यस्ता मिश्रणबाट बनेका सामान:				
	(१) निर्माणसामाग्री	१३%	१२%	२%	माफी
	(२) अस्वेस्टसका पोशाक	माफी	माफी	माफी	माफी
	(३) अन्य	१६%	१५%	५%	माफी
६८.१४	ब्रेक, क्लचको लागि उपयुक्त हुने घर्षणका सामग्री (टुकुरा, थाँक्रो, बाङ्गर, लामा सानु टुकुरा, चादरपाता मुठा र यस्तै) अस्वेस्टसमा				

१	२	३	४	५	६
	आधारित वा अन्य खनिज पदार्थ वा सेलुल्यूज पदार्थमा आधारित कपडा वा अरू पदार्थ मिसिएको वा नमिसिएको	३२%	३०%	२०%	माफी
६८.१५	प्रशोधित अभ्रख, र अभ्रखबाट बनेको सामान, कागज वा कपडाको आधारमा टाँसिएका अभरखका पत्र (जस्तै माइकानाईट र माइ-काफोलियम)	६%	६%	५%	"
६८.१६	ढुङ्गा वा अन्य खनिज तत्वबाट बनेको सामान (हिलोको पदार्थ समेत) अन्यत्र नपरेको	६%	६%	५%	"

भाग–६९

माटाको उत्पादन

द्रष्टव्य:–

(१) यो भागका सङ्केतहरू आकार बनाएपछि आगोमा पोलिएका माटाका उत्पादनलाई मात्र लागू हुनेछन् । ताप प्रवेश नहुने सामान र ताप सहन सक्ने सामान बाहेक माटाका त्यसता वस्तुलाई मात्र सङ्केत नं. ६९.०४ देखि ६९.१४ सम्म लागू हुनेछ ।

(२) निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:–

(क) भाग ७१ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै नकली गहना)

(ख) सङ्केत नं. ८१.०४ अन्तर्गत पर्ने समेंट (माटो र धातु मिसिएको वस्तु)

(ग) विद्युत अवरोधक वस्तु (सङ्केत नं. ८५.२५) वा सङ्केत नं. ८५.२६ अन्तर्गत पर्ने अवरोधक जडान गर्ने वस्तुहरू.

(घ) कृत्रिम दाँत (सङ्केत नं. ९०.१९)

(ङ) भाग ९१ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै घडी र घडीको बट्टा)

(च) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै खेलौना र खेलकूदका सामान)

(छ) धुम्रपानका नली, टाँक वा भाग ९८ अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान, वा

(ज) मौलिक मूर्ति, कला संग्रहकर्ताका कलाकृतिहरू वा पुरातात्विक सामान (भाग ९९)

१. ताप अवरोधक र ताप सहन गर्ने सामान

६९.०१ (सारो ढुङ्गा) को सिल (प्रागऐतिहासिक शिला) को मैदा वा यस्तै सारो माटोबाट बनेको ताप अवरोधक ईंटा, चौकोस, झिगटी

१	४	५	६
वा अन्य ताप अवरोधक सामानहरू (जस्तै केजलगूर, ट्रिपोलाईट, डाईटोमाईट)	४%	४%	३%	माफी
६९.०२ ताप सहन गर्ने ईंटा, चौकोस, झिगटी र यस्तै ताप सहन गर्ने निर्माण सामाग्री सङ्केत नं. ६९.०१ अन्तर्गत पर्नेबाहेक	४%	४%	३%	"
६९.०३ अन्य ताप सहन गर्ने सामान (जस्तै टुटीभएको भाँडो, बकयन्त्र, धातु गाल्ने भाँडो घडिया, भट्टी, भित्रको चादर, टुटी, प्लग, टेवा, सुन जाँच्ने प्याला, नली, पाइप, ढाक्ने दाप वा खोल, डण्डी (सङ्केत नं. ६९.०१ अन्तर्गत पर्ने बाहेक)	६%	६%	५%	"

२– माटाको अन्य उत्पादन

१		४	५	६
६९.०४ निर्माणको ईंटा (ओछ्याउने ब्लक, टेवा, झिगटी र यस्तैसामान)	१०००	१.९७	१.८८	१.६५	"
६९.०५ छानामा लाउने झिंगटी, चिम्नीपोट, पानीको ढुंड, चिम्नी लाईनर्स, कार्निस (घरको माथिको छज्जा र अन्य निर्माण सामाग्री, भवन निर्माणका सजावटका सामाग्री समेत)		४%	४%	३%	"
६९.०६ नाला, नली र ढलको नाली (एंगल, वेन्ड र यस्तै जडान सामग्रीहरू पार्टपूर्जा)		४%	४%	३%	"
६९.०७ ग्लेज नगरेको, चारपाटे, जमीन छाप्ने, अग्रेनोको र भित्ते टाइल		११%	१०%	५%	"
६९.०८ ग्लेज गरेको चारपाटे, जमीन छाप्ने, अग्रेनोको र भित्ते टाइल		३१%	३०%	११%	"
६९.०९ प्रयोगशालाका सामान, रासायनिक वा औद्योगिक मालमत्ता, डुंड (दानादिनेभाँडो) टप, (उडाउने डुंड) र यस्तै डुंड जस्तो कृषि काममा आउने सामान; भाडा लोहोटा; सुराही र यस्तै सामानओसार पसारमा प्रयोग					

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	हुने र रासायन प्रयोग हुने भाँडाहरू:				
	(१) प्रयोगशाला, रासायनिक वा औद्योगिक भाँडाकुंडा	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	३१%	३०%	११%	"
६९.१०	फोहोर पदार्थ फ्याँक्ने, नुहाउने, मुखधुने मल मूत्र फ्याँक्ने र यस्तै सरसफाइको लागि जडान गरिने सामानहरू सिंक, वासबेसिन, वाइडेट, वाटरक्लोसेटप्यान)	४३%	४२%	३६%	"
६९.११	घरेलु तथा सरसफाइको काममा प्रयोग हुने खालका पोर्सलिन वा चिनियाँ बाटाका भान्सामा व्यवहार हुने भाँडाकुंडा र अन्य सामानहरू विस्कुट (आगोमापोलेर मात्र तयार गरिएको पोर्सलिन (चम्कने पारेको) र पेरियन (सेतो सङ्गमर्मर जस्तो चम्कने) समेत	२६%	२५%	११%	"
६९.१२	घरेलु तथा सरसफाइका लागि प्रयोग हुने खालका अन्य किसिमका माटाका भान्साका भाँडाकुंडा र अन्य सामानहरू	३१%	३०%	११%	"
६९.१३	ससाना मूर्ति र अरू गहनाहरू र व्यक्तिगत शृङ्गारका वस्तुहरू, फर्निचरका सामानहरू:				
	(१) फर्निचरका सामान	५७%	५५%	५०%	"
	(२) अन्य	१५%	१४%	११%	"
६९.१४	अन्य सामान	२६%	२५%	११%	"

भाग–७०

काँच र काँचको सामान

द्रष्टव्य:

(१) निम्न कुराहरू यो भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:–

(क) माटाको भाँडामा लाउने ईनामेल (लेप पालीस) (सङ्केत नं. ३२.०८)

(ख) भाग ७१ अन्तर्गतका सामान (जस्तै, नक्कली गहना)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(ग) बिजुलीको ताप अवरोध गराउने सामान (सङ्केत नं. ८५.२५) वा सङ्केत नं. ८५.२६ अन्तर्गत पर्ने ताप अवरोधक जडान गर्ने सामानको पार्टपुर्जा।

(घ) सुई दिने सिरिन्ज, कृत्रिम आँखा, थर्मामिटर (तापक्रममापक यन्त्र), हावाको चापमापक यन्त्र, पानीको घनत्व नाप्ने यन्त्र, आँखाको कामको लागि बनाइएको चश्मा सम्बन्धी अवयव वा भाग ९० अन्तर्गत पर्ने अन्य सामानहरू।

(ङ) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने खेलौना, खेलकूदका आवश्यक सामान, कृसमस रूखका अलङ्कार, पुतलीको लागि चाहिने काँचको आँखा वा भाग ९७ अन्तर्गतका अन्य सामान बाहेक; वा

(च) टाँक, जडान भएको भ्याकुम फ्लास्क, सेण्ट वा यस्तै स्प्रे वा भाग ९८ अन्तर्गत पर्ने अरू सामानहरू।

२. सङ्केत नं. ७०.०७ मा "ढालेको (कास्ट), बेलनहरूमा थेप्टाइएको (रोल्ड), तन्काएको (ड्रन) वा हावाले फुकेर बनाइएको (ब्लोन) (काँच) (फ्ल्यास्ड वा वायर्ड ग्लास समेत) चारपाटे बाहेक अन्य आकारमा काटिएको, बंग्याइएको वा अन्य कुनै तरीकाले बनाइएको (जस्तै बिद बनाएको वा कुँदेको), सतह थोटिएको वा नथोटिएको चिल्लो पार्ने काम (पालिस) गरिएको वा नगरिएको "भन्ने सन्दर्भले त्यस्ता काँचबाट बनेका सामानहरूमा लागू हुने गरी भनी बुझ्नु पर्दछ। तर त्यस्ता सामानहरूमा अन्य पदार्थ मिलाई बनाएको वा जडेको हुनु हुँदैन।

३. सङ्केत नं. ७०.२० को प्रयोजनको लागि "उन" शब्दले निम्न लेखिए बमोजिमको अर्थ जनाउने छ:

(क) वजनमा ६० प्रतिशत भन्दा घटी सिलिकाको अंश नभएको खनिज उन;

(ख) वजनमा ६० प्रतिशतभन्दा कम सिलिकाको अंश भएको तर वजनमा ५ प्रतिशत भन्दा बढी अल्काइन औक्साइडको अंश भएको वा वजनमा २ प्रतिशतभन्दा बढी बोरिक औक्साइडको अंश भएको खनिज ऊन।

माथिको विवरणसंग मेल नखाने खनिज ऊन भने सङ्केत नं. ६८.०७ अन्तर्गत पर्दछ।

४. यस दरबन्दीको तात्पर्यको लागि "काँच" भन्नाले गलाइएको (फ्यूज्ड) बिल्लौर ढुङ्गा (क्वार्ज) र गलाइएको (फ्यूज्ड) कडा सेतो ढुङ्गा (सिलिका) समेतलाई जनाउँछ।

७०.०१ अवशेष काँच (काँचको टुक्रा), काँच गैन्ह
(चस्माको काँच बाहेक) २१% २०% १७% माफी

(७०.०२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
३	नबनाएको काँचको डल्ला, छड, नली, (चस्माको शीसा बाहेक)	२१%	२०%	१७%	माफी
४	नबनाएको ढालिएको (कास्ट) वा चेप्टयाइएको (रोल गरेको) काँच (फल्यास्ड वा वायर्ड ग्लास समेत) बुट्टा बनाएको वा नबनाएको,	३७%	३५%	१७%	"
५	चारपाटे पारिएको तयार नपारिएको तन्क्याइएको (ड्रन) वा हावाले फुकेर बनाइएको (ब्लोन) काँच (फल्यास्ड ग्लास समेत), चारपाटे पारिएको	३७%	३५%	१७%	"
६	ढालेको, रोल गरेका, तन्क्याइएको (ड्रन) वा हावा फुकेर बनाइएको (ब्लोन) काँच फल्यास्ड वा वायर्डग्लास समेत चारपाटे; पारेको, सतह घोटिएको वा चिप्लाएको (पालिस लगाएको) तर त्यो भन्दा बढी केही नगरेको	३७%	३५%	१७%	"
७	ढालेको (कास्ट गरेको) बेलनहरूको बीचमा हाली चेप्टयाइएको (रोल्ड गरेको) तन्क्याइएको (ड्रन) वा हावा फुकेर बनाइएको (ब्लोन) काँच (फल्यास्ड वा वायर्ड ग्लास समेत) चारपाटे बाहेक अन्यआकारमाकाटिएको, वा बंग्याइएको वा अन्य कुनै तरीकाले बनाइएको (जस्तै बिट बनाएको वा कुँदेको), सतह घोटिएको वा नघोटिएको, चिल्लो पार्ने काम (पालिस) गरिएको वा नगरिएको; (ग्यास) अवरोधक बहुद्देश्यीय पाता भएको काँच; लिडेड लाइट र यस्तै	३७%	३५%	१७%	"
८	कडा बनाइएको वा अर्को पत्र थप गरेको सुरक्षाको लागि चाहिने काँच आकारमा भएको वा नभएको	३२%	३०%	२०%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
७०.०९	काँचका ऐनाहरू (पछाडिको दृष्य हेर्ने ऐना समेत) फ्रेम नहालेको वा फ्रेम हालेको वा पछाडि ढाकेको	२१%	२०%	१७%	माफी
७०.१०	काँचबाट बनेको कारब्वाय (ठूलो बिर्को भएको सीसी) बोतल, सुराई, भाँडा कुँडा, नली जस्ता सामान हाल्ने भाँडा वा यस्तै सामान राख्ने वस्तुहरू जो सामान्यतया सामानहरू राख्ने वा ओसार पसार गर्ने काममा आउँदछन् र काँचका रोक्ने र बन्द गर्ने सामान (बिर्को समेत)	३२%	३०%	१०%	"
७०.११	बिजुलीकोचिम एलेक्ट्रोनिक झल्भको वा यस्तै सामानको काँचबाट बनेको बाहिरी छादन वा खोल (बल्ब र ट्युबसमेत)	१८%	१७%	१७%	"
७०.१२	थर्मस (भ्याकुम फ्ल्यास्क) वा अर्ध भ्याकुम भेसेलकोलागि काँचको भित्री भाग	२१%	२०%	१७%	"
७०.१३	(सङ्केत नं. ७०. १६ मा पर्ने बाहेक) खास गरेर टेबुल, भान्सा रशौचालय वा कार्यालयको प्रयोजनमा आउने, आन्तरिक सजावट वा यस्तै प्रयोजनका काँचका सामानहरू				
	(१) मसीको स्टेण्ड	६%	६%	५%	"
	(२) पेपरवेट	४७%	४५%	२०%	"
	(३) अन्य	३७%	३५%	२०%	"
७०.१४	काँचका प्रकाशसम्बन्धी मालमत्ता, सङ्केतका काँचका मालमत्ता, र चश्माका काँचको मालमत्ता; तर चश्मा बनाएको वा चश्माको लागि तयार गरिएको बाहेकका काँचका मालमत्ता	१८%	१७%	१७%	"
७०.१५	दिवाल घडी र नारी घडीका काँच र यस्तै किसिमका काँच (घाममा लाउने चश्मा जस्ता वस्तुमा प्रयोग हुने काँच समेत तर करेक्टिभ लेन्स काँच बाहेक) बाङ्गिएको,				

१	२	३	४	५	६
	चुहेको, खोक्रो र यस्तै काँचका सामान दिवाल घडी वा नाडी घडी बनाउने वा यस्तै काममा आउने खालको मण्डलाकार काँच र सोको खण्ड				
	(१) दिवाल घडी र नाडी घडीको काँच	११%	१०%	१०%	माफी
	(२) अन्य	१९%	१८%	१६%	"
७०.१६	भवन निर्माणको कामना प्रयोग हुने खालका पेलेको वा ढालेको काँचको ईँटा, जिगटी, टाइल, स्ल्याब, फल्याक), बाटोमा छाप्ने ब्लकहरू, चारपाटे र अन्य सामानहरू; कोठाकोठा गर्न हुने काँचकोबहुकोशीय काँचकाठिका, पल्याक, पाता चौकोस र यस्तै रुपका सामान	३७%	३५%	३०%	"
७०.१७	प्रयोगशाला, आरोग्य सम्बन्धी, वा औषधी उत्पादनका काँचका मालमत्ता, क्रमबद्ध गरेको वा नगरेको वा तापक्रम ठीक पारिएको वा नपारिएको; काँचको इन्जेक्सन भएको शीशी (एम्पुल)	५%	५%	१%	"
७०.१८	चश्माको काँच र चश्माको काँचको एलिमेण्ट (चश्माको लागि बनाएको एलिमेण्ट बाहेक), चश्माको केरक्टिभ लेन्सको ब्लैंक्स :				
	(१) चश्माको काँच	२१%	२०%	१७%	"
	(२) चश्माको काँचको एलिमेण्ट	३७%	३५%	३०%	"
	(३) चश्माको करेक्टिभ लेन्सको ब्लांक्स	६%	६%	५%	"
७०.१९	पोते, नक्कली मोती, नक्कली बहुमूल्य तथा अर्धबहुमूल्य पत्थर, भाँचिएको चुँडिएको वा काँटछाँट गर्दाको टुक्रा-टाक्री र यस्तै फेन्सी वा सजावटका काँचका सानासाना माल र त्यस्ता काँचबाट बनेका सामानहरू,संगमरमर जस्तो वा यस्तै सजावटको प्रयोजनको कुनै आधारमा राखिएको वा नराखिएको बाक्लो				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	घनाकार दाना (क्यूब) र साना साना काँचका प्लेट; (पाता) काँचका कृत्रिम आँखा, खेलौनाको आँखा समेत (तर मानिसले लगाउने आँखा बाहेक, बत्ती जस्तो बनाएको काँचको; अलङ्कार र यस्तै र यस्तै अरू सजावटका सामान काँच कण				
	(१) नक्ली बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पथर	३७%	३५%	१७%	माफी
	(२) चुरा वा बाला, टीका, टिकुली मोते, पोतेका दाना	१६%	१५%	१२%	"
	(३) नक्कली मुगा	३४%	३२%	२७%	"
	(४) अन्य	३७%	३५%	२०%	"
७०.२०	काँचको रेशा (उन समेत) धागो, कपडा र तिनबाट बनेका सामान :				
	(क) धागो टुक्रा, बाटिएको	४%	४%	३%	"
	(ख) कपडा न्यारो फेब्रिक्स समेत	७४%	७०%	१०%	"
	(ग) अन्य :				
	(१) काँचको ऊन	१५%	१४%	११%	"
	(२) अन्य	३७%	३५%	२०%	"
७०.२१	काँचबाट बनेका अन्य सामानहरू	३७%	३५%	२०%	"

मुद्रण विभाग

परिच्छेद–१४

मोती, बहुमूल्य तथा अर्ध-बहुमूल्य पत्थर, बहुमूल्य धातु, अस्तर लगाएको (रोल्ड) बहुमूल्य धातु र त्यसबाट बनेका सामान; नक्कली गहना र मुद्रा

१	२	३	४	५	६

भाग–७१

मोती, बहुमूल्य तथा अर्ध बहुमूल्य पत्थर, बहुमूल्य धातु, अस्तर लगाएको (रोल्ड) बहुमूल्य धातु र त्यसबाट बनेका सामान; नक्कली गहना ।

द्रष्टव्य :

१. परिच्छेद ६ को द्रष्टव्य १ को (क) का अधीनमा रही र तल उल्लेख गरिएकोमा बाहेक पूर्णत: वा अंशत: निम्न धातुबाट बनेका सामान सबै यस भाग अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ । अन्य कुनै भाग अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छैन ।

(क) मोती वा बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक, कृत्रिम र पुनर्निमित); वा

(ख) बहुमूल्य धातु वा अस्तर लगाएको (रोल्ड) बहुमूल्य धातु;

२. (क) संकेत नं. ७१.१२, ७१.१३ र ७१.१४ ले बहुमूल्य धातु वा घोटेको (रोल्ड) सानु अंग जस्तै सानु जडानको सामान वा सजावटको सामानको रुपमा विद्यमान भएका सामान (उदाहरणत: मोनोग्राम, मुठ्ठी र रिम-अर्थात् थाँप्राको हाल वा किनारा) लाई समावेश गर्दैन ।

(ख) बहुमूल्य धातु वा घोटेको (रोल्ड) बहुमूल्य धातु (सानु अंग विद्यमान भएको बाहेक) भएका सामान संकेत नं. ७१.१५ अन्तर्गत पर्दैनन् ।

३. निम्न कुरा यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् :

(क) पारो मिश्रित बहुमूल्य धातुको र अर्ध खँदिलो बहुमूल्य धातु (संकेत नं. २८.४६);

(ख) किटाणु प्रवेश हुन नपाउने चिरफार गरेपछि टाँका मार्ने धागो, दाँतमा भर्ने सामान र भाग ३० अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान;

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(ग) भाग ३२ मा पर्ने सामान (जस्तै टलक);

(घ) संकेत नं. ४२.०२ वा संकेत नं. ४२.०३ अन्तर्गत पर्ने हाते झोला र अन्य सामान;

(ङ) संकेत नं. ४३.०३ वा ४३.०४ मा पर्ने सामान;

(च) परिच्छेद ११ अन्तर्गत पर्ने सामान (कपडा र कपडाबाट बनेका सामान);

(छ) पाउपोश (भाग ६४) र शिरपोश (भाग ६५);

(ज) भाग ६६ अन्तर्गत पर्ने छाता, लट्ठी र अन्य सामान;

(झ) मुद्रा (भाग ७२ वा ९९);

(ट) बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य (प्राकृतिक वा कृत्रिम) पत्थरको धूलो वा चूर्ण भएको संकेत नं. ६८.०४ र ६८.०६ वा भाग ८२ मा पर्ने घर्षक पदार्थका सामानहरू; आधारभूत धातुको आधारमा रहेको (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनर्निमित) बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य धातुको काम गर्ने अङ्ग (वर्किङ्ग पार्ट) भएको भाग ८२ मा पर्ने सामानहरू; पूर्णतः (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनर्निमित) बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थरबाट बनेका सामान बाहेक परिच्छेद १६ मा पर्ने मशिनरी (यन्त्र), यान्त्रिक उपकरण र बिजुलीका सामान र तिनका पार्ट पूर्जाहरू;

(ठ) भाग ९०, ९१ वा ९२ अन्तर्गत पर्ने सामान (वैज्ञानिक औजार, दिवाल र नारी घडी र वाद्य यन्त्र);

(ड) हात हतियार र त्यसको पार्टपूर्जा (भाग ९३);

(ढ) भाग ९७ को द्रष्टव्य (२) को परिधी भित्रका सामान;

(ण) संकेत नं. ९८.०१ र ९८.१२ बाहेक भाग ९८ अन्तर्गतका संकेत नम्बरहरू अन्तर्गत पर्ने सामान ।

(त) मोती, बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर बाहेक मौलिक शिल्पकारिताको मूर्ति (संकेत नं. ९९.०३), संग्रहकर्ताको कलात्मक संग्रह (संकेत नं. ९९.०५), १०० वर्ष नाघेको पुरातात्विक वस्तु (संकेत नं. ९९.०६);

४. (क) मोती, भन्नाले उत्पादित (कल्चर्ड) मोती समेत समावेश भएको सम्झनु पर्दछ ।

(ख) बहुमूल्य धातु भन्नाले चाँदी, सुन, महाधातु, प्लाटिनम र महाधातु (प्लाटिनम) समूहका अन्य धातु सम्झनु पर्दछ ।

(ग) प्लाटिनम ग्रुपको अरु धातु भन्नाले इरिडियम, ओसमियम, पालाडियम, रोडियम र रुथेनियमलाई जनाउँछ ।

५. यस भागको प्रयोजनको लागि, कुनै मिश्रण (चुना पत्थर भएको चट्टान समेत भएको मिश्रण र भिन्न धातु भएको योग) मा बहुमूल्य धातु मिसिएको भए बहुमूल्य धातुको मिश्रण

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६

भनिन्छ तर त्यस्तो मिश्रणमा वजनमा वहुमूल्य धातु मिश्रणको २% सम्म हुनै पर्दछ। वहुमूल्य धातुका मिश्रणको निम्न नियम अनुसार वर्गीकरण गरिनेछ।

(क) वजनमा २% वा सोभन्दा बढी प्लाटिनम भएको मिश्रणलाई प्लाटिनम मिश्रण मानिनेछ।

(ख) वजनमा २% वा सोभन्दा बढी सुन भएको तर प्लाटिनम नभएको वा २% भन्दा कम प्लाटिनम भएको मिश्रणलाई सुनको मिश्रण नै मानिनेछ।

(ग) वजनमा २% वा सोभन्दा बढी चाँदी भएको अन्य मिश्रणहरूलाई चाँदीको मिश्रण मानिने छ।

यो द्रष्टव्यको प्रयोजनको लागि प्लाटिनम समूहका धातुलाई एउटै धातु मानिनेछ र तिनलाई प्लाटिनम सरह नै मानिनेछ।

६. विषय वा प्रसङ्गले अन्यथा व्यवस्था गरेकोमा बाहेक यी द्रष्टव्यहरूका सन्दर्भमा यस दरबन्दीमा जहाँ सुकै भनिएको वहुमूल्य धातु वा खास किसिमको वहुमूल्य धातुले द्रष्टव्य ५ का नियम बमोजिम वहुमूल्य धातुको मिश्रण वा खास किसिमको धातुको मिश्रण समेत समावेश भएको मानिनेछ। तर थोटेको (रोल्ड) वहुमूल्य धातु वा वहुमूल्य धातुले आधारभूत धातु वा अधातुमा कोट गरेको (पोतेका) वा मुलम्मा गरेकालाई भने यसरी समावेश भएको मानिने छैन।

७. थोटेको (रोल्ड) वहुमूल्य धातु भन्ने शब्दले धातुको आधार (तलभूमि) को एक वा बढी सतहमा रसायनको टाँकाले (सोल्डरिङ्ग गरी), पित्तलको रसायनले (ब्रेजिङ्ग गरी), तवाइकन पिटेर वा थिचेर (वेल्डिङ्ग गरी), दाना जम्न नसक्ने गरी पग्लने तापक्रममा बेलनमा चेप्टाएर (हीट–रोलिङ्ग गरी) वा यस्तै खालका यान्त्रिक साधनद्वारा वहुमूल्य धातुको छादन हाली बनाइएका वस्तुहरूलाई जनाउँछ। यस शब्दले वहुमूल्य धातु जडेको आधारभूत धातुलाई समेत जनाउँछ।

८. संकेत नं. ७१.१२ को प्रयोजनको लागि "गरगहनाका सामान" भन्नाले निम्न बमोजिमका सामान सम्झनु पर्दछ :

(क) व्यक्तिगत सजावटका कुनै पनि साना वस्तु (रत्न जडेको वा नजडेको) (जस्तै औंठी, हार, बाला, सारीमा लाउने सुनको हुप सियो (सेफटीपिन), कुन्डल, घडीको चेन, घडी राख्ने खल्ती, झुम्का वा लर्कन, टाइपिन, बाहुलाको टाँक (कफलिंक) पोशाकको कठालो र अघिल्तिरको लहरे टाँक, धार्मिक वा अरू किसिमका तक्मा वा पदवी सूचक); र

(ख) सामान्यतया खल्तीमा राखिने वा हाते झोलामा राखिने वा शरीरमा धारण

१	२	३	४	५	६

गरिने सामानहरू (जस्तै चुरोटको बट्टा, पाउडरको बट्टा, फासनर व्याग, धुम्रपान गर्नेहरूले सास बास्ना आउने पार्नलाई खाने गोली राख्ने बाकस)

९. संकेत नं. ७१.१३ को प्रयोजनको लागि "सुनारेका सामान" वा "चाँदी बनाउनेका मालमत्ता" भन्नाले गरगहना, टेबुलका सामान, शृङ्गारका सामान, धुम्रपान गर्नेको आवश्यक सामान र घरमा, कार्यालयमा वा धार्मिक काममा प्रयोग हुने अन्य सामान समेतलाई जनाउँछ ।

१०. संकेत नं. ७१.१६ को प्रयोजनको लागि "नक्ली गहना" भन्नाले द्रष्टव्य ८ को माथिको प्रकरण (क) मा उल्लेख भए अनुसारका गरगहनाका सामानलाई जनाउँछ (तर टाँक, दुईतिर टाउका भएको टाँक (स्टड) बाहुलाको टाँक (कफलिङ्क) वा संकेत नं. ९८.०१ का अन्य सामानहरू वा संकेत नं. ९८.१२ का काइयो, केश कोर्ने साधन (हेयर स्लाइड लाई छाडेर) जसमा न त मोती (प्राकृतिक ,कृत्रिम वा पुनर्निर्मित) बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर जडिएका हुन्छन्, न ती (मुलम्मा र ससाना रचना अंग बाहेक) बहुमूल्य धातु वा रोल्ड बहुमूल्य धातु नै हुन्छन् । यसको रचना तल लेखिएको बमोजिमको हुन्छ :

(क) पूर्णतः वा अंशतः आधारभूत धातुबाट जसमा बहुमूल्य धातुको मुलम्मा लगाइएको वा नलगाइएको हुन्छ ।

(ख) कमसेकम दुई थरी पदार्थ (जस्तै काठ र काँच, हाड र तृणमणि (एक किसिमको पहेंलो खोटो) सीपी र कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थबाट बनेको हुन्छ तर जोड्न मात्र प्रयोग गरिने पदार्थ (जस्तै हाडको धागो, तार) को गणना गरिएको हुँदैन ।

११. यस भागमा उल्लेखित सामान सहित पैठारी हुने बट्टा, बाकस र यस्तै सामान हाल्ने भाँडा उक्त सामानसंगै बिक्री हुन्छ भने सो सामान तरह नै वर्गीकरण गरिने छ । छुट्टा छुट्टै पैठारी हुने रित्तो भाँडाहरू भने तिनीहरूको सम्बन्धित संकेत नम्बरमा वर्गीकरण गरिने छ ।

(१) मोती र बहुमूल्य तथा अर्ध बहुमूल्य पत्थर

७१.०१ बनाएको वा नबनाएको मोती (तिखारेको बाहेक सेट) वा उनेको (ल्याउन लैजाने सुविधाको लागि अस्थायी रूपमा मात्र उनेको र नछानेको बाहेक)	३४%	३२%	२७%	माफी
७१.०२ नबनाएको, काटेको वा अन्य किसिमले बनाएको बहुमूल्य र अर्ध बहुमूल्य पत्थर				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(तर नतिखारेको बाहेक) सेट वा उनेको ल्याउने लैजाने सुविधाको लागि अस्थायी रूपमा मात्र उनेको पत्थरको बाहेक.				
	(क) नछानेको खस्रो हीरा		१%	१%	१%	माफी
	(ख) छानेको औद्योगिक हीरा बनाएको वा नबनाएको		१%	१%	१%	"
	(ग) औद्योगिक हीरा बाहेक छानेको हीरा पत्थर खस्रो वा अलिकति चिरेको फटाएको वा कडा गरिएको बाहेक		१%	१%	१%	१०%
	(घ) अन्य हीरा		१२%	१२%	१०%	१०%
	(ङ) बहुमूल्य वा अर्द्ध बहुमूल्य पत्थर					
	१. कुरिन गार्नेट		३%	३%	२%	३%
	२. अन्य		१२%	१२%	१०%	१०%
७१.०३	कृत्रिम वा पुनः निर्मित बहुमूल्य वा अर्द्ध बहुमूल्य पत्थर नबनाएको काटेको वा अन्य किसिमले बनाएको तर नतिखारेको सेट वा उनेको (ल्याउन लैजान सुविधाको लागि मात्र अस्थायी रूपमा बनाएको सेट वा उनेको बाहेक)		२१%	२०%	८%	७.५%
७१.०४	प्राकृतिक वा कृत्रिम बहुमूल्य वा अर्द्ध बहुमूल्य पत्थरको धूलो र चूर्ण		१%	१%	१%	माफी
	(२) बहुमूल्य धातु र रोल्ड बहुमूल्य धातु कालीगढी नगरिएको, नबनाइएको वा अर्द्ध तयारी					
+७१.०५	कालीगढी नगरिएको वा अर्द्ध तयारी चाँदी, चाँदीको मिल्टी + प्लाटिनम पोतिएको चाँदी					
	(क) कालीगढी नगरिएको	कि.ग्रा.	५.६२	५.३७	४.७३	४३०
	(ख) अन्य	कि.ग्रा.	५.६४	५.३७	४.७३	४३०
+७१.०६	रोल्ड चाँदी केही नगरिएको वा अर्द्ध तयारी	कि.ग्रा.	५.६४	५.३७	४.७३	४३०
७१.०७	कालीगढी नगरिएको वा अर्द्ध तयारी सुन प्लाटिनम पोतिएको सुन					

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) मुद्रा बाहेकको	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८९	८६००
	(ख) मुद्रा सम्बन्धी	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८९	८६००
७१.०८	मुख्य धातु वा चाँदीको भएको रोल्ड गोल्ड (सुनको जलप) कालीगढी नगरेको वा अर्द्ध तयारी	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८९	१,७२०
७१.०९	कालीगढी नगरिएको वा अर्द्ध तयारी प्लाटेनियम र अन्य प्लाटिनम समूहका धातु:–					
	(क) कालीगढी नगरेको प्लाटिनम र मिश्रण		२१%	२०%	२०%	२०%
	(ख) कालीगढी नगरिएका प्लाटिनम समूहका अन्य धातु र अन्य सामान		२१%	२०%	२०%	२०%
	(ग) प्लाटिनम र प्लाटिनम समूहका मिश्रण र त्यसबाट बनेका सामान, अर्द्ध तयारी सामान		२१%	२०%	२०%	२०%
७१.१०	धातु वा बहुमूल्य धातुमा हाल्ने भस्मीय प्लाटेनियमको जलप वा प्लाटेनियम समूहको जलप केही नगरेको वा अर्द्ध तयारी		२१%	२०%	२०%	२०%
७१.११	सुनार (सुन चाँदीका गहना बनाउने) को आरनमा निस्किएका बहुमूल्य धातुका, सम्बन्धित धातुको धूलो, नियार, पियार अवशेष र टुक्रा टुक्री बहुमूल्य धातु भएको					
	(क) सुनको धूलो अन्य बहुमूल्य धातु भएको बाहेक	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८९	१,७२०
	(ख) अन्य:–					
	(१) पूर्णत: वा मुख्यत: प्लाटिनियम समूहको धातु		२१%	२०%	२०%	२०%
	(२) अन्य	कि.ग्रा.	५.६४	५.३७	४.७३	२५.८०

३. गहना, सुन चाँदीको माल मत्ता र अन्य सामान

७१.१२	बहुमूल्य धातु वा जलप लगाएको बहुमूल्य धातुका गरगहनाका वस्तु र तिनीहरूको पार्टपूर्जा :				

१	२	३	४	५	६
(१) सुनको	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८६	६४५०
(२) प्लाटेनियम समूहको धातुको		६%	६%	५%	५%
(३) अन्य	कि.ग्रा.	५.६४	५.३७	४.७३	३४४
७१.१३ संकेतनं. ७१.१२ अन्तर्गत पर्ने सामान बाहेक बहुमूल्य धातुका वा जलपदार बहुमूल्यधातुका सुनार र चाँदीका काम गर्नेले बनाएको तार र पार्टपूर्जा :					
(१) सुनको	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८६	६४५०
(२) प्लाटिनियम समूहको धातुको		६%	६%	५%	५%
(३) चाँदीको	कि.ग्रा.	५.६४	५.३७	४.७३	२५.८०
७१.१४ बहुमूल्य धातुका वा जलपदार बहुमूल्य धातुको अन्य सामान :					
(१) सुनको	कि.ग्रा.	२२६	२१५	१८६	६४५०
(२) प्लाटिनियम समूहको धातुको		६%	६%	५%	५%
(३) चाँदीको	कि.ग्रा.	५.६४	५.३७	४.७३	३४४
७१.१५ मोती, बहुमूल्य वा अर्द्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनर्निर्मित) बस्तु भएको वा जडिएको वा बनेको सामान		१३%	१२%	१०%	१०%
७१.१६ नकली गहना :					
(१) बाला		३०%	२६%	२६%	माफी
(२) अन्य		२१%	२०%	११%	५%

भाग–७२

मुद्रा

द्रष्टव्यः– संग्रह गर्नेहरूको संग्रह यस भाग अन्तर्गत पर्दैन (संकेत नं. ९९.०५)

+७२.०१ मुद्रा :

(क) मुद्रा (सुनको बाहेक) कानूनी मान्यता प्राप्त नभएको)		२१%	२०%	२०%	२०%
(ख) अन्य		२०%	[illegible]	[illegible]	[illegible]

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

परिच्छेद–१५

आधारभूत धातु र त्यसबाट बनेको सामान

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:–

१. निम्न कुराहरु यस परिच्छेद अन्तर्गत पर्दैनन् :–

(क) संकेत नं. ३२.०८, ३२.०९, ३२.१० वा ३२.१३ अन्तर्गत पर्ने भस्मीय धातुका चोइटा र धूलो सहितको तयारी रंग, मसी वा अन्य उत्पादनहरू :

(ख) फेरोसेरियम वा अन्य पाइरोफोरिक मिश्रणहरू (संकेत नं. ३६.०८);

(ग) संकेत नं. ६५.०६ वा ६५.०७ अन्तर्गत पर्ने शिरपोस र त्यसको पार्टपूर्जा;

(घ) संकेत नं. ६६.०३ अन्तर्गत पर्ने छाताको फ्रेम र अन्य सामान;

(ङ) भाग ७१ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै बहुमूल्य धातुको मिश्रण, जलप लगाएको बहुमूल्य धातु र नक्कली गहना);

(च) परिच्छेद १६ अन्तर्गत पर्ने माल वस्तु (मेसिनरी, यान्त्रिक उपकरण र बिजुलीका सामान);

(छ) एकत्रित रेल्वे वा ट्राम्वे ट्र्याक (संकेत नं. ८६.१०) वा परिच्छेद १७ अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान (जस्तै गाडी, जहाज र नाउ, हवाई जहाज);

(ज) परिच्छेद १८ अन्तर्गत पर्ने खालको भस्मीय धातुको औजार वा उपकरण, घडी र घडीको स्प्रिङ्ग समेत;

(झ) हात हतियारको लागि शिशाबाट बनेको गोली (संकेत नं. ९३.०७) वा परिच्छेद १९ अन्तर्गत पर्ने अन्य माल वस्तु (हतियार र गोलीगट्ठा);

(ञ) भाग ९४ अन्तर्गत पर्ने सामान (फर्निचर र खाट, पलंग);

(ट) हाते चाल्नो (सिभ) (संकेत नं. ९६.०६);

(ठ) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै खेलौना, खेलकुदका सामान); वा

३०५९ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(घ) टाँक, कलम, शीसा कलम, होल्डर, कलमको नीब, वा भाग ९८ अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान;

२. यो दरबन्दी भरी "सामान्य प्रयोगका पार्टपुर्जा" भन्नाले निम्न बमोजिम बुझिने छ।

(क) संकेत नं. ७३.२०, ७३.२५, ७३.२६, ७३.३१ र ७३.३२ मा उल्लेख भएका र अन्य आधारभूत धातुका सामान।

(ख) दिवाल घडी र नारी घडीको स्प्रिङ्ग बाहेक, आधारभूत धातुको स्प्रिङ्ग र लिफ्स (पत्ति) (संकेत नं. ९१.११); र

(ग) संकेत नं. ८३.०१, ८३.०२, ८३.०७, ८३.०६, ८३.१४ मा उल्लेख भएका सामान र संकेत नं. ८३.०६ मा उल्लेख भएका फ्रेम र ऐना।

संकेत नं. ७३.२६ बाहेक भाग ७३ देखि ८२ सम्म उल्लेख भएका सामानका पार्टपुर्जालाई सामान्य प्रयोगका पार्टपूर्जा भनी माथि निर्दिष्ट गरिएकोमा समावेश हुँदैन।

माथिको प्रकरण र भाग ८३ को द्रष्टव्यको अधीनमा रही संकेत नं. ७३ देखि ८१ सम्मका सामानहरूलाई भाग ८२ वा ८३ अन्तर्गत पर्ने छैन।

३. मिश्रणको वर्गीकरण निम्न बमोजिम हुनेछ। (फेरो मिश्रण र मुख्य मिश्रण भाग ७३ र ७४ मा परिभाषित गरिएको बाहेक):

(क) जुन धातुको वजन बढी मात्रामा रहेको हुन्छ त्यसै धातु अनुसार आधारभूत धातुको मिश्रणलाई वर्गीकरण गरिनेछ।

(ख) यस परिच्छेदको आधारभूत धातुको मिश्रण र यस परिच्छेदमा नपर्ने तत्वको मिश्रित वजन मध्ये आधारभूत धातुको मिश्रणको अन्य तत्व बराबरी वा मिश्रणको वजन बढी भएमा यस परिच्छेदको आधारभूत धातुको मिश्रण मानिनेछ।

(ग) यो परिच्छेदमा उल्लेख भएको मिश्रण शब्दले सर्मेट गरेको बाहेक पगालिएर र दुई वा दुई भन्दा बढी धातुको यौगिकबाट प्राप्त भएको धातुको धूलोको तताएर जम्मा पारेको मिश्रण असमान र सानिध्य मिश्रण समेतलाई जनाउँछ।

४. विषय वा प्रसङ्गले अन्यथा व्यवस्था नगरेसम्म यो दरबन्दीमा आधारभूत धातु भन्नाले माथि द्रष्टव्य ३ मा उल्लेख गरिएको व्यवस्थाभित्र पर्ने मिश्रण समेत समावेश भएको सम्झनु पर्नेछ।

५. मिश्रित सामानको वर्गीकरण:

संकेत नम्बरहरूबाट अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक दुई वा दुईभन्दा बढी धातुहरूबाट बनेका सामानहरू (व्याख्यात्मक नियम अनुसार मिश्रित पदार्थबाट बनेको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

सामानलाई आधारभूत धातु भने जस्तै) को पनि वजन बढी भएको धातुबाटै वर्गीकरण गरिन्छ ।

यस प्रयोजनको लागि :–

(क) फलाम र इस्पात, विभिन्न प्रकारका फलाम वा इस्पातलाई पनि एउटै धातु मानिनेछ ।

(ख) द्रष्टव्य ३ मा उल्लेख भए अनुसार जुन धातुबाट बनेको मिश्रण हो सोही धातुमा नै वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ग) संकेत नं. ८१.०४ को समेंट (धातु र माटोको तत्वबाट बनेको) एउटै आधारभूत धातु मानिन्छ ।

६. यी परिच्छेदको प्रयोजनको लागि प्रकट भएको अवशेष वा रद्दी धातु भन्नाले सरम्मतमा काम लाग्ने अवशेष वा टुक्रा र रसायनिक पदार्थ बनाउँदा काममा आउने अवशेष र टुक्रा समेत पर्दछन् ।

भाग–७३

फलाम र स्पात तथा तिनका सामानहरू

द्रष्टव्य:

यस भागमा उल्लेख भएका निम्न बमोजिमका सामानको नामको अर्थ निम्न बमोजिम हुने गरी तोकिएको छ ।

(क) पिग आइरन र कास्ट आइरन (गलेको फलाम र ढालेको फलाम) संकेत नं. ७२.०१

१.९ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी वजनको कारबोन र निम्न तत्वहरू १ वा एकभन्दा बढी तलको वजनले सीमा ननाघेको फलामको उत्पादन :

१५% भन्दा कम फोसफोरस

८% भन्दा बढी सिलिकन नभएको

६% भन्दा बढी म्यागनिज नभएको

३०% भन्दा बढी क्रोमियम नभएको

४०% भन्दा बढी टंगस्टेन नभएको

अन्य मिश्रणको तत्वको औषतमा १० प्रतिशत कम (जस्तै निकेल, तामा, आल्मुनियम, टिटानियम, भानाडियम, मोलिवडेनम)

नबटारिने औजार स्पात भनिने वजनमा १.९% वा सोभन्दा बढी कारबोन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

भएको र स्पातको जस्तो प्रकृति भएको फलाम मिश्रणलाई भने सम्बन्धित संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ख) स्पीजेलिसिन (एक किसिमको ढलुवा फलाम) वेसमेर प्रोसिन्समा प्रयोग हुने म्यागेनेज जातीको फलाम (संकेत नं. ७३.०१)

६ % भन्दा बढी वजन फलामको भएको तर ३० % भन्दा बढी मेगेनिज नभएको र माथि (क) मा उल्लेख भएको विधि पुगेको ।

(ग) फलामे मिश्रित धातु (संकेत नं. ७३.०२)

पिटेर बेप्टथाउन वा छाँटकाट पार्न नसकिने र खाल गरेर मिश्रित धातु बनाउने काममा कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग हुने फलामको मिश्रण (भाग ७४ को द्रष्टव्य १ मा उल्लेख भएको मुख्य मिश्रण बाहेक) जुन कि वजनमा छुट्टै वा एक साथ :

८% भन्दा बढी सिलिकन, वा
३०% भन्दा बढी मेगनिज, वा
३०% भन्दा बढी क्रोमियम, वा
४०% भन्दा बढी टंगस्टेन, वा

कुल जम्मा १०% भन्दा वढी अन्य मिश्रणको तत्व भएको (आल्मुनियम, टिटानियम, भानाडियम, तामा, मोलीवडेनम, नाईवोवियम) र अन्य मिश्रणमा वढीमा १०% सम्म तामाको सम्बन्धमा सिलिकनको ४% भन्दा कम मेगेनिजको ८% भन्दा कम तर अरू कुरामा सिलिकन नभएको वा १०% भन्दा कम तत्व फलामको तत्वभन्दा हुनु पर्नेछ ।

(घ) मिश्रित धातु स्पात: (संकेत नं. ७३.१५)

निम्नलिखित अनुपातमा १ वा एकभन्दा बढी तत्व भएको इस्पात:
२% भन्दा बढी मेगेनिज र सिलिकन एकै साथ लिइने छ, वा
२.००% वा सो भन्दा बढी सिलिकन, वा
०.५०% वा सो भन्दा बढी निकेल, वा
०.५०% वा सो भन्दा बढी क्रोमयिम, वा
०.१०% वा सो भन्दा बढी मोलिमडेनम, वा
०.१०% वा सो भन्दा बढी भानाडियम, वा
०.३०% वा सो भन्दा बढी टंगस्टीन, वा
०.३०% वा सो भन्दा बढी कोवाल्ट, वा

१	२	३	४	५	६

०.३०% वा सो भन्दा बढी आल्मोनियम, वा
०.४०% वा सो भन्दा बढी तामा, वा
०.१०% वा सो भन्दा बढी सिसा, वा
०.१२% वा सो भन्दा बढी फोसफोरस, वा
०.१०% वा सो भन्दा बढी सल्फर, वा
०.२०% वा सो भन्दा बढी फोसफोरस र सल्फर एकै ठाउँमा मिसाएको, वा
०.१०% वा सो भन्दा बढी बेग्ला बेग्लै भएको अन्य तत्व

(ङ) उच्च कार्बन स्पात (संकेत नं. ७२.१५)

कार्बनको ०.६०% भन्दा कम वजन, फोसफोरस र सल्फरको ०.०४% भन्दा कम वजन छुट्टाछुट्टै र यी सबै मिलाउँदा ०.०७% भन्दा कम वजन भएको स्पात ।

(च) पडल्डे (थर्केकालाई कडा पारिएको) छड र पाईलिग (संकेत नं. ७३.०६)

निम्न मध्ये एक तरिकाबाट प्राप्त बटार्ने, बेर्ने वा पुन: पगाल्ने उत्पादनहरु:

(१) कडा पार्ने बेलामा निस्कने धातुमल हटाउन फलामका गोलाकारहरूलाई सिङलिङ(हैमरबाट ब्लूम र बिलेटका धातुमल हटाउने प्रक्रिया) गरेर; वा

(२) रद्दि फलाम वा स्टिल वा कडा पारिएको फलामलाई हटरोलिङ (तातो पारेर बेर्ने) प्रक्रियाले पारेर एकसाथ जोडिएको ।

(छ) इन्गोट (पिण्डो पारेर ढालिएको धातुको टुक्रा) (संकेत नं. ७३.०६)

ढलान गरेर आकार दिई प्राप्त भएको बेर्ने वा बटार्ने उत्पादनहरु

(ज) ब्लूम्स र बिलेटहरु (संकेत नं. ७३.०७)

आयातकार भागको वरिपरिको क्षेत्रफल १,२२५ घन मि. मि. भन्दा बढी भएको र मोटाई चौडाइको १।४ भागभन्दा बढी भएको अर्ध तयारी गरिएको उत्पादनहरु ।

(झ) स्ल्याब र सिट छडहरु (टिनपाता छड समेत) संकेत नं. ७३.०७

६ मि. मि. भन्दा कम मोटाई नभएको, १५० मि. मि. भन्दा कम चौडाई नभएको र मोटाई चौडाइको १।४ भागभन्दा बढी नभएको अर्ध तयारी पारिएका आयाताकार उत्पादनहरु ।

(ञ) पुन: बटार्ने क्वाईलहरु (संकेत नं. ७३.०८)

आयातकार भागको १.५ मि. मि. भन्दा कम मोटाई नभएको, चौडाई ५०० मि. मि. भन्दा बढी भएको र तौलमा ५०० कि. प्रति टुक्राभन्दा कम नभएको बढारिएका, अर्ध तयारी भएका हट-रोल्ड (तातो पारेर बेरिएका) उत्पादनहरु ।

390

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(ट) युनिभर्सल प्लेट (पाता) हरू (संकेत नं. ७३.०६)

मोटाइमा ५ मि. मि. भन्दा बढी तर १०० मि. मि. भन्दा बढी नभएको र चौडाइमा १५० मि. मि. भन्दा बढी भएको तर १,२०० मि. मि. भन्दा बढी नभएको, लम्बाइलाई बन्द गरिएको बाकस वा युनिभर्सल मिलमा तातो पारेर बेरिएको आयाताकार भागका उत्पादनहरू ।

(ठ) हुप (चक्का) र स्ट्रिप (लामो साँगुरो टुक्रा) (संकेत नं. ७३.१२)

आयातकार भागको मोटाइमा ६ मि. मि. भन्दा बढी नभएको, चौडाइमा ५०० मि. मि. भन्दा बढी नभएको र मोटाई चौडाइको १।१० भागभन्दा बढता नभएको सिधा, साँगुरा टुक्रा, क्वाईल वा चेप्टो पारिएका क्वाईलको रूपमा कक्किएको वा नकक्किएको किनारा भएको वा बेरिएका उत्पादनहरू ।

(ड) पाता (प्लेट) (सिट) र पत्रहरू (संकेत नं. ७३.१३)

कुनै पनि मोटाई भएको र यदि आयाताकारमा भए चौडाई ५०० मि. मि. भन्दा बढी भएको बेरिएका उत्पादनहरू (पुन: बग्ने खालका क्वाईल (ट) मा बर्णन गरिए जस्ताहरू बाहेक)

संकेत नं. ७३.१३ लाई चारकुने पारेर काटिएका, छिद्रित, खुम्च्याइएको, नलि आकार पारिएको, चम्काइको वा छेका लगाइएको पाता पत्रहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ, दिइएको छ कि त्यसपछि ती उत्पादनहरूले अन्य संकेतमा पर्ने सामग्रीहरूको गुण-धारण नगरून् ।

(ढ) तार (संकेत नं. ७३.१४)

कुनै पनि आकार भएका ठोस भाग वा चिसो हुँदा तन्काइएका उत्पादनहरू जस्को कुनै पनि भागको वारपारको दूरि १३ मि. मि. भन्दा बढी नभएको । संकेत नं. ७३.२६ र ७३.२७ को हकमा "तार" भन्ने उक्तिले त्यही आकारका बेरिएका उत्पादनहरूलाई समावेश गर्न बुझिन्छ ।

(ण) छड र डण्डिहरू (तार डण्डि समेत) (संकेत नं. ७३.१०)

माथि ज, झ, ञ, ट, ठ, ड र ढका सबै परिभाषाहरू संग नमिल्ने ठोस भागका उत्पादनहरू जस्को आकार बृत्त, बृत्तका टका, गोला, दुई भाग बराबरि भएका त्रिभुजा कार, आयातकार, षटकोणाकार, अष्टकोणाकार वा चतुर्भुजाकार **(दुई पट्टि समानान्तर र अन्य भागपट्टि बराबर भएको)** होस् ।

१	२	३	४	५	६

उक्त उत्तिले कडा पार्ने ठोस छडहरूलाई पनि समावेश गर्छ जुन सानो भंगद्वारा, (धातुको कडापन जाँच्ने मेशिन) फल्यांसहरूद्वारा खोलाहरूद्वारा र अन्य बेर्ने प्रक्रियाबाट (माथिको परिभाषा) उत्पादनहरूद्वारा छुटिन्छ।

(त) खप्ने खोक्रो ड्रिलस्टिल (संकेत नं. ७३.१०)

ड्रिल खस प्रयोग गर्न योग्य स्टिलका खोक्रो छडहरू जस्को सबभन्दा ठूलो बाह्य आकार १५ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ तर ५० मि. मि. भन्दा बढी हुँदैन र यस्को सबभन्दा ठूलो आन्तरिक आकार सबभन्दा ठूलो बाह्य आकारको १।३ भाग भन्दा बढी हुँदैन। अन्य खोक्रो स्टिलका छडहरूलाई संकेत नं. ७३. १८ मा पर्ने गरी लिनु पर्दछ।

(थ) कोण, भाग र आकारहरू (संकेत नं. ७३.११)

संकेत नं. ७३.१६ मा पर्ने उत्पादनहरू बाहेक त्यस्ता उत्पादनहरू जसले माथिको (ञ), (ञ), (ञ), (ट), (ठ), (ड) र (ढ) का परिभाषाहरू र त्यस बाहेक अन्यसंग पनि मेल खाँदैन जस्को आकार, वृत्तकार, वृत्तका टुक्रा, गोलाकार, दुईभुजा बराबरको त्रिभुजाकार, आयाताकार, षटकोणकार, वा चतुर्भुजाकार केवल दुइ पट्टी समानान्तर र अन्य दुई पट्टी बराबर भएको हुँदैन, जुन खोक्रो हुँदैन।

(२) संकेत नं. ७३.०६ देखि ७३.१४ सम्मलाई मिश्रित सामान वा उच्च कार्बन स्टिलहरू (संकेत नं. ७३.१५) मा लागू हुने गरी लिइन्छ।

(३) संकेत नं. ७३.०६ देखि ७३.१५ भित्र वर्णन गरिएका फलाम र स्टिलका उत्पादनहरू र अरू फेरोस धातुसंगका वस्तुलाई तौलमा बढी भएमा फेरोस धातुका उत्पादनको रूपमा वर्गीकरण गरिन्छ।

(४) इलेक्ट्रोलाईटिक डिपोजिसनबाट प्राप्त फलामलाई यसको रूप र आकार अनुसार अन्य प्रक्रियाबाट प्राप्त त्यस्तै उत्पादनहरूसँग वर्गीकरण गरिन्छ।

(५) उच्च- चाप जल विद्युतिय स्टिलका नाली (संकेत नं. ७३.१९) भन्नाले जोडिएको; हालिएको वा नजोडिएको नलि वा पाइप र तिनका मोडहरूसमेत बुझिन्छ, जस्को आन्तरिक व्यास ४०० मि. मि. भन्दा बढी र मोटाई १०.५ मि. मि. भन्दा बढी भएको।

(६) यदि संकेत नं. ७३.२३ मा पर्ने खालका भाडाहरू पेट्रोल, डिजेल वा मट्टितेलसंग आयात गरिन्छ र फिर्ता गरिने उद्देश्यका हुन्छन् भने आयातकर्ताले भन्सार अड्डाबाट प्रमाण पत्र पाउनको लागि आयात गर्दा उक्त कुरो स्पष्ट पार्नु पर्नेछ। यदि उक्त भाडाहरू प्रज्ञापन पत्रमा जस्तै प्रमाण पत्र दिइएको मितिबाट ६ महिना भित्रमा ती भाडाहरू महसूल नलिइकन निर्यात गरिनेछन्।

३१२ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५		६
७३.०१	पिग फलाम, कास्टफलाम र स्पिइजेलिसेन, पिगमा, ब्लकमा; पिण्डमा वा त्यस्तै अन्य रूपमा	टन्	१०२.२०	९७.३०	१%	माफी
७३.०२	मिश्रित फलाम:					
	(क) फेरो-म्यागनिज		५%	५%	५%	"
	(ख) फेरो-सिलिकोन		५%	५%	५%	"
	(ग) अन्य		५%	५%	५%	"
७३.०३	रद्दि वा अवशेष धातु वा फलाम वा स्टिल:					
	(क) पिग वा कास्ट फलामको	टन	५७	५४	१०	१५०
	(ख) मिश्रित स्टिलको	टन	५७	५४	१०	१५०
	(ग) अन्य	टन	५७	५४	१०	१५०
७३.०४	गोली वा कोण आकारका कणहरू फलामको वा स्टिलको, स्तरीकरण गरिएको वा नगरिएको फलाम वा स्टिलका तार पेलेटहरू	टन	१०२.२०	९७. ३०	१%	माफी
७३.०५	फलाम वा स्टिलको धुलो; स्पोन्ज फलाम वा स्टिलको:					
	(क) फलाम वा स्टिल धुलो, स्पोन्ज फलाम धुलो समेत	टन	१०२.२०	९७. ३०	१%	"
	(ख) स्पोन्ज फलाम वा स्टिल, तर धुलोको रूपमा नभएको	टन	१०२.२०	९७. ३०	१%	"
७३.०६	पडल्ड (तरलबाट कडा पारिएको) छड र पिलिङस, इनगोटहरू, ब्लक, पिण्डहरू र त्यस्तै रूपहरू, फलाम वा स्टिलका:					
	(क) पडल्ड, छड र पिलिङस, ब्लक, पिण्ड र त्यस्तै रूपहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
	(ख) इन्गोट:					
	(१) ईस्पात ईनोट	टन	२९१.६०	२७८,००	१%	"
	(२) अन्य	टन	१०२.२०	९७.३०	१%	"
७३.०७	फलाम वा इस्पातका ब्लूम, बिलेट, स्ल्याव र र सीट छडहरू (टीनलेट छड समेत); फलाम वा ईस्पातका, अलि अलि आकार					

343

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४		५	६
	दिइएका वा बनाइएका फलाम वा स्पातका टुक्राहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	माफी
७३.०८	पुन: बेलंको लागि फलाम वा इस्पातका क्वाईलहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
७३.०९	युनिभर्सल पाताहरू, फलाम वा स्पातका	टन	१९१.१०	१८२.००	४%	"
७३.१०	हट-रोल्ड, बनाइएका र तानिएका, चिसो हुँदा बनाइएको वा तयारी पारिएको (प्रीसिजन बनाइएको समेत) फलाम वा ईस्पातका छड र डंडी (तार छड समेत); खोक्रो खन्ने ड्रिल ईस्पात:					
	(क) छड तार	टन	४८३	४६०	१०%	"
	(ख) छड र डण्डिहरू (तारछड बाहेक) पुन: प्रक्रिया नगरिएको हट रोल्ड वा तानिएको बाहेक	टन	४८३	४६०	१०%	"
	(ग) अन्य:					
	(१) खोक्रो खन्ने ड्रिल स्टिल	टन	१०७	१०२	४%	"
	(२) अन्य	टन	४८३	४६०	१०%	"
७३.११	तताएर बेरिएको, बनाइएको, तन्काइएको, चिसो रूपमा बनाइएको वा तयार गरिएको फलाम वा इस्पातका छड कोण, भाग र आकारहरू; फलाम वा स्पातका सीटपाइलिङ तन्काइएका वा नतन्काइएका, प्वाल पारिएका वा जोड्ने तत्वहरूबाट बनाइएका:					
	(क) यु. आई. वा एच. भागहरू तताएर बेरिएको वा तन्काइएकोभन्दा अन्य प्रक्रिया नगरिएको, ८० मि. मि. भन्दा कमको	टन	७०.९०	६७.५०	४%	"
	(ख) यू. आई. वा एच. भागहरू तताएर बेरिएको वा तन्काइएको भन्दा अन्य प्रकृया नगरिएको, ८० मि. मि. वा बढीको बनाइएका बाहेक अन्य केही पनि नगरिएका कोण, भाग र आकारहरू,	टन	७०.९०	६७.५०	४%	"

अधिकृत छापाखाना मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२		३	४	५	६
	(ग) तातो पारेर बेरिएको वा तानिएको भन्दा अन्य प्रकृया नगरिएका अन्य भाग, आकार र कोणहरू	टन	७०.९०	६७.५०	४%	माफी
	(घ) चिसो रुपमा बनाइएका वा तयार पारिएका बाहेक अन्य प्रकृया नगरिएका कोण, भाग र आकारहरू	टन	७०.९०	६७.५०	४%	"
	(ङ) अन्य कोण, आकार र भागहरू	टन	७०.९०	६७.५०	४%	"
	(च) सीट पाइलिङ	टन	७०.९०	६७.५०	४%	"
७३.१२	हुप (चक्का) र स्ट्रिप (लामो पातलो टुक्रा) फलाम वा इस्पातका तातो पारेर वा चिसैमा बेरिएका:					
	(१) तातो पारेर वा चिसैमा बेरिएका स्केल्प	टन	१३८६.५०	१,३२०.५०	४%	"
	(२) चिसैमा बेरिएको लामो पातलो टुक्रा (स्ट्रीप)	टन	३५४	३३७	४%	"
	(३) तातो पारिएर बेरिएका स्ट्रिप	टन	२४८	२३६	४%	"
७३.१३	तातो पारेर वा चिसैमा बेरिएका फलाम वा इस्पातका पाता र पत्रहरू:					
	(क) बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएका र मोटाईमा ४.७५ मि. मि. भन्दा बढी भएका	टन	१९१	१८२	४%	"
	(ख) बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएका र मोटाइमा ३ मि. मि. वा सोभन्दा बढी भएका तर ४.७५ मि. मि. भन्दा बढी नभएको	टन	१९१	१८२	४%	"
	(ग) बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएका मोटाइमा ३ मि. मि. भन्दा कम भएको	टन	१९१	१८२	४%	"
	(घ) टिन्ड (टिनमा बेरिएको)	टन	४६०	४३८	४%	"
	(ङ) अन्य:					

३९५

१	२	३	४		५	६
	(१) कोटेज वा गेल्भनाइज्ड (च्याप्टे वा खुम्चिएको)	टन	४६०	४३८	४%	माफी
	(२) अन्य	टन	१९१	१८३	४%	"
७३.१४	छेका लगाइएको वा नलगाइएको तर सुचालक नबनाइएको फलाम वा ईस्पातका तार	टन	७०.९०	६७.५०	४%	"
७३.१५	संकेत नं. ७३.०६ देखि ७२.१४ सम्म उल्लेखित रूपमा मिश्रित ईस्पात र उच्च कार्बन ईस्पातः					
	(क) उच्च कार्बन ईस्पात इन्गोट	टन	१०२.२०	९७.३०	१%	"
	(ख) स्टेनलेस (खिया नलाग्ने) वा ताप सहने ईस्पातका ईन्गोटहरू		१०२.२०	९७.३०	१%	"
	(ग) अन्य मिश्रित इस्पातमा इन्गोट		१०२.२०	९७.३०	१%	"
	(घ) उच्च कार्बन ईस्पातका ब्लुम, बिलेट, स्ल्याव, सिट, छड (टिनपाता छड समेत) र अलि अलि टुक्राइएका टुक्राहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
	(ङ) स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका ब्लुम, बिलेट, स्ल्यात्र, पाता, छड (टिनपाता छड समेत) र अलि अलि बनाइएका टुक्राहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
	(च) अन्य मिश्रित ईस्पातका ब्लुम, बिलेट, स्ल्याव र पाता, छड (टिनपाता छड समेत) र अलि अलि कुटिएका टुक्राहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
	(छ) उच्चकार्बनस्पातका पुनः वेर्नेको लागि क्वाइलहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
	(ज) स्टेनलेस वा ताप सहने स्पातका पुनः वेर्नेको लागि क्वाइलहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"
	(झ) अन्य मिश्रित ईस्पातका पुनः वेर्नेको लागि क्वाइलहरू	टन	४८१.६०	४५८.७०	१%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ञ) उच्च कार्बन स्पातका तार र डण्डिहरू टन	४८३	४६०	१०%	माफी
	(ट) स्टेनलेस वा ताप सहने स्पातका तार डण्डि टन	४८३	४६०	१०%	"
	(ठ) अन्य मिश्रित स्पातका तार डण्डी	४८३	४६०	१०%	"
	(ड) उच्च कार्बन स्पातका छड र डण्डी (तार डण्डी बाहेक) र खोक्रो माइनिगड्रिल स्पात:				
	(१) खोक्रो माईनिङ्गड्रिल स्पात: टन	१०७	१०२	४%	"
	(२) अन्य टन	४८३	४६०	१०%	"
	(ढ) स्टेनलेस वा ताप सहने स्पातका छड, डण्डि (तार डण्डि बाहेक) र खोक्रो माइनिङ्ग ड्रिल स्पात:				
	(१) खोक्रो माईनिङ्गड्रिल स्पात: टन	१०७	१०२	४%	"
	(२) अन्य टन	४८३	४६०	१०%	"
	(ण) अन्य मिश्रित स्पातका छड डण्डी (तार डण्डी बाहेक) र खोक्रो माइनिङ्गड्रिल ईस्पात:				
	(१) खोक्रो माइनिगड्रिल स्पात टन	१०७	१०२	४%	"
	(२) अन्य टन	४८३	४६०	१०%	"
	(त) उच्च कार्बन ईस्पातका कोण, आकार र भागहरू टन	७०.६०	६७.५०	४%	"
	(थ) स्टेनलेस वा ताप सहने इस्पातका कोण, भाग र आकारहरू टन	७०.६०	६७.५०	४%	"
	(द) अन्य मिश्रित ईस्पातका कोण भाग र आकारहरू टन	७०.६०	६७.५०	४%	"
	(ध) युनिभर्सल पाताहरू टन	१६१	१८२	४%	"
	(न) बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ४.७५ मि. मि. भन्दा बढी भएको उच्च कार्बन स्पातका पाता र पत्रहरू टन	५,१४५	४,६००	४%	"

३४६

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२		३	४	५	६
(प)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ४.७५ मि. मि. भन्दा बढी भएको स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका पाता र पत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	माथी
(फ)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ४.७५ मि. मि. भन्दा बढी भएको अन्य मिश्रित ईस्पातका पाता र पत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	"
(ब)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ३मि.मि. वा सो भन्दा बढी र ४.७५ मि.मि. भन्दा बढी नभएको उच्च कार्वन इस्पातका पाता र पत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	"
(भ)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ३ मि. मि. वा सो भन्दा बढी र ४.७५ मि. मि. भन्दा कम भएको स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका पाता र पत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	"
(म)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ३ मि. मि. वा सोभन्दाबढी र ४.७५ मि. मि.भन्दा कम भएको अन्य मिश्रितईस्पातका पाता रपत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	"
(य)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ३ मि. मि. भन्दा कम भएको उच्चकार्वनईस्पातका पाता र पत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	"
(र)	बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ३ मि. मि. भन्दा कम भएको स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका पाता र पत्नहरू	टन	५,१४५	४,६००	४%	"

३१८

१	२	३	४	५	६
	(ल) बेरिएको तर अन्य प्रकृया नगरिएको मोटाइमा ३मि. मि. भन्दा कम भएको अन्य मिश्रित ईस्पातका पाता र पत्रहरू टन	५,१४५	४,६००	४%	माफी
	(व) उच्च कार्वन ईस्पातका अन्य पाता र पत्रहरू टन	५,१४५	४,६००	४%	"
	(श) स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका अन्य पाता र पत्रहरू टन	५,१४५	४,६००	४%	"
	(ष) अन्य मिश्रित ईस्पातका अन्य पाता र पत्रहरू टन	५,१४५	४,६००	४%	"
	(स) उच्च कार्वन ईस्पातका हुप (चक्का) स्ट्रिप लामो पातलो टुक्रा) टन	३५४	३३७	४%	"
	(ह) स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका हुप र स्ट्रिप टन	३५४	३३७	४%	"
	(क्ष) अन्य मिश्रित ईस्पातका हुप र स्ट्रिप टन	३५४	३३७	४%	"
	(त्र) उच्च कार्वन स्पातका तार टन	७०.६०	६७.५०	४%	"
	(ज्ञ) स्टेनलेस वा ताप सहने ईस्पातका तार टन	७०.६०	६७.५०	४%	"
	(कक) अन्य मिश्रित ईस्पातका तार टन	७०.६०	६७.५०	४%	"
७३.१६	फलाम वा ईस्पातको रेल्वे तथा ट्राम्वेको लागि निर्माण सामाग्री रेल, चेक-रेल, स्विचब्लेड, क्रसिग (वा फोर्ज) क्रसिगका टुक्रा, तिखा छड, र्‍याक रेल्स, स्लिपर्स, फिस-प्लेट, चेयर्स, चेयर्स वेज्ड, सोल प्लेट, (बेस प्लेट) रेल क्लीप, बेडप्लेट, टाई र अन्य पदार्थ जोड्ने र मिलाउने प्रयोजनका सामान:				
	(क) रेल्स टन	१०७	१०२	१%	"
	(ख) अन्य	१.५%	१.५%	१%	"
७३.१७	कास्ट आईरनका ट्यूब र पाइप	४%	४%	४%	"

६९५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
७३.१८	फलाम (कास्ट आइरन बाहेक) वा स्पातका ट्यूब, पाइप र ब्लाक्स हाइप्रेसन हाइड्रो इलेक्ट्रिक पानीको नाला बाहेक:				
	(क) सिमलेस (सिलाई नभएको) ट्यूब र पाइप ट्यूब र पाइपको लागि ब्लाक:				
	१. बिजुली प्रशारणको खम्बा टन	७०.६०	६७.५०	४%	माफी
	२. अन्य टन	१९१	१८२	४%	"
	(ख) अन्य	१८%	१७%	४%	"
७३.१९	स्पातको हाइप्रेसर हाइड्रो इलेक्ट्रिक पानीको नाला मजबूत (रेन्फोर्स) गरेको वा नगरेको:				
	(क) सिमलेस नाला टन	१९१	१८२	४%	"
	(ख) अन्य	१८%	१७%	४%	"
७३.२०	ईस्पात वा फलामको ट्यूब र पाइप फिट गर्ने सामान (जस्तै जोर्नी ईल्बो, युनियन्स र फ्लानजेज कोर) टन	४६१	४३९	४%	"
७३.२१	फलाम वा इस्पातको निर्माण सामाग्री र निर्माण सामाग्रीका पार्टपूर्जा (जस्तै ह्याङ्गर र अन्य बनाउने सामान ब्रिज र ब्रिज सेक्सन, लक गेट, टावर, ल्याटिस मास्ट, छत, छतको खाका, ढोका र झ्यालको फ्रेम, सटर्स, लगुस्तम्बा खांवा, डोलो खांवा) फलाम वा ईस्पातको पाता, स्ट्रिप, छड, एंगल्स सेप, सेक्शन, ट्यूब र यस्तै निर्माणको लागि तयार गरिएका सामान	४%	४%	४%	माफी
७३.२२	फलाम वा ईस्पातबाट बनेका रिजर्भवायर (पानीपोखरी) टेंकी, पिपा र यस्तै तरल पदार्थ (पानी) हाल्ने पात्र (तरल ग्यास बाहेक) ३०० लिटर अटाउने क्षमता भएको तातो गराउने व्यवस्था भएको वा नभएको तर मेकानिकल वा तापसम्बन्धी उपकरण जडान नभएको	६%	६%	५%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
७३.२३	फलाम वा ईस्पातको पाता वा चादरबाट बनेको पिपा, ड्रम, बट्टा, बाकस र यस्तै सामान हाल्ने भाँडो:				
	(१) ड्रम	३%	३%	२%	माफी
	(२) २ लिटर भन्दा कम क्षमता भएको अन्य	२१%	२०%	१५%	"
	(३) २ लिटरभन्दा बढी क्षमता भएको अन्य (भाग ७३ को द्रष्टव्य ६मा पनि हेर्नु)	२६%	२५%	२०%	"
७३.२४	कम्प्रेस्ड र लिक्यूफाइड ग्यास हाल्ने फलाम वा ईस्पातको भाँडा (कन्टेनर)	६%	६%	५%	"
७३.२५	सादा तार, केबुल, डोरी, रस्सी बाटेको बाँध्ने कुरा र स्लिङ्ग र फलाम वा ईस्पातका यस्तै सामान तर बिजुलीको ताप अवरोधक (इन्सुलेटर) (केबुल बाहेक)	४%	४%	४%	"
७३.२६	फलामको काँडेतार वा इस्पातको तार बाटेको हुप वा एक्लो च्याप्टो तार काँडा भएको वा नभएको र खुकुलो गरी दोब्बर गरी बाटेको फलाम वा इस्पातको बार बार्ने काममा आउने तार	४%	४%	४%	"
७३.२७	फलाम वा ईस्पात तारको गज (जाली) कपडा, ग्रिलिंग, फेन्सिंग, मजबूत गरी कपडा जस्तो बुनेको र यस्तै प्रकारको सामान फलाम वा ईस्पात तारको तन्किने धातु	४%	४%	४%	"
(७३.२८)					
७३.२९	फलाम वा ईस्पातको सिक्री तथा त्यसको पार्टपुर्जा	४%	४%	४%	"
७३.३०	लंगुर र हात भएको लंगुर, फलाम वा ईस्पातको	१०७	१०२	४	"

३२१

१	२	३	४	५	६
७३.३१	फलाम वा ईस्पातका किला, मसिना किला, मुख्य किला, बल्छी जस्तो किला, कोरोगेटेड किला, तिखो पारेको किला, फुली किला, तिखारेका र खिएका आल्पीन टाउको चाही अरू पदार्थको भएको वा अरू पदार्थको टाउको नभएको तर त्यस्तो सामानमा तामाको टाउको भएको बाहेक	२१%	२०%	१०%	माफी
७३.३२	बोल्ट र नट (बोल्ट इन्ड र स्क्रिउ स्टड समेत) धागो लगाएको वा टासिको वा केही पनि नगरेको स्क्रिउ, (स्क्रिउ हुक र स्क्रिउ रिंग) स्वांगकिलो,कोटर, कोटर पिन र यस्तै फलाम वा इस्पातका सामान, वासर (स्प्रिंग वासर समेत)	२१%	२०%	१०%	,,
७३.३३	फलाम वा इस्पातबाट बनेको हातले सिउने सियो, (जरी भर्ने सियो समेत) गलैंचा सिउने हातले गाँठो बनाई सिउने सियो (निटिंग सियो) प्वाल पार्ने सियो, क्रोशेट हुक र यस्तै सामान र जडी भर्ने रसानो प्वाल पार्ने सामान	११%	११%	१०%	,,
७३.३४	आल्पीन (टोपमा लाउने पिन र अरू अलंकारिक रूपमा प्रयोग हुने पिन र खिच्ने पिन बाहेक) कपालमा लाउने पिन, कपाल घुमाउने आल्पीनको मुठा र यस्तै फलाम वा ईस्पातबाट बनेको सामान वा हेयर पिन:				
	(१) कर्लिंग ग्रिप र यस्तै सामान	३०%	२८%	२६%	,,
	(२) अन्य	११%	११%	१०%	,,
७३.३५	फलाम वा इस्पातको स्प्रिंग र पाता:				
	(१) मोटर गाडीको प्रयोगको लागि	३२%	३०%	२०%	,,
	(२) मोटर साइकलको प्रयोगको लागि	२१%	२०%	१०%	,,

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(३) रिक्सा र साइकिलको लागि	१%	१%	१%	माफी
	(४) अन्य	१६%	१५%	१०%	"
७३.३६	फलाम वा ईस्पातबाट बनेको स्टोभ (सेन्ट्रल हिटिंगको निमित्त सहायक ब्वायलर समेत भएको स्टोभ समेत) रेन्ज, कुकर, भंझरी, अध्यानु र अन्य हिटर ग्यांस हिटिंग प्लेट तताउने, ग्रेट, वा अरू तताउने तत्वद्वारा धुने ब्वायलर र यस्तै घर व्यवहारमा प्रयोग हुने अन्य सामान, (बिजुलीबाट चल्ने बाहेक) र यीनका पार्टपूर्जा:				
	(क) पकाउने उपकरण र प्लेट तताउने पंखा	८%	८%	७%	"
	(ख) अन्य उपकरण	८%	८%	७%	"
	(ग) पार्टपुर्जा	८%	८%	७%	"
७३.३७	फलाम वा इस्पातको ब्वायलर (संकेत नं. ८४.०१को ब्वायलर बाहेक) र सेन्ट्रल हिटिंगको लागि प्रयोग गरिने रेडिएटर, (बिजुली-द्वारा तातो गरिने बाहेक) र त्यसका पार्टपुर्जा, एयर हिटर तातो हावा फ्याँक्ने यन्त्र (चिसो वा एयर कण्डिसनको हावा फ्याक्ने समेत) (बिजुली तातो गर्ने बाहेक) मोटरले चल्ने पंखा वा ब्लोअर जडिएको र पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	"
७३.३८	फलाम वा ईस्पातका घर व्यवहारमा सँधै प्रयोगमा आउने सामान, भिन्न प्रयोग हुने सफाइका मालमत्ता र त्यस्ता सामान र मालमत्ताका, पार्ट पुर्जा, फलाम वा इस्पातको ऊन भाँडा माझ्ने मस्को वा टल्काउने प्याड, पञ्जा र यस्तै सामान:				
	(क) घरेलु सामान र त्यसका पार्टपुर्जा भाँडा माझ्ने मस्को माझ्ने वा टल्काउने				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	प्याइ पंजा र यस्तै सामानः				
	(१) ईनामेल गरेको सामान	१३%	१२%	१०%	माफी
	(२) प्रेसर कुकर	२१%	२०%	१७%	"
	(३) बोतल वा बट्टाको बिर्को	१%	१%	१%	"
	(४) चिया छान्ने जाली	१५%	१४%	११%	"
	(५) स्टेनलेस स्टिलका अन्य सामान	४३%	४०%	३५%	"
	(६) फलामका अन्य सामान	८%	८%	७%	"
	(७) फलाम वा ईस्पातको ऊन	१५%	१४%	११%	"
	(ख) घरभित्र प्रयोग हुने सफाइका माल मत्ता र त्यसका पार्टपूर्जा	४३%	४२%	३६%	"
(७३.३९)					
७३.४०	फलाम र ईस्पातका अन्य सामानः				
	(क) खस्रो अवस्थाको काष्ट आइरन टन	१०७	१०२	४%	"
	(ख) खस्रो अवस्थाको काष्ट ईस्पात टन	१०७	१०२	४%	"
	(ग) खस्रो अवस्थाको फोर्जिग र स्टाम्पींग फलाम वा ईस्पात टन	१०७	१०२	४%	"
	(घ) अन्य	१४%	१३%	११%	"

भाग ७४

तामा र त्यसका सामानहरु

द्रष्टव्यः

(१) संकेत नं. ७४.०२ को मास्टर मिश्रणहरु भन्नाले कपर फोस्फाईड ८% भन्दा बढी (फोस्फोरस भएको) बाहेक अन्य मिश्रणहरु (जस्मा तौलमा १०% भन्दा बढी तामा हुन्छ) त्यस्ता मिश्रणहरु बुझाउँछ, जुन प्रायः गरेर तन्काउन नसकिने खालको हुन्छ साधारणतया अन्य मिश्रणहरु, अक्सिकरण रोक्ने, वा गन्धकिरण रोक्ने वस्तुको उत्पादनमा वा अन्य त्यस्तै फलाम रहित धातुका धातु सम्वन्धी प्रक्रियामा कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग गरिन्छ ।

तौलमा ८% भन्दा बढी फोस्फोरस भएको कपर फोस्फाइड (फोस्फोर कपर) यस भागमा पर्दैन वरु संकेत नं. २८.५५ मा पर्छ।

अधिकारिक प्रति मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६

(२) यस भागमा मात्र-तलका शब्दहरुको तल दिइए अनुसारका अर्थ लाग्छ:

(क) तार (संकेत नं. ७४.०३):

बेरिएको, बाहिर निकालिएको वा तानिएको कुनै पनि ठोस भागको वारपारको दुरि ६ मि. मि. नबढ्ने उत्पादनहरू।

(ख) प्रभावित छड, कोण, आकार भागहरू

बेरिएको, बाहिर निकालिएको, तानिएको वा कुनै पनि (संकेत नं. ७४.०३) ठोस भागको वारपारको दुरि ६ मि. मि. भन्दा बढी भएको मोटाइमा चौडाईको १।१० भाग भन्दा बढी भएका उत्पादनहरू। त्यही रुप र आकार (नाप भएको काष्ट ढलान गरिएको वा निसादिकृत (सिन्टरड) उत्पादनहरू, जस्लाई उत्पादनपछि तुरुन्तै अन्य प्रक्रिया गरिएको होस्। (साधारण काँट छाँट वा सिल तोडाई बाहेक) दिइएको छ कि त्यस्तो प्रक्रियाले गर्दा ती साधनहरू अन्य संकेतहरूमा पर्ने खालको उत्पादन वा सामग्रीको गुण भएको नहोस्।

तार-छडहरू र डण्डिहरू जस्को टुप्पो तिखारिएको हुन्छ वा यन्त्रमा प्रवेश गराउन सजिलो पार्न अन्य प्रक्रिया गरिएको हुन्छ (तार; छडि वा नलि) तिनीहरूलाई संकेत नं. ७४.०१को अप्रभाविक (प्रक्रिया नलगाइएको) तामा अन्तर्गत लिइन्छ।

(ग) प्रभावित पाता पत्र र फिताहरू (संकेत नं. ७४.०४):

चेप्टो सतह पारिएका र प्रभावित उत्पादनहरू (घुमिएका वा नघुमिएका) यस्को वारपारको दुरि ६ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ, जस्को मोटाई ०.१५ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ तर चौडाइको १।१० भाग भन्दा बढी हुँदैन।

संकेत नं. ७४.०४ लाई ती विषयहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ जुन विभिन्न आकारमा काटिएको वा नकाटिएको हुन्छ, छिद्रित, मोडिएको, नलि बनाइएको, चम्काइएको वा घेरिएको हुन्छ, त्यसपछि ती उत्पादनहरूले अन्य संकेतमा पर्ने सामग्रीहरूको गुण नलियोस्।

(३) संकेत नं. ७४.०७ नली पाइप र अन्य खोक्रो छडहरूमा लागू हुने लिइन्छ, जुन चम्काइएको वा कोट गरेको, घेरिएको वा जस्लाई आकार दिएको हुन्छ वा मोडिएको घुमिएको धागो पारिएको, चम्काइएको, खोली-आकार पारिएको आदि प्रक्रिया गरिएको हुन्छ। संकेत नं. ७४.०८ लाई नलि र पाइप फिटिंगहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ जसलाई उपरोक्त प्रक्रिया गरिएको हुन्छ।

७४.०१ गन्धक युक्त तामा, अप्रभावित तामा (प्रशोधित वा अप्रशोधित):

तामाका अवशेष र रद्दि चिजहरू:

(क) गन्धयुक्त तामा, सिमेण्ट तामा (थेग्रो

२१५

१	२	३	४	५	६
	पारिएको तामा) टन	१,०५०	१,०००	१%	माफी
	(ख) तामाका अवशेष र रद्दि चिजहरू टन	२%	२%	२%	१०,०००
	(ग) अप्रशोधित तामा	१,०५०	१,०००	१%	माफी
	(घ) प्रशोधित तामा, तामा मिश्रण समेत	१,०५०	१,०००	१%	"
७४.०२	मास्टर मिश्रणहरू	५%	५%	५%	"
७४.०३	तामाका प्रभावित छड, छडि, कोण, आकार र भागहरू, तामाको तार टन	१,०५०	१,०००	१%	"
७४.०४	तामाका प्रभावित पाता, पत्र र धजाहरू:				
	(क) पत्रहरू, नचम्काइएका, गोलाकारमा भए वा नभएका टन	७०६	६७५	१%	"
	(२) अन्य टन	१,०५०	१,०००	१%	"
७४.०५	तामाका पातला टुक्राहरू (आकार दिएको, छिद्र पारिएको, छेका लगाएको, छापिएको वा कागजमा बेरिएको वा अन्य कडा पार्ने वस्तुले बेरिने) साधन बाहेक				
	मोटाइमा ०.१५ मि.मि. भन्दा बढी नभएको टन	१,०५०	१,०००	१%	"
७४.०६	तामाको धूलो र पातलो टुक्राहरू टन	१,०५०	१,०००	१%	"
७४.०७	तामाको नलि र पाइपहरू र खाली पत्रहरू तामाका खोक्रो छडहरू	२१%	२०%	१%	"
७४.०८	तामाका नलि र पाइप जोड्ने सामाग्रीहरू (उदाहरणको लागि जोर्नीहरू, मोडहरू, सकेटहरू र फ्ल्यान्जहरू)	२१%	२०%	१%	"
(७४.०९)					
७४.१०	तामाको गुन्छा पारिएको तार, मोटो तार डोरी, रसी, बुनेका समूह वा त्यस्तै तामा चिजहरू, तर ताप अवरोधक तार वा डोरी बाहेक	१५%	१५%	१५%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
७४.११	तामाको तार जाली, कपडा जस्तो चित्र, जालीहरू घेरा लगाउने चिज वा कडा पार्ने चिज वा त्यस्तै सामग्रीहरू (अन्य नहुने पट्टी समेत) तामाको फैलाएको धातु,	१%	१%	१%	माफी
(७४.१२)					
(७४.१३)					
(७४.१४)					
७४.१५	तामा वा तामाले घेरिएका फलाम वा स्टिलका किला, काँटी, स्टेपल, बाँगो काँटी, तिखो काँटीहरू, ठूलो टाउको भएको काँटी, अन्य काँटी र अडकाउने पिनहरू पेच किला (पेचको अन्य भाग र स्क्रूको ठूलो टाउको भएको किला समेत) धागो जस्तो वा तिखो पारेको वा नपारिएको स्क्रूहरू (स्क्रू हुक र स्क्रिरिङ समेत) रिभेटस, काट्ने चिजहरू, काट्ने पिनहरू र त्यस्तै तामाका अन्य सामग्रीहरू तामाका वासर (स्प्रीङ वासर समेत)	२१%	२०%	१०%	माफी
७४.१६	तामाको स्प्रिङ्गहरू	१६%	१५%	५%	"
७४.१७	तामाका विद्युत्‌बाट चल्ने बाहेक घरेलु कामको लागि अन्य पकाउने वा छोप्ने सामानहरू र तिनका पुर्जाहरू	८%	८%	७%	"
७४.१८	तामाका साधारण तथा घरेलु काममा प्रयोग गरिने अन्य सामाग्रीहरू, घरभित्र प्रयोग गरिने सफा गर्ने भाँडाहरू, यस्ता सामान र भाँडाका पुर्जाहरू:				
	(क) घरेलु सामान र तिनका पुर्जाहरू	१९%	१८%	१७%	"
	(ख) घरभित्र प्रयोग गरिने सफा गर्ने भाँडो र तिनका पुर्जाहरू	४३%	४२%	३६%	"

396

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
७४.१९ तामाका अन्य सामाग्रीहरू–					
	(१) पिनहरू र सियोहरू	११%	११%	१०%	माफी
	(२) अन्य	१४%	१३%	११%	"

भाग ७५

निकेल र त्यसका सामानहरू

(१) यस भागमा तलका शब्दहरूको निम्न अनुसारको अर्थ लाग्छः

(क) तार (संकेत नं. ७५.०२)

बेरिएको, बाहिर निकालिएको मा तानिएको, उत्पादनहरू जस्को कुनै पनि ठोस, भागको वार पारको दुरी ६ मि. मि. मा नबढ्ने।

(ख) प्रभावित छड, छडी कोण आकार भागहरू (संकेत नं. ७५.०२)

बेरिएको, बाहिर निकालिएको वा तानिएको कुनै पनि ठोस भागको वार-पारको दुरी ६ मि. मि. भन्दा बढी भएको र चेप्टो भएको र मोटाइमा चौडाइको १।१० भागभन्दा बढी भएका उत्पादनहरू त्यही रूप र आकार (नाप) भएका काष्ट वा सिन्टर गरिएका उत्पादनहरू, जस्तालाई उत्पादन पछि तुरुन्तै मेशिनमा लगाइएको (साधारण काँट छाँट वा सिल तोडाई बाहेक) हुन्छ।

(ग) प्रभावित पाता, पत्र र फिता (संकेत ७५.०३):

चेप्टो सतह पारिएको प्रभावित उत्पादनहरू (क्वाइल बनाएको वा नबनाएको) जस्को वार पारको सबभन्दा ठूलो दुरि ६ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ र जसको मोटाई चौडाको १।१० भाग भन्दा बढी हुँदैन।

संकेत नं. ७५.०३ लाई यस्ता उत्पादनहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ जुन काटेर आकार दिइएको वा नदिइएको, छिद्रित, मोडिएको, नलि बनाइएको चम्काइएको वा घेरिएको होस्, तर त्यस पछि ति उत्पादनहरूले अन्य संकेतमा पर्ने सामाग्रिका गुण धारण नगरुन्।

(२) संकेत नं. ७५.०४ लाई नलि, पाइप, खोक्रो छड, र नलि र पाइप मिलाइने सामाग्रिहरू जसलाई चम्काइएको वा घेरिएको होस् वा जसलाई आकार दिइएको वा घुमाइएको मोडिएको, धागो पारिएको, तन्काइएको हुन्छ

अधिकारीकृत मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२		३	४	५	६
७५.०१	गन्धक युक्त निकेल, स्पिईस र अन्य निकेलका मध्यम उत्पादनहरू, अप्रभावित निकेल (इलेक्ट्रो-प्लेटीङ एनोड) (विद्युत्को ऋनात्मक मोल) बाहेक निकेल रद्दि र अवशेषहरू:–					
	(क) निकेल मेट्स (गन्धक युक्त) निकल सिन्टर र निकेल धातु सम्बन्धी अन्य मध्यम उत्पादनहरू	टन	२,१२६	२,०२५	१%	माफी
	(ख) निकेल रद्दि र अवशेषहरू	टन	२%	२%	२%	३०००
	(ग) अप्रभावित निकेल	टन	२,१२६	२,०२५	१%	माफी
७५.०२	निकेलका प्रभावित छड छडि कोण, आकार र भागहरू, निकेलको तार:–					
	(१) निकेलको तार	टन	२,८३५	२,७००	१%	"
	(२) अन्य	टन	२,१२६	२,०२५	१%	"
७५.०३	निकेलका प्रभावित पाता, पत्र र ध्वजाहरू, निकेलका पातला टुक्राहरू, निकेल धुलो र कणहरू	टन	२,८३५	२,७००	१%	"
७५.०४	निकेलका नली, पाइप र खाली ब्लकहरू, निकेलका खोक्रो छड र नलि र पाइप मिलाउने साधनहरू (जस्तै जोर्नी, मोड, संकेत, फ्लान्जेजहरू)	टन	२,८३५	२,७००	१%	"
७५.०५	निकेल वा इलेक्ट्रो प्लेटिङ एनोडहरू (घनात्मक विद्युत भएको) प्रभावित वा अप्रभावित, विद्युत् प्रक्रियाबाट उत्पादित समेत		१४%	१३%	११%	"
७५.०६	निकेलका अन्य सामग्रीहरू		१४%	१३%	११%	"

भाग–७६

अल्मोनियम र त्यसका सामानहरू

द्रष्टव्य: (१) यस भागमा तलका शब्दहरूको निम्नानुसार अर्थ लाग्छः

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) तार (संकेत नं. ७६.०२):

बेरिएको बाहिर निकालिएको वा तानिएको उत्पादनहरू जसको कुनै पनि ठोस भागको वारपारको दूरि ६ मि. मि. भन्दा नबढ्ने ।

(ख) प्रभावित छड, छडि कोण, आकार भागहरू (संकेत नं. ७६.०२)

बेरिएको बाहिर निकालिएको वा तानिएको उत्पादनहरू जसको कुनै पनि ठोस भागको वारपार दूरि ६ मि. मि. भन्दा बढी भएको र चेप्टो भएमा मोटाइमा चौडाईको १।१० भाग भन्दा बढी भएको त्यहि रूप र आकार (नाप) भएको काष्ट वा सिन्टर गरिएका उत्पादनहरू, जसलाई उत्पादन पछि तुरुन्तै मेशीनमा लगाइएको होस् (साधारण काट छाँट र सिल तोडाई बाहेक)

(ग) प्रभावित पाता, पत्र र फिताहरू (संकेत नं. ७६.०३)

चेप्टो सतह पारिएको प्रभावित उत्पादनहरू (क्वायल बनाइएको वा नबनाइएको) जसको वारपारको सबभन्दा दूरि ६ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ र जसको मोटाई चौडाईको १।१० भाग भन्दा बढी हुँदैन र मोटाई ०.२० मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ।

संकेत नं. ७६.०३ लाई यस्ता उत्पादनहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ जुन काटेर आकार दिइएको वा नदिइएको छिद्रित, मोडिएको, नलि बनाइएको चम्काइएको वा घेरिएको होस, तर त्यसपछि ती उत्पादनहरूले अन्य संकेतमा पर्ने सामग्रीहरूको गुण धारण नगरून ।

(२) संकेत नं. ७६.०६ लाई नलि, पाइप र अन्य खोको छडहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ जुन चम्काइएको वा घेरिएको होस वा जसलाई आकार दिइएको वा मोडिएको, घुमाइएको धागो जस्तो पारिएको तन्काइएको सोही आकार पारिएको प्रकृया गरिएको होस् । संकेत नं. ७६.०७ लाई नलि र पाइप फिटिङ्ग (मिलाउने सामग्रीमा) लागू हुने गरी लिइन्छ जसलाई उपरोक्त प्रकृया गरिएको होस् ।

७६.०१	अप्रभावित अलुमिनियम, एलुमिनियमका रद्दि र अवशेषहरू:				
	(क) अलुमिनियम रद्दि र अवशेषहरू	टन	२%	२%	२% ३,०००
	(ख) अप्रभावित अलुमिनियम	टन	१,३४७	,१,२८३	१% माफी
	महसुल यो भन्दा कम हुन नहुने		२६%	२५%	
७६.०२	अलुमुनियमका प्रभावित छड, छडि,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	ढोका र झ्यालका फ्रेमहरू, साना साना खावाहरू, खम्बाहरू र टेवाहरू अलुमिनियमका निर्माण सामाग्रिमा प्रयोग गरिने पाता, छड, कोण, आकारहरू, टुक्राहरू, नलि वा त्यस्तै सामानहरू	४%	४%	४%	माफी
७६.०९	३०० ली. भन्दा बढी क्षमता भएको एलुमिनियमका कुण्ड र जमाउने टंकि जुनसुकै चिज राख्नको लागि भए पनि (कम्प्रेस्ड वा तरल पारिएका ग्यास बाहेक) घेरिएका वा नघेरिएका, वा ताप अवरोधक बनाइएका वा नबनाइएका, तर तापसम्बन्धी वा यान्त्रिक साधनसंग नजोडिएको	६%	६%	५%	माफी
७६.१०	सामानको परिवहनको लागि वा प्याक गर्नको लागि प्रयोग गरिने खालका एलुमिनियमका बक्सा, ड्रम, सन्दुक, डिब्बा वा त्यस्तै चिजहरू (नलि कप भएका चिप्रिने खालका र थकिने खालका भाँडा समेत:)				
	(१) ड्रमहरू	३%	३%	२%	माफी
	(२) २ लि. सम्म क्षमता भएका अन्य भाँडाहरू	२१%	२०%	१५%	माफी
	(३) अन्य	२६%	२५%	२०%	माफी
७६.११	दबाइएका वा तरल पारिएका ग्यासको लागि बनाइएका एलुमिनियमका भाँडाहरू	६%	६%	५%	माफी
७६.१२	एलुमिनियमको तारको गुच्छा पारिएको तार जाली कपडा जस्तो जाली, घेरा लगाउने चिज वा काँडा पार्ने चिज वा त्यस्तै सामानहरू तर विद्युत अवरोधक तार र जाली बाहेक	१५%	१५%	१५%	माफी

(७६.१३)

३३९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	कोण, भाग र आकारहरू एलुमिनियमको तार:				
	(१) एलुमिनियमको छड र डण्डिहरू टन	१,३४७	१,२८३	१%	माफी
	महसुल कम हुन नहुने	२६%	२५%		
	(२) अन्य टन	२,०८४	१,९८५	१%	"
	महसुल कम हुन नहुने	२६%	२५%		
७६.०३	अलुमिनियमका प्रभावित पाता पत्र र धजाहरू टन	२,०८४	१,९८५	१%	"
	महसुल कम हुन नहुने	२६%	२५%		
७६.०४	मोटाइमा (अन्य बेरने चिज छोडेर) ०.२० मि. मि. भन्दा बढ्ता नहुने एलुमिनियमका पातला टुक्राहरू (आकार दिइएको छिद्र पारिएको छेका लगाइएको, छापिएको वा कागजमा बेरिएको वा अन्य कडा पार्ने वस्तुले बेरिएको वा केही पनि नगरिएको:)				
	(१) आलुमुनियम क्वायल कागतको साथमा रहेका चुरोट प्याक गर्ने समेत टन	७१	६८	३%	"
	(२) अन्य टन	२,८३५	२,७००	१%	"
	महसुल कम हुन नहुने	२१%	२०%		
७६.०५	एलुमिनियमको धुलो र कणहरू टन	२,०८४	१,९८५	१%	"
	महसुल कम हुन नहुने	२६%	२५%		
७६.०६	एलुमिनियमका नलि, पाइप वा खाली ब्लकहरू खोको छडहरू	२६%	२५%	१%	"
७६.०७	एलुमिनियमका नलि र पाइप जोड्ने सामग्रीहरू (जस्तै जोर्नी, मोड, सकेट, र फल्यान्जहरू)	२६%	२५%	१%	"
७६.०८	एलुमिनियमका निर्माण सामग्री र सामाग्रीका पुर्जाहरू (जस्तै वायुयान गृह र अन्य भवनहरू) पुल र पुलको भागहरू टावरहरू लाटीसका खांभहरू, छानाहरू, छानाको रूपरेखाहरू,				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
(७६.१४)					
७६.१५	एलुमिनियमका घरेलु काममा प्रयोग हुने सामानहरू सफा गर्ने भाँडाहरू र यस्ता सामानहरूका पुर्जाहरू:–				
	(क) घरेलु सामान र तिनका पुर्जाहरू:				
	(१) कोट हेङ्गर (लुगाझुण्डयाउने)	४३%	४२%	३६%	माफी
	(२) अन्य	११%	१०%	१०%	माफी
	(ख) घरभित्र प्रयोग गरिने सफा गर्ने भाँडा र त्यसका पुर्जाहरू	४३%	४२%	३६%	माफी
७६.१६	एलुमिनियमका अन्य सामानहरू	१४%	१२%	११%	माफी

भाग ७७

म्याग्नेसियम, बेरिलियम र तिनका सामानहरू

१	२	३	४	५	६
७७.०१	अप्रभावित म्याग्नेसियम, म्याग्नेसियम रद्दि र अवशेषहरू (एकै आकारका टुक्रा बाहेक):				
	(क) म्याग्नेसियमका रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००
	(ख) अप्रभावित म्याग्नेसियम	५%	५%	१%	३%
७७.०२	म्याग्नेसियमका प्रभावित छड, छडी, कोण, आकार र भागहरू, म्याग्नेसियमको तार, पाता पत्र र धर्साहरू, म्याग्नेसियमका पातलो टुक्राहरू, रगडिएका धुलो र एकै आकारका टुक्राहरू, कण र धुलोहरू म्याग्नेसियमका नलि पाइप र खाली ब्लकहरू, खोक्रो छडहरू र म्याग्नेसियमका अन्य सामानहरू :				
	(१) छड, छडी, पाता, पत्र कोण, भाग, आकार, तार, फित्ता, टुक्रा, क्वाइल, पाइप र खोक्रो छडहरू	१.५%	१.५%	१%	माफी
	(२) अन्य	१४%	१२%	११%	माफी
(७७.०३)					

३३३

१	२	३	४	५	६
७७.०४	प्रभावित वा अप्रभावित वेरिलियम र त्यसका सामाग्रिहरू :				
	(क) अप्रभावित वेरिलियम, रद्दि र अवशेषहरू				
	(१) रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००
	(२) अप्रभावित वेरिलियम	५%	५%	१%	३%
	(ख) प्रभावित वेरिलियम र त्यसका सामाग्रीहरू				
	(१) छड, छडि, कोण, आकार, भाग, तार, पाता, पत्र, फिता, टुक्रा, नलि, पाइप र खोक्रो छडहरू	१.५%	१.५%	१%	माफी
	(२) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी

भाग ७८

शिशा र त्यसका सामानहरू

द्रष्टव्य: (१) यस भागमा तलका शब्दहरूको निम्नानुसार अर्थ लाग्छ :

(क) (तार संकेत नं. ७८.०२)

बेरिएको बाहिर निकालिएको वा तानिएको उत्पादनहरू, जसको कुनै पनि ठोस भागको वार पारको दुरि ६ मि.मि. भन्दा बढ्दैन ।

(ख) प्रभावित छड, खण्डि, कोण, आकार र भागहरू (संकेत नं. ७८.०२) :

बेरिएको बाहिर निकालिएको वा तानिएको उत्पादनहरू जसको कुनै पनि ठोस भागको वारपारको दूरी ६ मि.मि. भन्दा बढी भएको र चेप्टो भएमा मोटाइमा चौडाइको १।१० भाग भन्दा बढी भएको । त्यहि रूप र आकार (नाप) भएका काष्ट वा सिन्टर गरिएका उत्पादनहरू जसलाई उत्पादन पछि तुरुन्तै मेसिनमा लगाएको होस् (साधारण कांट छांट र सिल तोडाई बाहेक)

(ग) प्रभावित पाता पत्र र फित्ताहरू (संकेत नं. ७८.०३)

चेप्टो सतह पारिएको प्रभावित उत्पादनहरू (घुघुरिएका वा नघुंघुरिएका) जसको वारपारको सबभन्दा ठूलो दूरी ६ मि.मि. भन्दा बढी हुन्छ र जसको मोटाई चौडाईको १।१० भाग भन्दा बढि हुँदैन र जुन तौलमा १,७०० ग्रा. मि. २ भन्दा बढि हुन्छन् ।

संकेत नं. ७८.०३ लाई यस्ता उत्पादनमा लागू हुने गरि लिइन्छ जुन काटेर आकार

१	२	३	४	५	६
	दिइएको वा नदिइएको, छिद्रित मोडिएको, नलि बनाइएको, चम्काइएको वा छेका लगाइएको होस् तर त्यसपछि ती उत्पादनहरूले अन्य संकेतमा पर्ने सामग्रीहरूको गुण धारण नगरून् ।				
	(२) संकेत नं. ७८.०५ लाई नलि, पाइप र अन्य खोक्रो छडहरू र नलि र पाइप मिलाउने सामाग्रीमा लागू हुने गरी लिइन्छ, जुन चम्काइएको वा घेरिएको होस वा जसलाई आकार दिइएको वा मोडिएको, घुंगऱ्याइएको धागो जस्तो पारिएको, तन्काइएको र सोही आकार पारिएको अरू प्रकृया गरिएको ।				
७८.०१	प्रभावित शिशा (आर्जेन्टिफरोस शिशा समेत) शिशाका रद्दि र अवशेषहरू:				
	(क) शिशाको रद्दि र अवशेषहरु टन	२%	२%	२%	३,०००
	(ख) अप्रशोधित शिशा	२१%	२०%	१%	३%
	(ग) प्रशोधित शिशा, मिश्रित शिशा बाहेक	२१%	२०%	१%	३%
	(घ) मिश्रित-शिशा	२१%	२०%	१%	३%
७८.०२	शिशाका प्रभावित छड, छडि, डण्डि, कोण, आकार र भागहरू शिशाको तार:				
	(१) शिशाको तार टन	५३२	५०७	१%	माफी
	(२) अन्य	२१%	२०%	१%	माफी
७८.०३	शिशाको प्रभावित पाता, पत्र र फिताहरू टन	५३२	५०७	१%	माफी
७८.०४	तौलमा १७०० ग्रा.मि. २ भन्दा बढी नहुने शिशाका पातला टुक्राहरू (आकार दिइएको र छिद्र पारिएको छेका लगाइएको, छापिएको, कागजमा बेरिएको वा अन्य कडा पार्ने वस्तुले बेरिएको वा केही पनि नगरिएको प्याकिंग बाहेक) शिशाका धुलो र कणहरू टन	५३२	५०७	१%	माफी
७८.०५	शिशाका नलि, पाइप, खाली ब्लक, खोक्रो छडहरू, र पाइप नलि मिलाउने वा जोड्ने सामग्रीहरू (जस्तै जोर्नी, मोड, साकेट र फल्यांजहरू) टन	५३२	५०७	१%	माफी
७८.०६	शिशाका अन्य सामग्रीहरू				
	(क) शिशा ऊन	१५%	१४%	११%	माफी
	(ख) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी

३३२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग ७६

जिक (जस्ता र त्यसका सामानहरू)

द्रष्टव्य:

(१) यस भागमा तलका शब्दहरूको निम्नानुसार अर्थ लाग्छ:–

(क) तार (संकेत ७६.०२)

बेरिएको बाहिर निकालिएको वा तानिएको उत्पादनहरू जस्को ठोस भागको कुनै पनि क्रस सेक्सन आकारमा काटिएको, वारपारको दुरि ६ मि.मि. भन्दा बढ्दैन ।

(ख) प्रभावित छड, डण्डि, कोण, भाग र आकारहरू (संकेत ७६.०२)

बेरिएको, बाहिर निकालिएको वा तानिएको उत्पादनहरू जस्को कुनै पनि ठोस भागको वार पारको दूरि ६ मि.मि. भन्दा बढी भएको र यदि चेप्टो भएमा मोटाइ चौडाईको १।१० भागभन्दा बढी भएको । त्यही रूप, र आकार भएका काष्ट वा सिन्टर गरिएका अन्य उत्पादनहरूसमेत जसलाई उत्पादन पछि तुरुन्त मेशिनमा लगाइएको होस् (साधारण काट छाँट र सिल तोडाई बाहेक)

(ग) प्रभावित पाता, पत्र र फित्ताहरू (संकेत ७६.०३)

चेप्टो सतह पारिएका उत्पादनहरू (धुंगरिएका वा नधुंगरिएका) जस्को वारपारको दूरी ६ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ र जस्को मोटाई १।१० भाग भन्दा बढी हुँदैन ।

संकेत नं. ७६.०३ लाई त्यस्ता उत्पादनहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ, जुन काटेर आकार दिईएको वा नदिएको छिद्रित, मोडिएको, नलि बनाईएको चंकाईएको वा क्षेकालगाईएको होस् तर त्यसपछि ती उत्पादनहरूले अन्य संकेतमा पर्ने सामाग्रीहरूको गुण धारण नगरुन ।

(२) संकेत नं. ७६.०४ लाई नलि, पाइप र अन्य खोक्रो छडहरू र नलि वा पाइप मिलाउने, जोड्ने सामाग्रीहरूमा लागू हुने गरी लिईन्छ, जुन चम्काईएको वा क्षेकालगाईएको वा जसलाई आकार दिईएकोहो वा मोडिएको, धुंगन्याईएको धागो जस्तो पारिएको, तन्काईएको सोही आकारको प्रकृया गरिएको ।

७६.०१ अप्रभावित जस्ता, जस्ताका रद्दि र अवशेषहरू:–

(क) जस्ताका रद्दि र अवशेषहरू	टन	२%	२%	२%	३०००
(ख) अप्रभावित जस्ता	टन	२,१८६	२,०८५	१%	माफी

७६.०२ जस्ताका प्रभावित छड, डण्डि, कोण, भाग-

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	छड र आकारहरूः–				
	(१) जस्ताको तार	टन २,६२७	२,५०२	१%	माफी
	(२) अन्य	टन २,१८६	२,०८५	१%	माफी
७६.०३	जस्ताका प्रभावित पाता, पत्र र धजाहरू, जस्ताका पातला टुक्राहरू, धुलो र कणहरू				
	(क) जस्ताका प्रभावित पाता पत्र र धजाहरू, जस्ताका पातला टुक्राहरू	टन २,६२७	२,५०२	१%	माफी
	(ख) जस्ताका धुलो (निलो धुलो) र कण	टन २,६२७	२,५०२	१%	माफी
७६.०४	जस्ताका नलि, पाइप र खाली ब्लैंक, जस्ताका खोक्रो छडहरू, र नलि वा पाइप जोड्ने सामग्रीहरू (जस्तै जोनि, मोड, सकेट, फल्याञ्जहरू)	२१%	२०%	१%	माफी
(७६.०५)					
७६.०६	जस्ताका अन्य सामाग्रीहरू	१४%	१३%	११%	माफी

भाग ८०

टिन र तिनका सामानहरू

द्रष्टव्यः–

(१) यस भागमा तलका शब्दहरूको निम्नानुसार अर्थ लाग्छः

(क) तार (सङ्केत नं. ८०.०२)

बेरिएको तानिएको वा बाहिर निकालिएका उत्पादनहरू जसको कुनै ठोस भागको वारपारको दुरी ६ मि. मि. भन्दा बढी हुँदैन ।

(ख) प्रभावित छड, डण्डि, कोण, भाग र आकारहरू (सङ्केत नं. ८०.०२)

बेरिएको बाहिर निकालिएको, वा तानिएको उत्पादनहरू जसको कुनै पनि ठोस भागको वारपारको दूरी ६ मि. मि. भन्दा बढी र यदि चेप्टो भएमा मोटाई चौडाईको १।१० भाग भन्दा बढी भएको । त्यही रूप र आकार भएका काष्ट वा लिन्टर गरिएका अन्य उत्पादनहरू

१	२	३	४	५	६

समेत जसलाई उत्पादन पछि तुरुन्तै मेसिनमा लगाइएको होस् (साधारण काँटछाँट र सिल तोडाई बाहेक)।

(ग) प्रभावित पाता, पत्र र फिताहरू (सङ्केत नं. ८०.०३)

चेप्टो सतह पारिएका उत्पादनहरू (घुँघुरिएका वा नघुँघुरिएका, जसको वारपारको दुरी ६ मि. मि. भन्दा बढी हुन्छ र मोटाई चौडाइको १।१० भागभन्दा बढी हुँदैन र जुन तौलमा १ कि. ग्रा. मि. २ भन्दा बढी हुन्छ।

सङ्केत नं. ८०.०३ लाई यस्तो उत्पादनहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ जुन काटेर आकार दिइएको वा नदिइएको मोडिएको, छिद्रित, नलि बनाइएको, चम्काइएको वा छेका लगाइएको होस्, तर त्यसपछि ती उत्पादनहरूले अन्य सङ्केतमा पर्ने सामग्रीहरूको गुण धारण नगरून्।

(२) सङ्केत नं. ८०.०५ लाई नलि, पाइप र खोको छडहरूमा र नलि वा पाइप जोड्ने वा मिलाउने सामग्रीहरूमा लागू हुने गरी लिइन्छ, जुन चम्काइएको वा छेका लगाइएको होस् वा जसलाई आकार दिइएको होस् वा मोडिएको, घुँघुरिएको, धागो जस्तो पारिएको, तन्काइएको सोही जस्तो पारिएको अन्य प्रक्रिया गरिएको होस्।

८०.०१	अप्रभावित टिन, टिन रद्दि र अवशेषहरू:				
	(क) टिन रद्दि र अवशेषहरू	टन २%	२%	२%	३,०००
	(ख) अप्रभावित टिन	टन ७०६	६७५	१%	माफी
८०.०२	टिनका प्रभावित छड, डण्डी, कोण, भाग र आकारहरू, टिनको तार:				
	(१) टिनको तार	टन १,७६७	१७११.८०	१%	माफी
	(२) अन्य	टन ७०६	६७५	१%	माफी
८०.०३	टिनका प्रभावित पाता, पत्र र फिताहरू	टन ३१५०	३०००	१%	माफी
८०.०४	अन्य बेर्ने चिज छाडेर तौलमा १ कि. ग्रा. मि. २ भन्दा बढी नभएको टिनका पातला टुक्राहरू (आकार दिइएको वा नदिइएको छिद्र, पारिएको, छेका लगाइएको छापिएको, कागजमा बेरिएको वा अन्य कडा पार्ने वस्तुले बेरिएको वा केही पनि नबेरिएको) टिनका धुलो र कणहरू	टन १७६७	१७११.८०	१%	माफी

अधिकृत प्रतिलिपि मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
८०.०५	टिनका नलि र पाइपहरू र खाली ब्लकहरू, थोत्रो छडहरू र पाइप मिलाउने सामग्रीहरू (जस्तै जोर्नी, मोड, साकेट र फ्ल्याञ्जहरू) टन	१,७९७	१७११.८०	१%	माफी
८०.०६	टिनका अन्य सामग्रीहरू	१४%	१२%	११%	माफी

भाग ८१

धातु उद्योगमा प्रयोग गरिने अन्य आधारभूत धातुहरू र तिनका सामानहरू

द्रष्टव्य:

संकेत नं. ८१.०४ लाई निम्न आधारभूत धातुहरूमा मात्र लागू हुने गरी लिइन्छ: विसथ, क्याडमियम, कोवाल्ट, क्रोमियम, गालियम, जर्मानियम, हाफनियम, इण्डियम, म्यागानिज, नायोबियम (कोलम्बीयम) रेनियम, इन्टिमोनी, टिटानियम, थोरियम, थालियम, यू २३५ मा विकरण गरिएको युरेनियम, भ्यानाडियम, जिर्कोनियम थी सङ्केतले कोवाल्ट मेट (गन्धकयुक्त कोवाल्ट) कोवाल्ट स्पेसिस र कोवाल्ट धातु प्रक्रियासंग सम्बन्धित मध्यम उत्पादनहरू समेतलाई पनि समावेश गर्छ।

८१.०१	टंगस्टेन (वोल्फाम), प्रभावित वा अप्रभावित र त्यसका सामग्रीहरू:				
	(क) अप्रभावित टंगस्टेन, टंगस्टेन रद्दि र अवशेषहरू:				
	(१) टंगस्टेन रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००
	(२) अप्रभावित टंगस्टेन	५%	५%	१%	माफी
	(ख) प्रभावित टंगस्टेन र टंगस्टेनका सामाग्रीहरू:				
	(१) प्रभावित टंगस्टेन	१.५%	१.५%	१%	माफी
	(२) टंगस्टेनका सामाग्रीहरू	१४%	१२%	११%	माफी
८१.०२	प्रभावित वा अप्रभावित मोलिब्डेनम र मोलिब्डेनमका सामग्रीहरू				
	(क) अप्रभावित मोलिब्डेनम, मोलिब्डेनमका रद्दि र अवशेषहरू				
	(१) मोलिब्डेनमका रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००

३३५

१	२	३	४	५	६
	(२) अप्रभावित मोलिब्डेनम	५%	५%	१%	माफी
	(ख) प्रभावित मोलिब्डेनम र मोलिब्डेनमका सामाग्रीहरू:				
	(१) प्रभावित मोलिब्डेनम	१.५%	१.५%	१%	"
	(२) मोलिब्डेनमका सामाग्रीहरू	१४%	१३%	११%	माफी
८१.०३	(क) प्रभावित वा अप्रभावित ट्याण्टलम र ट्याण्टलमका सामाग्रीहरू रद्दि र अवशेषहरू				
	(१) ट्याण्टलमका रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००
	(२) अप्रभावित ट्याण्टलम	५%	५%	१%	माफी
	(ख) प्रभावित ट्याण्टलम र ट्याण्टलमका सामाग्रीहरू				
	(१) प्रभावित ट्याण्टलम	१.५%	१.५%	१%	"
	(२) ट्याण्टलमका सामाग्रीहरू	१४%	१३%	११%	"
८१.०४	प्रभावित वा अप्रभावित अन्य आधारभूत धातुहरू र तिनका सामाग्रीहरू, प्रभावित वा अप्रभावित सर्मेट र त्यसका सामाग्रीहरू:				
	(क) यू. २३५ मा विकिरण गरिएको युरेनियम वा थोरियमका रद्दि र अवशेषहरू, प्रभावित वा अप्रभावित युरेनियम र थोरियम र तिनका सामग्रीहरू–				
	(१) यू. २३५ मा विकिरण गरिएको युरेनियम वा थोरियमका रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००
	(२) यू. २३५ मा विकिरण गरिएको युरेनियम वा थोरियम अप्रभावित	५%	५%	१%	माफी
	(३) यू. २३५ मा विकिरण गरिएको				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	थोरियम वा थोरियम प्रभावित	१.५%	१.५%	१%	माफी
	(४) यू. २३५ मा विकिरण गरिएको यूरेनियम वा थोरियमका सामाग्रीहरू	१४%	१३%	११%	माफी
	(ख) ८१.०४ (क) का बाहेक यस सङ्केतका अन्य धातु वा सर्मेटहरूको रद्दि र अवशेषहरू यस सङ्केतका अप्रभावित धातुहरू ८१.०४ (क) का बाहेक अप्रभावित सर्मेट:				
	(१) रद्दि र अवशेषहरू टन	२%	२%	२%	३,०००
	(२) अप्रभावित धातुहरू र सर्मेटहरू	५%	५%	१%	माफी
	(ग) ८१.०४ (क) का बाहेक यस सङ्केतमा पर्ने प्रभावित अन्य धातुहरू र त्यस्ता धातुका सामाग्रीहरू, प्रभावित सर्मेट र सर्मेटका सामाग्रीहरू:				
	(१) प्रभावित धातु र सर्मेटहरू	१.५%	१.५%	१%	"
	(२) यस्ता धातु र सर्मेटका सामग्रीहरू	१४%	१३%	११%	"

भाग ८२

आधारभूत धातुको औजार उपकरण कैंची छुरी (कटलरी) चमचा तथा काँटा र तिनका पार्टपूर्जाहरू

द्रष्टव्य:–

१. धमनदीप (ब्लोल्याम्प), बोकन हुने फलामे भट्टी आरन आकार सहितको पिन्ने जाँतो, हातखुट्टाको औषधी उपचार गर्ने समूह (मेनीक्यूर र चिरोपोडी सेट) र सङ्केत नं. ८२.०७ ८२.१५ मा वर्गीकरण गरिएका सामान बाहेक, औजार, काट्ने धार, काम लाग्ने सतह (सर्फेस) वा अन्य काम लाग्ने निम्नलिखित पदार्थबाट बनेको माल यस भाग अन्तर्गत पर्दछन्:

389

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) आधारभूत धातु;

(ख) धातु कारबाईड;

(ग) बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक कृत्रिम पुनर्निर्मित) आधारभूत धातुको आडमा रहेका वा

(घ) मुख्य धातुको आडमा रहेका खुकिने पदार्थ तर त्यस्ता सामानको दाँत मुख्य धातुको सामो धार, खुड्किला वा यस्तै र खुकिने काममा प्रयोग गरेपछि पनि ती सामानहरूको आफ्नो चिह्न र काम यथावत रहेको,

२. अलग्गै व्यवस्था गरिएको पार्टपूर्जा जस्तै हाते औजारको राख्ने भाँडो (सङ्केत नं. ८४.४८) बाहेक यस भागका सङ्केत नं. अन्तर्गतका आधारभूत धातुका सामानका पार्टपुर्जालाई जुन वस्तुका पार्टपुर्जा हुन् त्यही वस्तु सरह वर्गीकरण गरिने छ। तर सामान्य प्रयोगका पार्टपूर्जा जस्तो परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएको परिभाषा अन्तर्गत पर्ने पार्टपूर्जा यो भागभित्र पर्दैनन् ।

कपाल बनाउने बिजुलीको प्लेटको क्लीपर संङ्केत नं. ८२.१३ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ र बिजुलीको दारो काट्ने मसिनको टाउको र पत्ती सङ्केत नं. ८२.११ अन्तर्गत वर्गीकरण हुनेछ ।

३. बट्टा बाकस र यस्तै सामान हाल्ने भाँडा सामान भरिएको रूपमा पैठारी भै सामान्यतया सोही रूपमा बिक्री हुनेमा यस भाग अन्तर्गत सामान सरह नै वर्गीकरण गरिने छ । बट्टा बाकस र यस्तै सामान हाल्ने भाँडो अलग्गै पैठारी भएमा ती सामानको मिल्दो सङ्केत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

८२.०१	निम्न बमोजिमका हाते औजार: काँटा, कोदालो, साबेल, पिक, बेल्चा, छाप्रे, बञ्चरो, दाँत भएको हँसिया, (बिलहूक) र यस्तै बेल्चा जस्तो औजार: सेथिस, हँसिया, पराल काट्ने, घाँस काटने, काठ काट्ने, र जङ्गल, बगैंचा र खेतीमा काम लाग्ने यस्तै औजार :				
	(१) खेतीमा प्रयोग हुने खालका औजार	५%	५%	५%	माफी
	(२) अन्य	२%	२%	१.५%	माफी
८२.०२	आरा (मेसिनद्वारा नचल्ने) र पत्ती हाते वा मेशिन आराको लागि (दाँत नभएको आराको समेत)	२%	२%	१.५%	माफी

आधिकारिक [illegible] विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
८२.०३	निम्न हाते औजार: चिमटी, (काट्ने चिमटी समेत) (प्लियर, पिन्सर, ट्विजर) टिनमेनको कैंची, पेच-वाला कैंची र यस्तै छेड्ने, पाइप काट्ने, ढिग्री कस्ने औजार, रेञ्च, (धाराको रेञ्च बाहेक) फाइल र रेती:				
	(क) रेञ्च र ढिग्री कस्ने औजार	२%	२%	१.५%	माफी
	(ख) फाइल र रेती	२%	२%	१.५%	माफी
	(ग) अन्य	२%	२%	१.५%	”
८२.०४	हाते औजार, यस भाग अन्तर्गत अन्य कुनै सङ्केतमा नपरेको झ्यालको शिसामा दलने हीरा, धमन दीप, एनभिल, अंकुसे, मेसिनको औजारको पार्टपूर्जा र सहायक सामान बाहेक बोक्न नहुने फलामको भट्टी, पिट्ने पाँग्रा, आकार सहितको (हात वा खुट्टाले चलाउने)				
	(१) स्टेपलिङ्ग पिस्तोल	४७%	४५%	२०%	माफी
	(२) अन्य	२%	२%	१%	”
८२.०५	परस्पर परिवर्तन गर्न हुने हाते औजार, मेशिन औजार वा शक्ति सञ्चालित मेशिन औजार (जस्तै-थिच्ने, छाप लाउने, प्वाल पार्ने, धारा बनाउने, धागो काल्ने, गाड्ने, पिपामा प्वाल पार्ने, बलियो बनाउने, मिल बनाउने, काट्ने, घुमाउने, मोर्टिसिंग वा स्क्रुड्राइभिङ्ग तार खिच्ने रङ्ग, पेच ढलाई गर्ने रङ्ग र चट्टान खोप्न टुप्पो समेत	२%	२%	१.५%	माफी
८२.०६	मेशिन र मेशिनका उपकरणको लागि चाहिने चक्कु र पाता काट्ने चक्कु	१%	१%	१%	माफी
८२.०७	औजारको टुप्पो र प्लेड, छडी र औजारको टुप्पोको लागि चाहिने अन्य यस्तै सामान,				

२६३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	नतिखारिएको सिन्टर्ड धातु कारबाइडको (जस्तै टंगस्टनको कारबाइड, मोलीब्डेनम् वा भानाडियम)	२%	२%	१.५%	माफी
८२.०८	कफि बनाउने मिशिन, धुलो बनाउने मिशिन, दाना निचोरी रस झिक्ने मिशिन र अन्य मिशिन १० किलोग्राम भन्दा बढी वजन नभएको घर व्यवहारको प्रयोजनको लागि खाना बनाउने, पस्कीने वा खाना वा पानी ठिक अवस्थामा राख्ने सामान	१४%	१३%	११%	माफी
८२.०९	काट्ने पत्ती सहित भएको चक्कु दाँत भएको वा नभएको (ताच्छने चक्कु समेत) सङ्केत नं. ८२.०६ अन्तर्गत पर्ने बाहेकका चक्कु (स्यांगी) र त्यसका पत्ती:				
	(१) भान्साका मालताल	१४%	१३%	११%	माफी
	(२) अन्य	११%	१०%	७%	माफी
(८२.१०)					
८२.११	दारी काट्ने मेशिन र त्यसको पत्ती खाली पत्ती (स्ट्रिपको रूपमा भएको वा नभएको):	४२%	४०%	७%	माफी
८२.१२	कैंची (दर्जीको कैंची समेत) र त्यसका पार्टपूर्जा	११%	१०%	७%	माफी
८२.१३	छुरा, कैंची, चक्कु जस्ता अन्य सामान (जस्तै, कैंची कपालको क्लीपर, बगरेको स्यांगी, कागज काट्ने स्यांगी, हातखुट्टाको नङ्ग काट्ने सामानको समूह (सेट) र उपकरण र नङ्गमा लाउने रैंती समेत)				
	(१) कार्यालयका चक्कु कैंची (खल्तिमा राख्ने शीसाकलम तिखार्ने)	६%	६%	५%	माफी
	(२) हात खुट्टाको नङ्ग काट्ने सेट र उपकरण	४२%	४०%	७%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(३) अन्य	११%	१०%	७%	माफी
८२.१४	चमचा, काँटा, माछा खाने चम्चा, काँटा, नौनीको स्थांगी, डाडू र अन्य यस्तै भान्साका मालमत्ता	१४%	१३%	११%	माफी
८२.१५	सङ्केत नं. ८२.०६, ८२.१३ वा ८२.१४ अन्तर्गतका सामानहरुको आधारभूत धातुको बिंड (ह्याण्डिल)	१४%	१३%	११%	माफी

भाग ८३

आधारभूत धातुबाट बनेका विविध सामानहरु

द्रष्टव्य: यस भागमा सामानको पार्टपूर्जा भन्ने प्रसंगले सङ्केत नं. ७३.२५, ७३.२६, ७३.३१, ७३.३२ वा ७३.२५ अन्तर्गत उल्लेख गरिएका फलाम वा स्पातका तार, किला, बोल्ट, नट, स्क्रू, स्प्रिङ्ग र अरु सामान र (भाग ७४ देखि ८१ सम्ममा पर्ने सामान) आधारभूत धातुको अन्य यस्तै सामान बाहेक अरु सामानका पार्टपूर्जा सम्झनु पर्दछ।

८३.०१	चावी र ढोकाको चावी (साँचो, साँचो सहित भएको वा बिजुलीले चल्ने) र आधारभूत धातुबाट बनेको यसको पार्ट-पूर्जा चावी समेत भएको फ्रेम, हाते ब्यागको लागि, बन्सुरको लागि वा यस्तै सामानको लागि र यसको पार्टपूर्जा, आधारभूत धातुको माथि उल्लेखित सामानको लागि धातुको साँचो	४%	४%	४%	माफी
८३.०२	फर्निचर, ढोका, भन्याङ्ग, झ्याल, पर्दा कौच, घोडाको काठी, कन्तुर, पेटारी र यस्तै सामानको लागि उपयुक्त खालका आधारभूत धातुको फिटिङ्ग (मिल्ने जोड्ने) र माउण्टिङ्ग उचाल्ने (स्वचालित ढोका बन्द गर्ने समेत) मुख्य धातुको टोप राख्ने, टोपका किलाकाँटा, ब्राकेट र यस्तै सामान	४%	४%	४%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	८३.०३	आधारभूत धातुको सेफ, मजबुत सेफ, बाकस, हातहतियारले सुसज्जित वा बलियो कोठा, बलियो कोठाको भित्ता र बलियो कोठाको ढोका, क्यास बाकस र यस्तै सामान	६%	६%	६% माफी
	८३.०४	आधारभूत धातुको फाइलिङ्ग क्याबिनेट (फाइल राख्ने खोपा) खोपा, फेलाएर राख्ने बाकस, कागज राख्ने किस्ती, कागज राख्ने ठाउँ र यस्तै अफिस उपकरण; सङ्केत नं. ९४.०३ अन्तर्गत पर्ने अफिस फर्निचर बाहेक	२१%	२०%	२०% माफी
	८३.०५	आधारभूत धातुबाट बनेका पाता छुट्टिएको किताबको जोड्ने र मिलाउने सामान, चिट्ठी च्याप्ने, गाँस्ने मेशिन, सांकेतिक फिताको धातुको टुप्पो र यस्तै लेखपढका सामान (स्टेशनरी) र यस्तै आधारभूत धातुका सामान:			
		(१) स्टेपल	४७%	४५%	२०% माफी
		(२) अन्य	६%	६%	५% माफी
	८३.०६	आधारभूत धातुबाट बनेको घर भित्र प्रयोग हुने मूर्ति वा अन्य गरगहना तस्वीर खिच्ने सम्बन्धित तस्वीर, फ्रेम र यस्तै आधारभूत धातुबाट बनेको ऐना:			
		(१) हस्तकलाबाट बनेको	३६%	३५%	३५% माफी
		(२) तस्वीर खिच्ने सम्बन्धी, तस्वीर र फ्रेम	१५%	१४%	११% माफी
		(३) ऐना	२१%	२०%	१७% माफी
		(४) अन्य	३६%	३५%	३५% माफी
	८३.०७	आधारभूत धातुबाट बनेको बत्ती, बत्ती मिलाउने वा जोड्ने सामान र त्यसका पार्टपूर्जा (स्वीच, बिजुलीको बत्ती झुण्ड्याउने होल्डर, गाडिको लागि बिजुली बत्ती,			

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६	
		बिजुलीको ब्याट्री, वा चुम्बकीय बत्ती र भाग ८५ अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान बाहेक, तर भाग ८५ को सङ्केत नं. ८५.२२ को सामान बाहेक)				
		(१) इमरजेन्सी लैम्प	२१%	२०%	५%	माफी
		(२) अन्य बिजुली बत्ती र बत्ती मिलाउने वा जोड्ने (फिटिङ्ग)	१६%	१५%	५%	माफी
		(३) अन्य	६%	६%	५%	माफी
८३.०८		आधारभूत धातुबाट बनेको खुकुलो नली र पाइप	१५%	१४%	११%	माफी
८३.०९		आधारभूत धातुबाट बनेको हाते झोला वा यस्तै सामानको लागि अन्तराप, अन्तराप सहितको चौकोस (फ्रेम) खास गरेर कपडा, (पोशाक) भ्रमणका सामान, हाते झोला वा अन्य छालाका सामान, नली जस्ता धातुको किला जोड्ने सामान र दुई फ्ल्याक पारेका धातुको किला जोड्ने सामानमा प्रयोग हुने आधारभूत धातुबाट बनेको खिप, (बगलिस) खिपको अन्तराप, अंकुश, प्वाल, सानो प्वाल, आधारभूत धातुबाट बनेको दाना, सितारा:				
		(१) सितारा	१५%	१४%	११%	माफी
		(२) अन्य	१४%	१३%	११%	माफी
(८३.१०)						
८३.११		आधारभूत धातुबाट बनेको घण्टी र घण्ट, बिजुलीको बाहेक र आधारभूत धातुबाट बनेको घण्टीको पार्टपूर्जा	४७%	४५%	२०%	माफी
(८३.१२)						
८३.१३		आधारभूत धातुबाट बनेको बिर्कोहरू,				

१	२	३	४	५	६
	क्राउन कर्क, बोतलको बिर्को, क्यापसूल, बंगको बिर्को, सिल, शीशाको मुख बन्द गर्ने (बिर्को) र अन्य आधारभूत धातुको बन्द गर्ने सहायक सामानहरू	१४%	१३%	११%	माफी
८३.१४	साइन बोर्ड, नेमप्लेट, नम्बर प्लेट, अक्षर प्लेट र यस्तै आधारभूत धातुबाट बनेको चिह्नहरू	१४%	१२%	११%	माफी
८३.१५	आधारभूत धातुबाट बनेको छड, नली, पाता, रसायनिक तरिकाबाट बनाएको बिजुलीको डण्डी र यस्तै आधारभूत धातुको उत्पादन वा कारबाइड धातुका पितलले ढाक्ने छोप्ने, रङ्ग लगाउने, रसाउने वा धातु पगाल्ने वा कारबाईड धातुको प्रयोगमा आउने, पगाल्ने पदार्थ सहितको कोट गरेको वा भित्री भाग छोपेको कारबाइड धातुको आधारभूत धातुको, तातो हुँदा जोडिएको चोइटाको धुलोको धुलोबाट बनेको तार र छड धातुमा पक्का दिने काममा आउने	६%	६%	६%	माफी

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिक रुपमा मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

परिच्छेद- १६

मेशिनरी र यान्त्रिक उपकरण, बिजुलीको उपकरण र त्यसका पार्टपूर्जा

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:–१. निम्नलिखित कुराहरू यस परिच्छेद अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) भाग ३९ अन्तर्गत पर्ने कृत्रिम प्लाष्टिक वा सङ्केत नं. ४०.१० अन्तर्गत पर्ने लचकदार (भल्कनाइज्ड) रबरको ट्रान्समिशन, कन्भेयर र इलिभेटरमा प्रयोग हुने फिता वा फिता बनाउने सामान वा सङ्केत नं. ४०.१४ अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान मेशीन यन्त्र वा बिजुलीको उपकरणको लागि प्रयोग हुने वा यस्तै अन्य औद्योगिक प्रयोजनको लागि प्रयोग हुने कडा नगरिएको लचकदार रबर ।

(ख) मेशीनरी र यान्त्रिक उपकरणहरूमा अरू औद्योगिक प्रयोजनको लागि प्रयोग हुने सङ्केत नं. ४२.०४ अन्तर्गत पर्ने छालाको सामान वा मिश्रित छालाको वा सङ्केत नं. ४३.०३ अन्तर्गत पर्ने भुवादार छाला ।

(ग) धागो बेर्ने (बबिन), स्पूल, कोनमा बेरेको धागोको डल्ला, (कपास), वृत्ताकार, (कोन) रिल, र यस्तै आडको काम गर्ने सामान जुनसुकै पदार्थको (जस्तै भाग ३९, ४०, ४४ वा परिच्छेद १५ को) ।

(घ) सङ्केत नं. ४८.२१ अन्तर्गत पर्ने जेकार्ड र यस्तै मिसिनमा प्रयोग हुने कागज र कागजको बोर्डको प्वाल भएको कागज ।

(ङ) सङ्केत नं. ५९.१६ अन्तर्गत पर्ने कपडा पदार्थको ट्रान्समिशन, कन्भेयर वा इलेभेटरमा प्रयोग हुने फिता वा सङ्केत नं. ५९.१७ अन्तर्गत पर्ने कपडा पदार्थको मेशिनरी वा प्लाण्टमा प्रयोग हुने अन्य सामान ।

(च) सङ्केत नं. ७१.०२ वा ७१.०३ अन्तर्गत पर्ने बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनर्निमित) वा सङ्केत नं. ७१.१५ अन्तर्गत पर्ने त्यस्ता ढुङ्गाबाट नै पूर्णरूपमा बनेको सामान ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(छ) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा उल्लेख भएका जस्ता आधारभूत धातुका सामान प्रयोगका पार्टपूर्जाहरू वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको यस्तै प्रकारका सामान (जुन सामान्यतया सङ्केत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिन्छ)।

(ज) धातुका तार वा टुक्राका लामालामा लोता (परिच्छेद १५)

(झ) भाग ८२ वा ८३ अन्तर्गत पर्ने सामान।

(ञ) परिच्छेद १७ का सवारीका साधन, हवाईजहाज, पानी जहाज वा नाउ;

(ट) भाग ९० अन्तर्गत पर्ने सामान;

(ठ) भाग ९१ अन्तर्गत पर्ने दिवाल घडी, नारी घडी र अरू सामान;

(ड) सङ्केत नं. ८२.०५ का एक अर्कामा परिवर्तन गर्न सकिने औजार वा सङ्केत नं. ९६.०१ अन्तर्गत पर्ने मिसिनको पार्टपूर्जाको रूपमा प्रयोग हुने बुरूस, यस्तै एक अर्कामा परिवर्तन गर्न सकिने औजारलाई पार्टपूर्जामा लागेको पदार्थको हिसाबले वर्गिकरण गरिने छ (जस्तै भाग ४०, ४२, ४३, ४५ वा ५९ वा सङ्केत नं. ६८.०४ वा ६९.०९); वा

(ढ) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने सामानहरू।

२. यस परिच्छेदको द्रष्टव्य १, भाग ८४ को द्रष्टव्य १ र भाग ८५ को द्रष्टव्य १ भिन्न उल्लेख भएको मेशिनका पार्टपुर्जालाई (सङ्केत नं. ८४.६४, ८५.२३, ८५.२४, ८५.२५ र ८५.२७ मा उल्लेख गरिएका सामानका पार्टपूर्जा नभएमा) निम्न बमोजिमको नियम अनुसार वर्गिकरण गरिनेछ:–

(क) भाग ८४ र भाग ८५ का जुनसुकै सङ्केतहरूमा उल्लेख भएका सामान (सङ्केत नं. ८४.६५ र ८५.२८ का बाहेक) का सबै सामान सबै परिस्थितिमा प्रत्येकको आ-आफ्नै सङ्केत नम्बर अनुसार वर्गिकरण गरिने छ।

(ख) अन्य पार्टपूर्जाको हकमा त्यस्तो पार्टपूर्जा कुनै खास मिशिनको लागि मात्र पूर्णतया उपयुक्त भएको वा त्यस्तै सङ्केत नम्बर अन्तर्गतका अरू मेशिनमा मात्र पूर्णतया उपयुक्त हुनेमा (सङ्केत नं. ८४.५६ वा ८५.२२ अन्तर्गत पर्ने मिशिन समेत) मिशिनको प्रकार जस्तो छ त्यस्तै सङ्केतमा वर्गिकरण गरिने छ तर त्यस्ता सामान सङ्केत नं. ८५.१३ र ८५.१५ अन्तर्गतका सामानमा मुख्य रूपले उपयुक्त हुने भएमा भने सङ्केत नं. ८५.१३ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिने छ।

(ग) सबै पार्टपूर्जा सङ्केत नं. ८४.६५ वा ८५.२८ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ:

३. सङ्केत नम्बरहरूले अन्यथा व्यवस्था नगरेसम्म, संयुक्त मिशिन अर्थात् २ वा २ भन्दा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

बढी मिशिन एकै ठाउँमा संयुक्त गरी एउटा पूर्ण मेशिन बनाई २ वा २ भन्दा बढी काम गर्ने वा वैकल्पिक काम गराउने उद्देश्य राखी संयुक्त गरिएको मिशिनलाई एउटै भाग र एउटै मुख्य काम गर्ने मानी वर्गिकरण गरिनेछ ।

४. मिशिनमा लागेको वा ढुवानीको सुविधाको लागि छुट्टाछुट्टै राखिएका मिशिन वा यान्त्रिक उपकरणको निमित्त पैठारी भएका मोटर र ट्रान्समिशन, कन्भेयर वा इलेभेटरको लोता (बेल्ट) जुन मिशिन वा यान्त्रिक उपकरणमा लाग्न सक्ने स्पष्ट कारण देखिएमा त्यस्ता लोताको वर्गिकरण मिशिनकै सङ्केत नम्बरमा गरिनेछ ।

५. यी द्रष्टव्यहरूमा "मिशिन" भनिएको शब्दले परिच्छेद १५ अन्तर्गत पर्ने खालका मिशिन, साधन, उपकरण बुझ्नु पर्ने हुन्छ ।

भाग ८४

ब्वाइलर, मेशिनरी यान्त्रिक उपकरण र तिनीहरूको पार्टपूर्जा

द्रष्टव्यः–

१. यस भाग अन्तर्गत निम्न कुराहरू पर्दैनन्:–

(क) मिलस स्टोन, (मिलमा काम लाग्ने ढुङ्गा) ग्राइन्ड स्टोन (पिध्ने ढुङ्गा) र भाग ६८ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिएको अन्य सामान;

(ख) भाग ६९ को माटाको पदार्थको उपकरण र मेशिनरी (जस्तै पम्प) र त्यसको पार्टपूर्जा;

(ग) सङ्केत नं. ७०.१७ का काँचका प्रयोगशालाका माल मत्ता, सङ्केत नं. ७०.२० वा ७०.२१ अन्तर्गत पर्ने काँचका मेशिनरी, उपकरण र त्यसका पार्टपूर्जा;

(घ) सङ्केत नं. ७३.३६ वा ७३.३७ अन्तर्गत पर्ने सामान र भाग ७४ देखि ८१ सम्मको अन्य आधारभूत धातुबाट बनेका यस्तै सामान;

(ङ) सङ्केत नं. ८५.०५ का हातले काम गर्ने किसिमको औजार वा विद्युत यान्त्रिक उपकरण सङ्केत नं. ८५.०६ अन्तर्गत पर्ने घर व्यवहारका औजार ।

२. परिच्छेद १६ को द्रष्टव्य ३ र ४ को कार्यान्वियनमा कुनै मिशिन वा उपकरणको विवरण हेर्दा सङ्केत नं. ८४.०१ देखि ८४.२१ सम्मका सङ्केत नं. मध्ये एक वा एक-भन्दा बढी सङ्केत भित्र पर्ने र सङ्केत नं. को विवरण पनि ८४.२२ देखि ८४.६० सम्मका सङ्केतहरूको मिल्ने अवस्था देखिन आएमा सङ्केत नं. ८४.०१ देखि ८४.२१ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ ।

निम्नलिखित कुरामा सङ्केत नं. ८४.१७ लागू हुने छैन:

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(क) बिरुवा उमार्ने मेशिन, चल्ला काढ्ने मिशिन र ब्याउन महत गर्ने मिशिन (सङ्केत नं. ८४.२८);

(ख) अनाज चिसो गराउने मिशिन, (सङ्केत नं. ८४.२९);

(ग) फिजाउने उपकरण, उखुको रसको सार फिजाउने (सङ्केत नं. ८४.३०);

(घ) कपडा बुने धागो, कपडा वा कपडाबाट बनेका सामानलाई तातो गर्ने मेशिन (सङ्केत नं. ८४.४०); वा

(ङ) यान्त्रिक कामको लागि बनाइएको आवश्यक परेमा तापमान परिवर्तन गर्न हुने मिशिनरी वा प्लाण्ट ।

सङ्केत नं. ८४.१९ तल उल्लेख भएको कुरामा लागू हुने छैन:–

(क) ब्याग सिउने कामको लागिको सिउने कल वा यस्तै सामान हाल्ने भाँडो, सिउने मिशिन (सङ्केत नं. ८४.४१); वा

(ख) सङ्केत नं. ८४.५४ अन्तर्गतको अफिस मेशिनरी ।

३. (क) सङ्केत नं. ८३.५३ को प्रयोजनको लागि "स्वचालित तथ्याङ्क मिलाउने यन्त्र" भन्नाले:–

(क) ० देखि ९ सम्मको अङ्क सहितको मिशिनको मिलाउने कार्यक्रम राख्न सक्ने क्षमता भएको र दिएको कार्यक्रम वा तथ्याङ्क राख्ने र चाहिएको तथ्याङ्क निकाल्ने मात्र नभै दिएको कार्यक्रम वा तथ्याङ्कलाई आफ्नै (मिशिन) को भाषामा अनुवाद गरी लिखित रूपमा परिणाम दिने र दिएको कार्यक्रम वा तथ्याङ्क राख्ने अनुवाद गर्ने र चाहिएको परिणाम दिने कामको निमित्त त्यस्तो मिशिनमा प्रशस्त ठाउँ (स्टोरेज) हुन जरूरी छ । यस्ता मिशिनहरूमा दिएको कार्यक्रम वा तथ्याङ्कको आधारमा तर्कपूर्ण निर्णय दिन सक्ने क्षमता भएको हुनु पर्दछ ।

(ख) गणित सम्बन्धी मोडेललाई छुट्याउन सक्ने क्षमता भएको समान मिशिन र कमसेकम यस्तै तत्व, नियन्त्रण तत्व र कार्यक्रम तत्व समेत मिली बनेको ।

(ग) मिश्रित मिशिन अङ्क सहितको मिशिनको समानतत्व वा उस्तै मिशिन अङ्कको तत्व भएको ।

(ख) स्वचालित तथ्याङ्क मिलाउने यन्त्र एउटा पद्धती कै रूपमा हुन सक्छ जस्मा विभिन्न

अभिलेखीय प्रति मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

प्रकारका छुट्टै दरमा राखिएका इकाई भएको एउटा इकाईलाई पनि यदि निम्न सर्त पूरा गर्दछ भने "पद्धती" मात्र सकिन्छ,

(क) केन्द्रीय इकाइसँग सिधा वा अरु १ (एक) वा बढीको सहयोगबाट सम्पर्क राख्न सक्ने क्षमता भएका

(ख) यस्तो पद्धतिको रुपमा विशेष गरेर बनाइएको इकाई भए (यो खास किसिमको हुनु पर्दछ अन्यथा शक्ति वितरक इकाई मात्र हुनेछ। यसले तथ्यांक लिन र दिन सक्ने योग्यता राख्नु पर्नेछ, कोड वा चिह्नद्वारा यसलाई सिष्टम (पद्धतिले) प्रयोग गर्न सकोस्)

यस्तो इकाई छुट्टै पैठारी गरे पनि संकेत नं. ८४.५३ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ ।

४. संकेत न. ८४.६२ लाई पालिस गरेको इस्पातको बाल, बढीसे बढी र कमसेकम डाइमिटरमा बढीसे बढी र कमसेकममा भिन्नता नभएको नोमिनल डाइमिटर १% भन्दा बढी वा ०.०५ भन्दा बढी मिलिमिटर भएकोमा जुन कम हुन्छ । अरु इस्पात बाल संकेत नं. ७३.४० अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

५. मेशिनको वर्गीकरणको प्रयोजनको लागि १ भन्दा बढी उद्देश्य भएको मेशिनको मुख्य उद्देश्यलाई नै यसको वास्तविक उद्देश्य मानिनेछ ।

यो भागको द्रष्टव्य २ र परिच्छेद १६ को द्रष्टव्य ३ को मिशिनको प्रयोजन कुनै संकेतमा उल्लेख नभएको वा सन्दर्भ वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेसम्म कुनै प्रयोजन पनि मुख्य प्रयोजन रहेनछ भने संकेत नं. ८४.५९ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छ । धातुको तार, कपडा बुन्ने धागो वा अन्य कुनै पदार्थ वा यी सबै पदार्थको संमिश्रणको धागोको डोरी वा तार बनाउने मेशिन (जस्तै जहाजमा माल तान्ने डोरी बनाउने मिशिन, डोरी बटार्ने मिशिन र तार बनाउने मिशिन) लाई पनि संकेत नम्बर ८४.५९ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ ।

८४.०१	भाप र अन्य वाफ उत्पादन गर्ने जेनेरेटर (मुख्य तताउने तातो पानीको ब्वायलर र भापको प्रेशर कम गर्न सक्ने क्षमता भएको बाहेक) अति तातो पानिको ब्वायलर:				
	(क) भाप र अन्य वाफ उत्पादन गर्ने र अत्यन्त तातो पानीको ब्वायलर	५%	५%	१%	माफी
	(ख) पार्टपुर्जा	५%	५%	१%	माफी
८४.०२	संकेत नम्बर ८४.०१ को ब्वायलरका साथ प्रयोग गर्ने सहायक उपकरण, (जस्तै-				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	इकोनोमाइजर, सुपरहिटर, ध्वांसो हटाउने, ग्यास ताने र यस्तै बाक्लो पार्ने मिशिन) बाफ इन्जिन र पावर युनिटको लागि:				
	(क) ब्वायलरका साथ प्रयोग गर्ने सहायक उपकरण (संकेत नं. ८४.०१ र बाफ इन्जिन र पावर युनिटको लागि बाक्लो गर्ने मिशिन)	५%	५%	१%	माफी
	(ख) पार्टपूर्जा	५%	५%	१%	"
८४.०३	ग्यास उत्पादन गर्ने र पानीबाट ग्यास निकाल्ने जेनेरेटर शुद्ध गर्ने यन्त्र सहित उज्यालो ज्वालासँग बल्ने (पानीद्वारा प्रशोधित) र यस्तै ग्यास जेनेरेटर सफा गर्ने यन्त्र सहित वा रहित	१%	१%	१%	"
(८४.०४)					
८४.०५	ब्वायलर जोडेको वा नजोडेको भाप वा अन्य बाफ पावर युनिट:				
	(क) पावर युनिट	५%	५%	१%	"
	(ख) पार्टपूर्जा	५%	५%	१%	"
८४.०६	इन्टरनल कम्बसन पिस्टोन इन्जिन:				
	(क) हवाइजहाजको इन्जिन	१%	१%	१%	"
	(ख) हवाइजहाजको इन्जनको पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
	(ग) भाग ८७ मा उल्लेखित टर्बाइनका इन्जन				
	(१) डिजेल र अर्ध डिजेल इन्जिन	१३%	१२%	११%	"
	(२) अन्य इन्जिन:				
	(क) ट्र्याक्टर इन्जिन	१२%	११%	१%	"
	(ख) बस, ट्रक र लहरीको इन्जिन	४२%	४०%	३५%	"
	(ग) मोटर साइकिल, अटो रिक्सा इन्जीन	२०%	१८%	१७%	"
	(घ) अन्य	७८%	७५%	६०%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(घ) आउटबोर्ड समुद्री जहाजको ईन्जिन	११%	१०%	१०%	माफी
	(ङ) समुद्री जहाजको टरबाइन इन्जन आउटबोर्ड इन्जन बाहेक				
	(१) डिजेल र अर्ध डिजेल इन्जन	१३%	१२%	११%	"
	(२) अन्य	११%	१०%	१०%	"
	(च) अन्य इन्जन:				
	(१) डिजेल इन्जिन र अर्ध डिजेल इन्जिन	१३%	१२%	११%	"
	(२) अन्य	२०%	१८%	१७%	"
	(ज) संकेत नं. (ग) देखि (च) सम्मको इन्जनको पार्टपूर्जा:				
	(१) डिजेल वा अर्ध डिजेल इन्जिनको पार्टपूर्जा	१३%	१२%	११%	"
	(२) अन्य पार्टपूर्जा:				
	(क) ट्याक्टर इन्जिनको पार्टपूर्जा	१२%	११%	९%	"
	(ख) बस, ट्रक, र लहरीका इन्जनका पार्टपूर्जा:	४२%	४०%	३५%	"
	(ग) बस, ट्रक, लहरी बाहेक अरू सवारीको साधनका पार्टपूर्जा	७६%	७५%	६०%	"
	(घ) अन्य इन्जिनको पार्टपूर्जा	२०%	१८%	१७%	"
८४.०७	जलवाही इन्जिन, चालक शक्ति दिने यन्त्र (मोटर) पानीको ह्वील र पानीको टर्वाइन समेत:				
	(क) पानी टरवाइन	५%	५%	१%	"
	(ख) अरू जलवाही इन्जिन र मोटर	५%	५%	१%	"
	(ग) रेगुलेटरका पार्टपूर्जा	५%	५%	१%	माफी
८४.०८	अन्य इन्जिन र मोटर:				
	(क) रिआक्सन इन्जिन	१%	१%	१%	"
	(ख) टर्वाप्रोपेलर	१%	१%	१%	"
	(ग) अन्य ग्यांस टर्बाइन	५%	५%	१%	"
	(घ) अन्य इन्जिन र मोटर	५%	५%	१%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ङ) रियाक्सन इन्जिन वा टर्बो प्रोपेलर्सको पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
	(च) अरू पार्टपूर्जा	५%	५%	१%	"
८४.०९	यान्त्रिक तरिकाद्वारा अगाडि हाँकिने रोड रोलर	१%	१%	१ %	"
८४.१०	तरल पदार्थ खिच्ने यन्त्र (मोटर पम्प र चक्र पम्प समेत) नाप्ने यन्त्र जडेको वा नजडेको, तरल पदार्थ उठाउने बाल्टी, चेन स्क्रिउ, बन्धन र यस्तै प्रकारका सामान:				
	(क) नाप्ने यन्त्र समेत भएको तरल इन्धन वा लुब्रिक्याण्ट वितरण गर्ने फोहोर मैला वा स्टेशनमा भने काममा प्रयोग हुने खालका तरल पदार्थ खिच्ने पम्प	७%	७%	६%	"
	(ख) रिसिप्रोकेटिंग पम्प उपसंकेत (क) को बाहेक:				
	(१) ट्यूववेल	१.५%	१.५%	१%	"
	(२) सिंचाइको पम्प	माफी	माफी	माफी	"
	(३) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ग) सेन्ट्रीफ्युज पम्प, उप संकेत (क) को भन्दा बाहेक:				
	(१) सिंचाइको	माफी	माफी	माफी	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(घ) घुम्ने चक्का भएको पम्प उप संकेत (क) को भन्दा बाहेक:				
	(१) सिंचाईको	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) घरायसी पानी तान्ने पम्प	३२%	३०%	२५%	"
	(३) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ङ) अन्य पम्प तरल पदार्थको लागि र तरल पदार्थ उठाउनको लागि:				
	(१) सिंचाईको	माफी	माफी	माफी	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(च) पार्टपूर्जा				
	(१) ट्यूववेलको	१.५%	१.५%	१%	माफी
	(२) सिंचाईपम्पको	माफी	माफी	माफी	"
	(३) अन्य पम्पको	१%	१%	१%	माफी
८४.११	हावाको पम्प, भ्याकुम पम्प, हावा र ग्यासको कम्प्रेसर, (मोटर र चक्र–पम्प र कम्प्रेसर र फ्रि–पिस्टन जेनेरेटर, ग्यास टरवाइनको लागि) पंखा हुम्किने सामान वा यस्तै सामान:				
	(क) पम्प र कम्प्रेसर:				
	(१) साइकिलको पम्प	१५%	१४%	११%	माफी
	(२) मोटर कम्प्रेसर	१६%	१६%	११%	"
	(३) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ख) पम्प र कम्प्रेसरको पार्टपूर्जा				
	(१) साइकिलको पम्प	१५%	१४%	११%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ग) फ्रि–पिस्टन जेनेरेटर ग्यास टरवाइनको लागि र त्यसको पार्टपूर्जा	५%	५%	५%	माफी
	(घ) पंखा, हुम्कने वस्तु र यस्तै सामान र त्यसको पार्टपूर्जा	२६%	२५%	१५%	"
८४.१२	आफैं चल्ने, मोटरले चलाउने पंखाभएको तापमान परिवर्तन गर्ने यन्त्र सहित र हावाको चाप परिवर्तन गर्ने यन्त्र भएको	१०५%	१००%	७५%	"
८४.१३	तरल इन्धन तताउन, ठोस इन्धनलाई धूलो पार्न, ग्यांस इन्जिनमा गोल हाल्ने यन्त्र स्व–चालित यन्त्रबाट धूलो पार्न, यान्त्रिक खरानी हटाउने वा यस्तै यन्त्र र खलातीमा आगो चलाउने यन्त्र	१%	१%	१%	"
८४.१४	औद्योगिक र प्रयोगशाला सम्बन्धी खलाती र उध्याउनु, बिजुली रहित:				
	(१) प्रयोगशालाको खलाती र उध्याउनु र त्यसको पार्ट	१%	१%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) अन्य	१%	१%	१%	माफी
८४.१५	रेफ्रिजेरेटर र रेफ्रिजरेटिंग उपकरण बिजुलीको र अन्य:				
	(क) घर व्यवहारको रेफ्रिजेरेटर डिप फ्रीजर कोठा भएको वा नभएको	१२६%	१२०%	६०%	"
	(ख) डिपफ्रिजर घर व्यवहारमा काम लाग्ने खालको	१२६%	१२०%	६०%	"
	(ग) अन्य रेफ्रिजेरेटर र रेफ्रिजेरेटिंग उपकरण	१२६%	१२०%	६०%	"
	(घ) पार्टपूर्जा	१२६%	१२०%	६०%	"
८४.१६	क्यालेन्डरिंग र यस्तै दल्ने मिशिन, (धातुमा काम गर्ने र धातुमा दल्ने र कांचमा काम गर्ने मिशिन बाहेक) र त्यसको सिलेण्डर	१%	१%	१%	माफी
८४.१७	मेशिनरी, प्लाण्ट र यस्तै प्रयोगशालाका उपकरण बिजुलीद्वारा तातो पारेको वा नपारेको, पदार्थको तापमान परिवर्तन गर्ने क्रम जस्तैले तताउने, पकाउने, सेकाउने, प्रशोधन गर्ने, छान्ने, वाफ निकाल्ने,सुकाउने, भाप निकाल्ने, बाक्लो गराउने, चिसो गराउने माथि उल्लेख भएका मिशिन र उपकरण तर घरेलु प्रयोजनको लागि मेशिनरी र उपकरणको प्रकृति नभएको तत्कालिक वा स्टोरेज वाटर हिटर बिजुली रहित:				
	(क) घरेलु तत्कालिक वा स्टोरेज वाटर हिटर बिजुली बिनाको र त्यसको पार्टपुर्जा	४३%	४२%	३६%	माफी
	(ख) अन्य मेशिनरी, प्लाण्ट र उपकरण र त्यसको पार्टपुर्जा:				
	(१) वैज्ञानिक प्रयोगशालाको पार्टस्	१%	१%	१%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
८४.१८	सेण्ट्रिफ्यूजहरू, छान्ने र शुद्ध गर्ने मेशिनरी र उपरकरण (छान्ने यन्त्रको नली, दूध छान्ने र				

१	२	३	४	५	६
	यस्तै सामान बाहेक):–				
	(क) सेन्ट्रीफ्यूज	१%	१%	१%	माफी
	(ख) छान्ने र शुद्ध गर्ने मिशिन र उपकरण:				
	(१) घरेलु पानी छान्ने उपकरण	२६%	२५%	११%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ग) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.१९	बोतल वा अन्य पात्र सुकाउने वा सफा गर्ने मिशिन, बोतलमा, बट्टामा, बाकसमा, झोलामा वा अन्य पात्रमा भर्ने, बन्द गर्ने, छाप्ने, क्यापसूल लाउने, लेबेल लाउने मिसिन, अन्य बन्द गर्ने वा बेर्ने मिशिनरी, पेय पदार्थमा हवा बन्द गर्ने मेशिनरी, भाँडा माझ्ने मिशिन:				
	(क) घर व्यवहारमा भाँडा साफ गर्ने मेशिन	६३%	६०%	५०%	"
	(ख) अन्य मेशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ग) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२०	तौल गर्ने मिशिन (५ सेन्टीग्रामभन्दा कमको बाहेक) तौलिदा हिसाब आउने मेशिन समेत; चेकिंग मेशिन सबै प्रकारको वजन आउने तौलिने मेशिन:–				
	(क) तौलिने मेशिन	१.५%	१.५%	१%	"
	(ख) ढक र पार्टपूर्जा	१.५%	१.५%	१%	"
८४.२१	यान्त्रिक उपकरण (हातले चलाउने वा नचलाउने) धूलो वा तरल पदार्थ छ्याप्ने, छर्किने वा प्रक्षेप गर्ने, आगो निभाउने मेशिन (चार्ज गरेको वा नगरेको) पचका र यस्तै उपकरण, भाप वा वाफको विष्फोटक मिशिन र जेट प्रोजेक्टिंग मिशिन				
	(१) आगो निभाउने मिशिन र सोको पार्टपूर्जा	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य मिशिन र उपकरण (किरामार्ने छर्ने पचका समेत)	१%	१%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
८४.२२	उठाउने, चलाउने, ओकाउने, वा झार्ने मिशिन, ओसार्ने, रक्षा गर्द लैजाने (जस्तै लिफ्ट, होइस्ट, उचाल्ने यन्त्र विन्चेज, क्रेन, भारी बोक्ने क्रेन, ज्याक, घिर्नी, अंकुश, कन्भेयरको लोता, टेलेफरिक्स) संकेत नं. ८४.२३ मा पर्ने मिशिनरी बाहेकः				
	(क) घिर्नी, अंकुश, होइस्ट, स्कीप होइस्ट बाहेक उचाल्ने यन्त्र (विन्चेज) क्यापस्टेन	१%	१%	१%	माफी
	(ख) जहाजको भारी उठाउने यन्त्र, क्रेन, फ्रेम उठाउने बोक्न वा लैजान सक्ने क्षमता भएको अन्य क्रेनहरू	१%	१%	१%	"
	(ग) इलेभेटर र कन्भेयर र न्यूम्याटिकः				
	(१) इस्केलेटर मानिसको लागि	१६%	१५%	१३%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(घ) लिफ्ट र स्कीप होइष्टः				
	(१) लिफ्ट मानिसको लागि	१६%	१५%	१३%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ङ) आफै हिड्ने भऱ्याङ्ग र आफै हिंडिरहने बाटो	१%	१%	१%	"
	(च) अन्य मेशिनरी	१%	१%	१%	"
	(छ) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२३	खन्ने, माटो मिलाउने, ढाल्ने, ठोक्ने, गाड्ने, रस झिक्ने मिशिनरी, एक ठाउँमा राखी काम लिने वा हिंडाउने, जमिन, खानी र धातुमा काम लाग्ने मेसिनरी (जस्तै माटो उठाउने यान्त्रिक भाँडो, कोइला काट्ने मिशिन, खन्ने मिशिन, खुर्कने मिशिन, सम्याउने मिशिन र बुल्डोजर) खांबा गाड्ने मिशिन, हिउँ जोत्ने मिशिन (आफै नचल्ने, हिउँ जोत्ने मेशिन जोडिएका समेत):				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) खाँबो गाड्ने मिशिन, हिउँ जोत्ने, आफै नचल्ने मिशिन	१%	१%	१%	माफी
	(ख) बुल्डोजर, बल्छी जस्तो डोजर, र सम्याउने मिशिन, आफैं चल्ने	१%	१%	१%	"
	(ग) माटो खन्ने आफै चल्ने मिशिन	१%	१%	१%	"
	(घ) आफै चल्ने अन्य मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ङ) गाड्ग र डुबाउने मिशिनरी, आफै नचल्ने	१%	१%	१%	"
	(च) आफै नचल्ने अन्य मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(छ) पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२४	कृषि र बागवानी सम्बन्धी माटो तयार गर्ने, जोत्ने, मिशिन (जस्तै हलो, हरो, जोत्ने मिशिन, मल र बिउ छर्ने मिशिन) चौर वा खेल्ने ठाउँ बनाउने मिशिन:				
	(क) हलो	१%	१%	१%	माफी
	(ख) बिउ छर्ने, बिरुवा रोप्ने र कलमी लाउने, मल बाँड्ने र मल छर्ने	१%	१%	१%	"
	(ग) जमीन मिलाउने मिशिन, जोत्ने, झार उखेल्ने, कुटो र हलो	१%	१%	१%	"
	(घ) अरू मेशिन	१%	१%	१%	"
	(ङ) पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२५	बाली काट्ने, दाई गर्ने मेशिन, पराल र भुस थिच्ने, सुकेको वा हरियो घाँस काट्ने, बिउ अन्न वा दलहन केलाउने र त्यस्तो सफा गर्ने मेशिन तथा फुल (अण्डा) छाम्ने र सकेत नं. ८४.२६ मा परेका रोटीको अन्न छनौट गरी कुटने मेशिनको उद्योगमा प्रयोग हुने बाहेक अन्य कृषि उत्पादनलाई छुट्याउने मेशिन				
	(क) चौरमा उम्रेको घाँस काट्ने	१%	१%	१%	"
	(ख) दाई गर्ने एवं बाली काट्ने	१%	१%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ग) दाई गर्ने र बाली काट्ने अरू मेशिन, घाँस काट्ने (चौरको घाँस काट्ने बाहेक) पराल वा भूस थिच्ने	१%	१%	१%	माफी
	(घ) बत्याउने र बिउ, अन्न वा दलहन सफा गर्ने मेशिन र फुल (अण्डा) छान्ने एवं कृषि उत्पादनलाई छुट्या-उने अन्य मेशिन	१%	१%	१%	"
	(ङ) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२६	दूध उद्योगको मेशिनरी (दूध दुहुने मेशिन समेत)				
	(क) दूध दुहुने मेशिन	१%	१%	१%	"
	(ख) दूध उद्योगको अन्य मेशिन	१%	१%	१%	"
	(ग) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२७	थिच्ने, पेल्ने र अरू मेशिनरी मदिरा बनाउने, फलको रस निचोर्ने र यस्तै काममा प्रयोग हुने मेशिनरी:				
	(क) मेशिन	१%	१%	१%	"
	(ख) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.२८	अन्य कृषि, बागबानी, कुखुरा पालन, मौरी-पालनको मेशिनरी, बिरुवा उमार्ने यान्त्रिक वा तापीय उपकरणजडान भएको मेशिन, कुखुरा पालनमा बच्चा जन्माउने एवं ओथारो बसा-उने मेशिन:				
	(क) मेशिनरी				
	(१) कुखुरा पालनमा बच्चा जन्माउने र ओथारो बसाउने	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ख) पार्टपूर्जा:				
	(१) कुखुरा पालनमा बच्चा जन्मा-उने र ओथारो बसाउने				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	मिशिनको (२) अन्य	माफी १%	माफी १%	माफी १%	माफी "
८४.२९	अन्नबाट पाउरोटी बनाउने खालका मिशिनरी र अन्य मिशिनरी (खेतीमा काम लाग्ने खालका मिशिनरी बाहेक) वा अन्न वा सुकेको दलहन र बनस्पतिमा काम लाग्ने मिशिन:				
	(क) मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ख) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.३०	यी भागको कुनै पनि संकेतमा नपरेको मिशिनरी खाद्य र पेय उद्योगमा प्रयोग हुने बेकरी, कन्फेक्सनरी, चाक्लेट बनाउने, गहुँको पिठोबाट बनाउने म्याकरोनी (चाउचाउ), स्पघेत्ती वा यस्तै अन्नबाट बनाउने खाद्य पदार्थ एवं माछा, मासु, फलफूल वा तरकारीको परिकार बनाउने, चिनी बनाउने मेशिनरी (कुट्ने र ताछ्ने मेशिनरी समेत)				
	(१) मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(२) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.३१	खेंदिलो बोट बिरुवाहरूको गुभो, कागज र कागज बोर्ड बनाउने मिशिन:				
	(क) खेंदिलो बोट बिरुवाहरूको गुभो बनाउने मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ख) कागज र कागजबोर्ड तयारी गर्ने मेशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ग) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.३२	किताब बनाउने मिशिनरी, किताब सिउने मिशिन समेत:				
	(क) मिशिनरी	१%	१%	१%	"

५६३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	माफी
८४.३३	सबै प्रकारको कागज र कागज बोर्ड काटने मिशिन, कागजको गुभो, कागज र कागजको बोर्ड बनाउने अन्य मिशिनरी:				
	(क) मिशिन एवं मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ख) पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	"
८४.३४	टाइप बनाउने, टाइप मिलाउने मिशिन र उपकरण, संकेत नं. ८५.४५, ८४.४६ वा ८४.४७को मिशिनरी औजार बाहेक, छाप्ने, ब्लक बनाउने वा तयार गर्ने, ब्लक, पाता वा सिलेण्डर, छाप्ने टाइप गर्ने कागज तयार पार्ने र म्याट्रिक्स छाप्ने, पाता सिलेण्डर र सिलाउने र लिथोग्राफिक ढुङ्गा छाप्ने कामको लागि तयार भएको (जस्तै मिलाइएको, डल्ला पारिएको पालिस लगाएको) कामको निमित्त काम लाग्ने मेशिन उपकरण र सहायक मिशिनरीहरु:				
	(क) टाइप बनाउने, टाइप मिलाउने मेशीनरी, उपकरण एवं सहायक मिशीनरी र छाप्ने ब्लक, पाता तथा सिलेण्डर बनाउने वा तयार गर्ने मेशीन	१%	१%	१%	"
	(ख) छाप्ने टाइप, इम्प्रेस्ड टाइप गर्ने कागज तयार पार्ने मार्ट्रिक्स, छाप्ने ब्लक, प्लेट र सिलेण्डर, ब्लक प्लेट, सिलिण्डर र लिथोग्राफिक ढुङ्गा छाप्नको निमित्त तयार भएको	१%	१%	१%	"
	(ग) पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	"
८४.३५	छाप्ने काममा सहायक हुने अन्य मिशिन र मिशिनरी:				
	(क) घुम्ने छापाखाना	१%	१%	१%	"

३९६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ख) प्लेटन, (छाप्ने कलको पाता जसले कागज टाइप तीर पठाउँछ) छापाखाना	१%	१%	१%	माफी
	(ग) अन्य छाप्ने मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(घ) छापाखानाका सहायक मिशिनहरू	१%	१%	१%	"
	(ङ) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.३६	कृत्रिम रेशा निकाल्ने मेशीन, प्राकृतिक वा कृत्रिम रेशा प्रशोधन गर्ने, धागो काल्ने वा धागो बाट्ने, कपडा दोब्र्याउने, फ्याक्ने वा बेर्ने मिशिन र (वेपट वाइण्डिङ्ग मेशिन समेत):				
	(क) कृत्रिम रेशा निकाल्ने मेशीन	१%	१%	१%	"
	(ख) प्राकृतिक वा कृत्रिम कपडाका रेशा प्रशोधन गर्ने मिशिन	१%	१%	१%	"
	(ग) धागो काल्ने, बाट्ने, दोब्र्याउने, फ्याक्ने वा बेर्ने, वेपट वाइन्डिङ्ग मिशिन समेतका मेशीन:				
	(१) काल्ने मांग्रा	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
८४.३७	साना बुनाई गर्ने, निटेड बुनाई गर्ने र माछा मार्ने डोरी (जिम्पड यार्न) बनाउने, जालीदार कपडा बनाउने, जडी भर्ने, बुट्टा निकाल्ने धागो बटार्ने वा जाली बनाउने, यस्तो सामान बनाउने मिशिनलाई चाहिने धागो बनाउने वार्पिङ्ग र वार्प साइनिग मिशिन समेतका मिशिन र मिशिनरी:				
	(क) कपडा बुन्ने मिशिन (तान):				
	(१) घरेलु उद्योगको लागि	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
	(ख) निटेड मेशिन:				

३६५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(१) घरेलु उद्योगको लागि	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	माफी
	(ग) अन्य मिशिन:				
	(१) घरेलु उद्योगको लागि	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	माफी
८४.३८	संकेत नं. ८४.३७ अन्तर्गत पर्ने मिशिनका सहायक मिशिनरी (जस्तै डबी, जेकार्ड, स्वचालित गति भएको सटल चेंजिग यन्त्र भएको), यो संकेतका मिशिनहरुका साथमा पूर्णतया मिल्ने पार्टपूर्जा वा संकेत नं. ८४.३६ वा ८४.३६ अन्तर्गत पर्ने मेशिन (जस्तै कतुवा र कतुवा घुमाउने मेशिन, कार्डक्लोथिंग, काईयो, रेसा निकाल्ने मेशिन, सटल हिल्ड, र हिल्ड उठाउने मेशिन, गंजी बुन्ने मिशिन):				
	(क) संकेत नं. ८४.३६ अन्तर्गत पर्ने मिशिनको लागि प्रयोग हुने पार्टपूर्जा र सहायक सामान:				
	(१) धागो काट्ने चर्खामा प्रयोग हुने	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य मेशिनमा प्रयोग हुने	१%	१%	१%	माफी
	(ख) संकेत नं. ८४.३७ अन्तर्गतका मिशिन सहितका सहायक वस्तुहरु:				
	(१) घरेलु उद्योगका मेशिनहरुमा प्रयोग हुने	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	माफी
	(ग) संकेत नं. ८४.३७ वा उप संकेत (ख) अन्तर्गत पर्ने सहायक मिशिन र सहायक मिशिनको निमित्त प्रयोग हुने पार्टपूर्जा र सहायक उपकरण				
	(१) सुई सियो	१२%	११%	१०%	माफी
	(२) घरेलु उद्योगका मिशिन वा सहायक				

३६६८

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	मिशिनका पार्टपूर्जा	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	माफी
८४.३९	जमोठका टुका वा आकारका सामान बनाउने वा तयार गर्ने मिशिन र जमोठकाटोप बनाउने मिशिन र टोप ढिका बनाउने समेत	१%	१%	१%	माफी
८४.४०	लुगा धुने, सफा गर्ने, सुकाउने, रंगाउने, ड्रेस गर्ने, तयार गर्ने वा कपडाको धागो कोट गर्ने वा तयारी लुगा तयार गर्ने मिशिन (लाउन्ड्री र र ड्राइक्लिनिंग मेशिनरी समेत) लुगा पट्याउने, बेर्ने, वा काट्ने मिशिन, जमीन ढाक्ने लिनो-नियम जस्ता पदार्थ बनाउने मिशिन, कपडा, छाला, वाल पेपर, बेर्ने कागज, लिनोनियम वा अन्य सामान, इम्ब्रोइडराइज्ड वा इचड पातामा, ढिकामा वा स्यसको रोलमा बुट्टा वा रंगाउने काममा आउने मिशिनः				
	(क) लुगा धुने मिशिन बढीमा ६ केजी. नभिजेको लुगा धुन सक्ने क्षमता भएको	६३%	६०%	५०%	माफी
	(ख) ६ के. जी. भन्दा बढी नभिजेको लुगा धुन सक्ने क्षमता भएको लुगा धुने मिशिन	६३%	६०%	५०%	माफी
	(ग) ड्राइक्लिनिङ्ग मेशिन	६३%	६०%	५०%	माफी
	(घ) कपडा सुकाउने मेशिन औद्योगिक प्रयोजनको लागि	६३%	६०%	५०%	माफी
	(ङ) कपडा सुकाउने मेशिन औद्योगिक प्रयोजनको बाहेक	६३%	६०%	५०%	माफी
	(च) अन्य मिशिनरी र मिशिन	१%	१%	१%	माफी
	(छ) पार्टपूर्जाः				
	(१) उप-संकेत (क) देखि (ङ) सम्मका मिशिनको	६३%	६०%	५०%	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	माफी
८४.४१	सिउने कल र सिउने कलको लागि बनाएको फर्निचर, सिउने कलको सियोः				

३६८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(क) सिउने कल:	१%	१%	१%	माफी
	(ख) सिउने कलको सियो, सिउने कलको लागि बनेको विशेष फर्निचर र संकेत नं. ८४.४१ अन्तर्गतका सामानको पार्टपूर्जा:				
	(१) सिउने कलको सियो	१२%	११%	१०%	माफी
	(२) सिउने कलको निमित्तको फर्निचर, पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
८४.४२	टयानिंग वा छाला प्रशोधन गर्ने मिशिनरी (जुत्ता बनाउने मिशिन समेत) सिउने मिशिन बाहेक	१%	१%	१%	माफी
८४.४३	कन्भर्टर, ल्याडेल, इन्गोट माउल्डस र कास्टिंग मेशिन, धातु पगाल्ने वा ढाल्ने काममा आउने				
	(क) कन्भर्टर, ल्याडेल, इन्गोट, माउल्ड र कास्टिंग मिशिन	१%	१%	१%	माफी
	(ख) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
८४.४४	रोलिंग मिल र त्यसको रोल:				
	(क) रोलिंग मिल्स	१%	१%	१%	माफी
	(ख) रोल र अन्य पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
८४.४५	संकेत नं. ८४.४६ वा ८४.५० अन्तर्गत पर्ने मिशिन बाहेक धातु वा धातु कार्बाइडसमा काम लाग्ने मिशिन औजार:				
	(क) बिजुली इरोजनद्वारा सञ्चालित मिशिन औजार वा अन्य विद्युत वा इलेक्ट्रोनिक प्रक्रियाद्वारा सञ्चालित अल्ट्रासोनिक मिशिन	१%	१%	१%	,,
	(ख) गियर काट्ने मिशिन	१%	१%	१%	,,
	(ग) लेथ मिशिन	१%	१%	१%	,,
	(घ) रोमिंग वा मिलिंग मिशिन	१%	१%	१%	,,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ङ) ड्रिलिंग वा बोरिंग मिशिन	१%	१%	१%	माफी
	(च) चिरान गर्ने मिशिन (घर्षक वा खस्रो पदार्थ चिर्ने समेत)	१%	१%	१%	"
	(छ) प्लानिंग मिशिन	१%	१%	१%	"
	(ज) ट्यापिंग वा स्क्रिउ काट्ने मिशिन	१%	१%	१%	"
	(झ) उध्याउने, सुत्रा बनाउने, निकाल्ने, पिध्ने, पालिस गर्ने, लापिंग, ड्रेसिंग वा रण्डा लगाउने जस्ता भुई मिलाउने मिशिन र यस्तै पिस्ने पांग्रा, खस्रो वा पालिस जस्तो उत्पादनद्वारा सञ्चालित मिशिन	१%	१%	१%	"
	(ञ) उप संकेत (ट), (ठ) र (ड) को बाहेकको प्रेस	१%	१%	१%	"
	(ट) फोर्जिंग मिशिन र स्टाम्पिंग मिशिन	१%	१%	१%	"
	(ठ) बेन्डिंग, फरमिंग, फोल्डिंग र फ्लाटेनिंग मिशिन	१%	१%	१%	"
	(ड) शियरिंग, पंचिंग वा नोचिंग मिशिन	१%	१%	१%	"
	(ढ) धातु वा धातु कारवाईडमा काम गर्ने अन्य मिशिन	१%	१%	१%	"
८४.४६	संकेत नं. ८४.४९ अन्तर्गत पर्ने मिशिन बाहेक ढुङ्गा, माटो, कंक्रिट, अस्बेटस सिमेन्ट र यस्तै खनिज पदार्थमा वा चिसोमा काम गर्ने कांचमक मिशिन औजार	१%	१%	१%	"
८४.४७	काठ, कर्क, हाड, इबोनाइट (भल्कनाइट), कडा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थ वा अन्य कडा बुट्टा भर्ने (काठ काट्ने) काममा प्रयोग हुने मिशिन औजार तर संकेत नं. ८४.४९ अन्तर्गत पर्ने बाहेक	१%	१%	१%	"
८४.४८	संकेत नं. ८४.४५ देखि ८४.४७ सम्म पर्ने मिशिनहरूमा नै मुख्यतया प्रयोग हुने सहायक उपकरण पार्टपूर्जा वर्क र टुल होल्डर				

३६६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६	
	आफैं खुल्ने डिहेड डिभाइडिङ्ग हेड र मिशिन टूलको लागि अन्य उपकरण हातबाट काम गर्ने कुनै किसिमको टूल वा मिशिन टूलको लागि टूलहोल्डर समेतः					
	(क) वर्क होल्डर, आफैं खुल्ने डाइहेड, डिभाइडिङ हेडस् टूल होल्डर मेशिनरी औजारकोलागि		१%	१%	१%	माफी
	(ख) संकेत नं. ८४.४५ अन्तर्गत साथ काम गर्ने मिशिन, औजारका पार्टपूर्जा र सहायक उपकरण		१%	१%	१%	″
	(ग) संकेत नं. ८४.४६ वा ८४.४७ अन्तर्गत पर्ने मिशिनको साथ काम गर्ने अन्य सहायक उपकरण र पार्टपूर्जा		१%	१%	१%	″
८४.४९	हाते औजार, न्युमेटिक वा विजुलीको मोटर बाहेककोः					
	(क) औजार		१%	१%	१%	″
	(ख) पार्टपूर्जा		१%	१%	१%	″
८४.५०	ग्यासद्वारा संचालित वेल्डिङ्ग, ब्राजीङ्ग, कटिङ्ग र सर्फेस टेम्परिङ्ग उपकरण		१%	१%	१%	″
८४.५१	टाइपराइटर, चेक राइटर (क्यालकुलेटिङ्ग प्रक्रिया जडेको टाइपराइटर समेत)					
	(क) विजुलीको साधारण टाइपराइटर		१६%	१५%	१५%	″
	(ख) विजुलीबाट नचल्ने साधारण टाइपराइटर		१६%	१५%	१५%	″
	(ग) अन्य टाइपराइटर र चेकराइटरः–					
	(१) टाईप राइटर		१६%	१५%	१५%	″
	(२) चेकराइटिङ्ग मिशिन		६८%	६५%	४०%	″

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
८४.५२	क्यालकुलेटिङ्ग मिशिन, एकाउण्टिङ्ग मेशिन, क्यास रजिष्टर पोस्टेज फ्याकिङ्ग मिशिन, टिकट काट्ने मिशिन र क्यालकुलेशन गर्ने उपकरण भएका जस्तै मिशिन:				
	(क) डेस्क विजुलीबाट चल्ने क्याल-कुलेटर सहितको क्यालकुलेटिङ्ग मिशिन	६८%	६५%	४०%	माफी
	(ख) एकाउण्टिङ्ग मिशिन (बुक किपिङ्ग मिशिन समेत)	६८%	६५%	४०%	माफी
	(ग) क्यास रजिष्टर	६८%	६५%	४०%	"
	(घ) पोस्टेज फ्याकिङ्ग, टिकट काट्ने र यस्तै मिशिन	६८%	६५%	४०%	"
८४.५३	अटोम्याटिक डाटा प्रोसेसिङ्ग मिशिन र त्यसको इकाई, चुम्बकीय वा चस्मा जाँच्ने, सांकेतिक तरिकाबाट तथ्याङ्क हेर्ने मिशिन, यस्ता तथ्याङ्क मिलाउने मिशिन, अन्यत्र नपरेको:				
	(क) अनुपात निकाल्ने मिशिन र हाइब्रिड मिशिन	६८%	६५%	४०%	"
	(ख) पुरा अङ्क भएको तथ्याङ्क मिलाउने मिशिन एउटै घरमा केन्द्रीय इकाई रहेको र इनपुट र आउटपुटका २ इकाई भएको	६८%	६५%	४०%	"
	(ग) पूर्ण अङ्क भएको केन्द्रीय प्रोसेसिङ्ग इकाईमा गणित तर्क र नियन्त्रण तत्व समेत भएको	६८%	६५%	४०%	"
	(घ) छुट्टै घरमा केन्द्रीय इकाई राखिएको	६८%	६५%	४०%	"
	(ङ) पेरीफेरल इकाई कण्ट्रोल र एडप्टिङ्ग इकाईको केन्द्रीय इकाईसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपबाट सम्पर्क हुने समेत	६८%	६५%	४०%	"
	(च) अन्य	६८%	६५%	४०%	"

३६९

१	२	३	४	५	६
८४.५४	अन्य अफिस मिशिन (जस्तै हेक्टोग्राफ वा स्टेन्सील डुप्लिकेटिङ्ग मिशिन, एड्रेसिङ्ग-मिशिन, क्वाइन सर्टिङ्ग मिशिन, क्वाईन काउण्टिङ्ग मिशिन, र्यापिङ्गमिशिन, पेन्सिल तिखार्ने मिशिन, परफोरेटिङ्ग स्टेप्लिङ्ग मिशिन)				
	(क) डुप्लिकेटिङ्ग मिशिन	६८%	६५%	४०%	माफी
	(ख) अन्य मिशिनः				
	(१) पेन्सील तिखार्ने मिशिन	६%	६%	५%	"
	(२) पर्फोरेटिङ्ग र स्टापिलिङ्ग मेशिन	४७%	४५%	२०%	"
	(३) अन्य मिशिन	६८%	६५%	४०%	"
८४.५५	संकेत नं. ८४.५१, ८४.५२, ८४.५३ वा ८४.५४ अन्तर्गत पर्ने मिशिनहरूमा मुख्यतः वा पूर्णतः प्रयोग हुने खालका पार्टपूर्जा र सहायक उपकरण (ढाक्ने, बोक्ने बाकस र यस्तै सामान बाहेक)				
	(क) संकेत नं. ८४.५१ अन्तर्गतको टाईपराईटरको पार्टपूर्जा र सहायक उपकरण	१६%	१५%	१५%	"
	(ख) संकेत नं. ८४.५२ वा ८४.५३ अन्तर्गत पर्ने मिशिनहरूको पार्टपूर्जा र सहायक उपकरण	६८%	६५%	४०%	माफी
	(ग) संकेत नं. ८४.५४ वा संकेत नं. ८४.५१ को चेक राईटिङ्ग मिशिनको पार्टपूर्जा र सहायक सामाग्रीः				
	(१) पेन्सिल तिखार्ने मिशिनको	६%	६%	५%	"
	(२) परफोरेटिङ्ग र स्टाप्पलिङ्ग मेशिनको	४७%	४५%	२०%	"
	(३) अरू मिशिनको	६८%	६५%	४०%	"
८४.५६	केलाउने, काश्ने, छुटाउने, धुने, पिट्ने, पेल्ने वा फलाम, ढुङ्गा, माटो वा अन्य खनिज				

अधिकारी मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	ठोस रुपको वस्तु (धुलो र पाउडर समेत) मिसाउने मिशिनरी, ठोस खनिज पदार्थ, हिलोमाटो, गिलो सिमेण्ट, प्लास्टरिङ्ग गर्ने पदार्थ वा अन्य, धुलो, हिलोको रुपमा भएको खनिज पदार्थलाई बंग्याउने दोब्र्याउने र आकारको बनाउने मिशिनरी:				
	(क) केलाउने, छान्ने, छुट्याउने वा धुने मिशिन	१%	१%	१%	माफी
	(ख) पेल्ने र पिट्ने मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(ग) मिसाउने वा ग्रेडिङ्ग मिशिनरी	१%	१%	१%	"
	(घ) अरु मिशिन र मेशिनरी	१%	१%	१%	माफी
	(ङ) पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
८४.५७	काँचको काम गर्ने मिशिन (चिसोमा काँचको काम गर्ने मिशिन बाहेक) बिजुलीको तन्तु (फिलामेण्ट बदल्ने वा संयुक्त गर्ने) बत्ती डिस्चार्ज गर्ने मिशिन र इलेक्ट्रोनिक र यस्तै ट्यूब र भल्व	१%	१%	१%	"
८४.५८	अटोम्याटिक भेण्डिङ्ग मिशिन (पैसा हालेपछि ईच्छाइएको कुरा आफैं आउने मिशिन) (जस्तै टिकट, चुरोट, चकलेट, वा खानेकुरा आउने (मिशिन) बुद्धि लगाउन पर्ने वा चान्सको कुरा बाहेक	१%	१%	१%	माफी
८४.५९	यो भागको अरु कुनै संङ्केत नं. अन्तर्गत नपर्ने र आफ्नो छुट्टै काम गर्ने क्षमता भएको मिशिन र यान्त्रिक उपकरण,				
	(क) न्यूक्लियर रियाक्टर र त्यसको पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
	(ख) सार्वजनिक सेवाको, निर्माणको वा यस्तै कामको मिशिन र यान्त्रिक उपकरण	१%	१%	१%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ग) तेल उद्योग वा जीवजन्तुको बोसो वा वनस्पति तेलको काममा आउने मिशिन र यान्त्रिक उपकरण	१%	१%	१%	माफी
	(घ) रबर वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको उद्योगको काममा आउने मिशिन र यान्त्रिक उपकरण	१%	१%	१%	"
	(ङ) सुति उद्योगको काममा आउने मिशिन र यान्त्रिक उपकरण	१%	१%	१%	माफी
	(च) काठ काट्ने वा काठको अरु श्रोक गर्ने काममा प्रयोग हुने मिशिन र यान्त्रिक उपकरण	१%	१%	१%	"
	(छ) धातु वा धातु कारबाईड्सको काममा प्रयोग हुने मिशिन र यान्त्रिक उपकरण	१%	१%	१%	"
	(ज) अन्य मिशिन र यान्त्रिक उपकरण:				
	(१) वाफबाट चल्ने एयरकुलर	४२%	४०%	२१%	"
	(२) अन्य एयरकुलर	१२६%	१२०%	६०%	माफी
	(३) अन्य	१%	१%	१%	माफी
	(झ) उप-सङ्केत (ख) र (ज) अन्तर्गतका मिशिन र यान्त्रिक उपकरणका पार्टपूर्जा :				
	(१) वाफबाट चल्ने एयरकुलरको	४२%	४०%	२१%	माफी
	(२) अन्य एयरकुलरको पार्टपूर्जा	६३%	६०%	२१%	"
	(३) अन्यको	१%	१%	१%	"
८४.६०	धातु पगाल्ने प्रयोगशालामा प्रयोग हुने (माउल्डिङ्ग बक्स साँचो वा ढाँचाको बट्टा) ढलाईको साँचो (इन्गोट साँचो बाहेक) धातु कानबाइडको काँचको आकार बनाउने साँचो, खनिज पदार्थ बनाउने आकारको साँचो (जस्तै माटोको ढिलो, कंक्रिट वा सिमण्टी) वा रबरको वा कृत्रिम				

368

१	२	३	४	५	६
	प्लाष्टिक पदार्थको साँचो	१%	१%	१%	माफी
८४.६१	धारा, टुटी, भाल्भ र यस्तै उपकरणहरू जो पाईप, ब्वायलर, खोल, टंकी, भाँडो र यस्तै सामान, चाप घटाउने भाल्भ र थर्मोस्टाटिकली कण्ट्रोल हुने भाल्भमा प्रयोग हुने				
	(१) धारा	१.५%	१.५%	१%	माफी
	(२) अन्य	४६१	४३६	४%	"
८४.६२	बल्ला, रोलर वा सूई रोलर बियरिङ्ग	५२%	४०%	१०%	"
८४.६३	ट्रान्समिशनको साफ्ट, क्रैंक, बियरिङ्ग हाउसिङ्ग, प्लेन साफ्ट बियरिङ्ग, गियर र गियरिङ्ग (फ्रिक्सन गियर र गियर बाक्स र अन्य विभिन्न प्रकारका स्पीड गियर, समेत) फ्लाईह्विल्स, पुली, र पुली ब्लक, क्लचेज र साफ्टकुपलिङ्ग				
	(१) हवाईजहाजको ईञ्जिनको	१%	१%	१%	माफी
	(२) मोटर भेहिकल्सको	३२%	३०%	२०%	माफी
	(३) मोटर साईकिलको	२१%	२०%	१०%	"
	(४) अन्य।	१%	१%	१%	"
८४.६४	धातुको पाता र अरू पदार्थ मिश्रित गास्केट र यस्तै जोर्नी (जस्तै अस्बेस्ट्स, जमोठ, र पेपर बोर्ड) वा लेमिनेड धातुको फ्वायल, सेट, र गास्केटको एशोर्टमेण्ट र यस्तै जोर्नी, इञ्जिन, पाईप, ट्यूब र यस्तै पुत्रेजमा हालेका खामबन्द गरेको वा यस्तैको भन्दा बनावट भिन्न भएको				
	(१) हवाईजहाजको ईन्जनको	१%	१%	१%	माफी
	(२) मोटरको	३२%	३०%	२०%	माफी
	(३) मोटरसाइकलको	२१%	२०%	१०%	"
	(४) अन्य	१%	१%	१%	माफी
८४.६५	यो भागका अन्य कुनै पनि संकेत अन्तर्गत				

२६७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	नपर्ने बिजुलीको कनेक्टरहरू इन्स्युलेटर, क्वायल्स, कन्टेक्ट वा अन्य बिजुलीको सामानहरू, नभएको मिशिनरी पार्ट-पुर्जाहरू	१%	१%	१%	माफी

भाग–८५

बिजुलीको मेशिन र उपकरणहरू र तिनका पार्टपूर्जा

द्रष्टव्य:–

(१) निम्न कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) बिजुलीद्वारा न्यानो गरिएको कम्बलहरू, ओछ्याउने गद्दा, खुट्टामा लगाउने दुईमुखे खोल, बिजुलीद्वारा न्यानो गरिएका कपडाहरू, पाउपोश र कानमा लगाउने प्याड र अन्य बिजुलीद्वारा न्यानो पारिएका मानिसहरूले लगाउने खालका वस्तुहरू,

(ख) संङ्केत नं. ७०.११ अन्तर्गत पर्ने शीशा सम्बन्धी वस्तुहरू, वा

(ग) भाग ९४ अन्तर्गत पर्ने बिजुलीद्वारा तताइएको फर्निचर।

(२) संङ्केत नं. ८५.०१ संङ्केत नं. ८५.०८, ८५.०९ वा ८५.२१ का वस्तुहरूमा लागू हुने छैन तर धातुका भाँडामा राखिएको शुद्ध गरिएको पारो भने संङ्केत नं. ८५.०१ अन्तर्गत नै वर्गिकरण गरिने छ।

(३) संङ्केत नं. ८५.०६ चाहि निम्नलिखित घरेलु काममा प्रयोग हुने बिजुलीका मेशिनरी सम्बन्धी कुराहरूमा मात्र लागू हुनेछ।

(क) तातो, चिसो राख्ने, भाडा सफा गर्ने, भुईमा पालिस गर्ने, खानेकुरा पिस्ने (धोट्ने) धार लगाउने, मिसाउने, फलफूलको रस निकाल्ने, पंखा चलाउने, कुनै तौल भएका बिजुलीका मेशिनहरू।

(ख) २० केजी भन्दा बढी तौल भएका अन्य मेशिन तर यो संङ्केतमा भाडा माझ्ने मेशिनहरू (संङ्केत नं. ८४.१९) कपडा सुकाउने र कपडा धुने मेशिनहरू (संङ्केत नं. ८४.१६, ८४.४०) बेल्ने किसिमका अन्य सुकाउने मेशिनहरू (संङ्केत नं. ८४.१६ वा ८४.४०) सिउने मेशिन (संङ्केत नं. ८४.४१ वा विद्युत सम्बन्धी तापिय उपकरणहरू (संङ्केत नं. ८५.१२) को हकमा लागू हुने छैन।

(४) संङ्केत नं. ८५.१९ को प्रयोजनको लागि इन्सुलेटिङ्को आधारमा छापिएको कुनै प्रक्रियाद्वारा निर्माण गरिएको सर्किटलाई "प्रिण्टेड सर्किट" भनी लिइन्छ जस्तै बुट्टा काटिएको सुन, चाँदिको मुलम्मा लगाएको वा कुँदिएको वा फिल्म सर्किट प्रक्रियाद्वारा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

अरु मिलाउने तत्वबाट वा छान्ने उपकरणबाट जोडिएको (जस्तै विद्युतको चुम्बकीय तत्वहरू विद्युत प्रभावलाई रोक्ने यन्त्रको भागहरू, कुनै कार्य सञ्चालन गर्दा विद्युत जम्मा गर्ने तत्वहरू) एक्लै वा कुनै पहिलेदेखि नै स्थापित ढाँचाबाट एक अर्कासंग जोडिएर सञ्चालन हुने कुराहरूमा लिन सकिन्छ, तर जुन तत्वहरूबाट विद्युत उत्पादन गरिन्छ, शुद्धिकरण गरिन्छ, स्वरमा घटाउने वा मिलाउने गरिन्छ वा विद्युतको संकेत बढाउने गरिन्छ (जस्तै बिजुलीको अर्ध चालक तत्वहरू) त्यस्ता तत्वहरूमा यो संकेत लागू हुँदैन ।

विद्युत प्रवाहद्वारा छापिएका फोटोहरू देखाउने शब्द भन्नाले बिजुलीद्वारा छापिएका कुराहरू देखाउने प्रकिया बाहेक अन्य तत्वहरुमा लागू हुने छैन । विद्युत प्रवाहद्वारा तस्वीर देखाउने प्रकृया अन्य नछापिएका तस्वीरहरू देखाउने सम्बन्धमा पनि फिट गर्न सकिन्छ ।

पातलो वा बाक्लो बिजुलीद्वारा देखाउने प्रकृयामा सक्रिय र निस्क्रिय तत्व समावेश भए पनि एउटै तत्व समावेश भए पनि तकनीकी पद्धतिबाट लिइएको छ भने संकेत नं. ८५.२१ मा वर्गिकरण गरिनेछ ।

(५) संकेत नं. ८५.२१ को प्रयोजनको लागि:

(क) डायोडेस ट्रान्जिष्टरहरू र यस्तै अर्ध बिजुली चालक पद्धतिहरू बिजुली क्षेत्रमा कुनै कार्य सञ्चालन गर्दा विद्युत प्रवाह रोक्ने यन्त्रका विभिन्न भागहरूको स्वभाव परिवर्तन गर्ने पद्धतिहरूको सम्बन्धमा लागू हुनेछ ।

(ख) विद्युतिकरणद्वारा अति सानो फिल्ममा फोटोग्राफीहरूद्वारा चित्रण देखाउने कुरा निम्न बमोजिम लागू हुनेछ:–

(क) टुक्रा वस्तुलाई जोडेर देखाउने (फोगोट) कुनै कुराको लम्बाईको परिणाम जनाउने, कुनै वस्तुको आकार दिने र लम्बाई जनाउने साना भन्दा साना कुराहरूको लम्बाई जनाई देखाउने अरु यस्तै कुराहरू जुन अभिभाज्य सक्रिय वा निस्क्रिय दुवैका साना नापको पूरा विवरण सहितको चित्र देखाउने भागहरू जोडिएका र एक अर्कासंग सम्बन्धित हुने ती सबैलाई फिल्ममा फोटो प्रक्रियाद्वारा क्रमबद्ध गरी देखाउने ।

(ख) पूर्णतया एक ठोस समय भएको एकीकृत विद्युत प्रवाहमा विद्युत प्रवाहको तत्वहरू (जस्तै डायोडेस, ट्रान्जिष्टरहरू, बिजुली रोक्ने अन्य कुनै कार्य सञ्चालन गर्दा विद्युत जम्मा गर्ने तत्वहरू एक अर्कासंग जोड्ने पद्धति) अर्ध विद्युत चालक वस्तुको (जस्तो डोप्ड सिलिकन) फेदमा वा धरातलमा सृजना गरिएका हुन्छन् र एक अर्कासंग अभिभाज्य रूपले रहेका हुन्छन् ।

३८८६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ग) विद्युत प्रवाहको एकीकृत निसौटमा निष्क्रिय र सक्रिय दुवै तत्वहरू हुन्छन्, जुन केही पातलो वा बाक्लो चलचित्र तकनीकी (जस्तो बिजुली रोक्ने यन्त्रका भागहरू, विद्युत जम्मा गर्ने तत्वहरू, एक अर्कासंग जोडिने पद्धति आदिबाट प्राप्त गरिएका हुन्छन्, अरू चाहीं अर्ढ विद्युत चालक तकनीकी डायोडेस ट्रांजिष्टरहरू पूर्णतया ठोस रूपमा भएको एकीकृत विद्युत प्रवाहबाट प्राप्त गरिन्छन, माथिका यी कुराहरू अभिभाज्य रूपले जोडिएका हुन्छन र एउटै सुरक्षाको प्रकृयाको आधारमा लिइन्छन् (जस्तै शीशा र माटो वा मूर्तिकला) यस्ता विद्युत प्रवाह अन्तर्गत साना नापको पूरा विवरण सहितको चिह्न देखाउने अङ्गहरूका अभिभाज्य अङ्गहरू पनि समावेश हुन्छन् । यस द्रष्टव्यमा परिभाषित वस्तुहरूको वर्गिकरण गरिए अनुसार सङ्केत नं. ८५.२१ ले यस दरबन्दीको अन्य सङ्केतको लागि खास गरेर कार्यको आधारमा उदाहरणको रूपमा लिइनेछ यस सङ्केतले पछि रेफरेन्सको रूपमा काम गरिनेछ ।				
८५.०१	निम्न बमोजिमका बिजुलीका सामानहरू; जेनेरेटरहरू (बिजुली उत्पादक) मोटरहरू, भ्रमणको लागि प्रयोग गरिने मोटरहरू (पालै पालो गरी यन्त्र फेर्ने वा स्थीर) विद्युत परिमाण मापक यन्त्रहरू, विद्युत शुद्धिकरण गर्ने यन्त्रहरू र यसका उपकरणहरू, विद्युत चुम्बक उत्पादकहरू;				
	(क) डी. सी. मोटरहरू र जेनेरेटरहरू:				
	१. मोटरहरू	३६%	३५%	११%	माफी
	२. जेनेरेटरहरू	११%	११%	११%	"
	(ख) अन्य मोटरहरूमा युनिभर्सल (ए.सी. डी.सी.) मोटरहरू समेत	३६%	३५%	११%	"
	(ग) ए.सी. जेनेरेटरहरू	११%	११%	११%	"
	(घ) बिजुली उत्पादन गर्ने सेटहरू भित्रै बल्ने र घचेट्ने उपकरण (पीस्टोन इन्जीन) समेत	११%	११%	११%	"
	(ङ) अस्थायी वा पालै पालो गरेर यन्त्र फेर्नु पर्ने भ्रमणको लागि प्रयोग गरिने				

२६८

१.	२	३	४	५	६
	मोटरहरू (कन्भर्टरहरू)	११%	११%	११%	माफी
	(च) क देखि ङ उप संकेत सम्मका वस्तुहरू-को पार्टपूर्जाहरू:				
	१. बिजुलीका मोटरहरूको अचल भागहरू र चल्ने भागहरू	३६%	३५%	११%	"
	२. मोटरको अन्य पार्टहरू	१६%	१६%	११%	"
	३. अन्य	११%	११%	११%	"
	(छ) तरल विद्युतीकरण परिमाणमापक यन्त्रहरू:				
	(१) १५०० किलोवाट सम्मको	१७%	१७%	१६%	"
	(२) १५०० किलोवाट भन्दा बढीको	११%	११%	११%	"
	(ज) अन्य परिमाणमापक यन्त्रहरू:				
	(१) १५०० किलोवाट सम्मको	१७%	१७%	१६%	"
	(२) १५०० किलोवाट भन्दा बढीको	११%	११%	११%	"
	(झ) स्थीर भ्रमण गर्ने मोटरहरू विद्युत शुद्धिकरण गर्ने यन्त्र र यसका उपकरणहरू	११%	११%	११%	"
	(ञ) विद्युत चुम्बक उत्पादनहरू	१६%	१६%	११%	"
	(ट) उप संकेत छ देखि ञ सम्मका वस्तुहरूका पार्ट पूर्जाहरू:				
	(१) विद्युत परिमाणमापक यन्त्र-हरूका १५०० किलोवाट सम्म-का भागहरू	१७%	१७%	१६%	माफी
	(२) विद्युत परिमाणमापक यन्त्रहरू-का १५०० किलोवाट भन्दा बढीका भागहरू	११%	११%	११%	"
	(३) भ्रमण गर्ने मोटरका स्थिर भाग-हरू, शुद्धिकरण गर्ने यन्त्र र यसका उपकरण सम्बन्धी पार्टपुर्जा	११%	११%	११%	"
	(४) विद्युत चुम्बक उत्पादकका पार्टहरू	१६%	१६%	११%	"
८५.०२	विद्युत चुम्बकहरू, स्थायी चुम्बक र स्थायी				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	चुम्बकका खास खास वस्तुहरू, त्यस्ता चुम्बक र स्थायी चुम्बकको ब्लक खोल्ने वा कस्नहुने पेचहरू र त्यस्तै कार्यका अन्य भागहरू विद्युत चुम्बकका समाल्ने वा पकडिने चुंगल (क्लच) हरू र अन्य जोडाइ सम्बन्धी कुराहरू विद्युत चुम्बक ब्रेकहरू र चुम्बकलाई माथितिर उठाउने वस्तुहरू:				
	(१) स्थायी चुम्बक र स्थाई चुम्बक खोल्ने वा कस्ने विशेष सामान	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	सम्बन्धित मिशिनको दर लागू हुनेछ			
८५.०३	प्रारम्भिक सेलहरू र ब्याट्रीहरू	१०%	१०%	५%	"
८५.०४	विद्युत संचय या ब्याट्रीहरू वृद्धि गर्ने यन्त्रहरू:				
	(क) संचय गर्ने यन्त्रहरू (एक्युमलेटर)	२१%	२०%	५%	"
	(ख) त्यसका उपकरणहरू	३१%	३०%	१५%	"
८५.०५	हातले काम गर्ने औजारहरू र स्वयं रोकिने वा चल्ने बिजुलीको मोटर सहित	१%	१%	१%	"
८५.०६	बिजुलीका घरेलु प्रयोगमा काम लाग्ने मेशीनरी र उपकरणहरू, स्वयं रोकिनेमा चल्ने बिजुलीका मोटर सहित:				
	(क) तातो र चिसो राख्ने भाडा सफा गर्ने यन्त्र र भुईमा पालिस गर्ने यन्त्रहरू:				
	(१) भ्याकुमक्लीनर	६३%	६०%	५०%	"
	(२) भुईमा पालिस गर्ने यन्त्र	३२%	३०%	२५%	"
	(ख) हावा आवत जावत गर्न सक्ने ज्ञापन वा ढकनीहरू र कोठाका पंखाहरू	२६%	२५%	१५%	"
	(ग) खाना पिना पिन्ने र मीसौट गर्ने यन्त्रहरू र फल फूलको रस निकाल्ने मेशीनहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(घ) अन्य उपकरणहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(ङ) पार्टपुर्जा:				
	(१) भ्याकुमक्लीनरको	६३%	६०%	५०%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) हावा छिर्न सक्ने झापनको र कोठाको पंखा	२६%	२५%	१५%	माफी
	(३) अन्य	३२%	३०%	२५%	"
८५.०७	दाह्रि काट्ने यन्त्र र कपाल काट्ने यन्त्र स्वयं रोकिने या चल्ने विजुलीको मोटर सहित	३२%	३०%	२५%	"
८५.०८	भित्रै बाल्ने यन्त्रलाई सल्काउने र शुरूगर्ने यन्त्रहरू (बल्ने चुम्बक चुम्बकीय शक्तिलाई वैद्युत शक्तिमा बदल्नेहरू बाल्ने गुच्छाहरू, स्वचालक, मोटरहरू, विद्युत इग्नीसन क्वाइल विद्युत सम्पर्क जोडने चुकुलहरू, विजुलीले तताएर (सेतो भई बल्नेचुकुलहरू) यान्त्रिकशक्तिलाई विद्युत शक्तिमा बदल्ने यन्त्रहरू, वैकल्पिकरूपले प्रयोग हुने विद्युत यन्त्रहरू, त्यस्ता यन्त्रलाई जोडिने र छुटयाउने यन्त्रहरू	२६%	२५%	२१%	"
८५.०९	विजुली बत्ती र संकेत दिने उपकरण र विजुलीका हावा रोक्ने यन्त्रहरू, चोस्ने यन्त्रहरू साइकील र मोटर गाडीहरूको लागि चाहिने डिफोस्टरहरू र डेमिस्टरहरू	२६%	२५%	२१%	"
८५.१०	यताउति सार्न हुने विजुलीको ब्याट्री र चुम्बकीय बत्तीहरू, संकेत नं. ८५.०९ मा परेका बत्तीहरू बाहेक	२१%	२०%	५%	"
८५.११	औद्योगिक र प्रयोगशालामा चाहिने बिजुलीको खलातीहरू र चुलोहरू र चुम्बकीय तत्व र कुचालक तत्वहरूलाई तताउने उपकरण बिजुली वा लेजरद्वारा सञ्चालित गरिने गालेर जोड्ने मकल जस्तोमा राखे र तताउने, रसाउने र काट्ने मेशिनहरू र उपकरणहरू:				
	(क) बिर्जुलीको खलाती र चुलोहरू र चुम्बकीय वा कुचालक तत्वहरूलाई तताउने उपकरण र तिनीहरूको पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
	(ख) विजुली वा लेजरद्वारा सञ्चालित				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	गरिने गालेर जोड्ने र काट्ने मेशिनहरू र तिनीहरूका पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	माफी
८५.१२	बिजुलीका क्षणस्थायी वा जोडी राखिएका पानी तताउने हिटरहरू र पानीमा चुर्लुम्म डुबाएर पानी तताउने हिटरहरू, माटो तताउने बिजुलीका उपकरणहरू र बिजुलीका स्थान तताउने उपकरणहरू र बिजुलीका कपाल बनाउने उपकरणहरू, (जस्तो हेयर ड्रायर, हेयर कर्लर वा घुंघुन्याउने काममा हातले नछुइकन लगाउने हिटरहरू); बिजुलीका इस्त्रीहरू, बिजुलीद्वारा घरेलु प्रयोगको लागि तताउने उपकरणहरूमा बिजुलीको ताप अवरोधक कार्बन बाहेक अन्य उपकरणहरू:				
	(क) बिजुलीका क्षण कालीन वा जोडी राखिएका पानी तताउने हिटरहरू र पानी तताउँदा पानीमा चुर्लुम्म डुबाएर राखिने हिटरहरू	४३%	४२%	३६%	माफी
	(ख) बिजुलीका माटो तताउने उपकरणहरू र स्थान तताउने उपकरणहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(ग) बिजुलीका हेयर ड्रेसिंग उपकरणहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(घ) बिजुलीका इस्त्रीहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(ङ) बिजुलीको घरेलु प्रयोगको निम्ति तताउने उपकरणहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(च) बिजुली हिटरहरूको बिजुली अवरोधक यन्त्रहरू	३२%	३०%	२५%	"
	(छ) पार्टपूर्जाहरू:				
	(१) उप संकेत (क) का हिटरहरूको पार्टपूर्जा	४३%	४२%	३६%	"
	(२) अन्यको	३२%	३०%	२५%	"
८५.१३	बिजुलीका लाईन टेलिफोन र टेलिग्राफका उपकरणहरू (सवाहकधारा पद्धतिको लाइनका				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	उपकरणहरू) समेत:				
	(क) उपकरणहरू	१५%	१५%	१५%	माफी
	(ख) पार्टपूर्जाहरू	१५%	१५%	१५%	"
८५.१४	माइक्रोफोनहरू र त्यसका अड्याउने स्तम्भहरू: लाउडस्पीकरहरू; बिजुलीका तारद्वारा सुन्न सकिने र विस्तार सहित वर्णन गर्न सकिने यन्त्रहरू:				
	(क) उपकरणहरू, माइक्रोफोनको स्टैण्ड समेत	१२१%	११५%	७५%	"
	(ख) पार्टपुर्जाहरू	१२१%	११५%	७५%	"
८५.१५	रेडियो टेलिग्राफ र रेडियो सम्बन्धी सञ्चालक (ट्रान्समिटर) र बेतार संकेत ग्रहण गर्ने उपकरणहरू, रेडियो प्रसारण र टेलिफोन संचारक र बेतार संकेत ग्रहण गर्ने उपकरणहरू प्रसारित लाइन-हरूलाई प्रकाश र ध्वनीमा परिवर्तन गर्ने यन्त्र (रिसिभर जसमा आवाज संग्रह गर्ने र आवाज प्रशारण गर्ने यन्त्र पनि समावेश भएको सहित) र टेलिभिजन क्यामराहरू, रेडियो एरियल सम्बन्धी सहायता पुऱ्याउने उपकरणहरू) हवाइ-जहाजको विस्तार र दिशा पत्ता लगाउने उपकरणहरू र रेडियोका टाढा टाढासम्म आवाज पुऱ्याउने र रोक्ने उपकरण:				
	(क) ट्रान्समिटर र ट्रान्समिटरका रिसिभरहरू:				
	(१) वाकीटकी	१२१%	११५%	७५%	माफी
	(२) अन्य	१५%	१५%	१५%	"
	(ख) रङ्ग देखिने टेलिभिजनका रिसिभरहरू (ध्वनि) आवाज संग्रह र प्रशारण गर्ने यन्त्र समेत भएका रिसिभरहरू र भिडियो सेट समेत	१४२%	१३५%	१००%	माफी
	(ग) रङ्गको विभिन्न छायांमा लेखिएको चित्र देखिने टेलिफोन (ध्वनि आवाज				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	संग्रह र प्रशारण गर्ने यन्त्र समेत भएको रिसिभर सहित र भिडियो सेट)	१४२%	१३५%	१००%	माफी
	(घ) रेडियो प्रसारण रिसिभरहरू, मोटर गाडीमा फिट गर्न हुने गरी तयार गरिएका र ध्वनी संग्रह र ध्वनि प्रशारण गर्ने यन्त्र सहित भएको रिसिभरहरू समेत:				
	(१) रू. ६०० सम्म मोल भएको रेडियो रिसिभर	३७%	३५%	२०%	माफी
	(२) अन्य	१२१%	११५%	७५%	"
	(ङ) पोर्टेबल रेडियो प्रसारण रिसिभर ध्वनी संग्रह र उत्पादन गर्ने यन्त्र समेत भएका रिसिभरहरू समेत:				
	(१) रू. ६०० सम्म मूल्य पर्ने रेडियो रिसिभर	३७%	३५%	२०%	माफी
	(२) अन्य	१२१%	११५%	७५%	"
	(च) अन्य रेडियो प्रशारण रिसिभरहरू ध्वनी संग्रह र उत्पादन गर्ने यन्त्र समेत भएका रिसिभरहरू समेत				
	(क) रू. ६०० सम्म मूल्य पर्ने रेडियो रिसिभर	३७%	३५%	२०%	माफी
	(ख) अन्य	१२१%	११५%	७५%	"
	(छ) रेडियो टेलिफोन वा रेडियो टेलिग्राफ सम्बन्धी रिसिभरहरू	१५%	१५%	१५%	"
	(ज) टेलिभिजन क्यामराहरू	२१%	२०%	१२%	"
	(झ) रेडियोको एरियल सम्बन्धी सहायता पुऱ्याउने उपकरणहरुमा हवाई जहाजको बिस्तार र दिशा पत्ता लगाउने उपकरण र रेडियोको टाडा टाढासम्म आवाज पुऱ्याउने र रोक्ने उपकरणहरू	१५%	१५%	१५%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ञ) पार्टपुर्जाहरू				
	(१) उप संकेत क, छ र ञ का रिसिभरहरूको	१५%	१५%	१५%	माफी
	(२) टेलिभिजन र रेडियोका रिसिभिरहरूको	३२%	३०%	२०%	"
	(३) टेलिभिजन क्यामराहरूको	२१%	२०%	११%	"
	(४) भिडियो सेटको	१४२%	१३५%	१००%	"
८५.१६	बिजुलीका ट्राफिक नियन्त्रण गर्ने उपकरण रेल्वेको लागि, सडकहरूको लागि समुद्री वा जलमार्गहरूको लागि र यस्तै प्रयोजनको निम्ति बन्दरगाह र हवाई मैदानमा प्रयोग गरिने उपकरण	१६%	१५%	५%	"
८५.१७	बिजुलीका आवाज वा दृष्य देखिने, संकेत बनाउने उपकरणहरू (जस्तै घण्टीहरू, साईरनहरू, सांकेतिक सूची, चरभित्र पस्नको लागि दबाउने घण्टी र संकेत चोर आउँदा वा आगो लाग्दा बजाउने घण्टी) तर संकेत नं. ८५.०९ वा ८५.१६ बाहेक	३२%	३०%	२५%	माफी
८५.१८	बिजुली जम्मा गर्ने वस्तहरू स्थीर वा परिवर्तनशील;				
	(१) रेडियो र टेलिभिजन उद्योगहरूको लागि	३२%	३०%	२०%	"
	(२) टेलिफोन उद्योग सम्बन्धी	१५%	१५%	१५%	"
	(३) अन्य	१६%	१६%	११%	"
८५.१९	विद्युत प्रवाह बनाउने वा तोड्ने बिजुलीका उपकरणहरू, विद्युत प्रवाहको सुरक्षाको लागि वा विद्युत प्रवाहलाई जोड्नको लागि (जस्तो स्वीचहरू, दुरलेख यन्त्रहरू, फ्युजहरू, वत्ति थाम्ने यन्त्रहरू, वलाउता तलमाथि दबाउने वा घुमाउने र खोल्ने यन्त्रहरू, उपकरण बत्ति हाल्ने होल्डरहरू र बिजुली अडान गर्ने बाकसहरू) बिजुली				

३८५

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	रोक्ने यन्त्रहरू, स्थीर वा परिवर्तनशील (विद्युत दवाब मापक यन्त्र बाहेक) लगाउने, बिजुली रोक्ने यन्त्रहरू बाहेक विद्युत प्रवाह-द्वारा छापिएका फोटो देखाउने, स्वीच बोर्डहरू, (टेलिफोनको स्वीच बोर्ड बाहेक) र नियन्त्रण सूचीहरू:				
	(क) विद्युत प्रवाह बनाउने वा तोड्ने सुरक्षा गर्ने वा विद्युत प्रवाहको लागि जोड्ने बिजुलीका उपकरणहरू र यिनीहरूका पार्टपुर्जाहरू; स्वीच बोर्डहरू, नियन्त्रण सूचिहरू र तिनी-हरूका पार्टपूर्जा	१६%	१५%	५%	माफी
	(ख) विद्युत प्रवाहद्वारा छापिएका फोटो-हरू देखाउने यन्त्रहरू र तिनीहरूका पार्टपुर्जाहरू:				
	(१) रेडियो र टेलिभिजनको लागि	३२%	३०%	२०%	माफी
	(२) अन्य	१६%	१५%	५%	"
	(ग) बिजुली नियन्त्रण गर्ने स्थीर वा परि-वर्तनशील (विद्युत दवाब मापक यन्त्र बाहेक) लगाउने, बिजुली नियन्त्रण गर्ने बाहेक र तिनीहरूका पार्टपुर्जाहरू	१%	१%	१%	माफी
८५.२०	बिजुलीका मसिनो वा त्यान्द्रो तारको बत्तिहरू र बिजुली डिस्चार्ज (इन्फ्रा-रेड र अल्ट्रा-भायोलेट लैम्प समेत) वृत्त बत्तिहरू:				
	(क) मसिनो तारको बत्तिहरू, इन्फ्रा-रेड वा अल्ट्रा भायोलेट बत्तिहरू बाहेक:				
	१. साना साना (चिमनीहरू) बल्बहरू	५३%	५०%	२५%	माफी
	२. अन्य	६८%	६५%	३५%	"
	(ख) डिस्चार्जर बत्तिहरू, अल्ट्राभायोलेट				

३ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	बत्तिहरू बाहेक:				
	१. फ्लुरोसेन्ट ट्यूवहरू (बत्तिहरू)	५३%	५०%	२५%	मार्फा
	२. अन्य	५३%	५०%	२५%	"
	(ग) (खारेज गरिएको)				
	(घ) इन्फरेड लैम्प, अल्ट्राभायोलेटलैम्प र आर्क लैम्प	६८%	६५%	३५%	"
	(ङ) पार्टपूर्जाहरू	१६%	१५%	५%	"
८५.२१	तापद्वारा विद्युत उत्पादन गर्ने, चिसो पार्ने निगेटिभ पोल र फोटो निगेटिभ पोलग्यास र लामोखोक्रो नली (वाष्प वा ग्यास भरिएको स्वचालित भल्व र खोक्रो नली, निगेटिभ पोलकोक़िरण सम्बन्धी स्वचालित, यन्त्र, टेलिभिजन र क्यामराको खोक्रो लामो नली); पारोको वृत्तशुद्धिकरण गर्ने स्वचालित मेसिन खोक्रो नलिहरू, प्रमुख बिजुलीको प्रभावद्वारा फोटो देखाउने कोष, पहाडको भार मापक यन्त्र, बिजुलीका फट्टिकहरू, डायोडेस र ट्रान्जिस्टरहरू र त्यस्तै अर्ध विद्युत चालक पद्धतिहरू, वत्ति झिकिएको डायोडेस, विद्युतिकरणद्वारा अति सानो फिल्ममा फोटोग्राफीद्वारा चित्र देखाउने यन्त्रहरू:				
	(क) निगेटिभ पोलसम्बन्धी किरण, टेलिभिजन चित्रको लागि लामो खोक्रो नलिहरू	३२%	३०%	२०%	"
	(ख) अन्य बिजुलीका वाष्प वा ग्यासलाई एकातर्फ मात्र बग्ने गराउने यन्त्रहरू र लामो खोक्रो नलीहरू (टेलिभिजन क्यामेराका नलिहरू समेत)				
	१. टेलिभिजन क्यामरा ट्यूबहरू	२१%	२०%	११%	"
	२. अन्य	३२%	३०%	२०%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(ग) डायोडेस, ट्रान्जिष्टरहरू, त्यस्तै अर्ध विद्युत चालक पद्धतिका यन्त्रहरू, बिजुली झिकिएका डायोडेसहरू, फोटो देखाउने कोष, फोटो डायोडेस र (फोटो ट्रान्जिष्टरहरू समेत)				
	१. तथ्याङ्क तयार पार्नको लागि प्रयोग गरिने मेसिनहरू	६८%	६५%	४०%	माफी
	२. अन्य	१६%	१५%	५%	"
	(घ) विद्युतिकरणद्वारा अति सानो फिल्ममा फोटोग्राफद्वारा चित्र देखाउने यन्त्रहरू:				
	१. तथ्याङ्क तयार पार्नको लागि प्रयोग गरिने मेसिनहरू	६८%	६५%	४०%	"
	२. रेडियो टेलिभिजनको लागि	३२%	३०%	२०%	"
	३. अन्य	१६%	१५%	५%	"
	(ङ) पहाडको भार मापक विजुलीको यन्त्रहरू र विजुलीका फट्टिकहरू	३२%	३०%	२०%	"
	(च) पार्टपूर्जाहरू	३२%	३०%	२०%	"
८५.२२	विजुली उपकरणहरू जसको आफ्नै किसिमको काम भएको र यस भागको अन्य सङ्केतमा नपरेका उपकरणहरू:				
	(क) एक्सलेरेटर र त्यसका पार्टपूर्जा	१%	१%	१%	"
	(ख) अन्य	१५%	१४%	११%	"
८५.२३	बेरिएको वा सुरक्षित गरी राखिएको (एनामेल र एनोडाइज गरिएको समेत) बिजुलीको तार, केवल (समुद्री तार) छड नाङ्गो तार र अन्य त्यस्तै सामान (को-एक्सिलतार समेत) कनेक्टर जडान गरिएको वा नगरिएको:				
	१. सञ्चारको लागि तार, केवुल र विन्डीग तार	१५%	१५%	१५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	२. अन्य तारहरू तामाको तारहरूमा सुचालकको व्यास १.५ मिलिमिटरसम्म भएको र अन्य धातुको लागि सुचालकको व्यास २.५ मिलिमिटर भएको तारहरू	२८%	२७%	१५%	माफी
	३. अन्य बेरिएको तार र केबुल आदि	१५%	१५%	१५%	"
८५.२४	कार्बन ब्रुसहरू, बृत्त बत्ती कार्बनहरू, ब्याट्री कार्बनहरू, कार्बन, विद्युतिकरण र अन्य बिजुलीका वस्तुहरूको लागि प्रयोग गरिने कार्बनहरू (कोइला अंगार)	६%	६%	५%	"
८५.२५	अन्य कुनै धातु वा वस्तुद्वारा बेरिने या सुरक्षा गरिने (इन्सुलेटर):				
	(क) शीशाको	१६%	१५%	५%	"
	(ख) माटो वा मूर्ति कलाको	१६%	१५%	५%	"
	(ग) अन्य वस्तुहरू या धातुहरूको	१६%	१५%	५%	"
८५.२६	बिजुलीका मेशिनहरूको लागि बेर्न वा सुरक्षा गर्न जडान गरिएको उपकरणहरू वा सामाग्री, पूरै कुनै धातुद्वारा इन्सुलेशन गरिएको र ढलान वा जडान गर्ने उद्देश्यको लागि कुनै गोप्य धातुको अंग समावेश भएको छ भन्ने छुटयाइएको तर सङ्केत नं. ८५.२५ का इन्सुलेटरहरू बाहेक:				
	(क) शीशाको	१६%	१५%	५%	माफी
	(ख) माटो वा मूर्तिकलाको	१६%	१५%	५%	"
	(ग) अन्य बस्तु या धातुहरूको	१६%	१५%	५%	"
८५.२७	बिजुलीको डल, नली र त्यसलाई जोड्ने कुराहरू सुरक्षा वा बेर्ने कामका लागि प्रयोग गरिने वस्तुहरूको आधारभूत सामाग्रीहरू	१६%	१५%	५%	"
८५.२८	बिजुलीका मेशिन र उपकरणहरूको पार्टपुर्जाहरू यस भागको अन्य सङ्केतहरूमा उल्लेख नभएको	१५%	१४%	११%	"

३८९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–१७

सवारीका साधन, हवाई जहाज र यिनका पार्टपूर्जा, सवारीका साधन र खास किसिमका यातायात सम्बन्धी उपकरण

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:

(१) सङ्केत नम्बर ८७.०१, ८७.०३ वा ८७.०८ वा बबस्लिग, टोवाग्यान र त्यस्तैसङ्केत नम्बर ८७.०६ अन्तर्गत पर्ने सामान यस परिच्छेद अन्तर्गत पर्दैनन्।

(२) यस परिच्छेद भरी "पार्टपूर्जा" र "पार्टपूर्जा तथा सहायक उपकरण" भनी प्रकट भएको शब्दहरूले यी परिच्छेदका सामानको प्रयोगका लागि हुन् भन्ने छुट्टिने निम्नलिखित सामानहरूलाई जनाउँछ। अरू सामान यो परिच्छेदको वर्गीकरणभित्र पर्दैन।

(क) ज्वाइण्ट (जोर्नी) वासर र यस्तै (बनेको पदार्थ अनुसार वर्गीकरण गरिन्छ वा सङ्केत नं. ८४.६४);

(ख) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिए अनुसार परिच्छेद १५ को आधारभूत धातुका सामान सामान्य प्रयोगका पार्टपूर्जा वा कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थका यस्तै प्रकारका सामान (जुनकि सामान्य-तया सङ्केत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छन्;)

(ग) भाग ८२ अन्तर्गत पर्ने सामान (औजार);

(घ) सङ्केत नं. ८३.११ अन्तर्गत पर्ने सामान;

(ङ) सङ्केत नं. ८४.०१ देखि ८४.५६, ८४.६१, ८४.६२ अन्तर्गत पर्ने मिसिन र यान्त्रिक उपकरण तथा अन्य सामान र सङ्केत नं. ८४.६३ अन्तर्गत पर्ने इन्जिन र मोटरका पार्टपूर्जा;

(च) बिजुलीका मिसिनरी उपकरण (भाग ८५);

(छ) भाग ९० अन्तर्गत पर्ने सामान;

(ज) दिवाल घडी (भाग ९१);

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(झ) हातहतियार (भाग ९३);

(ञ) सवारीको साधनको पार्टपूर्जाको रुपमा प्रयोग हुने एक प्रकारको ब्रुस (संकेत नं. ९६.०१)।

(३) भाग ८६ देखि ८८ सम्ममा उल्लेख भएका पार्टपूर्जा र सहायक उपकरणहरू यिनै भागका सामानहरूमा पूर्णतया नमिल्ने खालका भएमा त्यस्ता पार्टपूर्जा सहायक उपकरणहरू ती भाग अन्तर्गत पर्दैनन्। कुनै पार्टपूर्जा वा सहायक उपकरणहरू एक वा एकभन्दा बढी सङ्केतहरूमा वर्गीकरण अनुसार पर्ने देखिएमा तीनै सङ्केतहरू मध्ये मुख्य प्रयोजनको कुनै सङ्केत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ।

(४) सडकमा सवारीको साधनको रुपमा प्रयोग हुन सक्ने गरी खास किसिमले बनाएको फ्लाईङ मिसिनलाई फ्लाईङ मिसिन सरह नै वर्गीकरण गरिनेछ। दुबैतिर काम लाग्ने सवारीको साधनलाई पनि सवारीकै साधन बमोजिम वर्गीकरण गरिने छ।

(५) एयर-कुसन सवारीलाई पनि यो परिच्छेद अन्तर्गत सवारीका साधनहरू मध्ये जुन सामिप्य हुन्छ सोही अनुसार निम्न बमोजिम वर्गीकरण गरिनेछ:

(क) धोरेटोमा हिड्ने किसिमले बनाएको भए भाग ८६ अन्तर्गत (होभर ट्रेन);

(ख) पानीमा र बाटोमा वा दुबैमा हिड्याउन हुने गरी बनाएको भए भाग ८७ अन्तर्गत;

(ग) जमीन वा बालुवामा हिड्न सक्ने वा नसक्ने तर पानीमा हिड्न सक्ने गरी बनाएको वा बगरमा हिड्न सक्ने गरी बनाएको भएमा भाग ८९ अन्तर्गत माथिको व्यवस्था अनुसार जुन सङ्केतमा एयर-कुसनको वर्गिकरण भएको छ एयर-कुसनको पार्टपूर्जा र सहायक उपकरणको पनि ती सङ्केत अन्तर्गत नै वर्गिकरण गरिनेछ।

होभर ट्रेनको लिगको काममा आउने उपकरणहरू रेल्वेको उपकरण सरह वर्गिकरण गरिने छ र होभर ट्रेनको ट्र्याफिक कन्ट्रोल उपकरणले रेल्वेको ट्राफिक कण्ट्रोल उपकरण जनाउने छ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग–८६

रेल्वे र ट्राम्वेको इन्जिन रेलका डिब्बा र यिनका पार्टपूर्जा, रेल्वे तथा ट्राम्वेको पट्टि जडान गर्ने सामान र विजुलीको शक्तिले चल्ने बाहेक सबै किसिमको यातायात

नियन्त्रण गर्ने सूचक उपकरण

द्रष्टव्य:

(१) निम्नलिखित विषय यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन:

(क) काठको वा कंक्रीटको रेल्वे वा ट्राम्वेको स्लिपर (पटरी) वा होभर ट्रेनको लागि कंक्रीट गरेको बाटो (सङ्केत नं. ४४.०७ वा ६८.११);

(ख) सङ्केत नं. ७३.१६ अन्तर्गत पर्ने फलाम वा स्पातका रेल्वे वा ट्राम्वेको बाटो बनाउने निर्माण सामाग्री;

(ग) सङ्केत नं. ८५.१६ अन्तर्गत पर्ने विजुलीको शक्तिले चल्ने सूचक उपकरण (सिग्नल)

(२) निम्नलिखित सामान र सङ्केत नं. ८६.०६ एक अर्कासँग लागू हुनेछन्:

(क) एक्सल, पांग्रा, धातुको टायर, हुप्स, हब्स र पांग्राका अन्य पार्टपूर्जा;

(ख) फ्रेम, अण्डरफ्रेम र वगिज;

(ग) एक्सल बाकस, ब्रेक गियर,

(घ) रोलिङ्ग स्टकको बफर, कुपलिङ्ग गियर र क्यारिडर कनेक्सन,

(ङ) कोचवर्क

(३) माथिको द्रष्टव्य १ को व्यवस्थाको अधिनमा रही निम्नलिखित सामानहरू र सङ्केत नं. ८६.०६ एक अर्कासंग समान रुपले लागू हुनेछ।

(क) एकत्रित ट्र्याक, टर्न टेबुल, प्लेट फर्म बफर, लिडिङ्ग गेज;

(ख) सेमाफोर, यान्त्रिकसूचक डिस्क, लेवल क्रसिङ्ग कण्ट्रोल गियर, सिग्नल र र प्वाइण्ट कण्ट्रोल, विजुलीको बत्ती फिट गरिएको वा नगरिएको।

(८६.०१)

८६.०२	विजुलीको रेलको इन्जिन, ब्याटरी वा विद्युत शक्तिबाट चल्ने	२०%	१६%	१७%	माफी
८६.०३	अन्य रेल्वे इन्जिन, टेण्डर	२०%	१६%	१७%	"
८६.०४	मिसिनद्वारा सञ्चालन हुने रेल, ट्राम गाडी, भ्यान र प्रमुख रेललाई (ट्रंक) र मिसिनद्वारा सञ्चालित लिच निरीक्षण ट्रली	२०%	१६%	१७%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
८६.०५	रेल गाडी वा ट्राम गाडीको यात्रु बस्नेकोच र माल गाडी अस्पतालको गाडी, कैदी हिंडाउने गाडी, जाँच्ने गाडी, चल्ती हुलाकको गाडी यस्तै विशेष उद्देश्यको लागि बनाएको रेलगाडी	६%	६%	५%	माफी
८६.०६	रेल्वे तथा ट्राम्वेको मालगाडी (रोलिङ्ग स्टक) र तल लेखिए बमोजिमका सामान: कार्यशालाका, क्रेन, अन्य सेवा सम्बन्धी गाडी	६%	६%	५%	"
८६.०७	रेल्वे र ट्राम्वेको माल ढुवानी गर्ने गाडी (भ्यान, वागन र ट्रक)	६%	६%	५%	"
८६.०८	माल ढुवानीको निमित्त विशेष किसिमबाट तयार गरी सुसज्जित गरिएको एक वा एक भन्दा बढी यातायातको साधन तयार गरिएको मात्र (कन्टेनर)	६%	६%	५%	"
८६.०९	रेल गाडी र ट्राम गाडीका इञ्जिन र माल गाडीको पार्टपुर्जा:				
	(१) सङ्केत नं. ८६.०४ अन्तर्गतको रेलको इञ्जिनको र माल गाडीको	२०%	१९%	१७%	"
	(२) सङ्केत नं. ८६.०५ को माल गाडीको	६%	६%	५%	"
	(३) अन्य	६%	६%	५%	"
८६.१०	रेल्वे र ट्राम्वेको लिग (ट्राक) विस्तार गर्ने सामान र फिटिङ्गहरु, यान्त्रिक उपकरण, विजुलीद्वारा सञ्चालित वाहेक बाटो नियन्त्रण र सूचना दिने सम्बन्धी उपकरण रेल वा अन्य गाडि जहाज वा हवाई जहाजको उपकरण र माथिका सामान (फिक्सचर, फिटिङ्ग वा इक्युप्मेण्टका पार्टपुर्जा)	१.५%	१.५%	१%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग ८७

रेल्वे वा ट्राम्वे बाहेक अन्य सवारीका साधन र तिनका पार्टपूर्जा

द्रष्टव्य: पूर्णरूपले लिगमा चल्ने गरी बनाएको रेल्वे वा ट्राम्वे मालगाडीलाई यो भागका संकेत नम्बरहरू लागु हुँदै छैनन् ।

(१) यो भागको प्रयोजनको लागि कुनै थर्को सवारी, उपकरण वा भारी तान्न वा धच्याउन आवश्यक भै बनाइएको ट्राक्टरको मुख्य प्रयोगको साथसाथै औजार, बीज, खादमल वा यस्तै सामान ढुवानी गर्ने गरेको वा नगरेको ट्र्याक्टर पनि सवारीको साधनमानिनेछ

(२) चेसिस जडिएको चार वा २ चक्का भएको बन्द गाडी सङ्केत नं. ८७.०२ अन्तर्गत पर्दछ नकि सङ्केत नं. ८७.०४ मा ।

(३) बल बियरिंग नलगाइएको केटाकेटीको साइकल वा बल बेयरिंग लगाएकै भए पनि ठूला मानिसको साईकिल बनाउने तरिकाबाट नबनाएको केटा केटीको साइकिल संकेत नं. ८७.१० र ८७.१४ अन्तर्गत पर्दैन । यस्तो केटा केटीको साइकिल सङ्केत नं. ९७.०१ अन्तर्गत पर्दछ ।

८७.०१	सङ्केत नं. ८७.०७ अन्तर्गत पर्ने बाहेकको शक्तिले चल्ने घिर्नी वा विन्चेज जडिएको वा नजडिएको ट्र्याक्टर :				
	(क) ट्र्याक-लेईंग ट्र्याक्टर:				
	(१) ५० अस्वशक्ति सम्मको	११%	१०%	१०%	माफी
	(२) ५० अस्वशक्तिभन्दा बढी शक्तिको	१६%	१५%	१०%	"
	(ख) टेलर भएको सडकमा हिड्ने ट्र्याक्टर:				
	(१) ५० अस्वशक्ति सम्मको	११%	१०%	१०%	"
	(२) ५० अस्वशक्तिभन्दा बढीको	१६%	१५%	१०%	"
	(ग) अन्य:				
	(१) बाफबाट चल्ने ट्र्याक्टर	५%	५%	१%	"
	(२) खेतीको काममा आउने ट्र्याक्टर, पावरटीलर समेत	११%	१०%	१०%	"
	(३) ५० अस्वशक्ति सम्मको ट्र्याक्टर	११%	१०%	१०%	"
	(४) ५० अस्वशक्तिभन्दा बढीको	१६%	१५%	१०%	"
८७.०२	मानिस, सामान वा पदार्थको यातायातको प्रयोगको मोटरगाडी (खेलकूदको मोटर गाडी समेत, सङ्केत नं. ८७.०६ अन्तर्गत				

८५

१	२	३	४	५	६
	पर्ने बाहेक):				
	(क) यात्रु मोटरकार (सार्वजनिक प्रकारको बाहेक) सामान र यात्रु समेतको प्रयोगको लागि निर्मित सवारीका साधन समेत:				
	१. जीप, ल्याण्डरोभर, स्टेशन वागेन, क्रस कन्ट्रीकार जीप	६३%	६०%	६०%	माफी
	२. अगाडि सात सिट भएको भ्यान, पिक अप भ्यान, माइक्रोबस ७ सीटभन्दा बढी सिट भएको वा पछाडी खुल्ला भएको	६२%	६०%	६०%	माफी
	३. अन्य मोटरकार:				
	(क) १००० सि. सि. सम्मको	८४%	८०%	६०%	"
	(ख) १००१ देखि १३०० सि. सि. सम्मको	१६३%	१५५%	१२५%	"
	(ग) १३०१ देखि २००० सि. सि. सम्मको	२०५%	१९५%	१६०%	"
	(घ) २००१ देखि २६०० सि.सि. सम्मको	२५७%	२४५%	२००%	"
	(ङ) २६०१ देखि बढी सि. सि. को	३०५%	२९०%	२४०%	"
	(ख) सार्वजनिक यातायात किसिमका सवारीका साधन:				
	(१) मीनीबस १२ देखि ३५ सिटसम्मको	६३%	६०%	६०%	"
	(२) अन्य प्रत्येक	३६७५	३५००	३५००	"
	थप	२०%	२०%	२०%	"
	महसुल दर यो भन्दा घटी हुनु हुँदैन	२६%	२५%	२५%	"
	(ग) अन्य प्रत्येक	३६७५	३५००	३५००	"
	थप	२०%	२०%	२०%	"
	महसुल दर योभन्दा घटी हुनुहुँदैन	२६%	२५%	२५%	"
८७.०३	खास प्रयोजनका मोटर लहरी र भ्यान (जस्तै अवरोध गर्ने लहरी, दमकल इन्जीन, फायर इस्काप, बाटो बढार्ने लहरी, हिउँ-जोत्ने गाडी, स्प्रे गर्ने गाडी, क्रेन लहरी, सर्च-लाइट लहरी, घुम्ती कार्यशाला लहरी र घुम्ती रेडियोलोजीका इकाई) तर सङ्केत				

३८७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२		३	४	५	६
	नं. ८७.०२ अन्तर्गत पर्ने मोटर गाडी बाहेक:					
	१. फायर इन्जीन, फायर इस्काप र दमकलको लागि प्रयोग हुने लहरी र भ्यान		माफी	माफी	माफी	माफी
	२ अन्य	प्रत्येक	३६७५	३५००	३५००	"
		थप	२०%	२०%	२०%	"
	महसूल दर योभन्दा घटीहुनु हुँदैन		२६%	२५%	२५%	"
८७.०४	सङ्केत नं. ८७.०१, ८७.०२ वा ८७.०३ अन्तर्गत पर्ने सवारीका साधनको इन्जीनमा फिट गरेको चेसिस:					
	(१) ट्र्याक्टरको लागि		२१%	२०%	१५%	"
	(२) बस, ट्रक, वा लहरीको लागि		४२%	४०%	३५%	"
	(३) अन्य सवारीको लागि		७६%	७५%	६०%	"

द्रष्टव्य:— अस्थायी पैठारी गरी ल्याएको ट्र्याक्टरमा दिन १ को ५।– (पाँच रुपैयाँ) का दरले अस्थायी पैठारी महसूल असूल गरिनेछ।

८७.०५	संकेत नं. ८७.०१, ८७.०२ वा ८७.०३ अन्तर्गत पर्ने मोटर गाडीको लागि तयार भएको बडी (क्याब समेत):					
	(१) ट्र्याक्टरको लागि		२१%	२०%	१५%	माफी
	(२) मोटर गाडीको लागि	प्रत्येक	३६७५	३५००	३५००	"
		थप	२०%	२०%	२०%	"
	महसुल दर या भन्दा घटी हुनु हुँदैन		२६%	२५%	२५%	"
८७.०६	संकेत नं. ८७.०१, ८७.०२ वा ८७.०३ अन्तर्गत पर्ने मोटर गाडीका पार्ट पुर्जा र सहायक उपकरण:					
	१. ट्र्याक्टरको		११%	१०%	१०%	"
	२. अन्य		३२%	३०%	२०%	"
८७.०७	थोरै दूरीको निमित्त सामान वा यात्रु ल्याउने लैजाने काममा, कारखाना, गोदाम, बन्दर-					

१	२	३	४	५	६
	गाह, वा विमानस्थल, प्लेटफार्ममा प्रयोग हुने प्लेट-फार्मट्रक, फोर्क लिफ्ट, ट्रक र स्ट्राडल क्यारियरमा प्रयोग हुने मिसिन-द्वारा संचालित ट्रक, रेल्वे स्टेशनमा, प्लेट फार्ममा प्रयोग हुने ट्रक र माथि उल्लेख भएका गाडीका पार्टपुर्जा:				
	(क) रेल्वे प्लेटफार्ममा प्रयोग हुने वर्क ट्रक र ट्र्याक्टर:				
	(१) ट्रक प्रत्येक	३६७५	३५००	३५००	माफी
	थप	२०%	२०%	२०%	"
	महसुल दर यो भन्दा घटि हुन हुँदैन	२६%	२५%	२५%	"
	(२) ट्र्याक्टर	११%	१०%	१०%	"
	(ख) पार्टपूर्जा	३२%	३०%	२०%	"
८७.०८	टैंक र अन्य हात हतियारले सुसज्जित लडाईका गाडी, मोटर जडेका (मोटराईज्ड) हात हतियार जडेको वा नजडेको र त्यस्ता गाडीका पार्टपुर्जा	४१%	४०%	३७%	"
८७.०९	मोटर साईकिल, अर्द्धोसाईकिल र सहायक मोटरमा साईकिल फिट गरेको साइडकार, सहित वा रहित, सबै प्रकारको साईडकार:				
	(१) ७५ सि. सि. सम्मको	२६%	२५%	२५%	"
	(२) अन्य	३७%	३५%	३५%	"
८७.१०	साइकिल (तीन पांग्रे साईकल समेत) मोटर नजडेको	१%	१%	१%	"
८७.११	दुर्बल वाहन (इन्भ्यालिड क्यारियर), मोटर जडेको वा नजडेको वा अन्य प्रकिया द्वारा संचालित	१%	१%	१%	"
८७.१२	संकेत नं. ८७.०९, ८७.१० वा ८७.११ अन्तर्गत पर्ने सामानका पार्ट पुर्जा र सहायक उपकरण:				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	(१) साईकल (रिक्सा समेत)	१%	१%	१%	माफी
	(२) मोटर साईकल	२१%	२०%	१०%	"
	(३) दुर्बल वाहन (इन्भ्यालिड क्यारियर)	१%	१%	१%	"
८७.१३	केटा केटीको वाहन र त्यसको पार्ट पुर्जा	१%	१%	१%	"
८७.१४	मिसिनद्वारा संचालित बाहेकका अन्य सवारीका साधन (टेलर समेत) र त्यसको पार्ट पुर्जाः				
	(क) भ्रमण (क्याम्पीङ्ग) वा घरको काम दिने कारभ्यान किसिमको ट्रेलर र अर्ध टेलर	११%	१०%	६%	"
	(ख) सामान ढुवानीको काममा आउने टेलर र अर्ध टेलरः				
	(१) ट्र्याक्टरको लागि	१६%	१५%	१०%	"
	(२) अन्य	११%	१०%	६%	"
	(ग) अन्य गाडीको	१%	१%	१%	"
	(घ) पार्टपुर्जाः				
	(१) बैलगाडाको लागि काठको पांग्रा	१%	१%	१%	"
	(२) ट्र्याक्टरको टेलरको पार्टपुर्जा	१६%	१५%	१०%	"
	(३) अन्य सवारीको साधनको (टेलरको पार्ट पुर्जा)	११%	१०%	६%	"
	(४) अन्य पार्टपुर्जा	१%	१%	१%	"

द्रष्टव्यः— अस्थायी तवरबाट पैठारी गरी ल्याएका मोटरकार, स्टेशन वाईगन, लैण्ड रोभर जिप, ट्रक, लहरी, भ्यान र मोटर साईकल आदि सवारीका साधनहरू तिनका टेलर समेतमा निम्न लेखिए बमोजिम भन्सार महसुल लगाई असुल उपर गरिनेछ।

(क) टुरिष्टहरूले (पर्यटक) कार्नेमा ल्याएको गाडी वा मोटर साईकलमा ६ महीनासम्म अस्थायी पैठारी महसुल लाग्ने छैनन् सो अवधिभित्र फिर्ता लैजानु पर्नेछ। एकै कार्ने अन्तर्गतको सवारीको ६ महिनाभित्रै पटक पटक ल्याउने लैजाने गरेमा पनि पहिलो पल्ट प्रवेश गरेको मितिले ६ महिना गन्ती गरिने छ।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) अस्थायी तवरबाट पैठारी गरिएमा कार्ने नभएका सवारीको साधन १५ दिनसम्म कुनै महसुल नतिरी अधिराज्यभित्र राख्न पाइने छ। त्यसपछि ७५ दिनसम्म दिनको रु. १०।– का दरले अस्थायी पैठारी महसुल लिइनेछ। एक पटक अस्थायी पैठारी गरी फिर्ता लगेको अवस्थामा फिर्ता लगेको १५ दिन नपुगी सोही सवारी पुनः पैठारी गर्न ल्याएमा पनि प्रति दिन रु. १० अस्थायी पैठारी महसुल तिरी पुनः ७५ दिनसम्म राख्न दिन सकिने छ। उक्त अवधिभित्रै फिर्ता नलगेमा दरबन्दी बमोजिमको भन्सार महसुल सरचार्ज असुल गरिने छ। तर २ पांग्रे सवारीको साधनमा प्रति दिनको रु. १। लाग्नेछ।

(ग) भारतीय गाडी बाहेक कार्ने नभएको गाडी वा मोटर साईकल नेपाल अधिराज्यमा बिक्री गर्न पाइने छैन। पर्यटक (टुरिष्ट) हरूले कार्नेमा ल्याएको गाडी वा मोटर साईकल ६ महिनाभित्र फिर्ता नलगेमा वा भारतीय गाडी बाहेक कार्ने नभएका गाडी वा मोटर साईकल नेपाल अधिराज्यमा बिक्री गरेमा लाग्ने भन्सार महसूल र सरचार्जको दोब्बर पैठारी महसूल असूल गरिनेछ।

(घ) सामानहरूको परिवहनको लागि गाडीहरूलाई अस्थायी रूपमा ६ महिनासम्म पैठारी गर्न सकिन्छ, अस्थायी पैठारी महसुल प्रति दिन रु. ५०।– दरले लिइनेछ।

(ङ) अस्थायी पैठारी गरी ल्याएको गाडीहरूमा अस्थायी पैठारी महसूल मात्र असुल गरिने छ, सरचार्ज लिइने छैन।

(च) सार्थ विदेशबाट माल लादी ल्याएको ट्रकलाई सो माल चाहिने ठाउँमा गिराउन निमित्त २४ घण्टाभित्रसम्म सो ट्रकको अस्थायी पैठारी महसूल लिइने छैन। तर यस्तो ट्रकले भन्सारको क्षेत्रभित्र राखेको माल बाहेक अन्यत्र कतैबाट पुनः माल लादी निकासी गरेमा, सो ट्रकको अस्थायी महसूल लिइने छ। भन्सार एरियाभित्र राखिएको माल विदेशबाट आउने जुनसुकै लहरी ट्रकले पनि नेपालभित्र प्रवेश गरेको २४ घण्टाभित्र माल लादी लगेमा त्यस्तो ट्रक लहरीको पनि अस्थायी महसूल लिइने छैन।

(छ) तर अञ्चलाधीशले सिफारिस गरेको सरकारी काममा आउने उपर्युक्त गाडीहरूमा ३ दिनसम्म अस्थायी महसूल लिइने छैन।

३५५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(ज) यात्रुहरूले ल्याएका सवारीका साधनहरू बिक्री गरेमा शुल्कको मूल्यमा प्रति वर्षको सयकडा १० प्रतिशतका दरले ह्रास कटाई सो बाँकी मूल्यमा दरबन्दी बमोजिम भन्सार महशुल लिइने छ।				
	तर श्री ५ को सरकारबाट भन्सार सुविधा वा महशूल सुविधा पाई पैठारी गरेको मोटरकार आदि सवारीका साधनहरू आफूले उपयोग गरी बिक्री गरेमा ओरिजनल प्राइसमा ५ वर्ष सम्मलाई वर्षको सैकडा १०%का दरले डिप्रिसियसन कटाई सो बाँकी मूल्यमा दरबन्दी बमोजिम भन्सार महशूल लिने र ५ वर्ष पछि महशूल लाग्ने छैन।				

भाग ८८

हवाई जहाज र त्यसका पार्टपूर्जा, प्यारासुट, क्याटापुल्टस (गुएलो) यस्तै हवाई जहाज सञ्चालन गर्ने उपकरण ग्राउण्ड फ्लाइङ्ग ट्रेनर्स

८८.०१	गुब्बारा (बेलुन) र हवाइजहाज (एयरसिप)	१%	१%	१%	माफी
८८.०२	उड्ने मिसिन, यंत्रहिन आकाश यान (ग्लिडर), भिट्स र पालहरूको ठाउँलिने जहाजको घुम्ने डाठो (रोटोच्युट):				
	(क) रोटोच्यूट र यन्त्र सञ्चालित साधन फिट नगरेको हवाईजहाज	१%	१%	१%	माफी
	(ख) हेलिकोप्टर	१%	१%	१%	माफी
	(ग) माल नहाल्दा २००० किलोग्रामसम्म वजन भएको अन्य हवाई जहाज	१%	१%	१%	माफी
	(घ) माल नहाल्दा २००० के. जी. भन्दा बढी तर १५००० कि. ग्रा. भन्दा बढी वजन नभएको अन्य हवाई जहाज	१%	१%	१%	माफी
	(ङ) माल नहाल्दा १५००० कि.ग्रा. भन्दा बढी वजन भएको हवाइ जहाज	१%	१%	१%	माफी
८८.०३	संकेत नं. ८८.०१ वा ८८.०२ अन्तर्गत पर्ने सामानको पार्ट पुर्जा	१%	१%	१%	माफी
८८.०४	प्यारासुट र त्यसको पार्ट पुर्जा तथा सहायक उपकरण	१५%	१४%	११%	[illegible]

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
८८.०५	धुएको र यसै हवाइजहाज सञ्चालन गर्ने गियर, ग्राउण्ड फ्लाइङ ट्रेनर र माथी उल्लेख भएको वस्तुका पार्ट पुर्जा	१५%	१४%	११%	माफी

भाग ८९

जहाज, डुंगा र यस्तै तैरिने कामको लागि बनेको साधन

द्रष्टव्य:–

पानी जहाजको बडी (हुल) तयार नभएको वा अर्धतयारी जहाज, संगठित, असंगठित वा फुकालेको वा असंगठित पूर्ण जहाज वा फुकालेको र यसको खास किसिमको पानी जहाजमा हुनुपर्ने आवश्यक प्रकृति नरहेको भएमा संकेत नं. ८९.०१ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ ।

१	२	३	४	५	६
८९.०१	यस भागको तल उल्लेख भएका कुनै पनि संकेत अन्तर्गत नपर्ने जहाज, डुंगा र अन्य जहाज:				
	(क) लडाइको काममा आउने सबै किसिमको जहाज	४१%	४०%	३०%	माफी
	(ख) क्रिया वा खेलकुदको निमित्त प्रयोगमा ल्याउने क्रिडा जहाज (सार्टर) र यस्तै जहाज	११%	१०%	१०%	माफी
	(ग) सबै किसिमका ट्यांकर	६%	६%	५%	माफी
	(घ) माल वाहक जहाज, यात्रु र मालवाहक दुवै भएको जहाज समेत	११%	१०%	१०%	माफी
	(ङ) माछामार्ने डुंगा वा अन्य माछा मार्ने जहाज, कारखाना जहाज र अन्य जहाजको माछामार्ने काममा प्रत्यक्ष सम्वन्ध राख्ने जहाज	६%	६%	५%	माफी
	(च) अन्य	६%	६%	५%	माफी
८९.०२	खास गरेर अन्य जहाजलाई तान्न वा धकेल्नको निमित्त बनाइएको जहाज	६%	६%	५%	माफी
८९.०३	हलुका जहाज, आगो निभाउने, सबै प्रकारका ड्रेजर, तैरिने क्रेन र नौ परिवहनको पुरक भएका अन्य जहाज, तैरिने बन्दरगाह, तैरिने				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ
६०९

१	२	३	४	५	६
	वा डुबेर खन्ने काम गर्ने वा प्लेट फार्म तयार गर्ने जहाज	६%	६%	५%	माफी
८९.०४	छुट्याउने, काममा आउने जहाज डुंगा र अन्य जहाज	६%	६%	५%	माफी
८९.०५	तैरिने कामको लागि बनेका वस्तु (कोफफर-डयाम) (पानी जमाउने) ल्यान्डिङ्ग स्टेजेज, (रोकिने ठाउँ बार्या) (मार्ग प्रदर्शन चिह्न) व्याकोन (संकेत गृह बाहेक)	६%	६%	५%	माफी

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद-- १८

चश्मा सम्बन्धी, फोटोग्राफी, चलचित्रसम्बन्धी, नाप्ने, जाँच्ने, सानुपार्नको लागि प्रयोग हुने यान्त्रिक उपकरण, औषधि र चीरफारसम्बन्धी औजार र उपकरण, दिवाल घडी र नाडी घडीहरु, वाद्ययन्त्र ध्वनिलेखयन्त्र वा ध्वनी उतार गर्ने टेलिभिजन, ध्वनी गर्ने र ध्वनी उतार्ने यन्त्रहरु र यिनका पार्टपुर्जा

१	२	३	४	५	६

भाग ९०

चश्मा फोटो चलचित्रसम्बन्धी नाप्ने, जाँच्ने, सानुपार्ने, उपकरण औषधी र चीरफारका औजार उपकरण र यिनका पार्ट पुर्जा

द्रष्टव्य:

१. निम्न कुराहरु यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) संकेत नं. ४०.१४ अन्तर्गत पर्ने भल्कनाइज गरेको गिलो रबरको वा संकेत नं. ४२.०४ अन्तर्गत पर्ने छाला वा मिश्रित छालाको वा संकेत नं. ५९.१७ अन्तर्गत पर्ने कपडा पदार्थको मिसिन, साजबाज, औजार वा उपकरणमा प्रयोग हुने सामान,

(ख) संकेत नं. ६९.०३ का रिफेक्टरी सामान, संकेत नं. ६९.०९ का प्रयोगशाला, रसायनिक वा औद्योगिक मालमत्ता

(ग) चश्मा बनाएको बाहेक संकेत नं. ७०.०९ अन्तर्गत पर्ने हेर्ने ऐना र मुख्य धातुको ऐना वा चश्मा सम्बन्धी तत्व बाहेक बहुमुल्य पत्थरको ऐना भाग ७१ को संकेत नं. ८३.०६ अन्तर्गत पर्ने,

(घ) संकेत नं. ७०.०७, ७०.११, ७०.१४, ७०.१५, ७०.१७ वा ७०.१८ अन्तर्गत पर्ने सामान,

(ङ) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा उल्लेख भएको आधारभूत धातुका सामान, प्रयोगका पार्ट पुर्जा वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थका यस्तै सामान (सामान्यतया संकेत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिने सामान)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

(च) संकेत नं. ८४.१० अन्तर्गतको नाप्ने यन्त्र जडेको पम्प, वजनले सञ्चालन हुने गणित गर्ने र जाँच्ने मिसिनरी, र तौल मिलाउने छुट्टै पैठारी भएको हक (संकेत नं. ८४.२०) उचाल्ने र वसार पसार गर्ने मेशिनरी (संकेत नं. ८४.२२) संकेत नं. ८४.४८,काम गर्ने औजार मिशिन मिलाउने फिटिङ्ग, स्केल पढ्ने, चश्मा सम्बन्धी उपकरण र जस्तै चश्मा छुट्याउने हेर्ने वा चश्माको आवश्यक तत्व चाहिदैन (जस्तै एलाइनमेन्ट टेलिस्कोप), भाल्व र संकेत नं.८४.६१ का अरू उपकरण,

(छ) संकेत नं. ८५.०६ अन्तर्गत पर्ने मोटर गाडीमा प्रयोग हुने (चोरवत्ती सर्चलाइट) र स्पोटलाईट र संकेत नम्बर ८५.१५ अन्तर्गत पर्ने रेडियो नेभिगेशनल एड वा राडार उपकरण,

(ज) सिनेमाको ध्वनी रिकर्ड गर्ने उतार्गर्ने, पुनः रिकर्ड गर्ने चुम्बकिय प्रक्रियाद्वारा मात्र सञ्चालन हुने (संकेत नं. ९२.११) चुम्बकिय ध्वनी हेड (संकेत नं. ९२.१३)

(झ) भाग ९७ का सामानहरू,

(ञ) क्षमता नाप्ने जो जुन पदार्थको बनेको हुन्छ सोही पदार्थ अन्तर्गत वर्गिकरण हुनेछ,

(ट) चक्की, रिल वा यस्तै थाम्ने वस्तु (बनेको कच्चा पदार्थको हिसावमा वर्गिकरण गरिनेछ, जस्तै परिच्छेद १५ वा संकेत नं. ३९.०७ मा)

२. माथिको द्रष्टव्य १ को अधिनमा रही यी भागका संकेतहरू अन्तर्गत पर्ने मिशिन सहितको उपकरण औजार वा हतियारमा मुख्य रूपले प्रयोग हुने र ठीक हुने पार्ट-पुर्जा र सहायक उपकरणहरूको वर्गिकरण निम्न बमोजिम गरिनेछ:

(क) यो भागको कुनै खास संकेत नम्बर वा भाग ८४, ८५ वा ९१ (संकेत नं. ८४.६५ र ८५.२८ बाहेक) अन्तर्गतको मिशिन, उपकरण, औजार वा हतियारकै काम दिने पार्टपूर्जा र सहायक उपकरण (चस्माको सामान संकेत नं. ९०.०१ वा ९०.०२ समेत) त्यै संकेत नम्बर अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

(ख) संकेत नं. ९०.२९ अन्तर्गत उल्लेख भएका शर्त अनुसारको सामानको विवरण भएमा अन्य पार्टपूर्जा वा सहायक उपकरणलाई त्यसै संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ । अन्यथा त्यस्ता सामान, मिशिन उपकरणको, औजार वा हतियार उपयुक्त संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

३. पृथ्वी अध्ययन (टेरेष्ट्रियल अवजरभेसन) को काममा नआउने (संकेत नं. ९०.०६) खगोल अध्ययन सम्बन्धी दूरदर्शक वा दमकलमा फिट गरिने दूरदर्शक वा पनडुवकी वा टैंकमा फिट गरिने दूरदर्शक वा मिशिन, उपकरण औजार वा यी भागका हतियारमा फिट गरिने दूरदर्शकहरूको वर्गीकरणको लागि संकेत नं.

८०८

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	५

९०.०५ लागू हुनेछैन । यस्ता दूरदर्शकहरू संकेत नं. ९०.१३ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछन् ।

४. संकेत नम्बर ९०.१३ र संकेत नम्बर ९०.१६ मध्ये कुनै एक संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गर्न सकिने नाप्ने वा आँखा जाँच्ने औजार उपकरण वा मिशिन यी द्रष्टव्यको लागि मात्र संकेत नं. ९०.१६ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

५. संकेत नं. ९०, २८ लाई केवल तलका सामानमा मात्र लागू हुने गरी लिइन्छ,

(क) विद्युत परिमाण नाप्ने वा जाँच गर्ने औजार वा उपकरणहरू,

(ख) संकेत नं. ९०.१४, ९०.१५, ९०.१६, ९०.२२, ९०.२३, ९०.२४, ९०.२५ वा ९०.२७ मा वर्णन गरिएका (स्ट्रावोस्कोप बाहेक अन्य) यन्त्र, उपकरण औजार वा हतियार जसको सञ्चालन विद्युत प्रक्रयामा भर पर्छ जुन निश्चित गर्नुपर्ने तवरले वा स्वचालित रूपले सञ्चालन गरिन्छ ।

(ग) अल्फा, बिटा, गामा, एक्स-रे, कस्मिक वा त्यस्तै विकिरणीय सामाग्रीहरूको नाप गर्ने वा पत्ता लगाउने औजार वा हतियारहरू, र

(घ) विद्युत परिमाणका स्वसञ्चालन गर्ने सामाग्रीहरू र गैर-विद्युत परिमाणलाई नियन्त्रण गर्ने स्वचालित औजार वा हतियारहरू जसको सञ्चालन निश्चित गर्नु पर्ने तथ्य अनुसारको विद्युत प्रक्रियामा भर पर्छ ।

६. यस भागका सामाग्रीहरूसँग आयात गरिएका बक्सा, डिब्बा वा त्यस्तै भाँडाहरूलाई साधारणतया तिनीहरूसँग नै बेचिने भए, यस्ता सामाग्रीहरूसँग नै वर्गीकरण गरिन्छ । छुट्टै रूपमा आयात गरिएका बक्सा, डिब्बा वा त्यस्तै भाँडाहरूलाई तिनीहरूको उचित संकेतमा वर्गीकरण गरिनुपर्छ ।

९०.०१	लेन्स (ताल) प्रिज्म, ऐना र अन्य आँखा सम्बन्धी वस्तुहरू, कुनै पनि पदार्थका, नजडया-इएका काँचका यस्तै अन्य वस्तुहरू जसलाई चाक्षुष रूपमा प्रक्रिया नगरिएको पोल्या-राईजिंग (ध्रुवन गर्ने) सामग्रीका पाता वा पत्रहरू :				
	(१) चस्मालेन्स (तालहरू)	६%	६%	५%	माफी
	(२) वैज्ञानिक प्रयोगशालामा प्रयोग गरिने चाक्षुस वस्तुहरू	१%	१%	१%	माफी
	(३) अन्य	१०%	१०%	१५%	

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरेपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
९०.०२	औजार वा हतियारका पार्टपूर्जा वा सामग्री रूपमा भएका कुनै पनि पदार्थका, नभडधाइएका ताल (लेन्स) प्रिज्म र ऐनाहरू चाक्षुस रूपमा प्रक्रिया नगरिएको काँचका वस्तु बाहेक :				
	(१) फोटो वा सिनेमासम्बन्धी क्यामराहरूका चाक्षुस वस्तुहरू	२१%	२०%	१३%	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
९०.०३	चस्मा पिन्स-नेज, लगंनेट (सानो दूरबिन) गगल्स र यस्तै सामानका फ्रेम, अडान वा तिनका पूर्जाहरू	२१%	२०%	१५%	"
९०.०४	चस्मा, पिन्स-नेज, लगंनेट, गगल्स र त्यस्तै सामानहरू सुधार गर्ने वा सुरक्षा गर्ने सामानहरू वा अन्य सामानहरू :				
	(१) गगल्स	१६%	१५%	१५%	"
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
९०.०५	प्रिजम्याटिक रूपका वा गैर-प्रिजम्याटिक रूपका आवर्तनीय टेलिस्कोपहरू (एक आँखा वाला वा दुई आँखा वाला)	६%	६%	५%	"
९०.०६	एस्ट्रोनोमी सम्बन्धी औजारहरू (जस्तै अवर्तनीय टेलिस्कोपहरू, ट्रान्जिट औजारहरू र भूमध्यरेखिय टेलिस्कोपहरू), तिनका अडानहरू तर रेडियो-एस्ट्रोनोमी सम्बन्धी सामग्रीहरू समावेश हुँदैन	६%	६%	५%	"
९०.०७	फोटोग्राफी सम्बन्धी क्यामराहरू, फोटोग्राफी सम्बन्धी फ्ल्यासलाइट उपकरण र फ्ल्यासबल्बहरू (संकेत नं. ८५.२० को डिसचार्ज बत्ती बाहेक) :				
	(क) क्यामराहरू	२१%	२०%	१३%	माफी
	(ख) फोटोग्राफीसम्बन्धी फ्ल्यासलाइटको उपकरण र फ्ल्यासटपूब (संकेत नं.				

८०६

१	२	३	४	५	६
	८५.२० को डिस्चार्ज वत्ती बाहेक)	२१%	२०%	११%	"
	(ग) पार्टपूर्जा र सहायक सामग्रीहरू	२१%	२०%	११%	"
९०.०८	सिनेमा सम्बन्धी क्यामेरा, प्रोजेक्टर, ध्वनी, रेकर्ड गर्ने र ध्वनी प्रसारण गर्ने उपकरणहरू, यी सामानका कुनै पनि संयोगहरू :				
	(क) सिनेमासम्बन्धी क्यामेरा, प्रोजेक्टर, ध्वनी रेकर्ड गर्ने र ध्वनी प्रसारण गर्ने तत्व जोडिएका वा नजोडिएका, १६ मि. मि. भन्दा कम चौडाई भएका फिल्मका लागि डवल ८ मि. मि. फिल्म भएका क्यामरा समेत :				
	(१) क्यामरा	२१%	२०%	१३%	"
	(२) प्रोजेक्टरहरू	२१%	२०%	११%	"
	(३) ध्वनी रेकर्ड गर्ने र प्रसारण गर्ने सामानहरू	१४२%	१३५%	१००%	"
	(ख) सिनेमा सम्बन्धी क्यामरा, प्रोजेक्टर, ध्वनी रेकर्ड गर्ने र प्रसारण गर्ने सामानहरू जोडिएका वा नजोडिएका, १६ मि. मि. वा सोभन्दा बढ्ता चौडाई भएका फिल्मका लागि डवल ८ मि. मि. फिल्म भएका क्यामरा बाहेक :				
	(१) क्यामरा	२१%	२०%	१३%	"
	(२) प्रोजेक्टरहरू	२१%	२०%	११%	"
	(३) ध्वनी रेकर्ड र प्रसारण गर्ने उपकरणहरू	१४२%	१३५%	१००%	"
	(ग) पार्टपूर्जा र सहायक सामाग्रीहरू :				
	(१) क्यामराका लागि	२१%	२०%	१३%	"
	(२) प्रोजेक्टरको लागि	२१%	२०%	११%	"
	(३) ध्वनी रेकर्ड गर्ने र प्रसारण गर्ने उपकरणहरू	५३%	५०%	४५%	"
९०.०९	छाया निकाल्ने प्रोजेक्टरहरू (सिनेमाको				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	प्रोजेक्टर बाहेक) फोटोग्राफी सम्बन्धी ईन्लार्जर (ठूलो पार्ने) र रिड्यूसर (सानो पार्ने) उपकरणहरू (सिनेमा सम्बन्धी बाहेक)	२१%	२०%	११%	माफी
९०.१०	यस भागको अन्य संकेतमा नपर्ने फोटोग्राफी वा सिनेमा सम्बन्धी प्रयोगशालामा प्रयोग गरिने औजार वा उपकरणहरू, फोटो-कपि निकाल्ने उपकरणहरू (अप्टिकल वा कन्ट्र्याक्ट पद्धतिले चल्ने) र थर्मो-कपि निकाल्ने उपकरणहरू, प्रोजेक्टरको लागि पदार्थहरू :				
	(क) फोटो-कपि निकाल्ने र थर्मो-कपि निकाल्ने औजारहरू	५३%	५०%	४०%	माफी
	(ख) फोटोकपि निकाल्ने र थर्मो-कपि निकाल्ने औंजारको प्रयोगमा आउने सहायक वस्तु वा तिनका पुर्जाहरू	५३%	५०%	४०%	"
	(ग) अन्य	२१%	२०%	११%	"
९०.११	सूक्ष्मदर्शक यन्त्रहरू र डिफ्याक्सन (विवर्तन) औजारहरू, इलेक्ट्रोन र प्रोटोन	६%	६%	५%	"
९०.१२	फोटो निकाल्ने वा छाँया देखाउने साधनहरू भए वा नभएका कम्पाउण्ड अप्टिकल सूक्ष्म-दर्शक यन्त्रहरू (माइक्रोस्कोपहरू)	६%	६%	५%	"
९०.१३	अप्टिकल (दृश्य सम्बन्धी) उपकरणहरू र औजारहरू (बाल्ने उपकरणहरू सर्च लाइट वा स्पोट लाईट बाहेक, अरूलाई समावेश नगरी), यस भागको अन्य संकेतमा नपर्ने लेजर, डायोडहरू बाहेक	६%	६%	५%	"
९०.१४	सर्वेक्षण गर्ने (फोटोग्रामेटिकल सर्भे समेत) जल विज्ञान सम्बन्धी, सामुहिक वायुमण्डल सम्बन्धी, जलवायु सम्बन्धी र भूगर्भिक				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	उपकरणहरू; कम्पासहरू र रेन्ज पत्ता लगाउने सामग्रीहरू:				
	(क) सामुहिक औजारहरू र कम्पासहरू	१%	१%	१%	माफी
	(ख) अन्य	१%	१%	१%	"
९०.१५	५ से. ग्रा. सम्मको तौल थाहा पाउने तराजुहरू तौल भए वा नभएका	१.५%	१.५%	१%	"
९०.१६	खिच्ने, चिनो लगाउने, वा गणितिय हिसाब गर्ने (क्याल कुलेटिग) औजारक, ड्राफ्ट गर्ने यन्त्रहरू, नक्सा उतार्ने यन्त्र, चेप्टो रूलहरू, डिस्क क्यालकुलेटर (हिसाब गर्ने) र त्यस्तै यन्त्रहरू, यस भागको अन्य संकेतहरूमा नपर्ने नाप्ने वा जांच गर्ने औजारका उपकरण र यन्त्रहरू (जस्तै माइक्रोमिटर, क्यालियन, गजहरू, नाप्ने छडहरू, तौलने यन्त्रहरू) प्रोफाइल प्रोजेक्टरहरू:				
	(क) औजार, उपकरण र यन्त्रहरू:				
	(१) माइक्रो मिटर गज र अन्य प्रकारका मिटरहरू	११%	१०%	१०%	"
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
	(ख) पार्ट पूर्जा र सहायक चिजहरू:				
	(१) माइक्रोमिटर, गजहरू र अन्य प्रकारका मिटरहरूका	११%	१०%	१०%	"
	(२) अन्य औजार, उपकरण र यन्त्रका	६%	६%	५%	"
९०.१७	चिकित्सा सम्बन्धी, दन्त्य चिकित्सा सम्बन्धी, चिरफार सम्बन्धी र पशु चिकित्सा सम्बन्धी औजार र उपकरणहरू (इलेक्ट्रो-मेडिकल उपकरण र आध्यामिक औजार समेत):				
	(क) इलेक्ट्रो मेडिकल उपकरण	१%	१%	१%	"
	(ख) दांत सम्बन्धी औजार र उपकरणहरू	१%	१%	१%	"
	(ग) अन्य	१%	१%	१%	"

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
९०.१८	यान्त्रिक उपचार सम्बन्धी उपकरणहरू, समाचार बताउने यन्त्र मनोवैज्ञानिक प्रकृति जाँच गर्ने यन्त्र, कृत्रिम श्वास प्रशासन गराउने औजार, उपचार अक्सिजन, उपचार,एरोसोल उपचार गर्ने र त्यस्तै यन्त्रहरू, सास फेराउने उपकरणहरू (हावाको मुखुण्डो वा त्यस्तै प्रश्वास गराउने यन्त्रहरू)	१%	१%	१%	माफी
९०.१९	विकृति सच्याउने यन्त्रहरू, चिरफार सम्बन्धी पेटिहरू, ट्रसहरू र त्यस्तै सामग्रीहरू, काम्रो र अन्य भाँचिएको ठाउँको उपचार गर्ने उपकरणहरू, कृत्रिम हात खुट्टा, आँखा, दाँत र शरीरका अन्य भागहरू, सुन्न मद्दत गर्ने उपकरणहरू र शरीरमा भएका खोट वा असक्षमताहरू पुरा गर्न लगाउने बोकिने वा हालिने उपकरणहरू:				
	(क) सुन्न मद्दत गर्ने	१%	१%	१%	माफी
	(ख) अन्य:				
	(१) कृत्रिम दाँत	१५%	१४%	११%	"
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
९०.२०	एक्स-रे वा विकिरणित तत्वबाट निस्कने किरणमा आधारित यन्त्रहरू (रेडियोग्राफी र रेडियो थेरापी गर्ने यन्त्र समेत) एक्स-रे जेनेरेटरहरू एक्सरे ट्यूबहरू एक्सरे स्क्रीनहरू एक्सरे हाइ टेन्सन जेनेरेटरहरू एक्स-रे नियन्त्रण गर्ने डेस्कहरू र पाटीहरू एक्स-रे जाँच्ने टेबुल कुर्सि वा त्यस्तै सामानहरू	१%	१%	१%	माफी
९०.२१	पूर्ण रूपले प्रदर्शन गर्ने उद्देश्यले (शिक्षा वा प्रदर्शनिमा) बनाइएका उपकरण, औजार वा नमुनाहरू, अन्य कुरामा प्रयोग नहुने खालका	१५%	१४%	११%	"
९०.२२	औद्योगिक सामग्रीहरूको (जस्तै धातु ऊन कपडा कागज वा प्लास्टिकहरू) यान्त्रिक				

690

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	रुपमा कडापन शक्ति नरमपना, लचकपना वा अन्य गुणहरू जांच गर्ने यन्त्र र उपकरणहरू	१%	१%	१%	माफी
९०.२३	हाईड्रोमिटर (पानी सम्बन्धी) र त्यस्तै औजारहरू, थर्मोमिटर (ताप सम्बन्धी), पाईरोमिटर (आगो सम्बन्धी), ब्यारोमिटर, (हावाको चाप सम्बन्धी), हाईग्रोमिटर (आर्द्रता पत्ता लगाउने), साईक्रोमिटरहरू (थर्मिमिटरको सुखा र भिजेको बल्ब), रेकर्ड गर्ने वा नगर्ने, उपरोक्त यन्त्रहरूको कुनै पनि संयोग:				
	(१) थर्मोमिटरहरू	१%	१%	१%	माफी
	(२) अन्य	११%	१०%	१०%	,,
९०.२४	तरल वा ग्यास पदार्थहरूको गहिराई बहाई, चाप वा अन्य फरक हुने गुणहरू नाप्ने, रोक्ने वा चालित रुपमा नियन्त्रण गर्ने वा तापक्रमलाई स्वचालित रुपमा नियन्त्रण गर्ने औजार वा उपकरणहरू (जस्तै प्रेसर गजहरू, थर्मोस्टेथाटहरू, लेभल गज, फ्लो मिटर, हिट मिटर, स्वसंचालित चुल्हो, चलाउने उपकरणहरू, (संकेत नं. ९०.१४ मा नपर्ने खालका सामग्रीहरू):	११%	१०%	१०%	माफी
९०.२५	रासायनिक वा भौतिक विश्लेषण गर्ने औजार यन्त्र वा उपकरणहरू (जस्तै पोलारिमिटरहरू, रिफ्राक्टोमिटर, स्पेक्ट्रोमिटर, ग्यास विश्लेषण गर्ने यन्त्रहरू) आन्तरिक घर्षण, छिद्रता, फैलाहट तरल पदार्थको थोपाको तन्काई वा त्यस्तै गुणहरू नाप्ने वा रोक्ने उपकरण वा औजारहरू जस्तै भिस्कोमिटर, पोरोसिमिटर, एक्सपान्सन मिटरहरू, ताप, प्रकाश वा ध्वनि नाप्ने वा रोक्ने यन्त्र औजार वा उपकरणहरू (जस्तै फोटोमिटर, खोल्ने यन्त्र समेत, क्यालोरिमिटर),				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	माईक्रोटोमहरू (काटेर पातलो भाग निकाल्ने यन्त्र)	१%	१%	१%	माफी
९०.२६	ग्यास, तरल वा विद्युत उत्पादन गर्ने वा पूर्ति गर्ने यन्त्रहरू, तिनका क्यालिब्रेटिङ्ग मिटरहरू (भित्री नाप पत्ता लगाउने):				
	(१) विद्युत सम्बन्धी	११%	११%	११%	माफी
	(२) अन्य	११%	१०%	१०%	"
९०.२७	घुमाई गन्ती गर्ने उत्पादनको हिसाब राख्ने, ट्याक्सी मिटर, माईलमिटर, गति नाप्ने र यस्तै गति संकेत गर्ने (चुम्बकीय गति संकेत गर्ने यन्त्र समेत) र ट्याचोमिटर (गति मापक) संकेत नं. ९०.१४ अन्तर्गत पर्ने सामान बाहेक तथा स्ट्रोबोस्कोप्स (आवृत्ति दर्शी)	११%	१०%	१०%	माफी
९०.२८	विद्युत मापक, जाँच्ने, विश्लेषण गर्ने अथवा स्वतः नियन्त्रक औजार एवम् यन्त्रहरू:				
	(क) विद्युत स्वतः नियामक (नियन्त्रक)	११%	११%	११%	माफी
	(ख) एलेक्ट्रोनिक औजार र विकीरण आयोनाइज गर्ने वा नाप्ने काममा प्रयुक्त यन्त्रहरू	११%	११%	११%	"
	(ग) अरू एलेक्ट्रोनिक औजार वा यन्त्रहरू	११%	११%	११%	"
	(घ) एलेक्ट्रोनिक बाहेकका स्वचालित नियन्त्रक (नियन्त्रण यन्त्रहरू)	११%	११%	११%	"
	(ङ) अन्य एलेक्ट्रोनिक बाहेकका औजार र यन्त्रहरू	११%	११%	११%	"
९०.२९	संकेत नं. ९०.२३, ९०.२४, ९०.२६, ९०.२७ वा ९०.२८ एक वा बढी संकेतभित्र पर्ने सामानहरूको प्रयोगका लागि सम्पूर्ण रूपमा वा मुख्य रूपमा उपयोगी हुने सहायक उपकरण पार्ट पूर्जाहरू:				
	१. संकेत नं. ९०.२३ का लागिका सामान:				
	क. ताप मापकका लागि	१%	१%	१%	माफी
	ख. अन्य सामानका लागि	११%	१०%	१०%	"

४९२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	२. संकेत नं. ६०.२४ का लागिका सामान	११%	१०%	१०%	माफी
	३. संकेत नं. ६०.२६ का लागिका सामनः				
	(क) विद्युत मापकका लागि	११%	११%	११%	,,
	(ख) अन्य	११%	१०%	१०%	,,
	४. संकेत नं. ६०.२७ का लागिका सामन	११%	१०%	१०%	,,
	५. संकेत नं. ६०.२८ का लागिका सामान	११%	११%	११%	,,

भाग–६१

दिवाल घडी र नाडी घडी तथा यिनका पार्टपूर्जा

द्रष्टव्यः

१– संकेत नं. ६१.०२ र ६१.०७ को प्रयोजनको लागि घडीको चल्ने पार्टपूर्जा भन्नाले ब्यालेन्स ह्विल र हेयर स्प्रिङ्गद्वारा चाल सञ्चालन गरिएको वा समयको ग्याप निश्चित गर्न सक्ने कुनै तरिकाद्वारा सञ्चालित प्लेट ब्रिज, थप बाहिरी प्लेट सहित नापेमा १२ मिलिमिटर भन्दा बाक्लो नभएको घडीलाई सम्झनु पर्दछ।

२– स्प्रिङ्गद्वारा वा वजनद्वारा सञ्चालित मोटर फिट नगरेको नत घडीको गति क्रमका पूर्जा सहितको ठाउँ बनाएको त्यस्ता घडीलाई संकेत नं. ८४.०८ मा वर्गीकरण गरिन्छ। नकि संकेत नं, ६१.०७ र ६१.०८ मा

३– परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिएको सामान्य प्रयोगका आधारभूत धातुको पार्टपूर्जा वा कृत्रिम प्लास्टिक पदार्थका यस्तै सामान (संकेत नं. ३९.०७) अन्तर्गत सामान्यतया वर्गिकरण गरिने सामान यस भाग अन्तर्गत वर्गिकरण गरिंदैनन्। बोल लिने, ढक, दिवाल घडी वा घडीका शीसाहरू घडीको सिक्री वा खिप भएको लोता बिजुलीको उपकरणको पार्टपूर्जा, बलबियरिंग वा बियरिंग बललाई पनि यस भाग अन्तर्गत वर्गीकरण गरिंदैन दिवाल घडी र घडीको स्प्रिङ्ग चाहि दिबाल घडी वा नारी घडीको पार्टपूर्जा अन्तर्गत बर्गिकरण गरिनेछ (संकेत नं. ६१.११)

४– द्रष्टव्य २ र ३ मा व्यवस्था भएकोमा बाहेक दिवाल घडी वा नारी घडी दुवैमा प्रयोग हुने र यस्तै अन्य सामानमा प्रयोग हुने (घटाउने औजार) घडीको चल्ने पूर्जा (मुभ्मेण्ट) र अन्य पार्टपूर्जाहरू यो भाग अन्तर्गत पर्दछन् अन्य कुनै भाग अन्तर्गत पर्दैनन्।

५– बट्टा, बाकस र यस्तै पात्र (कन्टेनरहरू) यस भाग अन्तर्गत पर्ने सामानका साथ

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	पैठारी हुन आउँछन् र सामान्यतया सामानको साथै बेचिन्छन् भने त्यस्तो सामान हालेको पात्रलाई पनि सामान सरह नै वर्गिकरण गरिनेछ । बट्टा, बाक्स र यस्तै पात्रहरू समानसंग नभई छुट्टाछुट्टै पैठारी भएमा उपयुक्त संकेत नम्बरमा वर्गिकरण गरिनेछ ।				
९१.०१	जेबी घडी, नारी घडी र अन्य घडी विराम (स्टोपवाच) समेत	२१%	२०%	२०%	माफी
९१.०२	घडीको चल्ने पार्टपुंर्जा (मूभ्मेन्ट) सहितको दिवाल घडी संकेत नं. ९१.०३ को बाहेक	१६%	१५%	१५%	माफी
९१.०३	गाडी, हवाईजहाज वा पानी जहाजमा औजार मिलाउने घडी वा यस्तै प्रकारका घडी	१६%	१५%	१५%	माफी
९१.०४	अन्य दिवाल घडी	१६%	१५%	१५%	माफी
९१.०५	दिनको समय रिकार्ड गर्ने उपकरण, वाच मूभ्मेन्ट वा घडी सहितको उपकरण (सेकेण्डरी मूभ्मेण्ट समेत) वा साइक्रोनस मोटर सहित-को नाप्ने रिकार्ड गर्ने वा अन्य कुनै समयको व्यापको संकेत गर्ने	२१%	२०%	२०%	माफी
९१.०६	घडी सहितको समयको सुई (सेकेन्डरी मूभ्मेण्ट समेत) वा साईक्रोनस मोटर	२१%	२०%	२०%	माफी
९१.०७	घडीको चल्ने पार्टपूर्जा (विराम घडीको चल्ने पार्टपूर्जा समेत) संगठित एसेम्बुल्ड घडी	१६%	१५%	१५%	माफी
९१.०८	दिवाल घडीको चल्ने पार्टपूर्जा (दिवाल घडी मूभ्मेण्ट) संगठित	१६%	१५%	१५%	माफी
९१.०९	घडीको बट्टा र घडीका बट्टाकापार्ट पूर्जा	११%	१०%	१०%	माफी
९१.१०	दिवाल घडीको बट्टा र यो भागका अन्य सामानका यस्तै बट्टा र त्यसको पार्टपूर्जा	११%	१०%	१०%	माफी
९१.११	अन्य दिवाल घडी र घडीका पार्टपूर्जा	११%	१०%	१०%	माफी

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग–९२

वाद्य यन्त्र, ध्वनी लेख यन्त्र, ध्वनि उतार्ने यन्त्र, टेलिभिजन ईमेज, ऐ को ध्वनी लेख गर्ने र ध्वनी उतार्ने यन्त्र र यस्ता यन्त्रको सहायक यन्त्र र पार्टपूर्जा

द्रष्टव्यः

१– निम्नलिखित कुराहरु यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन् ।

(क) आंशिक वा पूर्णरुपमा चेतनशील फोटोग्राफिक वा फोटो बिजुली रेकर्ड वा यस्ता खिचिएका फिल्मको लागि विकसित वा अविकसित (भाग ३७)

(ख) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिएका आधारभूत धातुका सामान्य प्रयोगका पार्टपूर्जा वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थका यस्ता सामान जो सामान्यतया संकेत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छन् ।

(ग) माइक्रोफोन एम्प्लिफायर, लाउडस्पीकर, हेडफोन, स्वीच, स्ट्रोबोस्कोप र अन्य सहायक सामान वा औजार हतियार वा उपकरण भाग ८५ र ९० अन्तर्गत पर्नेका साथ साथै प्रयोगमा आउने तर नजोडिएको र यस भागका यन्त्र रहने कोठा (क्याबिनेट) नराखिएको ध्वनी रिकर्डर वा ध्वनी रिप्रोडयुसर दुबै साथै भएको रेडियो वा टेलिभिजन रिसिभर (संकेत नं. ८५.१५)

(घ) ब्रूस (संकेत नं. ९६.०१ अन्तर्गत पर्ने) (संगीत वाद्ययन्त्र सफा गर्ने ब्रूस)

(ङ) खेलौनाको यन्त्र (संकेत नं. ९७.०३)

(च) संग्रहकर्ताको संग्रह वा पुरातात्विक वस्तु (संकेत नं. ९९.०५वा ९९.०६) वा

(छ) लट्टाई, रिल वा यस्तै धागो थाम्ने वस्तु (बनेको सामानको आधारमा वर्गीकरण गरिन्छन्, जस्तै संकेत नं. ३९.०७ वा परिच्छेद १५)

२– बाद्यपस्टी (बो) र छडी तथा यस्तै बाद्य यन्त्रमा प्रयोग हुने संकेत नं. ९२.०२ र ९२.०६ का सामान र त्यस्तै सामानको प्रयोगको लागि पैठारी भएको स्पष्ट हुन आएमा सम्बन्धित यन्त्र अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।

प्वाल परेको संगीत रोल (संकेत नं. ९२.१०) र ग्रामोफोन रेकार्ड र यस्तै संकेत नं. ९२.१२ कुनै यन्त्रका साथ पैठारी भएको छुट्टै सामान मानिनेछ । एउटै सामान मानिने छैन ।

३– बट्टा, बाकस र यस्तै पात्र जो यस भाग अन्तर्गतका सामानका साथमा पैठारी हुन्छन्

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	र साथैमा बिक्री हुन्छन् भने यसै भागका सामान सरह मानिनेछ । त्यस्ता सामान छुट्टा छुट्टै पैठारी भएमा छुट्टा छुट्टै उपयुक्त संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिनेछ ।				
९२.०१	पर्दा (कीबोर्ड) भएको वा नभएको पियानो, (स्वचालित पियानो समेत) प्वाँखको डांठको टुप्पाले तानिने तार (हार्पसीबोर्ड) र अरू कीबोर्ड झुन्डचाएका यन्त्र तर हातले बजाउने एओलिन (गिरजाघरमा बजाउने) बीणा बाहेक	२०%	१९%	१६%	माफी
९२.०२	अन्य तार भएका संगीत वाद्ययन्त्र	२०%	१९%	१६%	"
९२.०३	बांसुरी र निगालोको मुरली, हारमिन बाजा यस्तै अन्य बाजा समेत	२०%	१९%	१६%	"
९२.०४	बोक्न सकिने वाद्ययन्त्र, (एकोर्डियन) दमबाट चल्ने एक वाद्ययन्त्र (कन्सटिना) र यस्तै संगीत वाद्ययन्त्र मुखबाट बजाइने	२०%	१९%	१६%	"
९२.०५	अन्य दम दिएर बजाउने वाद्ययन्त्र	२०%	१९%	१६%	"
९२.०६	ठक्कर दिएर बजाउने वाद्ययन्त्र (जस्तै ढोल, एक किसिमको काठको बाजा,ब्याली, कास्ट-ननेट वा वाद्ययन्त्र)	२०%	१९%	१६%	"
९२.०७	विद्युत चुम्बकीय, विद्युत शक्तिले स्थिर गरिने इलेक्ट्रोनिक र यस्तै प्रकारका वाद्ययन्त्र (जस्तै पियानो, एकोर्डियन र अरगान बाजा)	२०%	१९%	१६%	"
९२.०८	यी भाग अन्तर्गत कुनै पनि संकेत नम्बर अन्तर्गत नपर्ने वाद्ययन्त्र (जस्तै फेयर ग्राउण्ड-अर्गन मेकानिकल स्ट्रिट अर्गान, म्यूजिकल बाकस, म्युजिकल सो) गाना गाउने यान्त्रिक चरो लोभलाग्दो गरी बजाउने बाजा मुखबाट बजाउने सबै किसिमको ध्वनी संकेत यन्त्रहरू (जस्तै सिठी जस्तै बांसुरी)	२०%	१९%	१६%	"
(९२.०९)					
९२.१०	वाद्य यन्त्रका पार्टपुर्जा र सहायक उपकरण, प्वाल परेको संगीतका लोता र सबै किसिमका				

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	म्यूजिकल बाकस ढोलकद्वारा ताल दिने यन्त्र, शोर मिलाउने काटी र कमसल बांसुरो	२०%	१९%	१६%	माफी
९२.११	ग्रामोफोन, सुनेर लेखाउने यन्त्र र अन्य ध्वनि रिकर्ड गर्ने वा रिप्रोडयूसर, रिकर्ड प्लेयर र टेपका डेक साउण्डहेड सहित वा रहित; टेलिभिजन (दूरदर्शक) आकार र ध्वनी रिकर्ड गर्ने र पुनः प्रसारण गर्ने (रिप्रोडयूसर)				
	(क) मुद्राबाट सञ्चालन हुने ग्रामोफोन	१४२%	१३५%	१००%	"
	(ख) अन्य बिजुलीबाट चल्ने ग्रामोफोन र रिकार्ड प्लेयर	१४२%	१३५%	१००%	"
	(ग) टेलिभिजन आकार र आवाज रिकर्ड गर्ने र पुनः प्रशारण गर्ने (रिप्रोडयूसर)	१४२%	१३५%	१००%	"
	(घ) अन्य:				
	(१) मिशिनबाट चल्ने ग्रामोफोन	६६%	६३%	५५%	"
	(२) अन्य	१४२%	१३५%	१००%	"
९२.१२	ग्रामोफोनका रिकर्ड र अन्य आवाज वा यस्तै आवाज रिकर्ड गर्ने रिकर्ड; रिकर्ड उत्पादन गर्ने म्याट्रीक्स, यांत्रिक सहायताले ध्वनी रिकर्ड गर्न तयार गरेको खाली रेकर्ड, तयारी टेप, तार, टुक्रा, आवाज वा यस्तै रिकर्ड गर्ने काममा सामान्यतया प्रयोग हुने सामान:				
	(क) ध्वनी वा यस्तै रिकर्ड गर्ने तयारी माध्यम	३२%	३०%	२०%	"
	(ख) ग्रामोफोन रिकर्ड, भरिएको टेप र अन्य ध्वनी वा आवाज भरिएको साधन:				
	(१) भाषा पढ्नको लागि भरिएको रिकर्ड	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य रिकर्ड	२०%	१९%	१६%	"
	(३) अरू रिकर्ड गरिएका साधन	५३%	५०%	४५%	"
९२.१३	संकेत नं. ९२.११ अन्तर्गत पर्ने उपकरणका पार्टपुर्जा र सहायक उपकरण	२१%	२०%	२०%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद-९३

हतियार र गोली गट्ठा यिनका पार्टपुर्जा

भाग–९३

हतियार र गोली गट्ठा यिनका पार्टपुर्जा

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्यः

१– निम्न विषयहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैननः

(क) भाग ३६ अन्तर्गत पर्ने सामानहरू (जस्तै घर्षणमा काम लाग्ने टोपी विस्फोटक सूचना दिने प्रकाश)

(ख) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिएको आधारभूत धातुका सामान्य प्रयोगमा आउने पार्टपूर्जा वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको यस्तै सामान (जो सामान्यतया संकेत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गीकरण हुन्छन्),

(ग) हात हतियारले सुसज्जित लडाईंको गाडी (संकेत नं. ८७.०८);

(घ) दूरदर्शक दृश्य (टेलिस्कोप) र अरू हात हतियारमा आंखाले हेर्ने यन्त्र, अग्न्यास्त्रमा नउठाएको वा अग्न्यास्त्रमा उठाउने हिसावले बनेको वा अग्न्यास्त्र संगै पैठारी भएमा (भाग ९०)

(ङ) धनुष, कांड, कांडे तार, वा खेलौना भाग ९७; वा

(च) संग्रहकर्ताको संग्रह वा पुरातात्विक वस्तु (संकेत नं. ९९.०५ वा ९९.०६);

२– संकेत नं. ९३.०७ को यिनीहरूका पार्टपूर्जा, भन्ने सन्दर्भले संकेत नं. ८५.१५ को रेडियो र राडार उपकरण समावेश हुने छैन।

३– बट्टा, बाकस र यस्तै पात्र (कन्टेनर) यसै भागका सामानका साथ पैठारी भै साथै बिक्री हुने भएमा यसै भाग अन्तर्गतका सामान सरह नै वर्गीकरण हुने र छुट्टा छुट्टै पैठारी भएमा त्यस्ता सामानको उपयुक्त संकेत अनुसार वर्गीकरण गरिनेछ।

९३.०१ सहायक हतियार (जस्तै खुकुरी, तरवार,

१	२	३	४	५	६
	खन्जर, संगीन) र यिनका पार्टपूर्जा तथा म्यान	१४%	१३%	११%	माफी
९३.०२	रिभोल्भर र पिस्तोल, अग्न्यास्त्र भएको	४१%	४०%	३७%	"
९३.०३	आर्टिलरी हतियार मिशिनगन सब मिसिनगन अन्य सैनिक अग्न्यास्त्र र प्रोजेक्टर (रिभल्भर र पेस्तोल बाहेक)	४१%	४०%	३७%	"
९३.०४	अन्य अग्न्यास्त्र (फाइर आर्मस) पिस्तौल, हावामा गोली चलाउने मात्र कामको, सारै हलुका पिस्तोल, पिस्तौल र रिभल्भर, तारो हान्ने बन्दूक र यस्तै चिज	४१%	४०%	३७%	"
९३.०५	अन्य बिवरणका हतियार हावा, स्प्रिंग र यस्तै पिस्तौल, राईफल र बन्दुक समेत	४१%	४०%	३७%	माफी
९३.०६	हात हतियारको पार्टपुर्जा, गन ब्यारेल ब्लँक समेत तर सहायक हतियारको पार्टपूर्जा बाहेक	४१%	४०%	३७%	माफी
९३.०७	बम, ग्रिनेड, टोरपेडोस, माईनस, गाइडेड हतियार र मिसाईल्स	४१%	४०%	३७%	माफी
	र यस्तै लडाईका गोलीगट्ठा र यिनका पार्ट-पूर्जा, गोली गट्ठा र यिनका पार्टपूर्जा, कार्टिज वाड, सीसाको गोली :				
	(क) खेलकुद, शिकार, तारो हान्ने गोली गट्ठा र यिनका पार्टपूर्जा, बुलेट र सट समेत	८१%	७८%	७०%	माफी
	(ख) अन्य	४१%	४०%	३७%	माफी

४९४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–२०

विविध तयारी सामानहरू

भाग–९४

फर्निचर र फर्निचरको पार्टपूर्जा, बेडिंग, ओछ्याउने सामान पलंग खाट, गद्दाहरू र यस्तै किसिमका गद्दादार समानहरू

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:

१. निम्न लिखित विषयहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्

(क) हावा भरेको ओछाउने वा पानी भरेको ओछ्याउने, तकिया वा गद्दा भाग ३९,४०, वा ६२ अन्तर्गत पर्ने,

(ख) स्टैण्डर्ड ल्याम्प, टेबुलल्याम्प, दिवाल बत्ती, अरू बत्ती सम्बन्धी फिटिंग; कच्चा पदार्थको बनावटको हिसावले वर्गीकरण गरिने छ। (उदाहरणको लागि संकेत नं. ४४.२७, ७०.१४ वा ८३.०७),

(ग) पत्थर, माटो वा भाग ६८ वा ६९ को कुनै अरू पदार्थ जो सिट, टेबुल वा ढोली खांबो, बगैंचा फुलवारी वा दलानमा प्रयोग हुने (भाग ६८ वा ६९);

(घ) भुइँमा राख्नको लागि तयार गरिएको ऐना (जस्तै चेवल ऐना, स्वींग ऐना) संकेत नं. ७०.०९ अन्तर्गत पर्ने–

(ङ) आधारभुत धातुको सामान्य प्रयोगका पार्टपूर्जा जो परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिएको छ वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थका यस्तो सामान (जो सामान्यतया संकेत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिन्छ) र सेफ संकेत नं. ८३.०३ अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ;

(च) संकेत नं. ८४.१५ अन्तर्गतको विशेष गरी रेफ्रिजेरेटरको लागि बनाइएको फर्निचर र सिउने कलको संकेत नं. ८४.४१ को फर्निचर;

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(छ) रेडियो ग्रामोफोन, वाईरलेस सेट वा टेलिभिजन सेटको लागि विशेष गरी बनाइएको फर्निचर (संकेत नं. ८५.१५);

(ज) दांतको डाक्टरको थुकदान, संकेत नं. ९०.१७ अन्तर्गत पर्ने;

(झ) भाग ९१ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै दिवाल घडी र दिवाल घडीको बट्टा);

(ञ) डिक्टेटिंग मेसिन र ग्रामोफोनको पार्टको लागि बनेको फर्निचर वा अन्य ध्वनी रेकर्ड गर्ने वा ध्वनी रिप्रोडयूस गर्ने सामानको फर्निचर संकेत नं. ९२.१३ अन्तर्गत; वा

(ट) खेलौनाको फर्निचर (संकेत नं. ९७.०३) बिलियार्ड टेबुल र अन्य फर्निचर खेलकूदको लागि बनेको (संकेत नं. ७९.०४) वा कन्जुरिंग ट्रिक्स (संकेत नं. ९७.०५)।

२. संकेत नं. ९४.०१, ९४.०२ र ९४.०३ मा उल्लेख भएको सामान (पार्टपूर्जा बाहेक) भुईंमा वा जमिनमा स्रोछयाइने भएमा मात्र यी संकेतहरू अन्तर्गत वर्गिकरण गरिनेछ।

तथापि यो व्यवस्थाले निम्न लिखित सामानहरू नओच्छयाइने तर झुन्डाउने, भित्तामा स्थिर गरेर राख्ने वा एक अर्कामा ठाडो गरेर राख्नको लागि बनाइएको भएमा माथिका संकेत नम्बर अन्तर्गत नै वर्गिकरण हुनेछन्।

(क) भान्साको ऱ्याक र यस्तै कपबोर्ड;

(ख) सिट र बेड;

(ग) किताबका बट्टाको इकाई र यस्तै फर्निचरको इकाई

३. (क) यो भागमा उल्लेख गरिएको सामानको पार्टपूर्जाले कांच वा सिंगमरमर वा अन्य पत्थरको पाता (साईज मिलाई काटेको वा नकाटेको अर्को पार्टपूर्जासंग संलग्न भएको वा नभएको) समावेश गर्दैन

(ख) संकेत नं. ९४.०४ मा उल्लेख गरिएका सामान छुट्टै पैठारी भएमा संकेत नं. ९४.०१, ९४.०२ र ९४.०३ का सामानको पार्टपूर्जा मानिने छैन।

९४.०१ कुसि र अरू बस्ने बस्तु (संकेत नं. ९४.०२ मा पर्ने बाहेक) सुत्ने ओच्छयानमा परिणत हुन सक्ने वा नसक्ने र पार्टपूर्जा:

(क) कुसि र अरू बस्ने बस्तु:

		३	४	५	६
	(१) काठको	६२%	६०%	५५%	माफी
	(२) अन्य	५७%	५५%	५०%	"

(ख) कुसिको र अन्य बस्ने बस्तुको पार्टपूर्जा:

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(१) काठको बस्ने वस्तुको	६२%	६०%	५५%	माफी
	(२) अन्य पदार्थको बस्ने वस्तुको	५७%	५५%	५०%	"
६४.०२	औषधी उपचारको, दाँत उपचारको चीरफारको वा पशुचिकित्सा सम्बन्धी फर्निचर (जस्तै चीरफारको टेबुल, अस्पतालको (मेकानीकल ओच्छयान), मेकानिकल तरिकाबाट उठाइने, घुमाइने वा चलाउने किसिमका दन्तचिकित्साका वा यस्तै कुर्सि र यिनका पार्टपूर्जा,	१%	१%	१%	"
६४.०३	अन्य फर्निचर र यिनका पार्टपूर्जा:				
	(क) धातुका	५७%	५५%	५०%	"
	(ख) काठका	६२%	६०%	५५%	"
	(ग) अरू पदार्थका फर्निचरका पार्टपूर्जा	५७%	५५%	५०%	"
६४.०४	खाट पलंग, ओछ्यानका सामान वा स्प्रिङ जडिएको वा भित्र भरिएको (स्टफड) वा भित्रपट्टि कुनै पदार्थ जडिएको वा रबरको तन्किएको, फोम, वा स्पन्ज वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको तन्किएको फोम वा स्पन्ज, ढाकिएको वा नढाकिएको (जस्तै ओच्छ्याउने डनलप) डसना, सिरक दोलाई भुवाहालेको, (साईडर डाउन) गद्दा, नरम वस्तु कोचेको कोच र तकियाः—				
	(१) खाट पलंग	१४%	१३%	११%	"
	(२) रबर र कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको तन्किने फोम वा स्पन्ज	१८१	१७२	१७%	"
	थप	५%	५%		
	(३) डसना र पल्ला	२१%	२०%	११%	"
	(४) सिरक दोलाई र पल्ला	२१%	२०%	११%	"
	(५) अन्य	३२%	३०%	१५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

भाग–९५

नमूना बनाउने वा बुट्टा भर्ने माल सामानहरू

द्रष्टव्य:

१. निम्न विषयहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) भाग ६६ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै छाताको पार्टपूर्जा, टेक्ने लट्ठी);

(ख) भाग ७१ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै नक्कली गहना);

(ग) छुरी काँटा वा भाग ८२ अन्तर्गतका अन्य सामान, बिंड सहितका वा बुट्टा बनाउने वा साँचोमा ढाल्ने पदार्थका अन्य सामान, तथापि छुट्टै पैठारी हुने बिंड वा यस्ता सामानका अन्य पार्टपूर्जा यी भागका संकेतहरूमा वर्गीकरण गरिन्छ ।

(घ) भाग ९० अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै चश्माको फ्रेम);

(ङ) भाग ९१ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै दिवाल घडी र घडीको बट्टा);

(च) भाग ९२ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै बाद्य यन्त्र र त्यसको पार्टपूर्जा);

(छ) भाग ९३ अन्तर्गत पर्ने सामान (हतियार र त्यसको पार्टपूर्जा);

(ज) भाग ९४ अन्तर्गत पर्ने सामान (फर्निचर र त्यसको पार्टपूर्जा);

(झ) बुरूस, पाउडर लाउने पफ वा भाग ९६ अन्तर्गत पर्ने अन्य सामान;

(ञ) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै खेलौना र खेलकूदका आवश्यक सामान);

(ट) भाग ९८ अन्तर्गत पर्ने सामान (जस्तै टाँक, कफलिंक स्मोकिंग पाइप, काईयो);

(ठ) संग्रहकर्ताको संग्रह र पुरातात्विक वस्तु (भाग ९९) ।

२. संकेत नं. ९५.०८ मा उल्लेख भएको "वानस्पतिक वा खनिजमा कुंदिएको पदार्थ" लाई निम्नअनुसार बुझ्ने गरी लिइन्छ;

(क) कुंदने कार्यमा प्रयोग हुने खालका कडा दाना, नली, फलको बोक्रा र यस्तै वानस्पतिक पदार्थहरू (जस्तै कोरोजो र डम);

(ख) जेट (र जेटमा प्रयोग हुने पूरक खनिज पदार्थ) प्रस्तर मिसंचम, एकत्रित गरिए प्रस्तर र मिसंचम

(९५.०१)

(९५.०२)

(९५.०३)

(९५.०४)

९५.०५ बनाएको कछुवाको खबटा, मोती, हात्तिको दाँत, हाड, सिंग, मुंगा, (प्राकृतिक वा

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
	एकत्रित) र अन्य कुंदने पदार्थ र त्यसबाट बनेको सामान	३६%	३५%	३५%	माफी
(९५.०६)					
(९५.०७)					
९५.०८	तयारी, वनस्पति वा खनिज कुंदने पदार्थ, मैन, पशुको बोसोमा पाइने विशेष प्रकारको तत्व, प्राकृतिक खोटो वा प्राकृतिक चोपको सांचोमा ढालेको वा कुंदी, खोपी, बुट्टा निकालेको सामान जस्तै बार्नेसको लागि प्रयोग गरिने, खोटो तारपिन तेल वा सांचोमा ढाल्ने लस्सा र सांचोमा ढाली बनाएको र कुंदी बुट्टा निकाली बनाएको सामान अन्यत्र नपरेको, बनाएको, कडा नगरेको जिलेटिन, (संकेत नं. ३५.०३ अन्तर्गतको जिलेटिन बाहेक) र कडा नगरेको जिलेटिनको सामान	३६%	३५%	३५%	माफी

भाग–९६

कुचो, बुरूस, पाउडर पफ (पाउडर दल्ने गट्टा, चाल्नो)

द्रष्टव्य:

१. यो भागमा निम्न विषयहरु पर्दैनन्:

(क) भाग ७१ अन्तर्गतका सामानहरु–

(ख) संकेत नं. ९०.१७ अन्तर्गत पर्ने दाँत उपचार सम्बन्धी वा औषधी उपचार चीरफार वा पशु-चिकित्सासम्बन्धी प्रयोजनको लागि विशेष किसिमले तयार गरेको कुचो, कुची;

(ग) भाग ९७ को खेलौना;

२. संकेत नं. ९६.०१ मा प्रकट भएको कुचा वा बुरूस बनाउनको निमित्त तयार भएको गाँठो र झुप्पाले नउठाइएको गाँठो र जीवजन्तुको रौं वनस्पति रेशा, वा अरु पदार्थको गुच्छा कुचो वा बुरूस भित्र रहन तयार भएको वा कुचो वा बुरूसभित्र त्यस्तो सामान राख्न सानो प्रक्रिया जस्तो विडमा टाँस्ने वा कोट गर्ने वा टुप्पोमा झुण्ड्याउने काम गरी मिलाउन तयार रहेको सम्झनु पर्दछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४	५	६
९६.०१	कुचा र बुरुस झिक्राहरू भएको वा अन्य वनस्पति पदार्थले केवल बाँधेको टाउको नबनाएको (जस्तै मुठी, कुचो) बिंड भएको वा नभएको, अन्य प्रकारको कुचो र बुरुस (मिसिनमा प्रयोग हुने कुचो र बुरुस समेत) कुचाका लागि तयारी गांठा र झुप्पा वा बुरुस बनाउने पेण्ट रोलर, जोरसँग बाँधेको (रोलर लगाएर बाँधेको बाहेक) कुचो:				
	(१) कुचो	माफी	माफी	माफी	माफी
	(२) अन्य	१४%	१२%	११%	"
(९६.०२)					
(९६.०३)					
(९६.०४)					
९६.०५	पाउडरपफ र प्याड शृंगारको कामको लागि वा सफाइको परिकार जुनसुकै पदार्थको	८४%	८०%	१०%	माफी
९६.०६	जुनसुकै पदार्थको हातले चाल्ने चाल्ना र नाङ्ला	१५%	१४%	११%	"

भाग–९७

खेलौना, खेलकूदका सामान र त्यसका पार्टपूर्जा

द्रष्टव्य:

१. निम्न लिखित कुराहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) क्रिसमसका मैनबत्तीको (संकेत नं. ३४.०६);

(ख) आतसबाजी वा अन्य आतसबाजी सम्बन्धी सामान संकेत नं. ३६.०५;

(ग) परिच्छेद ११ को संकेत नं. ४२.०६, भाग ३९ को माछा मार्ने कामको लागि लम्बाइमा काटेको माछा मार्ने बल्छी नहालेको धागो, मानोफिल डोरी, भुँडी र यस्तै सामान;

(घ) खेलकूदका झोला वा संकेत नं. ४२.०२ वा ४३.०३ का अन्य कन्टेनर (पात्र भाँडो);

(ङ) खेलकूदको पोशाक वा झिलीमिली पोशाक कपडाका भाग ६० वा ६१ अन्तर्गत पर्ने;

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५	६

(च) कपडाका झण्डा, पताका, जहाज वा जमिनमा चल्ने जहाज वा गाडीको खेल्न भाग ६२ मा पर्ने।

(छ) खेलकूदका पाउपोस (स्केटिङ बुट स्केल भएको बाहेक) क्रिकेट प्याड, स्कीन गार्ड वा यस्तै भाग ६४ मा पर्ने वा भाग ६५ मा पर्ने खेलकूदका शीर पोष;

(ज) पहाड चढ्ने लट्ठी, कोर्रा, घोडा चढ्ने साजबाज वा यस्तै (संकेत नं. ६६.०२) वा यसका पार्टपुर्जा (संकेत नं. ६६.०३);

(झ) पुतली वा अरू खेलौनाको काचको आँखा संकेत नं. ७०.१६;

(ञ) परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिएको आधारभूत धातुका सामान्य प्रयोगका पार्टपुर्जा वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थका यस्तै सामान (जो सामान्यतया संकेत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छन्);

(ट) संकेत नं. ८३.११ अन्तर्गत पर्ने सामान;

(ठ) परिच्छेद १७ अन्तर्गत पर्ने खेलकूदका गाडी (हिउमा चल्ने विना पांग्राको गाडी र हिमयान र यस्तै गाडी बाहेक);

(ड) वलबियरिंग फिट भएको केटाकेटीको साइकिल र ठूला मानिसको सामान्य साइकिल (संकेत नं. ८७.१०);

(ढ) खेलकूदको सानो जहाज जस्तै नाउ र स्यानु नाउ (भाग ८९) वा ठेल्ने घचेट्नेका साधन (भाग ४४ यस्ता काठबाट बनेका सामान);

(ण) चश्मा, घाम छल्ने चश्मा र यस्तै खेलकूद र आउट डोर गेमको लागि (संकेत नं. ९०.०४)।

(त) सुइपाले र सिठी दिने सामान (संकेत नं. ९२.०८);

(थ) हतियार वा अन्य सामान भाग ९३ का; वा

(द) रकेटको डोरी, पाल, अन्य कैम्पीङ्ग सामान वा पञ्जा (जुन कच्चा पदार्थबाट बनेका हुन् त्यसै अनुसार वर्गीकरण गरिने सामान)।

२. यो भागका संकेतहरूले थोरै मात्रमा मोती, बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनः निर्मित) बहुमूल्य धातु वा रोल्ड बहुमूल्य धातु रहेको सामान समेत समावेश गर्ने छन्।

३. संकेत नं. ९७.०७ मा उल्लेख भएको पुतली भन्ने शब्दले मानिसको प्रतिमा (पुतली) लाई मात्र लागू हुनेछ।

४. माथिको द्रष्टव्य १ को अधिनमा रही यो भाग अन्तर्गतका सामानमा मात्र उपयोग हुने पार्टपुर्जा र सहायक उपकरण त्यस्ता सामानका साथमा वर्गीकरण गरिनेछ।

आधिकारिक श्री मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
९७.०१	केटाकेटीले चढ्न हुने गरी बनाइएको पंखा भएको खेलौना (जस्तै खेलौना, साइकल तीन पांग्रा साइकल, खुट्टाले चलाउने मोटरकार) बच्चा गाडी र पुतलीको घच्याइने कुर्सी:				
	(१) बच्चा गाडी र घिच्याउने कुर्सी	११%	१०%	१०%	माफी
	(२) अन्य	१%	१%	१%	"
९७.०२	पुतली	११%	१०%	१०%	"
९७.०३	अन्य खेलौना, काम गर्ने नमूना जो मनोरञ्जनको काममा प्रयोग हुने	११%	१०%	१०%	"
९७.०४	बैठकका उपकरण, टेबुल, खेल तामासा ठूला मानिसको लागि वा केटाकेटीको लागि (बिलियार्ड टेबुल र पिन्ना टेबुल र टेबुल टेनिसका सामान);				
	(१) खेल्ने तास	२१%	२०%	५%	"
	(२) खेलकूदको उपकरण	६%	६%	५%	"
	(३) अन्य	११%	१०%	१०%	"
९७.०५	आनन्दोत्सवका सामान, मनोरञ्जनका सामान (जस्तै जादू विध्या, र असाधारण ठट्टा) क्रिसमस रुख सजावट क्रिसमस उत्सवका यस्तै सामान, क्रिसमस मोजा, क्रिसमसको उत्सवमा बालिने काठ, चिनाको दृश्य र त्यसको अङ्क:				
	(१) कागजको	७१%	६८%	११%	माफी
	(२) कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थको	४२%	४०%	१७%	"
	(३) अन्य	११%	१०%	१०%	"
९७.०६	व्यायाम वा पहलमानी वा खेलकूद वा आउटडोर खेलको प्रयोगको लागि उपकरण, हतियार, सहायक उपकरण र अन्य आवश्यक सामान, (संकेत नम्बर ९७.०४ अन्तर्गत पर्ने सामान बाहेक)	६%	६%	५%	"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
९७.०७	माछा मार्ने बल्छी, माछा मार्ने डोरी बाँध्ने डण्डी, माछा मार्ने जाल र पुतली पार्ने जाली, चरा लोभ्याउने जाल, चरा झुक्याउने ऐना र यस्तै सिकार र सुटिंगका आवश्यक सामान	६%	६%	५%	माफी
९७.०८	घुमाउरो, हल्लीने पिंग, सुटिंग गर्ने ग्यालरी र अन्य फेमर ग्राउण्ड मनबहलाउ, चल्ती सरकस, घुमन्ती व्यवस्था र घुमती नाटक:				
	(१) घुमाउरो, हल्लीने पिंग, सुटिंग गर्ने ग्यालरी अरू फेयर ग्राउण्ड मनबहलाउ	११%	१०%	१०%	"
	(२) अन्य	सम्बन्धित बस्तुको दरमा लागू हुनेछ ।			

भाग ९८

विविध तयारी सामान

द्रष्टव्य:

१. निम्न विषयहरू यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) आँखिभौ र अन्य शृंगारका पेन्सीलहरू (संकेत नं. ३३.०६);

(ख) टांक, फुली, बाहुलाको तल्लो भाग (कफ लिंक) वा संकेत नं. ९८.०१ मा उल्लेख भएको प्रकारका अन्य सामानहरू यदि बहुमूल्य धातु वा रोल्ड बहुमूल्य धातुबाट पूर्ण रूपमा बनाइएको भए (द्रष्टव्य २ को (क) भाग ७१ मा व्यवस्था भएमा) वा यदि मोती वा बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनर्निमित भाग ७१) बाट बनेको भएमा;

(ग) साधारभूत धातुका (परिच्छेद १५) सामान्य प्रयोगका पार्टपूर्जा जस्तो परिच्छेद १५ को द्रष्टव्य २ मा परिभाषा गरिएको छ वा कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थका यस्तै अन्य सामानहरू (जसलाई सामान्यतया संकेत नं. ३९.०७ अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छ);

(घ) गणित सम्बन्धी कुरा बनाउने (ड्राइंग) कलमहरू (संकेत नं. ९०.१६); वा

(ङ) भाग ९७ अन्तर्गत पर्ने खेलौना ।

२. माथिको द्रष्टव्य १ को अधिनमा रही बहुमूल्य धातु वा रोल्ड बहुमूल्य धातु वा मोती वा बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर (प्राकृतिक, कृत्रिम वा पुनर्निमित) रूपले विद्यमान

श्री५को सरकारको मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

रहेका वा आंशिक रूपले विद्यमान रहेको सामानलाई पनि यस भागका संकेतहरू लागू हुनेछन् ।

३. यो भाग अन्तर्गत पर्ने सामानका साथमा पैठारी हुने बट्टा बक्सा र यस्तै सामान राख्ने भाँडा (कन्टेनर) सामानका साथै बिक्री हुन्छन् भने यस भागका संकेतहरू अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छ तर त्यस्ता भाँडा कन्टेनर अलग अलग पैठारी भएमा उपयुक्त संकेत अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छ ।

१	२	३	४	५	६
९८.०१	टांक, टांकको ढाँचा (बटन माउल्ड) फुली, कफलिक र प्रेस फासनर र स्न्याप फासनर समेत र प्रेस फुली, ब्लक र यस्ता सामानका पार्टपूर्जा:				
	(१) कृत्रिम प्लाष्टिक पदार्थका	११%	११%	१०%	माफी
	(२) अन्य	६%	६%	५%	"
९८.०२	स्लाइड फासनर र त्यसको पार्टपूर्जा	५३%	५०%	४५%	माफी
९८.०३	फोन्टेन पेन, स्टालोग्राम पेन र पेन्सील (बाल प्वाइण्ट पेन र पेन्सील समेत) र अरू कलम, पेन होल्डर, पेन्सील होल्डर र यस्तै होल्डर अगाडि ठेल्ने पेन्सील र स्लाइड पेन्सील र तिनीहरूका पार्टपूर्जा र अन्य उपकरण सङ्केत नं. ९८.०४ वा ९८.०५ अन्तर्गत पर्ने बाहेक :				
	(१) होल्डर	१%	१%	१%	माफी
	(२) प्रत्येकको रू. ५।– भन्दा कम मोल पर्ने कलम र सीसा कलम र पार्टपूर्जा	३%	३%	२%	"
	(३) प्रत्येकको रू. ५।– भन्दा बढी मोल पर्ने कलम पेन्सील र त्यसको पार्टपूर्जा	१४%	१३%	११%	"
९८.०४	कलमको नीब र नीबको प्वाइन्ट	१%	१%	१%	"
९८.०५	शीसा कलम (सङ्केत नं. ९८.०३) शीसा, स्लेट, पेन्सील चित्र बनाउने पेन्सील र रङ्गी बिरङ्गी पेन्सील चित्रकारी कोइला,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	लेख्ने खरी, दर्जि र बिलियार्ड खेलको खरी	१%	१%	१%	माफी
९८.०६	स्लेट र बोर्ड (तखता) फ्रेम हालेको वा नहालेको लेख्न हुने भएको	६%	६%	५%	"
९८.०७	मिति, छाप वा संख्या निस्कने छाप र यस्तै सामान (छाप्ने वा लेबुलमा बुट्टा बनाउने काममा आउने सामानहरू) जो हातले चलाउने उद्देश्यले तयार गरिएका हुन्छन र हातले छाप्ने सेट र कम्पोजिङ्ग स्टिक	६%	६%	५%	"
९८.०८	टाइपराइटर र यस्तै सामानको रिबन, चक्कीको रूपमा भएको, वा नभएको बाकस सहित वा रहित:				
	(१) इन्क प्याड	६%	६%	५%	"
	(२) अन्य	१६%	१५%	१५%	"
९८.०९	छाप लाउने मैन (बोतल बन्द गर्ने मैन समेत) डण्डी, चक्की वा यस्तै रूपमा रहेको जिलेटिनको आधारमा बनेको नक्कल उतार्ने पेष्ट पछाडिपट्टि कागज वा कपडा भएको वा नभएको	६%	६%	५%	"
९८.१०	मेकानिकल लाईटर र यस्तै लाइटर रासायनिक वा बिजुलीको लाइटर र यिनीहरूको पार्टपूर्जा समेत तर लाइटरको पत्थर र सलेदो बाहेक	७६%	७५%	५०%	"
९८.११	धूम्रपानको नली (स्मोकिङ्ग पाइप) नलिको प्याला (पाइप बवल) स्टीमर स्मोकिङ्ग पाइपका अन्य पार्टपूर्जा (जरा वा रूखको ढिकाबाट खस्रो गरी काटी बनाएको पाइप) सिगार र चुरोट राख्ने बट्टा र त्यसको पार्टपूर्जा	२१%	२०%	१६%	"
९८.१२	काइँयो, कपाल बंग्याउने र यस्तै सामान:				
	(१) काइँयो	१५%	१४%	११%	"

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	(२) अन्य	३०%	२९%	२६%	माफी
(९८.१३)					
९८.१४	व्यक्तिगत सजावटको काममा प्रयोग हुने प्रस्तर यस्तै स्प्रेयर (पचका) र तिनीहरूको टुप्पो र टाउको	८४%	८०%	१०%	"
९८.१५	भ्याकुम फ्लास्क र अन्य भ्याकुम फ्लास्क भाडा बट्टा सहितको तयारी, त्यसको पार्टपूर्जा भित्र काँच भएको बाहेक	२१%	२०%	१७%	"
९८.१६	पसलको प्रदर्शनको लागि पसलको ऐना भित्र झ्यालहरूमा राखिने मानिसको लुगा समेत लगाएर उभ्याइने प्रचारका मूर्तिहरू	१५%	१४%	११%	

629

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद–२१

कलाकृति, कलात्मक संग्रह र पुरातात्विक वस्तु

भाग ९९

कलाकृति कलात्मक संग्रह र पुरातात्विक वस्तुहरु

१	२	३	४	५	६

द्रष्टव्य:–

१. निम्नलिखित विषयहरु यस भाग अन्तर्गत पर्दैनन्:

(क) सङ्केत नं. ४९.०७ मा निर्दिष्ट गरिएका प्रयोग नभएका हुलाक टिकट, आय टिकट वा यस्तै किसिमका हालैका वा नयाँ प्रकाशनका टिकटहरु;

(ख) सङ्केत नं. ५९.१२ अन्तर्गत पर्ने नाटकका रङ्गीन दृश्यहरु, तस्वीर खिच्दा पछाडी राखिने रङ्गीन पदार्थहरु र क्यानभास; वा

(ग) सङ्केत नं. ७१.०१ वा ७१.०२ अन्तर्गत मोती वा बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थर।

२. सङ्केत नं. ९९.०२ को प्रयोजनको लागि भनिएको "मौलिक कुदेको छापा र शिला-लेखबाट उतार गरेको" (ओरिजनल इन्ग्राभिङ्ग प्रिन्ट र लिथोग्राम) भन्नाले कुनै यान्त्रिक वा फोटो मेकानिकल प्रक्रियाद्वारा बाहेक जुनसुकै पदार्थमा जुनसुकै प्रक्रिया-द्वारा कलाकारले हातले सोझै निकालेको लेख जो कुनै प्लेटमा लिखित रुपमा भएको वा रङ्गीन भएकोलाई सम्झनु पर्दछ।

३. व्यापारिक प्रकृतिको परम्परागत कलाको काम वा धेरै मात्रामा नक्कल उत्पादन हुने खालका कलाका कृतिहरु भने सङ्केत नं ९९.०२ अन्तर्गत पर्दैनन्।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५	६
	४. (क) माथिका द्रष्टव्य १ देखि ३ का अधीनमा रही यस भागका सङ्केत नम्बरहरू अन्तर्गत पर्ने सामानहरूको वर्गिकरण यस भागका उपयुक्त सङ्केत अन्तर्गत वर्गिकरण गरिने छन् । यी दरबन्दीको अन्य सङ्केतहरू अन्तर्गत वर्गिकरण गरिने छैन । (ख) सङ्केत नं. ९९.०६ यस भाग अन्तर्गतका यी सङ्केत भन्दा पहिलेका कुनै सङ्केत अन्तर्गतका सामानमा लागू हुने छैन । ५. भित्र वरिपरि राखिएको फ्रेम, चित्रहरू, रङ्गी विरङ्गी पेन्सील, कुदेको लेख, छापा वा शिलालेखलाई यस्तो सामान वनिने पार्टपुर्जा मानिने छ तर यी सामानहरूको सामान्य मूल्यभित्र त्यस्ता पार्टपूर्जा समेत परेको हुनु पर्दछ ।				
९९.०१	हस्तकलाका रङ्गीन चित्रहरू, चित्रहरू रङ्गी विरङ्गी पेन्सीलहरू (सङ्केत नं. ४९.०६ अन्तर्गत पर्ने उद्योगबाट उत्पादित चिजहरू र अरू हातले नवनाएको कारखानाबाट उत्पादित हातले रङ्गाएको बाहेक)	३६%	३५%	३५%	माफी
९९.०२	मौलिक खुदाई र शिलालेख	३६%	३५%	३५%	"
९९.०३	मौलिक शिल्पकारिताको कृति र मूर्ति जुनसुकै पदार्थमा बनाएको भए पनि	३६%	३५%	३५%	"
९९.०४	प्रयोग भैसकेको हुलाक टिकट, अन्य टिकट र यस्तै प्रकारका स्टाम्प (टिकट) (स्टाम्प पोष्टमार्क) (टिकट नहाँसी टाँचा मात्र लागेको) खुला खाम पोष्ट कार्ड वा प्रयोग भएको नभए हालैको वा नेपालमा नयाँ प्रकाशन नभएको	माफी	माफी	माफी	माफी
९९.०५	जीव विज्ञान, वनस्पति, खनिज, शरीर शल्य सम्बन्धी, ऐतिहासिक वस्तुकला सम्बन्धी, प्रागैतिहासिक मानव जाति शास्त्र सम्बन्धी, वा मुद्रा सम्बन्धी रूचीका संग्रह र संग्रहकर्ताका संग्रहहरू	यी वस्तुहरूको भन्सार दर नयाँ वस्तुको सम्बन्धित सङ्केतमा कायम हुनेछ ।			
९९.०६	१०० वर्ष नाघेको पुरातात्विक वस्तुहरू	यी वस्तुहरूको भन्सार दर नयाँ वस्तुको सम्बन्धित सङ्केतमा कायम हुनेछ ।			

द्रष्टव्यः— गुण्टा झिटी भारी आदेशको दफा ४ अन्तर्गत पर्ने यात्रुहरूले सो गुण्टा झिटी आदेश अनुसार महसूल माफीमा ल्याउन पाउने बाहेक थप सामान ल्याएमा त्यस्तो जुनसुकै सामान ल्याएमा पनि १५० प्रतिशत का दरले भंसार महसूल लिइनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची–२

जनवादी गणतन्त्र चीनको तिब्बत क्षेत्रमा निकासी हुने वा सो क्षेत्रबाट पैठारी हुने सामानको भन्सार महसूल दरबन्दी

द्रष्टव्यः–

गणतन्त्र चीनको तिब्बत क्षेत्रमा निकासी हुने वा सो क्षेत्रबाट पैठारी हुने सामानको भन्सार महसूल दर अनुसूची १ को महल ५ वा ६ मध्ये कुनै एक भन्दा फरक परेको दर मात्र यस अनुसूचीमा दिइएको छ ।

यो अनुसूचीमा नपरेको सामानको भन्सार महसुल अनुसूची १ को महल ५ र ६ को दर बमोजिम लिइने छ ।

सङ्केत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम	इकाई	महसूल दर रू. वा %मा	
			पैठारी	निकासी
१	२	३	४	५
०४.०२(घ)	छूर्पी (दूध उत्पादन)	किलोग्राम	०.००५	माफी
०४.०३–१,२	घिउ	किलोग्राम	माफी	०.२५
०५.१२–१	मुगा		१%	१%
०५.१४–१	थूलो कस्तुरी	तोला	०.१८	माफी
०५.१४–२	दाना कस्तुरी	तोला	०.०६	माफी
०५.१४–३	भालुको पित्त	प्रत्येक	०.०८	माफी
०५.१५–१	चौंरीको पुच्छर	प्रत्येक	०.०३	माफी
०७.०१(क)	आलु	किलोग्राम	माफी	०.००५
०७.०२(ग)	लसून	किलोग्राम	माफी	०.०२
०७.०१(घ)२	मुसुरोको दाल नदलेको	किलोग्राम	माफी	०.०४
०८.०२ क	सुन्तोला	१००	माफी	०.०४
०९.०२–३	मोटे चिया	किलोग्राम	०.०२	माफी
१०.०६–क	धान	किलोग्राम	माफी	०.०८५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

१	२	३	४	५
१०.०६ख.ग	चामल	किलोग्राम	माफी	०.०७
१०.०६ घ	कनिका]	किलोग्राम	माफी	०.०७
११.०२–ख १	मकैको पीठो	किलोग्राम	माफी	०.०१
१४.०५–४	प्रशोधन नगरेको खयर	किलोग्राम	०.०२	०.०२
१५.०७–काङ	तेल (सर्सो र तोरी इत्यादिको)	किलोग्राम	०.०२	०.०२
१७.०१ ख–२	खैरो चिनी. (खांडसारी सखर गुड चाकु चिनी र मिश्री)	के. जी. थप	०.०३ २०%	माफी
१७.०३–१	खाने खुदो	किलोग्राम थप	०.०२ ५%	माफी
१६.०५–१	चिउरा, स्याबजी, मडिर र अरू चामलबाट बनेका पदार्थहरू	किलोग्राम	०.०१	०.०५
२२.०८–२	मेथिलेटेड स्प्रिट	लिटर	०.०२	माफी
२४.०१ घ	सूर्ति	किलोग्राम	०.०४	०.०४
२४.०२–ग १	तमाखु	किलोग्राम	०.०४	माफी
२५.३२–४	अम्बर (तृणमणी)		१%	१%
२५.३२–५	कपडा रङ्गाउने माटो	किलोग्राम	०.००५	माफी
२७.१० क२	पेट्रोल	लिटर	०.५१	माफी
२७.१० घ१	मट्टितेल	लिटर	०.००५	माफी
२८.०५–क	मर्करी (पारो)	किलोग्राम	०.५०	माफी
३२.०४–१,२	प्रशोधित खयर	किलोग्राम	०.०४	०.०४
३४.०३	ग्रिज	किलोग्राम	०.०२५	माफी
४१.०१ क	गाई, गोरू, चौरी, लुलुवा गाई, झोपा र रांगा, भैंसीको काँचो छाला	प्रत्येक	०.५०	१.२५
४१.०१ ख	माथि उल्लेख भएका जीव जन्तुका] बाछा बाछीको काँचो छाला	प्रत्येक	०.५०	१.००
४१.०१–१ ग	बाखा र पाठाको काँचो छाला	प्रत्येक	०.०२	०.६३
४१.०१ घ	भेडा र भेडाको पाठाको काँचो छाला	प्रत्येक	०.०२	०.६३
४१.०१–च ४	नाहुरको काँचो छाला	प्रत्येक	०.०६	४.००
४१.०२।०८	तयारी छाला	प्रत्येक	अनुसूची १ मा हेर्नु	१.००

४३२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५
४४.०४।०५	स्केल बनाउने काठ	क्यू. फिट	०.५०	माफी
४४.०५	ताछेको काठ	प्रत्येक	०.०१	माफी
	काठको फलेक	प्रत्येक	०.०१	माफी
४४.२२	काठको जाँत खाने सुराई	प्रत्येक	०.०२	माफी
४४.२३	काठको ढोकाको चौकोस, चढ्ने खम्बा	प्रत्येक	०.०४	माफी
४४.२४	काठका भाँडा (साना वा ठूला)	प्रत्येक	०.०१	माफी
५२.०२	तास, तिनखाप, ब्रोकेड		२%	माफी
५८.०१	तिब्बेतियन गलैंचा (भोटे गलैंचा)	प्रत्येक	०.५०	माफी
६१.०१(ठ)	बखु	प्रत्येक	०.१६	माफी
६२.०१ ख	राडी (पाखी, नुबु, दोचा, ठेगाहा)	प्रत्येक	०.०५	माफी
६२.०१–ङ	भुलाया	प्रत्येक	०.५०	माफी
६४.०१।०४	दोचा र सुतिको जुत्ता बाहेकको जुत्ता	जोर	०.०२	माफी
		थप	५%	
६४.०४	दोचा	जोर	०.०५	माफी
६९.११	काँच र चिनिया माटोबाट बनेको मालसामान,			
	भाँडा वर्तन	किलोग्राम	०.०१	माफी
६९.१२		थप	५%	
७०.१३				
७१.०१	हीरामोती पन्ना समेत जवाहरात गैह्र			
७१.०२	र अन्य बहुमूल्य पत्थर र मोती र बहुमूल्य			
७१.१५	पत्थरबाट बनेका सामान		१२%	१२%
७१.०५।०६	चाँदी	१०० तोला	५.००	३०.००
७१.०७।०८	सुन	तोला	२.००	२०.००
७१.१२।१३	चाँदीका गहना	१०० तोला	५.००	३०.००
	सुनका गहना	तोला	२.००	२०.००
७१.१३	चाँदीका भाँडाकुंडा		२%	१०%
७२.०१	चाँदीका मुद्रा (चिनीया युवान समेत)	१०० तोला	२.००	३०.००
७३.३६	फलामका सामान	किलोग्राम	०.०२	माफी
७३.३८				
भाग ७४	तामा पित्तल र तिनबाट बनेका सामान	किलोग्राम	०.०६	माफी

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४	५
भाग ७५	निकेल र निकेलबाट बनेका सामान	किलोग्राम	०.०६	माफी
भाग.७६	आल्मुनियम र त्यसबाट बनेका सामान	किलोग्राम	०.०६	माफी
भाग.७८	शीसा र शीसाबाट बनेको सामान	किलोग्राम	०.०६	माफी
भाग.७९	जिंक र त्यसबाट बनेका सामान	किलोग्राम	०.०६	माफी
भाग ८०	टिन र टिनबाट बनेका सामान	किलोग्राम	०.०६	माफी
८२.०९	चक्कु कर्द र अन्य चक्कू	प्रत्येक	०.०२	माफी
८२.१२	कैंची	प्रत्येक	०.०२	माफी
९३.०१	खुकुरी	प्रत्येक	०.०४	माफी

मुद्रण विभाग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची–३

भारतबाट ए. आर. वन फारामद्वारा पैठारी हुने सामानमा लाग्ने सरचार्जको दर

द्रष्टव्यः–

१. यो अनसूचीमा "भारतबाट भारतीय केन्द्रीय अन्तःशुल्क लाग्ने सामानको इन्भ्वाईसमा भारतीय केन्द्रीय अन्तःशुल्कले प्रमाणित गरी सामानमासमेत सील लगाई नेपाल पठाएको" (ए. आर. वन फाराम) द्वारा पैठारी हुने मालमा लाग्ने सरचार्जको दर उल्लेख गरिएको छ त्यस्तो इन्भ्वाईस वा फाराममा जनिएको भारतीय केन्द्रीय अन्तःशुल्कको दर भारतीय केन्द्रीय अन्तःशुल्क दरबन्दी बमोजिमको दर हुनु पर्नेछ ।

२. ए. आर. वन फारामद्वारा पैठारी भै आउने सामानमा भारतमा केन्द्रीय अन्तःशुल्क (आधारभूत अन्तःशुल्क) लागेको रहेनछ भने त्यस्ता सामानमा अनसूची १ को महल ५ बमोजिमको महसूल दर लगाइने छ । तर यो अनसूचीको सरचार्ज लाग्ने छैन ।

३. त्यसरी पैठारी हुने सामान (सूतीको कपडा बाहेक) को फाराममा भारतीय अन्तःशुल्कको दरबन्दीको दरभन्दा कम दरको अन्तःशुल्क जनिएको अवस्थामा पैठारीकर्तालि अनुसूची १ को महल ५ को दर र भारतीय अन्तःशुल्कको दर दाँज्दा फरक परेको जति रकम बुझाउनु पर्नेछ ।

४. ए. आर. वन फारामद्वारा पैठारी हुने सबै किसिमका सवारीका साधनहरूमा (मोटरकार, जीप, ट्रक, बस इत्यादिमा) अनुसूची १ को महल ५ अनुसारको भन्सार महसूल दर लागू हुनेछ । ए. आर. वन फाराममा जनिएको भारतीय अन्तःशुल्क लाग्ने अम्मा महसूल घटाई बाँकी महसूल असूल गरिनेछ ।

सङ्केत नं.	सामानको विवरण	इकाई	सरचार्जको दर (रु. वा %)
१	२	३	४
०९.०१			
१८.०१०६	कफि, कोका र यसबाट बनेका सामान		७%

अधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
२१.०२क			
०९.०२	चिया (लूज चिया समेत)		५%
१५.१२	हाइड्रोजेनेटेड तेल	१०० के.जी.	२०
१७.०१(ख)१	चिनी (खाँडसारी खुदो) पामिरा र		
१७.०२(ख)२	अन्य किसिमको चिनी		१०%
१७.०१(ख)३	सेतो चिनी र मिश्री, चिनीबाट बनेका		२०%
१७.०४–१	चिनीबाट बनेका पिपरमेण्ट, टफि र लाजेन्स		२०%
१७.०४–२	चुइगम	मो.प्र.श.	१५%
२०.०६(क)	बोटल वा टिनको पेक गरेको फलफूल		१५%
२०.०६(ख)			
१९.०७	विस्कुट केक इत्यादि बेकरीका परिकार		२०%
१९.०८			
२०.०५	जाम मार्मलेड फलफूलको जेली ताजा वा सुका- एको (माडा) टिनमा प्याक गरिएको समेत		१५%
२०.०७ क/ख	फलफूलको रस सिरफ सर्वत र अल्कोहल नभएको		
२०.०७ च	पेय पदार्थ जस्तै सोडा पानी र कागती पानी (लेमोनेड)		३०%
२०.०७ छ			
२२.०१–२			
२२.०२			
२२.०३	बियर		८०%
२४.०२ क १	बिडी		७%
२४.०२ क २	सिगार		१५%
	चुरोट		
२४.०२ ख १	रू. ५०। सम्म मोल पर्ने १००० खिल्लीको	प्र. हजार खिल्ली	२०
२४.०२ ख २	१००० खिल्लीको रू. ५०। भन्दा बढी मोल पर्ने	प्रति हजार खिल्ली	२५
२७.१० क	मोटर स्पीरिट (मोटरको लागि पेट्रोल)	प्र. किलो लि.	५००
२७.१० ख	टर्बोफ्यूल (जेट फ्यूल)	प्र. किलो लि.	२००
२७.१० घ			
२७.१० (च)	हाईस्पीड डिजेल आयल	प्र. किलो. लि.	४००
	लाइट डिजल आयल	प्र. किलो लि.	२५

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
२९.४४ क/घ	भिटामिन "सी" एण्टीवायोटिक्स सल्फाड्रग्स कफ		
३०.०३ घ	सिरप एनालजेसिक एण्टिप्याराटिक्स		
	एण्टीटच्यूवरकुलर र यस्तै औषधिहरू	मो.प्र.श.	१%
३०.०३ क/घ	अन्य औषधिहरू		१%
३३.०६	श्रृङ्गारका सामान		२%
३४.०१	नुहाउने दारी बनाउने र लुगा धुने साबुन		१०%
३६.०६	सलाई प्रति १००० काँटी		–।५२
३९.०१	प्लाष्टिक र प्लाष्टिकका सामान (पोलिथिन		
	पाइप बाहेक)		५%
३९.०२			
३९.०७			
४०.१२			
४०.१४	रबर स्पञ्ज र रबरका सामान		५%
४०.१६			
४४.२७			
९४.०१ क	काठका फर्निचर		२०%
९४.०१ ख			
९४.०३ ख			
४४.२८			
६९.१०			
७३.३८ ख			
७४.१८ ख			
७६.१५ क	बाथरूमका सामान र सेनेटरी फिक्चर्स		५%
७६.१५ ख			
८४.१७ क			
८५.१२ क			
८५.१२ छ			
५०.०९ ख/ङ	सिल्क (रेशमको कपडा) र रेशमबाट बनेको		
	मखमल		१%
५८.०४			

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
५१.०४ क/च	नाइलन टेरेलिन डेक्रन कपडा		४%
५६.०७ क/च			
५३.११ क/ङ	उनी कपडा र उनी मखमल		१%
५३.१२			
५८.०४ क			
५४.०५			
५७.११	हैसियन लिनेन र हेम्पबाट बनेका कपडा		१%
५६.०७ च/श			
७०.२० ख	कृत्रिम रिजेनेरेटेड फाईबरका कपडा वा काँचका		
	रेशाका कपडा		१%
६०.०५ ङ/त			
६१.०५			
६१.०६	अन्यत्र नपरेको तयारी कपडा (टाई स्कार्फ		
६१.०७	हाते रूमाल इत्यादि)		३%
६१.११			
६४.०१			
६४.०३	जुत्ता छालाको बाहेक		७%
६४.०४			
६४.०२	छालाको जुत्ता		२०%
६९.११	पोर्सिलिनका सामान र चाईना माटोको सामान		५%
७०.१०			
७०.१३			
७०.१६	पिउने काममा आउने गिलास काँचको, बोतल,		
७०.१९	काँचको चुरा काँचका अन्य सामान अन्यत्र नपरेको		१०%
७०.२० ग र			
७०.२१			
७३.१० ख, ग	स्पात वा फलामको पाता र डण्डी		५%
७३.२३			
७६.१०	खाली बट्टा र कन्टेनरहरू २ लि. भन्दा कमको		५%
७३.३१			
७३.३२	आधारभूत धातुबाट बनेको किला छेस्कीनि पेचकिला ढिब्री		

४६९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१	२	३	४
७४.१५	कस्ने मुन्द्री रिकेट र त्यस्तै क्लिज		५%
७३.३३			
७३.३४	आधारभूत धातुबाट बनेको सियो र आल्पीनहरू		५%
७४.१६			
८४.३८ ग			
८४.४१ ख			
८३.०६	कालिगढ र क्यूरियोको माल सामान माटो ढुंगा,		
६५.०५	काठ कांच आदिका र (चाँदीको जलप		
६५.०८	लगाएको समेत)		२०%
६६.०१।०३			
८४.०६ ग			
८४.०६ च	सबै किसिमको सवारीको इन्जीन चेसीस र पार्टपूर्जाहरू		५%
८४.६३			
८७.०४			
८७.०७ ख			
८४.१२			
८४.१५	एयरकूलर एयर कन्डीसनर तथा रेफ्रिजेरेटर		१०%
८४.५६			
भाग ८५	बिजुलीका मेशिनरी र सामान		१%
८५.०३	ड्राइ ब्याट्रिहरू		१%
८५.०४	बेड बैटरिज		१%
८५.१४ क, ख			
८५.१५ ख।च			
८५.१५ ञ			
८५.१८			
८५.१९ ख	रेडियो, ट्रान्जिस्टर, रेडियोग्राम, टेप रेकर्डर, माइक्रोफोन		
८५.२१ क	एम्प्लीफायर, डिक्टाफोन आदि लाउडस्पीकर जडेको वा		
८५.२१ घ	नजडेको र ऐ का पार्टपूर्जाहरू		३०%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१	२	३	४
८५.२१ क			
६०.०८ काग			
६२.११ काग			
६२.११ घ			
६२.१२ क			
६२.१२ ख			
६२.१३			
८५.१५ घ।च	रेडियो र ट्रान्जिष्टर ६०० सम्म मोल पर्ने		१५%
८५.२० क ख	बिजुलीको चिम सबै किसिमको		१५%
८५.२० घ			
८७.०६	मोटर साइकल र स्कूटर		२०%
९४.०१ क	धातुका फर्निचर		२५%
९४.०१ ख			
९४.०३ क			
९४.०१ क	फर्निचर अन्यत्र नपरेको बाँस, बेत, छाला		
९४.०१ ख	रबर इत्यादिबाट बनेको		१५%
९४.०३ ग			

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची– ४

भारतको वण्डेड वेयर हाउसबाट पैठारी हुने माल वस्तुको महसूल दर

द्रष्टव्यः

भारतको वण्डेड वेयर हाउसबाट पैठारी हुने माल वस्तु (भारतमा अन्तःशुल्क नलागेको) तर यी अनसूचीमा नपरेको त्यस्ता माल वस्तुहरुमा अनसूची १ को महल ५ अनुसारको भन्सार महसूल दर लाग्ने छ ।

संकेत नं.	माल वा वस्तुको विवरण	इकाई	महसूल दर रु. मा
१	२	३	४
२७.१० क	सवारीको इन्धन	कि. लिटर	३,५८०
२७.१० क	हवाई इन्धन	कि. लिटर	३,१४०
२७.१० ख	टर्वो फ्यूल (चक्काको इन्धनसमेत)	कि. लिटर	७४०
२७.१० घ			
२७.१० घ	मट्टितेल	कि. लिटर	५४०
२७.१० च	हाइस्पीड, वा प्रशोधित डिजेल र भेपराइजि तेल	कि. लिटर	६३०
२७.१० च	लाइट डिजेल आयल	कि. लिटर	२३५
२७.१० छ	फर्नेस आयल	कि. लिटर	१५०
२७.१० ज ३ ३४.०३	मोविल ग्रिज र पेट्रोलियमबाट बनेको सबै प्रकारको लुब्रिकेटिंग आयल	कि. लिटर	४,२५०
२७.११ क. ख	तरल पेट्रोलियम ग्यास (एल. पी. जी.) ग्यास बनाउने यस्तै तरल पदार्थ समेत	टन	३६२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची–५

अन्तःशुल्क दरबन्दी

संकेत नं.	वस्तु विवरण	इकाई		दर
	०१. खाद्य तथा पेय पदार्थ			
०१–१	चिनी	प्रति क्विण्टल	रू.	५५।–
०१–२	खाँडसारी चिनी (भ्याकुम प्यान र भ्याकुम इभापोरेटर) को प्रयोग नगरी उत्पादन गरिएको चिनी	" "	रू.	२०।–
०१–३	मैदा (आधुनिक मिलबाट उत्पादित)	प्रति किलोग्राम	रू.	।१०
०१–४	चामल (विद्युत, वाष्प तथा कुड आयल जस्ता इन्धनद्वारा संचालित मीलबाट उत्पादित)			
	(क) स्टिम इन्जीन भएको वा ३० अश्वशक्ति भन्दा बढी शक्तिले संचालित मील वा सेलर सिष्टमको मीलबाट उत्पादित चामल	प्रति किलोग्राम	रू.	।०५
	(ख) बी. एच. पी. ३० अश्वशक्तिसम्मका हलर सिष्टमका चामल मीलबाट देहाय अनुसार समदरको आधारमा वार्षिक अन्तःशुल्क लिइनेछ।			

४६७

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

बी. एच. पी. अश्वशक्ति	विद्युत संचालित मिल वार्षिक अ. शु. दर		क्रुड आयल संचालित मील वार्षिक अ. शु. दर	
१०. अश्वशक्तिसम्म	रू.	६००।–	रू.	५४०।–
११. अश्वशक्तिसम्म	रू.	१,७५०।–	रू.	१,५७५।–
१२. "	रू.	१,८००।–	रू.	१,६२०।–
१३. "	रू.	१,८५०।–	रू.	१,६६५।–
१४. "	रू.	१,९००।–	रू.	१,७१०।–
१५. "	रू.	२,०००।–	रू.	१,८००।–
१६. "	रू.	२,०५०।–	रू.	१,८४५।–
१७. "	रू.	२,१००।–	रू.	१,८९०।–
१८. "	रू.	२,१५०।–	रू.	१,९३५।–
१९. "	रू.	३,०००।–	रू.	२,७००।–
२०. "	रू.	३,१५०।–	रू.	२,८३५।–
२१. "	रू.	३,३००।–	रू.	२,९७०।–
२२. "	रू.	३,४५०।–	रू.	३,१०५।–
२३. "	रू.	३,६००।–	रू.	३,२४०।–
२४. "	रू.	३,७५०।–	रू.	३,३७५।–
२५. "	रू.	३,९००।–	रू.	३,५१०।–
२६. "	रू.	४,०००।–	रू.	३,६००।–
२७. "	रू.	४,१००।–	रू.	३,६९०।–
२८. "	रू.	४,२००।–	रू.	३,७८०।–
२९. "	रू.	४,३००।–	रू.	३,८७०।–
३०. "	रू.	४,४००।–	रू.	३,९६०।–

अतिरिक्त हलर राखेमा देहाय अनुसार अन्तःशुल्क बुझाउनु पर्नेछ । १ देखि १० अश्वशक्तिका मीलले अतिरिक्त हलर समेत एकैसाथ चलाउने गरी राख्न पाउने छैनन् । आलोपालो गरी चलाउन राखेमा प्रत्येक अतिरिक्त हलरके–

(क) विद्युत परिचालितमा रू. ३००।–

(ख) क्रुड आयल परिचालितमा रू. २७०।–

११ देखि १८ अश्वशक्तिको मीलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके–

(क) विद्युत परिचालितमा रू. १,१००।–

(ख) क्रुड आयल " रू. ९९०।–

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६ देखि २५ अश्वशक्तिको मीलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके–

	(क) विद्युत परिचालितमा	रु.	१,२००।–
	(ख) क्रुड आयल "	रु.	१,०८०।–

२६ देखि ३० अश्वशक्तिको मीलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके–

	(क) विद्युत परिचालितमा	रु.	१,३००।–
	(ख) क्रुड आयल "	रु.	१,१७०।–

०१–५	बिस्कूट	प्रति किलोग्राम	रु.	।५०
०१–६	पिपरमेण्ट लजेन्ज	"	रु.	।५०
०१–७	चकलेट, टफी	"	रु.	१।–
०१–८	लेमु अरेन्ज वा कोकोकोला जस्ता सोडा बाहेक हल्का पेय पदार्थ	प्रति लिटर	रु.	१।–
	०२ मादक पदार्थ			
०२–१	बियर	"	रु.	७।–
०२–२	छ्याङ (परिष्कृत जांड)	प्रति लिटर	रु.	२।५०
०२–३	मदिरा			
	(क) उच्च कोटी			
	३५ यू. पी. शक्ति र सोभन्दा बढी शक्तिको उच्च खालको मदिरा	प्रति. एल. पी. लि.	रु.	३५।–
	(ख) निम्न कोटी मदिरा			
	(१) ४० यू. पी. शक्तिदेखि ५० यू. पी. शक्तिसम्मको निम्नकोटी बोतलबन्दी मदिरा	"	रु.	१४।–
	(२) ५० यू. पी. शक्तिभन्दा बढी यू. पी. शक्तिको निम्नकोटी बोतलबन्दी मदिरा	"	रु.	८।५०
	(३) ४० यू. पी. देखि बढी यू. पी. शक्ति भएको खुला बिक्री गरिने मदिरा	"	रु.	७।–
०२–४	रेक्टीफाइड स्प्रिट	प्रति लिटर	रु.	१०।–
०२–५	मेथिलेटेड स्प्रिट	"	रु.	२।–
०२–६	खुदो (मोलासेस)	प्रति क्विण्टल	रु.	३।–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०३. चुरोट

०३–१	(क) रु. पचीस•२५ सम्म प्रति हजार खिल्ली मोल पर्नेमा	प्रतिहजार खिल्ली	रु. १७।–
	(ख) रु. २५ देखि माथि रु. ३५ सम्म प्रति हजार खिल्ली मोल पर्नेमा	"	रु. २२।–
	(ग) रु. ३५ देखि माथि रु. ५० सम्म	"	रु. ५५।–
	(घ) रु. ५० देखि माथि रु. १०० सम्म	"	रु. ७७।–
	(ङ) रु. १०० देखि माथि रु. २०० सम्म	"	रु. १३२।–
	(च) रु. २०० देखि माथि जतिसुकै बढी	"	रु. १६५।–
०३–२	विडी (सूतिबाट तयार भएको सबै प्रकारको विडी)	"	रु. ४।–

०४. चिया

०४–१	चिया	प्रति किलोग्राम	रु. १।–

०५ साबुन

०५–१	लुगा धुने	"	रु. ।२५
०५–२	नुहाउने	प्रति किलोग्राम	रु. ।५०

०६ तैलिय पदार्थ

०६–१	खाद्य तेल (तोरी, सस्यूँ रायो र आलसबाट उत्पादित)		
	(क) स्टिम इन्जीन भएको वा ३० बी. एच. पी. अश्वशक्ति भन्दा बढी शक्तिले संचालित तेल मीलबाट उत्पादित तेल	प्रति लिटर	रु. ।३०
	(ख) बी. एच. पी. ३० अश्वशक्तिसम्मका तेल मीलबाट देहायअनुसार समदरको आधारमा वार्षिक अन्तःशुल्क लिइनेछ ।		

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

बी. एच. पी. अश्वशक्ति	विद्युत संचालित मील वार्षिक अ. शु. दर		क्रुड आयलद्वारा संचालित मील वार्षिक अ. शु. दर	
१०. अश्वशक्तिसम्म	रू.	४००।–	रू.	३६०।–
११. "	रू.	६००।–	रू.	५४०।–
१२. "	रू.	६५०।–	रू.	५८५।–
१३. "	रू.	७००।–	रू.	६३०।–
१४. "	रू.	७५०।–	रू.	६७५।–
१५. "	रू.	८००।–	रू.	७२०।–
१६. "	रू.	८५०।–	रू.	७६५।–
१७. "	रू.	९००।–	रू.	८१०।–
१८. "	रू.	९५०।–	रू.	८५५।–
१९. "	रू.	१,०००।–	रू.	९००।–
२०. "	रू.	१,०५०।–	रू.	९४५।–
२१. "	रू.	१,१००।–	रू.	९९०।–
२२. "	रू.	१,१५०।–	रू.	१.०३५।–
२३. "	रू.	१,२००।–	रू.	१,०८०।–
२४. "	रू.	१,२५०।–	रू.	१,१२५।–
२५. "	रू.	१,३००।–	रू.	१,१७०।–
२६. "	रू.	१,६००।–	रू.	१,४४०।–
२७. "	रू.	१,७००।–	रू.	१,५३०।–
२८. "	रू.	१,८००।–	रू.	१,६२०।–
२९. "	रू.	१,९००।–	रू.	१,७१०।–
३०. "	रू.	२,०००।–	रू.	१,८००।–

अतिरिक्त स्पेलर राखेमा देहाय अनुसार अन्तःशुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

१० अश्व शक्तिसम्मका मिलले अतिरिक्त स्पेलर समेत एकै साथ चलाउने गरी राख्न पाउने छैन । आलो पालो गरी चलाउन राखेमा प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलर के.

(क) विद्युत संचालित मिलमा रू. ३००।–
(ख) क्रुड आयल परिचालितमा रू. २७०।–

११ देखि १८ अश्वशक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलर के.

(क) विद्युत परिचालित रू. ५००।–
(ख) क्रुड आयल परिचालित रू. ४५०।–

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६ देखि २५ अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलर के.

	(क) विद्युत परिचालित		रु.	७००।–
	(ख) क्रुड आयल परिचालित		रु.	६३०।–

२६ देखि ३० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलर के.

	(क) विद्युत परिचालित		रु.	१,०००।–
	(ख) क्रुड आयल परिचालित		रु.	९००।–

०७ खयर

०७–१	खयर (कत्था)	प्रति किलोग्राम	रु.	२।५०

०८ सलाई

०८–१	प्रति बट्टा ४० कांटी भएको सलाई	प्रति ग्रुस	रु.	६।–

०९ काठ र काठबाट बनेका मालसामान

०९–१	चिरान काठ (स-मिलबाट चिरान भएको)	प्रतिघन फुट	रु.	१।–

१० धातुबाट तयार भएका मालसामान

१०–१	स्टेनलेस स्टिलबाट बनाइएका सबै किसिमका भाँडा बर्तन	प्रति किलोग्राम	रु.	१५।–
१०–२	फलाम तथा स्टिलको फर्निचर	मोल प्रतिशत		१०
१०–३	मेटल कन्टेनर (टीन वा फलामका पाताबाट तयार गरिएको)			
	(क) १५ लिटर र सो भन्दा बढी अटाउने	प्रति गोटा	रु.	१।५०
	(ख) ५ लिटर र सो भन्दा बढी तर १५ लिटर भन्दा कम अटाउने	प्रति गोटा	रु.	।७५
	(ग) ५ लिटर भन्दा कम अटाउने	"	रु.	।२५

११ जूटबाट बनेका मालसामान

११–१	हेसियन कपडा (टाट)	प्रति मे. टन	रु.	२००।–
११–२	बोरा, सुतली	"	रु.	१००।–

१२ पोलिथिन एवं प्लाष्टिकका सामान

१२–१	पोलिथिन पाइप	प्रति कि. ग्रा.	रु.	१।–
१२–२	प्लाष्टिकबाट तयार भएका सामानहरू	"	रु.	१।–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१३ निर्माण सामाग्री

१३–१	सिमेण्ट	प्रति टन	रू.	२४०।–
१३–२	ईंट (चिमनी भट्टाबाट उत्पादित)	प्रति हजार	रू.	९।–

१४ बिजुलीको सामान

१४–१ बिजुलीको चीम

(क) ० देखि १५ वाट सम्म	प्रति गोटा	रू.	।३०
(ख) १६ देखि बढी ६० वाट सम्म	"	रू.	।४०
(ग) ६० वाटदेखि बढी जतिसुकै वाट भएपनि	"	रू.	।६०

१५ सिन्थेटिक धागो र कपडा

१५–१ सिन्थेटिक धागो

(क) ३० देनियर भन्दा कम देनियर	प्रति कि. ग्रा.	रू.	१६।२०
(ख) ३० देनियर देखि ७५ देनियर सम्म	"	रू.	१५।१२
(ग) ७६ देखि १५० देनियर सम्म	"	रू.	१०।८०
(घ) १५१ देखि ७५० देनियर सम्म	"	रू.	४।३२
(ङ) ७५१ देखि बढी देनियर	"	रू.	२।५६

१५–२ पूर्ण कृत्रिम वा अर्द्ध कृत्रिम फाइबरमा कपास मिसाई बनाएको धागो " रू. १।५६

१५–३ नाइलन वा कृत्रिम रेशाबाट तयार भएको कपडा

१. सुटिङ्ग

(क) १४८ सेन्टीमिटर सम्म चौडाई भएको प्रति मिटर रू. ७।–

(ख) १४८ सेन्टीमिटर भन्दा बढी चौडाई भएको प्रत्येक बढी १० से. मि. वा सोको अंशको चौडाईको निम्ति माथि दफा (क) को दरमा प्रति १० से. मि. वा सोको अंशको निम्ति थप रू. –।५०

२. सर्टिङ्ग

(क) ९२ (बयानब्बे) से. मि. सम्म चौडाई भएको रू. १।४०

(ख) ९२ से. मि. भन्दा बढी चौडाई भएकोमा प्रत्येक बढी १० से. मि. वा सोको अंशको चौडाइको निम्ति माथि दफा (क) को दरमा प्रति १० से. मि. वा सो को अंशको निम्ति थप रू. –।१६

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३. सुटिङ्ग तथा सर्टिङ्ग बाहेकका अन्य कपडा तथा लुगा	मोल प्रतिशत		१०
१५–४ कृत्रिम रेशाबाट तयार गरिएको होजियारी सामान	मोल प्रतिशत		१०
१५–५ नाइलन तथा कृत्रिम रेशाबाट कपडा उत्पादन प्रोसेसिंग तथा प्याकिङ्गको सामान्य प्रक्र्याबाट निस्कने टुक्रा टाक्री तथा चिथ्रेको कपडा (फेन्टस् र न्याग्स)	प्रति कि. ग्रा.	रु.	७।–
१६ ऊनी धागो र कपडा			
१६–१ ऊनी धागो (विद्युत वा अन्य कुनै आयल जस्ता इन्धन शक्तिको सहायताबाट उत्पादित)			
(क) २४ काउण्ट र सो भन्दा कम	प्रति कि. ग्रा.	रु.	१।९५
(ख) २४ काउण्टदेखि माथि ४८ काउण्ट भन्दा कम	"	रु.	३।७८
(ग) ४८ काउण्टदेखि माथि	"	रु.	६।९१
१६–२ कृत्रिम ऊनी (आर्टिफिसियल टप्स) बाट तैयार भएको ऊनी धागो	"	रु.	१०।–
१७. अन्य			
१७.१ नाइलन टाँक	प्रति दर्जन	रु.	–।०४

द्रष्टव्यः– माथि संकेत नम्बर ०१–४ र ०६–१ मा उल्लेख गरिएका समदरमा वार्षिक अन्तःशुल्क लाग्ने बि. एच. पी. ३० अश्वशक्ति सम्मका तेलमिल तथा हलर सिष्टमका चामल मिलले अन्तःशुल्कको प्रयोजनको लागि हिसाब किताब राख्न पर्ने छैन ।

मादक पदार्थ युक्त वा मादक पदार्थ रहित पेय पदार्थ, चुरोट, बिडी, सलाई, खयर (कत्था) मदिरा, चामल, तेल, खाँडसारी, चिरानकाठ, स्टेनलेस स्टीलका भाँडा बर्तन, विद्युत संचालित ग्रीरिङ वा वेल्डिङ मेशिन प्रयोग गरी स्टिल फर्निचर बनाउने, घडी, क्यालकुलेटर, रेडियो, क्यासेटहरू आसिम्बल गर्ने उद्योगहरू, जीपफास्नर बनाउने र हीरा कटिङ गर्ने उद्योगहरू बाहेक अन्य ग्रामीण तथा घरेलु उद्योगहरूबाट उत्पादित वस्तुहरूमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन । यस प्रयोजनको लागि ग्रामीण तथा घरेलु उद्योग भन्नाले घर जग्गा बाहेक रूपैयाँ ३ लाखसम्मको स्थिर पूंजी लगानी भएका (औजार तथा उपकरणको जोड मात्र) उद्योगहरूलाई लिइने छ । घरेलु तथा ग्रामीण उद्योगहरू सम्बन्धी यस भन्दा पहिलाको अनुसूची खारेज गरिएको छ ।

अधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-६

बिक्री करको दरबन्दी

संकेत नम्बर		माल वा वस्तुको नाम तथा विवरण	मूल्यको प्रतिशत		
			५	१०	१५
१.		तयारी छाला			
	१–१	जीवजन्तुका तयारी छाला वा तयारी भुवादार छाला		१०	
	१–२	सबै किसिमका सिन्थेटिक छाला भुवादार समेत		१०	
	१–३	सबै किसिमका जीवजन्तुका छाला		१०	
	१–४	सबै किसिमका छाला र सिन्थेटिक छालाबाट तयार भएका सामानहरू			१५
२.		काठ र काठबाट बनेका सामानहरू			
	२–१	सबै जातका काठ (बाल्ने दाउरा, काँचो बाँस र काँचो बेत बाहेक)		१०	
	२–२	सबै किसिमका प्लाइउड, भिनिष्ढा, फाइबरबोर्ड, स्ट्राबोर्ड र सनमाइका आदि			१५
	२–३	काठका पिपा र निर्माणका सामग्री ढोका, चौकाठ, फ्रेम, पारक्वेट, झ्याल र पल्ला इत्यादि			१५
	२–४	काठका सबै किसिमका फर्निचरहरू			१५
	२–५	निगालो, बाँस, बेतका फर्निचरहरू र अन्य तयारी सामानहरू			१५
	२–६	काठ, छाला, रबर, प्लाष्टिक र धातु मिश्रित सबै किसिमका फर्निचरहरू			१५
	२–७	काठ र कर्कबाट बनेका सामानहरू			१५
३.		धागो तथा कपडा			
	३–१	ऊनी धागो	५		
	३–२	रेशम, आर्टसिल्क तथा कृत्रिम धागो (स्टायपल धागो बाहेक)			१५
	३–३	सुती मोली धागो तथा रील र सुती गञ्जी (सुती काँचो धागो बाहेक)		१०	
	३–४	सबै किसिमको सुती कपडा, छाताको सिलाएको कपडा सुती लुंगी र सुती गंजी कपडा	५		
	३–५	ऊनी, रेशम, नाइलन, टेरेलिन, डाइकोन तथा अन्य कृत्रिम रेशाबाट बनेका कपडाहरू			१५
	३–६	सबै किसिमका रिबनहरू			१५
	३–७	सबै किसिमका लेसहरू			१५

५७३

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

३–८	सबै किसिमका तयारी कपडाहरू (टोपी, मोजा, पन्जा, टिशर्ट, बुशर्ट, कमिज कोट, गाउन तथा स्वीटर र टाइ आदि)			१५
३–९	बोरा, हेसियन तथा सुतली आदि		१०	
३–१०	क्यान्भास			१५
३–११	सबै किसिमका डोरी तथा विनस (फित्ता)	५		
३–१२	छाता र छाताको सामान (तिली, घिरी, डण्डी मुठ आदि)	५		
३–१३	बर्सादी र वाटरप्रुफ			१५
३–१४	धातु, सुन, चाँदीको धागो वा ती मिसिएको धागोहरू र त्यसबाट बनेको कपडाहरू			१५
३–१५	होजियरी कपडा		१०	
३–१६	सबै किसिमको मैन कपडा र त्रिपाल, पाल र कनाथ समेत			१५
३–१७	रबर लिनोलियम वा अरू सामान मिश्रित भएको कपडाहरू			१५
३–१८	ग्याठबाल कपडा र इलाष्टिक फित्ता समेत			१५
३–१९	कपडा वा यस्तै अन्यत्र नपरेका मालहरू जस्तै लालटिन र स्टोवको बत्ती, होज पाइप मेसिनको बेल्ट भक्रम, मोल्डर प्याड आदि	५		
३–२०	ऊनी रेशमी वा कृत्रिम रेशाबाट बनेका चादर, कम्बल, साल दोसल्ला आदि			१५
३–२१	सबै किसिमका कपडा र त्यसबाट तयार भएका सामानहरू (अन्यत्र नपरेको)			१५
३–२२	जुट (पाट) कपास,	५		
३–२३	सुती कम्बल र सुती रेशाबाट बनेको चादर, शाल, रङ्ग दोसल्ला पछ्यौरा, सुती तन्ना, कपडा (बिछ्याउने चादर आदि)	५		
३–२४	सिमलको भुवा र अन्य बनस्पति रेशा		१०	
४.	फ्लोरिङ्गका सामानहरू			
४–१	सुती सतरञ्जा, दरी र टाट्		१०	
४–२	मखमली, उनी, सिल्क, सुती वा कृत्रिम रेशाबाट बनेको गलैंचा, कार्पेट वा जमिन ढाक्ने कम्बल।			१५
४–३	लिनोलियम तथा यस्तै पदार्थहरू			१५
४–४	जुट कार्पेट, अन्य फ्लोरिङ्ग र फर्निसिङ्गका सामानहरू			१५
५.	पेट्रोल तथा पेट्रोलबाट उत्पादित पदार्थहरू			
५–१	मट्टितेल, क्रुड आयल वा सबै किसिमका ग्यास	५		
५–२	पेट्रोल, ग्यासोलिन, डिजेल आयल, स्पेण्डल आयल, ब्रेक आयल, गियर आयल, मोबिल आयल, लुब्रिकेटिङ्ग आयल, ग्रिज आदि		१०	
५–३	एभिएशन फ्यूल			१५
५–४	अलकत्रा तथा अस्फाल्ट बीटुमीन	५		
६.	यातायातका सामाग्रीहरू			
६–१	मोटरकार, जीप, ल्याण्डरोभर, स्टेशनवाइगन, भ्यान, पिकअप, बस, ट्रक, लहरी, दम्कल तथा सबै किसिमका लाइट हेभी भेहिकल्स र इक्वीपमेण्ट र तत्सम्बन्धी पार्टपूर्जाहरू			१५

अधिकारिक रूपमा मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

६-२	मोटरसाइकल र मोटर भएका सबै किसिमका साइकल, स्कुटर, अटोरिक्सा, स्कुटर रिक्सा र तत्सम्बन्धी पार्टपूर्जाहरू		१०	
६-३	साइकल, रिक्सा र तत्सम्बन्धी पार्टपूर्जाहरू	५		
७.	सिमेण्ट तथा सिमेण्टका सामानहरू			
७-१	सबै किसिमका सिमेण्ट र त्यसबाट बनेका सामानहरू		१०	
७-२	एसबेसटस सिट र त्यसबाट बनेका सामानहरू			१५
७-३	मार्बल स्लाब तथा चीप आदि			१५
७-४	सिमेण्ट तथा अन्य खनिज पदार्थबाट बनेको निर्माण सामग्रीहरू र पिध्ने अर्थात् ज्यावलमा धार लगाउने (पालिस गर्ने) सामानहरू		१०	
८.	धातुबाट बनेका सामानहरू			
८-१	सबै किसिमका घरायसी भाँडाकुँडाहरू पन्यू, चसोडी, ताप्के, कचौरा, गिलास, थाल इत्यादि	५		
८-२	सबै किसिमका कटलरी सामान आदि			१५
८-३	सबै धातुबाट बनेको सियो	५		
८-४	कलधाराका सामान फिल्टर र टुटी समेत (पाइप सकेट बाहेक)		१०	
८-५	काष्ट आइरन, फलाम इस्पात र अरू धातुबाट बनेका दलिन, सत्तरी, एंगील, चादर पाता जस्ता, गेल्भनाइज शीट शिशा धाउ आदि			१५
८-६	डण्डी, पाइप, डोरी, जाली, बोल्ट, किला सिक्री आदि		१०	
८-७	निर्माण काममा प्रयोग हुने काष्ट आइरन फलाम वा अरू धातुको ढिका झ्याल रेलिङ्ग आदि		१०	
८-८	सबै किसिमका ज्यावलहरू (कृषि औजार बाहेक)	५		
८-९	सबै किसिमका धातुबाट बनेका ताल्चा, साँचो, कब्जा, छेस्कीनी र ह्यायण्डल आदि		१०	
८-१०	धातुबाट बनेको स्टोभ, अंगिठी, हिटर, दमकुली, इस्त्री, टंकी, आदि		१०	
८-११	लाइटर, लाइटरफ्लन्ट र तत्सम्बन्धी मालसामानहरू			१५
८-१२	स्टेनलेस स्टिल र त्यसबाट बनेका सबै किसिमका मालसामानहरू			१५
८-१३	सुन चाँदीबाट बनेका सबै किसिमका भाँडाकुँडाहरू			१५
८-१४	ट्युबवेल र ऐजनका सामानहरू	५		
८-१५	खाली ड्रम, टिन र कण्टेनरहरू			१५
८-१६	सेफ, क्यासबक्स र धातुको फर्निचरहरू समेत			१५
८-१७	सबै किसिमका मेटलाइज्ड पेपर			१५
८-१८	सबै किसिमका ढक, काटा (तौल समेत)	५		
८-१९	धातु वा ऐजनको मिश्रणबाट बनेका मालसामानहरू अन्यत्र नपरेको जस्तै सिगरेट केज, साँचोको रिङ्ग, खिप हुक, तार, तारको ब्रुस, मेनटोल, मेनटोलको जाली आदि			१५
८-२०	सबै किसिमका धातुका टुक्रा टुक्रीहरू	५		
८-२१	फायर ब्रिक्स		१०	
९.	रबर कृत्रिम रबर र सोबाट बनेको सामानहरू			
९-१	रबर मिश्रित मालहरू			१५
९-२	फोम रबर वा यस्तै स्पन्ज रबरबाट बनेका सबै किसिमका मालहरू			१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

९-३	रबरका टायर टयुबहरू इत्यादि			१५
९-४	पोलिथिन पाइप टयुब आदि		१०	
९-५	प्लाष्टिक र ऐजनबाट बनेका सामानहरू			१५
९-६	पोलिथिन पेपर बेग र अन्य तयारी सामानहरू			१५
१०.	श्रृङ्गारका सामानहरू			
१०-१	सबै किसिमका हेयर आयल			१५
१०-२	अत्तर र अन्य इसेन्स सुस्बुहरू, गुलावजल, केवडाजल, आदि			१५
१०-३	सबै किसिमका रेजर ब्लेड तथा रेजर सेट नेलकटर, कैंची आदि			१५
१०-४	पाउडर, स्नो, क्रिम, सेम्पु, भेस्लीन, नेलपालिस, सुर्मा, खिजाब, लिपिस्टीक, लोसन, सेट, काजल र अन्य जस्तै सुन्दरता र श्रृंगारका काममा प्रयोग हुने सबै किसिमका सामानहरू			१५
१०-५	टुथपेष्ट वा टुथपाउडर र ब्रुस	५		
१०-६	लुगा धुने साबुन	५		
१०-७	अन्य सबै किसिमका साबुन		१०	
१०-८	सबै किसिमको पालिस			१५
१०-९	सबै किसिमको सफा गर्ने धुलो, झोल आदि पदार्थहरू जस्तै टिनोपाल, भिमपाउडर, कास्टिक सोडा आदि			१५
११.	कांच र पोर्सिलिनका सामानहरू			
११-१	कांच र कांचबाट बनेका सामानहरू			१५
११-२	सबै किसिमका थर्मसफ्लास्क			१५
११-३	नक्कली जवाहिरात र सोबाट बनेका गहना पोते र चुरा (टिकाटिकुली बाहेक)			१५
११-४	कांच र पोर्सिलिनबाट बनेका कलात्मक बस्तुहरू			१५
११-५	पोर्सिलिनको अन्य सामानहरू			१५
११-६	चिनियाँ माटोबाट बनेका सबै किसिमका सामानहरू			१५
१२.	कागज र त्यसबाट बनेका सामानहरू			
१२-१	भित्तामा टाँस्ने कागज र सजावटका कागजहरू			१५
१२-२	अल्वम			१५
१२-३	कागज वा पल्पको बोर्ड (वार्निस वा अलकत्रा लगाएको समेत)			१५
१२-४	कागजबाट बनेका अन्य सामानहरू जस्तै झोला फष्टेनरहरू साधारण प्याक गर्ने कागज, न्यापकिन, टवाइलेट पेपर, खाक्सी			१५
१३.	अफिसका सामानहरू			
१३-१	टाईपराइटर, क्यालकुलेटिङ्ग मेशिन, डुप्लीकेटर, डिक्टाफोन मेशिन आदि			१५
१३-२	घण्टी, पेपरवेट, पञ्चिङ्ग मेशिन, सबै प्रकारका फाउन्टेनपेन, डटपेन, कलबेल, पिनवल, स्टापलिङ्ग मेशिन आदि			१५
१३-३	अफिसमा प्रयोग हुने अन्यत्र नपरेको मेशिनरीसामानहरू		१०	
१३-४	सबै प्रकारका कागज, सिसाकलम, होल्डर, इरेजर, रूलर, कापी, मसी, खाम, फाईल, कार्बन पेपर र इन्स्ट्रुमेण्ट बक्स	५		

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१३–५	बैङ्क अफिस आदिमा प्रयोग हुने रजिष्टर, लेखाको काममा प्रयोग हुने फर्म र छापिएका कागजहरू			१५
१४.	मेशिन तथा बिजुलीका सामानहरू			
१४–१	सबै किसिमका ट्र्याक्टर टेलर र तत्सम्बन्धी पाटपुर्जाहरू		१०	
१४–२	पावर टिलर र त्यसका पाटपुर्जाहरू		१०	
१४–३	सबै प्रकारका टर्च र सबै प्रकारका बेट्री र तत्सम्बन्धी मालसामानहरू		१०	
१४–४	रेडियो, टेलिभिजन, भिडियो, ट्रान्जिष्टर, रेडियोग्राम			१५
१४–५	टेलिफोन सेट र तत्सम्बन्धी मालसामानहरू			१५
१४–६	बिजुलीको मालसामानहरू (रेफ्रिजरेटर, डीप फ्रिज हिटर, पंखा एयर कण्डिशन एयर कुलर आदि)			१५
१४–७	बिजुलीको बल्ब, तार र तत्सम्बन्धी अन्य सामानहरू		१०	
१४–८	निर्माणमा प्रयोग हुने सबै किसिमका मेशिनहरू जस्तै कंक्रिट मिक्स्चर, भाइब्रेटर र पलिसिङ्ग मेशिन इत्यादि	५		
१४–९	बिजुलीको सबै किसिमका मिटर, अर्थिङ, ज्यावल यन्त्र, जेनेरेटर, प्रोजेक्टर, प्रोजेक्टर मोटर, वेल्डिङ्गका सामानहरू, माइक्रोमिटर आईल मिटर, ग्यास मिटर र प्रेस गेज		१०	
१५.	बाथरूमका सामानहरू			
१५–१	बाथरूमका सबै किसिमका सामानहरू (किरोसिन र बिजुलीका हिटर लगायत)			१५
१६.	सफरका सामानहरू, तयारी पोशाक तथा जुत्ताहरू			
१६–१	छाला र कृत्रिम छालाबाट बनेका सुटकेश, ब्रिफकेश, सबै प्रकारका ह्याण्ड ब्याग, पेटी, टोपी, पन्जा र स्लीपिङ्ग ब्याग आदि			१५
१६–२	सबै किसिमका श्रृङ्गारका बाकस तयारी पोशाक आदि			१५
१६–३	सबै किसिमका जुत्ता, स्याण्डल, चप्पल आदि			१५
१६–४	धातुबाट बनेका ट्रंक बाकस		१०	
१६–५	प्लाष्टिक, फाइबर, कार्डबोर्ड, क्यानभास र अरू सामानबाट बनेको बाकस, सुटकेश, ट्राभलिङ ब्याग, बेड होल्डर र यस्तै सफरका सामानहरू			१५
१६–६	ह्याण्ड ब्याग, पर्स, झोला, मनीब्याग आदि			१५
१७.	वैज्ञानिक यन्त्र चश्मा तथा फोटोग्राफिका सामानहरू			
१७–१	चश्मा र तत्सम्बन्धी मालसामानहरू		१०	
१७–२	सबै प्रकारका केमरा, फिल्म डेभलपिङ्ग पेपर, एक्सपोजरमिटर, लेन्स स्टाण्ड टेलेस्कोप फ्लेसगन तथा फोटोग्राफिका अन्य सामान र पूर्जाहरू			१५
१७–३	माईक्रोस्कोप र अन्य वैज्ञानिक अनुसन्धानमा प्रयोग हुने यन्त्रहरू		१०	
१७–४	सबै किसिमका फिल्म र सिनेमाको लागि तयारी फिल्म			१५
१७–५	सबै किसिमका घडीहरू, घडीको पाटपुर्जा र बेण्डहरू			१५
१७–६	भ्यूअर, स्लाईड, दूरबिन आदि			१५
१७–७	फोटोग्राफि स्टुडियो सम्बन्धी रासायनिक मसला केमिकल एसिड र अरू यस्तै सामानहरू			१५

आधिकारिकता-मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७–८	सिनेमा फिल्म खिचिसकेको (फिर्ता पठाउने स्तरमा अस्थायी पैठारी भएको बाहेक)			१५
१८.	संगीतका वाद्य यन्त्र			
१८–१	पियानो र बिजुलीबाट सञ्चालन हुने सबै प्रकारका वाद्य यन्त्र			१५
१८–२	अन्य वाद्य यन्त्र (मादल बाहेक)			१५
१९.	खरखजाना तथा हतियार			
१९–१	सबै किसिमका हातहतियार र तत्सम्बन्धी मालसामानहरू			१५
१९–२	सबै किसिमका विस्फोटक पदार्थहरू		१०	
१९–३	अन्य आतसबाजीको सामान			१५
२०.	सुन, चाँदी, प्लाटिनम र जवाहिरात			
२०–१	सुन, चाँदीबाट बनेको गहना तथा मालसामानहरू, घरेलु उद्योग स्तरबाट बनेको बाहेक			१५
२०–२	प्लाटिनम र ऐजन वर्गका धातु			१५
२०–३	नक्कली जवाहिरात र सोबाट बनेका गहना तथा मालसामानहरू			१५
२०–४	सुन, चाँदी, नक्कली गहना र स्टोनहरू			१५
२१.	सुर्ति, सिगार र सिगरेट			
२१–१	सबै प्रकारका चुरोट, सिगार र पैक भएका सुर्ति			१५
२१–२	सबै किसिमको पाईप			१५
२१–३	बिडी		१०	
२२.	पेय पदार्थ			
२२–१	सबै किसिमको बियर, ब्राण्डी, ह्विस्की, रम, जीन र यस्तै किसिमका सबै अल्कोहल मिश्रित पेयहरू तथा शुद्ध अल्कोहल			१५
२२–२	रक्सी नपरेको पिउने पदार्थ जस्तै मिनरल वाटर, कोकाकोला आदि			१५
२२–३	रक्सी बनाउँदा मिसाउने अल्कोहल, एसेन्स, रम ब्लेण्डेड ह्विस्की आदि			१५
२३.	सुक्खा फलफूल र बोतल वा टीन प्याक सामानहरू			
२३–१	सबै किसिमका ड्राइफ्रुटहरू जस्तै काजु, किसमिस बदाम ओखर, दाख, पेस्ता, नरिवल, मखन, चिरोंजी, अलैंची, सुकुमेल आदि			१५
२३–२	ल्वाङ सुपारी तथा जाईफल		१०	
२३–३	सबै किसिमका धातु, शीसा वा प्लाष्टिक बट्टामा प्याक भएको फुट, जुस, सर्वत, मार्मलेड सस, जाम स्क्वास र पिकल्स आदि			१५
२३–४	सबै किसिमका प्याक भएको विस्कुट, कर्नफलेक्स माइक्रोनी र सीफुड र माछा आदि			१५
२३–५	पिपरमेण्ट, टफी, चकलेट र चुइगम आदि			१५
२३–६	चिया कफि कोको माल्ट र अन्य यस्तै पदार्थहरू तथा नरिवलको तेल, आलसको तेल र बदामको तेल			१५
२३–७	सबै किसिमका वनस्पति घ्यू र टीनप्याकेड क्रिम, मख्खन चीज, (घ्यू र टीनमा प्याक नभएको मख्खन र चीज बाहेक)			१५
२३–८	कृत्रिम मख्खन (मार्जरिन)			१५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२३–९	हर्लिक्स, वर्नभिटा, ल्याकोभो, ल्याक्टोजीन, मिल्क पाउडर, कन्डेन्स मिल्क र वेवीफुडहरू	५		
२३–१०	प्याक भएको सागपात खाद्यान्न, मासु र रिफायण्ड साल्ट आदि			१५
२३–११	माछा मासुको एसेन्स			१५
२४.	<u>अन्यत्र नपरेको</u>			
२४–१	सलाई	५		
२४–२	जीप फास्नर			१५
२४–३	टाँक वटन सबै किसिमको			१५
२४–४	सबै किसिमको खेलौना		१०	
२४–५	सबै किसिमको खेलकूदका सामान		१०	
२४–६	सबै किसिमका लालटेन लम्फा आदि		१०	
२४–७	सबै किसिमका ब्रुसहरू		१०	
२४–८	सबै किसिमका रासायनहरू		१०	
२४–९	कस्तुरी, हस्तिहाड, भुवा, रौ, ऊन र सोबाट बनेको सामानहरू (भेंडा च्यांग्राको कच्चा ऊन बाहेक)			१५
२४–१०	केशर			१५
२४–११	सबै किसिमका रङ्ग रोगनहरू जस्तै वार्नेस ईनामेल तारपीन स्नोसिम आदि			१५
२४–१२	चमरीको पुच्छर, चराको प्वाँख, मानिसको रौं, सुँगूरको जगर			१५
२४–१३	गौलोचन			१५
२४–१४	मेन्थल क्रिष्टल, सिलिकेट, गुल्लु अर्थात् मौवाको तेल, चामलको (दुटोको) तेल, पाम आयल, रेडियो तेल (साबुन बनाउनमा प्रयोग हुने)			१५
२४–१५	मौवा, टेमा, छुवा, टिन प्याक गरेको समेत			१५
२४–१६	इष्टबेकिंग पाउडर, एक्रिक ड्राइडष्ट र यस्तै रासायनिक पदार्थहरू		१०	
२४–१७	भरी ल्याएको सिलिण्डर र फायर एक्सटिंगुसर र त्यसको रिफिल्सहरू		१०	
२४–१८	मैनवत्ती र एण्टीमस्क्वीटो क्वायल (धुप)		१०	
२४–१९	सिनेमा कार्वोन		१०	
२४–२०	सिनथेटिक ग्लु, पारो (मर्करी) रबर, सल्यूशन, टेप चपरा (लाहा) आदि		१०	
२४–२१	पान पत्ता, पानको मसला, खयर नस र जर्दा			१५
२४–२२	स्पिरिट		१०	
२४–२३	फर्निस आयल र जुट वैचिङ्ग आयल		१०	
२४–२४	अभ्रक		१०	

द्रष्टव्य:–

१. आर्थिक वर्ष २०३६।३७ मा आर्थिक ऐन २०३६ को अनुसूची ५ मा तोकिएको बिक्री कर नलाग्ने ग्रामीण तथा घरेलु उद्योगको सूची खारेज गरी निम्नलिखित वस्तु उत्पादन गर्ने बाहेक अन्य घरेलु तथा ग्रामीण उद्योगलाई ती उद्योगका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थ आयात गर्दा र ती उद्योगहरूले उत्पादन गर्ने तयारी मालसामानहरूमा बिक्रीकर लाग्ने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मादक पेय पदार्थ, चुरोट, बिडी, सलाई, खयर, फर्निचर, कन्फेक्सनरी, पाउरोटी, जर्दा, स्टेशनरी सामान, सोडा, आइसक्रिम, चिरान काठ, नाइलन र कृत्रिम रेशाबाट तयार गरिने कपडा तथा होजियरी स्टेनलेस स्टिलका सामान, पोलिथिन र प्लाष्टिकका सामान, रेडियो ट्रान्जिष्टर, क्यालकुलेटर, घडीहरु र अन्य एसेम्बुल गर्ने विद्युत शक्ति प्रयोग गरी साबुन, टफी, पिपरमेण्ट, बिस्कुट बनाउने, सिनेमा र फोटोग्राफि, सिमेण्टबाट बन्ने टायल, ह्युम पाइप आदि बनाउने, कृत्रिम छालाका सामान ।

२. रकम र सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त ऐन,२०२० बमोजिम ठेक्का बन्दोबस्त भएका मदिराको बिक्रीकर ठेक रकमलाई डेढी (१।।) गरी बिक्री मूल्य कायम मानी सोमा बिक्री कर असूल उपर गरिनेछ ।

३. विदेशबाट पैठारी हुने मालसामानहरुको भन्सार कार्यालयमा बिक्रीकर असूल गर्दा श्री ५ को सरकारले तोके बमोजिमको आधारमा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

४. विदेशमा गै फर्कने यात्रीले झिटीगुण्टा आदेश अनुसार पाउने बिक्रीकर सहुलियतले खामे-भन्दा बढी सामान ल्याएमा त्यस्तो बढी सबै किसिमको सामानमा १५ प्रतिशतले बिक्रीकर लाग्ने छ ।

५. माथि अनुसूचीमा उल्लिखित प्याक भएको भन्नाले कुनै चीज सड्ने गल्ने वा बिग्रिनेबाट बचाउने गरी प्याक भएको सम्झनु पर्छ । तर यसले कुनै चीज ढुवानी सम्बन्धमा प्याक हुने कण्टेनरलाई जनाउने छैन ।

मुद्रण विभाग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची--७

आयकर

(क) व्यक्ति, दम्पति वा परिवारको लागि

१. आयकर नलाग्ने हद:–

(क) व्यक्तिको लागि	रू. ७,५००।– सम्म
(ख) दम्पति वा परिवारको लागि	रू. १०,०००।– सम्म

२. आयकर लाग्ने:–

छूट पछिको पहिलो	रू. ५,०००।– मा	५ प्रतिशत
त्यसपछिको	रू. ५,०००।– मा १०	"
त्यसपछिको	रू. १०,०००।– मा १५	"
त्यसपछिको	रू. २०,०००।– मा २०	"
त्यसपछिको	रू. २०,०००।– मा ३०	"
त्यसपछिको	रू. ३०,०००।– मा ४०	"
त्यसपछिको जतिसुकै भए पनि	५०	"

(ख) फर्म कंपनी संगठित संस्था र अस्थायी बासिन्दाको लागि

पहिलो	रू. ५,०००।– मा	५ प्रतिशत
त्यसपछिको	रू. ५,०००।– मा १०	"
त्यसपछिको	रू. १०,०००।– मा १५	"
त्यसपछिको	रू. २०,०००।– मा २०	"
त्यसपछिको	रू. २०,०००।– मा ३०	"
त्यसपछिको	रू. ३०,०००।– मा ४०	"
त्यसपछिको जतिसुकै भए पनि	५०	"

द्रष्टव्य (१) उद्योगबाट हुने आयमा र स्वदेशी कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योगहरूको उत्पादन निकासी व्यापार गर्नेहरूको आयमा माथिको दरबाट कर लगाइने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

र कम्पनी तथा संगठित संस्थाको व्यापारिक आयमा माथिको दर अनुसार लाग्ने करको रकममा ५ प्रतिशत थप कर समेत लगाइनेछ ।

(२) अस्थायी वासिन्दाको आयमा माथिको दर अनुसार लाग्ने करको रकममा ७ प्रतिशत थप कर लाग्नेछ ।

(३) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका घरेलु तथा ग्रामिण उद्योगको आयमा पनि व्यक्तिको आयको छूटको सिमा दिई आयकर निर्धारण गरिनेछ ।

(४) कुनै व्यक्ति वा परिवारमा पति र पत्नी दुबै जना पारिश्रमिक आय आर्जन गर्ने रहेछन् र उनीहरूको मुख्य श्रोत पारिश्रमिक आय रहेछ भने त्यस्ता पति वा पत्नीको आय व्यक्तिको आय सरह गरी छुट्टाछुट्टै आयकर निर्धारण गरिनेछ ।

(५) श्री ५ को सरकार, सरकारी संस्थानहरू सार्वजनिक हितको काम गर्ने संस्थाहरू श्री ५ को सरकारले समय समयमा तोकिदिएका अन्य संस्थाहरूमा काम गर्ने कर्मचारीहरूले अवकाश प्राप्त गरेपछि पाउने उपदान तथा निवृत्तिभरणको रकममा कर लाग्ने छैन ।

(६) घरजग्गा बहालबाट हुने आयलाई पनि अन्य श्रोतहरूबाट हुने आयमा समावेश गरी आयकर निर्धारण गरिनेछ ।

(७) साझेदारी फर्म, कम्पनी, संगठित संस्था र अस्थायी वासिन्दालाई छूट दिइने छैन ।

(८) एकलौटी व्यापारिक फर्मलाई उक्त फर्मको मालिकको वैवाहिक स्थिति अनुसार उपर्युक्त बमोजिम छूटको सिमा निर्धारण गरिने छ ।

(९) लकडीका विदेशी ठेकदारलाई आयकरको प्रयोजनको लागि ठेक रकमको १५ प्रतिशतका दरले खूद आय कायम गरी आयकर लगाइने छ ।

(१०) विदेशस्थित फिल्म वितरकहरूलाई निजले नेपालस्थित डिस्ट्रिब्यूटर र सिनेमा हलवालाहरूबाट खूद पाउने रकममा मात्र २५ प्रतिशतका दरले डिस्ट्रिब्यूटर कर लगाइने छ ।

(११) सोल्टी क्यासिनोबाट वार्षिक रू. २४,००,०००।– (चौबीस लाख रूपैयां) रोयल्टी लिइनेछ । साथै प्रचलित कानून बमोजिम तिर्नु पर्ने आयकर लगायत अरू करहरू समेत क्यासिनोले तिर्नु पर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची–८

शहरी क्षेत्रको घर जग्गामा कर

घर र त्यसको लगापात जग्गाको मोल	
पहिलो	रू. १,००,०००।– सम्म केही नलाग्ने
त्यसपछिको	रू. १,००,०००।– मा ०.५ प्रतिशत
त्यसपछिको	रू. १,००,०००।– मा १.० प्रतिशत
त्यसपछिको जतिसुकैमा	२.० प्रतिशत

द्रष्टव्यः– कर निर्धारण गर्दा दम्पति (वैवाहिक सम्बन्ध कायम रहेका पति पत्नी) छुट्टिएका वा नछुट्टिएका नाबालक छोरा, छोरी, समेतको स्वामित्वमा रहेको सम्पूर्ण घर जग्गालाई एकै एकाई मानिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग सिंहदरबार

अनुसूची--९

सवारी साधन कर

सवारीको किसिम	वार्षिक करको दर
१३०० सी. सी. सम्मको (कार, जीप, भ्यान)	रू. २।– प्रति १० सी. सी.
१३०१ सी. सी. देखि २००० सी. सी. सम्म (कार, जीप, भ्यान)	रू. २।५० प्रति १० सी. सी.
२००१ सी. सी. देखि २६०० सी. सी. सम्म (कार, जीप, भ्यान)	रू. ३।– प्रति १० सी. सी.
२६०१ सी. सी. देखि बढी सी. सी. को (कार, जीप, भ्यान)	रू. ४।– प्रति १० सी. सी.
अटोरिक्सा (टेम्पो)	रू. १५०।–
मोटरसाइकल, स्कूटर १५० सी. सी. सम्म	रू. ३५।–
मोटरसाइकल, स्कूटर १५० सी. सी. देखि माथि	रू. ५०।–

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची--१०

हातहतियार दस्तुर

हातहतियारको किसिम	दर्ता गराउँदा		नवीकरण		इजाजत पटक १ को
	अञ्चल भर	अधिराज्य भर	अञ्चल भर	अधिराज्य भर	
१. टोटावाल पिस्तोल रिवल्भर वा राईफल (मिनियचर बाहेक)	७५।–	१५०।–	३७।५०	७५।–	७५।–
२. टोटावाल बन्दूक वा २२ बोर लगायत अन्य (मिनियचर राइफल बाहेक)	४५।–	६०।–	२२।५०	४५।–	३७।५०
३. भरूवा बन्दूक वा शट्गन वा पिस्तोल	२२।५०	३७।५०	१५।–	२२।५०	१५।–
४. हावादारी बन्दूक	१५।–	२२।५०	१५।–	२२।५०	१५।–

४६७

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

अनुसूची–११

मालपोत

(१) नापी पूरा भई मालपोत ऐन लागू भएको क्षेत्रमा

मालपोतको दर	मालपोतको दर – प्रति रोपनी													मालपोतको दर – प्रति बिगाहा			
	काठमाडौं उपत्यकाको लागि				पहाडको लागि									तराईको लागि			
					पाखा जग्गामा					अरू जग्गामा							
	अवल	दोयम	सीम	चाहार	अवल	दोयम	सीम	चाहार	पाँचौं	अवल	दोयम	सीम	चाहार	अवल	दोयम	सीम	चाहार
दर	३।८५	३।३०	२।६५	२।–	१।–	–।७५	–।५०	–।२५	–।१०	२।	१।७५	१।५०	१।–	५१।–	४४।–	३५।–	२७।

(२) नापी पूरा नभएको क्षेत्रमा:–

(क) साबिकमा किसिम खुलेको र किसिम नखुलेको जग्गामा (खेत)

(चार माटो मुरी बराबर एक रोपनी)	किसिम खुलेकोमा				किसिम नखुलेकोमा
	अवल	दोयम	सीम	चाहार	
मालपोत दर– प्रति माटो मुरी	–।७५	–।६५	–।५५	–।४५	–।४५

(ख) हले, पाटे, कोदाले, बिजनमा मालपोत तोकिएको क्षेत्रमा (पाखो)

	हले	पाटे	कोदाले	बिजन माना एक १ मा
मालपोतको दर – प्रति हले, पाटे, कोदाले बिजन माना –	३।३०	१।६५	।८३	।११

द्रष्टव्य:– (क) माथि प्रकरण (१) मा उल्लेखित मालपोत दरबन्दीको दरमा अधिराज्यभर १.५ (डेढ) बिगाहा वा २० रोपनीसम्म वा सो भन्दा कम जग्गा हुने जग्गावालाहरूसंग उपर्युक्त दरमा ७५ प्रतिशत छुट दिई मालपोत असूल गरिने छ। प्रकरण २ को (क) र (ख) मा उल्लेखित क्षेत्र तथा जग्गामा तोकिएको मालपोत दरमा ७५ प्रतिशत कम गरी मालपोत असूल गरिनेछ।

अधिकारप्राप्त मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

(ख) २० रोपनी वा डेढ बिगाहासम्म दिइएको छुट नगर पञ्चायत क्षेत्रमा लागू हुने छैन।

(ग) माथि दरबन्दीमा नपरेकोमा आर्थिक ऐन, २०२४ बमोजिमको दरमा द्रष्टव्य (क) बमोजिम गरी मालपोत लगाइने र असूल गरिने छ।

(घ) पञ्चायत विकास तथा जग्गा कर स्थगित गरिएकोले अघि सो कर लागू भएका जिल्लाहरूमा पनि माथि उल्लेख भए अनुसार मालपोत असूल गरिने छ।

(ङ) तराई र उपत्यकाका जिल्लाहरूको केही भाग पहाडी क्षेत्रमा परेको भएमा ती जिल्लाहरूको त्यस्तो पहाडी भागको मालपोत दर नापी भएको पहाडी जिल्ला सरहकै व्यवस्था लागू हुनेछ।

(च) नापी समाप्त भई मालपोत ऐन लागू भएका पहाडी क्षेत्रमा कान्ला कट्टि वापत पाखो जग्गामा प्रति रोपनी ३७.५ प्रतिशत र खेततर्फ प्रति रोपनी २५ प्रतिशतले मालपोतको दरमा कम गरी मालपोत असूल गरिने छ। यो व्यवस्था तराई तथा भित्री मधेशका पहाडी क्षेत्रमा पर्ने जग्गालाई पनि लागू हुनेछ। तर काठमाण्डू उपत्यका तथा पोखरा उपत्यका जस्ता पहाडी जिल्लाको समतल भागमा पर्ने जग्गामा लागू हुने छैन।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची–१२

रजिष्ट्रेशन दस्तुर

क्र.सं.	बिगो अंक	नगर पञ्चायत क्षेत्रको घर जग्गाको राजिनामा र हालको बक्स पत्र	नगर पञ्चायत क्षेत्र बाहेक अन्य ठाउँको घर जग्गाको राजिनामा र हालको बक्स पत्रमा	अंश बण्डामा (अधिराज्यभर)
१.	रु. ५०० सम्मको थैलीमा (शहरी क्षेत्र बाहेक अन्य क्षेत्रको लागि मात्र)	–	१. प्रतिशत	१. प्रतिशत
२.	रु.२५ हजारसम्म पूरैथैलीमा	७. प्रतिशत	५. प्रतिशत	३. प्रतिशत
३.	रु.५० हजारसम्म पूरैथैलीमा	८. प्रतिशत	६. प्रतिशत	४. प्रतिशत
४.	रु.१ लाखसम्मको पूरैथैलीमा	९. प्रतिशत	७. प्रतिशत	५. प्रतिशत
५.	रु.५ लाखसम्मको पूरैथैलिमा	१२. प्रतिशत	१०. प्रतिशत	६. प्रतिशत
६.	रु.५ लाखदेखिमाथिजति-सुकैको पूरै थैलीमा	१५. प्रतिशत	१२. प्रतिशत	७. प्रतिशत

७. बेजिल्लाको घर जग्गाको सबै किसिमको लिखत पास हुँदा उक्त दरमा थप एक (१) प्रतिशत दस्तुर लिइने छ।

८. शेष पछिको बक्स पत्रको लिखतमा रु. १००।–

९. अधिकार पत्र, मंजुरनामा, अख्त्यारनामा, वा बिगो खोल्न नसकिने भएमा रु.४००।–

१०. कार्यालयलाई घर बोलाई कागज पास गर्नेमा घर बोलाए बापतमा थप दस्तुर रु.५००।–

११. बिगो खोल्न नमिल्ने धर्म पुत्र राख्ने लिखतमा रु. ५२०।–

१२. बन्धकी तमसुकमा ३ प्र. श.

१३. उपर्युक्त बाहेक अन्यमा– ६ प्र. श.

१४. लिखत पारितको कागजमा बिगो खुलाउनु पर्छ। तर धर्मपुत्र र अधिकार पत्रको लिखतमा बिगो खुलाउनु बाध्य हुने छैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

१५. नेपाल औद्योगिक विकास कर्पोरेशनले औद्योगिक कर्जा दिएको कारोवारमा रजिष्ट्रेशन दस्तुर माफी गरिएको छ।

१६. श्री ५ को सरकारले चाहेमा सार्वजनिक, सामाजिक तथा धार्मिक संस्थाहरूलाई कसैले दान दातव्य गरी दिएको घर जग्गाको लिखतमा लाग्ने दस्तुर छूट दिन सक्नेछ।

आज्ञाले–
गोरक्षबहादुर न्हुछे प्रधान
श्री ५ को सरकारको सचिव

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको

सूचना

मनोरञ्जन कर ऐन, २०१७ का दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले आर्थिक वर्ष २०३७।३८ मा निम्नबमोजिम मनोरञ्जन कर लगाई असुल उपर गर्ने गरी यो सूचना प्रकाशित गरेको छ।

रू. १।–	सम्मको प्रवेश शुल्कमा	१००	प्रतिशत
रू. १।०१	देखि रू. १।५० सम्मको प्रवेश शुल्कमा	१२५	"
रू. १।५१	देखि रू. २।– सम्मको प्रवेश शुल्कमा	१७५	"
रू. २।०१	देखि रू. ३।– सम्मको प्रवेश शुल्कमा	२५०	"
रू. ३।०१	देखि माथिको प्रवेश शुल्कमा	३००	"

तर नेपाली भाषा, कला र संस्कृतिको विकासको निमित्त नाफाको उद्देश्यले देखाइने भए पनि नाटक, सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू आदि र नेपाली भाषामा निर्मित चलचित्र प्रदर्शनमा भने मनोरञ्जन कर आधा माफी दिइने छ। यस भन्दा पहिलेको मनोरञ्जन करको दर खारेज गरिएको छ।

आज्ञाले–
गोरक्षबहादुर न्हुछे प्रधान
श्री ५ को सरकारको सचिव

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।